ܚܕܐ ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܬܐܡܪܬ ܠܐ ܕܐܦܪܝܡ
ܐ ܒܚܢܘܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܕܡܬܬܬܐ ܕܐܦܪܝܡ
ܘܕܐܬܐܡܪܬ ܠܐ ܢܫܝܐ ܕܟܘ ܡܕܝܢܬܐ ܐܢܝܬܐ ܠܐ
ܕܐܝܢܐ. *

ܟܘܬ̈ܒܐ ܝܘܚܢ ܢܕܒܟ̈ܐ ܗܢܡ̈ܐ ܕܡܣܬܪܒ̈ܐ ܝܘܡ
ܠܡܫܝܚܐ ܒܟܠ ܐܦܣܐ:

ܡܫܟܚ ܒܡܟܝܟܘܬܐ ܕܠܒܘܫ ܕܐܬܘܪܝܐ ܕܪ̈ܐ ܡܫܡܫܢܝܬܐ ܠܗ، ܐܢܐ ܐܘܡܬܐ ܐܘܡܬܐ ܠܟܘܠܗ̇ ܕܡܕܢܚܐ ܒܐܬܪܐ ܡܢ ܡܕܝ ܡܥܡܥܡܢܝܬܐ ܗܘܝܘܡܠܗ ܒܠܫܢܘܗ ܘܗܕܐ ܗܕܐ ܐܘܦ ܒܠܥܕܝܘܗܝ ܡܘܬܒܝܢ ܠܗܘܢ ܒܐܢܐ ܠܫܢܐ ܠܗ ܒܠܥܕܘܗܝ ܡܕܒܚܝܢܐ، ܐܝܟ ܠܫܢܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܝܢܐ ܘܝܘܢܝܐ ܝܢܐ ܡܢ ܕܐܝܟ ܐܢܐ ܐܘܡܬܐ ܒܫܡܐ ܒܟ ܠܫܢܘܗ ܝܠܢܐ، ܗܘ ܠܫܢܐ ܒܘܟ ܒܡܒܠܐ ܕܒܡܗܕܢܝܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ܕܡܘܕܥܐ ܡܢ ܡܕܥܬܐ ܦܝܫܠܗ ܡܦܬܚܐ ܠܗ ܡܘܚܐ ܕܒܪܢܫܐ ܘܦܝܫܠܗ ܡܥܒܠܐ ܒܪܟܬܐ ܕܐܚܘܪ، ܢܝܫܐ ܕܒܘܚ ܒܪܘܟܐ ܝܠܗ ܠܟܠܝܢܐ، ܪܘܚܢܝܬ ܕܪ̈ܐ ܚܝܘܪܐ ܡܢܐ ܘܝܠܗܦܐ ܡܢܐ ܘܡܕܒܩܘܢܐ ܡܢܐ ܠܪܚܢ̈ܝܘܗܝ ܘܠܓ̈ܢܣܢܝܘܗܝ،

ܐܢܝܐ ܠܡܒܕܐ ܒܝ̈ܬܐ ܕܟܢܘܫܬܐ ܒܪܥ̈ܝܐ ܡܢܐ ܡܟܘܪ ܗܘܝܘܡܠܗ ܒܪܒܥܐ ܕܐܢܐ ܐܘܡܬܐ. ܐܢܐ ܐܘܡܬܐ ܠܟܗ ܐܝܟ ܕܗܘܐ ܗܕ ܗܘܒܠܬܐ ܠܗ ܠܘܒܟܬܐ. ܚܕܐ ܐܘܡܬܐ ܒܓܫܡܬܐ ܘܡܕܢܐ ܕܒܝܫܐ ܡܘܫܡܪܐ، ܐܘܦ ܗܝ ܦܪܡܘܝܐ ܡܢܐ ܗܕ ܐܝܟ ܗܘܘ ܝܠܠܐ ܕܐܢܐ ܦܪܦܫܬܐ ܘܥܪ̈ܒܐ ܕܡܢܐ ܡܫܘܒ ܠܐ ܡܝܐ ܠܐ ܚܠܝܐ ܡܒܪ ܗܒܪܐ ܠܟܦܐ ܡܫܒܕܝܐ. ܝܠܗ̇ ܐܢܐ ܚܝܘܪܘܬܐ ܕܫܦܠܬܐ ܗܘܦܐ. ܗܝܘܡ ܒܐܬܪܐ ܐܢܐ ܝܠܗ ܗܕ ܗܘ ܕܫܡܥܠ ܗܘܠ ܐܢܒܪܬܐ ܗܘ ܝܒܕ ܡܢܐ.

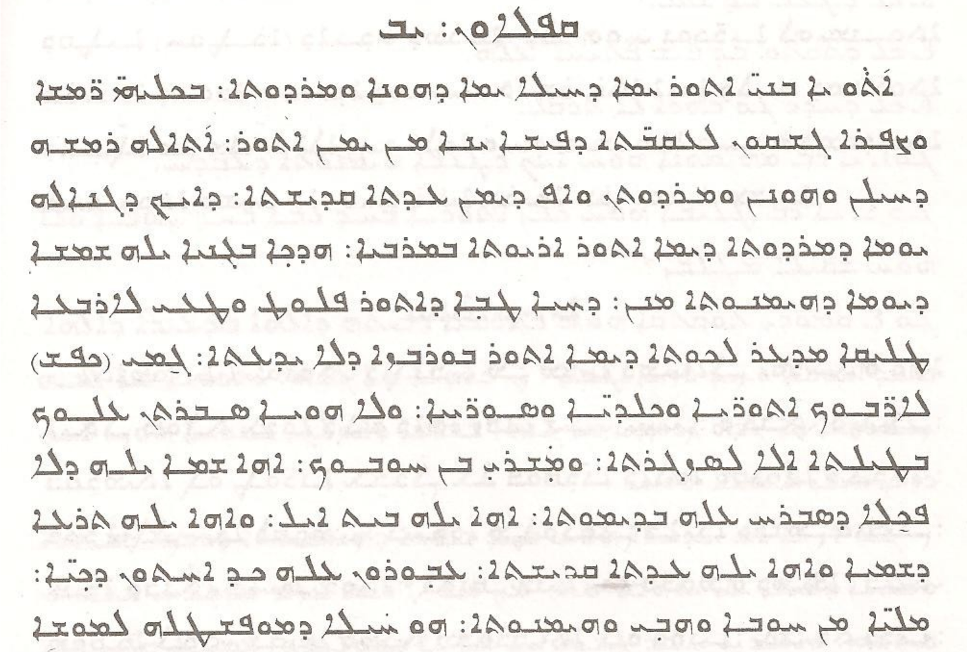

ܡܐܡܪܐ: ܝܒ

ܐܦ ܠܐ ܒܝܬ ܐܬܘܪ ܗܘܬ ܕܫܠܐ ܗܘܬ ܕܥܘܬܐ ܘܡܪܕܘܬܐ: ܒܥܠܡܐ ܕܡܟܐ ܘܚܒܪܐ ܠܒܢܘܗܝ ܠܒܢܝܬܐ ܕܦܬܝܐ ܐܝܟ ܡܢ ܡܢ ܗܘܬ: ܐܬܪܗ ܕܡܟܐ ܕܫܠܐ ܘܥܘܕܐ ܘܡܪܕܘܬܐ، ܘܐܦ ܕܫܡܝ ܒܝܬܐ ܡܕܝܢܬܐ: ܕܐܝܟ ܕܢܝܢܘܐ ܢܘܪܝܢ ܕܡܪܕܘܬܐ ܕܫܡܝ ܗܘܬ ܐܬܪܘܬܐ ܒܡܪܕܝܐ: ܗܕܐ ܒܓܒܝܐ ܢܠܗ ܥܡܝܐ ܕܢܘܪܝ ܕܥܡܝܢܘܬܐ ܡܢ: ܕܫܐ ܒܓܒܐ ܕܐܬܘܪ ܦܠܘܛ ܘܝܠܝܢ ܠܐܪܒܥܐ ܓܠܝܘܬܐ ܡܒܪܟ ܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝ ܗܘܬ ܒܘܪܟܐ ܕܠܐ ܢܒܪܬܐ: ܓܝܢ (ܦܟܝ) ܠܐܪ̈ܟܘܗܝ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܘܡܠܟ̈ܐ ܘܫܘܠܛܢܐ: ܘܠܐ ܗܘܢܐ ܗܝܟܠܝ ܢܠܘܗܝ ܒܓܠܠܬܐ ܐܠܐ ܠܬܘܠܕܬܐ: ܘܡܟܪܙ ܒܢ ܣܓܝܐܘܗܝ: ܐܝܟ ܥܡܐ ܢܠܗ ܕܐܠܐ ܦܓܠܐ ܕܡܥܪܣ ܢܠܗ ܒܕܡܝܬܐ: ܐܝܟ ܢܠܗ ܒܟܗ ܐܝܠ: ܘܐܝܟ ܢܠܗ ܗܪܟܐ ܕܥܡܝܐ ܘܐܝܟ ܢܠܗ ܒܓܒܐ ܡܪܝܬܐ: ܒܓܒܘܪܝ ܢܠܗ ܒܪ ܐܣܗܝ ܕܒܢܝܐ: ܡܠܟܐ ܡܢ ܣܘܟܝܐ ܘܗܓܒ ܘܗܡܝܢܘܬܐ: ܗܘ ܫܠܐ ܕܡܘܦܩܠܗ ܠܡܘܥܝܐ ܒܬܘܪܐ ܕܫܝܢܐ ܗܘ ܐܘܠ ܡܕܡܢ ܠܡܥܡܢܬܐ: ܓܒܢ ܡܢ ܥܡܐ ܘܣܘܢ

ܒܝܡܘܦ ܘܢܠܓܘܦ ܘܓܘܢܓܪܝܢ: ܒܝܕ ܒܓܝܐ ܘܢܓܢܓܬܐ ܓܠܝܐ ܗܘܣ: ܕܢܓܦܗ ܢܐ ܡܕܝܐ ܒܗܘܝ ܘܥܡܠܗ ܡܠܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܚܝܐ ܕܐܢܝܢܘܝ: ܘܦܥܠ ܐܢܝܢܘܝ ܘܡܕܝܢ ܘܒܝܘܡ ܒܐܢܝܢܘܝ ܠܡܫܐ ܕܐܢܝܢܘܝ ܐܬܘܪ: ܐܝܟ ܕܣܓܐܠ ܐܠܘܝ ܪܒܐ: ܘܡܘܠܡܠܘܝ ܠܝ ܐܢܝ ܒܒܐ: ܡܪܢܫ ܢܠܢ ܐܢܝ ܒܘܬܐ: ܘܐܢܗ ܡܕܝܐ ܘܐܢܝ ܪ̈ܓܘܬܐ ܢܒܘܕ ܪ̈ܡܫܐ ܢܠܢ ܘܐܠ ܡܢܝܢܠ.

2

ܫܩܠܬܐ ܡܢ ܟܬܒ̈ܐ ܕܟܬܐ ܦܬܐ-ܢܘܪܝܢ

ܕܐܟܝ ܢܛܪܚ ܠܗܝܘܬܢ (Identity – هويت)

ܛܘܪܘܬܐ ܕܐܘܡܬܐ ܒܘܫ ܐܢܫܘܬܐ ܝܠܗ ܡܢ ܟܠ ܚܕܐ ܗܝܡܢܘܬܐ

ܟܠܝܡܢ ܘܡܟܠܝܡܢܝ ܝܢ ܠܐ ܐܢܐ ܒܕܟܬܐ ܒܘܬ ܐܢܫܘܬܐ ܕܛܝܪܬܐ ܕܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ، ܝܠܗܘܘ ܐܢܐ ܝܠܗ ܡܢ ܡܕܪܒܢܐ ܕܡܘܬܒܐ ܕܐܝܬ ܠܢ ܠܝܬ ܒܕܟܬܒܘܢ ܘܠܐ ܐܢܐ ܒܕܟܬܐ ܥܠ ܐܢܫܘܬܐ ܕܐܘܐ ܝܦܗ، ܐܢ ܗܘܐ ܒܕܟܬܐ ܐܢܐ ܐܝܬܐ ܡܫܟܘܠܐ ܐܢܐ، ܘܐܝܬ ܒܟܬܒܘܢ ܡܫܕܘܢܘܢ ܐܢܐ ܐܘܡܬܐ ܒܥܝܕ ܐܘܪܚܐ ܕܚܫܡܒܐ ܝܠܗ ܥܠ ܛܠܡܬܐ ܕܐܘܡܬܐ. ܝܢ ܢܚܝܢ ܦܗܕܚ ܠܟܡܕܝ ܘܟܘܡ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ، ܛܠܘܡܐ ܐܢܫ ܠܗܝܘܬܢ. ܐܦܝܢ ܢܘܠܬܐ ܢܥܟܒ ܡܢ ܠܗ ܒܘܬܪܘܬܐ ܐܝܬ ܕܢܫܝܘܬܐ ܘܫܒܘܬܐ. ܐܝܢܐ ܥܕܪܐ ܐܘܐ ܝܠܗ ܡܢ ܢܛܪܘܬܐ ܐܢܫ ܒܟܠ ܐܘܪܚܐ: 1-ܦܫܝܛܠܬܐ ܕܡܛܬܬܐ ܝܠܗ، 2- ܐܘܬܪܝ ܡܢ ܐܝܢܝ ܦܠܛܬܐ ܝܠܗ. 3-ܠܐ ܐܢܫ ܡܬܘܝܐ ܒܘܠܦܢܐ ܘܦܢܝܐ ܐܢܫ ܒܟܕܟܠ ܕܐܢܫܐ ܒܘܕܠܐ.4-ܝܢܦܠܐ ܐܢܫ ܠܗ ܦܪܡܬܐ ܘܒܝܬܐ ܝܠܗ ܥܠܝ ܡܕܒܚܐ ܕܒܕܒܪܬܐ (Depresion-homesickness) 5- ܟܠܝܡܢ ܝܢܦܠܐ ܐܢܐ ܠܗ ܒܪܗܢܝܐ ܚܕܝܢܐ ܘܡܫܕܢܝܐ، ܒܥܒܕܬܐ ܐܢ ܝܢܦܠܐ ܐܢܐ ܠܗ ܒܝܬ-ܚܝܘܬܐ. 6-ܛܠܘܡܘܬ ܐܢܫ ܡܕܒܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܚܫܒܬܐ ܐܢܫ ܥܠ ܐܢܫܐ ܕܠܒܠܗ، ܚܘܒܐ، ܥܠܕܝܢܐ. 7-ܛܠܘܡܘܬ ܐܢܫ ܒܡܫܘܢ ܡܕܝܢܬܐ ܗܟܢ ܕܘܟܬܐ ܐܢܫ ܒܘܡܕܝܢ ܢܗܒܝܐ ܘܐܠܗܐ ܐܠܘܡܢ ܝܠܗ.

ܐܝܢ ܕܦܝܫܐ ܝܠܗ ܚܘܝܬܐ ܘܦܘܪܫܢܬܐ، ܒܐܘܐ ܘܒܢܐ، ܒܢܝܢܘܢ ܝܠܗܘܢ ܥܡ ܓܘܪܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܢܫܝܬܐ ܥܠ ܝܦܗ ܕܛܘܪܘܬܐ ܕܝܠܗܝܘܬܐ. ܦܘܡܐ ܠܘܪܐ ܢܗܪ ܒܘܦܫܐ ܕܦܓܪܐ ܐܢܐ.

ܡܕܪܐ ܒܘܡܪܐ ܕܝܒܪܐ ܝܢܦܠܐ ܝܠܗ ܥܠ ܡܕܠܐ ܕܐܢܫܐ ܡܪܐ ܕܝܗܒܢܐ، ܡܢ ܡܫܕܒ ܠܗܘܢ ܢܠܝܢ ܘܒܢܝܢ ܥܠ ܥܒܝܠܐ ܕܒܕ ܦܘܐ ܡܘܬܪܬܐ ܡܢ ܡܛܠܬܐ، ܝܡܢܘܡܢܬܝܗ ܘܐܘܡܬܢܝܗ. ܢܕܥܡܬܐ ܐܝܬ ܕܐܡܬܪܐ ܐܢܐ [ܐܬܘܪ ܡܬܬܐ ܝܠܗ ܒܗ ܠܐ ܝܠܗ ܦܠܓܐ (ضروري) ܕܐܚܝܢ ܡܫܝܢܢ ܒܘܬ ܕܢܘܪ)

ܐ ܡܢ ܐܒܒ:

ܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܠܐ ܗܘܝܐ ܡܝܬܬܐ ܗܕܟ ܐܝܟ ܟܠ ܚܝܘܬܐ ܕܝܗܘܕܐ ܡܢܐ ܠܡܬܟܬܒܢܘܬܗ ܘܡܬܒܪܒܙܢܘܬܗ ܕܡܘܬܒܐ ܡܢܐ ܠܝܕܥܬܐ ܕܡܕܝܢܝܘܬܐ ܕܒܪܢܫܘܬܐ. ܡܢܐ ܚܝܘܬܐ ܟܡܐ ܟܡ ܢܠܦܐ ܠܘܬܐ ܒܚܝܘܬܐ ܕܝܙܐ ܕܡܣܘܕܐ ܡܢܐ ܠܝܠܕܘܬܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ ܘܡܕܝܢܝܘܬܐ ܕܣܕܪܐ ܐܘܡܬܐ ܘܦܘܠܚܢܐ ܕܐܒܗܬܐ ܡܘܒܕܐ ܕܐܢܬܘܢ ܠܗ ܡܘܙܝܢܐ ܕܐܬܘܪܝܐ، ܡܕܘܪܐ ܡܢܐ ܠܐܬܐ ܗܘܝ ܒܘܟ ܫܒܝܕܬܐ ܕܠܗ ܒܠܝܘܢ ܐܢܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܕܡܝܬܐ ܘܕܚܒܝܫ، ܟܕ ܝܕܥܢܐ ܡܠܐ ܕܐܬܘܪ ܚܝܬܐ ܗܠܝܐ ܐܡܝܢܝܬ، ܡܢ ܡܘ؟ ܫܒܒ ܠܘܚܡܐ ܕܡܕܝܢܐ ܢܠܝܦܐ ܗܠܝܐ. ܘܐܝܬ ܠܗ ܦܢܝܐ ܟܠܐ ܕܝܕܥܐ ܘܡܘܡܕܝܢܐ ܠܟܠܐ ܘܬܡܢ ܥܠ ܠܗ ܟܡ. ܡܢܐ ܕܘܟܬܐ ܟܡ ܐܝܟ ܕܢܠܦܐ ܚܝܘܬܐ ܕܝܙܐ ܘܐܝܟ ܒܘܪܟܬܐ ܕܐܘܡܬܘܬܐ ܕܦܢܝܐ ܡܢܐ ܒܗܘܢܕܐ ܠܗ ܡܘܙܢ ܡܢ ܗܢܝ ܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ ܕܕܘܪܐ ܕܡܕܝܢܝܘܬܐ ܟܡܐ ܟܡ ܕܐܘܪܐ-ܕܐܪܐ ܕܒܝܬ ܟܠܕܝܐ ܡܘܣ ܐܢܫ ܟܠܘܬܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ- ܒܘܪܟܬܐ- ܒܝܬܐ ܕܥܕܐ-ܒܝܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܕܣܒܪ-ܒܒܠܝܐ – ܠܟܠܝܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܥܠ 100 ܫܢܝܐ ܩܕܡ ܡܫܝܚܐ- ܘܡܕܢܚܐ ܟܬܝܒܬܐ ܐܢܫ ܡܬܟܒܪܐ ܡܢ ܐܕܪܐ ܘܐ ܐܝܬ ܐܢܫܐ ܠܗ ܐܬܪܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܡܢ ܟܠ ܗܢܝ ܠܗܘܢ ܘܟܠ ܡܕܥܝ ܠܗܘܢ. ܘܡܕܢܚܐ ܕܝܘܡܐ ܡܢܐ. ܡܘܚܘܬܐ ܡܢܐ ܕܐܬܘܪ ܕܟܬܘܒ ܕܡܐ ܗܠܝܐ ܘܠܐ ܦܢܝܐ ܒܝܬܐ.

ܐܢܝ ܐܢܫܐ ܕܝܠܘܦܬܐ ܡܢܐ ܟܢܫܘܬܐ ܘܐܝܬ ܠܗܘܢ ܒܘܥܝܐ ܒܒܢܝ ܐܘܡܬܐ، ܠܐ ܡܢܝ ܗܢܝ ܡܢ ܐܣܦܪܐ ܘܐ ܥܠ ܒܥܝ ܕܥܡܐ ܡܢܐ ܡܢ ܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܡܝܬܐ ܗܠܝܐ. ܐܢܫ ܠܘܟܠܗ ܠܐ ܟܠܐ ܡܢ ܦܪܨܘܦܐ ܡܬܘܡܝܐ ܡܢ ܗܘܝܐ ܚܝܐ ܕܫܒܬܐ ܘܡܠܟܐ ܐܪܥܐ ܠܐܬܘܪܝܐ ܕܡܫܬܕܪܐ ܘܫܒܝܩ ܠܗܘܢ ܟܡ ܐܢܝ ܡܢ ܗܢܘܢ ܡܢܐ ܚܕ ܝܘܡܐ ܒܕܘܟܬܐ ܕܣܕܪܐ ܡܬܐ ܗܒܠܝܬܐ (Global village) ܡܢ ܒܐܝܕܐ ܚܝܠܐ ܘܚܕܬܬܐ، ܗܠܘܟܐ ܕܒܪܢܫܘܬܐ ܝܕܥܐ ܡܢܐ ܘܒܪܢܫܘܬܐ ܕܡܬܐ ܗܠܝܐ ܒܕܘܟܬܐ ܕܚܝܘܬܐ، ܐܝܟܐ ܚܝܘܬܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܚܕܡܐ ܕܐܘܪܐ ܒܢܬܐ ܕܦܢܝܐ ܡܢܐ ܬܠܝܬܐ ܐܝܟܐ ܠܗ ܝܬܒܐ ܕܡܬܐ ܗܒܠܝܬܐ، ܠܝܬ ܦܘܪܫܢܐ ܒܝܢ ܚܝܠܢܐ ܘܐܢܫܐ ܫܒܝܠ ܘܢܣܒܬܐ ܕܠܫܢܐ ܕܐܘܪܚܬܐ. ܠܝܬ ܦܘܪܫܢܐ ܒܝܢ ܢܨܚܢܐ ܘܡܟܝܟܢܐ ܕܟܠܗ ܡܢ ܐܢܫܐ ܒܝܬܝ، ܒܗ ܒܘܟ ܙܒܢ ܠܗ ܕܐܢܫ ܗܘܢ ܡܘܫܐ ܝܬܝܪܐ ܘܡܬܒܟܝܢ ܠܗܘܢ ܐܢܝ ܕܠܫܢܐ ܙܒܢ ܕܡܫܠܡܐ ܗܟܘ ܐܝܬܐ ܦܘܪܫܢܐ ܕܐܬܘܪܐ ܗܠܝܐ ܡܢ (ܘܡܝܬܝ، ܡܫܚܠ ܕܐܝܬ ܟܠܗܘܢ ܒܥܡܐ ܡܫܚܠ ܫܠܡܐ). :

ܐܝܟ ܕܟܬܘܒܐ ܚܕ ܠܗ ܝܕܥܬܢܐ، internet -Assyrian culture– ܒܣܘܪܝܐ ܚܕ ܕܦܪܝܘܦܐ ܓܢ̈ܢܐ ܚܡܫܐ ܒܬܪܓܡܘܬܐ ܒܚܡܫܐ ܡܢܐ ܗܘܐ ܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ. ܐܪܢܐ ܐܝܟ ܠܝ ܣܦܪܐ ܡܓܠܬܐ ܠܘܚܝܬܐ ܠܗ ܐܝܢܝ ܡܢ ܒܥܕܢܐ ܗܠܝܢ ܥܠ ܗܠܝܢ ܡܕܝܢܬ ܣܒܪ ܡܢܝ̈ܢܐ، ܐܝܟܢܐ ܕܟܐ ܡܓܠܬܐ ܘܕܟܐ ܒܘܝ ܟܬܒܐ ܡܢ ܥܠܡܐ ܐܬܘܪܝܐ ܡܢ ܟܠ ܐܪܢܐ ܦܠܚܬܐ ܡܢܐ ܘܡܢ ܐܝܟ ܡܢ ܐܬܘܪ ܦܠܚܬܐ ܡܢܐ ܘܗܘ ܐܠܦ ܘܬܘ ܒܠܗ . ܐܘܐ ܡܓܠܬܐ ܦܪܫܐ ܠܗ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܘܡܘܕܥܬܐ ܗܣܘܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܒܝܘܡ ܡܘܡܕܗ-ܒܢܐ. ܗܘܐ ܟܬܝܒܐ ܗܘ ܐܘܟ ܗܕܐܘܢ ܗܘܝ ܟܬܝܒܐ. ܐܘܐ ܡܓܠܬܐ ܐܝܟ ܠܗ ܣܒܪ ܥܝܢܬܐ ܠܠܫܢܐ، ܦܘܠܚܢܐ ܡܕܥܢܝܬܐ ܥܠ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܕܚܡܫܐ ܡܕܝܢܬܐ ܦܪܫܐ ܠܗ ܥܡܠܬܐ، ܗܟܢ ܡܥܠܝܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܐܘܐ ܐܘܡܬܐ ܕܟܠ ܐܕܥܬܐ ܘܡܘܦܩܬܐ ܠܗ. ܝܕܥܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ ܕܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܒܣܒܪ ܐܠܗܐ " ܐܡܠ " ܡܢ ܟܬܘܒܐ ܠܗ ܡܢ ܟܪܝܐ ܕܐܪܥܐ ܘܐܬܪܘܬܐ ܡܢ ܟܪܝܐ ܕܒܘܫ ܘܡܘܠܟܘܬܐ " ܐܬܘܪ " ܘܐܬܪܘܬܐ ܠܟܠܗܝܢ ܒܐܠܗܐ ܕܝܡܬܐ ܘܡܕܐ ܘܟܕ. ܐܝܟܐ ܒܕܟܬܐ ܚܕ ܡܢ ܝܕܥܬܐ ܐܚܝ̈ܢܐ "ܗܝܡܢܘܬܐ ܒܣܒܪ ܐܠܗܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ ܗܘܝܐ ܠܗ ܒܡܘܬܐ (ادامه یافتن) ܠܗ ܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܘܡܢ ܗܕܐ ܗܕ ܒܣܒܪ ܥܠܝܡܐ ܕܡܕܝ ܣܒܪܐ ܠܗܘܢ ܡܫܝܚܘܬܐ. ܒܗ ܠܐ ܚܟܝܡ ܝܢ ܡܓܠܬܐ ܕ ܐܠܦ ܘܬܘ ܗܘܝܐ ܠܗ ܒܥܡܠܘܬܐ ܥܠ ܡܫܝܚܘܬܐ ܕܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܘܐܘܐ ܗܘܝܬܐ ܒܥܠܡܐ ܠܗ ܦܘܠܚܢܐ ܥܠ ܠܫܢܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܡܢ ܟܠܗ ܐܝܟ ܕܗܘܘ ܠܗ ܟܠܗܘܢ ܡܬܚܡܪܝܬܐ. ܡܢܝ ܗܘܡܘܡܠܗ ܒܐܘܐ ܠܫܢܐ ܒܗ ܠܫܢܐ ܐܠܗܐ ܠܗ. ܐܝܟ ܐܬܘܪܝܐ ܕܒܗܘܐ ܦܘܫܘܢ ܠܘܠܫܘ ܡܢܐ ܐܬܘܪܝܘܬܗܘܢ ܐܢܐ ܝܕܥܬܐ ܡܢܐ ܡܘܕܝ ܓܒܪܐ ܠܫܡܐ ܘܐܠܗܐ ܠܠܘܫܐ ܡܢܐ؟

ܠܗ ܡܫܝܚܘܬܐ ܕܒܕܪܢܘܬܐ ܝܢ ܗܘܝܢ ܒܥܡܠܐ ܚܠܫܝܐ، ܒܗܘܐ ܓܒܪܐ ܕܦܪܝܐ ܒܡܬܐ ܒܗܘܐ ܝܡܬܐ ܦܪܝܐ ܝܕ ܫܘܢ ܡܢ ܡܢܝ ܒܗܝܢܐ ܒܗܘܐ ܠܟܘܪܗܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܣܒܪ ܐܘܣܦܐ ܠܘܕܐ ܘܡܗܘܡܢܐ ܠܗ، ܣܒܪ ܐܝܟ ܡܫܝܚܘܬܐ ܕܥܠܡܐ ܝܡܬܐ ܐܣܕܪܐ . ܐܝܟܢ ܐܢܐ ܥܠܡܐ ܝܡܕܢܐ ܚܕ ܠܗ ܡܢܝܢܐ ܦܪܝܐ ܕܡܓܠܬܐ ܕܐܠܦ ܘܬܘ. ܗܟܢ ܐܝܟ ܠܗ ܟܬܒܐ ܡܘܕܥܐ ܡܢ ܐܝܟ ܠܗܘܢ ܡܕܥܬܐ ܒܗܘܐ ܡܫܝܚܘܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܐܘܐ ܐܘܡܬܐ ܒܗܘܐ ܚܝܫܘܬܗ، ܘ ܒܗܘܐ ܗܝܡܢܘܬܗ، ܘܡܕܪܫܘܬܗ.

ܐ ܡܢ ܐܟܝܢ:

ܬܪܝܪܐ ܕܟܘܪܐ ܗܘ ܡܕܪܫܬܐ ܝܘܡܐ ܕܡܘܬܒ ܠܗ ܒܒܝܬܗ ܕܐܘܐ ܠܫܢܐ ܣܦܪܝܐ ܡܢ ܕܫܡܠܗ ܠܗ ܐܘܪܚܐ ܘܐܘܣܝܦܠܗ ܢܦܫ ܕܣܦܪܝܘܬܐ ܡܢ ܐܘܐ ܠܫܢܐ ܕܒܝܬ ܐܬܘܪ ܕܪܚܡܘܪ ܝܡܪܘܕ ܫܡܫܘܬܐ ܒܘܟ ܢܦܝܫܐ ܝܠܗ ܡܢ ܠܫܢܐ ܣܦܪܝܐ.. ܐܢܫܐ ܡܕܝܢܐ ܡܢ ܐܝܢܝ ܝܠܗ ܒܟܪܘܟܐ ܬܘܡܐ ܕܣܦܪܝܘܬܐ ܣܘܪܝܬܐ ܟܝܪ ܡܬܠܬܐ ܕ ܐܟܠܘ ܘܫܬܘ. ܒܟܘܬܐ ܢܠܗ ܡܢ ܐ̈ܠܗܐ ܢܫܝ̈ܠܬܐ ܕܚܘܐ ܡܫܒܚܐ ܡܢܐ ܐܝܟܢܐ ܘܚܫܒܘܢ ܕܢܚܠܦܐ.

ܐܢܐ ܟܡܝܠܐ ܝܘܢ ܪܒܐ ܝܘܬܪܢܐ ܡܢ ܡܬܠܬܐ ܕܐܟܠ ܘܫܘ ܕܠܐ ܟܡܝܠܬܐ ܕܦܫܝܛܐ، ܐܝܢܐ ܒܕܝܢܐ ܝܘܢ ܕܡܕܪܒܪܢܘܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܚܘܒܐ ܬܪܝܪܐ ܕܡܢܝ.

ܐܗܐ ܡܘܟ̰ܟ̰ܘܒܐ ܒܫܒ̈ܥܐ ܝܠܗ ܡܢ ܫܪܒܐ ܦܫܘܛܐ: 1- ܫܘܬܐܣܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܒܪ̈ܝܬܐ ܕܫܒܝܚܘܬܐ ܘܕܡܝܟ. 2- ܬܫܥܝܬܐ ܕܣܦܪܝܘܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ. 3- ܬܘܕܝܬܐ ܘܪܐܙܐ-ܪܐܙܐ. 4-ܚܘܒܐ ܠܗ ܡܫܬܘܬܐ. ܒܝܬܐ ܡܢ ܐܗܐ ܟܬܒܬܐ، ܝܠܗ ܡܚܘܝܬܐ ܕܥܘܪܪܐ ܘܣܪܗܒܬܐ ܡܢ ܐܢܫܐ ܐܝܟ ܗܕܘ ܠܝ ܚܘܒܐ ܐܦܝܐ ܘܡܘܪܝܘܬܐ ܠܗ ܐܘܪܚܐ. ܡܢ ܡܕܪܫ ܐܠܗܐ ܐܝܢܘܗܝ ܗܕܝܬܐ ܒܠܠ ܝܘܡܐ. ܐܝܢܐ ܥܒܝܕܬܘܢ ܠܝ ܚܠܡܘܢ ܐܝܟ ܠܘܚܬܘܬܐ ܘܢܝܠܐ ܟܬܪ ܗܫܘܬܐ ܘܚܝܝܐ ܠܝ ܒܥܒܝܕܐ ܕܠܘܡܕܢ ܘܪܝܫܠܝ ܟܬܪ ܒܘܫܩܐ. ܐܝܟ ܗܕܝ
ܠܠܝܢܝ ܘܠܠܝܢܝ ܪܒܒܝ ܠܠ
ܘܠܝܬܗܘܢ ܐܘܡܬܢܝܬܐ ܘܪܡܪܝ ܢܬܒܝ ܠܗ
ܡܕܝܢܐ ܡܢ ܡܟܝ ܢܬܠܪܝ ܠܗܘܢ ܟܬܒܐ ܘܣܦܪܝܐ
ܕܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ. ܐܠܗܐ ܒܗ ܗܘܐ ܗܡܪܢܗܘܢ
ܠܗ ܐܗܐ ܟܬܒܐ.

ܩܲܫܵܐ ܥܒܕܘܫ ܡܘܫܘܟܫ ܟܢܐ
ܡܟܪܙܘܬܐ ܒܝܘܡ ܫܘܒܚܐ

ܐܵܢܵܐ ܝܠܝܼܕܬ݂ ܡܢ ܩܘܼܩܘܼܢܵܘ ܝܘܸܢ ܝܥܠܝܠܘܼܦ ܝܘܸܢ ܡܢ ܝܘܼܡܵܢ ܠܗ ܐܵܬ݂ܘܿܪܵܝܵܐ ܕܝܼܢܵܝܬ݂ܵܐ
ܡܵܪܵܝܬ݂ܵܐ ܕ1959: ܚܕ݂ܵ ܠܘܼܚܡܵܐ ܕܠܸܒܵܐ ܝܠܹܗ ܚܕ݂ܵܐ ܐܵܬ݂ܘܿܪܵܝܬ݂ܵܐ. ܒܚܘܼܪܵܐ ܝܠܗܿ ܡܢ ܐܢܐ ܪܒܐ
ܒܠܵܫܵܢܵܐ ܒܘܼܬ݂ ܐܵܬ݂ܘܼܪܵܝܵܐ ܠܗ ܢܝܼܫܵܐ. ܝܩܝܼܪܵܐ ܝܠܗܿ ܡܢ ܐܵܢܵܐ ܠܸܫܵܢܵܐ ܘܩܘܿܡܵܐ ܝܠܗ ܡܢ ܩܘ
ܠܘܼܚܡܵܐ ܡܢ ܡܢܝ ܐܵܢܵܐ ܐܵܬ݂ܘܼܪܵܝܵܐ ܘܐܸܢܵܐ ܠܸܫܵܢܵܐ ܡܢ ܡܘܕܝ ܘܕܝܢܵܐ ܝܘܸܬ؟ ܩܘ ܐܵܬ݂ܘܿܪܵܝܵܐ ܝܠܹܗ ܐܸܢܵܐ
ܠܸܫܵܢܵܐ ܕܒܥܝ ܐܢܐ ܡܢ ܦܫܵܐ ܐܢܐ ܠܗ ܢܝܼܫܵܐ . ܩܘܡܵܐ ܝܠܗ ܡܢ ܩܘܼܕܡ ܐܵܬ݂ܘܿܪܵܝܵܐ ܝܘܸܬ؟
ܠܘܼܡܵܐ ܝܠܹܗ ܗܿܘ. (ܐܵܬ݂ܘܿܪܵܝܵܐ ܝܠܗ ܒܫ ܐܝܼܢܵܐ ܐܵܬ݂ܘܼܪܵܝܵܐ ܝܘܸܬ؟ ܡܢ ܝܕ݂ܥܬ݂ܵܐ ܐܵܬ݂ܘܿܪܵܝܵܐ ܝܠܗ ܗܿܘ. sure I
am an Assyrian ܢܒܠܘܕܘܢ ܐܵܬ݂ܘܿܪܵܝܵܐ ܝܠܗ ܒܫ ܐܢܐ ܪܒܐ ܝܡܕܢܐ ܝܘܢ ܡܢ ܠܒܝܪܬܐ ܝܘܢ ܚܕ݂ܵ
ܐܬܘܪܝܐ. ܘܐܬܘܪܝܐ ܝܠܗ (I am proud so I am an Assyrian too)

ܥܐܕܐ : ܒܪܝܟܐ

ܒܟܠ ܫܢܬܐ، ܒܪܘܒܬܐ ܡܩܘܡܬܐ ܕܡܫܬܪ ܫܢܬܐ ܚܕܬܐ، ܕܝܠܗ ܗܘܝܐ ܕ«ܕܘܟܪܢܐ ܕܡܪܬܝ ܡܪܝܡ ܒܬܘܠܬܐ ܩܕܝܫܬܐ» ܒܟܢܫܐ ܠܡܫܝ̈ܚܝܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܒܐ ܦܢܝܐ ܝܕܥܬܐ ܘܡܠܝܟܬܐ ܐܝܟ «ܗܘܝܐ ܕܝܫܘܥ» ܡܢ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܐܝܪܢ.

«ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܡܕܢܚܐ» ܐܣܝܪܬܐ ܒܡܘܬܒܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܐܝܪܢ، ܘܒܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕ«ܪܒ ܐܒܐ ܡܪܝ ܕܢܚܐ»، ܒܝ ܡܪܝܘܐ ܚܕ ܚܘܒܐ ܪܒܐ ܡܠܝܐ ܘܫܡܝܐ ܒܡܡܠܠ̈ܐ ܘܙܡܪ̈ܐ ܥܦܝܪ̈ܐ. ܒܬܪ ܐܘܡܬܝ ܘܐ ܒܫܪ ܡܫܝܚܐ ܠܘܪܐ ܒܐ ܥܪܡܒ ܒܠܗܐ ܚܘܪܘܐ ܕ«ܗܘܝܐ ܕܝܫܘܥ»، ܘܒܐ ܡܠܒ ܠܐܘܢܐ ܕ"ܘܠܝܕ ܕܝܢܝܠ" ܕܡܘܬܒܐ.

ܫܘܡܘܬܐ ܕ«ܟܠܐ ܘܬܘ» ܒܪܘܒܘܗܝ ܗܠܗ ܐܗܐ ܗܘܝܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܗܡܢ̈ܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܕܝܢܐ ܟܠܠ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܗܡܢ̈ܐ، ܘܠܘܦܬܐ ܒܫܘܒܚܘܗܝ ܘܒܕܚܠܬܐ ܕܠܒܗܘܢ ܡܢ ܘܩܠܗܘܢ. ܒܠܠܒܐ ܗܘܫ ܡܢ ܡܪܝܡ ܐܠܗܐ ܕܝܠܒܪ ܠܠܒܝܬܐ ܕܐܒܗ̈ܘܗܝ، ܟܠܠ ܡܢ ܪܥܝ؛ ܘܠܝ، ܡܘܒܝܫܐ ܗܢܐ ܘܐ، ܝܠܪܫ ܠܟܒܪܐ ܒܫܝܡܐ ܘܡܠܦܢܐ ܡܗ̇، ܒܪܒܐ ܐܝܡܪܐ.

ܐܪܒܐ ܡܗܘܒܐ ܗܘܫ ܚܕܐ ܡܫܘܚܬܐ ܡܢ ܣܗ̇، ܣܒܝܒܬܐ ܡܫܡܪܬܐ «ܪܝܬܐ ܐܬܠܘܪܝ» ܕܒܝܒܘܗܝ ܘܐ ܝܠܗ ܗܕܡܝܬܐ ܐܒܘܝܬܐ ܕ«ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܡܕܢܚܐ» ܕܡܘܬܒܐ، ܡܢ ܒܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܝܘܣܦ ܕܒܒܬܐ ܡܬܘܠܝܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ. ܐܗܐ ܡܫܘܚܬܐ ܒܠܫܢܐ ܝܠܗ، ܠܐ ܐܣܝܒ ܡܢ ܗܘܝܐ ܕܝܫܘܥ، ܐܠܐ ܐܘܦ ܡܢ ܟܠܒܐ ܘܒܘܪܐ، ܘܝܠܝܕܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܡܪܝ.

ܡܫܘܚܬܐ ܕܗܘܝܐ ܕܡܪܢ

ܦܪܝܫܠܗ ܐܠܗܐ ܡܢ ܡܪܝܡ ܒܬܘܠܬܐ؛
ܕܗܘܐ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܡܢ ܟܪܣܘܗ̇ ܕܟܝܐ.
ܡܘܡܟܟܠܗ ܠܢܦܫܗ ܗܘ ܒܫܡܝܐ ܘܒܐܪܥܐ؛
ܗܘܐܠܗ ܡܢ ܝܫܘܥ ܒܪܘܡܐ ܓܘ ܒܘܦܬܐ.
ܚܕܘܬܐ ܠܘܪܬܐ ܦܫܠܗ ܡܘܡܫܚܬܐ؛
ܡܠܐܟܐ ܕܫܡܝܐ ܩܘܕܫܐ ܐܡܪܝ؛
ܡܢ ܟܠܗ ܕܘܟܐ ܦܪܘܩܐ ܗܘܝܐ.
ܦܫܠܗ ܚܘܝܐ ܗܘ ܟܘܟܒܐ ܠܥܝܢܐ؛
ܡܢ ܩܛܠܐ ܕܝܗܘܘ ܠܗ ܕܫܡܐ ܝܗܒܐ.
ܐܬܐܠܗܘܢ، ܡܢ ܚܙܝܬܗܘܢ ܬܠܬܐ ܡܠܟ̈ܐ ܡܫܡܗ̈ܐ؛
ܡܘܩܪܒܠܗܘܢ، ܡܘܗܒܘܬܗܘܢ ܐܝܟ ܦܫܝܛܐ؛
ܡܢ ܕܝܗܘܘ ܕܗܒܐ، ܡܘܪܐ ܠܒ ܒܣܡܐ.
ܣܓܕܠܗܘܢ، ܟܠܗܘܢ ܒܚܕ ܚܘܒܐ ܠܘܪܐ؛
ܟܠ ܒܫܡܝܐ ܘܒܐܪܥܐ، ܗܘ ܡܠܟܐ ܠܘܪܐ؛
ܫܒܘܚܐ ܘܐܡܪܐ، ܫܘܒܚܐ ܠܒܪ̈ܝܬܐ.

ܪܝܬܐ ܐܬܠܘܪܝ

* * *

ܒܦܐܬܘܬܐ ܕܒܠܬܐ ܗܢܐ، ܐܝܬ ܚܕܐ ܡܟܝܒܬܐ ܡܢ ܦܘܡܐ ܕܚܕܐ ܝܡܐ ܡܢ ܒܪܬܗ. ܐܗܐ ܡܟܝܒܬܐ ܡܠܝܬܐ ܗܠܗ ܒܠܝܒܐ، ܒܪܝܕ «ܐܝܫܘ ܡܘܡܪܫ-ܒܝܐ»؛ ܕܒܐܗܐ ܡܝܬܪܐ ܒܠܒܒܐ ܗܘ ܡܝܬܐ ܡܫܘܗ.

ܐ ܡ ܐ ܒܕ:

ܐܗܐ ܝܕ ܟܢ̈ܢܐ ܝܠܗ ܩܕ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܝܬ̈ܝܐ ܕܬܘܕܝܬܐ ܘܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܙܒܢܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܕܘܪ̈ܐ ܡܢ ܩܕܡ ܡܫܝܚܐ ܟܠܐ ܝܢܝ ܗܘ̈ܘ ܒܥܠܡܐ ܟܡ ܥܒܕܗܝ ܙܬܘܕܝܬܐ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܘܪܡܝ ܐܘܦ ܠܗ ܩܛܘܬܐ. ܐܗܐ ܒܕܚܢܘ ܝܘܡ ܡܗܟܒ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܘܪܡܝ ܐܝܬ ܗܘܘ ܒܝܬ-ܢܘܪ̈ܐ (آتشکده) ܕܘܟܬܐ ܕܙܝܕܬܐ ܕܙܪܕܘܫܬܝܐ، ܩܕ ܐܬܐܝܐ ܐܙ ܚܕܐ ܕܘܟܬܐ ܕܙܝܕܬܐ ܕܙܪܕܘܫܬܝܐ ܠܗ ܐܘܪܡܝ ܐܝܬ ܦܬܚܐ.

ܗܘ ܕܗܒ ܒܕܢܐ ܒܣܘܦܐ ܝܘܡ ܠܟܘܡܪܐ ܕܡܢܬܝ ܡܢܝܡ ܩܕ ܦܒܚܐ ܝܠܗ ܬܘܢܝܐ ܒܕܘܢܐ ܩܕܡܝܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ. ܟܘ ܡܢ ܕܘܪ̈ܐ ܩܕܡܝ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܠܢܘܢܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܩܕ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܫܝܚܝܐ. ܐܘܦ ܟܘܡܪܐ ܕܡܢܬܝ ܡܢܝܡ ܕܓܢܝܚ ܢܟܐ ܟܛܒܩܐ ܝܠܗ.

ܗܘ ܗܕܐ ܐܝܬ ܒܟܘܡܒܝܐ ܟܛܒܩܐ ܐܝܢ ܦܟܢܘܗ ܦܘܠܘܗ ܟܠܐܘܪܝܐ ܕܢܟܐ ܘܡܢܝ ܢܘܝܐ ܠܗ ܡܘܥܒܕܐ ܘܡܢܝ ܕܐܟܠ ܠܗ ܐܕܐ ܘܡܢܝ ܗܢܟܘ ܠܗ ܡܠܐ ܕܡܢܝ ܗܢܟܘ ܟܠ ܟܘܢܐ ܕܗܝܟܐ، ܘܕܘܟܬܐ ܐܝܬ̈ܝܐ ܐܝܢ ܗܠܟܘ ܘܐܘܡܢܐ.

بنا? سه گنبد اروم?ه

ا?ن بنا بخاطر وجود سه گنبد در سه طبقه آن بد?ن نام مشهور است

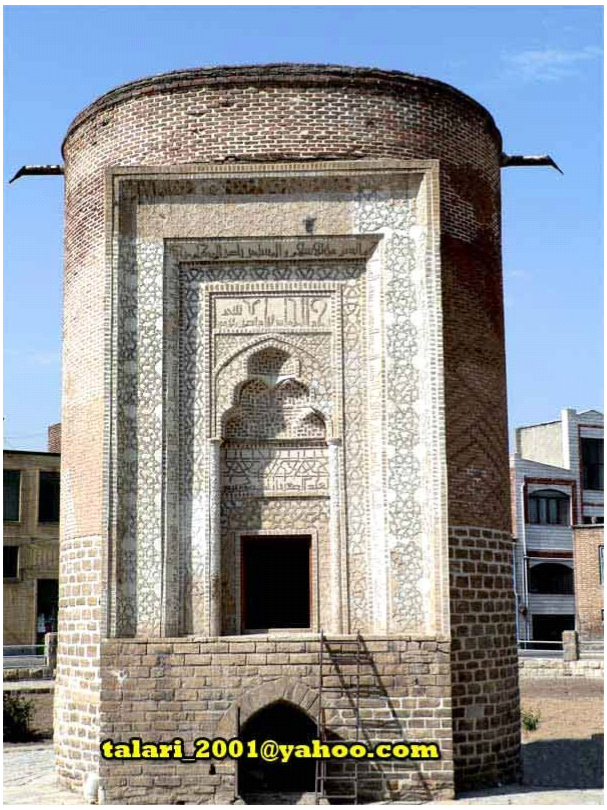

ܕܘܟܬܐ (سه گنبد)
ܕܙܝܕܬܐ
ܕܙܪܕܘܫܬܝܐ)

ܡܕܪܐ ܐܡܐ ܚܕ ܥܣܪܐ ܝܠܗ ܡܢ ܟܕ ܐܚܪ ܐܝܬܝܐ ܗܘܐ ܘܟܠܐ ܡܚܒܫ
ܠܗܐܝܢ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡ، ܟܘܐ ܢܦܫܬܐ ܠܗ ܕܟܠܚܫ ܡܐ ܡܫܬܘܬܐ.

ܐܝܟ ܠܘܝܡ ܒܢ ܟܢܫ ܥܘܒܕܐ ܡܐ ܡܠܟ. ܐܡܐ ܝܠܗܐ ܝܠܗ ܡܢ ܝܢ
ܡܠܟܬܐ ܕܦܘܪܡܐ ܝܠܗ ܠܗܕܣܐ ܕܡܬܟܬܘܒܘܢ ܠܗ ܕܐܢܫܝܐ (ܟܝܠܬ-ܡܘܟܐ)
ܟܐ ܡܝܐ ܢܠܝܒ ܟܐܟܢܘܬܐ. ܐܟܢܘܬܐ ܦܗ ܟܘܥ ܡܢܘܡܢܐ ܥܘܒܕܐ ܝܠܗ.
ܟܒܐ ܡܠܟ ܥܒܝܡܐ ܝܠܗܘܢ ܟܬܡܝܐ ܘܢܡܠܟܐ ܘܐܝܠܗܘܢ ܡܘܐ ܠܗܘܢ
ܦܠܟܐ ܠܗ ܐܐܬܬܘܬܐ ܢܘܒܬܝܐ.
ܐܝܟ ܕܡܢܬܐ ܕܡܘܟܟܐ ܟܐ ܡܝܚ ܗܘܐ ܟܢܫ ܗܘܐ ܡܟܕܢܒܘܬܐ
ܕܪܘܟܬܐ ܘܕܝܒܘܬܐ ܘܡܫܚ ܗܘܐ ܡܐܐ ܡܐ ܡܠܟ ܕܠܐ ܦܥܒ ܗܘܐ
ܡܕܠܗܘܢ ܦܝܠܐ، ܘܟܝܠܘܬܐ ܠܐ ܢܒܕܒ ܗܘܐ ܠܗ ܡܡܐ ܡܐ ܟܘܚܬܐ.
ܐܝܒ ܕܡܘܢܬܐ ܢܐ ܟܡܬܟܬܘܢ ܘܕܠܬܘܢ، ܐܡܐ ܒܡ ܠܗ ܐܝܢ
ܡܘܢܬܐ ܢܠܗ. ܢܐ ܣܝܟܐ ܢܐ ܡܠܟܬܐ ܕܡܗܒ ܦܘܪܡܐ ܢܗܝܟܐ
ܕܡܬܟܬܘܢ ܠܗ ܐܐܡܢܬܐ ܢ ܠܗ ܐܗܬܢܠܐ. ܕܡܡܐ ܟܝܘܢܐ ܠܐ ܡܝܒ
ܒܐܬܗܒ ܢܬܠܐ ܕܡܘܐ ܠܗܘܢ ܢܠܬܐ. ܦܒܝܟܐ ܢܐ ܠܐ ܠܒܢܐ ܘܢܬܢ
ܥܢܝܚܘܬܐ ܢܐ. ܐܡܐ ܢܠܡܐ ܕܣܪܐ ܐܢܩܬܐ ܝܠܗ.
ܒܟܐ ܕܐܡܐ ܟܠܬܐ ܡܣܘܬܐ ܕܐܡܐ ܢܠܡܐ ܝܠܗ ܘܡܪ ܦܡܗ ܒܕܟܬܐ
ܡܪ ܡܝܢܐ ܐܝܢ ܘܟܝܬ ܕܡܢܡ ܢܠܗ ܕܘܟܬܐ ܕܗܘܢܘܬ ܘܢܢܘܬܗ.

ܡܠܟ ܣܘܥ ܢܟܥܒ ܡܕ ܐܣܝܪ ܡܕܢܣܝܐ ܢܘܣ ܘܐܝܬ ܠ ܟܬܝܡܘܬܐ ܦܥܬܐ
ܠܗ ܡܕܢܣܐ ܘܠܟܝܬ ܦܗ ܟܘܥ ܥܦܝܢܐ ܝܠܗ. ܘܢܐ ܐܢܦܫܬܐ ܢܠܗ ܕܐܒ
ܢܕܒ ܠܟܬܒܐ ܠܗܘܬܗܘܢ ܕܒܕܒ ܟܝܘܢܘܬܐ، ܘܐܝܟ ܕܐܝܢ ܐܢܬܐ ܚܒܝܢܐ
ܕܥܬܐ ܘܡܪܐ ܕܝܡܫܐ، ܘܟܚܘܬ ܢܠܗ ܕܒܕܒܚ ܡܡܕܢܒܘܬܐ، ܦܢܒܟܐ ܬ
ܡܢܬܟܐ ܘܒܠܠܟ ܒܡ ܡܘܟ ܠܗ ܡܟܝܠܗ.

ܐܘܦ ܐܡܐ ܡܬܩܛܠܬܐ ܝܠܗ̇ ܩܕ ܡܢ ܩܕܡ ܡܟܒܫܢܘܬܐ، ܐܬܘܪܝܐ
ܐܪ̈ܡܝܐ، ܐܝܟ ܗܘܐ ܠܗ̇ ܗܦܟܝܘܬܐ ܦܪܢܣܬܐ ܘܬܕܒܝܪܬܐ ܦܪܢܣܬܐ ܡܢ
ܒܥܡܘܡܐ ܕܐܪ̈ܡܝܐ ܘܬܕܘܪܟܬܐ. ܡܢ ܗܕܐ ܓܒܐ ܘܡܓܒܢܘܬܐ ܡܬܘܝܢܐ
ܕܗܘܐ ܓܘ ܐܘܡܬܐ ܕܓܢܣܗ. ܘܐܝܟ ܢܝܚܐ ܓܠܝܐ ܡܘܟܟܐ ܠܗܘ
ܡܟܒܫܢܘܬܐ ܡܗܟܢܕ ܐܝܟ ܗܘܐ ܓܘ ܣܟܒܢܐ ܕܪܘܣܬܢ ܡܟܒܫܢܘܬܐ ܕܝܢܐ
ܐܠܗܐ ܟܐ ܡܬܝܢܘܬܐ.

ܠܫܢܐ ܕܐܟܕܝܐ ܡܢ ܩܕܡܐ ܝܠܗ̇ ܝܕܝܥܐ ܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ ܘܠܫܢܐ
ܕܒܒܠܝܐ، ܒܪ ܡܢ ܠܫܢܐ ܒܘܟ ܩܕܘܡܝܐ ܘܡܓܒܝܐ ܝܠܗ̇. ܐܡܐ ܠܫܢܐ ܩܕܡܐ
ܝܠܗ̇ ܒܟܬܒܐ ܒܟܬܝܒܬܐ ܕܫܝܐ. ܗܦܟܬܗ̇ ܐܟܕܝܐ ܗܘ ܡܠܟܐ ܩܕܡܝܐ
ܕܗܘܐ ܓܘ ܫܢܬܐ ܕܕܘܝܐ ܡܢ ܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ
ܐܝܟ.2350ܫܢܝ̈ܬܐ ܡܢ ܩܕܡ ܡܫܝܚܐ ܥܘܬܪܐ ܠܗ ܡܢ ܢܗܪܐ ܕܗܘܐ ܥܕ
ܝܡܐ ܕܡܕܢܚܝܐ(mediterania)، ܡܢ ܗܕܐ ܠܫܢܐ ܐܟܕܝܐ ܗܘܐ ܠܗ
ܡܚܡܢܐ ܟܠ ܕܘܢܝܐ ܕܗܘ ܙܒܢܐ، ܐܒܢܐ ܠܫܢܐ ܡܬܚܫܠܦܢܐ ܝܠܗ̇. ܠܫܢܐ
ܐܟܕܝܐ ܦܫܛܐ ܝܠܗ̇ ܝܕܥܐ ܠܫܢܐ ܕܒܒܠܝܐ ܘܐܬܘܪܝܐ
lishanum Akkanum-babylonian Assyrian Language)
ܝܢܐ ܗܡܕܡܘܬܐ ܡܢ ܐܬܘܪܝܐ ܕܐܘܪܡܝ ܡܢ ܓܒܝܬܐ ܐܬܘܪܝܐ ܝܢܐ، ܠܫܢܐ
ܕܡܕܝܢܬܗܘܢ ܝܠܗ.

ܐܘܪܡܝ ܟܬܒܐ ܕܪܘܚܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܗܘܐ ܡܢ ܓܠܓܠܐ ܕܗܘ ܒܝܢ ܬܪܝܢ ܢܗܪܝܢ
ܥܘܕܪܢܐ ܒܝܢ ܬܪܝܢ ܢܗܪܐ ܡܘܬܒܗ ܠܗ ܡܟܒܫܢܘܬܐ. ܡܢ ܒܬܪ ܡܟܒܫܢܐ ܐܝܟ
ܟܠܕܝܐ ܐܚܪܢܐ ܕܓܠܒܐ ܟܐ ܡܚܘܡ ܗܘܐ ܕܠܫܢܐ ܡܢ ܟܠܝܐܒܬܐ ܟܐ ܦܐܒܥ
ܗܘܐ ܡܢܐ ܠܫܢܐ ܐܪܡܝܐ ܝܢܐ ܡܢ ܠܚܘܕ ܕܠܫܢܐ ܐܟܕܝܐ، ܠܫܢܐ
ܐܬܘܪܝܐ، ܡܢ ܐܝܟ ܥܬܝܩܬܐ ܡܢ ܓܠܒܐ ܡܠܐ ܐܘܪܡܝ ܟܢܪܝܐ ܕܗܘܐ،
ܘܡܫܟܢܬ ܐܬܘܪܝܐ ܐܝܟ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܟܒܫܢܘܬܐ ܕܝܢܐ ܐܠܗܐ ܟܐ
ܡܬܝܢܘܬܐ، (ܗܡܘܟ"ܐܝܟ" ܡܢ ܐܟܕܝܐ ܐܬܐ ܠܗ ܟܐܝܒܘܬܐ ܡܢ
ܡܕܒܪܐ ܝܠܗ̇ ܐܝܟ ܝܢܐ ܐܠܗܐ ܟܐ ܡܬܝܢܘܬܐ) ܒܘܐܓܢܡ ܠܐ ܕܗܘܐ

ܒܢܘܥܒܘܗܝ ܕܐܗܐ ܡܫܬܥܝܢܘܬܐ. ܕܥܒܘܬܐ ܕܐܘܢ ܢܒܟܐ ܚܕܐ ܦܬܚܘܬܐ ܐܝܢܬܐ ܝܠܗ ܡܢ ܚܡܒܪܐ ܕܡܫܬܥܝܢܘܬܐ ܒܝܕ ܐܠܗܐ ܠܐ ܡܬܚܫܒܢܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܡܢ ܕܢܟܬ ܠܗ ܥܢܝܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ. ܡܢ ܗܕܐ ܡܢܕ ܬܘܡܟܐ ܘܡܢܕ ܬܕܒ ܕܐܦܢܝܘܬܐ ܟܒܢܗܘܢ، ܡܢ ܠܗ ܐܗܐ ܥܡܠܬܐ ܕܥܓܒܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܘܡܘܥܡܝܕ: ܠܗܘܢ، ܗܢ ܒܠܥܕܝܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܕܝܠܕܘܬܐ ܡܛܐ ܠܗܘܢ، ܒܠܕ ܐܘܪܡܒ ܡܢ ܗܕܐ ܝܠܗ ܡܢ ܒܕܬܐ ܕܥܘܬܦܐ ܠܗܘܢ، ܦܝܫܠܗ ܡܢ ܒܝܬܐ “ܒܕܪ̈ܬܐ ܥܠܝܡܘܬܐ ܕܡܪܕܘܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ” ܦܠܛ ܒܝܕ ܥܠܝܡܐ ܕܡܢܝ، ܦܝܫܠܗ ܥܬܝܩܬܐ.

ܦܬܚܐ ܝܠܗ ܚܘܒܬܐ ܪܒܐ ܩܢܛܡܘܬܐ ܠܗ ܓܦܐ ܕܥܡܡܐ ܕܐܗܐ ܐܪܡܝܬܐ. ܐܡܪܗܘܢ، “ܒܪ ܥܡܡܐ ܡܐ ܒܪ ܐܪܡܝܬܐ” ܕܘܡܢܐ ܝܠܗ، ܠܐ ܡܝܐ ܚܕܐ ܐܪܡܝܬܐ

ܦܬܚܗ ܚܕܟܐ ܒܬܠܬ ܥܡܡ̈ܐ ܬܥܒܝܬܐ؟ ܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ ܡܝܬܪܘܢ، ܕܐܟܪ̈ܝܐ ܕܗܘܐ. ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܪ̈ܡܝܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܦܘܐ ܠܗܘܒ̈ܝܐ ܠܗ ܡܘܚܘܕ ܕܒܒܠ ܘܬܚܘܡ ܕܐܬܘܪ. ܡܕܒܝܬܐ ܐܪ̈ܡܝܬܐ ܕܒܒܠ ܚܕ: ܡܕܒܝܬܐ ܡܢ ܥܡܘܪ ܚܒܝܪܐ ܝܠܗ ܠܗ ܬܥܒܝܬܐ ܘܠܐ ܦܐܝܕ ܥܡܡܐ. ܒܕܬܐ ܕܦܝܫܠܗ ܡܢ ܒܕܬܐ ܐܬܘܪ̈ܝܬܐ ܗܘܠܗ ܒܕܬܐ ܟܠܕ̈ܝܬܐ، ܐܢܬܐ ܥܘܡܩ ܠܗܘܢ، ܒܠ ܒܕܬܐ ܟܠܕ̈ܝܐ. ܐܬܐ ܥܡܡܐ ܦܝܫܠܗ ܥܡܝܩܬܐ ܡܢ ܐܘܪ̈ܝܬܐ “ܡܢ ܐܘܪ ܟܠܕ̈ܝܐ ܦܠܝܛܠܗ ܐܒܪܗܡ” ܟܠܕ̈ܝܐ ܗܘܝ ܗܘܐ ܐܪ̈ܡܝܐ ܐܬܐ ܢܨܝܚܬܐ ܕܗܘܐ ܓܘܢܝܐ ܕܟܘܡܝܬܐ، ܡܕܪ̈ܐ ܐܢ̈ܫܐ ܥܡܡܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܠܐ ܦܐܝܕ ܥܡܡܐ. ܡܢ ܐܬܪܐ ܢܦܠܬܐ ܕܐܬܘܪ، ܡܠܟܘܬܐ ܕܟܠܕ̈ܝܐ ܦܝܫܠܗ ܥܬܝܩܬܐ ܠܗ ܬܒܝܠ. ܐܝܟܐ ܗܘ ܥܡܡܐ ܕܗܘܐ ܡܬܘܡܢܐ ܠܗ ܬܥܒܝܬܐ ܕܐܘܪܝܬܐ ܝܠܗ ܥܡܡܐ “ܐܬܘܪ̈ܝܐ” ܥܡܡܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܘܐܢ ܗܢ ܗܘ ܥܡܡܐ ܐܬܘܪܝܐ ܝܠܗ. ܟܘ ܕܘܥ ܡܦܝܕ ܠܗ ܠܐ ܡܣܘܥ ܐܠܗܘܬܠܒܘܬܐ، ܐܝܟ ܦܫܛ ܡܬܝܐ “ܟܠܕ̈ܝܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܐܗܬܢܝܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ” ܦܬܚ ܡܣܘܒܐ ܢܝܐ ܚܕܐ ܥܝܠܬܐ ܬܥܒܝܬܐ ܘܡܣܘܢܝܬܐ.

ܬܫܥܝܬܐ ܕܐܘܡܐ ܐܘܡܬܐ ܚܕܬܐ ܒܝܡ ܦܘܫܩܢܘܬܘܗ̇ ܡܟܒܫܢܘܬܐ ܚܕܐ ܦܘܫܩܐ ܡܢ ܓܪܒܝܐ ܘܡܕܢܚܝܐ ܕܓܪܡܐ ܘܥܝܪܐ (اعصاب) ܕܒܢܝ ܢܫܘܬܐ ܢܫܐ. ܚܕܐ ܐܘܡܬܐ ܦܝܫܬܐ، ܡܢܐ ܕܢܦܠܐ ܘܡܢܐ ܕܡܢܕܘܬܐ، ܐܝܟܐ ܟܦܢܐ ܡܚܠܬܐ ܘܡܚܠܝܬܐ ܘܡܘܒܠܬܐ ܦܢ ܡܫܟܢ ܚܡܫܘܦ ܟܠܟܐ ܘܦܫܝܛܘܬܦ ܐܠܗܘܬܐ. ܐܡܐ ܬܘܒܝܬܐ ܒܬ ܦܬܚܘܬ ܐܝܟ ܚܡܐ ܕܐܝܬ ܟܢ ܢܟܘܬܐ. ܐܦ ܕܐܕܢܐ ܓܘܢܐ، ܕܘܢܐ ܕܒܘܠܦܢܐ ܝܠܗ، ܘܟܢ ܢܟܐ ܟܢܟܐ ܕܒܘܠܦܢܘܗܝ ܟܢ ܟܟܐ ܝܠܗ ܠܓܘܪܘܬܐ ܕܒܘܠܦܢܐ ܕܐܠܗܘܬܐ، ܐܝܟܐ ܗܠܟܐ ܘܐܐܝܬ ܚܘܕܓܢܐ ܕܟܢ ܢܟܘܬܐ ܒܚܠܬܐ ܕܦܢܬܝܡܘܬܐ. ܐܕܢܡ ܢܦܟܐ، ܬܢܟܫܬܐ، ܓܟܢܝܐ ܘܢܘܦܫܝܐ ܟܡܝܟܐ ܢܟܐ ܟܡܠܐ ܘܕܟܕܘܟܐ ܢܟܐ ܠܦܡܟܐ، ܘܕܐ ܕܟܝܐ ܘܠܝܬܐ (روش ها) ܐܢܦܝܐ ܕܟܡܠܬܐ ܕܟܢ ܢܟܘܬܐ ܦܢ ܟܢܬܐ ܟܘ ܐܝܡܘܬ ܐܬܪܦܝܬܐ، ܦܕܓܐ ܡܢ ܟܘܪܐ ܢܦܘ ܟܫܢܟܐ ܒܡ ܓܗܐ ܕܓܗܘ. ܐܝܟܐ ܐܡܐ ܦܘܟܡܐ ܕܐܠܗܐ ܝܠܗ ܕܐܟܢܐ ܝܠܗ ܦܘܝܟܘܟ، ܟܝܠ ܕܐܟܝܒ ܕܟܢܘܓܘ، ܟܡܢܐ ܟܝܠ ܝܠܗ.

ܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܡܢ ܒܬ ܥܘܕܪܐ ܦܘܝܬܐ ܢܠܗ ܕܪܓܘܡܬܐ ܕܡܢܕܘܬܐ، ܟܐܢܬܐ ܘܐ ܟܘܦܪܝܬܐ ܢܠܗ ܟܡܫܟܢܬܐ ܕܡܟܒܫܢܘܬܐ ܒܡ ܡܢܢܟܐ ܦܠ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܬܘܪܐ.

ܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܐܠܟ-ܝܬ ܡܢ ܝܡܐ ܕܟܬܝܒܬܐ ܕܕܘܝܐ ܕܡܢܕܘܬܐ ܢܠܗ.

ܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܝܢܬܐ ܢܠܗ ܠܡܟܒܫܢܘܬܐ ܓܗ ܡܕܝܢܬܐ ܟܢܦܠܬܐ ܡܘܢܐ ܟܠ 15 ܡܠܝܘܢܐ ܦܘܡܐ.

ܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܚܕܢܝܘܬܐ ܕܐܢܝ، ܓܗ ܐܕܪܢܝܐ ܝܢܬܘܦ ܠܗ. ܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܦܘܝܬܐ ܢܠܗ ܟܢܓܐ ܘܕܡܝܠܬܐ ܢܠܗ ܕܦܢܐ ܠܟܕܘܢܐ ܡܢ ܐܢܝ ܕܡܢ، ܐܡܢܐ ܝܠܗ ܐܢܫܘܦ ܝܬܘ، ܟܢܓܐ ܕܟܠܡܐ، ܘܐܢܫܘܦ ܝܬܘ،

ܡܠܟܐ. ܐܝܟܐ ܡܦܩܕܢܘܬܐ ܝܠܗ ܕܝܚܝܕܐ ܝܗܘܚ ܒܟܘܓ̰ܬܐ ܕܥܠܡܐ، ܡܠܟܐ ܦܫܟܐ ܝܠܗ ܘܡܪܓ̰ܐ ܕܗܪܘܗ ܟܪܝܐ ܝܠܗ.

ܡܘܪܟܐ ܥܠ 80 ܫܢܬܐ ܝܠܗ ܡܢ ܚܕܪܐ ܝܟܐ ܡܢ ܡܘܬܒܐ ܕ(Assyrian federation) ܓܘ ܐܡܝܪܝܟܐ. ܒܘܡܢܐ ܝܠܗ ܓܘ ܐܘܡܬܐ ܡܬܝܚܐ ܐܪܒܥܐ، ܡܢܕܝ ܚܕܝܕܐ ܝܟܐ ܕܫܢܬܐ ܕܐܘܡܬܐ ܡܘܬܒܐ؟ ܐܝܟ A.U.A. ܡܘܬܒܐ ܬܒܝܠܝܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܗܘܐ ܠܗ ܢܗܘܐ ܡܘܬܒܐ ܡܩܘܒܠܐ ܓܘ ܐܡܝܪܝܟܐ. ܓܘ ܐܡܝܪܝܟܐ ܕܘܟܬܐ ܕܡܫܬܘܬܐ ܝܠܗ، ܠܐ ܐܚܝܕ ܓܘ ܦܐܘܐ ܕܟܠܗ ܘܡܥܘܬܐ، ܡܢ ܟܐ ܡܚܘܫ ܗܘܐ ܢܫ̈ܐ ܗܘܘ ܓܘܬܐ ܦܪܢܟܐ ܕܡܬܚܫܒܢܐ ܕܐܘܠܦܢܐ، ܘܥܗܘܬܦܘܬܐ ܕܐܘܪܚܘܬܐ ܘܕܡܫܚܘܬܐ، ܦܪܢܟܐܝܬ ܓܘ ܦܐܗܐ ܕܦܠܫܘܬܐ. ܡܢ ܐܕܢܐ ܢܐܡܪ ܐܠܐ ܡܢܚ ܗܘܘ ܒܕܘܡܝܐ ܕܬܘܟܬܐ ܚܘܪܐ ܓܘ ܐܬܪܐ ܕܐܬܘܪܝܐ. ܡܢ ܝܠܗ ܚܠܘܬܐ ܕܐܡܐ ܡܟܝܠܘܬܐ؟ ܗܘ ܟܕ ܡܘܬܐ ܡܢ ܢܘܩܒܝܗܝ ܠܗ ܢܦܠܝܗܝ ܘܚܬܡܝܗܝ ܘܟܠ ܡܢܕܝ ܕܡܝܬܝܗܝ ܗܘܐ ܒܚܟܘܬܐ ܕܡܘܠܕܝܗܝ ܘܢܦܠܗ ܒܠܐ ܡܘܕܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܐܡܐ ܐܘܡܬܐ؟

ܕܪܟܠܗܘܢ ܥܠ ܡܪܘܬܐ ܕܢܟܪܝܐ ܟܘܡܬܝܐ ܘܫܘܪܓܠܗܘܢ ܒܡܠܘܬܝܐ ܕܠܐܬܐ ܡܢܐ court (ܕܝܢܐ-ܕܝܢܐ). ܐܝܟܐ ܐܢܐ ܒܥܬܝܩܬܐ 1959 ܡܢ ܐܘܡܠܒ ܒܪܟܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܓܘ ܗܡܫܟܐ ܕܡܚܘܝܢܐ ܕܐܡܝܪܝܟܐ ܘܡܚܢܒ ܓܘ ܟܘܡܬܢܝܗܝ، ܒܢܐܒ، ܢܡܡ، ܬܠܬܐ ܫܢܬܐ ܡܢܕܡ ܐܕܢܐ، ܐܝܟ ܢܐ: ܟܘܡܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܠܐ ܕܗܘܐ ܡܘܟܚܫܐ ܡܢ ܡܢܕܬܐ ܕܒܝܬܘܗܝ ܠܐܕܒ ܓܒܝܐ. ܗܕܐ ܐܬܘܪܝܐ ܘܐܝܟ ܟܘܡܬܢܝܗܝ ܡܘܫܠܡܐ ܗܘܘ ܘܦܬܚܐ ܕܗܘܘ ܗܘܝܐ ܗܘܘ ܐܡܝܪܝܟܐ. ܐܢܐ ܟܘܡܬܝܐ ܕܐܡܕܝܐ ܟܠܗܢ ܕܪܟܠܗܘܢ، ܒܬ ܢܬܪ 50 ܫܢܬܐ ܐܟܪܐ ܟܠܗܘܢ ܘܐܝܟ ܓܢܒܗܘܢ ܟܘܡܬܝܐ ܒܬ ܚܣܠܦܒ ܥܠ ܠܚܡܐ ܕܐܢܫܝܗܘ ܘܠܐ ܗܘܝ ܒܟܒܐ ܕܟܘܡܬܐ ܒܝ ܓܕܬܐ ܕܡܕܝܢܐ. ܗܕܐ ܐܡܝܪܝܟܐ ܠܐ ܝܠܗ ܡܕܝܢܐ ܐܠܐ ܡܢܕܝܢܬܐ. ܟܗ ܒܪܟܬܐ ܝܗܘܚ ܡܢ ܡܫܬܒܝܐ ܕܓܕܬܐ ܘܐܘܪܚܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ، ܟܠܕܝܬܐ،

ܐܲܫܘܼܪܵܝܬܵܐ، ܐܲܝܟ ܝܵܐ ܗܘ: ܒܝܕܥܵܐ ܡܫܲܕܪ̈ܢܵܐ، ܐܲܘܟܠܵܐ ܝܵܐ ܢܵܬܪ
ܢܘܼܩܫܵܐ ܠܡܲܢܚܵܐ، ܢܦܪܘܿܩ ܒ ܐܵܫܘܿܪ̈ܝܬܵܐ، ܘܗܘܝܵܐ ܝܵܐ ܒܠܫܵܬܵܐ
ܕܬܘܼܪܵܡܵܐ ܡܵܐ ܐܵܢܵܐ ܦܢܝܼܬܵܐ.

ܡܵܪܝܵܐ ܡܘܼܫܚܵܐ، ܟܕ ܣܘܿܠܩ ܥܲܠܡܵܐ ܪܵܒܵܐ ܠܘܼܡܵܬܹܐ ܡܢ ܫܘܼܡܵܐ ܘܗܘܵܐ
ܡܲܕܢܚܵܐ ܠܲܬܒܼܝܵܐ ܝܵܐ، ܠܗ ܡܬܬܐ ܕܡܘܪܒܐ ܘܪܚܡܐ ܒܢ ܡܕܝܢܬܐ
ܕܐܘܪܡܝ. ܐܢܐ ܝܵܐ ܠܘܡܵܬ݂ܢ، ܠܐ ܝܵܐ ܐܵܝܟ ܕܠܗ ܐܘܼܪܡܝܼܝܐ. ܐܝܟ
ܠܘܼܡܵܬܹܐ ܕܐܘܪܡܝܼܝܐ ܝܵܐ. ܐܝܟ ܐܵܬܘܿܪ̈ܝܐ ܕܢܘܒܐ ܝܵܐ ܡܕܝܢܬܐ
ܡܵܐ ܠܘܡܬܐ ܕܐܘܪܡܝܐ ܕܘܒܒ ܬܚܘܬܐ، ܠܐ ܡܝܒ ܐܠܕܒ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ
ܦܪܘܡ. ܫܒܒ ܕܘܟܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܢܠܗ، ܡܕ ܐܝܢ ܡܠܟܐ ܘܐܝܢ
ܥܪܓܐ ܡܘܬܒܐ ܝܵܐ ܟܐܪ ܒܟܠ ܥܒܕܘܬܐ ܘܒܪܝܐ ܝܵܐ ܥܡܝܐ ܘܥܠܡܐ
ܘܡܘܦܪܝܐ ܝܵܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܚܘܒܐ ܒܠܗ. ܐܢܫܘܬܐ ܢܠܗ ܡܢ ܐܬܐ ܐܢܐ ܥܪܪܐ
ܢܕܒܚ ܠܗ ܐܢܗܘܦ ܘܐ ܡܕܒܚ ܠܗ ܕܡܒܚܬܐ ܐܬܘܪܝܐ ܒܢ ܚܘܦܐ ܠܘܒܢܐ
ܕܐܠܗܐ ܒܠܗ. ܒܘܬ ܡܕܒܚܐ ܐܒܝܢ ܕܡܫܕܪܢ ܒܫܠܝܚܐ ܝܵܐ، ܦܢܝܐ ܝܵܐ
ܒܡܝܒܘܬܐ ܬܘܒܠܝܐ ܘܡܢ ܡܕܐ ܐܘܦ ܬܒܢܢܫܘܢ. ܠܐ ܡܝܚ ܡܢ ܐܠܕܚ
ܠܗ ܒܝܠܫܬܐ ܕܝܠܘܒܬܐ ܠܗ ܐܬܘܪܘܬܐ ܒܘܓܪܝܐ، ܫܒܒ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܦܒܚܐ ܝܵܐ
ܬܒܝܡܐ ܥܪܝܐ ܘܡܠܟܐ ܕܡܕܝܢܬܐ، ܠܐ ܡܝܚ ܦܠܚܢ ܒܢ ܬܫܘܒܬ ܕܐܬܘܪܐ
ܡܥܓܠܝܒܘܬܐ. ܒܢ ܡܕܐ ܐܬܘܪܐ ܐܬܘܪܡܘܬܐ ܠܐ ܡܘܗ ܡܝܒܝܢܬܐ ܠܗ
ܒܘܓܪܢܒܘܬܐ. ܒܗ ܠܘܝܡ ܒܠܗ ܕܡܘܝܚ ܥܪ̈ܝܢܐ ܒܬܫܚܢܬ ܘܦܘܠܫܢ.

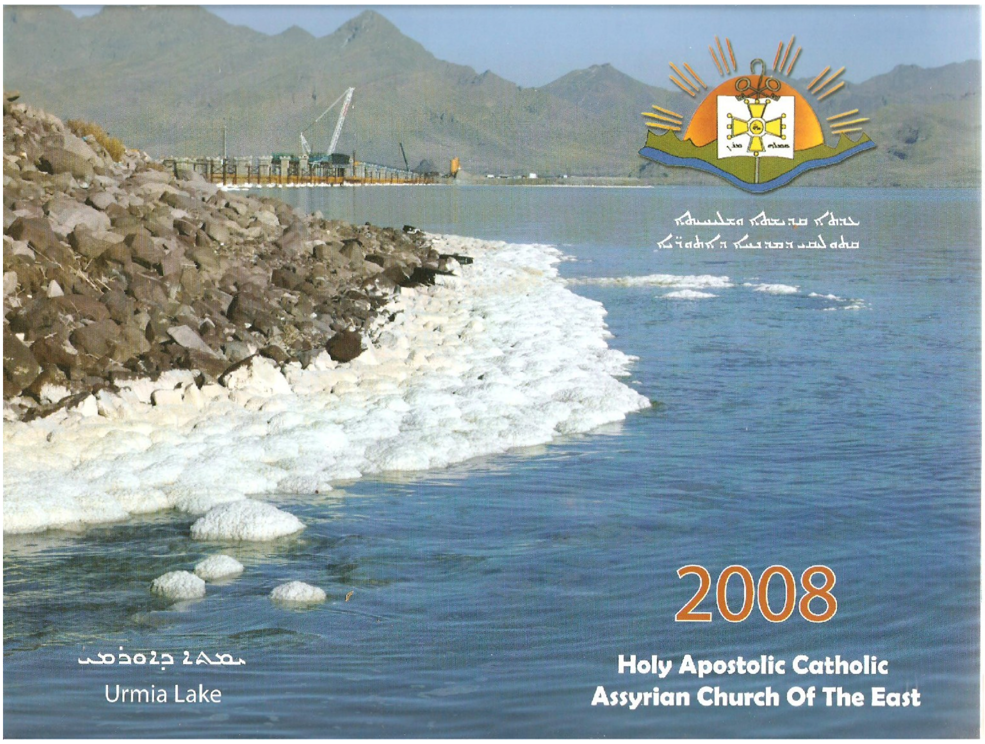

ܐ ܡ ܐ ܕܒ:

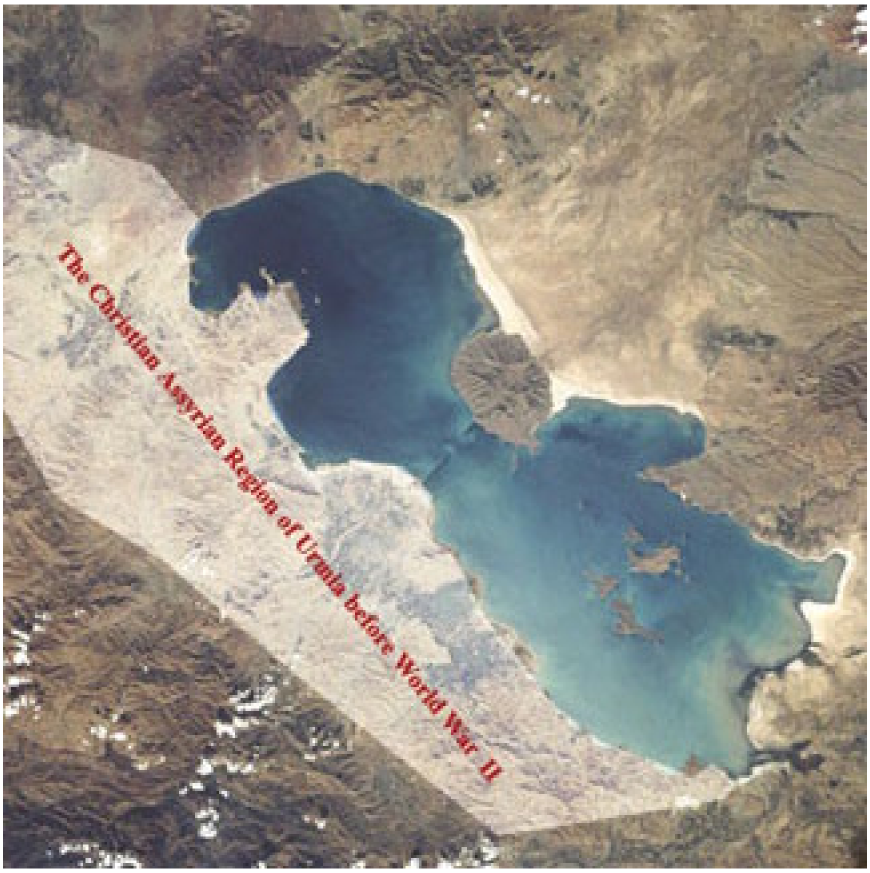
The Christian Assyrian Region of Urmia before World War II

ܕܡܬ̈ܐ ܘܠܣܦܐ ܕܓܘܪ̈ܝܐ ܕܐܘܪܡܝ ܘܦܠܓܗ ܕܗܘܘ ܕܘܟܬܐ ܕܝܠܗܘܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܫܝܚ̈ܝܐ ܡܢ ܩܕܡ ܦܠܚܐ ܬܒܝܠܝܐ ܕ1914-1918 ܘܡܢ ܡܬܪܕܝܬܗܘܢ ܒܝܕ ܒܝܬܘܬܗܘܢ.

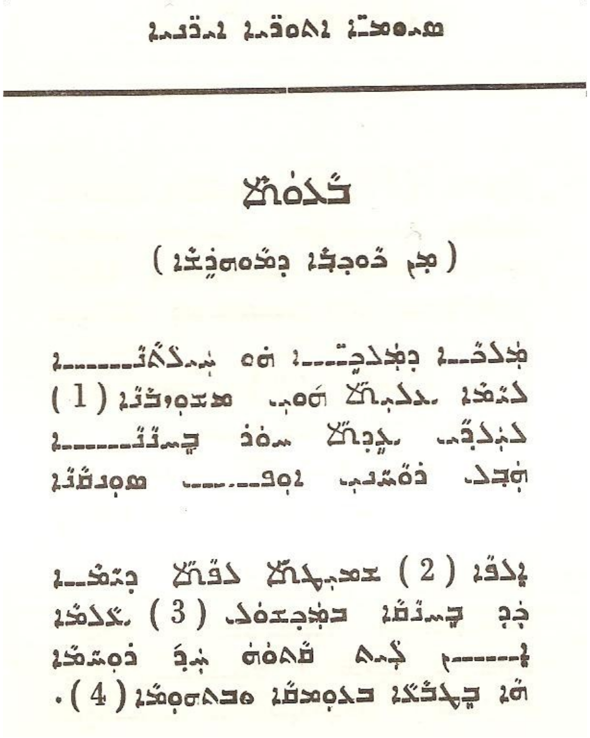

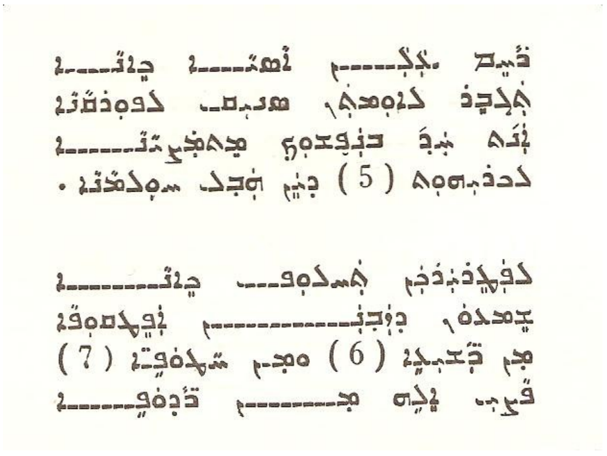

ܬܫܥܝܬܐ ܕܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ:

1- **ܫܢܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ**- ܐܗܐ ܡܡܠܐ ܦܝܫܐ ܝܠܗ ܫܩܝܠܐ ܡܢ ܠܟܣܝܩܘܢ ܐܡܝܪܝܟܢܐ (Encyclopedia Americana) ܓܒܝܢܐ ܕܫܢܬܐ ܕ1963 ܕܘܡܐ ܬܪܝܢܐ.

ܚܦ̈ܝܪܬܐ ܘܥܘܩܒ̈ܬܐ ܕܦܝܫܠܗܘܢ ܥܒܝܕܐ ܒܝܕ ܐܢ̈ܫܐ ܡܘܕܥܢ̈ܐ ܓܘ ܡܕܝܢܬܐ ܕܢܝܢܘܐ، ܘܐܫܘܪ ܘܢܡܪܘܕ، ܦܝܫܠܗܘܢ ܓܠܝܐ ܬܪ̈ܬܐ ܡܫܘܚܬܐ ܓܒܝܐ ܘܦܝܫܠܗܘܢ ܝܘܡܢܐ ܓܒ̈ܝܐ ܘܡܣܗܕܢܘܬܐ ܒܘܬ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܬܫܥܝܬܐ ܘܡܪܕܘܬܐ ܕܐܘܡܬܐ ܡܕܡܣܬܐ ܥܬܝ̈ܩܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ.

ܐܝܢܐ ܚܦ̈ܝܪܬܐ ܡܕܟܘܝܐ ܝܢܐ ܡܢ ܠܓܘ ܓܘ ܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ ܕܡܢܥܘܬܐ ܡܢ ܩܕܡ ܙܒܢܐ ܕܦܚܪܐ (pre-pottery) ܕܥܬܝ̈ܩܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ.

ܐܝܟܐ ܚܦ̈ܝܪܬܐ ܕܥܒܝܕܐ ܝܠܗ (Robert J. Braidwood) ܡܚܘܝܐ ܝܢܐ ܩܕ ܐܢܫ ܡܕܒܪ̈ܢܐ ܦܝܫܐ ܡܢ ܫܢ̈ܝܐ ܕܓܘ ܩܪܝܬܐ ܓܘ Qalat Jarmo ܘܒܕܪ̈ܘܢܘܢ ܩܕ ܟܢܫܘܬܐ ܘܫܠܝܬܐ ܗܘܢ ܡܢ ܐܗܐ ܙܒܢܐ ܣܘܓܝܐܐ ܕܘܝܢܬܐ ܕC14 ܬܪܘܢܐ ܠܗ ܢܘܗܪܬܐ ܡܕܡܣܬܐ ܕܡܢܥܘܬܐ ܓܘ ܐܗܐ ܐܬܪܐ ܩܕ ܐܫܬܐ ܦܝܫܠܗ ܡܢܝܐ ܐܟܘܪ.

ܐܗܐ ܫܘܪܝܐ ܕܡܬܥܡܪܢܘܬܐ ܗܘܝܬܐ ܠܗ 4750 ܫܢ̈ܝܐ ܩܕܡ ܡܫܝܚܐ. ܐܝܟܐ ܕܐܡܪ ܦܫܛܐ ܠܗ ܡܢܚܬܐ ܩܕ ܐܝܟܐ ܫܢ̈ܝܐ ܩܕܡ̈ܝܐ ܩܕ ܒܫܘܪܝܐ ܕܫܢܬܐ ܕܗܘܘ ܓܘ ܩܪ̈ܝܬܐ ܘܐܬܪܘܬܐ ܦܘܠܚܢܐ ܝܢܐ ܩܘܡܐ، ܗܘܢ ܐܝܟ ܝܢܐ ܩܕ ܐܪܥܬܐ ܩܘܝܡ ܠܗܘܢ ܥܡܟܐ ܕܐܢܫ̈ܐ ܡܢ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܠܐܟܪܘܬܐ ܘܒܝܬ ܠܗ ܡܢܬܐ ܐܟܪܘܬܐ؟ ܓܘܫܡܬܐ ܕܦܬܚܐ ܝܢܐ ܥܒܝܕܐ ܥܠ ܓܒ̈ܝܬܐ ܕܐܝܟ ܫܢ̈ܝܐ ܩܕܡ̈ܝܐ ܘܡܕܝܢܝܘܬܐ ܥܡ ܓܘܫܡܬܐ ܕܥܠ ܓܒ̈ܝܬܐ ܕܫܢ̈ܝܐ ܕܕܘܪ̈ܐ ܕܐܢ̈ܫܐ ܘܗܘܢ ܩܕܡܐ ܓܘܫܡܬܐ ܥܠ ܡܕܝ̈ܢܬܐ ܬܘܪ̈ܓܐ

ܐ ܡ ܐ ܟ:

ܘܝܘ̈ܢܝܐ ܢܡܒܝܐ ܕܫܠܝܛܢܐ ܘܫܘܠܛܢܘܬܐ ܕܐܬܪ̈ܐ ܢܡܘܣܐ ܗܘܠ ܕܐܘܪ̈ܐ ܐܢܫ̈ܝܐ، ܗܢ ܡܘܕܐ ܠܗܘܢ ܕܥܠܬܐ ܒܗܠ ܠܫܢܐ ܚܣܝܪܐ ܘܡܦܪܘܫܐ ܢܐ ܗܢ ܐܡܬ̈ܢܝܐ ܐܢ̈ܫܝܐ ܗܘ ܢܗܪܐ ܢܐ ܒܢ ܡܬ̈ܢܝܐ ܕܟܡ ܗܢ ܡܬܝܢܐ ܕܒܝܬܐ ܢܡܘܢ ܠܗ ܟܪܬܐ. ܢܘ ܥܗ ܓܐ ܐܬܦܪ̈ܝܐ ܡܢܕܘܬܘܢ ܥܢܘܝܐ ܢܠܗ 4750 ܫܢ̈ܝܐ ܡܢܕܡ ܡܫܝܚܐ ܘܐܝܟ ܫܢܝܐ ܡܢ̈ܢܝܐ ܡܘܝܕܥ ܠܗ، ܫܢܬܐ ܐܬܦܪ̈ܝܐ ܒܠ ܗܘܢܗ 6759

ܐܬܦܪ̈ܝܐ ܐܝܟ ܒܘܥ ܓܠܝܘܬܐ ܢܐ ܒܡܢܕܘܬܐ ܠܗ ܟܠܬܘܢ ܫܠܝܡܬ ܢܝܬܐ

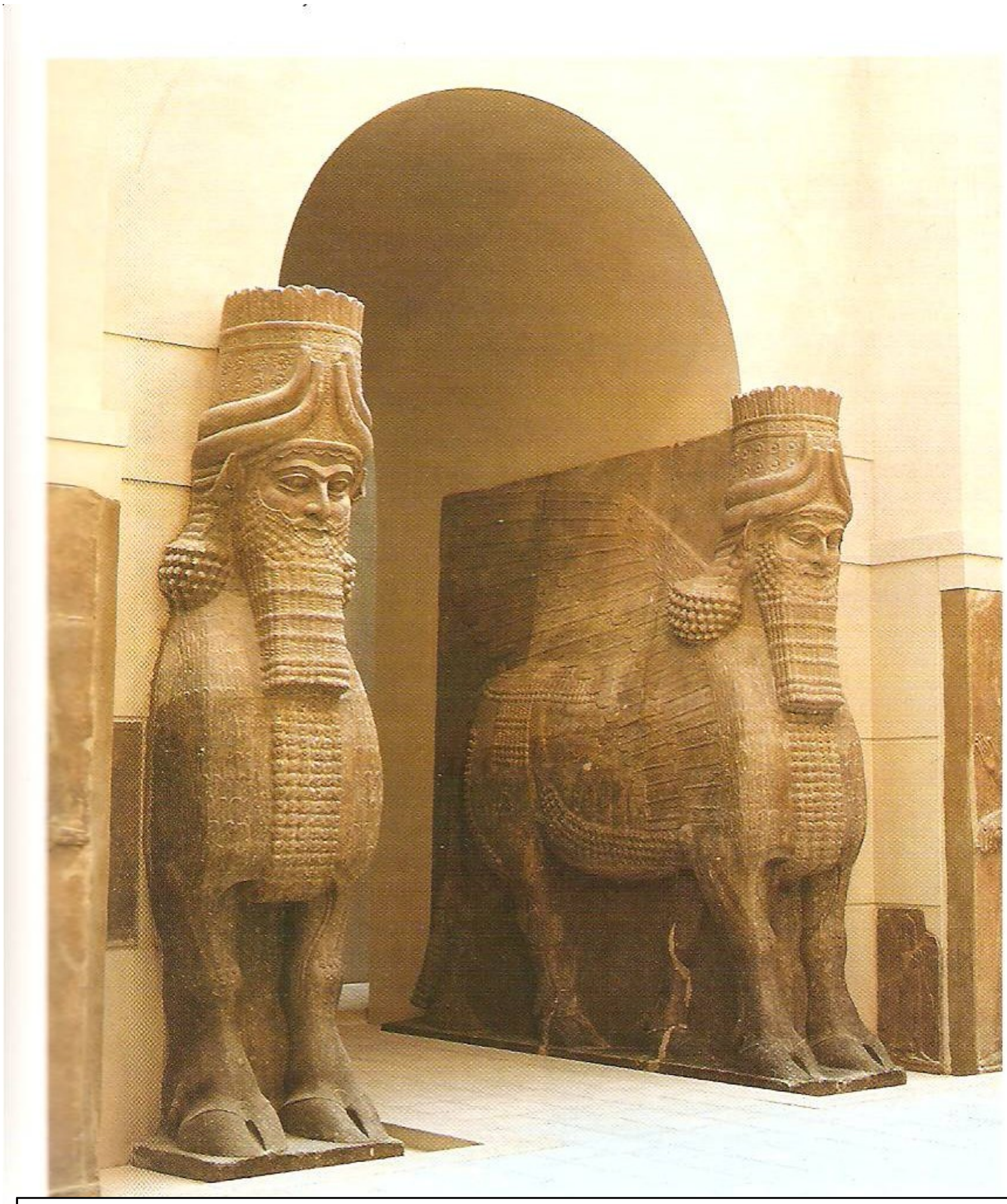

ܬܪ̈ܥܐ ܕܦܝܪܐ ܦܪ̈ܨܐ ܢܫܝܪ̈ܐ ܒܪܝܫ ܗܕܐ ܐܘܕܐ ܡܕܐ ܕܪܡܫܐ ܕܒܪܢܫܐ ܘܟܘܠܦ̈ܐ ܕܢܫܪ̈ܐ

ܐܗܐ ܟܬܒܐ ܦܫܝܛܐ ܝܠܗ ܟܬܝܒܐ ܒܝܕ ܗܘܪܡܙ ܐܒܪܗܡ ܪܒܐ ܕܡܗܪܐ ܝܠܗ، ܗܕܟ ܡܣܘܝܐ ܝܠܗ ܠܬܫܥܝܬܐ ܥܡܘܡܝܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܢ ܐܝܟ ܢܟܣܬܐ ܕܗܘܢܐ ܒܣܘܟܠܐ ܕܝܘܡܐ.

2- ܐܘܡܢܘܬܐ ܒܓܠܦܐ ܘܢܩܪܐ ܕܟܐܦܐ

-ܐܒܝܢ ܕܒܢܢܐ ܝܘܚ ܠܗ ܚܕܐ ܡܘܪܕ (ܢܝܬ-ܒܬܘܡܐ) ܐܝܟ ܡܘܪܕ ܕܠܒܝ، ܒܣܘܪܐ ܝܘܚ ܦܠܚܘܬܐ ܠܘܬܐ ܡܠܝܐ ܡܢ ܩܝܡܬܐ. ܢܝܬܐ ܠܟ ܢܠܗ ܒܗܒܟܐ ܡܢ ܐܚܡܬܐ ܢܟܠ ܩܝܡܬܐ ܕܢܚܡܬܐ ܕܠܐ ܪܝܒ ܘܪܒܐ ܢܡܒܥܐ ܢܟܐ ܒܬܝܓܐ ܦܬܝܒܥܐ. ܣܕܐ ܡܩܝܪܘܬܐ ܢܠܝܬܐ ܦܬܟܐ ܢܠܗ ܣܘܝܬܐ. ܡܐ ܟܘܦܐ، ܐܟܒ ܬܪܐ ܬܘܪܐ ܡܕܐܝܟ ܡܠܟܐ ܢܟܘܪܐ ܦܝܬܐ ܗܘܘ ܡܘܬܝܐ ܡܕܡ ܬܪܬܐ ܠܘܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ، ܟܘ ܦܘܪܡܘܢܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܢ ܐܟܕܝܐ.

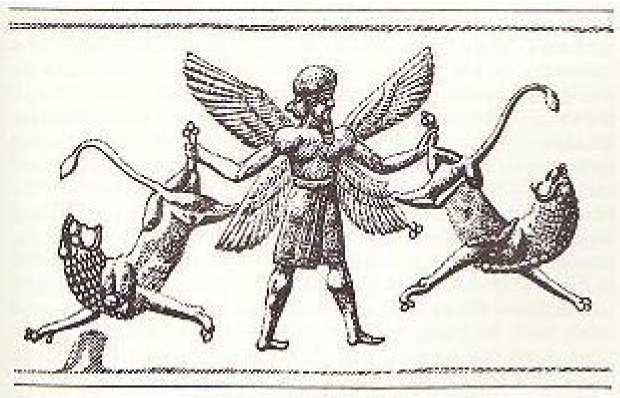

88 A cylinder-seal impression

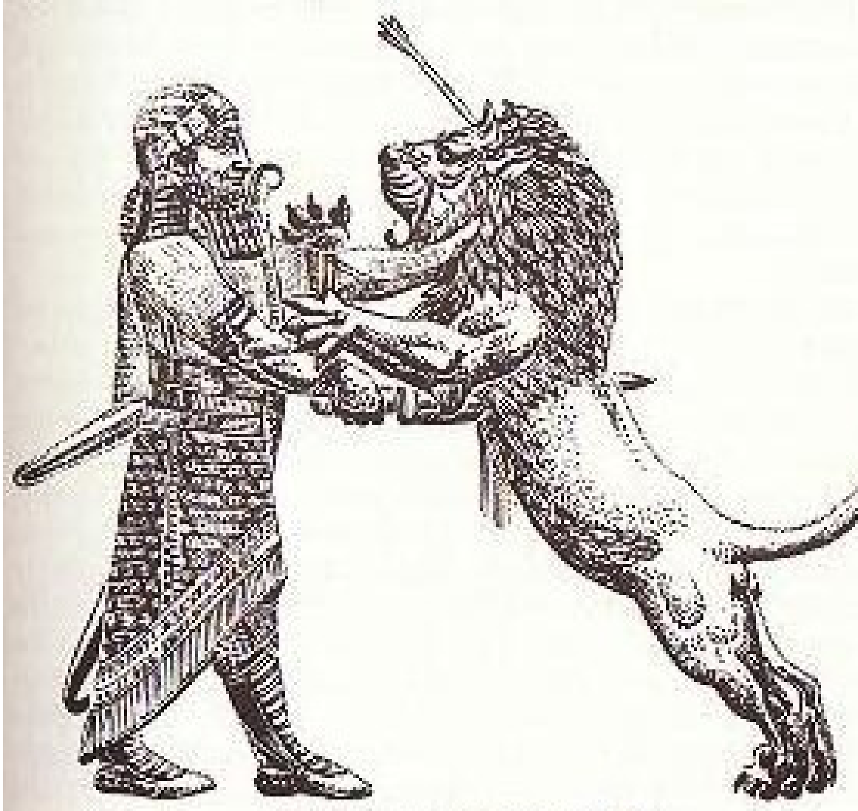

56 Ashurbanipal killing a lion

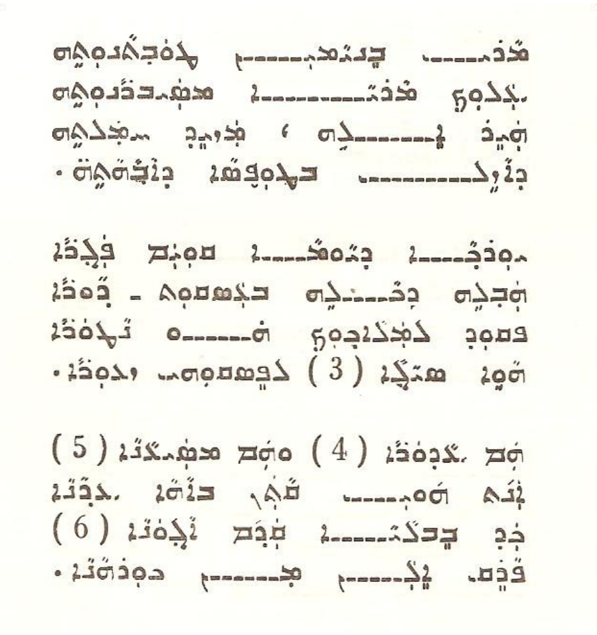

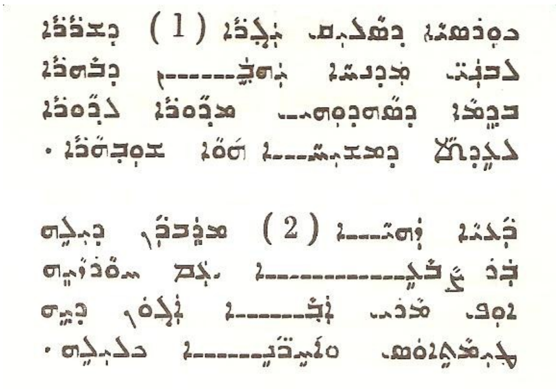

3 – ܡܫܘܚܘܬܐ ܒܐܝܬܘܬܐ ܕܪܘܫܐ - ܢܡܘܣܐ ܕ(ܐܝܠ)ܐܟܕܢܐ ܝܠܗ. ܡܢ ܒܢܒܬܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܡܫܘܚܘܬܐ ܕܝܢܐ ܐܠܗܐ ܠܐ ܡܬܚܘܝܢܐ. ܐܒܗ̈ܘܗܝ ܠܐ ܕܗܘܐ ܢܘܦܟܘܗܝ ܕܡܫܘܚܘܬܐ ܕܝܢܐ ܐܠܗܐ. ܡܫܟܚ ܕܐܘܢ ܢܒܝܐ ܣܕܐ ܦܫܝܛܘܬܐ ܠܗ، ܡܕܐܕܐ ܘܐ ܠܗ ܕܐܢܝܐ ܕܟܢܫܢܘܬܐ ܐܣܝܒ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܟܝܘܬܐ ܕܒܝܬܝܐ ܟܐ ܕܥܒܝܕ ܠܗ ܘܬܠܬܐ ܢܦܫܐ ܟܐ ܝܥܒܕ. ܐܝܟ ܘܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܟܐ ܡܫܘܚܘ ܡܢܗܘ ܡܕܐ ܐܝܬ ܡܠܟܐ ܢܝܢܘܐ. ܘܟܐ ܡܫܘܚܘ ܡܢܗܘ ܡܕܐ ܐܝܬܠܗ ܕܐܢܟܐ ܕܡܫܚܬܐ ܝܠܗ، ܢܘܣܗܘܢ ܦܬܟܐ ܠܗ ܣܠܩܐ. ܐܝܟܐ ܟܠܕܗܘܢ ܦܪܡܘܬܐ ܢܘܣ ܡܢ ܦܘܠܚܢܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܐܝܬ ܠܒ ܟܠܒܐ ܕܣܘܠܡܝܐ ܥܡܝܩܐ ܡܢ ܠܘܝܬܐ ܕܝܡܐ. ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܡܫܘܚܘܬܐ ܒܠ ܕܦܘܫܩܐ ܕܐܠܐ ܠܫܥܬܐ، ܘܡܢܐ ܕܠܘܠܦܢܐ.

4– ܝܘܠܦܢܐ ܘܚܟܡ - ܦܠܟܝܬܐ ܕܝܘܡܐ(ܕܐܝܬ ܢܗܪ̈ܐ) ܒܠ 360 ܕܪ̈ܓܐ، ܬܪܝܨܘܬܐ ܕܩܘܦܐ، ܬܪܝܨܘܬܐ ܕܣܘܪܐ ܡܠܡܠܟܝܐ(ܬܪܝܢ ܒܝܢ)، ܡܢܝܢܘܬܐ ܘܚܠܒܬܐ ܕܡܟܘܒܠܐ ܕܐܪܒܥܐ، ܬܪܝܨܘܬܐ ܕܬܠܬܐ ܕܬܪܬܝܢ، ܬܪܝܨܘܬܐ ܕܙܘܝܬܐ ܕܦܠܓܐ ܘܡܬܚܒܬܐ ܕܝܢܝܢ ܕܐܠܝܬܐ، ܩܘܪܝ، ܟܡܢܐ ܘܝܘܠܦܢܐ ܟܘܬ ܟܘܟܒܐ (Algebra, Physiques, Chemistry, Astronomy) ܡܢ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܥܒܪܝܐ ܝܢܐ

ܒܝܬ ܕܣܟܘܠܝܐ

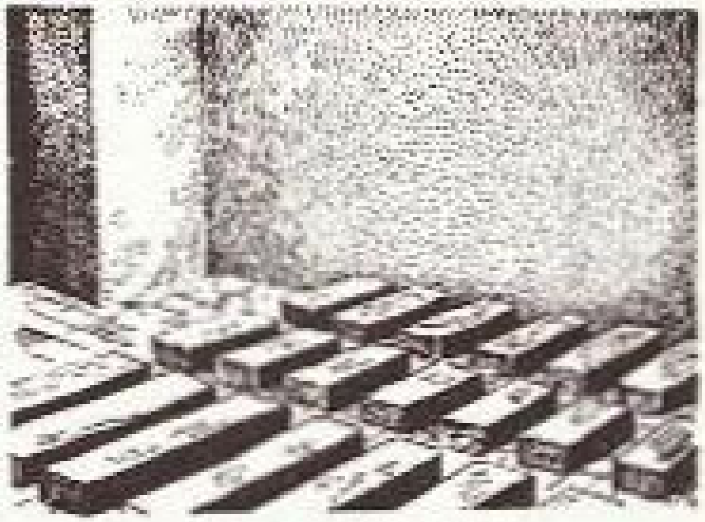

40 A school classroom

5- ܐܬܪ̈ܘܬܐ ܕܒܢܘܪ̈ܝܐ ܕܡܝܐ ܗܘܐ ܡܓܕܠܬܐ (زيگورات) ܐܝܟ ܒܢܘܪ̈ܝܐ ܕܒܒܠ.

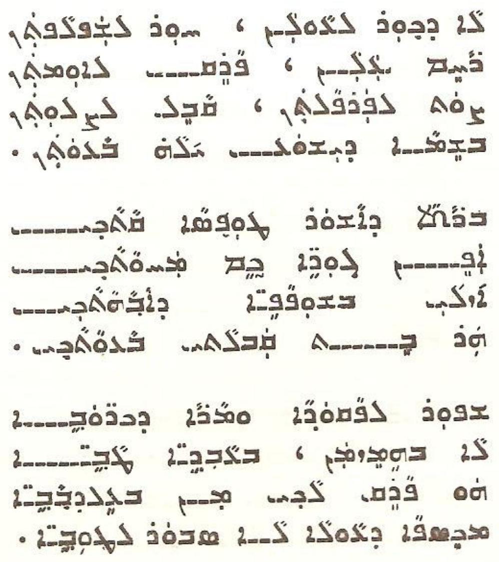

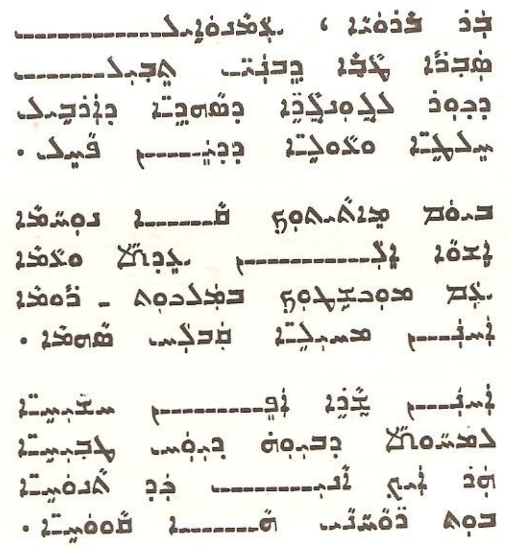

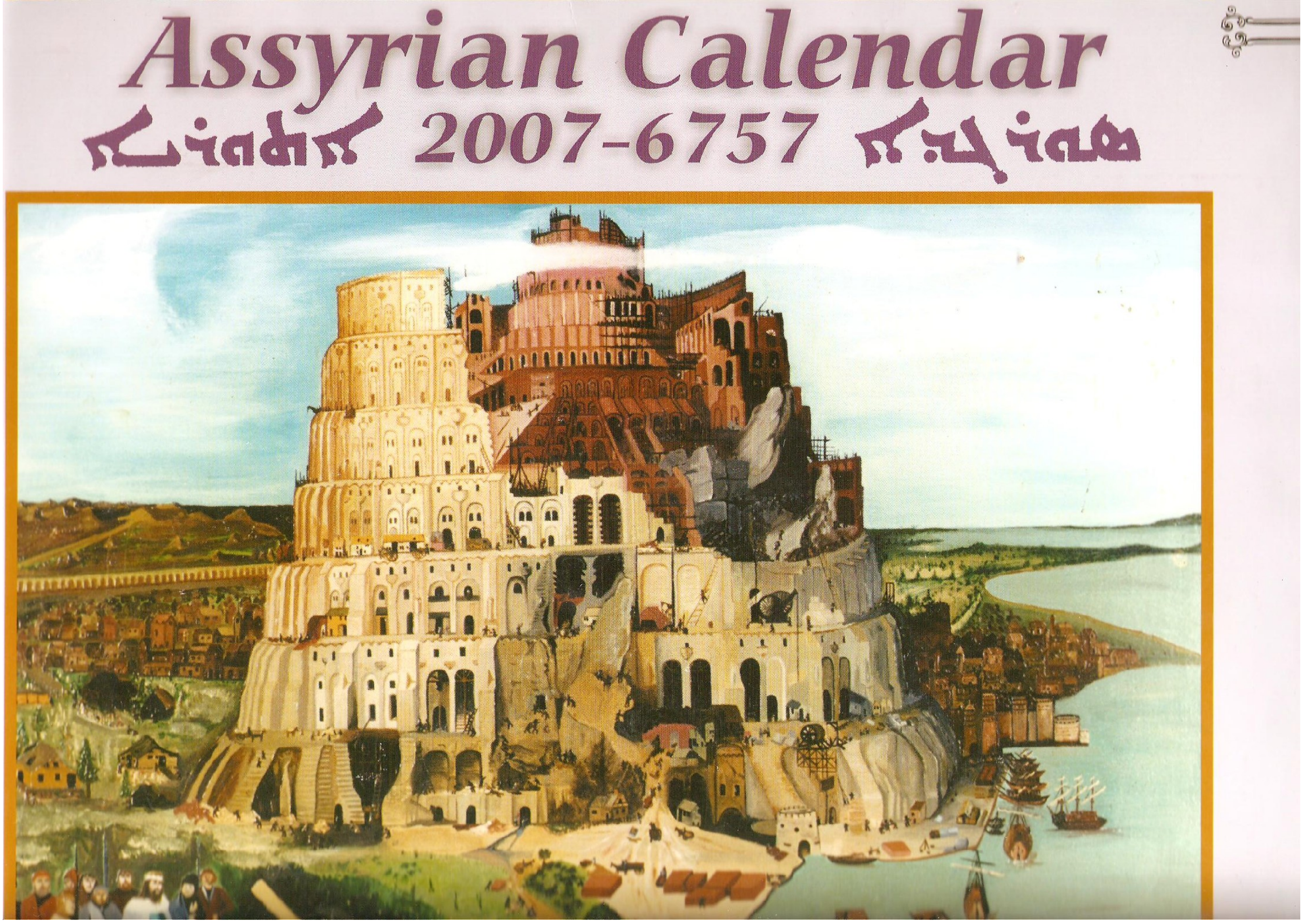

ܡܘܪܓ̰ܐ ܕܒܒܠ

6 – ܡܘܬܒܬܐ ܕܝܝܐ ܘܦܠܓܘܬܐ ܕܐܕܪ- ܢܝܣܢ: ܡܘܬܒܬܐ ܕܝܝܐ ܒܦܫܝܛܐ ܝܠܗ ܒܝܕܥܬܐ ܕܫܘܡܪ̈ܝܐ، ܐܝܟ ܕܣܘܟܡ ܠܗܘܢ ܥܠ ܬܒܝܬܐ ܕܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ ܐܝܟ 3500 ܫܢܝ̈ܐ ܩܡ ܩܕܡ ܡܫܝܚܐ. ܫܘܡܪ̈ܝܐ ܐܢ ܕܗܘܘ ܡܢ ܟܐܦܐ ܥܡܡܐ ܘܠܒܢܘܢ ܦܪܫܬܐ ܕܗܘܐ ܡܢ ܠܥܡܐ ܕܥܡܡ̈ܝܐ ܕܐܠܗ ܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ. ܕܐܦ ܒܕܪܐ ܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܐܝܡ ܡܬܘܬܐ ܕܢܛܪܘܢ ܐܢܘܢ ܟܐ ܡܫܘܕܪ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܒܥܘܕ̈ܪܐ ܕܝ̈ܢܐ، ܘܡܥܕܪܐ ܡܕܝܢܬܐ ܟܐ ܡܘܬܐ ܡܬܐ ܝܠܗ ܢܝܫ ܡܠܟܐ ܢ ܡܠܟܘܬܐ. ܡܠܟܘܬܐ ܟܐ ܡܘܒ ܗܘܘ ܬܫܘܬܐ ܬܚܢ̈ܬܐ ܕܢܝܫ ܡܠܟܐ ܟܘܫ ܥܠܡܐ ܡܢ ܡܘܢ ܡܬܐ ܡܘܟܬܐ ܥܠ ܟܠܟܐ ܡܕܝܢܬܐ ܡܘܪܬܐ ܥܠ ܐܘܪܟܐ ܘܡܕܝܢܬܘܢ ܟܐ ܦܠܟܐ ܡܘܐ ܢܝܟܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܐܪܟܘܬܐ. ܟܘܬ ܡܥܕܪܐ ܫܘܡܪ̈ܝܐ ܟܐ ܡܟܟܒ ܗܘܘ ܐܣܝܒ ܥܠ ܟܐܦܐ ܕܠܒܢܘܢ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܡܘܪܬܐ ܥܠ ܐܘܪܟܐ. ܟܐܢܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܠܒܢܘܢ. ܘܐܝܟ ܐܟܪܝܐ ܡܢ ܟܐܢܐ ܗܘܘ، ܡܘܟܠܢܘܢ ܡܘܪܘܣ ܠܗܘܢ ܥܠ ܡܕܝܢܬܐ ܡܦܪܬܐ ܘܪܣܡܐ، ܫܘܡܪ̈ܝܐ ܟܘܟܠܗܘܢ ܡܢ ܕܘܟܬܘܢ. ܡܢ ܐܝܟ ܠܥܡܐ ܐܘܦ ܡܘܬܒܬܐ ܕܝܝܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ – ܐܟܪܝܐ ܦܪܫܬܐ ܕܗܘܐ ܡܢ ܡܘܬܒܬܐ ܕܝܝܐ ܕܫܘܡܪ̈ܝܐ. ܢܕܝܥܐ ܕܬܠܡܝܐ ܐܡܪܐ

ܝܐ ܡܢ ܐܟܪ̈ܝܐ ܥܡܝܠܐ ܗܘܘ ܒܚܠܒܬܐ ܕܙܝܐ ܕܦܘܠܚܢ̈ܝܐ ܘܡܘܒܠܢܬܐ ܗܘܘ. ܐܝܟܐ ܕܒܥ ܩܒܠ ܠܗ ܡܣܟܢܐ ܥܠ ܝܢܐ ܡܝܕܒ ܕܒܥ ܥܢܒܐ. ܗܘ ܝܐ ܐܬܪܐ ܝܠܗ ܡܢ ܡܢ ܕܩܪܒ ܚܕ̈ܐ ܕܦܘܠܚܢ̈ܝܐ ܒܠܒܟܐ ܗܘܘ ܬܚܠܒܬܐ ܕܟܢܫܐ، ܐܘܦ ܐܟܪ̈ܝܐ ܒܚܠܒܬܐ ܕܗܘܘ ܒܠܥܢܐ ܘܒܚܠܒܬܐ ܕܟܢܫܐ، ܐܝܟܐ ܡܕܒܝܐ ܗܘܘ ܒܝ ܐܘܪܚܐ. ܚܠܒܬܐ ܕܙܝܐ ܕܐܟܪ̈ܝܐ ܪܘܚܠܗ ܘܡܚܝܐ ܠܗ ܩܠ ܡܕܝܠܬ̈ܐ. ܝܕܥܬܐ ܠܡܦܩܐ ܒܠܥܢܐ ܕܟܢܫܐ ܘܝܕܥܬܐ ܝܐ ܡܢ ܒܠܥܢܐ ܕܐܟܪ̈ܝܐ. ܬܘ ܥܪܢ ܐܬܪܐ ܝܠܗ ܡܢ ܥܠ ܕܦܢܐ ܕܐܒܠܢܐ ܕܚܠܒܬܐ ܕܙܝܐ ܕܦܘܠܚܢ̈ܝܐ ܠܒܪܘܦܠܗ ܝܕܥ ܐܒܠܢܐ ܟܦܪ ܠܘܪܐ ܘܟܘܕ ܟܡܒܠܐ، ܡܢ ܚܠܒܬܐ ܕܙܝܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܠܗ. ܠܟܐ ܝܠܗ ܡܢܝܘ ܠܟܘܬܐ ܚܠܒܬܐ ܠܝܘܡܐ ܕܘܢܐ ܕ(ܡܠܟ ܐܬܘܪ̈ܝܐ)

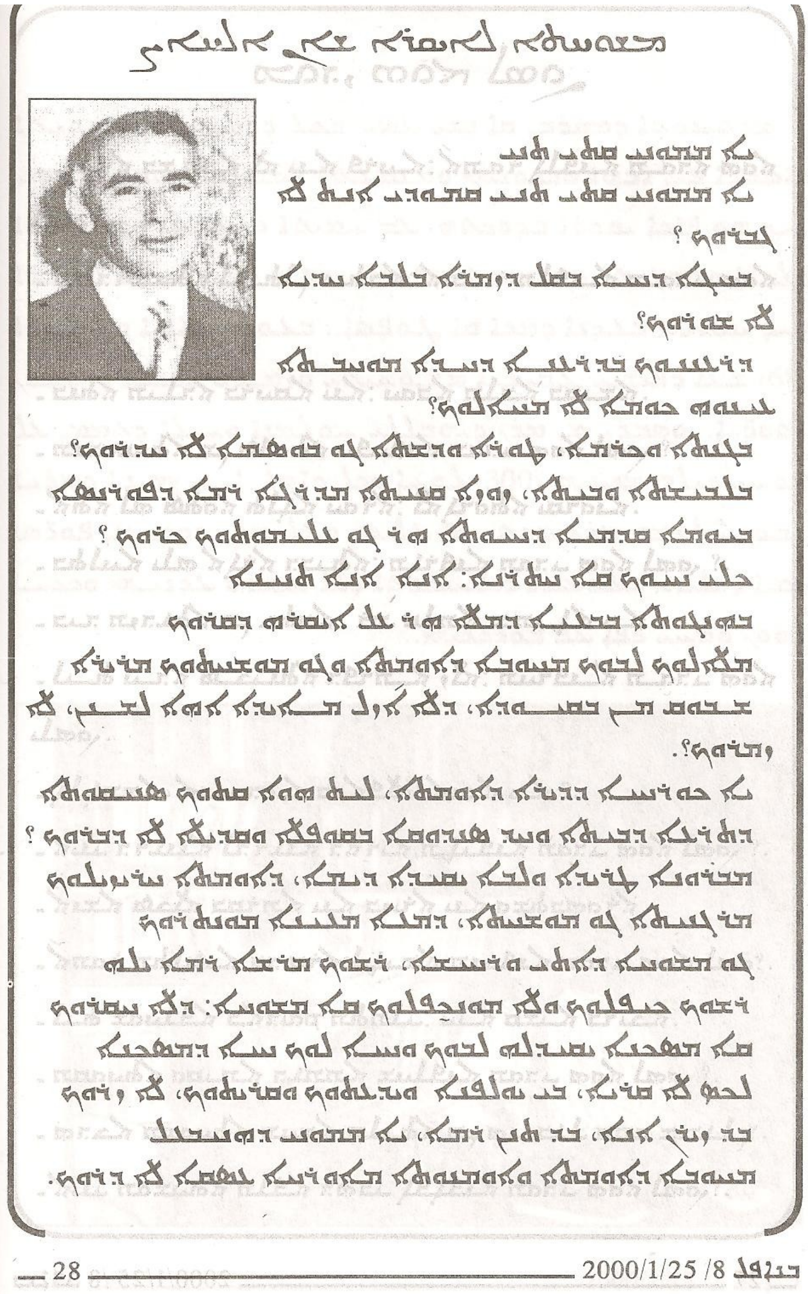

ܡܫܘܚܬܐ ܠܡܘܪܝܐ ܥܡ ܐܠܝܫܥ

ܐ ܡܫܝܚ ܩܠܝ ܩܠܝ
ܐ ܡܫܝܚ ܩܠܝ ܩܠܝ ܡܛܘܠܕ ܐܝܟ ܠܐ
ܫܒܩܬܢ ؟
ܡܫܝܚܐ ܕܫܩܠ ܒܥܠ ܕܘܪܐ ܒܠܒܐ ܫܒܝܐ
ܠܐ ܥܒܪܬܢ؟
ܕܪܫܝܢܬܢ ܒܪܫܝܢܐ ܕܚܕܐ ܡܫܝܚܝܬܐ
ܫܘܒܩܐ ܒܗܕܐ ܠܐ ܡܣܬܟܠܬܢ؟
ܒܚܝܘܬܐ ܘܒܬܪܗ، ܦܘܪܩܢܐ ܘܒܟܝܬܐ ܠܗ ܒܡܫܬܠܡܢܐ ܠܐ ܫܒܩܬܢ؟
ܠܒܥܒܘܬܐ ܘܒܚܘܬܐ، ܘܗܘܝܐ ܡܫܘܬܐ ܡܢ ܕܪܓܐ ܪܡܐ ܕܦܘܪܫܢܐ
ܒܫܘܡܐ ܡܒܪܟܐ ܕܫܘܒܚܐ ܗܘ ܪ ܠܗ ܒܠܒܘܬܗ ܬܥܒܪܬܢ ؟
ܚܠܦ ܫܘܡܟ ܗܐ ܫܒܪܐ: ܐܢܐ ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܫܘܬܐ
ܒܡܫܝܚܘܬܐ ܕܟܠܢܫܐ ܕܟܠܗ ܗܘ ܪ ܟܠ ܐܢܫܘܬܐ ܕܪܒܬܢ
ܡܫܝܚܐ ܠܐܝܬܢ ܠܒܢܝ ܢܫܐ ܕܐܡܘܬܐ ܘܗܘ ܡܥܒܕܢܘܬܢ ܡܪܝܐ
ܒܪܘܚܐ ܡܢ ܒܫܡܝܐ، ܕܠܐ ܐܝܬ ܡܢ ܕܝܢܐ ܐܝܟ ܠܒܝ، ܠܐ
ܝܕܥܬܢ؟.
ܐ ܒܪܢܫܐ ܕܕܪܐ ܕܐܘܡܬܐ، ܠܟ ܗܘ ܗܘܐ ܬܘܒ ܫܘܟܠܠܐ
ܕܬܪܬܝܢ ܕܒܫܬܐ ܘܒܝܬ ܫܘܪܝܐ ܒܡܫܘܚܬܐ ܘܒܝܫܐ ܠܐ ܕܟܪܬܢ ؟
ܡܬܪܘܡܐ ܦܪܝܫܐ ܘܠܟܠܐ ܢܘܪܐ ܕܪܬܐ، ܕܐܘܡܬܐ ܚܝܘܬܗ
ܬܪܝܨܬܐ ܒܗ ܡܫܘܚܬܐ، ܕܪܬܐ ܡܬܝܢܐ ܡܬܟܢܫܬܢ
ܒܗ ܡܫܘܚܐ ܕܐܬܐ ܘܪܚܡܐ، ܬܪܘܬܢ ܡܪܝܐ ܪܡܐ ܠܗ
ܬܪܘܬܢ ܚܟܡܬܗ ܘܠܐ ܡܬܦܠܓܘܬܢ ܡܢ ܡܫܘܚܐ: ܕܠܐ ܫܒܩܬܢ
ܡܢ ܡܫܘܚܐ ܫܒܝܠܗ ܠܒܢܝ ܘܚܝܐ ܠܗܘܢ ܚܝܐ ܕܡܫܘܚܐ
ܠܚܘܕ ܠܐ ܡܢܝܐ، ܒܪ ܫܠܝܚܐ ܘܡܬܒܪܟܘܬܢ ܘܡܬܪܘܡܬܢ، ܠܐ ܙܥܘܪܬܢ
ܒܪ ܙܒܢ ܐܢܬ، ܒܪ ܗܘܢ ܪܡܐ، ܐ ܡܫܘܚ ܕܡܫܝܚܝܢ
ܡܫܘܚܐ ܕܐܘܡܬܐ ܘܐܘܡܬܢܘܬܐ ܡܬܐܪܟܐ ܒܫܘܡܐ ܠܐ ܕܪܬܢ.

ܕܗܕܒ:

القلم الاشوري

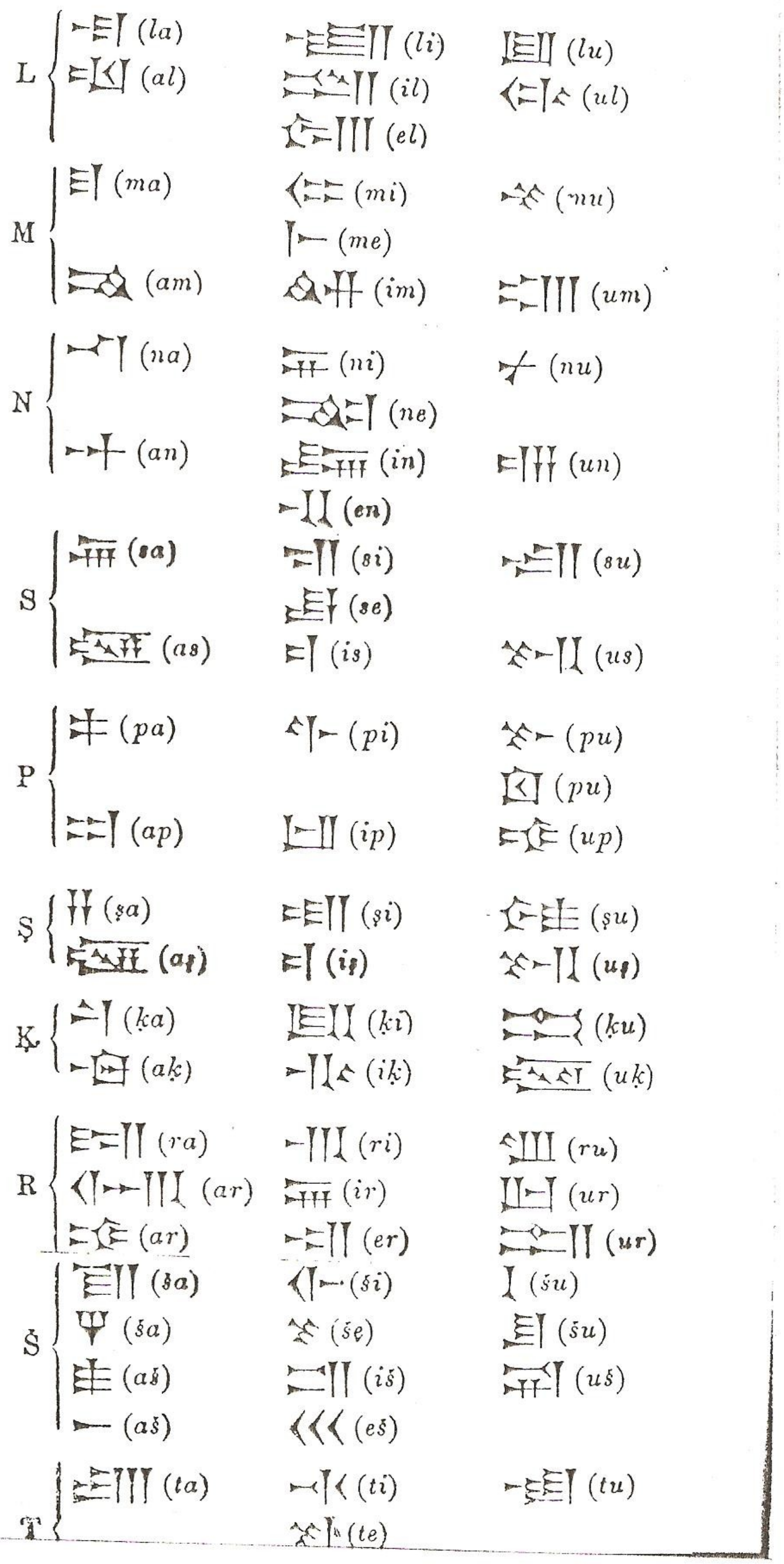
L
(la)
(li)
(lu)
(al)
(il)
(ul)
(el)
M
(ma)
(mi)
(mu)
(me)
(am)
(im)
(um)
N
(na)
(ni)
(nu)
(ne)
(an)
(in)
(un)
(en)
S
(sa)
(si)
(su)
(se)
(as)
(is)
(us)
P
(pa)
(pi)
(pu)
(pu)
(ap)
(ip)
(up)
Ṣ
(ṣa)
(ṣi)
(ṣu)
(aṣ)
(iṣ)
(uṣ)
Ḳ
(ḳa)
(ḳi)
(ḳu)
(aḳ)
(iḳ)
(uḳ)
R
(ra)
(ri)
(ru)
(ar)
(ir)
(ur)
(ar)
(er)
(ur)
Š
(ša)
(ši)
(šu)
(ša)
(še)
(šu)
(aš)
(iš)
(uš)
(aš)
(eš)
T
(ta)
(ti)
(tu)
(te)

القلم الاشورى (١)

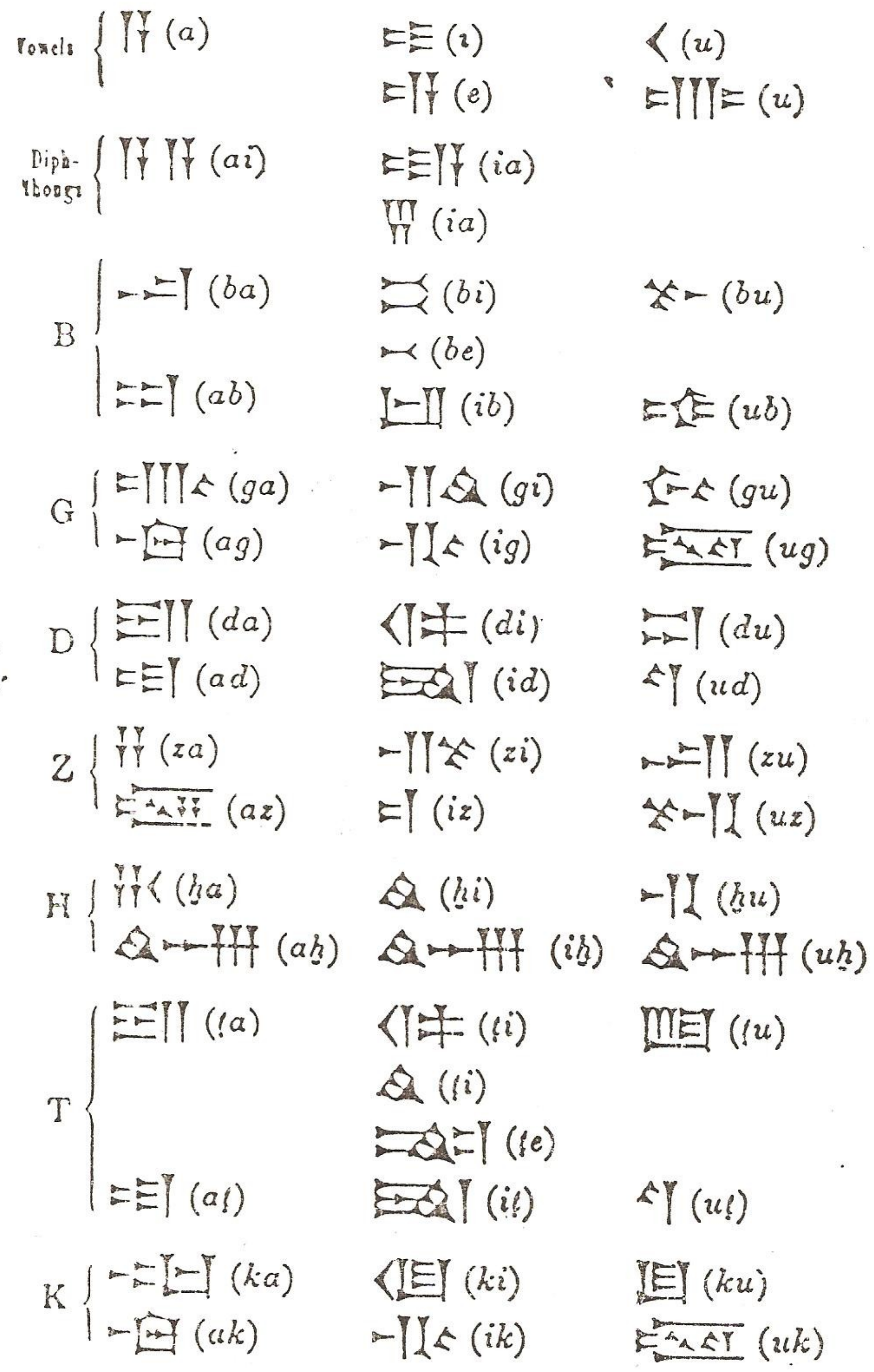
Vowels
(a)
(i)
(u)
(e)
(u)
Diph-thongs
(ai)
(ia)
(ia)
B
(ba)
(bi)
(bu)
(be)
(ab)
(ib)
(ub)
G
(ga)
(gi)
(gu)
(ag)
(ig)
(ug)
D
(da)
(di)
(du)
(ad)
(id)
(ud)
Z
(za)
(zi)
(zu)
(az)
(iz)
(uz)
H
(ḫa)
(ḫi)
(ḫu)
(aḫ)
(iḫ)
(uḫ)
T
(ṭa)
(ṭi)
(ṭu)
(ṭi)
(ṭe)
(aṭ)
(iṭ)
(uṭ)
K
(ka)
(ki)
(ku)
(ak)
(ik)
(uk)

ܐܡܐܬܒܐ:

ܐܝܟ ܕܚܙܝܘܐ ܗܘܝܟ ܡ̣ܢ A ܗܠ T، 22 ܐܬ̈ܘܬܐ ܝܢܐ ܡ̣ܢ ܦܝܢܝܩܝܐ ܐܕܫܬ̈ܘ ܡܘܦܠܣܐ ܕܡܫܝ̈ܚܝܐ. ܗܢܐ ܦܘܫܩܐ، ܬܚܘܬ ܟܠܚܕ ܚܕܝܐ ܡܲܠܟܘܿ، ܐܵܗܵܐ ܚܒܪܐ ܡܪܟܒܐ ܝܠܗ ܡ̣ܢ 3 ܗܓܝ̈ܢܐ (ܗܓܝܐ): (ܡ) (ma)، ܐܠ (al)، ܟܘ (ku). ܬܘ ܚܒܪܐ ܡܠܟܘ ܒܕ ܦܐܝܫ ܟܬܝܒܬܐ

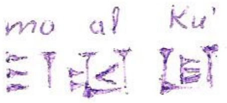

ܡܠܟܘ ܐܝܬ ܠܗ ܬܠܬ ܐܬ̈ܘܬܐ ܥܠܝ̈ܐ: ܡ ܝܢ m ܠ ܝܢ L، ܟ ܐܬ̈ܘܬܐ ܡ̣ܢ ܒܝܬܢܗܪܝܢ ܦܠܓܐ ܕܗܘܬܘ ܡܗܘܪܟܐ ܚܕܐ ܐܠܦܐ ܗܓܝ̈ܢܐ 22ܐܬ̈ܘܬܐ ܥܠܝ̈ܐ (consonants) ܡ̣ܢ ܕܡܢܝܐ ܗܘܝܟ "ܐܠܦ ܒܝܬ" ܐܘܬ̈ܝܐ ܡܫܠܡܝ̈ܐ ܠܗܘܢ، ܐܝ̈ܢܐ ܐܬ̈ܘܬܐ ܥܠܝ̈ܐ ܘܡܘܙܝ̈ܐ ܠܗܘܢ، ܚܠܡ̈ܝܐ ܐܬ̈ܘܬܐ ܩܠܝ̈ܐ(vovels). ܘܡܢܝܐ ܠܗܘܢ، ܐܠܦܐ-ܒܝܬ (Alphabet) ܐܗܐ ܗܘܘܡܠܗ 800 ܫܢ̈ܝܐ ܡ̣ܢ ܡܫܝܚܐ.

ܐܝܢ ܦܐ ܗܘܝܟ ܟܠܚܕ ܘܗܝܢ ܐܝܟܢ ܕܢܐ 22ܐܬ̈ܘܬܐ. ܗܢܐ ܦܘܫܩܐ ܐܗܐ ܡܐܡܪܐ ܕܟܠܟܘܗܕ ܗܘ، ܐܝܟܢ ܕܐܬ̈ܘܬܐ ܥܠܝ̈ܐ ܘܠܐ ܗܘ، ܡܦܠܘܚܐ ܘܦܟܐ، ܐܝܢܐ ܗܘ ܕܢܕܟܐ ܟܠܝܒܬܐ ܘܡܢܝܢܐ ܕܠܥܠܐ ܐܬܘܪܝܐ، ܟܠ ܦܝܐ ܡܢܐ ܠܐܝܐ ܡܐܡܪܐ. ܐܗܐ ܐܝܟܢ ܕܠܥܠܐ ܐܬܘܪܝܐ ܡܬܘܬܒܬܐ ܠܗ. ܐܘܦ ܐܝܢ ܠܦܝܐ ܕܟܠܝܒܬܗ ܥܡܝܠܬܐ ܗܘܐ ܡ̣ܢ ܐܠܦ- ܒܝܬ ܕܐܬܘܪܝܐ ܒܡܦܩܐ ܗܘܐ ܦܫܝܛܐ ܘܕܐ ܕܘܡܝܐ ܠܐ ܟܠܝܒ ܠܗܘܢ،

ܐܝܟ: آمدن – ܡ̣ܢ ܦܪܣܝܐ ܕ (آمّدن)

ܐܠܦ-ܒܝܬ ܡ̣ܢ ܗܘܦܟܐ ܐܡܬܘܗ ܗܘܐ Alphabet ܡ̣ܢ ܐܬܘܪܝܐ ܦܝܠܘܣܐ ܠܗ ܗܘܐ ܕܗܝܟ ܕܗܝܒܘܬܐ. ܐܬ̈ܘܬܐ ܥܠܝ̈ܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܠܝ̈ܐ ܘܡܝܬ̈ܝܐ ܕܐܬܘܒܬܐ، ܗܢܐ ܦܘܫܩܐ ܐܬܘܬܐ (ܕ) ܕܥܠܬܐ ܕܝܚܝܕܘܬܐ ܠܗ ܘܐܠܗܐ ܝܚܝܕܘܬܐ ܕܝܚܝܕܘܬܐ. ܕ ܕܒܘܡܝܐ ܕܟܘܡܠܐ ܠܗ ܘܐܠܗܐ ܐܚܕ ܕܥܝܢܬܐ ܕܟܘܡܠܐ. ܕ ܕܒܘܡܝܐ ܕܗܘܐ ܠܗ ܡ̣ܢ ܟܐ ܗܘܝ ܗܘܐ ܠܗ ܕܡܠܝܬܐ ܕܐܬܝܐ. ܐܗܐ ܗܘ ܦܘܫܩܘܬܐ ܠܗ ܡ̣ܢ ܐܠܦ-ܒܝܬ ܐܬܘܪܝܐ ܦܘܠܚܢܗ ܗܘܐ. ܐܝܟܐ ܬܪܐ ܡ̣ܢ ܗܕܝܐ ܕܝܠܘܦܐ ܠܐ ܬܟܘܒ ܟܠ ܕܐܗܐ ܗܘܡܐ.

7 – ܩܢܘ̈ܢܐ ܕܚܝܘܬܐ ܕܒܪ̈ܢܫܘܬܐ-ܐܝܟ ܩܢܘ̈ܢܐ ܒܘܟ ܩܕܡܝܐ ܕܗܘܝܐ
ܕܒܪ̈ܢܫܘܬܐ، ܩܢܘܢܐ ܕܚܡܘܪܒܝܐ ܗܘܐ

81 (*above*) A Cassite boundary-stone with divine symbols
Probably from Nippur, twelfth century B.C.

82 (*right*) Stele of Hammurabi, King of Babylon 1792–1750 B.C.

ܩܢܘܢܐ ܕܚܡܘܪܒܝܐ
ܐܠܗܐ ܡܪܕܘܟ ܝܗܒܠܐ
ܠܗ ܡܠܘܗܝ

ܬܫܥܝܬܐ

ܐܬܘܪܝܬܐ ܬܫܥܝܬܐ

ܥܠ "ܡܠܟܬܐ ܫܡܝܪܡ"

ܟܬܒ: ܦܠܝܢ ܗܘܪܝܐ　　　ܡܦܩܬܐ: ܕܪܝ ܫܡܥܘܢ

ܐܗܐ ܬܘܒܝܬܐ (ܡܠܟܬܐ ܒܪܬܐ
ܕܣܘܪܝܝܐ) ܡܢ ܫܘܡܘܬܐ ܦܠܝܢ
ܗܘܪܝܐ ܦܪܫܬܐ ܠܗ ܡܠܠܬܐ
ܣܓܝܘܬܐ ܗܘܪܝܬܐ ܘܡܠܟܘܬܐ ܡܫܪܒܬܐ
ܒܬܪ ܗܘܡܐ ܠܗ ܡܢܝܐ (8،7) ܒܪܢܫܐ
ܕܬܡܘ، ܘܐܒ ܡܢ ܫܢܬܐ 1954.
ܘܐܝܬܝܗ ܬܘܬܐ ܡܘܕܒܪܐ ܠܝ ܡܢ ܠܟܘܢ
ܡܕܢܚܐ.

ܥܠ ܡܪܘܐ ܕܝܘܪܐ ܕܦܪܬ ܠܗ ܡܝܪܐ ܡܢ ܫܒܝܢܐ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܕܘܡܝܐ ܒܟܘܟܒܐ، ܒܡܪܝܐ ܗܘܬ ܒܪܬܐ ܕܣܘܪܝܝܐ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܘܗܘܬ ܠܠܝܬܐ ܦܫܝܬܐ ܒܟܘܦܪܐ ܡܢ ܬܪܒܝܬܐ ܕܠܐ ܡܬܦܫܩܐ ܘܡܪܕܘܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܥܠܝܬܐ. ܘܒܬܪ ܣܘܪܝܝܐ ܡܢ ܫܡܥܘܢ (ܡܠܟܬܐ) ܒܬܪ ܡܫܝܚܐ ܡܠܟܬܐ ܐܠܗܐ ܕܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܘܐܐܪ ܘܢܘܪܐ ܘܦܩܘܕܬܐ ܥܠ ܟܠ ܗܠܘܟܬܐ.

ܘܗܦܟ ܗܘܐ ܣܘܪܝܝܐ ܗܘ ܕܝܗܘܐ ܡܘܫܒܚܐ ܡܢ (ܐܢܫ) ܘ (ܒܝܬ ܐܝܠ) ܘܐܝܠܘܐ (ܫܡܝܢܐ) ܘܐܪܒܥ. ܗܘܐ ܠܡܠܟܬܐ ܡܠܟܬܐ ܒܝܬ ܫܘܦܪܐ. ܘܡܬܐܡܠܐ ܡܢ ܠܗ ܘܠܡܪܕܘ ܒܟܪܐ ܗܝܟܠܐ

ܘܡܓ̈ܕܠܐ ܒܟܠ ܐܬܪܐ ܘܦܢܝܬܐ ܘܐܘܚܕ̈ܢܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܒܒܝܬܐ. ܘܟܒܝܪܐ ܗܘܐ ܘܪܒܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܠܟ̈ܐ ܕܕܪܗ ܐܢ ܒܡܕܝܢܬܐ، ܐܘ ܒܕܘܒܪ ܡܠܟܘܬܐ. ܘܟܠ ܗܕܐ ܗܡ ܗܘܐ ܠܗ ܒܥܠܬܐ ܕܗܘܐ ܟܠ ܢܡܘܣ̈ܐ ܕܡܫܚܠܦ̈ܐ ܘܟܠ ܐܝܟܢܘܬܐ ܕܡܕܝܢܝܘܬܐ ܕܒܢ̈ܝ ܐ̈ܢܫܐ ܕܒܕܪܗ ܘܟܠ ܥܡ̈ܘܬܐ ܕܬܓܪܘܬܐ ܘܕܐܘܡܘܬ̈ܐ ܘܡܕܝܢ̈ܬܐ ܐܬܘܪ̈ܝܬܐ ܕܒܘܝܢܗ ܡܬܚܙܐܠܗܘܢ ܒܫܝܟܘܬܐ ܠܒܪܝܐ ܪܒܐ ܟܠܝܐ ܡܢ ܟܠ ܕܒ̈ܪܝ ܕܩܕܡܘܗܝ ܘܒܬܪܗ (ܕܐܡܪ ܕܡܘܫܐ ܢܒܝܐ ܟܠ ܗܘܠܝܐ ܕܢܡܘܣ̈ܐ ܒܟܬܒܐ ܕܐܘܪ̈ܝܬܐ ܡܢ ܢܡܘܣ̈ܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܚܡܘܪܒܝ)، ܘܒܝܘܡܘܬܗ ܟܠܗ̇ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܬܘܪ ܠܒܒܝܠ ܘܐܘܡܪܝܐ ܚܠܢܐ ܕܠܐ ܡܬܦܣܩ ܐܢ ܒܦܝܠܣܘܦܘܬܐ ܐܘ ܒܡܚܫܒܢܘܬܐ ܘܒܢܝܢܐ ܐܘ ܒܦܘܐܝܛܘܬܐ ܐܘ ܒܣܦܪܘܬܐ ܐܘ ܒܟܘܟܒܘܬܐ ܘܗܘܠܐ ܕܐܡ̈ܬܐ ܘܒܕܝܢܐ ܕܦܥܠ̈ܐ ܚܝܐ ܗܠ ܐܕܝܘܡ ܐܝܟ ܥܕܟܐ ܕܝܘܕܐ ܠܒܢ̈ܝ ܕܪܐ ܕܒܬܪܝܢ، ܐܝܟ ܒܢܝܢܐ ܕܡܓ̈ܕܠܐ ܘܢܘܬܪ̈ܐ ܘܓܢ̈ܢܐ ܬܠܝ̈ܐ ܘܩܨ̈ܪܐ ܘܦܠܛܪ̈ܢܐ ܡܫܚܠܦ̈ܐ ܐܝܟ ܣܝܠܘܬܐ ܕܕܗܒܐ ܘܗܕܡ̈ܐ ܘܚܝܦ̈ܐ ܩܫܝ̈ܐ ܘܐܘܡܢ̈ܐ ܕܘܡܪܐ، ܘܡܫܟܠܗ ܒܘܡܫ ܠܟܠܗܘܢ ܠܥܒ̈ܕܐ ܘܦܪ̈ܥܝܐ ܕܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܠܟ̈ܘܬܐ ܘܐܬܘܢ ܗܘܐ (ܠܥܘܡܐ ܕܓܠܕ̈ܐ ܘܡܬܝܬܐ) ܐܝܟ ܥܝܕ̈ܐ (ܐܘܠܡܦ̈ܝܐ) ܕܐܕܝܘܡ ܟܠܗܘܢ. ܡܕܒܪܐ ܘܡܫܘܕܥܐ، ܘܢܫܬܐ ܗܘܐ ܠܗܘܐ ܡܕܒܪܐ. ܘܪܒܐ ܓܘܬܐ ܢܫܬܐ ܗܘܐ ܒܪܬܗ ܡܠܟܬܐ ܘܓܢܐ ܗܘܬ ܠܫܘܓܗܘܢ ܐܢ ܒܡܫܟܢܐ ܕܫܥܝܐ ܐܘ ܒܪܘܡܫܐ ܐܘ ܒܟܘܪܟܐ ܘܡܫܬܐ. ܘܡܘܬܒܠܗܘܢ ܒܪܚܡܬܗ ܪܒܐ ܡܢ ܒܝܬ ܡܠܟ̈ܐ ܣܓܝܐ̈ܐ ܘܡܫܬܥܝܢܐ ܘܓܢ̈ܒܪܐ ܕܥܠܡܐ ܥܠ ܠܒܗ ܒܥܘܠܐ ܘܒܬܪܗܘܢ ܟܕ ܠܐ ܡܘܬܒܐ ܘܪܚܝܡܐ ܒܥܘܒܗ ܥܡܐ.

ܘܡܠܟܬܐ ܫܡܝܪܡ ܫܘܒܚܪܐ ܕܢܫ̈ܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܢ ܒܗܘܢܐ ܐܘ ܒܥܒܕ̈ܐ ܡܫܚܠܦ̈ܐ. ܘܫܦܝܪܐ ܗܘܬ ܒܡܘܫܚܬܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܗ̇ ܒܥܒܕܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܘܡܫܬܡܥܢܝܬܐ. ܘܟܕ ܥܘܦܪܐ ܕܦܬܗ̇ ܐܝܟ ܘܪܕܐ ܦܬܝܚܐ ܗܘܐ، ܠܐ ܗܘܐ ܙܒܝܢܐ ܠܟܠܗ̇ ܒܫܘܒܚܐ ܘܠܐ ܗܘܐ ܥܒܝܕܐ ܫܘܥܒܕܗ̇ ܒܘܫܟܐ ܕܫܘܒܚܐ ܒܫܘܠܛܐ. ܘܡܟܬܒܢܐ ܗܘܬ ܗܘܡܐ ܪܒܐ ܕܟܬܒܢܗ̇ ܒܕܘܟܬܐ ܟܡ ܡܬܪܗ̇ ܥܦܪܬܐ ܘܪܘܚܐ ܕܥܒ̈ܕܐ ܘܓܢܬܐ ܗܘܢܐ ܗܘܬ ܐܝܟ ܓܠܝܐ ܒܟܠܐ ܥܦܪܐ ܕܦܪܬ.

ܘܚܕ ܡܢ ܠܠܘܬܐ ܥܦܬܐ ܕܫܡܫܐ ܡܢ ܐܚܝܬܗ̇ ܥܦܪܬܐ ܘܡܘܠܕܢ ܗܘܐ ܒܘܟܪܗ ܘܢܘܪܗ ܘܥܡܬܐ ܕܠܐ ܗܝܟܠܐ ܒܘܩܪܐ ܘܡܘܥܒܕ̈ܐ ܘܡܗܡܝ ܕܣܢܝܪܗܘܢ ܡܠܟܐ ܗܘܐ ܠܥܘܦܐ. ܗܡ ܢܝܚܠܗ̇ ܡܠܟܬܐ ܠܕܗܒܗ̇ ܕܡܝܬܘܢ ܗܘܐ ܒܒܘܬܐ ܒܫܪܐ ܓܘܢܐ ܘܣܝܟܠܐ ܗܘܐ ܒܣܘܓܐܐ ܕܘܟܝ̈ܬܐ ܘܗܘܡܐ ܥܠ ܗܕܘܐ ܢܘܪܐ ܒܗ ܕܐܝܬ ܓܢ̈ܐ ܕܒܝ ܥܦܪܐ ܗܘܐ ܡܢ ܓܢܒ ܥܠܝܢ ܘܚܕܪܢ

ܘܡܓܕ̈ܠܐ ܒܟܠ ܐܬܪܐ ܘܦܢܝܬܐ ܘܐܘܚܕ̈ܢܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܟܝܢܬܐ. ܘܟܪ̈ܝܢܐ ܗܘܐ ܘܪܒܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܠ̈ܟܐ ܕܕܪܗ ܐܦ ܒܝܕܥܬܐ، ܐܦ ܒܕܘܒܪ ܡܠܟܘܬܐ. ܘܟܠ ܗܕܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܠܗ ܒܥܠ̈ܬܐ ܕܗܝܢ ܟܠ ܢܨܚ̈ܢܐ ܕܡܫܠܛ̈ܢܐ ܘܟܠ ܐܚܝܢܘܬܐ ܕܡܕܝܢܘܬܐ ܕܒܝܢ ܐܢ̈ܫܐ ܕܒܕܪܗ ܘܟܠ ܥܡܡ̈ܐ ܕܬܚܪܘܬܐ ܘܕܐܘܡ̈ܬܐ ܘܕܝܕܥܬܐ ܐܫܘܪ̈ܝܬܐ ܕܒܘܒܝܗ ܡܫܬܐܠܗܘܢ ܒܝܕܥܘܬܐ ܠܕܪܓܐ ܪܒܐ ܥܠܝܐ ܡܢ ܟܠ ܕܩܡ ܕܩܕܡܘܗܝ ܘܕܒܬܪܗ (ܕܐܡܪ ܕܡܘܬܐ ܢܓܝܐ ܥܠ ܗܘܠܐ ܕܢܡܘܣ̈ܐ ܟܬܒܐ ܕܐܘܪܢܬܐ ܡܢ ܢܡܘܣ̈ܐ ܘܕܝܢ̈ܬܐ ܕܫܘܡܪ̈ܝܐ)، ܘܒܝܘܡܘܬܗ ܥܠܠܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܫܘܪ ܠܥܘܡܩܐ ܘܪܘܡܪܡܐ ܥܠܝܐ ܕܠܐ ܡܬܦܣܩ ܐܦ ܒܦܠܚܘܬܐ ܐܦ ܒܡܕܡܚܝܢܘܬܐ ܘܒܢܝܢܐ ܐܦ ܒܦܘܠܝܛܘܬܐ ܐܦ ܒܣܕܪܘܬܐ ܐܦ ܒܡܘܙܠܬܐ ܘܗܝܟܠ̈ܐ ܕܐܘܡ̈ܢܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܦܬܝܐ ܢܝܐ ܗܘܐ ܐܕܝܘܬ ܐܝܟ ܒܬܪܐ ܢܘܗܪܐ ܠܒܢܝ̈ ܕܪܐ ܕܒܬܪܗ، ܐܝܟ ܒܢܝܢܐ ܕܡܓܕ̈ܠܐ ܘܢܗܪ̈ܐ ܘܓܠܝܦܘܬ ܟܦ̈ܐ ܘܡܫܩ̈ܐ ܘܣܟ̈ܪܬܐ ܡܫܠܛ̈ܢܐ ܐܝܟ ܣܝܡܬܐ ܕܕܘܒܪܐ ܘܗܝܡܢܐ ܘܚܘܩ̈ܐ ܢܨܪܐ ܘܐܡܬ̈ܐ ܕܘܡܪܐ، ܘܡܬܡܬܠܐ ܥܘܡܩܐ ܠܟܠܗܘܢ ܠܒܢܝ̈ ܕܪܐ ܘܦܪ̈ܨܘܦܐ ܕܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܠܟܘ̈ܬܐ ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ (ܠܥܘܡܩ ܕܒܕܪ̈ܐ ܘܡܢܬܐ) ܐܝܟ ܥܡܡ̈ܐ (ܘܐܠܦ̈ܐ) ܕܐܕܝܘܡ ܟܠܗܘܢ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܘܡܘܡ̈ܢܐ، ܘܢܚܬܘ ܗܘܘ ܠܐܘܪ ܡܕܝܢܐ . ܘܕܪܐ ܒܬܪܗ ܢܚܬܐ ܗܘܬ ܒܪܬܗ ܡܠܟܬܐ ܘܕܝܢܐ ܗܘܬ ܠܫܘܠܛܢܗܘܢ ܐܦ ܒܡܚܝܠܬܐ ܕܫܘܩܐ ܐܦ ܪܘܡܢܐ ܐܦ ܒܟܬܒܐ ܘܡܟܬܒ̈ܐ. ܘܡܬܡܬܠܗܘܢ ܒܪܝܟܝܢܘܬ ܪܒܬܐ ܡܢ ܒܢܝ ܡܠܟ̈ܐ ܣܠܩܬܐ ܘܡܫܬܪܥܢ̈ܐ ܘܫܘܕܪ̈ܐ ܕܥܠܝܗ ܥܠ ܠܒܗ ܒܗܘܠܐ ܘܕܟܪܠܗܘܢ ܟܕ ܠܐ ܡܘܬܐ ܘܪܗܛܐ ܒܗܘܢ ܫܦܝܐ.

ܘܡܠܟܬܐ ܫܡܝܪܡ ܫܘܦܪܐ ܕܝܘܒܬܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ، ܐܦ ܒܚܘܒܐ ܐܦ ܒܕܘܒܪܐ ܡܫܠܛ̈ܐ. ܘܐܦ ܗܘܬ ܒܡܘܕܕܬܐ ܕܡܕܝܢܘܬܗ ܒܕܘܒܪܐ ܚܕܬ̈ܐ ܘܡܬܝܩܬܐ. ܘܟܕ ܥܘܦܪܐ ܕܩܬܗ ܐܝܟ ܘܪܕܐ ܦܘܝܢܐ ܗܘܐ، ܠܐ ܗܘܐ ܪܒܝܬܐ ܠܟܠܗ̇ ܒܝܘܡܬܐ ܘܠܐ ܗܘܐ ܥܕܟܝܢ ܫܘܟܒܝܗ̇ ܒܝܘܡܬܐ ܕܫܘܒܬܐ ܒܗܘܠܐ. ܘܡܬܚܒܪܐ ܗܘܬ ܗܘܡܐ ܪܒܐ ܕܟܬܒܝܗ̇ ܒܕܘܟܪܐ ܠܗ ܡܫܪܗ̇ ܥܒܕܬܐ ܘܪܘܚܐ ܕܟܢܫܐ ܘܠܗܘܬܐ ܗܘܝܐ ܗܘܬ ܐܝܟ ܒܬܠܐ ܒܟܠܐ ܥܒܕܐ ܕܦܪܬ.

ܘܚܕ ܡܢ ܠܟܠܗܘܢ ܥܒܕ̈ܬܐ ܕܫܘܚܠܦܐ ܗܘ ܡܕܡܬܐ ܥܒܕܬܐ ܘܡܘܠܒܝܢ ܗܘܘ ܒܗܕܟܐ ܘܢܘܗܪܐ ܘܢܬܝܩܬܐ ܕܟܬܒ̈ܐ ܡܟܬܒܬܐ ܒܗܕܪܐ ܘܡܘܬ̈ܒܐ ܘܐܫܡ̈ܐ ܕܫܪܝܘܗܝ ܡܠܟܝܢ ܗܘܐ ܠܥܘܡܩܐ. ܗܡ ܢܝܫܠܗ ܡܠܟܬܐ ܥܠܡܗ ܕܡܢܗܝ ܗܘܐ ܒܒܘܣܐ ܗܡܪ ܥܡܡܐ ܘܫܝܟܠ ܗܘܐ ܒܫܘܡܠܝܐ ܕܘܒܪ̈ܐ ܘܗܐܡܪ ܥܠ ܡܪܘܐ ܢܗܪܐ ܒܗ ܕܐܢܝ ܫܢ̈ܐ ܕܒܟ ܥܒܕܐ ܗܘܘ ܡܢ ܫܢܐ ܥܕܡܐ ܘܫܪܝܢ

ܠܗ̇ ܒܬܘܠܬ̈ܐ ܡܩܕ̈ܫܬܐ ܒܕ ܙܡܪܝ ܗ̄ܘܘ ܠܒܪܬܐ ܕܡܠܟܐ ܘܪ̈ܩܕܝ ܗ̄ܘܘ ܩ̈ܡܕܐ ܕܒܬܘܠܬ̈ܐ (ܕܝܪܐ) ܒܓܘ ܗܝܟܠ ܒܒܠܝܐ.

ܘܡܦܠܛܘܗ ܠܠܝܐ ܒܒܝܬܐ ܕܥܠܝܐ ܡܫܠܠܗܘܢ، ܡܢ ܡܕܘܪܐ ܕܝܘܪܐ ܕܪܡܘܒܠܝܗܝ ܘܡܕܪܬܐ ܕܐܢܝܐ ܕܡܦܠܛܝ ܥܠ ܡܬܪܗ ܒܗܡܠܠܝܗܝ ܘܡܝܬܝܗܘܢ ܣܘܥܪܢܝܗܝ ܘܕܠܝܬܝܗ ܒܪܬܐ ܕܡܠܟܐ ܒܕ ܡܫܝܚܬܐ ܗܘܬ ܠܪܡܝܗ ܕܡܣܘܪܐ ܘܡܟܠܝܐ ܒܣܘܟܝܗ ܘܦܟܠܝܐ ܡܫܘܚܬܐ ܠܗܘܢܝܬܗ ܒܕܡܐ ܠܥܦܪܐ.

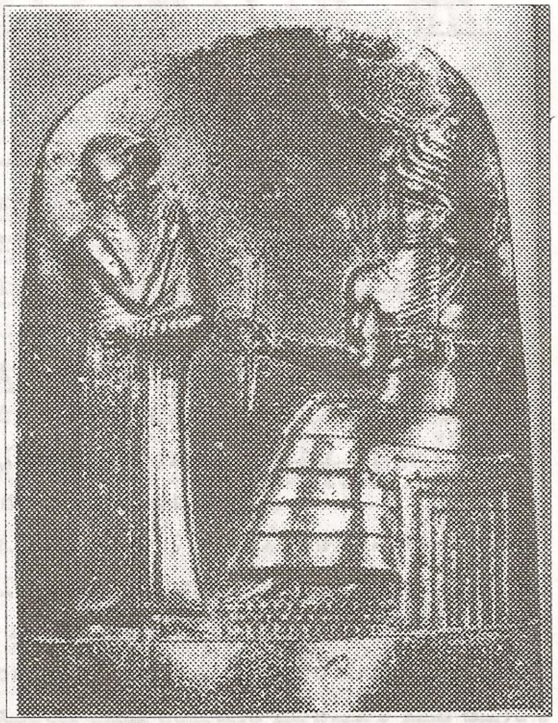

ܘܟܠܠܝܐ ܗܪܝܐ ܕܟܪܬܗ ܡܬܪܘܒܐ ܘܙܡܪܬܗ ܘܡܪܬܐ ܪܚܡܬܐ. ܘܗܕܝܢ ܟܡܝܡܬܐ ܟܠܐܪܬܗ ܒܬܪ ܐܠܦ̈ܐ ܘܒܥܡܠܗ ܘܫܘܪܬܗ ܕܟܠܠܡܐ ܝܠܗ ܒܟܘܪܝ ܪܒܟܐ ܕܫܘܡܗ ܕܡܟܪܗ ܗܘܐ ܡܢ ܚܘܡܗ ܫܘܒܐ ܥܦܝܐ ܘܡܟܠ ܦܘܡܗ ܚܠܝܐ ܪܥܡܐ ܗܘܐ ܥܘܥܡܬܐ ܕܪܫܡܬܐ ܕܠܐ ܓܘܠܟܐ ܘܡܢ ܦܪܙܘܦܗ ܘܪܡ ܗܘܐ ܥܘܗܪܐ ܕܒܘܦܪܐ ܘܕܫܘܟܐ ܕܠܐ ܡܘܡܐ. ܘܗܘ ܒܕ ܓܒܘܢܐ ܒܡܘܟ̈ܟܐ ܘܥܘܗ̈ܪܐ ܘܡܘܙܠܬܐ ܘܥܡܠ ܗܘܐ ܡܢ ܙܠܡܘܗܝ ܫܘܩ̈ܐ ܐܠܗ̈ܐ.

ܘܗܕܝܢ ܪܫܟܠܗ ܠܗܘܗ ܒܡܙܓܬܐ ܫܪܥܝܬܐ ܕܟܪܬܗ ܠܥܡܪܗ ܘܫܡܠܗ ܠܒܘܡܐ ܕܠܒܗ ܥܦܝܐ ܘܡܘܠܓܠܗ ܠܟܠܗܘܢ ܘܡܟܗ ܘܡܙܓܠܗ ܒܕܡܗ ܡܠܟܐ. ܘܪܓܠܗ ܕܗܘܝܐ ܒܡܟܒܐ ܥܘܕܪܐ ܒܡܘܟܬܐ ܕܥܡܟܐ ܐܘ ܘܪܕܐ ܦܫܬܐ ܥܦܪܗ ܓܘܒܐ ܐܘ ܥܘܥܝܬܐ ܟܠ ܓܒ ܥܘܪܐ ܦܪܬܐ، ܐܘ ܒܪܘܠܬܐ ܥܫܝܬܐ ܕܡܟܪܡܐ ܒܡܪܘܐ ܕܡܡܐ ܕܓܟܡ ܒܗ ܡܬܘܪܐ ܘܗܡܘܕ ܠܡܗ ܒܡܘܥܫܬܗ ܘܥܓܬܐ.

ܘܠܨܦܪܐ ܕܝܘܡܐ ܚܘܐܠܗ ܚܠܡܐ ܒܕ ܢܬܒܥ ܐܠܗ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܢܝܢܘܐ.
ܘܗܘ ܡܣܘܪܐ ܗܝܟ ܥܠ ܫܡܫܬܗ ܘܡܪܝܬܐ ܕܣܘܟܗ ܘܡܫܬܘܡܐ ܒܣܘܟܗ
ܡܠܟܐ ܒܫܘܡܬܐ ܕܡܪܟܐ ܗܝܬܐ ܕܐܬܘܪ.

ܗܢܐ ܥܠܠܗ ܫܡܥܐ ܠܪܘܡܐ ܘܡܡܠܗ ܡܢ ܥܪܫܗ ܕܗܘܒܝܐ ܘܗܘܪܠܗ
ܡܕܡ ܡܣܘܬܐ ܫܦܬܐ ܒܕ ܡܬܒܡܐ ܒܫܘܦܪܗ ܒܣܘܩܐ ܕܦܫܟܐ ܢܢܐ
ܬܘܪܠܡܐ ܒܡܐ ܕܥܠܒܗ ܡܢ ܨܒܘܬܐ ܘܩܠܝܬܐ. ܘܡܫܟܠ ܢܩܠܠܗ
ܒܬܢܝܢܗ ܡܢ ܥܠ ܠܘܫܡܗ ܘܡܘܣܘܐܠܗ ܡܐܠܗ ܗܘܡܬܗ ܫܦܪܬܐ ܕܕܡܝܐ
ܗܘܬ ܠܗܘܡܐ ܪܠܒܝܐ ܕܣܪܟ ܗܘܐ ܡܕܡ ܢܫܡܬܐ ܕܫܦܪܐ، ܘܗܟܪܐ ܐܘܡܝܐ
ܐܝܟ ܠܦܐ ܕܡܘܪܒܐ ܦܪܝܫܐ ܥܠ ܒܦܬܗ ܘܦܠܚ ܡܢܗ ܪܝܫܐ ܕܥܠܝܬܐ
ܕܒܗܬܐ ܘܗܪܘܡܐ ܕܡܥܠܝܪܝܢ ܠܐܪܐ ܘܦܪܨܘܦܗ ܕܡܠܝܘܪ ܠܫܡܝܐ ܒܢܩܐ
ܫܩܝܬܐ ܘܡܘܡܬܐ ܕܗܦܘܬܐ ܕܒܝ ܣܠܝܐ ܡܢ ܕܒܝܐ ܕܡܟܪܝܬܐ، ܘܡܒܟܝܢ ܗܘܐ
ܥܩܐ ܕܡܫܠܝܢ ܗܘܘ ܐܝܟ (ܒܪܘܠܐ) ܘܠܘܦܬܐ ܕܚܣܠܝܢ ܘܡܒܝܐ ܐܝܟ ܨܠܡܐ
ܕܡܫܟܠ ܡܢ ܫܢܝܐ ܫܦܐ ܕܡܗܡܡ ܒܠܘܬܐ ܕܘܪܒܐ ܕܒܠܝܟ ܡܢܗ ܗܪܝܢ ܗܒܝܐ
ܕܕܡܝܢ ܠܗܪܝܢ ܩܘܡܬܐ ܕܕܗܒܐ ܘܪܘܐ ܒܗܘܢ ܕܡܐ ܚܫܡܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ
ܕܐܬܘܪ ܕܡܘܒܕ ܠܒܝܫܪ ܒܗܘܢ.

ܘܠܐ ܡܢܐܠܗ ܕܡܫܟܢܐ ܠܬܘܦܪܗ ܘܣܘܗܘ ܐܠܐ ܡܘܝܕܠܗ ܒܗ ܥܒܕܘܬܐ
ܘܡܒܠܠܗ ܕܣܘܟܗ ܠܡܣܘܪܐ ܕܠܐ ܗܒܪܐ ܢܠܗ، ܗܝ ܕܫܘܚܠܦܐ ܕܐܢܫܘܬܐ
ܕܒܢܬܗܘܢ، ܕܡܠܟܘܬܐ ܢܠܗ ܘܗܘ ܫܡܥܐ ܡܗܒܢܐ. ܘܗܢܐ ܥܘܠܛܢܗ
ܥܠܗ ܣܢܐ ܘܣܗܕܘܬ ܕܡܫܢܐ ܥܠ ܦܩܘܕܗ، ܘܐܡܪܠܗ: ܒܣܒܝܢܐ ܒܪܝܬܐ
ܡܢ ܥܪܐ ܥܠܗ ܣܥܡܐ ܐܠܐ ܠܣܦܐ ܒܕ ܢܘܗܪܐ ܕܨܦܪܐ ܣܢܪ ܠܥܠܗ ܫܡܪܬܐ
ܘܫܬܡ ܨܦܪܐ ܒܕ ܣܢܝܥ ܐܠܐ ܡܠܐ ܠܥܠܗ ܒܪܝܬܐ ܣܢܘܬܐ ܘܦܨܝܚܘܬܐ
ܒܘܡܪܗ ܗܢܐܐ ܒܕ ܥܠܝ ܠܠܠܐ ܘܡܣܬܘܟܐ. ܡܘܡܒ ܣܘܡܐ ܕܫܡܫܐ ܠܗܒܒܐ
ܐܠܐ ܡܣܢܟ ܠܗ ܢܫܡܐ ܕܠܠܝܐ ܘܡܠܐ ܕܫܦܪܐ.

ܠܒܝ ܒܣܘܐ ܫܘܒܚܐ ܒܣܘܟܐ ܕܡܣܘܪܐ، ܡܩܣܡܢ ܥܠܝ ܐܠܗܐ ܕܣܘܟܐ،
ܕܘܝܢ ܠܐܢܝ ܫܗܡܬܐ، ܐܘ ܦܪܥ ܒܘܠܛܢܐ ܕܒܒܝ ܘܪܒܘܬܗ ܒܝܬܝ
ܘܫܒܝܒܝ ܐܗܐ ܡܣܘܪܐ، ܐܘ ܘܝܐ ܣܘܦ ܥܠ ܒܘܪܫܘܬܐ ܕܡܠܟܐ ܘܥܠܛܢܐ
ܘܝܐ ܠܒܢܝܗܘܢ.

ܡܐ ܢܬܪܐ ܒܒܡܒܝܠܝܢ ܐܢܝ ܟܠܗܘܢ ܡܢ ܫܘܦܪܐ ܘܠܡܫܬܐ ܒܕ ܠܐ
ܡܨܐ ܐܢܐ ܕܣܝܡ ܠܒܝ ܣܢܝܒܝ ܘܫܠܘܬܗ ܘܡܫܦܩܐ ܠܡܘܡܝ ܒܕܒܠܘܗܝ

ܘܕܒܫܐ ܪܘܚ ܒܪܘܚܗ (ܕܟܬܐ ܕܐܠܗܐ) ܘܡܫܒܚ ܗܦܘܬܝ ܠܒܢܘܗ ܘܗܬܐ ܕܡܕܐ ܚܝܐ ܐܝܟ ܬܚܘܪܐ ܕܠܐ ܕܒܟ ܐܦܠܐ ܒܡܐ ܟܦܐ ܕܦܪܬ ܐܠܐ ܐܢ ܒܡܪܝܒܘܬܗ ܕܚܒܝܒܝ ؟

ܘܡܘܪܡܠܗ ܡܢ ܡܕܠܗ ܚܪܕܬܐ ܕܒܪܘܠܐ ܘܡܩ̈ܪܐ ܡܫܪܐ ܘܡܘܬܒܝ ܠܗ ܒܡܕܠܐ ܕܐܠܗܬܐ ܡܠܝܬܐ، ܐܠܗܬܐ ܕܒܘܦܪܐ ܘܡܪܥܠܗ ܡܕܡ ܩ̈ܠܠܗ ܘܐܡܪܠܗ : ܡܪܚܡܬܘܬܐ ܗ̇ܝ ܐܠܗܬܐ ܥܠ ܥܠܡܘܬܝ ܘܫܘܬܦܘܬܐ ܘܡܒܘܕ ܚܝ̈ܐ ܥܠ ܠܒ̈ܐ ܢܫܒܐ ܒܢܠܘܒܬܐ ܕܫܘܒܚܐ ܕܒܬܝܕ ܕܡܘܒܕܠܢ. ܠܐ ܟܦܪܝ ܚܝ̈ܐ ܘܠܐ ܒܗܡܐ ܠܝ ܐܝܬܘܬܐ ܐܠܐ ܐܢ، ܒܡܘܪܒܐ ܕܐܗܐ ܐܡܘܪܐ ܘܡܘܠܢ ܢܟܣ̈ܬܐ ܕܚܝ̈ܐ ܒܢܟܣ̈ܬܐ ܕܦܘܡܗ ܚܠܝܐ ܘܡܘܢ ܒܒܝܢܘܗܝ ܟܦ̈ܢܬܐ ܕܪܡܝ ܒܫܘܒܚܐ ܢܡܕܐ ܘܡܪܢܪܐ .

ܒܒ̈ܠܝܗܝ ܝܘܡ̈ܐ ܘܡܒܘܟܐ ܘܡܒܠ ܠܠܩ̈ܬܐ ܕܒܪ ܗܘܐ ܡܬܪܘܕܐ ܠܒ ܢܗܪܐ ܘܝܡܪ ܗܘܐ ܒܘܢܚܬܐ ܕܫܘܒܚܐ ܘܒܪܬܕ ܕܡܠܟܐ ܙܝܬܐ ܗܘܬ ܠܡܠܗ ܘܠܢܟܡܬܐ ܕܡܬܪܗ ܒܗܫ̈ܬܐ ܘܡܟܬܒܝ ܗܘܐ ܠܒܗ ܒܫܘܒܚܐ. ܘܪܒܐ ܠܗܘܬܐ ܗܕܪܠܗ ܕܪܦܐ ܠܢܦܩܗ ܒܝܕ ܕܪ̈ܒܗ ܘܡܕܒܪ ܗܘܐܠܗ ܕܚܠܐ ܘܕܒܘܬܐ. ܘܠܡܟܡܗ ܦܟܠܗ ܢܟܢܐ ܘܡܚܠܦܠܗ ܠܘܟܗ ܘܫܘܟܒܠܗܘܢ ܒܝܗ ܘܢܦܠܠܗ ܒܒܪܗܐ ܕܒܘܪܗܝܐ ܐܝܟ ܗܒܒܐ ܕܒܝܐ ܪܚܐ ܕܗܡܒܐ ܡܡܬܝܐ. ܬܟܐ ܗܘܬ ܘܡܪܬܐ ܕܚܒܒܗ ܡܘܪܐ، ܗܝܒܗ ܘܕܒܠܗ ܡܠܒܐ ܫܡܘܪܒܝ ܥܠ ܚܕܝܬܗ ܘܕܘܡܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܢܦܠܗ ܪܒܐ ܥܠ ܒܪܬܗ ܕܝܘܡ ܠܝܘܡ ܡܪܒܘܢܐ ܗܘܬ ܠܡܒܪܐ ܘܫܝܛ ܗܘܐ ܥܠܗ ܘܕܪܐ ܡܫܡܐ ܥܠ ܪܟܗ ܘܒܪܢ ܗܘܐ ܒܗܝܥܠܢ ܘܦܪܦܠ ܗܘܐ ܠܠܗ̈ܐ ܕܪܚܡܝ ܥܠ ܥܠܡܘܬܗ ܘܦܪܡܝ ܠܗ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܡܘܬܐ ܡܪܝܪܐ .

ܘܒܚܕ ܝܘܡܐ، ܒܕ ܗܘ ܦܗܡ ܗܒܪܐ ܡܢ ܒܗܡܬܗ ܘܦܟܡܐ ܘܒܓܐ ܗܘܐ ܥܠ ܪܒܚܐ ܕܚܝܗ، ܦܡܕܠܗ ܕܐܬܐ ܗܘ ܦܠܚܐ ܡܫܘܪܐ. ܘܒܕ ܐܬܐܠܗ ܦܠܟܠܗ ܫܡܘܪܒܝ ܡܝܗ ܕܐܡܪ ܡܒܕܝ ܡܢ ܡܘ̈ܚܬܗ ܡܕܡ ܒܪܬܗ ܒܪܝܘܬܐ. ܘܐܡܪ ܕܢܡܟܠܗ ܥܠ ܡܬܪܗ ܘܡܪܠܗ، ܡܟܠܝ ܦܬܚܠܗ ܒܪܝܘܬܐ ܒܝܗ ܘܦܝܚܠܗ ܪܒܐ ܡܢ ܦܘܒܬܘܬܐ ܘܡܡܠܗ ܡܢ ܥܪܗܗ ܘܫܦܠܗ ܠܡܬܪܘܕܐ ܒܕܪ̈ܒܗ ܘܡܠܗܐ ܗܘܬ ܠܗ ܒܟܘܡܪ̈ܐ ܟܦ̈ܪܐ.

ܘܐܡܪ ܕܡܕ ܗܫܒܪܠܗ ܒܒܗ ܚܘܝ ܠܘܠܡ̈ܐ ܕܫܘܒܚܐ ܕܡܒܪ̈ܡܢ ܒܒܝܗ ܘܡܥܠ ܦܬܗ ܚܘܐ ܘܗܘܐ ܕܡܪܕܐ، ܟܘܪܐܠܗ ܒܓܐ ܡܢ ܗܘܠܐܐ ܕܚܕܘܬܐ

ܘܦܠܠܗ ܥܠ ܩܕܠܗ ܘܐܡܪܠܗ : ܗܐ ܡܘܕܒܪܠܗ ܡܛܪܘܕܐ ܚܝ̈ܐ ܩܢܠܒ ܘܠܒܒ ܢܫܠܗ، ܣܟܝܣܐ ܕܗܘܟܣ ܠܗ ܕܒ̈ܬܐ ܘܬܡ̈ܠܐ ܗܓ̈ܬܐ؟ ܘܦܘܢܝܠܗ ܡܠܝܬܐ ܚܕ ܡܠܝܬܐ ܣܕܘܬܐ ܒܩܠܠ ܕܕܡܐ ܒܢܡ̈ܬܗ ܕܩܠܠ̈ܐ ܘܐܡܪܠܗ : ܒܒ (ܗܐ ܕܒܒܗ ܝܠܗ ܠܒܒ). ܘܡܕܟܪܠܗ ܣܩܘܪܒܐ ܕܡܠܝܬܐ ܡܥܬܢܝܐ ܗܘܬ ܒܫܘܒܗ ܕܡܫܘܪܐ ܘܠܐ ܐܝܟ ܒܝ ܒܘܪܗܢܐ ܥܒܘܕ ܡܢ ܐܗܐ. ܗܝܟܘ ܪܘܠܗ ܡܠܟܐ ܘܦܩܕܠܗ ܠܥܒ̈ܕܗ ܕܗܒܪܝ ܡܥܬܘܬܐ ܘܡܩܡܩܝ ܚܕ̈ܬܐ ܒܟܠ ܐܘܚܕܢܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܘܕܘܩܝܝ، ܠܩܠܝܗܝ ܥܠܝ̈ܟܐ ܘܪܘܫ̈ܒܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܚܕܪܘܗܝ، ܕܐܒܝ ܠܫܘܠܛܐ ܕܒܪܬܗ ܕܗܕܒܪܬܐ ܝܠܗ ܕܙܘܝܓܐ ܥܡ ܡܛܪܘܕܐ.

ܘܒܘܡܐ ܕܡܥܬܘܬܐ ܢܦܠܗܘܢ، ܗܕܝܟ ܒܩܪܒܘܬܐ ܕܕܘܒܪܐ ܠܒܪܬܐ ܕܡܠܟܐ ܡܠܟܬܐ ܘܠܡܛܪܘܕܐ، ܘܩܡ ܚܕܪܝ ܠܗܘܢ ܡܢ ܐܘ̈ܬܐ ܕܒܥܘܠ̈ܬܐ ܕܐܬܘܪ ܘܕܒܟܠ ܡܫܘܩܠܐ ܟܠܒܘ̈ܬܐ ܕܒܘܐܓܐ ܒܒ ܗܫܩܠܐ ܪܟܒ ܥܡ̈ܬܐ ܡܢ ܗܓܪܘܬܐ ܕܚܬܠܐ ܘܐܝܟ ܒܬܘܠܐ ܘܡܠܩ̈ܐ ܓܒ̈ܬܐ. ܘܗܘܐ ܐܢܐ ܠܗ ܡܥܬܘܬܐ ܪܬܐ ܒܠܐ ܗܘܐ ܣܘܬܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܬܘܪ ܐܘܬܐ ܡܢ ܩܕܝܡ، ܒܥܘܦܪܐ ܘܒܪܗܘܬܐ ܘܪܘܡܪܡܐ. ܒܥܡ̈ܐ ܚܘܘܘ ܡܢ ܕܗܒܐ ܥܩܠܐ ܘܡܥܪ̈ܐ ܒܟܠ̈ܬܐ ܕܠܘ̈ܬܐ ܦܪ̈ܝܬܐ. ܘܡܘܒܗܡܠܗܘܢ، ܒܠܗܘܢ ܘܡܪ̈ܐ ܥܠ ܐܡܥܪܐ ܕܒܪܬܐ ܕܣܩܘܪܒ .

ܘܒܕ ܐܬܐܠܗܘܢ، ܡܠܟܐ ܘܢܦܫܐ ، ܒܡܪܟܠܗܘܢ ܠܡܠܟܐ ܣܩܘܪܒ ܥܠ ܕܘܘܝܠܠܗ ܠܒܪܬܗ ܥܡ ܐܡܘܪܐ ܚܕܐ ܡܗܒ̈ܝܐ ܕܠܝܬ ܠܗ ܡܢ ܓܒܝܘܬܐ ܕܚ̈ܝܐ ܥܒܘܕ ܡܢ ܡܐܡ̈ܪܐ ܕܡܘܡܢܝܠܗܘܢ، ܒܘܦܪܗ ܡܢ ܢܫ̈ܡܐ ܘܡܥܒ̈ܕܐ، ܘܗܘܠܠܗܘܢ ܡܢ ܘܠܝ̈ܬܐ ܕܗܘܪܐ.

ܘܗܘ ܣܩܘܪܒ ܦܘܢܝܠܗ ܒܪܡܫܘܬܐ ܥܢܪܬܐ ܘܐܡܪܠܗ (ܠܝ ܚܘܠܝܐ ܕܡܪܘܡ ܥܠ ܓܒܢܐ ܕܡܠܟ̈ܐ ، ܘܫܘܠܛ̈ܐ ܕܗܘܢܝ̈ܐ ܕܡܠܟܘܬܐ، ܠܝ ܐܝܬ ܒܝܕ ܡܛܪܐ ܡܢ ܒܠܝ̈ܐ ܕܦܘ̈ܕܐ ܘܗܘܟ̈ܝܐ ܕܡܩܠܠܢ ܠܥܡ̈ܐ ܕܡܛܪܘܕܐ ܣܟܡܐ. ܐܝ ܗܘ ܕܡܠܟܐ ܝܠܗ ܡܘܚܕܐ ܕܐܬܘܪ ܥܠ ܐܪ̈ܥܐ، ܗܘܡܢ ܡܐܡܪ̈ܐ ܘܡܛܪ̈ܘܕܐ ܢܐ ܡܘܗܘܒܬܐ ܕܐܬܘܪ ܠܒܒ ܐܢܫ̈ܐ ܘܢܥܡܬܐ ܡܢ ܢܫ̈ܡܬܐ ܕܥܡܡܐ).

ܡܢ ܡܝܬܘܠܘܓܝܐ ܕܥܡܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ

ܫܘܥܝܬܐ ܕܚܘܒܐ ܬܡܝܗܐ

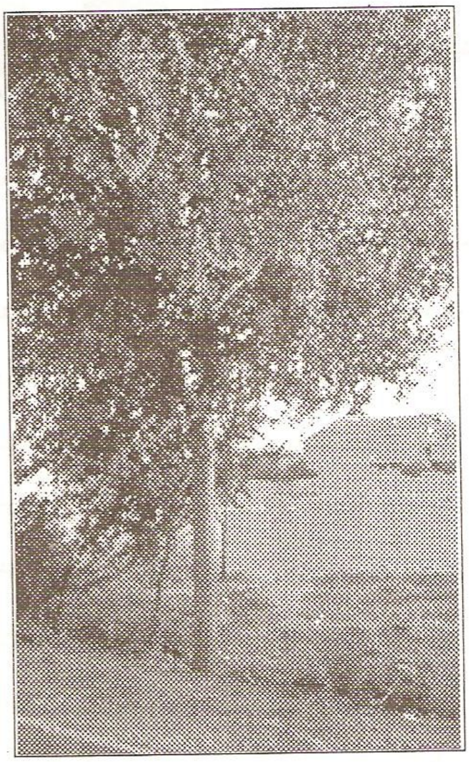

ܡܢ ܡܝܬܘܠܘܓܝܐ ܕܣܦܪܘܬܐ ܥܠܡܝܬܐ، ܡܬܦܠܠ ܠܗܕܐ ܫܘܥܝܬܐ ܕܚܘܒܐ ܕܐܬܕܥܠܗ ܠܗ ܒܒܠ ܡܕܡ ܐܠܦܐ ܕܫܢܐ.

ܘܦܫܠܗ ܫܘܥܝܬܐ ܡܢܗ ܡܝܬܘܠܘܓܝܐ ܕ (ܝܘܢܝܐ) (الإغريق) (ܗܢܕܘܝܐ)، (الهنود) ܗܪ ܗܕܟ ܒܣܘܟܐ ܗܘܐ ܡܬܒܕܝܢܘܬܗ ܠܗ ܫܦܪܘܬܐ ܬܡܝܗܬܐ ܐܝܟ ܬܘܢܝܬܐ ܕ (ܪܘܡܝܘ ܘܓܘܠܝܬ روميو وجوليت) ܘܐܟܘ ܫܦܪܘܬܐ ܕܟܘܪܕܝܐ ܐܝܟ ܬܘܢܝܬܐ ܕ (ܡܡ ܘܙܝܢ مم وزين).

ܫܘܥܝܬܐ ܕܚܘܒܐ ܬܡܝܗܐ (الحب العجيب) ܫܘܪܐܠܗ ܠܗ ܚܕܐ ܦܢܝܬܐ ܠܗ ܒܒܠ، ܬܡܢ ܐܝܬ ܗܘܐ ܬܪ̈ܝܢ ܚܘܒܒܐ (ܦܝܪܡ) ܕܠܝܬ ܐܝܟ ܫܘܦܪܗ ܠܗ ܚܠܝܬܐ ܕܒܒܠ ܘ(ܬܝܣܒܝ) ܒܕܡܘܬܐ ܕܐܠܗܬܐ ܠܥܬܕ ܠܗ ܫܘܦܪܗ.

ܠܪܘܫܠܗܘܢ، ܦܝܪܡ ܘܬܝܣܒܝ ܐܝܟ ܬܪ̈ܝܢ ܚܘܒܒܐ ܡܢ ܫܪܫܘܬܗܘܢ ܘܝܠܕܗ ܣܘܟܠܗܘܢ ܢܘܡܐ ܠܢܘܡܐ، ܗܠ ܕܫܡܥܠܗ ܠܟܠܗ ܫܡܥܬܗܘܢ ܘܚܝܝܗܘܢ، ܗܕܟܐ ܣܘܬ ܐܝܠܢܐ ܕܬܘܬܐ ܡܘܪܝܐ ܠܥܡܬܐ ܥܡܪܒܐ ܗܘܘ ܠܣܘܟܠܗܘܢ ܥܠ ܪܡܫܐ، ܬܡܢܐ ܣܘܬ ܐܝܠܢܐ ܕܬܘܬܐ ܒܒܝܢ ܗܘܘ ܠܣܘ ܠܥܝܢܐ ܕܬܪܥܬܐ ܘܒܝܢܬܐ ܕܒܝܬܐ

8-ܨܘܪܬܐ ܕܝ ܒܘܟ ܓܠܓܡܫ

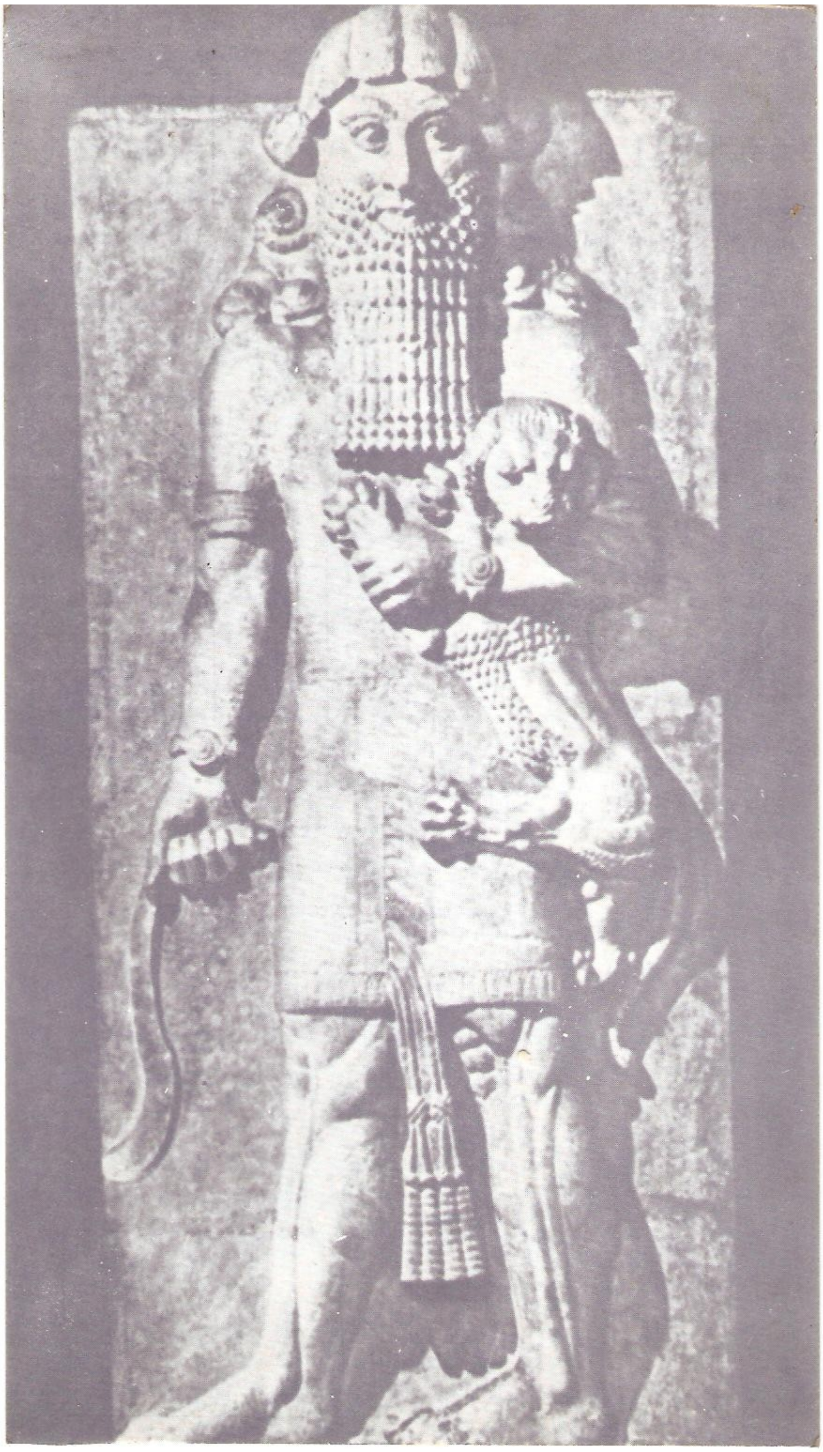

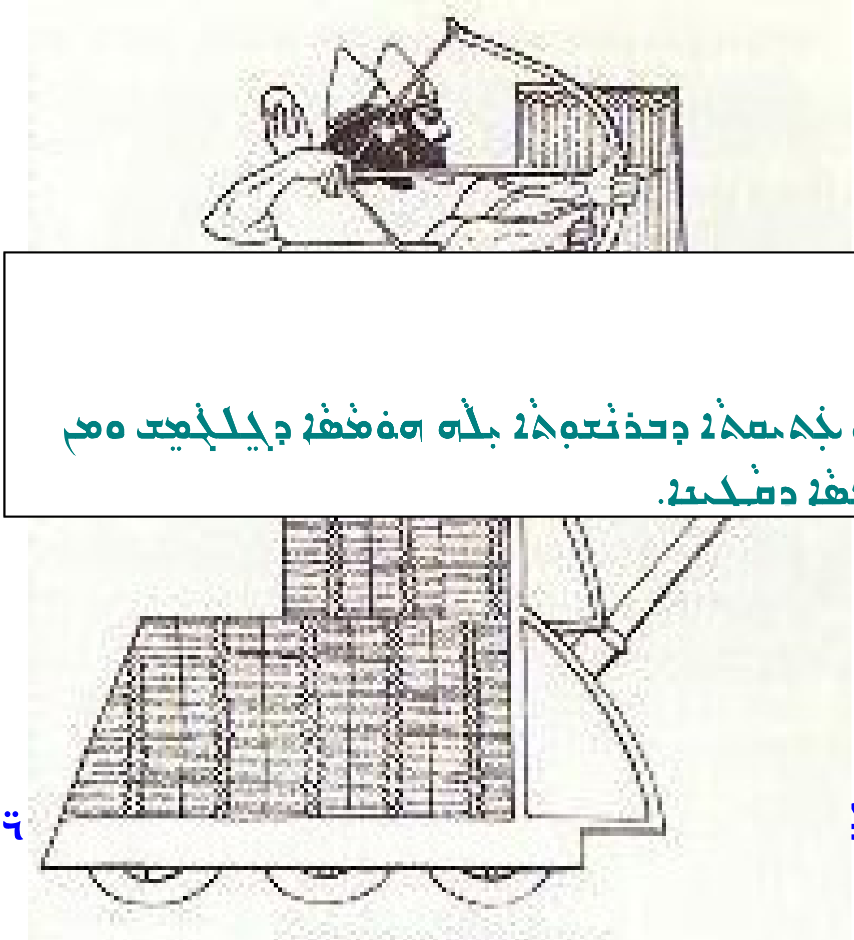

ܘܩܘܼܫܬ݂ܵܐ ܒܐܝܕ ܓܲܢܒܵܪܵܐ ܕܒܲܪܒܥܝܼܬ݂ܵܐ ܥܠܗ ܘܩܘܼܫܬ݂ܵܐ ܕܝܠܗܘܿܢ ܘܗܘ
ܒܗܪܟܐ ܩܘܼܫܬ݂ܵܐ ܕܡܚܒܐ.

66 A battering-ram

9–ܛܒ݂ܝܼܥܬ݂ܵܐ ܕܘܲܝܠܵܐ ܕܦܠܝ ܬܝܠܐ
ܗܘܐ.

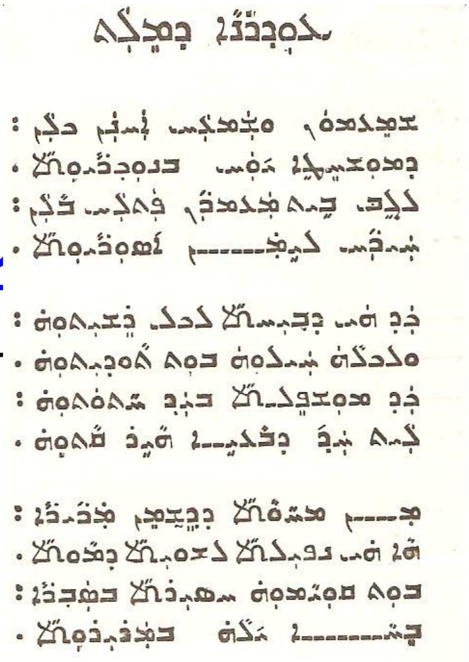

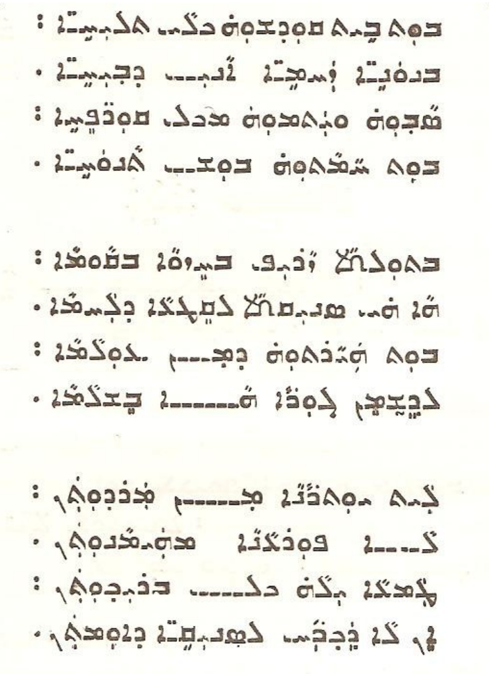

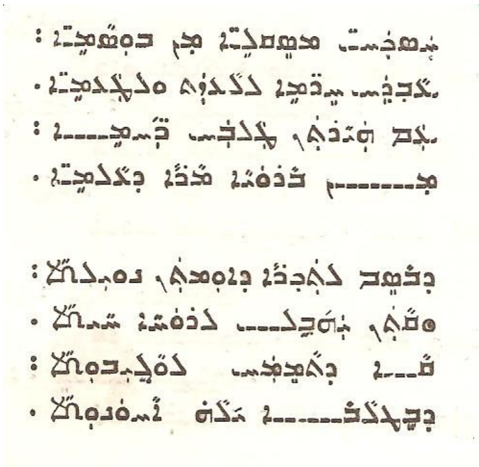

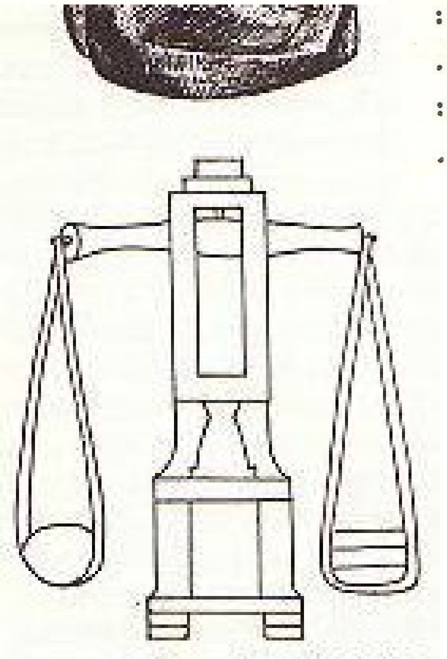

106 Assyrian scales and 'duck' weight

Old Babylonian Weights and Measures

The metrology of ancient Mesopotamia is very complicated, but key to understanding much of the mathematics as units are often silently converted in the middle of a problem. Units of length, weight, area, capacity and so on and the relationships between them changed frequently in both space and time. SumerianHowever, by the Old Babylonian period, the systems were much simpler than during the period. For the large bulk of mathematical problem texts, there is a relatively standardized set of measurements, although there are plenty of exceptions. The tables below give the main units in this standard set, but are by no means comprehensive. For up-to-date and detailed references on the andRLAdifferent systems, see the articles by Marvin Powell in

. *Civilizations of the Ancient Near East*

Even in the Old Babylonian times, metrology had a rich collection of units. Most of the conversion factors are simple fractions or multiples of the base 60. Key units are the kush (cubit) for length, sar (garden-plot) for area and volume, sila for capacity and mana for weight. At the base of the system is the barleycorn, she, used for the smallest unit in length, area, volume and weight.

Akkadian made use of a letter š called a shin, pronounced as 'sh'. The barleycorn is a 'še', pronounced 'shay' and which we shall write as 'she.'

Length

Smallest unit of length is the she (barleycorn), of about 1/360 meter.

6 she =	1 shu-si (finger)
30 shu-si =	1 kush (cubit - about 1/2 m.)
6 kush =	1 gi / *qanu* (reed)
12 kush =	1 nindan/ GAR (rod - 6 m.)
10 nindan =	1 eshe (rope)
60 nindan =	1 USH (360 m.)
30 USH =	1 beru (10.8 km.)

length conversion calculator

Area

The basic area unit is the sar, an area of 1 sq. nindan, or about 36 sq. m. The area she and gin are used as generalized fractions of this basic unit.

180 she =	1 gin
60 gin =	1 sar (garden plot 1 sq. nindan - 36 sq. m.)
50 sar =	1 ubu
100 sar =	1 iku (1 sq. eshe - 0.9 acre, 0.36 ha.)
6 iku =	1 eshe
18 iku =	1 bur

area conversion calculator1 bur is an area 1 *beru* long by 1 nindan wide.

Volume

Volume units are the same as the area units and follows the relationship that

1 volume-unit = 1 area-unit x 1 kush

.

For example, a volume-sar is the volume of the solid with base 1 area-sar and height 1 kush (cubit).

Bricks are considered to be rectangular solids such that 720 bricks make one brick-sar. There are numerous (fairly standard) sizes of bricks in use in Old Babylonian mathematics texts.

Capacity: used for measuring volumes of grain, oil, beer, etc. The basic unit is the sila, about 1 liter. The semi-standard Old Babylonian system used in mathematical texts is derived from the ferociously period. Sumeriancomplex mensuration systems used in the

180 she = 1 gin
60 gin = 1 sila - 1 liter
10 sila = 1 ban
6 ban = 1 bariga
5 bariga = 1 gur

volume conversion calculator

Weight

The basic unit of weight is the mana, about 1/2 kilogram.

180 she = 1 gin/ *shiqlu* (shekel)
60 gin = 1 mana (mina - 500 gm.)
60 mana = 1 gu/ *biltu* (talent, load - 30 kg.)

weight conversion calculator

. Mesopotamian MathematicsGo up to

Last modified: 6 June 200*Duncan J. Melville*

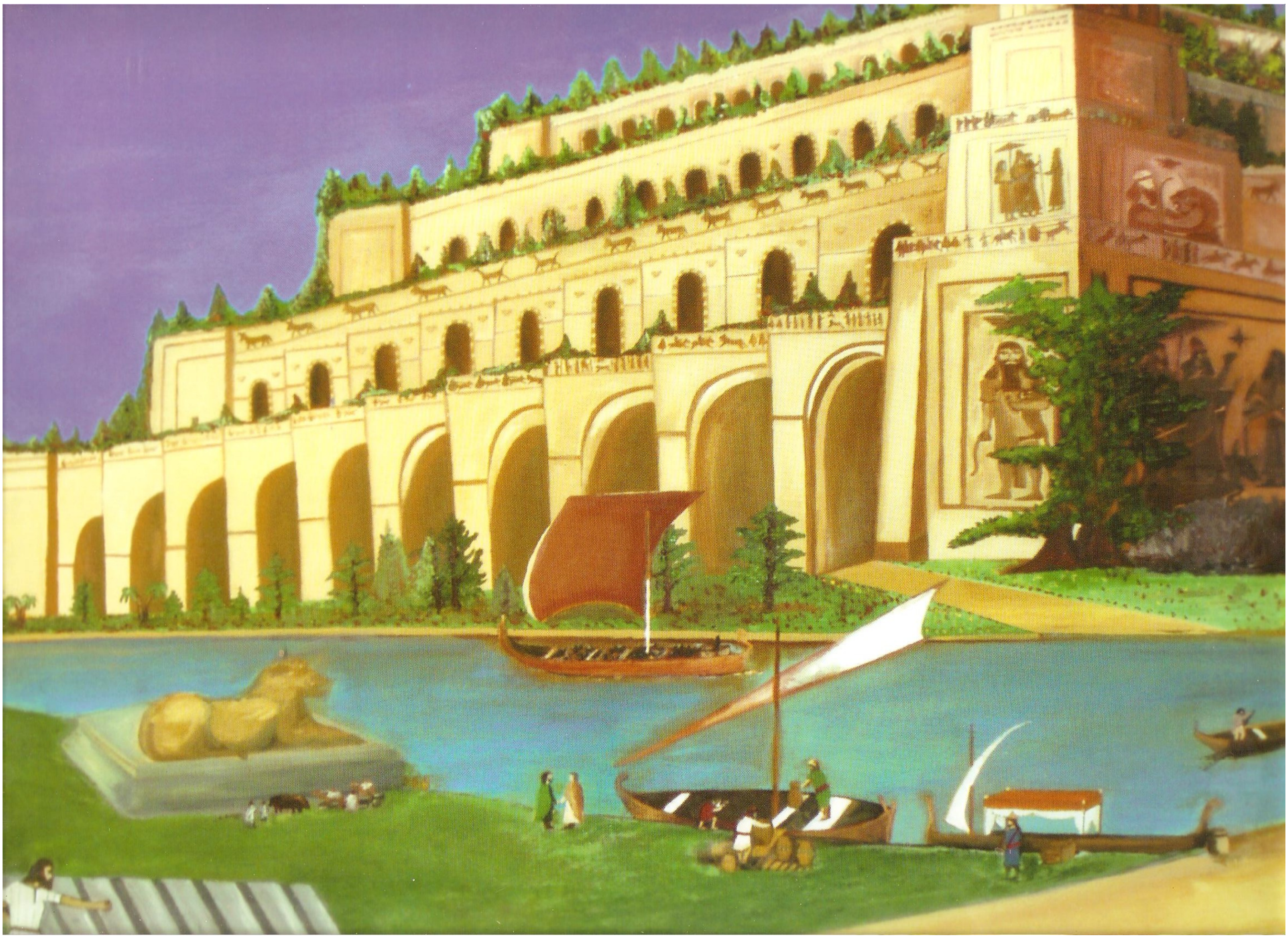

ܓܢܬܐ ܬܠܝܬܐ : ܥܒܝܕܬܐ ܕܝ ܣܘܪܓܕܐ 2007-6757 ܡܘܪ̈ܝܐ
ܠܗ ܬܘܪ̈ܝܐ ܕܐܡܘܪ̈ܝܐ

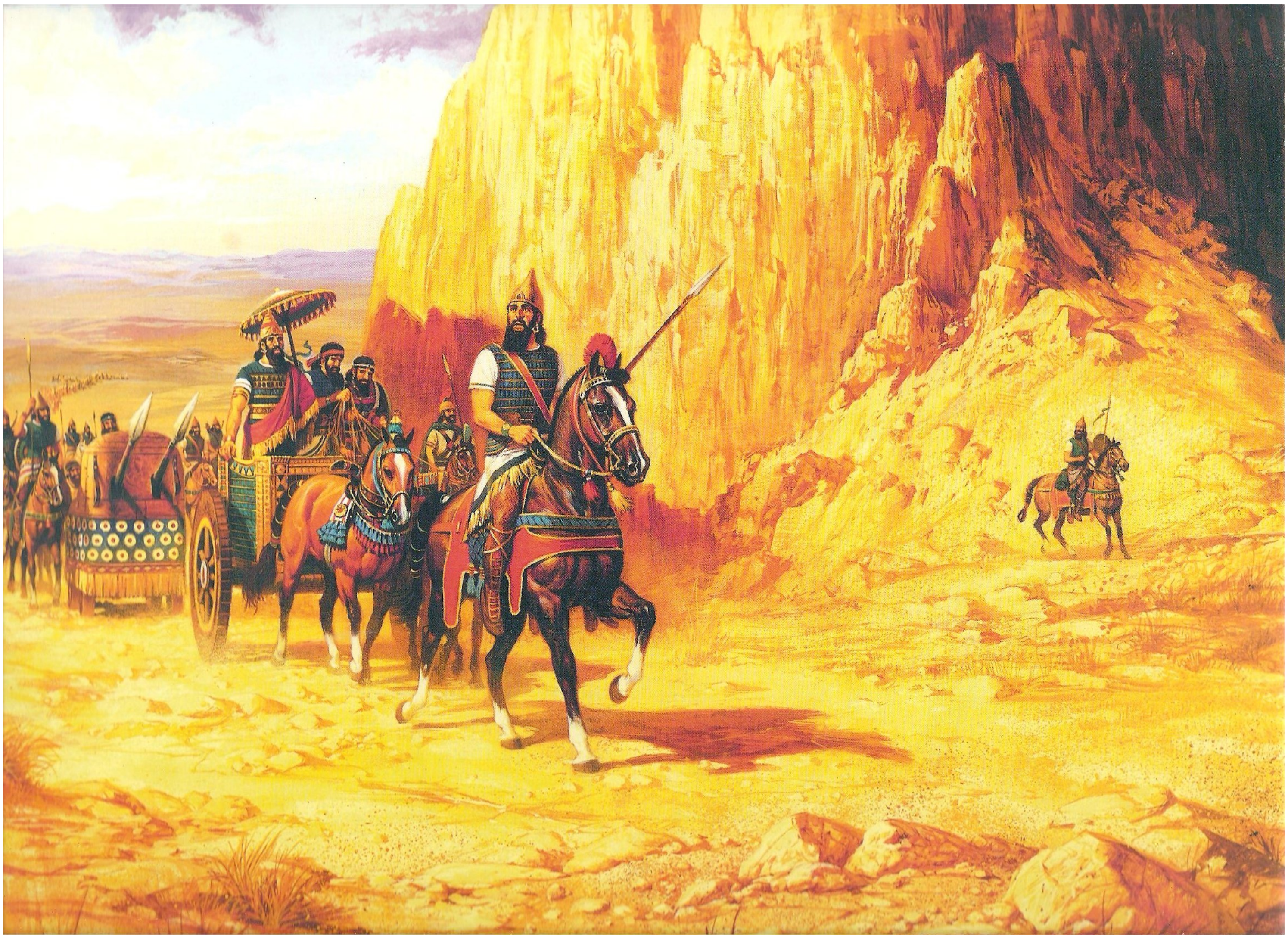

ܬܸܓܠܵܬ ܦܲܠܵܐܣܲܪ 111(3) ܡܗܲܒܝܕܵܐ ܩܘܼܡܒܘܒܘܗܝ. (ܡܫܘܢܵܝܵܐ
ܒܝ ܫܘܢܵܬ̈ܐ 2007-6757 ܡܢ ܝܘܡܵܐ ܠܗ ܫܘܢܝܐ: ܕܐܵܬܘܪܵܝܹ̈ܐ.

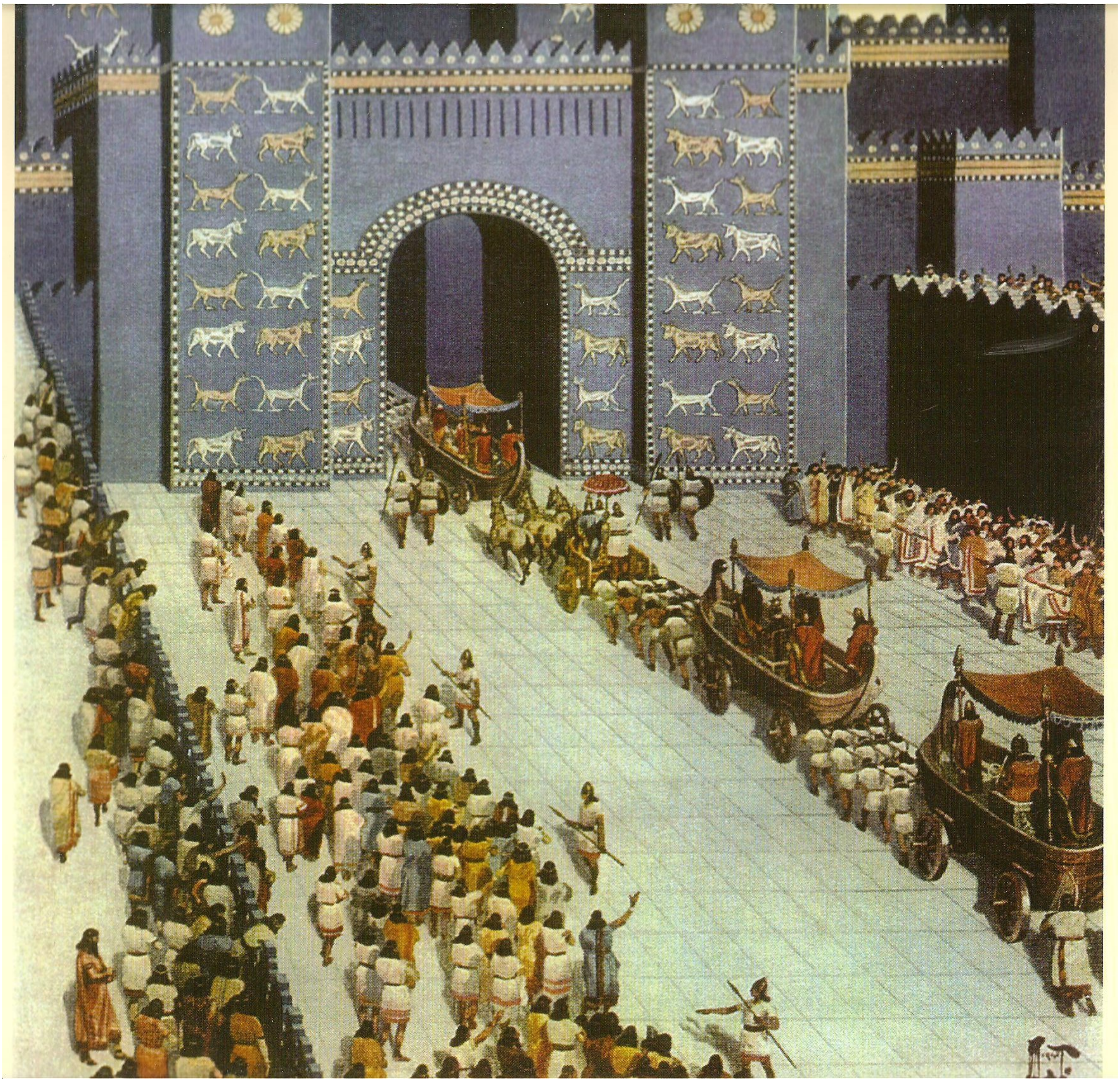

ܬܲܪܥܵܐ ܕܐܸܫܬܲܪ

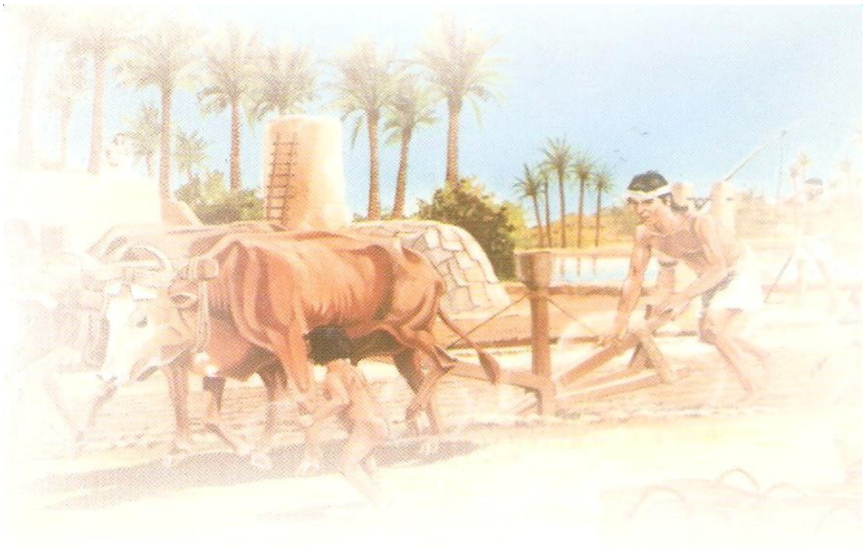

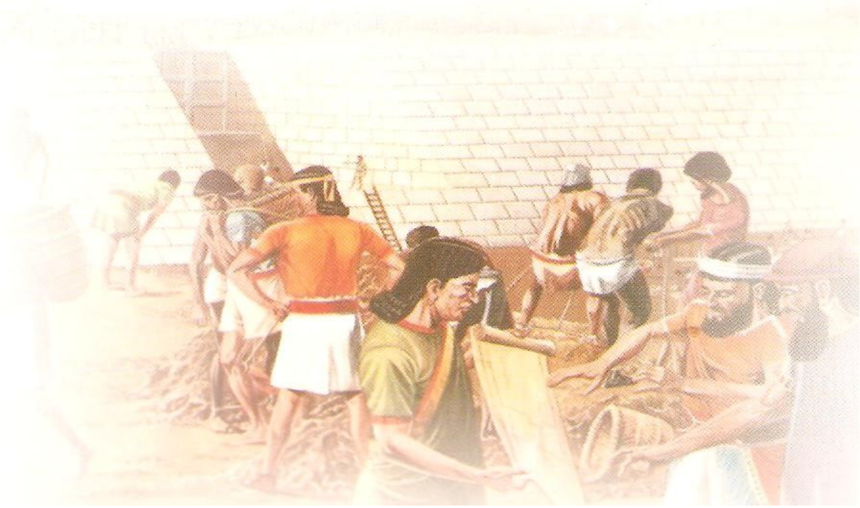

ܦܠܚܘܢ، ܒܥܡܠܐ ܕܩܘܒܢ ܐܟܠܬ ܠܗ
ܠܚܡܘܢ. ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܡܝܢܐܝܬ ܗ̈ܘܘ
ܒܦܠܚܬܐ.

ܫܘܒܚܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ

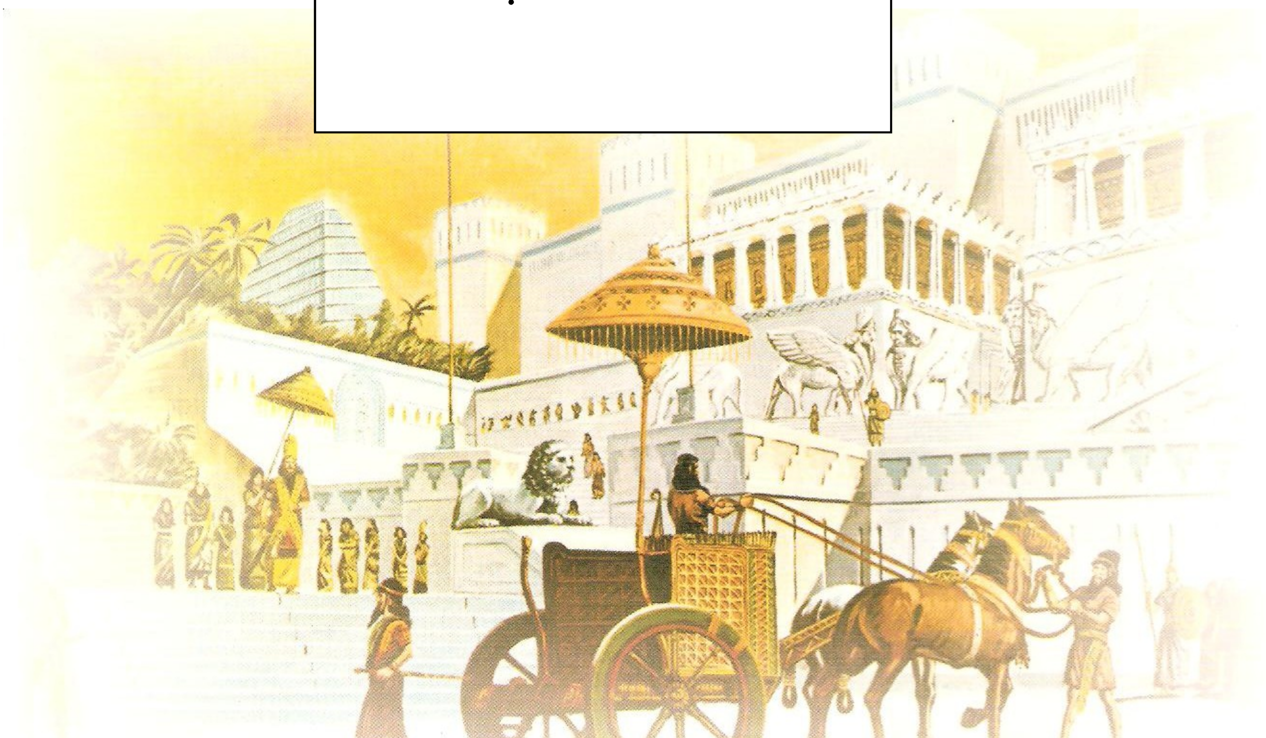

امپراطوری آشور
گرد آورنده و مؤلف: سرگیز بنیامین

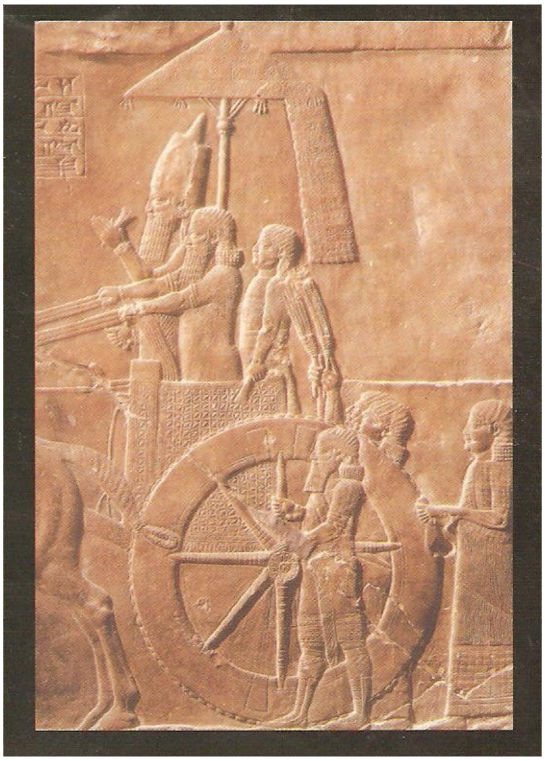

ܡܟܢܫܢܐ ܣܪܓܝܣ ܒܢܝܡܝܢ ܐܗܐ ܟܬܒܐ ܕܬܫܥܝܬܐ
ܕܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܕܐܬܘܪ، ܟܬܒܗܘܢ ܠܗ . ܒܝܬ ܓܠܝܐ
ܘܕܡܢܐ ܟܬܒܐ ܝܠܗ

ܐ ܡ ܐ ܒܒܐ:

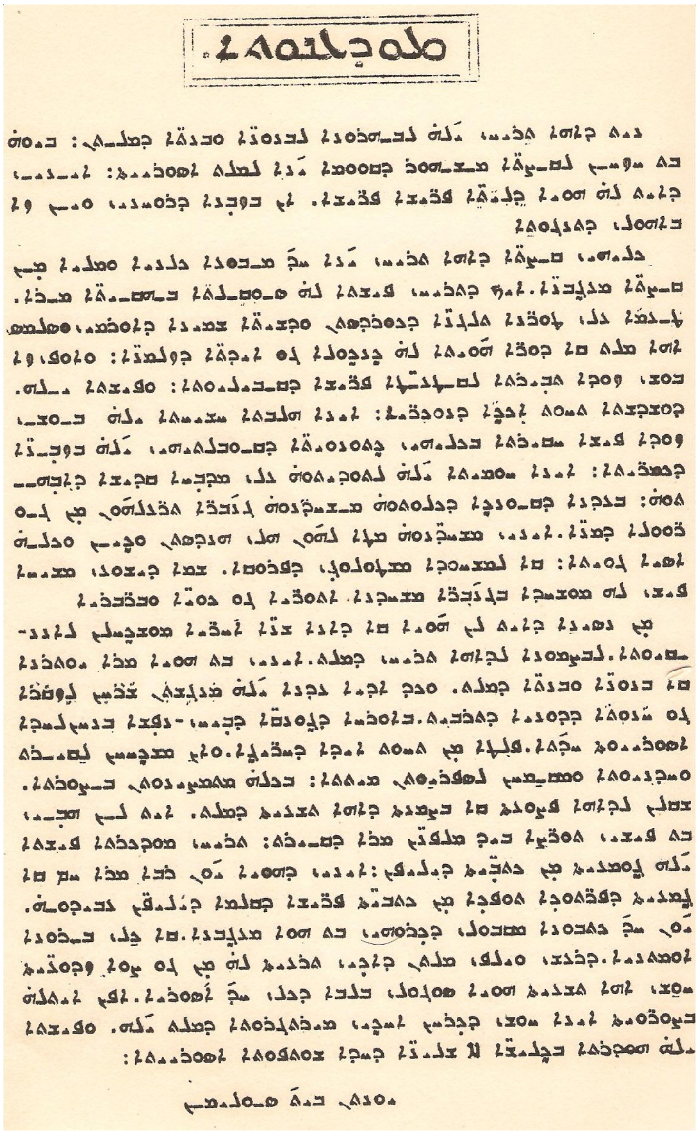

ܡܩܕܡܘܬܐ.

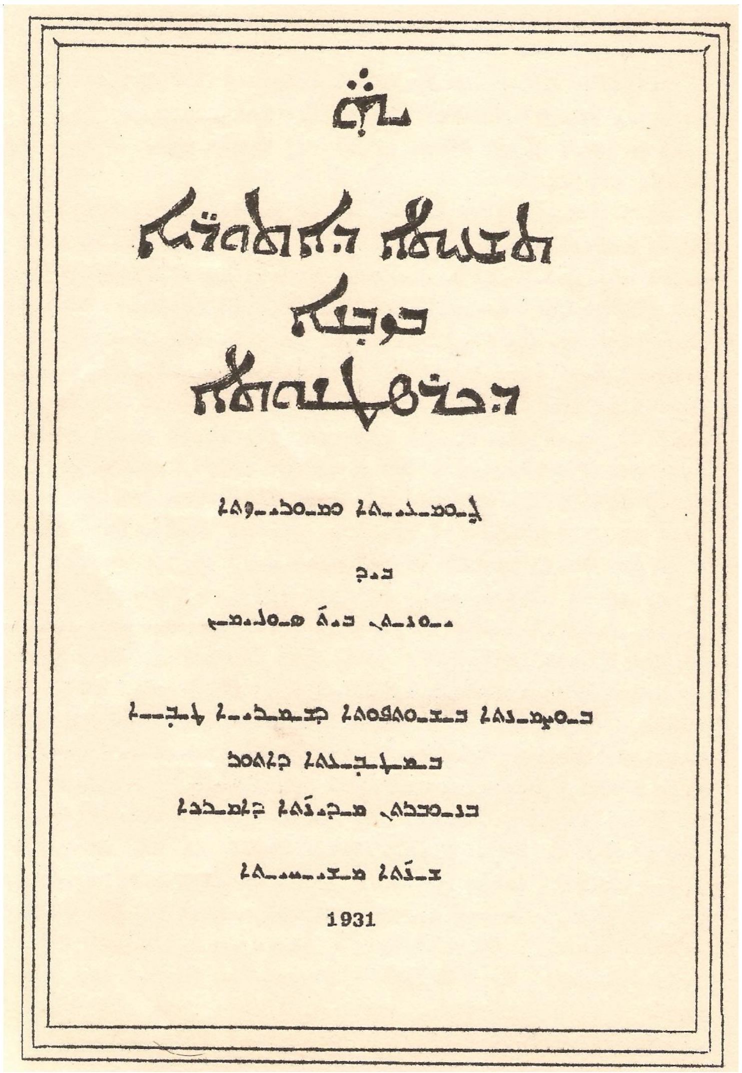

ܫ̈

ܬܫܥܝܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ
ܟܘܪܟܐ
ܕܡܪܕܘܬܐ

1931

……

ܐܵܗܵܐ ܟܬܵܒ݂ܵܐ ܕ"ܬܲܫܥܝܼܬ݂ܵܐ ܕܐܵܬ݂ܘܿܪ̈ܵܝܹܐ ܟܘܼܪܵܟ݂ܵܐ ܕܡܲܪܕܘܼܬ݂ܵܐ"ܡܘܼܪܘܼܐ ܕܝܼ: ܝܘܼܢܵܢ ܒܪ ܗܘܿܠܝܼܡ ܪ̈ܵܒ݂ܵܐ ܕܡܢ̈ܬܵܐ ܝܼܠܹܗ ܦܬ݂ܵܚ ܕܝܠܘܼܦ ܟܬܝܼܒ݂ܬ݂ܵܐ ܝܼܠܹܗ (1931) ܐܵܦ ܐܝܼ ܦܠܝܵܐ ܝܼܠܹܗ ܕܒ݂ܘܼܬ݂ ܬܲܫܥܝܼܬ݂ܘܿܗܝ ܐܲܝܟ ܡܲܥܒܲܪ̈ܵܐ. ܡܢ: ܕܐܵܒ݂ ܥܲܡܵܐ ܐܵܬ݂ܘܿܪܵܝܵܐ ܥܲܡܘܼܬ݂ܵܐ ܝܼܠܹܗ ܠܹܗ ܒܬܪܬܘܪܢ ܘܫܘܼܪܵܝܵܐ. ܘܡܫܝܼܠܘܼܬ݂ܵܐ ܕܟܬ݂ܵܒ݂ܵܐ ܝܼܠܹܗ ܟܠܵܐ ܒܟ݂ܢܘܼܬ݂ܵܐ ܕܐܵܬ݂ܘܿܪ̈ܵܝܹܐ

ܦܛܪܘܣ ܡܕܡܟܐ ܘܐܘܣܒܪܘܗܝ ܐܡܪ: ܐܢܐ ܗܘ ܐܒܪܘܗܡ
ܡܠ..ܟܐ ܘܟܢܐ، ܡܠ..ܟܐ ܕܐܟܢ، ܡܢ ܕܗܘܐ ܟܬܝܒܬܐ ܘܠܐ ܣܘܟܠ ܠܟܬܒܐ،
ܘܐܚ ܕܟܬܒ ܚܬܢܐ ܕܠܗ ܛܘܦܣܐ

ܓ ܡ ܓ ܒܒ:

* ܐܘܪܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܡܕܝܢܬܐ:

ܒܟܠܠܗ ܐܘܪܗܝ ܒܫܠܝܛ ܙܒܢܐ ܡܕܝܢܝܘܬܐ ܝܘܢܝܬܐ ܘܪܗܘܡܝܬܐ. ܒܚܕܪܗ ܒܡܫܝܚܝܘܬܐ ܘܩܒܠܬܗ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܡܕܝܢܝܬܐ ܕܩܒܠܬܗ ܡܫܝܚܝܘܬܐ ܐܝܟ ܬܘܕܝܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ..

* ܡܢ ܡܫܡܗܐ ܡܠܦܢܐ ܕܐܘܪܗܝ.. ܛܛܝܢܘܣ ܡܢ ܡܠܝܕܘܬܐ ܕܐܬܘܪ ܫܢܬܐ 120 ܡ. ܡܕܐܠܗ ܒܝܘܢܝܐ ܡܢ ܡܕܪܫܬܗ ܗܘܠ ܕܡܛܝܠܗ ܠܪܘܡܐ. ܗܘ ܬܪܓܡܗ ܟܢܘܫܝܐ ܕ"ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܐܪܒܥܐ" ܡܢ ܟܬܒܐ ܝܘܢܝܐ ܠܐܣܘܪܝܝܐ ܘܥܡ ܚܘܠܦܝܗܘܢ ܒܚܕ ܟܬܒܐ ܫܘܡܗ ܫܡܗ "ܕܝܛܣܪܘܢ".

* ܒܪܕܝܨܢ.. ܡܠܦܢܐ ܕܐܘܪܗܝ، ܦܝܠܣܘ ܗܘܐ ܟܪܘܙܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܡܠܟܐ ܐܒܓܪ. ܡܢ ܟܬܒܐ ܡܫܡܗܐ ܣܘܡ ܫܡܗ: "ܢܡܘܣܐ ܕܐܬܪܘܬܐ" ܘܡܙܡܘܪܐ ܘܡܥܢܝܬܐ ܡܕܝܢܝܬܐ ܘܦܝܠܣܘܦܝܬܐ ܘܡܫܡܗܝܬܐ ܘܙܘܥܝܐ.

ܐܘܪܗܝ ܗܘܬ ܚܕܐ ܡܢ ܡܠܟܘܬܐ ܡܕܝܢܝܬܐ ܕܐܬܩܪܝܬ ܗܘܬ ܒܝܘܡܝܢ ܘܚܕܘܝ ܘܐܪܡܝܐ ܒܡܕܝܢܬܐ، ܦܝܠܝܘ ܘܚܕܐ ܒܫܡܝܐ ܡܕܝܢܬܐ، ܡܛܠ ܗܘ ܬܚܘܡܗ، ܘܐܬܪܐ ܕܦܠܫܛܝܢ ܘܐܝܟ ܗܘܐ ܠܗ ܫܪܐ ܢܫܡܐ ܒܐܬܪܘܬܐ ܘܡܕܝܢܬܐ.

* ܡܕܪܫܬܐ ܕܐܘܪܗܝ:

ܠܝܬ ܡܕܡ ܚܕܬܐ ܠܡܐܡܪ ܕܡܕܪܫܬܐ ܕܐܘܪܗܝ، ܒܢܐ ܡܢ ܡܠܦܢܐ ܡܫܡܗܐ ܕܡܕܪܫܬܐ، ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ (310 - 373) ܕܡܛܐܠܗ ܥܠ ܐܝܕܗ ܡܫܘܚ ܢܨܝܒܝܢܐ.. ܕܫܡܠܗ ܒܗܕܐ ܡܫܠܡܢܐ ܘܡܦܪܝܫܘܬܐ ܡܘܪܝܘܬܗ ܠܝܕ ܡܠܦܢܐ ܚܕܐ ܡܣܟܢܐ ܕܗܘܐܠܗ ܢܡܘܣܐ ܕܡܕܪܫܬܐ. ܘܐܝܬ ܠܗ ܣܘܓܝܐܐ ܡܕܝܢܝܬܐ. ܘܡܢ ܡܠܦܢܐ ܕܐܬܬ ܒܝܠܠܗܘܢ، ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܡܕܪܫܬܐ ܘܐܝܬ ܗܘܬ ܠܗܘܢ ܡܟܒܪܢܘܬܐ ܥܠܗ "ܡܫܘܪܐ ܡܦܫܩܢܐ" ܕܟܬܒܐܠܗ ܒܫܠܡܐ ܒܚܪܘܢܗ ܕܡܕܪܫܬܐ.

ܡܠܦܢܐ ܕܡܕܪܫܬܐ ܕܐܘܪܗܝ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܐܣܘܪܐ ܒܡܕܝܢܬܐ "ܡܪܝܬܐ ܕܡܘܡܬܐ ܕܩܘܕܫ"، "ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܘܡܪܢܐ"، "ܡܪܝܬܐ ܕܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܫܒܚܐ ܕܟܝܢܐ"، ܗܘ ܗܕܐ ܠܡܦܪܫܘܬܐ، ܝܘܢܝܐ، ܡܘܣܝܩܐ، ܡܫܟܝܬܐ، ܒܪܝܢܐ ܘܡܢܝܢܘܬܐ ܠܡܪܢܘܬܐ ܕܫܘܪܝܐ.

ܡܕܪܫܬܐ ܕܢܨܝܒܝܢ:

ܢܨܝܒܝܢ ܡܠܬܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܚܕܬܐ ܥܠ ܐܘܪܚܐ ܪܒܬܐ ܒܝܢ ܐܬܪܘܬܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ ܘܕܡܫܩ.. ܡܕܪܫܬܐ ܕܢܨܝܒܝܢ ܗܘܬ ܪܫܝܬܐ ܠܡܕܪܫܬܐ ܕܐܘܪܗܝ "ܒܠܦܝܬܐ ܕܐܬܦܠܓܬܐ". ܘܡܠܦܢܐ ܐܚܪܢܐ ܐܝܟ ܦܝܠܣܘܦܘܬܐ ܘܝܘܢܝܐ ܘܡܫܟܢܐ ܘܡܘܣܝܩܝ ܘܚܘܫܒܐ.

ܡܢ ܡܠܦܢܐ ܡܫܡܗܐ ܕܡܕܪܫܬܐ. ܡܠܦܢܐ ܢܪܣܝ، ܒܪ ܨܘܡܐ ܡܛܪܢ ܕܢܨܝܒܝܢ، ܐܒܪܗܡ ܪܒܐ، ܚܢܢܐ ܚܕܝܒܝܐ.

* ܡܕܪܫܬܐ "ܓܢܕܝܫܦܘܪ"

ܗܘܬ ܡܕܪܫܬܐ ܒܫܪܪܐ ܘܡܫܡܠܝܬܐ ܒܐܘܪܚܬܐ ܘܡܪܕܘܬܐ ܘܡܝܬܘܬܐ ܘ ܗܘܠܟ ܪܡܝܐ ܘܡܘܠܟ ܐܣܘܬܐ، ܡܢ ܡܠܦܢܐ ܡܫܡܗܐ ܕܡܕܪܫܬܐ "ܛܝܡܬܐܘܣ ܘܢܨܝܒܝܢ"، "ܓܒܪܐܝܠ ܫܝܓܪܝ".

* ܡܕܪܫܬܐ "ܣܪܝ"

ܗܘܬ ܡܫܡܠܝܬܐ ܒܗܘܠܟ ܐܣܘܬܐ ܘܗܘܬ ܥܒܠܬܐ ܕܡܛܝܠܬܐ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܐܣܘܬܐ ܘܡܠܦܢܐ ܡܢ ܐܣܟܘܠܝ ܠܐܛܠܝܐ، ܘܡܢ ܡܠܦܢܐ ܡܫܡܗܐ ܕܡܕܪܫܬܐ ܘܡܠܟܐ ܒܠܥܕܐ ܐܣܘܪܝܐ "ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܡܪܐ" ܘ"ܡܪܝ ܒܪܘܫܘ".

* ܡܕܪܫܬܐ "ܕܝܪܐ ܕܒܝܬܐ"

ܐܵܓ݂ܵܐ ܦܸܛܪܘܿܣ

ܐܓܐ ܦܛܪܘܣ، ܗܘ ܕܟܘܬ ܕܒܝܬ ܬܟܘܣ ܕܩܘܕܫܢܣ، ܒܝ ܡܢ ܐܘܡܬܐ ܕܒܙ، ܗ.ܕ. ܒܝܬ ܢܘܟܪܝܐ. ܗܘ ܗܘܐܠܗ ܡܝܠܕܐ ܒܝܘܡܐ ܕܚܕ ܒܢܝܣܢ ܒܫܢܬܐ ܕ1880 ܓܘ ܐܘܡܬܐ ܕܒܙ. ܒܫܢܐ ܕܒܬܪܗ ܗܘܐ ܐܙܠܗ، ܠܕܝܪܐ ܕܐܠܩܘܫ، ܘܒܫܢܐ ܕܝܪܝܗ ܗܘܐ ܕܝܠܗ. ܐܓܐ ܦܛܪܘܣ ܐܝܬ ܗܘܐܠܗ ܚܕ ܐܣܦܐ

ܐܣܦܘܬܐܒ، ܝܠܝܗ ܫܦܝܪ ܡܠܦܐ ܠܟܠܡܢ ܩܕܡ ܡܘܡܢܬܐ ܕܒܗܘܢ، ܫܪܝܐ ܘܕܪܐ ܒܗܘܕܐ ܠܟܘܠ ܕܡܡܠܠܐ ܕܡܗܘܬܐ: ܘܡܘܪܘܝܐ ܕܝܬܒܐ ܐܘܪܡܝܐ: ܘܡܠܟܐ ܥܝܠܐ ܠܐܬܘܪܝܐ، ܠܐ ܩܪܝܒ ܩܕܡܝ. ܩܝܡܠܗ ܓܘ ܐܘܪܡܝܐ ܘܗܘ ܟܠܦܠܬܐ ܕܡܗܘܬܐ ܘܟܪܝܬܐ ܕܟܬܐ ܝܗ ܫܘܝܬܘ ܠܡܠܝܬܐ ܕܒܪܝܬܐ ܣܘܪܝܐ ܕܒܪܒܢܐ ܬܫܪܝܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܬܩܢܐ ܟܝܠܬܐ ܡܠܗ. ܗܘ ܗܘܐ ܘܐ ܡܬܒܬܐ ܒܝܕܥܬܐ ܕܡܘܡܢܬܐ: ܒܡܘܡܠܬܐ ܕܡܢܝܐ ܩܐ ܡܢܘܢܝܬܐ ܒܘܡܢܝܬܐ ܒܝ ܠܒܟܢܐ ܩܐ ܬܝܒܬܐ ܡܝܬܘܠܬܐ ܕܟܠܬܐ ܝܗܒܐ ܕܐܬܪܐ ܡܠܗ. ܕܘܠܡܢܬܐ ܘܐܬܪܝܐ ܡܦܟܬܪ ܡܝܬܝܐ ܡܢܐ ܠܝܩܐ ܐܫܕܝܐ ܕܠܣܩܪ. ܘܡܘܕܝܐ ܡܢܐ ܠܘܕܘܝܐ ܡܢ ܟܝܦܬܐ. ܦܝܫܐ ܕܟܐ ܡܠܟ ܗܘܐ ܒܠܣܩܐ ܒܦܫܛܪ ܠܐ ܡܢܐ ܦܝܫܐ ܒܝܩܬܪ ܡܕܫܩܝܐ. ܠܣܩܐ ܠܒܗ: ܟܠܟ ܠܡܝܬܝܐ ܡܢܐ ܠܣܕܪܐ

ܡܘܟܘܣܬܐ ܡܘܠܟܝܬܐ ܒܟܐܘܟܝܘܬܐ ܕܫܢܝܐ. ܘܦܝܫܐ ܡܝܘܢ ܟܕܪܐ ܐܬܝܐ ܒܕܟܢܐ ܝܠܠܐ: ܒܟܢܐ ܡܝܘܢ ܠܦܬܟܘܢܪ ܐܝܬܐ ܐܝܟ ܗܘܕ ܡܘܟܝܦܐ ܡܢܐ ܕܟܪ ܒܕܟܢܐ ܝܠܠܐ. ܠܐ ܡܠܗ ܕܐܣܟܝܢ ܟܠܬܐ ܡܢܐ ܒܐܟܠܐ ܠܒܕܟܢܐ: ܐܝܬܐ ܐܘܦ ܒܟܬܢܐ ܒܐܟܠܐ ܡܢܐ ܠܝܣܕܝܐ. ܚܕ ܐܬܝܐ ܒܟܢܐ ܗܘܠܕܘ ܦܕܝܩܐ ܗܘܐ ܠܗܕܪ ܐܕܣܘܗ ܩܐ ܕܐܟܠܗܘܢ: ܝܩܬܐ ܦܝܫܐ ܡܢܐ ܣܘܝܐ ܒܐܟܠܐ ܝܗܕܐ ܕܝܠܩܬܐ ܕܡܠܟ ܗܘܠܘܠ.

ܘܗܘܐ ܝܠܗ ܐܣܦܘܬܐܒ. ܒܕܟܢܐ ܡܝܘܢ ܗܘܐ ܒܢܘܟܦܘܢ ܟܘܬ ܫܝܕ ܕܐܬܪܘܬܐ ܡܟܡܝܠܗܘܢ، ܥܠܡܐ ܒܝܠܕܘܬܐ ܩܐ ܕܒܝܬܐ ܕܐܬܪܐ ܐܣܝܪ ܘܐ ܟܠ ܗܩܡܣ ܠܝܗܕܐ ܕܦܝܫܐ. ܗܘܐ ܝܠܗ ܝܠܕܐ ܡܟܡܝܠܗܘܢ، ܥܠܡܐ ܕܗܘܐ ܝܩܐ ܡܕܪܐ ܠܝܟܐ ܬܘܡ ܡܘܟܣ ܠܗ ܚܕ ܦܬܐ ܠܣܩܐ ܕܒܕܪܐ ܡܢ ܐܟܠܬܐ ܕܒܕܪܟܗܘܢ. ܐܝܕ ܣܘ ܠܐ ܡܘܣ ܟܦܪܝܐ: ܣܘ ܠܐ ܡܘܣ ܗܡܬܝܐ ܠܝܬܗܘܢ ܕܦܘܠܕ ܒܬܐ. ܐܝܕ ܚܕ ܡܘܩܐ ܗܘܕ ܝܗ ܩܝܡܣ. ܐܬܐܡܘܢ ܕܘܟܝܣ ܠܬܗܘܢ ܘܡܘܟܣ ܠܟܠ ܕܐܝܬܠܟ ܩܐ ܡܟܡܝܠܬܐ ܕܥܠܡܐ. ܗܟܕ ܐܣܝܪ ܥܠܡܐ ܡܠܗ ܟܕܪܐ: ܘܡܝܟܘܗ ܝܗ ܦܠܝܛ ܠܣܩܐ ܩܐ ܟܦܝܬܐ ܘܫܢܝܐ ܩܐ ܩܝܡܬܐ. ܘܐܣܗܘܢ ܕܠܡܝܬܝܐ ܡܬܗܘܢ ܡܘܟܬܐ ܕܠܘܗܕ ܒܬܗܘܢ. ܩܐ ܐܠܗܐ ܘܐܬܪܘܬܐ: ܘܩܐ ܝܩܬܐ ܕܐܟܠܒ ܠܦܝܠܟܪ ܠܐ ܟܠ ܡܟܡܝܠܬܗܘܢ ܠܐܬܘܪܝܐ ܘܡܟܕܝܬܗܘܢ ܥܠܡܐ ܟܡܝܕ.

ܩܝܡ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܐܘܪܡܝܐ ܒܢܝܣܢ 19، 1918
ܐܣܦܘܟܦ، ܦܛܪܘܣ ܐܠܝܐ

ܐܗܐ ܝܠܗ ܗܘ ܨܘܪܬܐ ܡܕܡܝܢܬܐ ܕܐܓܐ ܦܛܪܘܣ ܕܦܝܫܐ ܝܠܗ ܫܩܝܠܐ ܓܘ ܡܦܪܫܬܐ ܕ"ܟܘܟܒܐ" ܒܫܢܬܐ ܕ1914 ܒܝܪܚܐ ܕܢܝܣܢ.

ܒܘܣܡ̈ܬܐ ܕܝܢ ܟܬܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܐܘܣܕ̈ܬܐ ܕܐܘܪܗܝ ܥܠ
ܢܘܪܐ ܕܟܬܒܝܢ ܒܟܬܒܐ ܕܢܘܫܟܐ، ܡܘܪܬܐ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܕܐܘܪܗܝ. ܗܝ ܦܠܬܐ ܐܚܪܬܐ ܕܢܘܪܐ، ܟܠ ܟܡܫܐ ܫܢܝ ܕܝܢ
ܦܝܫܐ ܗܘܬ ܣܠܝܢܬܐ ܒܢܝ ܡܘܕܝܐ. ܐܝܟ ܠܝܗ ܗܘܐܠܗܘܢ
ܘܕܦܟܬܐ ܡܢ ܟܘܠܛܬܐ ܕܐܝܕܐ؛ ܐܝܬܐ ܕܝܢ ܟܠܡܝ ܗܘܘ
ܠܒܘܣܡ̈ܬܐ. ܒܗ ܕܐܗܐ ܕܝܬܗ، ܒܐܘܪܗܝ ܝܠܟܬܐ ܗܘܐ
ܗܢܕܬܐ ܡܢ ܐܝܟ ܦܠܛܘܣ ܕܡܟܠܝܐ ܠܡܘܕܝܐ ܡܢ
ܣܠܟܬܐ. ܐܝܟ ܦܠܛܘܣ ܕܟܠ ܗܕܒܐ ܗܢܒܬܝܐ ܒܟܒܕܐ
ܡܠܝܗ ܦܢ ܒܘܠܛܬܐ ܕܐܝܕܐ، ܒܐܘܪܗܝ. ܠܐ ܡܠܝܗ ܥܒܝܕܐ
ܠܡܘܕܝܐ ܕܟܝ ܘܣܠܟܝ ܠܟܗܘܢܐ. ܐܝܟ ܕܡܘܕܝܬ، ܠܟܠ
ܡܢ ܐܝܕܝܐ ܒܠܝܠܝܗ ܗܘܟܢܐ ܕܦܪܗܣܝܐ ܦܝܗ.

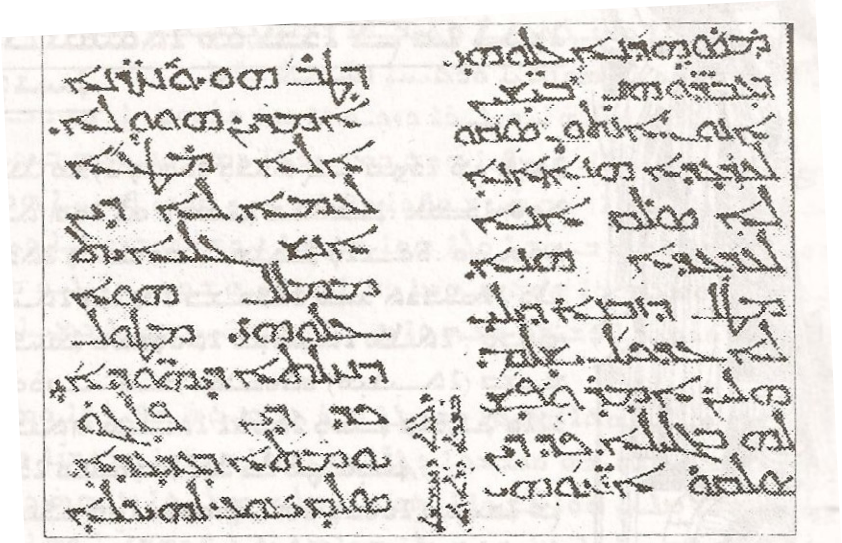

ܚܕܐ ܟܬܝܒܬܐ ܡܢ ܐܓܪ̈ܬܐ ܦܛܪܘܣ ܕܡܫܕܪܐ ܠܗ ܠܢܥܘܡ

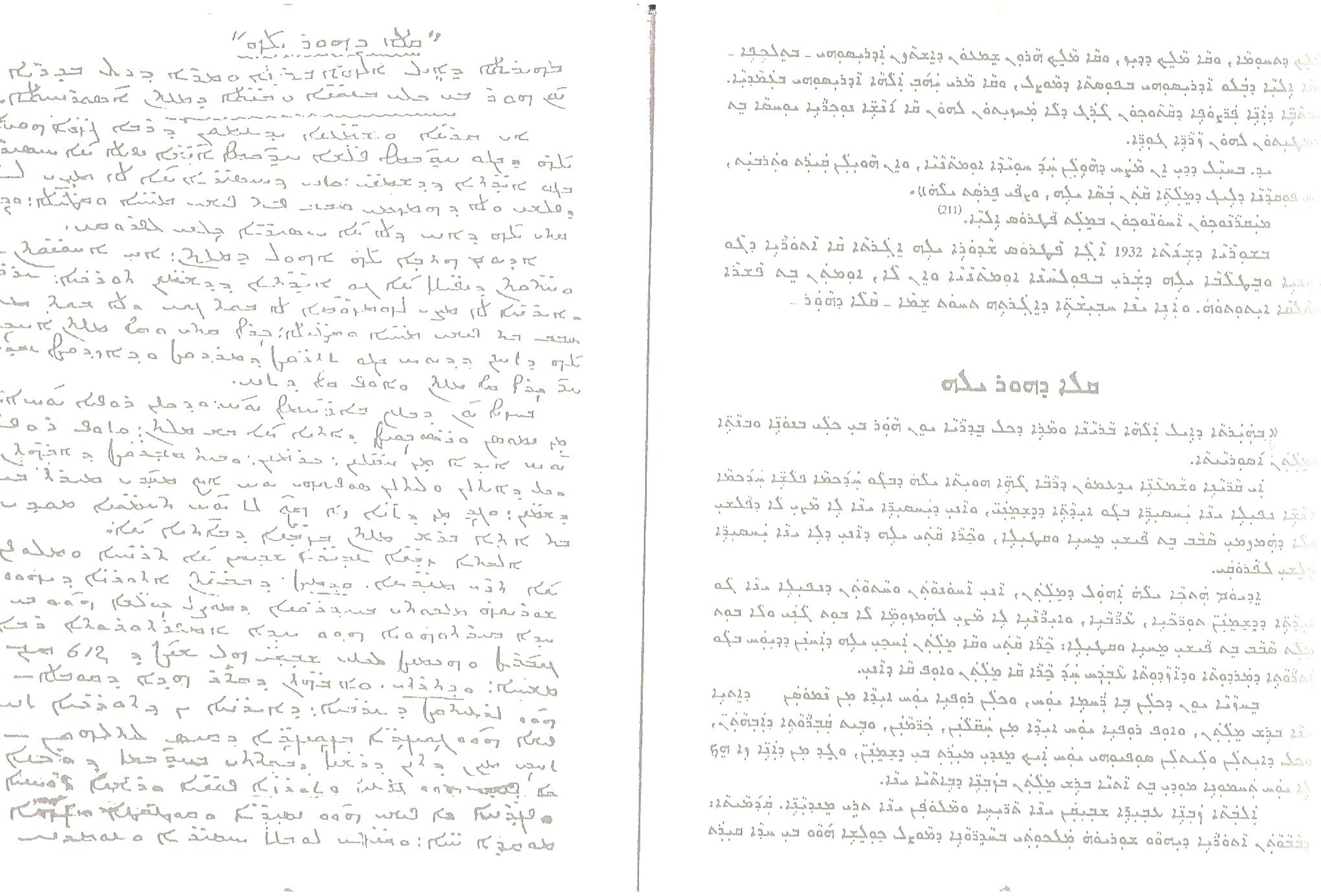

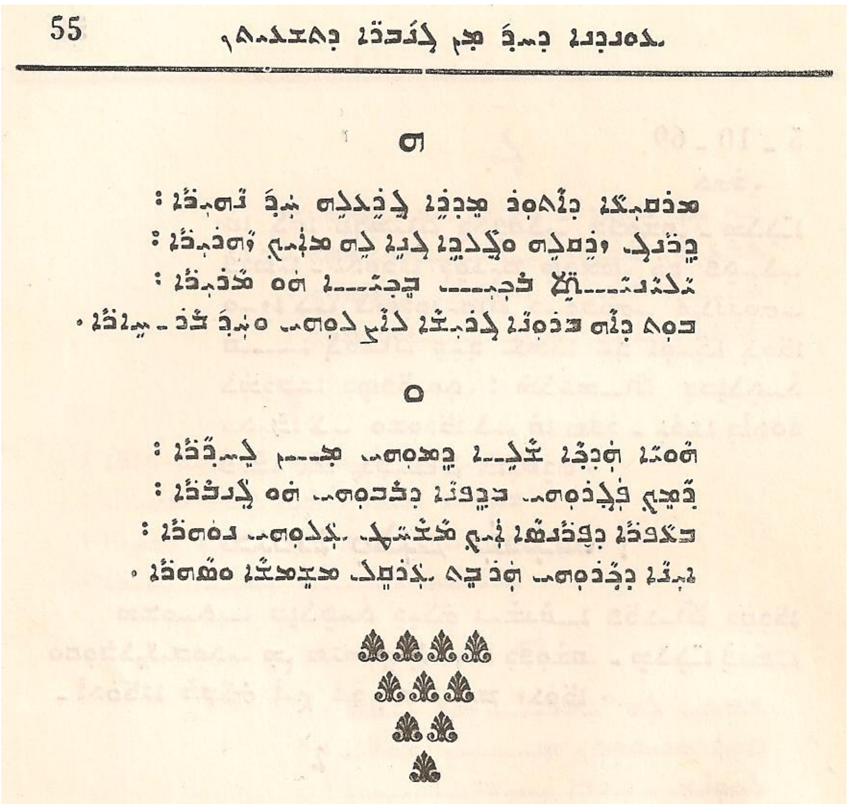

ܠܕܘܟܪܢܐ ܕܡܢܝܚܐ
ܫܡܫܐ
ܒܪ ܪܒ-ܚܝܠܐ
ܐܒܐ ܦܛܪܘܣ

ܡܫܝܢܐ ܕܫܘܬܦܝܐ ܐܒܠܘܗܝ، ܒܪܘܢܐ ܕܐܒܐ ܦܛܪܘܣ ܐܬܘܪܝܐ ܕܐܘܡܬܝ، ܝܗܘܐ ܗܘܪ ܒܗܘܢ ܪܘܫܐ ܐܘܡܬܢܝܬܐ ܕܥܡܘܗܝ، ܒܡܫܘܕܥܘܬܐ ܘܒܣܝܡܐ ܕܠܫܢܐ ܘܐ ܐܘܡܬܘܗܝ ܐܬܘܪܝܬܐ. ܗܘ ܐܝܟ ܝܗܘܐ ܚܕ ܡܢ ܡܫܬܐܣܢܐ ܕ"ܚܘܝܕܐ ܡܫܝܚܝܐ ܐܬܘܪܝܐ" ܘܐܘܦ ܒܐܝܕܪܐ ܡܠܝܐ ܦܪܨܘܦܐ ܕܐܗܐ ܫܘܬܐܣܐ، ܒܫܢܬ 1970 ܒܡܬܐ ܕܝܘܢܢ (ܘܗܝ ܐܝܟ ܕܐܡܪܝܢ، ܒܢܘܫܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܕܝܘܢܢ) ܡܘܒܝܠܝܗ ܠܗ ܦܪܢܣܐ. ܐܗܐ ܡܫܘܚܬܐ ܐܝܟ ܚܕܐ ܐܘܠܝܬܐ ܦܝܫܠܗ ܗܠܗ ܐܡܝܪܬܐ ܒܢܝܕ ܫܒܩܢܐ ܠܒܪܝܠ ܡܠܝܡ ܕܘܝܕ ܕܐܠܗܝܢ، ܐܝܟܢ ܕܗܘܪ ܒܗܘܢ ܦܬܝܠ ܐܝܟ ܠܗ ܐܚܒܝ ܝܗܘܐ، ܫܡܝܥܠܗ ܠܟܠ ܡܪܝܪܐ ܕܐܗܐ ܡܘܬܐ ܓܘܢܐ ܕܡܫܝܢܐ ܕܫܘܬܦܝܐ ܒܪܘܢܐ ܕܐܒܐ ܦܛܪܘܣ.

◆

ܐ

ܚܒܪܐ ܡܪܝܪܐ ܕܡܘܬܐ ܓܘܢܐ؛
ܡܚܝܢܐ ܒܫܡܥܝܬܐ ܕܦܘܫܐ ܛܢܢܐ؛
ܠܫܘܬܦܐ ܣܒܝܪܐ ܒܪܘܢܐ ܢܟܦܐ؛
ܝܢ ܦܝܫܐ ܝܬܝܐ ܡܠܝܢ ܗܘ ܒܪܒܐ.

ܒ

ܒܥܘܕܪܢܐ ܕܦܛܪܘܣ ܪܒ-ܚܝܠܐ ܡܢܝ؛
ܗܘ ܒܗܘܢ ܡܘܣܟܐ ܓܘ ܠܒܘܬܝ؛
ܥܒܕܘܢ ܫܒܝܒ ܡܢܘܟ ܢܟܪ، ܐܘܦ ܒܒܝܬܝ؛
ܟܠܗ ܡܠܟܝ ܦܬܝܐ ܘܡܫܝܢܬܝ.

ܓ

ܕܝܢܐ ܠܘܟ ܟܒܘܢ ܢܟܠ ܡܕܒܪܢܐ ܕܐܘܡܬܘܢ؛
ܡܘܥܠܝܠܘܢ ܠܐܪܥܐ ܗܘ ܟܦܢܐ ܕܡܘܢ؛

ܪܘܚܘܢ ܢܟܡ ܪܘܚܐ ܕܗܘܝ ܐܬܘܪ ܝܡܘܢ؛
ܟܘ ܐܪܒܥ ܒܡܦܩܝܬܐ ܗܘܠ ܐܢܐ ܝܡܘܢ.

ܕ

ܗܘ ܦܛܪܘܣ ܟܒܘܢ ܐܝܟܢܐ ܐܬܘܪܝܐ؛
ܪܒ-ܚܝܠܐ ܘܣܦܪܐ ܡܠܦܢܐ ܡܢ ܫܘܪܝܐ؛
ܡܪܝܐ ܡܫܘܚܬܐ ܟܘ ܕܐܗܐ ܕܘܪܐ؛
ܠܐ ܒܘܗ ܡܬܪܘܡܝ ܟܘ ܚܕܝܐ ܠܡܒܪܐ.

ܗ

ܪܒܐ ܕܪܒܘܬܐ ܐܘܦ ܕܝ ܕܒܘܬܐ؛
ܒܠ ܣܦܪܐ ܘܡܘܥܝ ܕܝ ܕܐܒܪ ܡܟܬܒܬܐ؛
ܗܘܪ ܓܐ ܟܡܠܝ ܗܘܘ ܐܝܟ ܢܟܝܬܐ؛
ܠܦܘܪܫܢܐ ܕܐܘܡܬܗ ܡܢ ܟܘ ܕܝܢܬܐ.

ܘ

ܐܝܟ ܗܘ ܡܫܡܘܫܢܘܢ ܗܘ ܐܟܐ ܡܒܪܘܪܐ؛
ܕܦܝܫܠܗ ܗܘܐ ܦܬܚ ܡܘܪܝܘܬܐ ܒܟܪܘܪܐ؛
ܠܚܕ ܝܘܡ ܕܫܡܥܢܐ ܐܝܟ ܡܢܚܬܐ ܡܟܝܪܐ؛
ܡܢ ܚܝܐ ܕܐܘܡܬܗ ܝܘܡ ܦܫܛ ܒܪܘܪܐ.

ܙ

ܐܘܦ ܗܘ ܝܐ ܦܫܝܛܗ ܠܘܦܫܐ ܗܘ ܕܡܘܗܝ؛
ܐܡܪܗ، ܠܦܬܝܚܘܗܝ ܒܠܒܝܟܘܗܝ ܟܘ ܝܠܦܘܗܝ؛
ܐܝܟ ܦܬܝܠ ܓܒܐ ܠܘܩܒܠܘܗܝ، ܕܡܘܗܝ؛
ܒܐܘܠܨܢܐ ܘܒܝܫܬܐ ܫܒܝܩܐ ܝܗ ܐܘܡܬܘܗܝ.

ܚ

ܫܒܘܩ ܕܡܠܟܐ ܐܘܡܬܘܢ ܐܘܦ ܟܢܫܐ ܟܠܘܢ؛
ܐܘܦ ܟܒܝܪܐ ܫܟܘܪ ܒܘܗ ܒܠ ܝܠܗܘܢ؛
ܝܠܗܐ ܕܡܘܬܘܗܝ، ܐܘܦ ܗܘ ܕܝ ܟܒܘܢ؛

ܦ

ܐ ܡ ܐ ܕ -

ܟ ܝܩܘܒ ܕܡܠܟ ܐܝܫܡܥܝܠ ܕܛܝܪܐ ܬܚܬܝܐ

1894 - 1974

ܘܗ ܕܟܠܗ ܡܢ ܐܘܡܬܗ ܐܦ ܕܝܠܗ ܠܡܒܥܐ
ܒܗ ܕܒܚܝܠܗ ܢܨܘܗ ܡܢ ܕܘܟܐ ܠܕܘܟܐ

ܓܘܪܢܐ ܕܦܝܠܩܐ
ܡܠܟ ܝܩܘܒ ܕܡܠܟ ܐܝܫܡܥܝܠ
ܕܛܝܪܐ ܬܚܬܝܐ

ܥܠ ܐܡܝܪܬܐ ܕܬܘܪܐ ܕܒܝܬܐ

ܗܘܐ ܡܫܘܚܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܘܟܐ ܠܝܘܒܠܗ ܡܠܟ ܦܝܫܬܐ
ܚܠܗ ܫܘܦܪܬܐ ܗܘ ܫܢܐ ܡܢܝܐ ܟܠܗ ܦܪܨܘܦܐ .

ܗܘܐ ܕܘܒܪܐ : ܕܬܘܪܐ ܕܒܝܬܐ : ܗܝ ܡܫܘܚܬܐ .
ܫܒܘܚܝܐ ܕܐܒܘܗ : ܚܠܝܠ ܐܪܙܐ : ܢܘܦ ܠܘܚܝܬܐ .
ܕܓܢܒܪܐ ܫܡܝܥܐ : ܕܦܘܪܩܢܘܬܐ : ܚܘܫܒܐ ܠܝܒܐ .
ܕܝ ܫܡܒܝܪܐ : ܫܫܡܐ ܕܐܝܕܝܐ :
ܠܐܝܢ ܕܓܒܝܪܐ : ܚܝܠܐ ܘܫܒܝܚܐ .

ܢܝܚ ܐܘܚܕܢܐ : ܕܒܘܪܐ ܕܚܘܒܐ : ܡܪܐ - ܡܕܒܪܢܘܬܐ .
ܕܓܐ ܚܘܝܠܗ : ܐܝܬ ܠܝ ܠܒܐ : ܘܚܘܒܐ ܕܐܘܡܬܐ .
ܗܘܐ ܡܫܝܚܬܐ : ܕܡܠܟܐ ܠܝܘܒܠ : ܕܢܨܚܘܢܐ .
ܦܝܫܬܐ ܠܠܝܬܐ : ܢܘܦ ܡܘܕܝܢܘܬܐ : ܗܝܕܐ ܚܘܦܐ .

ܢܝܚ ܐܡܝܪܐ : ܢܘܡܚܝܬܐ ܒܟܠܝ ܠܟܒܪܐ .
ܗܘ ܕܟܠܐ ܓܢܒܪܗ : ܘܠܟܠ ܚܕ ܡܕܝܢܐ : ܗܘܐ ܦܘܠܚܐ .
ܕܒ ܒܫܡܝܐ : ܒܐܝܠܐ ܕܘܠܘܐ : ܢܘܦ ܕܝܢܘܬܐ .
ܡܘܕܝ ܡܠܟܘܬܐ : ܕܟܠܐ ܡܫܝܚܐ ܠܗ : ܗܘ ܡܠܒܒܢܘܬܐ .

ܠܫܝܚܘܬܐ ܕܐܪܗܝܢ :
ܗܘ ܕܟܠܐ ܗܘܝܢ : ܡܫܡܠܝܢܬܐ .
ܢܝܚ ܐܘܚܕܢܐ : ܐܝܟ ܕܪܒܢܐ :
ܦܢܝܢ ܫܒܝܚܐ : ܒܐܢܫܐ ܐܝܕܝܐ .
ܒܡܫܠܡܢܘܬܐ : ܥܡ ܐܢܫܘܬܐ :
ܡܠܘܦܐ ܪܒܐ : ܕܗܘܝܢ ܡܗܘܡܢܐ .
ܠܐ ܡܦܠܓܝܢ : ܥܡ ܠܡܡܘܡܢܐ :
ܠܥܒܕܘܬܐ : ܠܠܒܝܒܘܬܐ ܡܒܘܥܐ .

ܡܢ ܟܬܒܐ ܕܡܠܝܟ ܝܥܩܘܒ ܥܒܘܕ ܡܢ ܟܬܒܐ ܪܫܡܝܐ ܒܗ
ܦܬܓ̈ܡܐ ܕ18–19 –20 –21 –22- 23 . ܡܢ ܐܢܝܐ ܟܠ ܚܘܐ ܡܕ ܐܗܘܐ
ܟܬܒܐ ܪܒܐ ܝܗܒ ܟܠܢܐ ܒܠܗ ܠܟܘܦܪܐ ܕܢܘܬܐ ܘܕܘܟܬܐ
ܕܟܝܢܐ ܕܗܘܘ ܢܠܘܪ ܘܐܡܘܦ ܘܐ ܥܠ ܡܥܝܢܘܬܐ ܕܗܘܘ. ܡܫܟܚܐ
ܕܡܘܡܝܐ ܝܐ ܒܪܥܐ ܕܡܠܬܗ ܒܢܘܢܝܐ ܕܦܠܚܐ ܡܕܡܝܐ ܕܕܪܝܐ
ܗܘܝܐ ܝܐ ܟܠܬܐ ܕܐܕܢܘܬ ܘܐ ܡܠܬܗ ܒܪܚܐ ܠܗ ܠܚܠܡܐ
ܟܕܪܟܬܐ ܡܢ ܕܘܟܬܐ ܕܐܫܬܐ ܗ. ܕ ܡܕܝܢܐ ܡܢ ܟܝܢܬܐ.

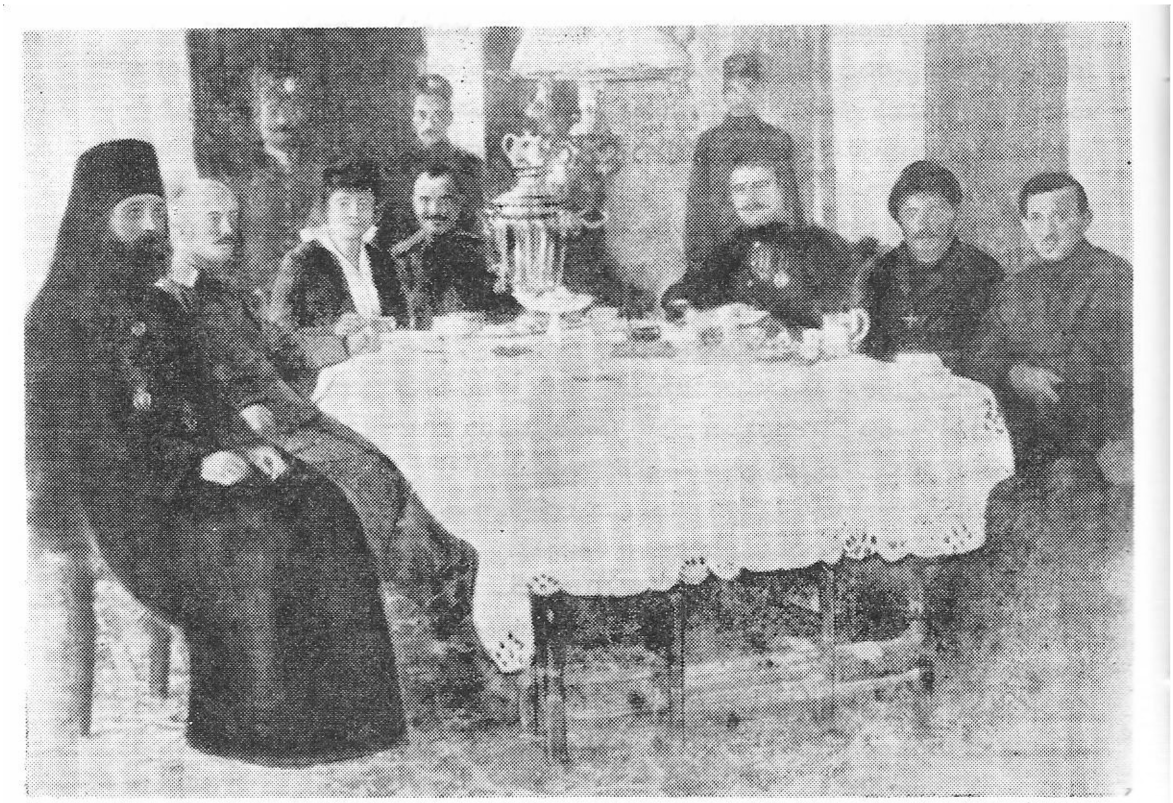

ܨ : 6 [illegible]

[illegible] 1917 [illegible]

ܟܘܼܫܵܪܵܐ ܕܐܵܣܝܘܼܬܵܐ

ܢܫ̈ܐ ܐܣܝܬ̈ܐ ܐܬܘܪ̈ܝܬܐ ܕܦܠܚ̈ܐ ܒܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܒܪܝܛܢܝܐ ܟܕ ܗܘ ܒܩܪܒܐ
ܕ 1914 ܗܠ 1918. ܦܝܫܐ ܗܘܐ ܟܫܝܪܬܐ ܡܢ ܟܠܝܬܢܝܬܐ ܕܦܠܚ̈ܐ
ܒܝܬܗܘܢ ܕܡܠܟܐ ܕܢܫ̈ܐ ܐܣܝܬ̈ܐ. ܡܢ̈ܫܐ ܕܐܝܬܘܗ̇ ܗܘܐ ܘܡܠܝܬ
ܠܐܢܫ̈ܐ ܕܟܠ ܚܕ ܦܠܚ̈ܐ: ܟܕ ܗܘܝܐ ܕܡܠܟܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܡܢ ܕܘܟܐ ܠܕܘܟܐ:
ܡܢ ܫܢ̈ܬܐ ܕ 1914 ܘܗܠ 1918.

ܒܝܬܐ ܕܐܝܟܘܬܐ ܗܘܐ ܕܡܢ̈ܫܐ ܠܐ ܦܝܫܐ ܗܘܘ ܦܠܚ̈ܐ ܘܡܕܪ̈ܫܐ ܠܡܠܟܘܬܐ
ܕܒܝܬܗܘܢ ܗ: ܕ: ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܢܫ̈ܐ ܐܬܘܪ̈ܝܬܐ ܡܫܡܫܢܝܬܐ ܕܐܝܟܢ:
ܘܗܘ ܐܝܟ̈ܢܐ ܕܐܢܫܐ ܚܕ ܕܟܠܐ ܠܗܘܢ ܕܡܠܟܘܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ: ܕܟܠܗ ܟܡܐ ܢܘܟܪ̈ܝܐ
ܦܠܚ̈ܐ ܕܡܕܝܢ̈ܬܐ ܒܝܬ ܐܢ̈ܫܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܐܢܫܐ ܒܫܡܝܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܟܠܗ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܝܬܝܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܠܡ.

ܡܢ̈ܫܐ ܦܝܫܐ ܗܘܘ ܠܡܠܟܘܬܐ ܟܡܕܝܢܬܐ ܠܐܢ̈ܫܐ ܐܢܫ̈ܝܬܐ: ܐܝܟܢܐ
ܒܐܪܥܐ. ܒ. 1944: ܒܐܝܕܐ ܕܡܠܟܐ: ܒܫܢܬܐ ܗܝ ܐܝܟܢ.

ܒܝܬ ܕܐܢܫܐ ܐܢܐ ܕܢܚܘܬ ܐܝܟܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܝܬ ܦܠܚ̈ܐ ܕܐܬܘܪܝܬܐ: ܐܝܟܐ
ܫܒܝܠܐ ܕܦܠܚܘܬܐ ܐܝܟܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܠܐܢܫܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܫܝܢ
ܟܠܗܘܢ: ܕܝܠܝ ܡܕܝܢܬܐ ܘܐܝܟܢܐ ܐܬܘܪܝܬܐ. ܘܡܢ̈ܫܐ ܠܐ ܗܘܘ ܦܠܚ̈ܐ ܕܟܠܗܘܢ
ܡܕܝܢܬܐ ܘܐܝܟܢ̈ܐ ܘܡܕܪ̈ܫܐ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܒܫܡܐ ܒܐܬܘܪܝܬܐ ܕܝܠܢ ܕܡܠܟܘܬܐ:
ܘܒܝܬܗܘܢ ܟܠܗ ܒܐܬܘܪܝܬܐ ܕܢܚܫܝܬܐ ܘܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܐܢܫܝܗܘܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܕܟܠܝ ܘܟܠܗ
ܡܫܟܚܝ ܟܠܝܬܘܬܐ ܘܡܕܝܢ̈ܬܐ ܘܐܝܟܢ̈ܐ ܘܦܠܚ̈ܐ ܕܡܕܝܢ̈ܬܐ ܘܡܫܡܫܢܝܬܐ ܕܟܠܐ ܡܕܝܢ̈ܬܐ:
ܠܡܕܝܢܬܐ ܐܝܟ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܐܝܬܗܘܢ ܘܡܕܝܢܬܐ ܘܡܟܪ̈ܝܗܘܢ ܐܬܘܪ̈ܝܐ:
ܘܒܝܬܐ ܐܝܟܢ ܕܡܫܡܫܢܘܬܗܘܢ ܒܐܝܟܢܐ ܗܢܝܐ ܒܡܕܝܢ̈ܬܐ ܡܕܝܢ̈ܬܐ. ܒܐܢܫܐ
ܐܬܘܪܝܬܐ ܒܗ ܫܢܬܐ ܠܦܘܠܚܢܐ ܕܟܠܐ ܐܢܫ̈ܐ ܫܒܝܫ̈ܐ ܠܡܕܝܢ̈ܬܐ: ܒܡܘܫܐ
ܐܝܟ ܕܟܠ ܦܠܚ̈ܐ ܠܟܠܗܘܢ ܒܐܬܘܪܝܬܐ ܐܢܫ̈ܝܬܐ. ܡܢܗܘܢ ܘܟܠܝܗ ܐܝܟ ܠܡܕܝܢ̈ܬܐ
ܟܠܝܬܐ ܠܦܘܠܚܢܐ ܕܡܠܟܐ. ܐܝܟܐ ܦܝܫܐ ܐܝܟܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܡܫܡܫܢܝܬܐ ܡܢܗܘܢ
ܗܘܐ ܐܝܟ ܫܒܝܠܐ ܕܘܟܬܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܡܫܡܫܢܝܬܐ ܕܡܠܟܐ ܐܬܘܪܝܬܐ: ܗܘ ܦܠܚ̈ܐ
ܦܠܚܘܬܐ ܕܟܠܗܘܢ.

ܐܦܠ ܗܝ ܦܝܫܐ ܗܘܐ ܐܝܟܐ ܕܟܠ ܡܢ ܟܠ ܠܡܕܝܢ̈ܬܐ ܠܦܘܠܚܢܐ ܕܟܠܐ ܦܠܚ̈ܐ
ܕܫܒܝܫܐ ܗܘܐ ܕܟܠܗ ܠܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܡܕܝܢ̈ܬܗܘܢ ܐܬܘܪ̈ܝܬܐ: ܐܦܠ ܠܦܘܠܚܢܗܘܢ
ܦܠܚܝ ܗܘܘ ܫܘܝܐ ܒܐܢ̈ܫܐ ܐܬܘܪ̈ܝܬܐ ܐܬܘܪ̈ܝܬܐ.

ܐܢ̈ܫܐ ܐܬܘܪܝ̈ܐ ܟܕ ܡܢܗܘܢ ܢܫ̈ܐ ܐܣܝܬ̈ܐ ܐܬܘܪ̈ܝܬܐ: ܗܘܝܐ ܗܘܐ ܡܕܝܢ̈ܬܐ
ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܒܟܠܗܘܢ ܘܟܠܝܬܐ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܘܡܕܝܢ̈ܬܐ ܘܡܟܪ̈ܝܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܬܐ ܕܡܫܡܫܝܢ
ܕܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܡܠܟܐ ܐܬܘܪܝܬܐ: ܒܦܠܚܘܬܐ ܘܟܠܝܬܐ ܦܠܚ̈ܐ ܕ 1914 - 1939.
ܐܝܟ ܕܒܗ ܫܢܬܐ ܒܗܘ ܕܝܠܗ ܒܟܠܗ ܕܢܫ̈ܐ ܐܣܝܬ̈ܐ ܐܬܘܪ̈ܝܬܐ.

ܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ

ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܕܟܬܒܐ ܠܐܘܪܡܝܐ

ܐܝܟܐ ܗܝ ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܥܡܘܪܬܐ ܕܣܘܪܝܝܐ ܟܘܪܐ ܕܐܬܘܪܝܐ: ܐܘܪܡܝܐ ܗܘ،
ܡܠܟܘܬܐ ܘܥܡܡܐ ܕܐܬܘܪܝܐ: ܘܗܝ ܡܕܝܢܬܐ ܪܒܬܐ ܕܐܘܪܡܝܐ ܗܘ،
ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܗܝ ܐܬܪܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܡܬܝܕܥܐ ܐܝܟ ܐܘܪܗܝ. ܗ: ܕ:
ܟܠ ܚܕ ܡܢ ܡܠܟܐ ܐܬܘܪܝܐ ܟܕ ܕܒܪ ܡܠܟܘܬܐ ܒܝܘܡܬܐ ܕܝܠܗ: ܗܘ ܕܐܬܐ
ܡܢ ܩܕܡ ܝܘܡܬܐ ܕܢܝܚܐ. ܐܝܟ ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܠܟܐ ܘܥܡܡܐ ܒܡܠܟܘܬܐ: ܟܠ ܚܕ
ܗܘ ܕܒܢܐ ܕܝܠܗ: ܐܝܟܢܐ ܕܡܠܟܐ ܩܘܪܝܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܗܘ، ܕܡܕܝܢܬܐ
ܠܐܡܝܢܘܬܐ ܕܝܠܗ ܡܫܝܚܘܬܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܘܥܡܡܐ ܕܐܬܘܪܝܐ: ܘܐܝܟ
ܕܡܫܝܚܝܐ ܗܘܘ ܡܢ ܩܕܝܡ ܗܘܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܘܐܬܘܪܝܐ ܗܘܘ ܠܗ،
ܐܘܪܗܝ. ܕܡܢ ܩܕܡ ܗܘܘ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ: ܘܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܕܝܠܗ ܗܘܘ
ܠܗ، ܐܬܘܪܝܐ ܘܡܠܟܐ ܕܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܠܗ.

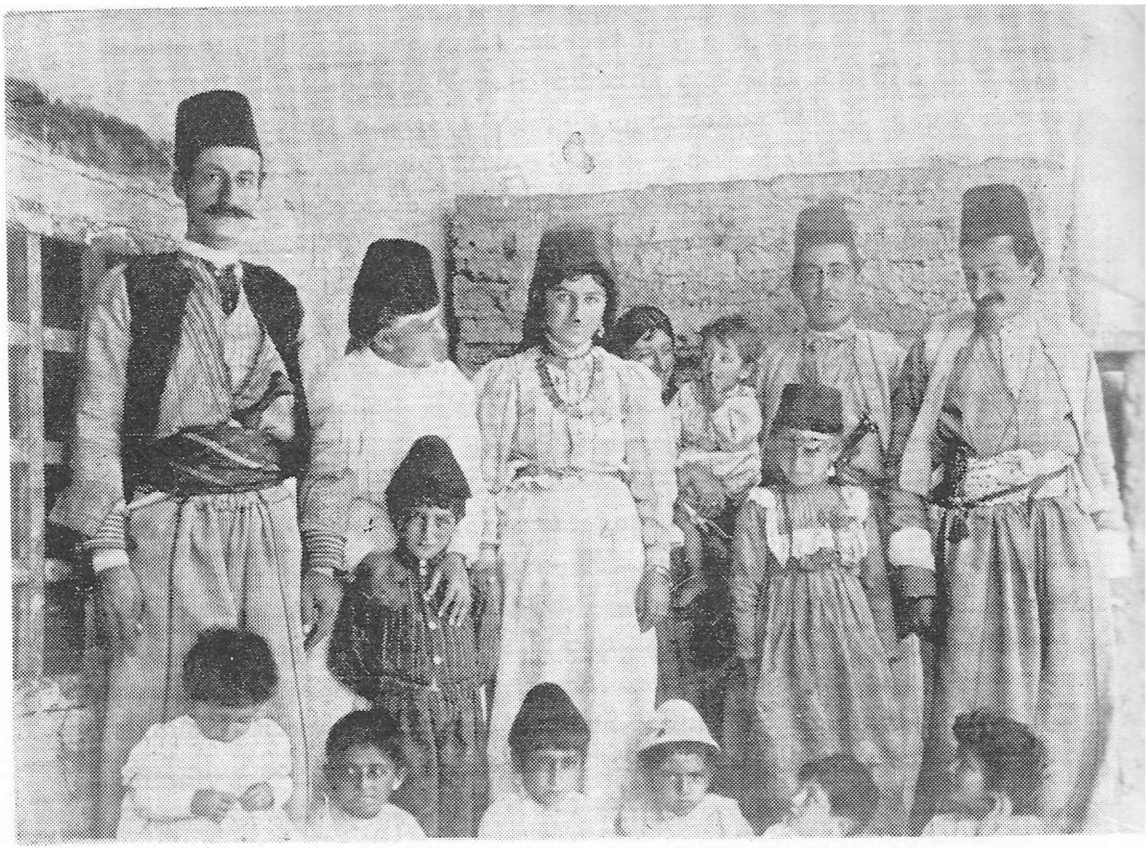

ܨ. 5 ܨܘܪܬܐ ܚܕܐ ܕܒܝܬ ܐܒܘܗܝ ܕܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܒܢܝܡܝܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ✿ ܦܘܠܘܣ: ܘܣܘܪܡܐ
ܐܚܘܬܗ ܕܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܒܢܝܡܝܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ✿ ܙܝܥܐ ܫܡܥܘܢ ܒܪܬܐ ܕܕܘܝܕ ܐܚܘܗܝ
ܕܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܒܢܝܡܝܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ✿ ܓܒܪܝܐܝܠ: ܐܝܫܝ ܒܪܘܢܐ ܕܕܘܝܕ ܐܚܘܗܝ
ܕܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܒܢܝܡܝܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ✿ ܫܡܘܐܝܠ: ܢܫܡܝܐ: ܟܘܢܝܐ ܒܪܬܗ ܕܕܘܝܕ - - -
ܦܘܠܘܣ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܝܪܟܐ 8 ܒܐܕܪ 1918. ܒܬܪ ܩܛܠܗ (ܕܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܒܢܝܡܝܢ) . ܘܐܝܬܘܗܝ ܦܛܪܝܪܟܐ ܒܫܢܬܐ ܕ 1920. ܒܬܫܪܝܢ ܩܕܡܝܐ
ܕܠܐܬܘܪܝܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܐܘܪܡܝܐ. ܐܬܘܪܝܐ ܗܘܘ ܡܠܟܘܬܐ: ܒܫܢܬܐ ܚܕܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬܘܗܝ،
ܕܡܢ ܩܕܡ ܫܡܥܘܢ ܕܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܒܢܝܡܝܢ ܦܛܪܝܪܟܐ.

ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܒܝܫܬܐ ܠܐܢܫܘܬܐ

ܐܬܘܪܝܐ ܒܝܬ ܡܫܡܫܢܘܗܝ ܡܘܬܒܢܐ ܗܘܐ ܠܐܠܦܝܢ ܫܢܝܐ: ܚܕ ܡܘܬܪܝܐ:
ܘܗܘ ܠܚܕܢܐ ܕܒܢܝܬܐ: ܢܡܘܬܪܝܐ ܕܡܘܬܪܝܐ ܡܘܠܕܢܘܬܗ ܟܠ ܘܢܝܐ ܗܘܘܐ ܘܗܘ
ܘܢܦܫܬܐ: ܒܘܟܐ ܙܘܒܐ ܒܝ ܚܝܝ ܒܫܡܫܬܐ ܕܝܘܡܐ ܘܕܝܪܐ: ܘܒܝ ܙܢܟܝ
ܗܘܐ ܚܕܝܐ ܚܝܠܐ ܘܡܕܒܪܐ ܘܫܠܡܠ ܚܕܡ ܒܚܢܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܘܚܕܬܢܝܐ: ܘܒܝܬܘܦܝܐ
ܘܡܕܝܢܬܐ: ܐܚܝܐ ܫܡܝܐ ܙܘܒܐ ܕܙܢܘܟܬܗܘܢ ܗܘܐ ܕܝܐ ܘܚܢܘܦܝܐ ܘܦܬܓܡܐ ܘܡܟܢܟܐ.
ܒܝܬ ܢܚܫܝܬܐ ܟܘ ܕܐܢܝ ܟܠܝܬܐ ܕܝܡ ܗܘܐ ܚܕ ܢܫܡܐ ܡܢܒܫܡܬܐ

ܘܪܕܐ ܕܠܒܝܒܬܐ

ܒ. 2 ܒ ܘܪܕܐ ܕܡܢܝܢܐ ܬܘܠܕܬܐ ܕܡܕܝܢ ܐܢܫܘܢ: ܗܘܪܡܙ ܕܟܬܒܐ.
ܐܢܐ ܝܕܥܢܐ ܡܫܘܚܪܐ ܐܠܝܗ ܦܝܫܐ ܕܠܒܝܒܬܐ ܘܫܡܥܐ ܕܝܫܝܐ ܚܒܝܒܬܐ ܕܙܒܢܐ
ܕܡܢܕܝܢ ܕܗܕܢܝ

ܕܝܡܢܕܝܢ ܘܫܡܝܐ ܕܟܠܟܝܐ ܘܦܪܕܘܣܐ ܦܪܝܫܐ ܗܝ ܒܟܠ ܐܢܫܐ. ܘܫܡܐ ܕܚܝܝܐ
ܘܩܕܝܫܐ ܒܗܘܪܝܐ ܘܡܕܝܢܬܐ. ܐܢܬܐ ܡܫܘܚܪܐ ܒܟܠ ܐܘܡܢܐ ܕܡܢܗܝܐ ܡܕܝܢܐ
ܚܕܘܢܬܐ: ܐܝܟ ܝܘܡܐ ܐܬܘܪܝܐ ܫܘܒܚܐ ܫܘܝܬܐ ܘܫܘܝܬܐ ܘܡܢܐܬܐ: ܟܘܝܬܐ

ܦܬܝܐ: ܟܡܗܐ ܠܡܘܦܩܝܗܝ ܡܢ ܫܠܟܐ ܗܘܐ ܠܠܚܘܡܬܐ ܕܐܢܫܐ: ܦܝܙܐ ܕܒܪܚܐ
ܐܪܓܝܫܬܐ ܐܪܫܝܢܐ ܚܕܘܒܐ ܗ: ܕ: ܚܒܝܒܬܐ ܕܡܚܝܒܬܐ: ܒܠܡܢܐ ܘܐܘܠܗ̇ ܐܠܡܬܐ
ܒܠܘܚܬܐ ܘܚܕܪܐ. ܐܝܟ ܗܘܐ ܚܕܐ ܡܢܝܬܐ ܠܘܕܐܝܬܐ ܕܐܦܝܐ ܘܠܠܟܝܬܐ ܕܡܘܟܐ
ܘܠܠܟܝܬܐ ܗܘ ܙܟܝܬܐ.

ܒܐܪܫܐ ܕܐܐܪ. ܝܕܘܟܐ ܡܢ ܦܠܚܝ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܠܙܘܡܪܝܬܐ ܡܫܟܠ ܠܘܕܝܐ
ܪܡܐ: ܐܝܟܐ ܕܐܝܬ ܠܘܝܐ ܕܐܠܠܝܬܐ ܗܒܝܬܐ: ܘܡܠܟܐ ܟܦܪܝܘܬܐ: ܚܢܢܝܬܐ ܘܪܘܒܠܐ
ܕܡܟܢܐ ܡܪܝܬܐ ܟܠܝܢܐ ܠܘ ܡܕܟܠܐ ܘܓܝܡܪܝܬܐ ܡܫܘܡܠܐ ܒܪܘܠܐ ܕܝܘܬܒܝܬܐ ܘܦܣܢܝܢ
ܢܝܫܐ: ܢܕܡܣܘܣ ܐܝܟܘܬܐ ܟܝܟܝ ܡܕܡܘܣ: ܘܢܕܪܟܐ ܕܩܝܫܝܐ ܘܩܪܠܐ:
ܟܕ ܣܒܝܬܐ ܠܫܢܕܘܝܗܝ ܡܡܘܢܬܐ ܘܐܠܝܬܐ ܐܣܪܝܐ ܒܙܡܪܐ ܘܡܡܪܐ ܒܡܘܠܬܐ
ܦܝܫܬܐ ܠܟܡܝܢܬܐ ܕܐܬܪܝܬܐ ܕܢܡܟܝܬܐ.

ܦܝܫܬܐ ܐܟܠܐ ܐܝܟܬܐ ܕܡܬܩܢܐ ܘܟܘܪܗܝܐ ܪܟܐ ܟܝܘܪܐ ܐܗܘܘ ܒܐܪܝ

ܨ. 3 ܐܒܕܐ ܦܠܝܚܝܬܐ ܠܐܬܘܪܝܐ ܦܣܘܣܝܐ ܦܝܠܐ ܕܠܒܝܫܝܗܝ ܕܒܪܡ
ܦܠܚܐ ܕܫܢܬܐ ܕ. 1914. ܘܡܢ ܕܗܬ ܒܐܟܢܝܗܝ. ܘܠܒܝܫܬܐ ܒܠܘܚܝܐ ܕܥܕܢܝ.

ܠܘܕܝܐ: ܡܢ ܝܘܡܘܬܐ ܘܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܗܘܐ ܡܕܝܪܐ: ܘܡܦܠܣܬܐ ܕܐܠܠܝܬܐ ܕܐܕܪܫܬܐ:
ܕܝܢ ܡܫܡܫܝܢ ܠܐܟܐ ܡܕܟܐ ܘܟܝܢܐ ܕܪܕܢܟܐ: ܐܝܟ ܐܠܕܢܐ ܗܘ ܕܘܫܐ: ܘܡܡܕܪܐ
ܕܐܡܝܢܐ ܗܘ ܕܦܘܦܬܐ ܘܡܨܚܬܐ: (ܐܡܝܡܬܐ): ܘܢܘܫܫܐ ܗܘ ܒܟܠ ܐܝܕ ܐܘܦܪ
ܕܐܘܠܝܬܐ ܕܝܠܗ ܝܫܘܥܡܠܐ. ܘܗܒܐ ܝܢ ܝܡܪܐ ܘܒܐܪ ܚܪܡ ܡܕܝܢܐ ܘܦܘܡܪܐ
ܘܡܕܪܚܐ ܕܐܠܠܝܬܐ ܘܐܪܡܘܝܐ ܐܣܪܝܐ ܦܬܝܐ: ܐܝܟܐ ܗܘܐ ܒܘܫܡܐ ܒܝܢܬܐ: ܘܐܠܚܪܐ
ܠܘܟܠܬܐ ܕܐܝܢܐ: ܘܦܪܝܫܐ ܐܪܟܢܬܐ.

ܡܫܡܫܬܐ ܕܐܝܢܬܐ ܪܟܐ ܟܠܘ ܐܗܘܐ: ܡܢ ܚܫܡܘܬܐ ܕܐܘܪܫܬܐ ܗܘ

ܐܘܠܟ̈ܢܐ ܠܗ ܕܝܢܝ ܟܠܝܬ̈ܐ ܕܬܘܕܝܬܐ ܩܕܡܝܐ ܘܡܫܝܚܐ .
ܒܝܠ ܣܘܪ̈ܝܢ ܘܬܡܕܘ ܗܐ ܬܠܬܐ ܝܩܝܪܐ ܐܘܪ̈ܚܬܐ ܡܢ ܗܘܝܢ ܗܘܐ ܒܠܒܝܐ
ܒܥܘܠܫܢܐ ܕܐܪܥܐ : ܚܕܐ ܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܟܠܐ ܗܐ ܬܘܪܓܡܐ ܕܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ) :
ܚܕ ܦܫܛܐ ܕܟܠܐ ܡܢ ܟܪܝܬܐ ܗܘܐ ܠܗ ܒܣܦܪܐ: ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܟܬܒܝ ܗܘܐ
ܠܗ ܠܒܘܕܩܐ (ܟܬܒܐ ܠܘܩܝ) : ܒܡܫܡܠܝܐ ܕܟܬܒܐ ܡܢ ܟܪܝܬܐ ܗܘܐ ܠܗ
ܒܟܪܝܘܬܐ ܒܢܝܢ ܡܕܒܪܢܘܬܐ (ܡܘܠܝܐ) ܡܛܠ ܬܘܠܕܐ : ܐܚܕ ܕܗܘ ܐܪܒܥܐ ܝܩܝܪܐ
ܐܪܒܥܐ ܡܢ ܗܘܝܐ ܗܘܐ ܡܘܒܩܬܐ ܒܚܕܐ ܟܫܝܪܐ ܚܠܝܡܬܐ ܕܐܒܬܐ ܦܘܠ ܬܪܓܡܐ
ܐܡܝܢܐ ܕܬܘܠܟܐ ܣܘܪܐ . ܘܒܠܝܗ ܒܘܦܪܐ ܘܡܫܝܡܘܬܐ ܕܬܘܕܝܐ ܡܢ ܡܟܪܝܢ
ܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܕܒܝܬܐ ܒܡܟܠܠܢܘܬܐ ܕܦܝܫ ܟܫܝܪܐ ܕܬܘܠܟܐ ܕܝܫܐ ܒܕܝܫܐ ܡܢ ܟܠܝܬ̈ܐ :
ܘܦܠ ܟܠܐ ܕܬܘܕܝܐ ܩܕܡܐ . ܦܝܫ ܓܕܝܬ ܒܘܒܐ ܟܬܢܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܗܘܐ ܘܡܕܢܬܐ
ܕܟܬܒܐ ܒܟܬܒܐ ܒܐܢܫܐ ܘܒܢܝܢܐ ܡܢ ܢܡܫܐ ܗܘ ܟܬܒܐ ܘܡܟܬܒܢܘܬܐ : ܐܝܟ
ܟܠܝܬ̈ܐ ܒܘܦܝܬܐ : ܝܟܬܐ ܡܒܘܩܝܐ ܢܟܡ ܒܘܫܥܢܘܬܐ : ܟܬܒܐ ܘܟܬܒܘܦܝܐ : ܘܗܕܒܪ
ܘ ܟܬܒܐ ܗܘ ܦܝܫ ܒܘܝܢܘܬܐ ܕܟܝܠܝܐ : ܘܟܘܠܝܐ ܗܘ ܟܬܒܐ ܘܡܕܒܪܐ . ܐܬܘܪܝܐ ܗܘ ܟܝܬ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܫܢܝܩܘܬܐ ܗܘ ܘܡܕܢܬܐ ܕܟܬܒܢܘܬܐ ܡܢ ܠܟܬܒܐ : ܒܒܘܩ ܡܢ ܚܕ ܟܘܠܐ
ܕܒܬܪܐ : ܒܠܝܗ ܐܬܪܐ ܒܐܘܪܚܐ ܠܟܬܒܢܘܬܐ ܡܢ ܡܟܬܒܢ ܗܘܐ . ܐܝܟܐ ܗܘ ܘܡܘܪܐ ܒܘܒܐ
ܦܫܝܛܐ ܘܟܠܝܐ ܡܢ ܦܠܓ ܗܘܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܪܒܘ : ܘܟܠܝܐ ܕܗܠܡܘܢ ܘܟܕܡܘܢ .

ܒܢܝܢ ܒܡܫܒܚܢ ܗܘܐ ܒܟܬܒܐ ܒܘܦܝ ܡܕܡܫܝܚܐ ܘܟܬܒܐ ܕܡܫܝܡܘܬܐ ܕܒܬܪܘܢ ܡܢ
ܕܠܗܘܢ ܒܟܬܒܐ ܐܝܟܬܐ : ܕܐܬܘܪܝܐ ܘܡܘܫܠܡܢܘܬܐ ܫܡܥܝܢ ܬܘܕܝܐ ܕܒܘܪܟܬܗܘܢ .

ܦܫܛܐ ܬܟܝܢܐ ܕܐܬܘܪܘܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܫܡܥܝܐ ܕܒܥܢܝܢܘܬܐ ܗܘܐ : ܐܝܟ ܒܢܝܢ ܐܘܪܡܝ
ܟܘܪ ܐܠܒܫ : ܘܐܬܪܐ ܕܗܘܢ ܘܟܝܪܘܢ ܘܡܕܒܪܐ : ܐܢܝ ܡܢ ܟܬܒܝ ܗܘܐ ܘܬܘܟܐ ܒܒܘܬܗܘܢ : ܡܢ
ܐܡܫܝ ܗܘܐ ܬܠܬܐ ܪܘܟܝܐ ܕܬܘܟܝܐ ܦܒܡܝܐ ܘܚܕ ܕܟܬܒܝܬܐ ܟܬܒܗܘܢ : ܘܒܠ
ܪܘܟܐ ܚܕ ܢܬܠܒܬ ܢܬܝܒܐ ܡܛܠ ܝܘܡܐ ܒܬܪ ܒܪܘܡܬܐ : ܘܟܠܐ ܟܝܪܐ ܟܬܠܝܐ . ܐܝܬܐ ܒܘܬܗܘܢ
ܒܝܬܟܦܐ ܠܐܪܒܥܐ ܡܘܝܢܘܬܐ ܡܢ ܒܘܟܝܘܬܐ ܕܟܠܐ ܕܒܬܪ̈ܝܐ : ܘܪܘܡܢܘܬܐ ܡܢ ܦܬܟܬܐ
ܗܘܐ ܚܝܠܝܐ ܘܡܠܝܐ ܘܟܬܒܐ ܕܐܪܥܘܬܐ ܒܦܪܝܘܬܐ : ܘܡܠܝ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܘܢܢܘܬܐ
ܘܟܬܒܢܘܬܗܘܢ : ܘܗܘ ܕܐܢܝ ܪܘܒܐ ܡܢ ܚܒܝܒܝ ܗܘܐ ܟܘܟܒܐ ܠܒܪܝܪ ܟܘ ܐܪܒܥܐ ܘܒܪܝ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܟܘܝܗܘܢ ܗܘ ܦܠ ܐܘܡܢܐ ܕܫܢܝܩܘܬܐ .

ܘܦܪܫܝܬ ܒܢܝܢ ܐܘܪܡܝ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܪܒܐ ܐܒܢܬܐ ܒܟܝܪܝܬܐ ܕܒܪܡܫܝܐ
ܕܒܢܝܬܐ : ܘܪܒܐ ܬܘܪܐ ܘܟܬܒܐ ܕܐܝܟܝܬܐ : ܕܟܬܒܘܢܬܐ : ܘܒܘܫܬܝܬܐ ܘܡܪܡܘܝܬܐ
ܘܟܠܝܬܐ : ܟܝܪܐ ܘܫܠܝܬܐ ܘܒܢܝܢܝܐ ܘܟܬܒܘܦܐ ܘܡܕܒܪܐ .

ܘܥܠܫܢܐ ܕܐܢܝ ܢܡܫܒܝ ܟܝܢܬܐ ܪܒܐ ܒܘܟܝ ܗܫܘܚܝ ܐܗܘܐ ܡܢ ܕܢܡܫܒܝ
ܬܘܕܝܐ : ܦܫܛܐ ܒܠܗܘܢ ܦܬܓܡܝܐ ܕܐܪܟܬܗܘܢ ܡܢ ܟܬܒܝ ܠܗܘܢ ܒܟܝܪ
ܒܩܝܪܐ ܘܟܬܒܝ ܠܗܘܢ ܒܒܘܬܗܘܢ . ܠܒܝܬܗܘܢ ܪܒܐ ܘܦܪܝܬܐ ܐܗܘܐ ܡܢ ܢܟܬܒܪܝܐ :
ܘܦܪܫܝܬ ܒܘܫܢܬܗܘܢ .

ܐܬܪܐ ܕܡܘܨܠ : ܟܠܕܝܢܝܐ ܐܠܩܘܫ ܬܪܩܘܫ ܒܟܬܝܐ ܘܡܕܒܪܐ : ܡܢ ܟܬܒܝ
ܘܐܬܪܐ ܒܐܘܩܝܐ ܘܡܘܒܝܬܐ : ܘܡܢ ܪܒܝ ܚܝܠܝܐ ܘܡܠܝܐ ܘܟܠܒܝܬܐ ܘܚܝܟܬܒܝܐ

ܘܡܫܠܝܢܐ: ܘܡܘܫܬܝܢܐ ܕܒܥܠܕܒܒܐ ܘܠܒܪܒܘܒܐ ܘܡܪܕܘܬܐ: ܘܗܘܐ ܗܘܐ ܙܕܩܐ ܥܠ ܐܬܘܪܝܐ ܕܐܢܫܘ. ܐܢܫܐ ܗܘ ܠܘܩܒܠ ܟܘܠܗ ܕܝܢܐ ܕܝܢ ܥܠܝ ܗܘܐ ܩܢܝܢܗܘܢ ܡܢ ܠܘܩܕܡܝܐ: ܐܝܟ ܠܘܬܐ ܘܙܕܩܐ ܘܐܘܚܕܢܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܡܢ ܐܘܡܘܬܐ ܕܕܘܪܐ ܘܡܫܪܪܐ ܘܪܒܘ ܘܡܥܫܢܐ: ܐܝܟ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܡܪܕܘܬܐ ܕܒܕܩܠܝܬܐ ܕܟܠܦܬܐ: ܘܐܬܘܪܝܐ ܘܡܠܟܝܐ ܘܡܕܢܚܐ.

ܗܝ ܒܡܕܢܚܐ ܒܘܬ ܠܘܩܒܠ ܕܐܬܪܐ ܗܘܐ ܡܢܘܬܐ ܕܥܡܐ ܒܡܕܢܚܐ ܕܝܢ ܥܠܝ ܗܘܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܩܕܝܫܐ ܕܡܘܪܝܬܐ: ܐܝܟ ܠܒܪܝܬܐ ܒܡܘܪܐ ܦܘܠܚܢܐ ܘܡܫܪܪܐ: ܗܘܐ ܡܢܘܬܐ ܕܝܢ ܥܠܝ ܒܡܬܝܢܐ ܕܝܢܐ ܕܝܢ: ܚܕܬܐ ܦܬܚܐ ܒܟܠ ܫܢܬܐ.

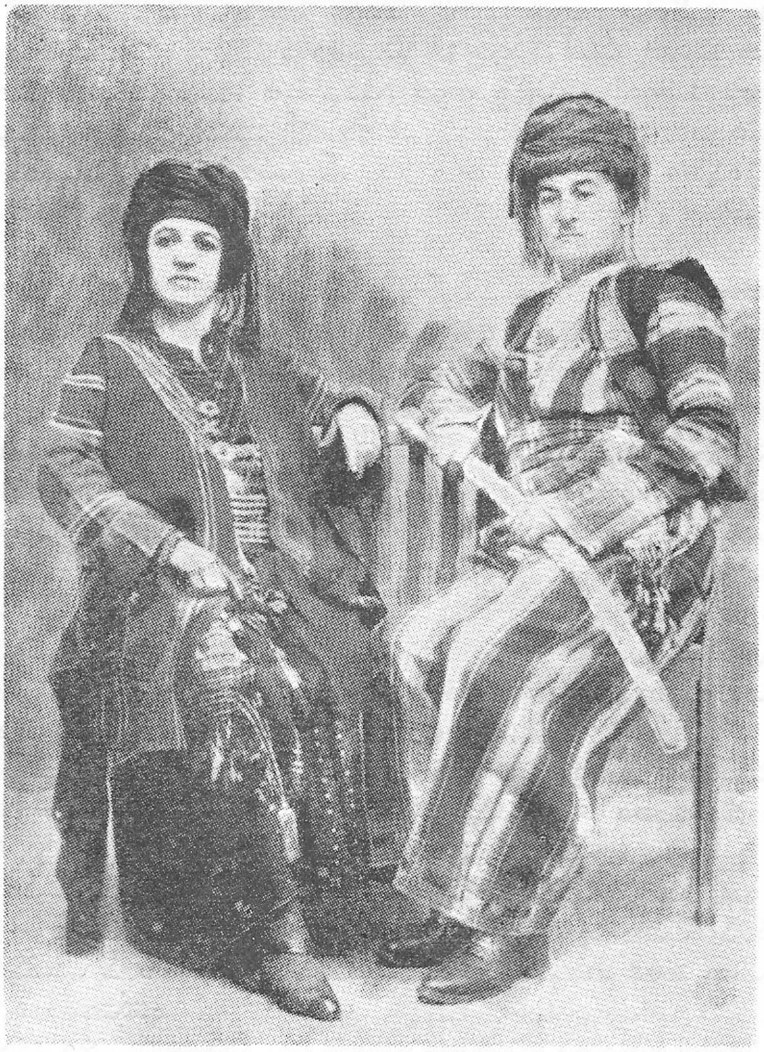

ܨ. 4 ܡܠܟ ܝܘܐܒ ܒܪ ܡܠܟ ܥܫܝܪܬܐ ܕܛܝܪܝ: ܘܐܢܬܬܗ ܒܠܒܘܫܐ ܕܐܬܘܪܝܐ: ܕܛܘܪܢܝܐ: ܘܡܕܢܚܝܐ ܕܠܘܩܕܡ ܕܥܠܡܐ: ܡܢ ܩܕܡ ܫܢܬܐ ܕ 1914

ܦܪܘܡܣܘܬܐ

ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܒܒܠܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܦܠܫܬܐ ܡܬܘܠܕܢܐ ܕܡܕܒܪܢܐ: ܡܢ
ܒܩܘܕܫܐ ܕܒܘܪܐ ܡܕܡܢܝܐ ܡܡܘܒܠܢܐ ܗܘܘ ܠܡܫܬܚܠܦܘܬܐ: ܕܘܪܐ ܕܘܪ ܡܢ
ܫܠܝܛܘܗ ܕܡܠܟ̈ܐ: ܡܠܟܐ ܢܝܢܘܐ: ܘܡܠܟܐ ܡܠܟܐ: ܘܡܠܟܐ ܐܬܘܪܝܐ: ܘܡܠܟܐ
ܕܐܬܘܠܝܐ: ܘܡܫܡܠܝ ܟܬܒܐ ܕܐܘܪܚܐ ܦܬܠ ܠܦܪܩܠ: ܐ . ܦܪܩ ܗ: 13 . ܘܟܢ
ܡܦܪܫܝܢ ܗܘܘ ܒܐܬܠܡܘܬܐ ܡܕܝܢܬܐ: ܟܕܐ: ܒܕܘܢܐ: ܘܕܘܫܐ ܕܡܘܒܠܐ.
ܘܟܢ ܡܘܕܝܢ ܒܦܪܘܬܢܘܬܐ ܕܐܒܪܗܡܬܐ ܕܒܝܬܐ ܕܐܢܫܝܐ ܕܟܠܐ ܘܡܠܟܐ: ܘܗܘ
ܢܘܠܩܢܐ ܕܒܝܫܬܐ ܐܠܗܐ ܐܝܟ ܕܠܘܩܒܠ ܡܦܪܫܢܘܬܐ: ܡܢ ܝܕܥܬܐ ܐܚܪܢܐ ܘܐܬܪܢܝܐ ܠܟܠܗܘܢ
ܥܠܡܝܢ̈ܐ ܡܕܝܢܬܐ ܦܪܝܫܬܐ ܕܒܝܬܐ ܐܚܪܢܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܢܝܢܘܐ ܕܒܒܠܬܐ
ܡܕܝܢܬܐ. ܟܕ ܐܬܕܢܝ ܐܘܡܢܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܡܢ ܟܠ ܚܕ ܐܬܪ ܕܦܠܚܢܐ:
ܟܕ ܚܕܐ ܐܬܪܘܬܐ ܕܟܠܐ ܡܫܡܠܝܢܘܬܐ: ܘܠܟܠܐ ܡܢܝܢܐ ܗܘܘ ܠܟܠ ܡܠܟܐ: ܘܦܬܓܡ̈ܐ
ܕܐܠܘܗܬܐ: ܘܟܢ ܡܫܡܠܝ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ: ܒܐܘܪܚܐ ܘܡܕܒܪܢܐ ܕܟܠ ܐܬܪܘܬܐ.
ܒܗܘ. ܘܒܪܐ ܟܕ ܡܫܡܠܝ ܗܘܘ ܠܡܠܟܐ ܫܪܝܪܬܐ ܘܡܫܡܠܝܢ ܠܡܠܟܘܬܐ: ܐܬܪܐ ܒܗܘ
ܘܒܪܐ ܠܐܬܪܐ ܕܐܒܪܗܡܬܐ ܘܡܠܟܐ ܕܒܝܬܝܐ ܫܠܘܡܝܬܐ ܦܠܚܢܘܬܐ. ܘܟܝ ܚܕ ܐܢܫܐ ܫܟܝܚ
ܗܘܐ ܠܫܘܠܛܢܐ ܡܫܬܡܫܢܘܬܐ ܟܕ ܦܪܫ ܗܘܐ ܡܫܡܠܝܐ ܒܗܘܢܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܐܬܪܐ ܘܡܫܡܠܝܢܘܬܐ ܕܒܒܠܬܐ: ܘܐܝܟ ܚܕ ܦܘܠܚܢܐ ܘܡܫܡܠܝܢ ܟܕ ܦܪܫ ܗܘܐ ܫܡܫܐ
ܠܟܠ ܟܠܗܘܢ ܐܢܫܐ ܕܒܒܠܘܗܝ ܘܒܢܝ̈ܐ ܡܐܬܘܗܝ ܘܫܘܒܚܘܗܝ: ܦܬܠ ܕܒܒܠ ܗܘܐ
ܘܡܠܟܐ ܗܘܐ ܒܐܬܪܘܬܗܘܢ: ܘܫܪܝ ܗܘܐ ܐܬܪܘܬܐ ܕܒܒܠܬܐ ܒܗܢ ܝܘܡܐ. ܒܐܬܪܐ
ܘܒܫܢܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܗܘ ܡܠܟܘܬܐ ܗܘܘ ܘܡܠܟܘܬܐ ܕܦܬܓܡܬܐ ܕܗܢܐ: ܘܟܠܐ ܟܠ.
ܕܒܒܠܬܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܐܬܐܢ ܐܬܪܘܬܐ ܒܫܡܐ ܟܠ ܫܪܝܪܬܐ ܗܘ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܘܫܘܒܚܘܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܗܘ ܡܢ ܐܬܪܐ ܘܟܠܗ ܕܫܘܒܚܐ ܒܟܠܗܘܢ.
ܡܕܒܪܢܐ ܕܡܫܡܠܝܢܘܬܐ ܒܐܘܪܚܐ: ܕܒܝܬܗ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܡܠܟܐ ܡܕܝܢܬܐ: ܟܠ ܘܗܘ ܡܠܬܐ
ܕܟܠܬܐ: ܕܡܫܡܠܝܢ ܐܬܪܘܬܐ. ܘܡܕܒܪܢܐ ܦܠܚܢܘܬܐ ܒܐܬܪܘܬܐ ܒܒܝܬܐ
ܕܦܠܚܢܐ: ܟܘ ܡܫܡܠܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܫܪܝܪܐ ܕܡܫܡܠܝܢܐ ܐܬܪܘܬܐ. ܒܗܢܐ ܡܫܡܠܝܢܘܬܐ ܟܕ
ܦܠܚܝܢ ܗܘܘ ܘܡܫܡܠܝܢ ܠܟܠܗܘܢ ܕܒܝܬܐ ܕܒܝܫܬܐ ܠܐܬܪܐ: ܘܡܕܒܪܢܝܢ
ܗܘܘ ܠܟܠܗܘܢ ܫܠܝܛܢܐ ܘܡܠܟܢܐ ܕܐܢܫܐ ܕܟܠܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܒܗܢܐ ܕܡܫܡܠܝܢܐ ܡܢ
ܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܟܕ ܡܠܟܘܬܐ ܗܘܘ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܦܠܚܢܐ ܦܠܚܢܘܬܐ:
ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܠܟܘܬܐ: ܡܫܡܠܝܢܐ ܘܡܫܡܠܝܢܘܬܐ ܡܫܡܠܝܢܐ ܘܡܕܒܪܢܐ ܒܒܝܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ
ܦܠܚܝܢ ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܐܬܪ ܗܘܘ ܠܗܘܢ: ܡܫܡܠܝܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܬܪܘܬܐ ܒܝܬܐ ܗܘ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ: ܘܡܫܡܠܝܢ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܡܠܟܐ ܦܠܚܢܐ ܘܦܠܚܢܐ ܒܡܫܡܠܝܢܘܬܐ
ܕܡܠܟܘܬܐ: ܘܡܠܟܐ ܦܠܚܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܦܠܚܢܐ ܡܫܡܠܝܢܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܡܕܝܢܬܐ
ܒܡܫܡܠܝܢܐ ܕܚܕ ܕܘܟ ܐܬܪܘܬܐ: ܒܒܝܬ ܕܡܫܡܠܝܢܐ ܟܠܘܬܐ: ܘܡܠܟܐ ܟܠܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ.

ܟܠܗ ܡܢ ܕܘܟ ܕܒܝܬܐ ܐܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܗ: ܒ: ܐܬܠܬܐ ܘܡܠܟܘܬܐ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܗܘܐ ܡܢ ܒܝܬ ܦܠܚܢܐ: ܘܡܫܡܠܝܬܐ: ܘܡܠܟܘܬܐ.

ܐ ܡ ܐ ܒ

ܨܘܼܪܬܵܐ ܕܒܹܝܬ ܗܵܝܢ ܡܲܠܸܟ ܐܲܕܘܿܫܲܝ ܠܘܼ ܒܼܢܬܵܐ ܕܡܲܕܢܚܵܝܹ̈ܐ ܐܲܬ݂ܘܿܪ̈ܵܝܹܐ: ܒܚܲܒܵܢܝܼ ܒܥܝܼܪܵܩ 1943.
(1) ܒܹܝܬ ܗܵܝܢ ܡܵܠܵܟ ܐܲܕܘܿܫܲܝ. (2) ܒܲܕܒܲܪܬܵܐ ܕܠܲܒܲܪ ܐܲܬ݂ܘܿܪ̈ܵܝܹܐ. ܒܢܲܝܢ ܡܲܕܢܚܵܝܹ̈ܐ ܒܲܟܬ̈ܒܵܢܘܼܬܹܗ ܒܚܲܒܵܢܝܼ.

ܬܵܐ: ܕܒܹܝܬ ܗܢܝ ܡ̈ܪܢܐ ܐܕܡܘܿܒ ܟܘ ܢܝܼܪܬܵܐ ܕܡܝܕܝܢ݇ܬܵܐ ܦܘܼܠܚܵܢܗ ܒܡܕܝܼܢ݇ܬܵܐ ܕܦܘܠܛܢ
ܕ: ܒܐܝܼܪܵܢ . ܒܫܢ݇ܬܵܐ 1943 .
ܠܟܹܠܵܐ ܠܝܡܵܢܵܐ: ܟܠܝܵܐ ܕܒܝܬܹ̈ܐ: ܡܢ ܝܡܝܼܢܵܐ ܠܣܸܡܵܠܵܐ . ܡܝܼܩܵܪܵܐ ܠܦܘܠܚܢܗ
ܡܢܝ . ܪܒܝ ܗܢܝ ܡ̈ܪܢܐ ܐܕܡܘܿܒ ܡܠܟܐ . ܐܪܡܛܝܪܘܦܘܣ ܟܠܝ̈ܐ . ܘܫܪܟܐ
ܕܫܪܒܬܗ ܐܬܘܪ̈ܝܐ .

ܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܝܐ ܒܝܕ ܐܠܗܐ ܠܐ ܡܬܚܘܝܢܐ، ܡܢ ܩܕܡ ܡܫܝܚܐ ܘܒܕܪܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ - ܐܝܟ ܕܦܫܝܠܗ ܡܘܕܥܬܐ ܕܝ̈ܠܢ، ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܡܫܝܚܝܘܬܐ ܟܠܐܝܬܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ܘܟܠ ܡܠܟܐ. ܡܦܩܕܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܐܗܐ ܕܝܠܗܐ ܒܟܢܘܫܝܐ ܘ ܓܘ ܕܝܘܡܟ، ܡܢ ܒܕܘܪܐ ܩܕܡܝܐ ܩܘܒܠܘܢ ܠܡܫܝܚܐ ܘܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡ̈ܠܟܐ ܘܥܡ̈ܐ ܕܒܫܠܛܢܘܬܐ ܓܘ ܡܫܝܚܐ. ܓܠܝܘܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܐܝܟ ܡܫܝܚܐ ܦܫܛܐ ܢܠܗ ܣܘܥܬܐ ܒܟܘܡܬܐ ܕܟܘܬܒܐ ܢܟܐ ܟܠ ܐܝܟܐ ܕܝܢܐ ܢܟܐ. ܗܘ ܟܘܡܬܐ ܒܘܕ ܓܠܝܬܐ، ܟܘܡܬܐ ܕܡܬܢܬܐ ܡܢܝܡ ܢܠܗ ܩܕ ܟܕܘܬܐ ܩܕܡܝܐ ܦܫܛܐ ܢܠܗ ܬܘܪܝܐ. ܐܬܓܐ ܝܠܗ ܣܘܥܐ ܢܬܗ، ܒܕܟܝܐ ܡܢ ܟܘܡܬܐ ܓܠܝܬܐ.

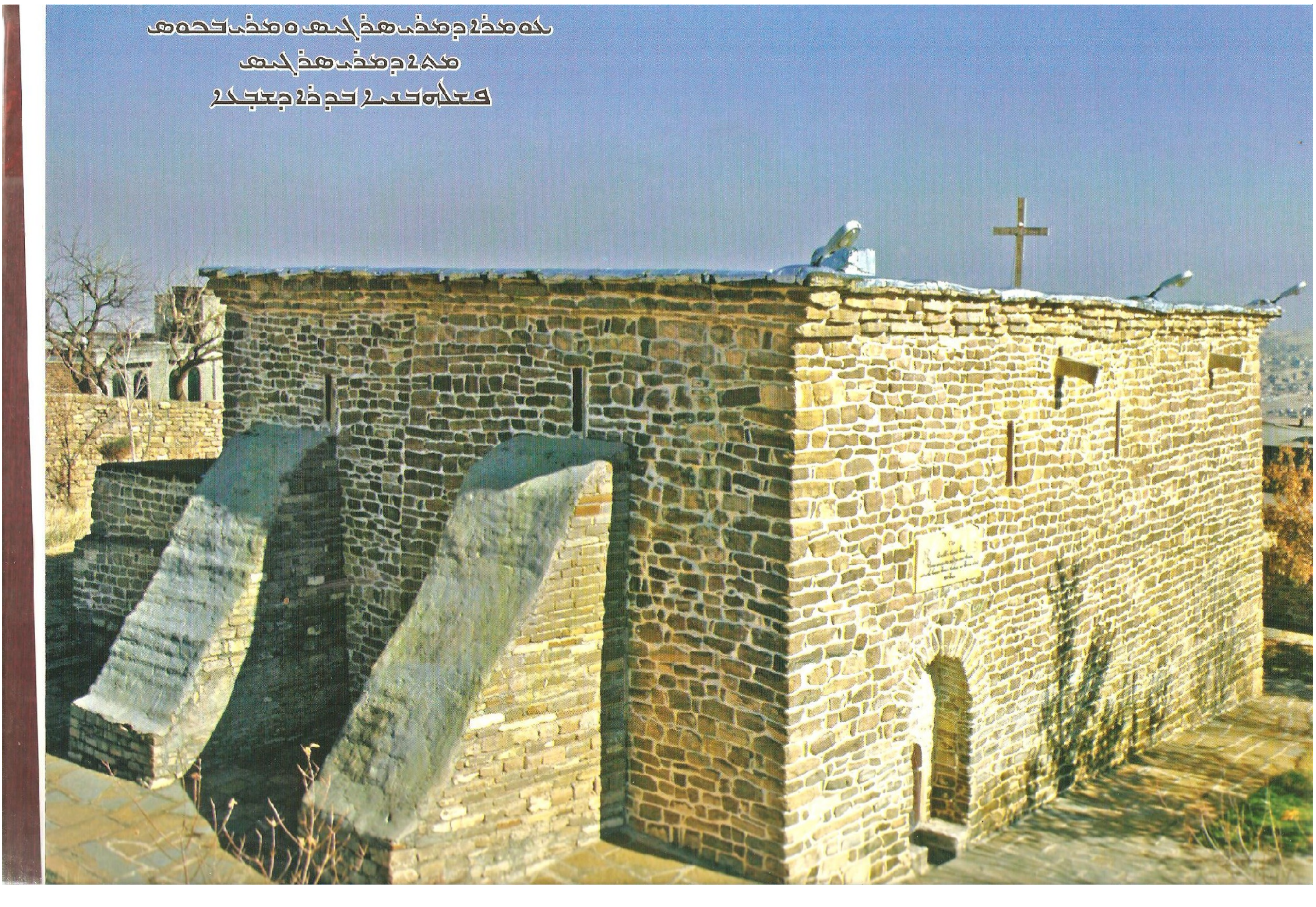

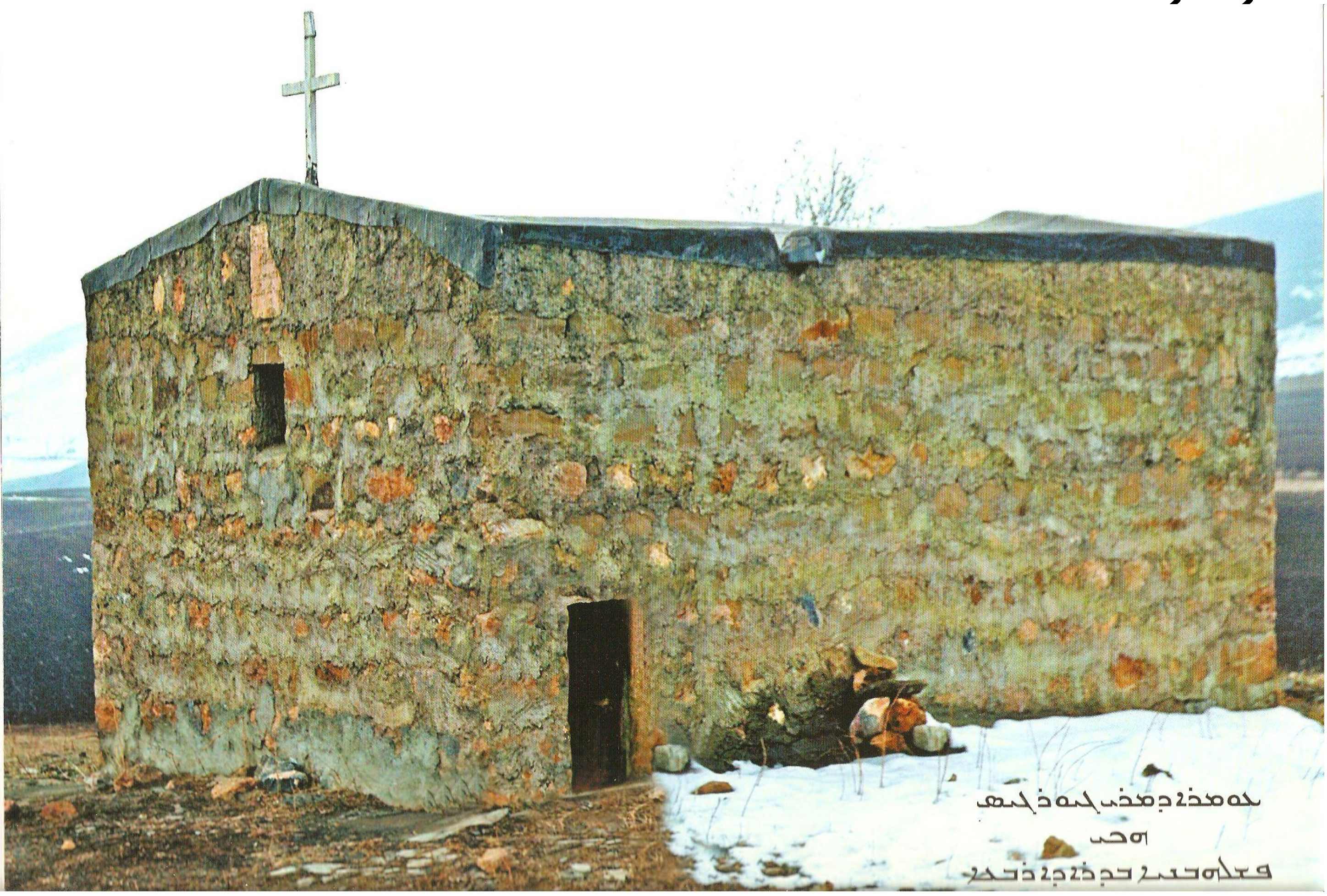

ܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܓܘܪܓܝܣ
ܒܟܢ
ܦܠܘܚܢ ܟܕܪܐ ܪܟܐ

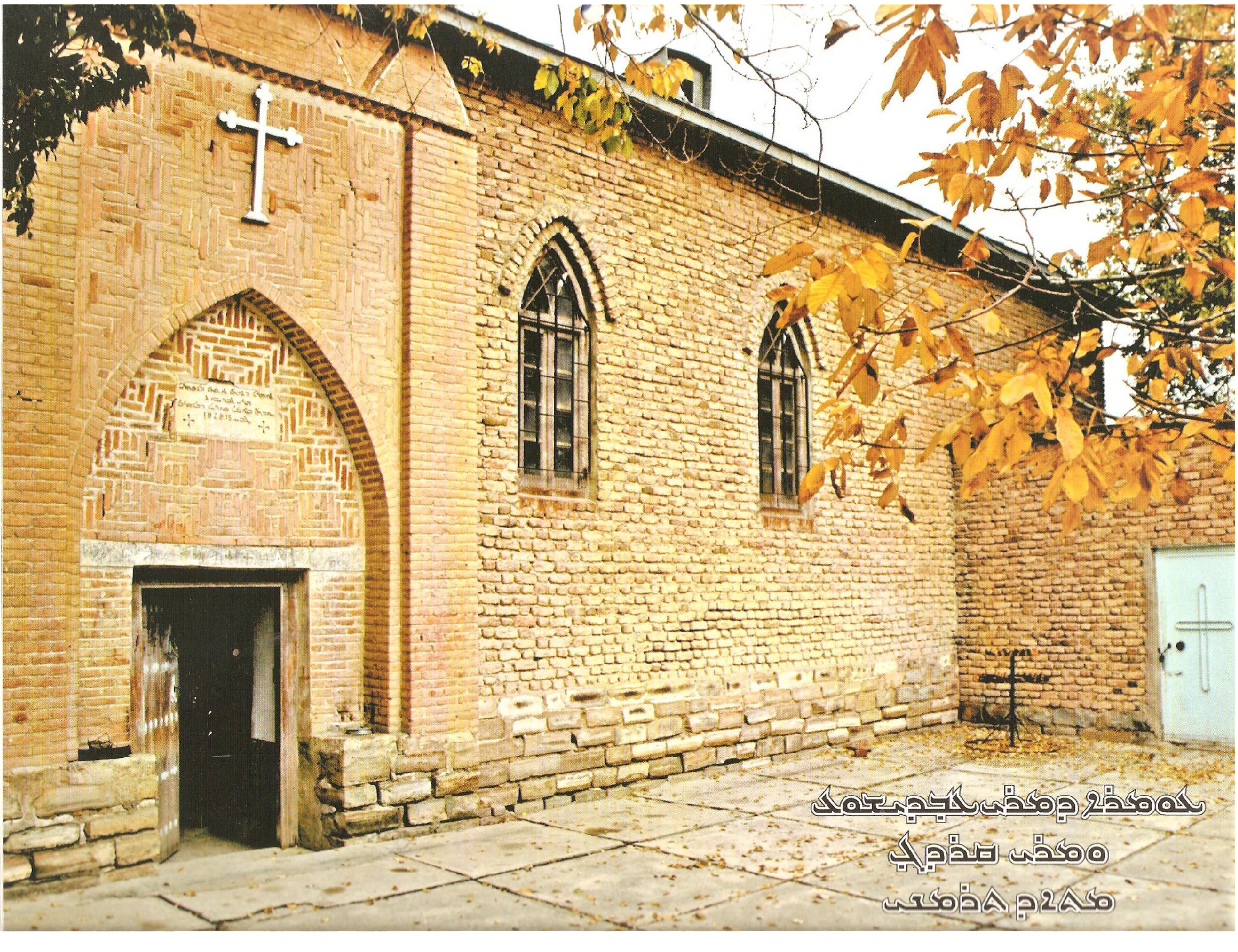

ܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܓܝܘܪܓܝܣ
ܘܡܪܝ ܣܪܓܝܣ
ܡܬܐ ܕܪܘܡܐ

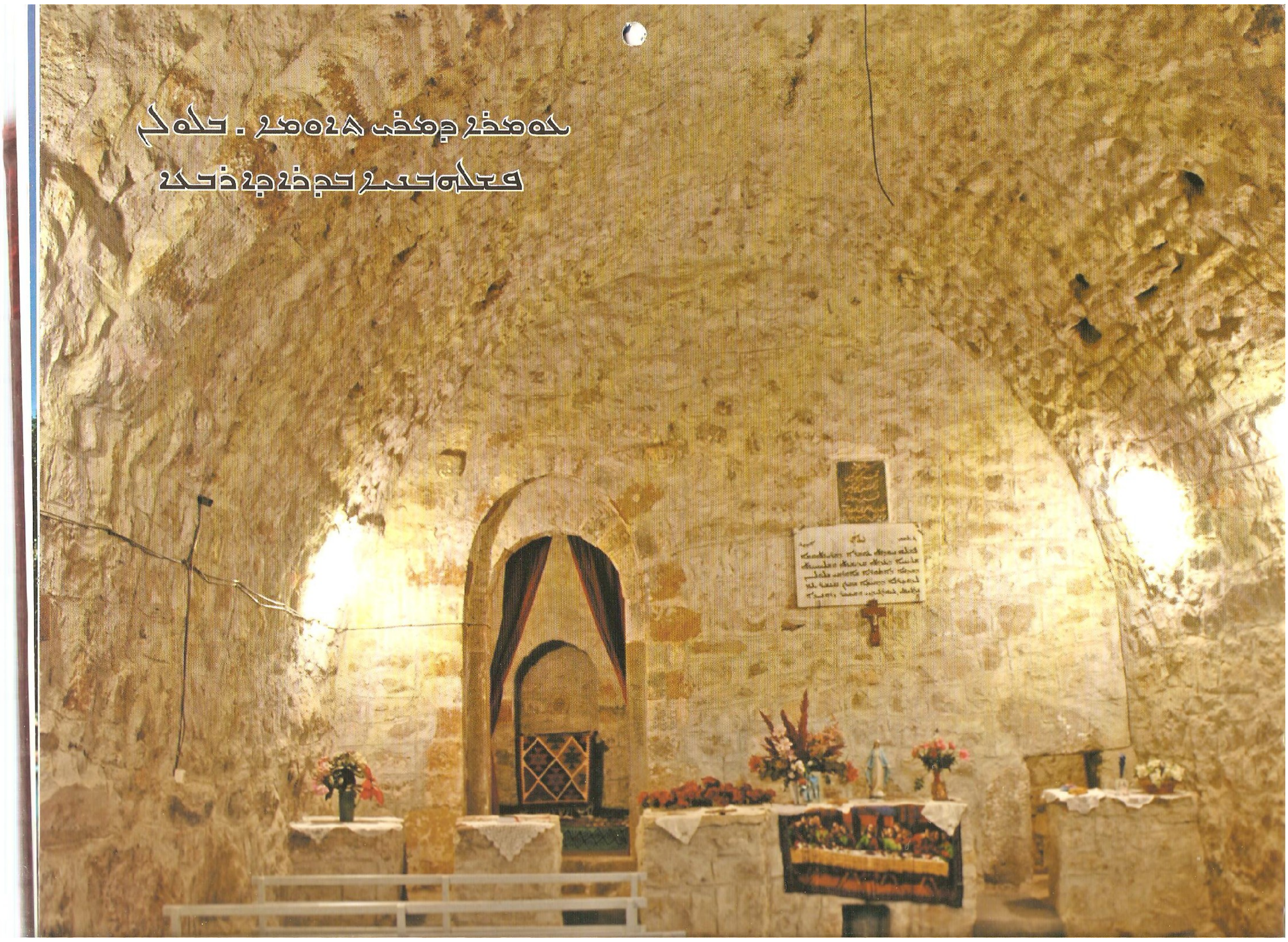
ܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܬܐܘܡܐ . ܒܟܠܡ
ܦܬܠܘܟܝܐ ܒܡܪܕܐ ܕܪܒܐ

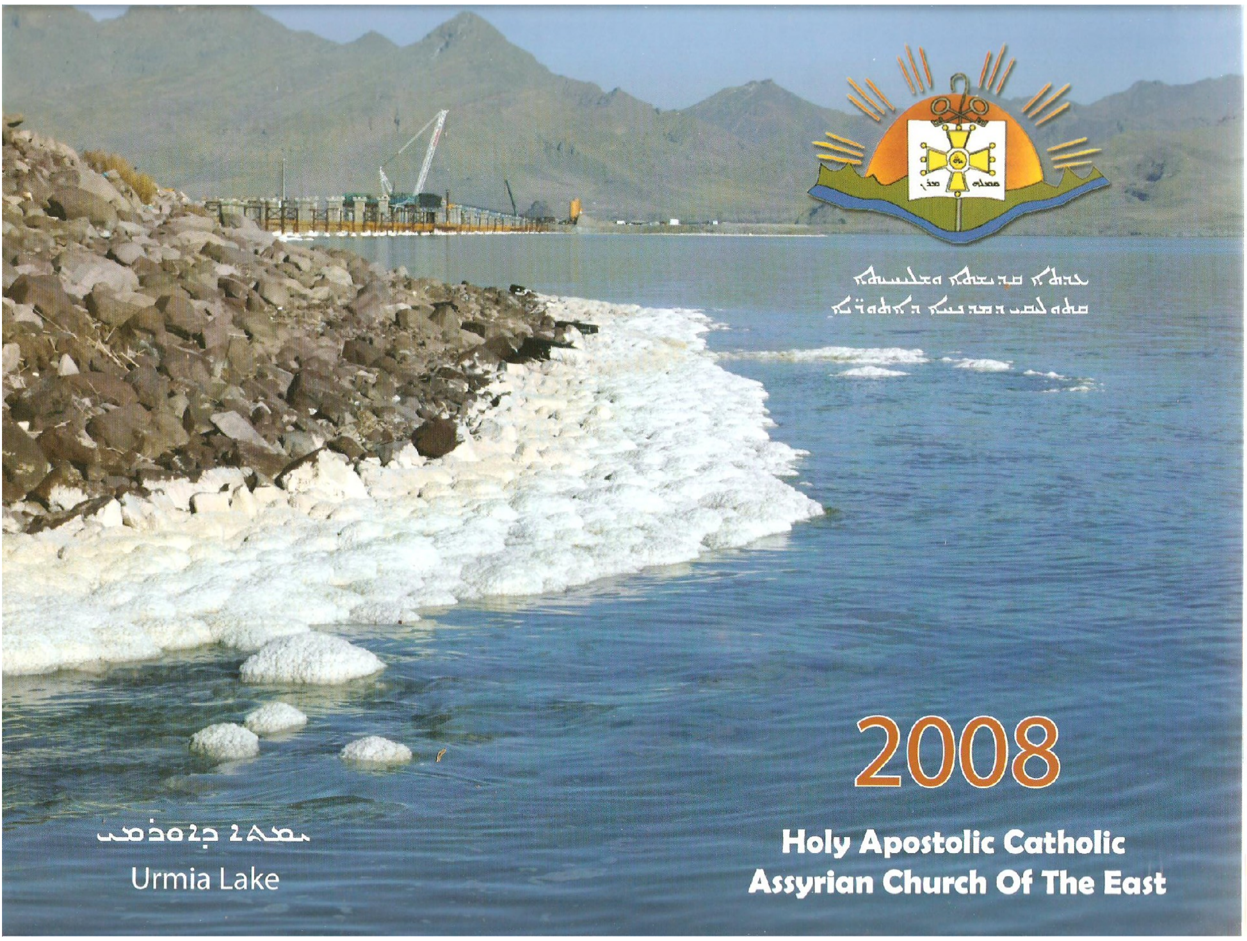
ܥܕܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܘܫܠܝܚܝܬܐ
ܩܬܘܠܝܩܝ ܕܡܕܢܚܐ ܐܬܘܪܝܬܐ
2008
Holy Apostolic Catholic
Assyrian Church Of The East
ܝܡܬܐ ܕܐܘܪܡܝ
Urmia Lake

ܒܗܘܡܢܐ ܕܒܪܐ ܗܘ ܪܚܘܡ ܦܪܫܐ
ܡܗܪ ܕܚܒܪܐ
ܦܨܠܘܚܢܝ ܒܕܪܐ ܕܥܡܐ

Juliana Jend

ܓܽܘܠܝܳܢܰܐ ܓܶܢܕܘ-ܙܰܡܳܪܬܳܐ ܡܢ ܢܘܗܕܪܬܳܐ ܒܥܠ

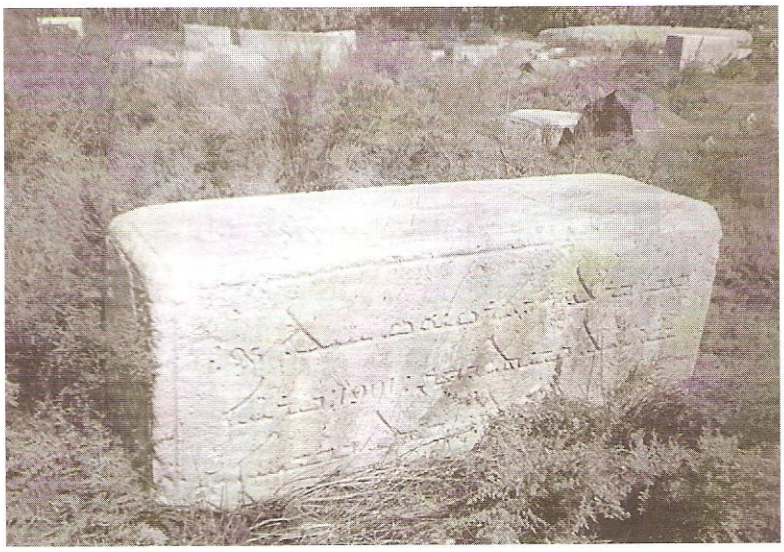

سنگ قبر متعلق به خانواده رابی بنیامین ارسوس در روستای سپورغان

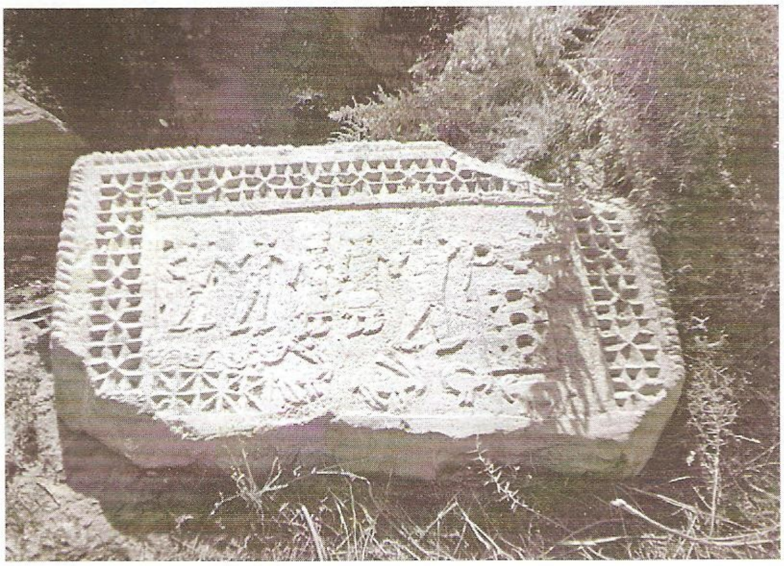

از سنگ قبرهای قدیمی قبرستان روستای سپورغان

ܟܐܦ̈ܐ ܕܒܝܬ-ܩܒܘܪ̈ܐ ܥܬܝܩ̈ܐ ܕܡܬܐ ܕܣܦܘܪܓܢ

ܐ ܫ ܐ ܒ:

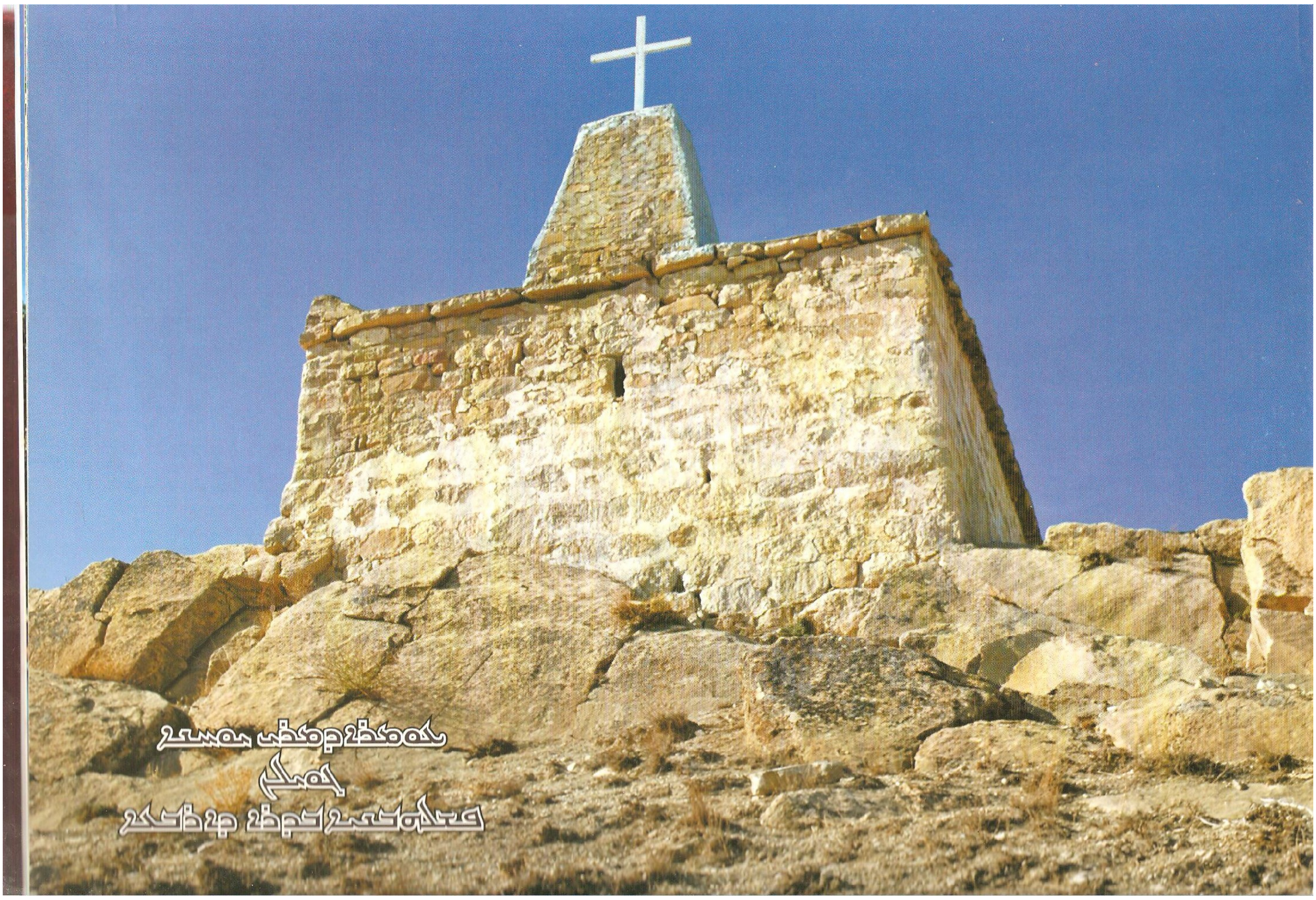

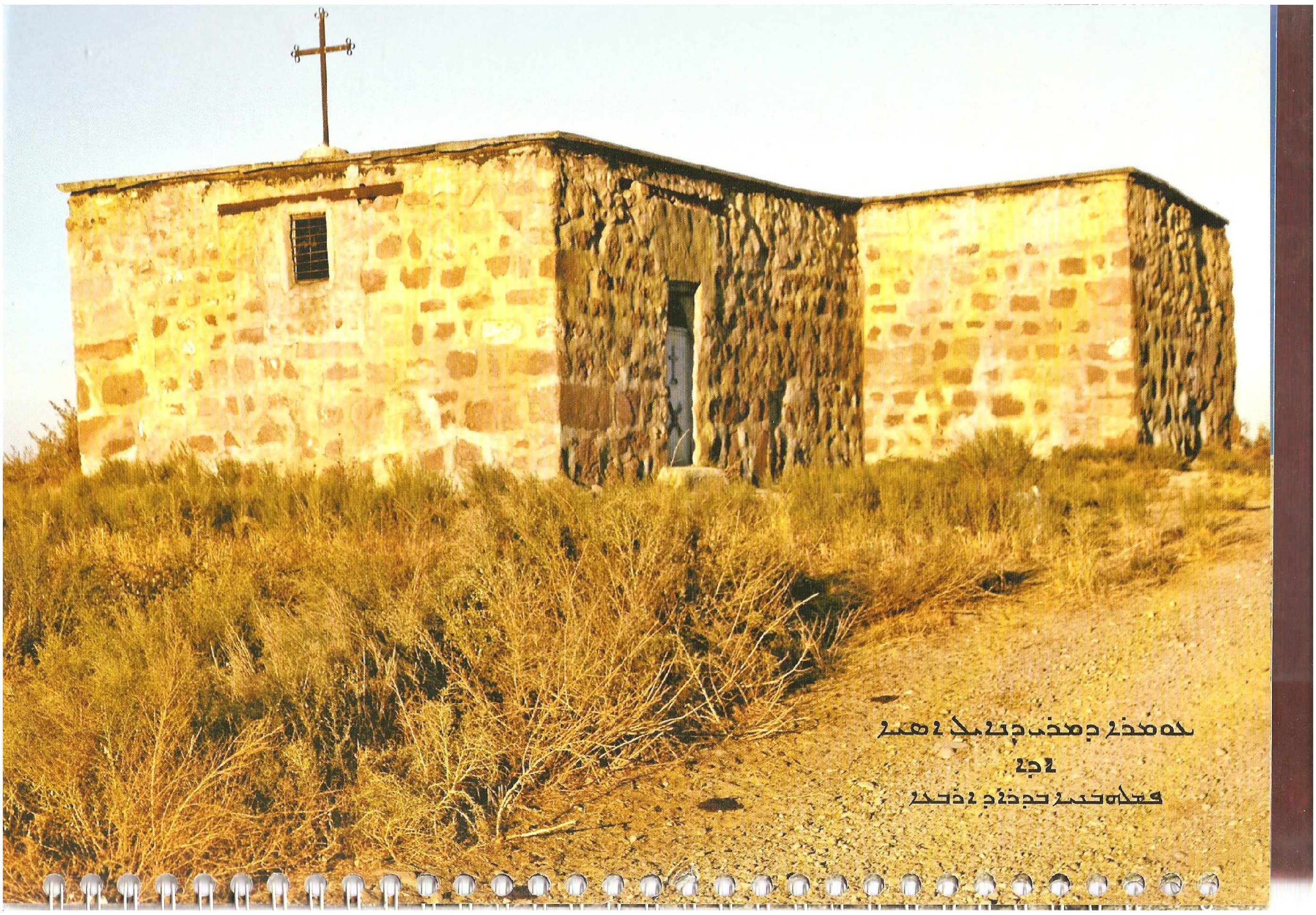

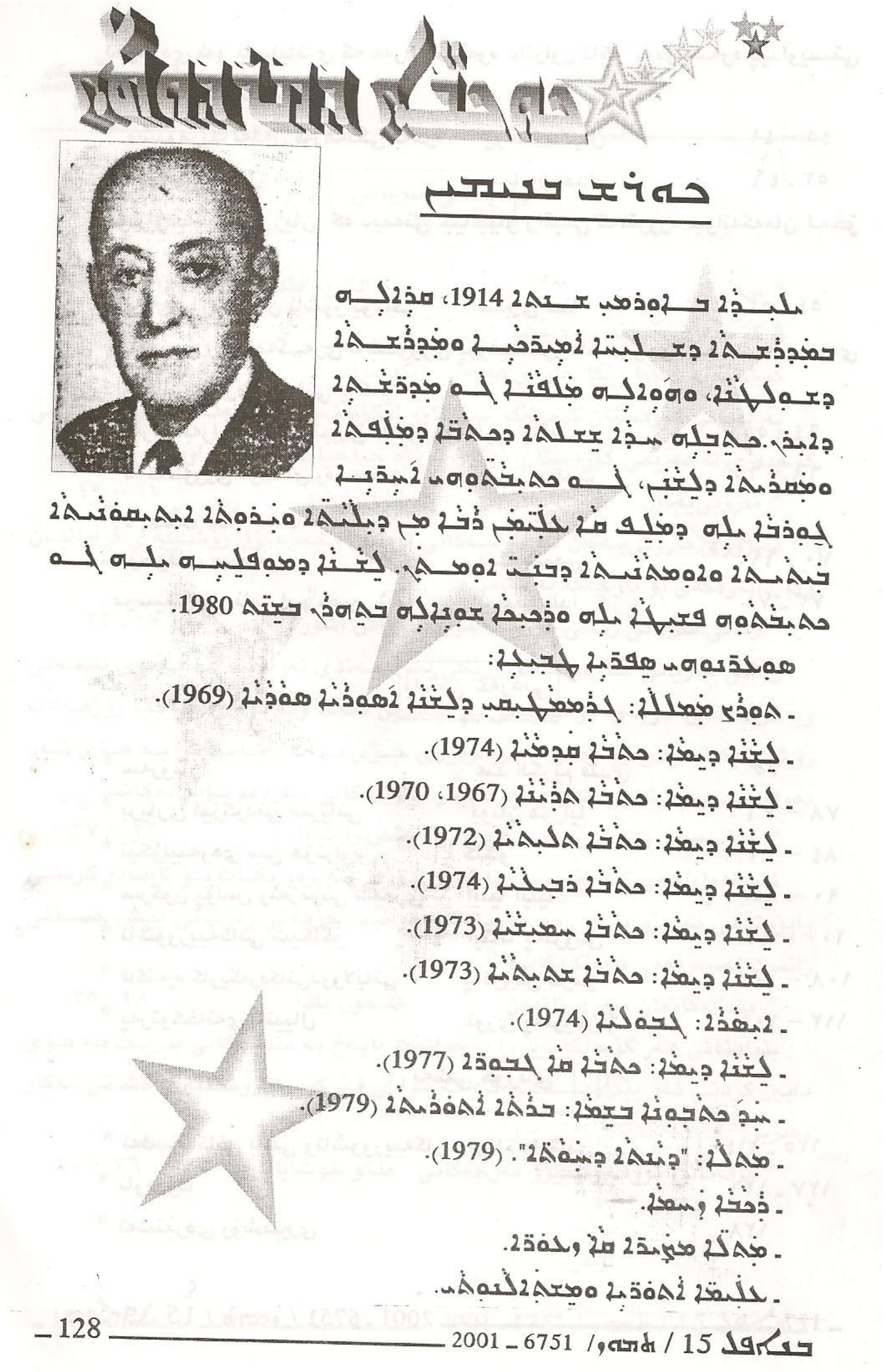

ܟܘܪܫ ܒܢܝܡܝܢ

ܝܠܝܕܐ ܒܐܘܪܡܝ ܫܢܬܐ 1914، ܩܪܐܠܗ ܒܡܕܪܫܬܐ ܕܫܠܝ̈ܚܐ ܐܡܪܝܟܝ̈ܐ ܘܡܕܪܫܬܐ ܕܫܘܠܛܢܐ، ܘܗܘܝܐܠܗ ܡܠܦܢܐ ܓܘ ܡܕܪ̈ܫܝܬܐ ܕܐܝܪܢ. ܫܩܠܠܗ ܚܕܐ ܫܗܕܘܬܐ ܕܟܬ̈ܒܐ ܕܡܠܦܢܘܬܐ ܘܡܫܘܕܥܬܐ ܕܠܫܢܢ، ܓܘ ܟܬ̈ܒܘܗܝ ܐܚܪ̈ܢܐ ܠܘܪܐ ܝܠܗ ܕܡܠܦ ܡܢ ܠܫܢܢ ܪܒܐ ܡܢ ܕܝܠܢܝܐ ܘܡܕܘܪܐ ܐܣܛܡܦܢܝܐ ܢܚܡܬܐ ܘܐܘܡܢܘܬܐ ܕܟܢܫܐ ܐܘܡܬܐ. ܟܬ̈ܒܐ ܕܡܘܠܦܢܗ ܝܠܗ ܓܘ ܟܘܢܫܘܗ ܦܫܝܛܐ ܝܠܗ ܘܪܗܝܛܐ ܫܘܝܠܗ ܟܝܘܡ ܫܢܬܐ 1980.

ܡܘܟܬܒܢܘܗܝ ܡܦܪܣܝ̈ܐ ܠܒܝܬܐ:

- ܩܘܪܐ ܡܫܠܡܐ: ܠܕܪܫܬܐ ܕܟܬ̈ܒܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܫܦܝܪ̈ܐ (1969).
- ܟܬ̈ܒܐ ܕܝܘܠܦܢܐ: ܨܦܐ ܩܕܡܝܐ (1974).
- ܟܬ̈ܒܐ ܕܝܘܠܦܢܐ: ܨܦܐ ܬܪܝܢܝܐ (1967، 1970).
- ܟܬ̈ܒܐ ܕܝܘܠܦܢܐ: ܨܦܐ ܬܠܝܬܝܐ (1972).
- ܟܬ̈ܒܐ ܕܝܘܠܦܢܐ: ܨܦܐ ܪܒܝܥܝܐ (1974).
- ܟܬ̈ܒܐ ܕܝܘܠܦܢܐ: ܨܦܐ ܚܡܝܫܝܐ (1973).
- ܟܬ̈ܒܐ ܕܝܘܠܦܢܐ: ܨܦܐ ܫܬܝܬܝܐ (1973).
- ܐܝܩܪܐ: ܠܟܦܠܢܐ (1974).
- ܟܬ̈ܒܐ ܕܝܘܠܦܢܐ: ܨܦܐ ܡܢ ܠܟܘܕܐ (1977).
- ܚܕ ܨܦܝܘܬܐ ܒܝܘܡܐ: ܒܪܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ (1979).
- ܡܬܠܐ: "ܕܢܚܐ ܕܝܘܡܐ". (1979).
- ܪ̈ܒܢܐ ܘܙܡܪܐ.
- ܡܬܠܐ ܡܢܝܬܐ ܡܢ ܘܟܦܬܐ.
- ܠܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ ܘܡܟܬܒܢܘܬܗ.

LINDA GEORGE

ܐ ܡ ܐ ܒܐ

ܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܣܪܓܝܣ
ܣܘܣܪܐ

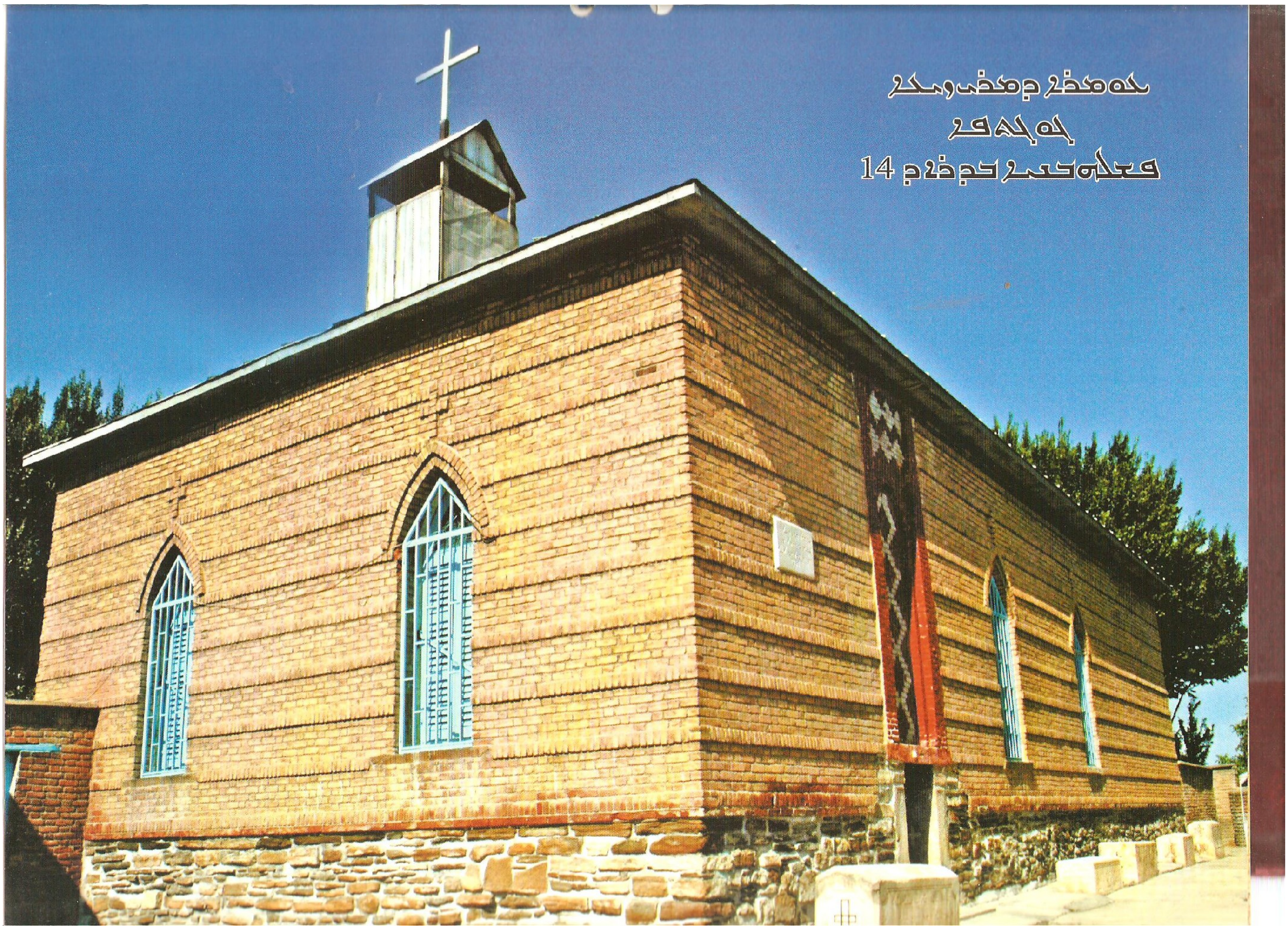

ܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܙܝܥܐ
ܓܘܓܬܦܐ
ܦܬܘܚܝܐ ܒܕܪܐ ܕ 14

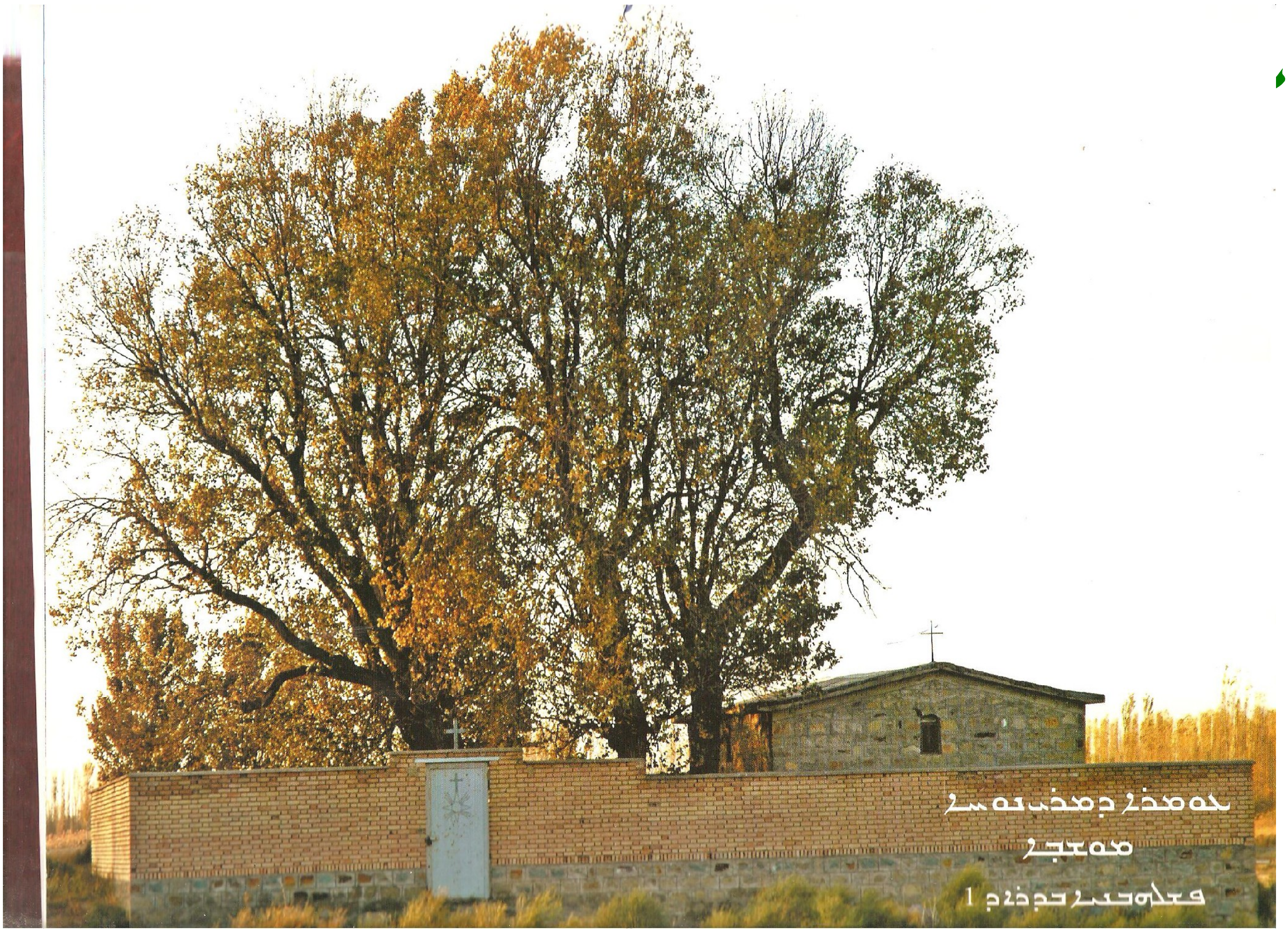

ܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܥܘܕܝܫܘܥ
ܡܘܫܝܐ
ܦܠܘܚܝܐ ܒܕܪܐ 1

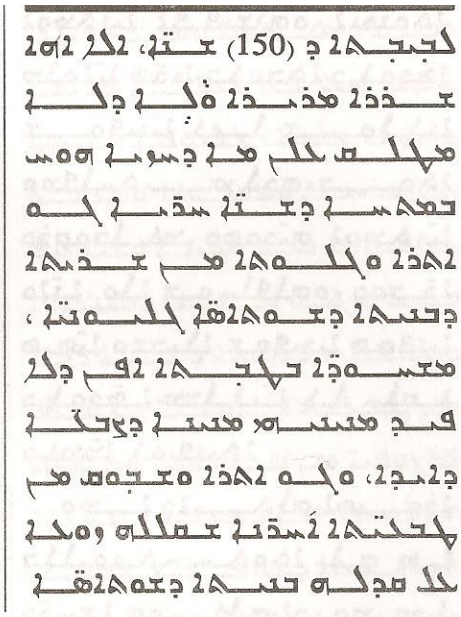

ܠܒܝܬܐ ܕ (150) ܫܢ̈ܐ، ܐܠܐ ܐܝܬ
ܫܪܪܐ ܡܪܝܪܐ ܩܠܝܐ ܕܠܐ
ܡܛܠܗ ܟܠ ܡܢ ܕܚܙܐ ܗܘܐ
ܒܡܬܚܐ ܕܫܢ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐ ܠܗ
ܐܬܪܐ ܘܠܗܘܬܐ ܡܢ ܫܪܫܐ
ܕܒܝܬܐ ܕܫܘܬܐܣ̈ܐ ܠܠܗܘܬ̈ܐ،
ܡܫܘܕܥܐ ܠܒܝܬܐ ܐܦ ܕܠܐ
ܦܢ ܡܫܝܚܐ ܡܫܝܚܐ ܕܙܒܢ̈ܐ
ܕܐܝܕܐ، ܘܠܗ ܐܬܪܐ ܘܫܒܘܩ ܡܢ
ܠܒܢ̈ܝܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܘܗܘܐ
ܠܐ ܡܕܠܗ ܒܝܬܐ ܕܫܘܬܐܣܐ

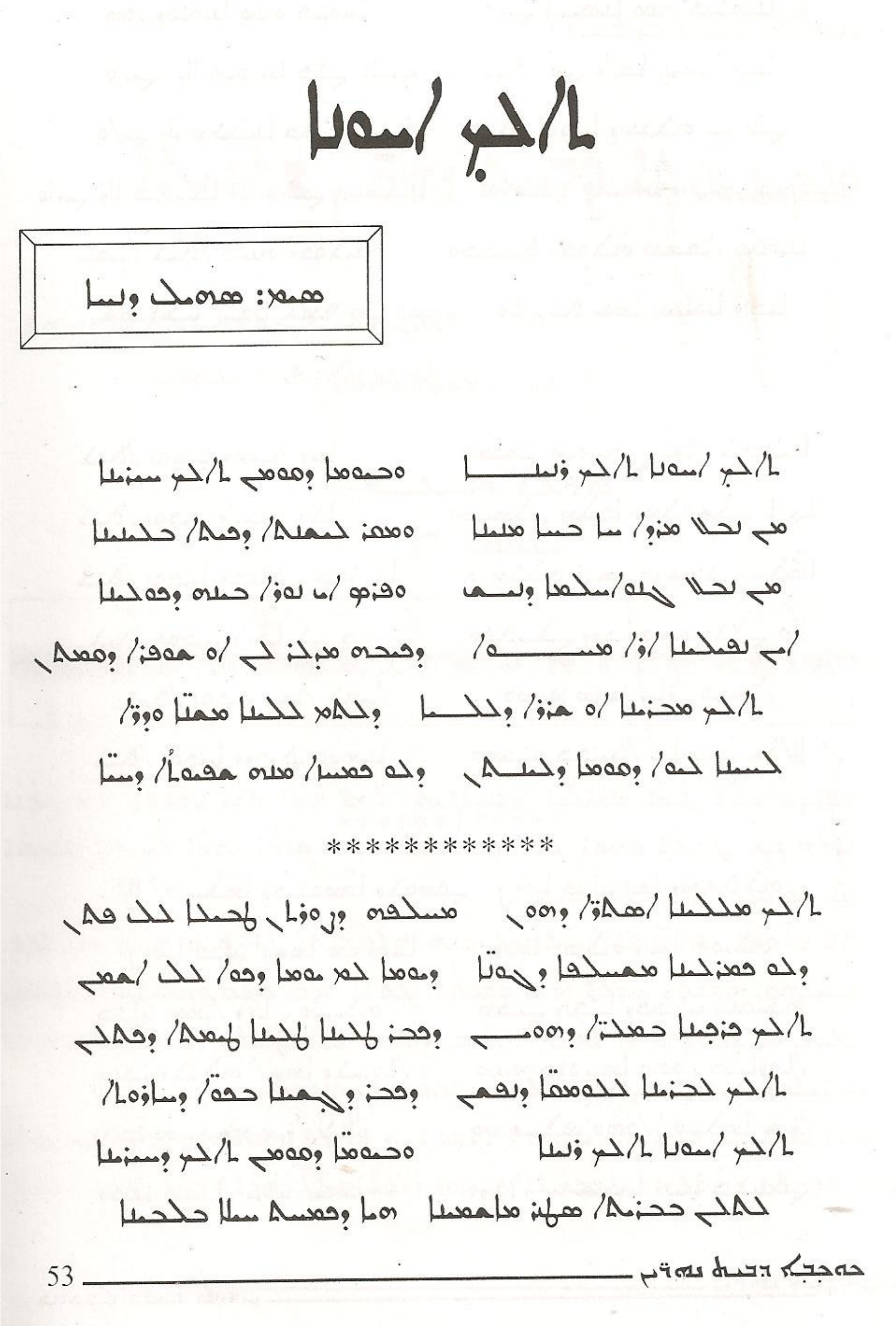

****

ܡܛܠ ܕܡܪܘܡܝܐ ܡܢܗ ܒܪܘܡܝܐ ܘܐܝܟ ܦܫܝܛܐ ܡܢܗ ܒܠܒܝܒܐ
ܘܐܝܟ ܕܠܐ ܡܫܪܝܐ ܥܠ ܐܝܕܝ̈ ܥܡܐ ܡܢ ܕܐܒܐ ܛܡܝܐ ܐܠܗܐ
ܘܐܝܟ ܕܠܐ ܡܠܟܝܐ ܥܠ ܐܝܕܝ ܥܡܐ ܢܘܟܪܝܐ ܕܡܠܠܗ ܚܐ ܡܢܝ
ܘܐܝܟ ܕܠܐ ܒܪܘܚܝܐ ܕܫܠܝܢ ܒܥܩܝܐ ܐܘܪܚܬܐ ܐܚܘܬ̈ܐ ܕܫܘܫܦ ܒܗܘܢܝܐ
ܚܘܝ ܥܡܐ ܒܢܗ ܕܒܘܠܝܐ ܘܒܒܪܝܡܐ ܒܘܠܗ ܡܫܡܫܐ ܒܥܘܡܩܐ
ܒܫܠܠܗ ܐܘܚܐ ܒܫܠܐ ܡܢ ܒܡܪܢ ܘܠܐ ܛܥܡ ܗܘܡܐ ܢܫܘܬ̈ܐ ܕܐܒܝܐ

****

ܥܡܐ ܢܘܟܪܝܐ ܕܫܦܟ ܕܡܐ ܘܫܡܫܝ ܡܪܘܚܗ ܝܡܪܐ ܒܒܘܠܝܐ
ܥܡܐ ܢܘܟܪܝܐ ܕܐܒܝܕ ܪܒܐ ܘܫܡܠܝ ܡܠܟ̈ܐ ܘܫܠܘܡܠܝ ܠܓܐ
ܥܡܐ ܢܘܟܪܝܐ ܕܒܝܠܝ ܒܘܪܓܐ ܐܘ ܡܠܠܗ ܪܡܝ ܘܪܡܫܠܝ ܚܠܡ̈ܐ
ܥܡܐ ܢܘܟܪܝܐ ܕܐܒܐ ܠܝ ܒܠܐ ܘܦܬܚܠܝ ܕܪܒܐ ܘܫܡܫܠܠܝ ܡܠܐ
ܥܡܐ ܢܘܟܪܝܐ ܕܪܐ ܠܫܝܐ ܘܫܡܫ ܡܢܝܐ ܚܐܪ̈ܐ ܟܢܝܫܬ̈ܐ
ܥܡܐ ܢܘܟܪܝܐ ܕܪܘܚܝ ܡܘܡܝܐ ܘܡܒܪܡ ܒܒܪܡܬܐ ܒܐܡܫܝ ܡܘܐܠܐ

****

ܐܢܐ ܐܘ ܚܠܡܐ ܕܒܠܘܡܬ̈ܐ ܕܠܘܡܫܝ ܝܘܡܐ ܒܬܪ ܝܘܡܐ ܕܡܫܬܠܗ
ܝܘܡܐ ܒܬܪ ܐܝܡܐ ܡܢ ܪܘܚܐ ܕܝܘܡܐ ܐܒܠܗ ܕܚܝ̈ܐ ܗܘܠܗ
ܒܬܪ ܡܡܪܐ ܕܐܠܝ ܡܢܝܠܗ ܡܚܝ ܕܒܟܪܐ ܕܒܒܠܢ ܚܫܡܠܗ
ܕܒܪ ܕܪܠܗ ܐܝܡܐ ܕܒܪܘܬܐ ܘܫܡܫ ܒܠܘܚܡܐ ܗܘܗ ܒܚܐܘܪܬܐ
ܕܒܪ ܡܢܝܫܡܫ ܡܢܘܐ ܠܘܐ ܘܡܫܚܠܦ ܗܘܗ ܐܘܚܠܡܐ ܒܪܘܐ
ܕܒܪ ܡܢܝܐ ܪܟܢ ܐܡܘܡ̈ܐ ܘܕܪܐ ܐܢ ܫܡܫܐ ܕܚܐ ܒܠܚܡܬܝ

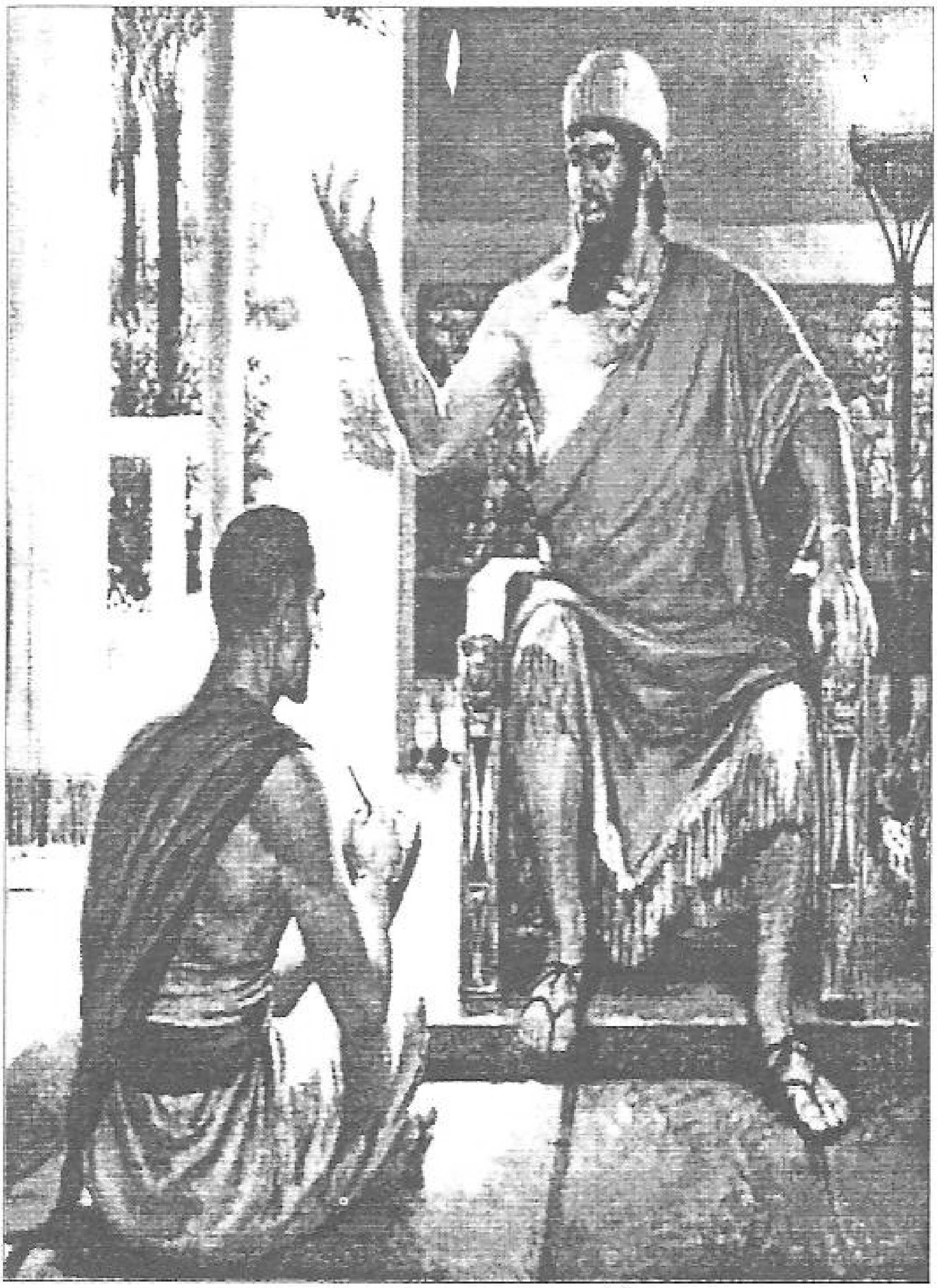

[illegible]

ܫܒ݂ܪܐ ܕܚܠܘܒ݂ܐ ܝܠܗ ܠܦܗ ܩܘܕܡ ܕܡܠܟܐ
ܩܘܕܐ ܝܠܗ. (ܡܢ ܡܝܠܘܬܐ ܕܒܒ݂ܠ-ܘ

ܐ ܩ ܐܒ݂:

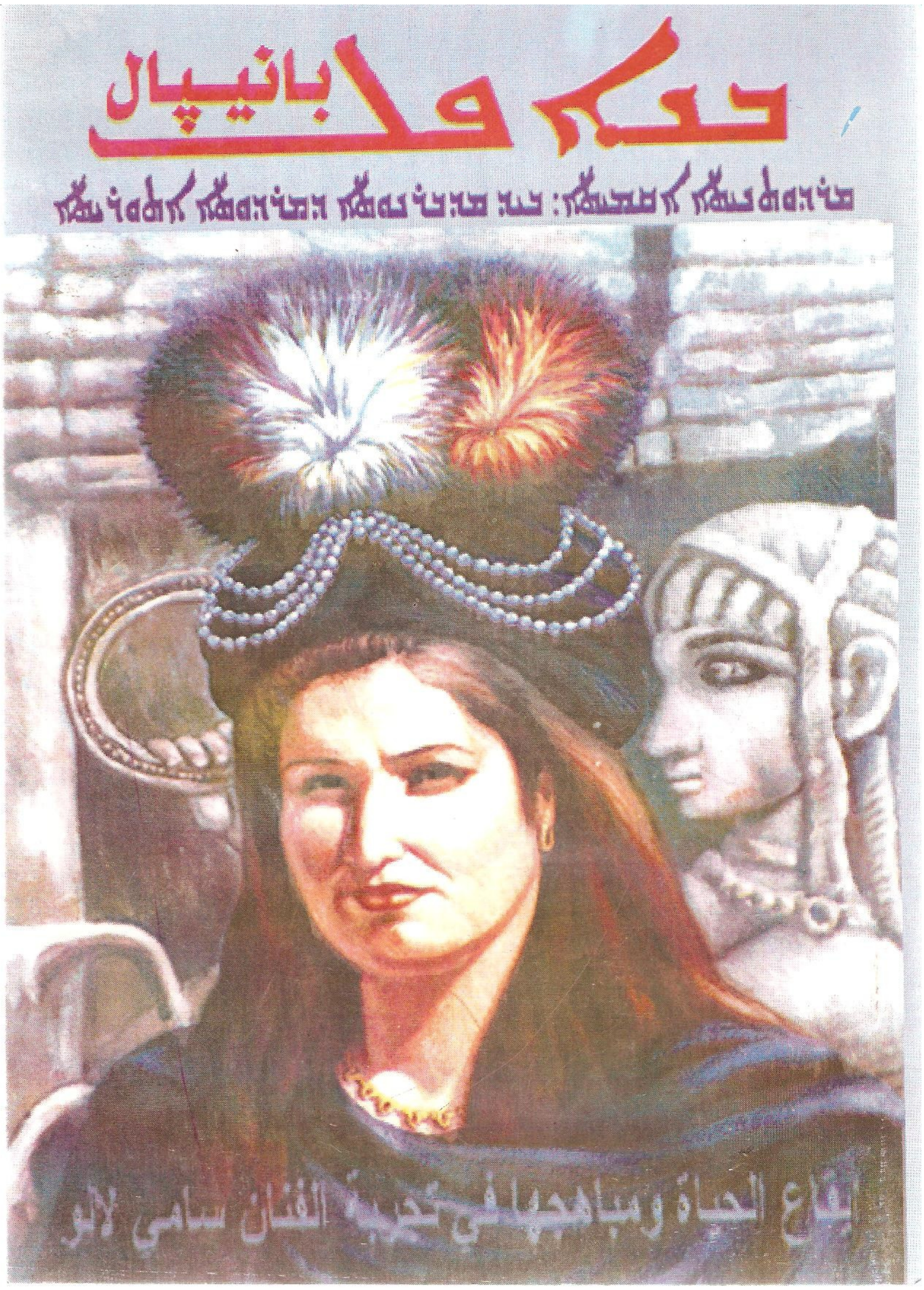
ܒܢܝܦܠ
بانيپال
ܡܪܕܘܬܢܝܬܐ ܐܘܡܢܝܬܐ: ܒܝܕ: ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܡܪܕܘܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ
إبداع الحياة ومباهجها في تجربة الفنان سامي لاو

ܒܵܢܐ-ܦܲܠ ܚܕܵܐ ܡܓ̰ܲܠܬܵܐ ܡܲܪܕܘܼܬܵܢܵܝܬܵܐ ܐܘܼܡܵܢܵܝܬܵܐ ܦܵܠܛܵܐ ܝܠܵܗ̇ ܒܝܲܕ:
ܡܕܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ܕܡܲܪܕܘܼܬܵܐ ܐܵܬܘܿܪܵܝܬܵܐ ܓܵܗ ܒܢܪܘܡ. ܐܠܬܣܢ: ܡܲܬܟܵܐ ܦܲܬܟܵܐ ☐
ܝܠܵܗ̇ ܣܘܵܐ ܒܗ̇ ܐܬܪܐ ܡܓ̰ܲܠܬܵܐ ܠܐܓ̰ܵܐ ܒܡܪ̈ܢܵܐ ܢܗܣ ܠܒܝܬ ܕܐܵܬܘܪܵܐ
ܢܲܒ̣ܗܵܬܵܐ. ܒܡܠܬܵܐ ܒܝܼܢ ܗܘܪܒܵܐܐܐ ܐܘܼܡܬܢܵܝܵܐ ܕܡܘܪܬܵܐ ܐܐܬܪ̈ܢܵܐ
ܐܐܘܪܡܒ ܒܗܬ ܘܠܝܡ ܗܪܡܗܘܒܒܘܕܬܗܘܕ ܗܦܬܝܐ ܢܒܘܬܐ ܕܝܢܘܝܐ
ܡܕ ܐܐܝ ܝܢ: ܓ̰ܒܝܐ ܦܬܟܐ ܢܠܗ ܝܓ̰ܪܬܐ ܓܗ ܐܐܬܪܬܝܐ ܕܐܐܘܪܡܒ، ܝܢ:
ܗܓ̰ܒܘܬܐ ܢܠܗ ܡܕ ܐܗܘܬܝܐ ܕܐܐܘܪܡܒ ܒܡ ܬܗ ܓ̰ܐܐܬܪܢܐ ܢܟܐ.

ܘܠܝܡ ܣܪܘܝܢ

ܦܪܝܢ ܚܣܦܪ

ܪܒܐ ܦܪ̈ܝܘܦܐ ܦܫܐ ܚ̈ܕܐ ܟܡܢܝܐ ܢܦܫܐ ܠܗ ܒܗܕܐ ܕܘܟܬܐ ܘܡܟܬܒܢܐ ܘܦܩ ܐܝ، ܕܦܪܫܐ ܚ̈ܕܐ ܡܢܝ ܒܦܠܓܪܐ ܐ̈ܢܝ ܦܫܐ ܚ̈ܕܐ ܡܢ ܕܘܪܐ ܠܕܘܪܐ ܒܒܠܠܬܐ ܕܗܘܠܕ̈ܢܐ ܘܦܘܠܚܢ̈ܐ ܘܡܢ ܕܡܗܡܪܘܒ ܐܝܟ ܫܡܫܬܐ ܕܠܡܢܫ̈ ܘܐܬܪܢܫ ܘܐܕܝܢܡ ܒܗܕ ܘܝܬܐ ܐܝܢ ܒܠ ܠܗܘܐ ܒܕ ܫܦܝܫ ܒܝ̈ܕ ܦܪ̈ܝܘܦܐ ܡܫܡܕܒܐ ܚ̈ܕܐ ܡܝܠܠ ܕܠܡܢܫ ܠܠܝܬܝ، ܒܗܘܐ ܠܡ ܒܬܒܐ (ܘܠܝܡ ܣܪܘܝܢ) ܐܝܟܢܐ ܕܒܬܒ ܢܕܝܠܐ (ܦܠܐܪ ܣܪܘܝܢ) ..

ܣܒܪܐ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܒܪܝܬܐ ܒܗܘ ܠܒܘܕܬܐ ܗܦܪܢܬܐ ܘܐܘܡܬܢܝܬܐ ܕܐܗܘܐ ܒܪܘܢܐ ܒܫܢܬܐ ܕܐܘܡܬܐ، ܘܠܝܡ ܣܪܘܝܢ .. ܡܪܝܬܗ ܫܪܘܝܐ ܢܗܘܐ ܒܡܕܪܫܬܐ ܕܦܩ̈ܝܢܐ ܒܬܒܪܢܘ ܒܫܠ ܫܢܬ 1922 ܘ 1923 ! ܘܠܝܡ ܣܒܪܐ ܢܠܘܦܗܘܐ ܝܠܠܐ ܡܠܟܐ ܣܘܬܐ ܘܣܘܠܡܢܐ ܘܝܘܠܐ ܘܐܡܢܝܢܬܐ ܣܒܪܐ ܘܠܣܒܐ ܠܗ ܦܘܡܗ. ܘܒܒܗ ܦܘܠ ܣܪܘܝܢ ܐܢܬܗܘܐ ܠܗ ܣܒܪܐ ܫܒܬܐ ܪܡܬܐ ܒܬܘܠܠܝ̈ܐ ܕܡܠܟܘܬܐ. ܫܢܬܐ 1941 ܒܬܗܪܝ، ܦܪܡܐ ܠܗ ܡܪܢܬܗܝ ܒܒܪܠܐ ܕ(ܡܣܒܪܐ ܕܒܡܒܐ) ܐܢܐ ܒܘܫ ܘܕܐ ܒܠܝܠܐܗܘܐ ܒܬܘܠܢܐ ܐܘܡܬܢܐ ܘܠܒܘܕܬܐ ܗܦܪ̈ܢܬܐ ܘܐܘܡܬܢ̈ܝܬܐ ܒܒ ܡܢܝܢ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܫܘܪܝܐܗܘܐ ܠܘܣܕܐ ܒܠܒܝ ܡܕܝܢܬܐ .. ܘܠܝܡ ܒܐ ܡܠܣܡܗܘܐ ܡ ܦܫܡܗܘܐ ܡܘܫܚܬܐ ܘܡܕ̈ܬܐ ܠܠ ܫܪ̈ܒܐ ܐܘܡܬ̈ܢܐ ܘܒܣܘܒܐ ܒܐ ܒܐܒܒܗܘܐ ܫܘܠܛ̈ܢܐ ܠܒܝܠܬܐ ܒܘܡܕ̈ܐ ܘܡܘܫܚܬ̈ܐ ܘܠܬܠܐܗܘܐ ܠܗܘܢ، ܣܒܪܐ ܠܗܘܒܐ ܕܝܠ̈ܐ ܘܒܢ̈ܬܐ ܕܡܝܐܗܘܐ ܠܡܟܒܗܘܐ ܠܗܘܢ، ܠܣܒܪܘܬܗܘܢ ܕܠܠܡܐ ܕܝܢ ܒܐ ܡܒܠܗܘܐ ܪܒܐ ܒܗܘܡܐ ܡܢ ܣܘܡ̈ܝܐ ܕܘܠܝܡ ܘܕܠܘܕܗܘܢ ܗܢܠܗ ܠܢܬܗܘܐ ܦܪܗܣܘܐ ܘܠܐ ܘܐ ܠܛܠܦܘܬܐ ܕܦܠܠܡܐ ܒܠܐܗܐ ܘܒܢܐ ܒܐ ܗܡܢ ܗܘܐ ܡܘܠܐܕܐܢܬܗ ܣܒܪܐ ܘܠܝܬܐ ܦܪܫܬܐ ܘܐܝܢ ܣܒܪܐ ܫܠܝܡܘܬܐ ܕܦܠܝܣ ܡܢ ܐܘܡܬܢܘܬܗܝ ܒܒܠܝ ܐܘܡܬܢܐ ܒܗܘܐ ܐܗܐ ܒܐ ܣܒܝܛ ܗܘܐ ܒܒܠ ܒܘܡܫ̈ܐ ܘܗܘܠܕ̈ܢܐ ܘܠܒܘܕܬܐ ܘܐܘܡܬܢ̈ܝܬܐ ܘܗܦܪ̈ܢܬܐ ܕܒܢܝ ܐܘܡܬܗ ܒܬܗܪܝ، ܣܘܒܐ ܕܐܢܬ

ܗܘܐܠܗ ܡܢ ܐܘܡܢܬܗ ܘܡܠܬܗ ܘܡܢܝܬܗ ܡܘܠܒܕܠܘܬܗ ܕܡܪܢܝܘ ܣܒܪܐ ܠܗܘܐ ܕܘܡܟ̈ܐ ܘܡܟ̈ܝܬܐ ܡܢ ܠܗܡܪܐ ܘܠܒܬܐ ܕܠܒܘܬܗ ܒܟܬܐܠܝܗ ܕܬܢ̈ܝ ܕܘܠܝܡ ܗܘܐܠܗ ... (ܒܝܬ - ܣܡ̈ܝܐ).

ܘܠܝܡ ܣܪܘܝܢ

– ܗܘ ܡܕܡܝ ܠܦܬܚܐ ܣܕ ܒܠܘܒ ܡܢ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܬܗܪܝ.

– ܠܠܬܐ ܪܫܬܐ ܕܒܪܢܬܐ ܕܡܘܬܒܐ ܡܕܡܝܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܬܗܪܝ، ܪܫܡܐܢܬܐ ܢܕܝܠܐ ܒܫܘܠܛܢܐ ܕܐܬܪܐ.

ܒܫܢܬ ܫܢ̈ܐ ܘܠܝܡ ܘܘܠܐܠܗ ܣܘܬܘܗܝ ܠܡ ܗܝ ܕܝܣܒܪܐ ܣܡܬܐ ܗܠܡܗܝܬܐ ܠܐ ܐܣܝܒ ܫܦܝܪܬܐ ܒܗܘܡܐ ܘ ܝܘܪܬܐ ܐܝܢܐ ܐܦ ܝܠܠܬܐ ܘܠܠܦܬܐ ܕܒܐ ܢܕܠܐ ܝܦܐ ܫܒܘܡ ܡܢ ܐܬܘܪܝܐ ܐܪܒܠܐ ܠܫܢܐ ܐܢ̈ܝܐ ܦܪܣܐ، ܦܪܢܣܝܐ، ܐܝܛܠܝܐ، ܪܘܣܝܐ. ܐܗܐ ܣܡܬܐ ܗܘܐ ܒܘܢܝ، ܗܘܐ ܡܢ ܣܕ̈ ܒܬܐ ܢܕܠܐ ܕܣܘܗܪܒܒ ܐܝܟ ܬܝܬܐ ܕܘܠܝܡ ܒܠܒܘܗܝ ܗܘܢܠ ܗܘܐܬܐܠܗ ܒܒܠܝ ܠܒܕܘܬܗܘܢ ܐܘܡܬܢܝܬܐ ܡ ܗܦܪܐ ܣܒܪܐ ܣܒܪܬܐ ܘܗܢܪܬܐ ܣܒܡܬܐ ܘܠܒܘܕܬܐ ܒܘܬ ܐܗܐ ܝܠܗ ܕܒܒܠܠ ܘܝܠܝ ܠܫܡܘܗ ܠܡ ܗܘ ܕܒܪܘܝܠܘܗ ܡܫܡܗܐ ܒܬܝܒܬܐ ܘܗܡܢ ܕܘܠܝܡ ܕܦܫܐܢܐ ܒܘܝܡܢܐ ܗܠ ܐܕܝܘܡ ..

ܐܪܒܥ ܠܐܠܫܢܐ ܒܥܒܪܢܐ 1963 .

ܬܘܪܠܡܐ ܕܡܘܫܚܬ̈ܐ ܬܪܝܢ – ܒܬܪ ܕܒܠܐ ܠܗܘܪ ܦܪܣܐ.

ܠܗܘܢ، ܦܪܣܐ ܐܗܘܪܝܐ (40000 ܣܒ̈ܪܐ) ܕܘܒܡܐ ܡܕܡܝܐ ܘܬܪܝܢ ܗܘ ܡܕܡܝܐ ܦܫܠܗ ܒܘܝܡܢܐ ܒܫܢܬܐ ܕ1969 .

ܡܘܫܚܬ̈ܐ ܒܠܫܢܐ ܦܪܣܐ (ܦܠ – ܡܠ) ܕܡܣܘܘܡ ܢܐ ܡܛܝܒܘܬ ܗܘܒܠ ܘܪܠܫܬܐ ܕܗܘܡܝܐ ܘܡܫܠܛܘܬܗ ܒܠܫܢܐ ܦܪܣܐ .

ܒܘܝܫ ܫܡ̈ܝܐ ܕܐܗܘܬܐ .

ܒܘܝܫ ܫܡܝܐ ܕܣܘܬܐ .

ܒܬܒܐ ܕܘܪ̈ܫܐ ܡܢ ܡܠܦܬܐ ܕܠܫܢ ܐܗܘܪܝܐ ܡܢ ܢܕܠܢܐ ܕܠܫܢܐ ܐܝܛܠܝܐ .

Banipal
Issued By Assyrian Cultural Directorate-Erbil
ܡܢ ܚܕ̈ܝ ܠܡܡ̈ܐ
ܘܘܘܚܐ ܠܗ ܐܠܡܦܪ

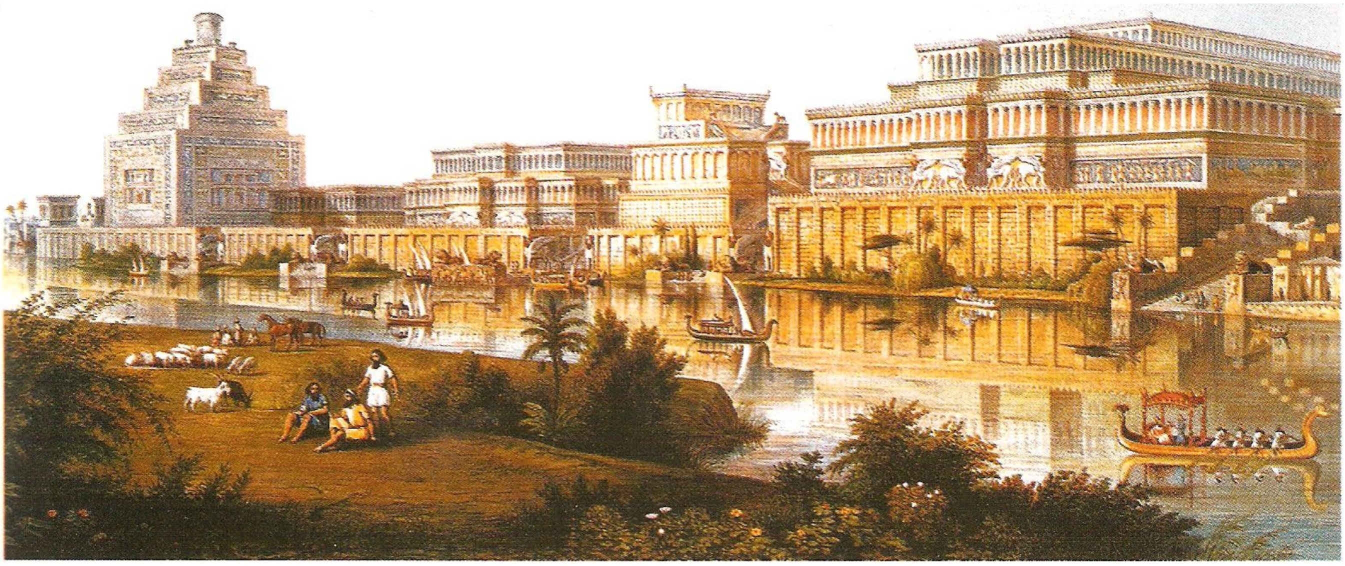

ܟܠܚܐ ܕܡܠܟܘܬܐ

ܒܡܕܝܢܬܐ: ܟܠܚܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܡܠܟܒܘܗ ܠܗ ܠܒܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܝܢ: ܒܠܗ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܢܝܢܘܝܐ. ܕܗܘ ܒܠܗ ܗܕܡܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܢܝܢܘܐ ܢܝܢܐ، ܘܒܢܝܘܗ ܡܠܟܠܘܗܝ ܓܘܪܐ ܘܠܒܫܠܘܗܝ ܫܡܐ ܐܝܟ ܒܠܗ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܒܬ ܣܘܒܠܗ ܐܬܘܪܐ ܫܠܡܢܐܣܪ ܡܘܡܠܟܢܠܗ ܡܢܝ ܣܡܟܐ ܕܡܪܒܘܗܝ ܘܐܦ ܡܢ ܡܠܟܘܗܝ، ܐܢܐ ܟܠܚܐ ܐܣܪܐ: ܕܒܘܗ ܣܠܝܪܘܗ ܒܘܕܝܢ ܐܗܐ ܦܢܝܐ ܒܠܗ ܠܒܝܬܐ ܒܠܝܢ ܐܬܘܪܝܐ: ܗܘܐ ܡܘܬܐ ܕܦܢܝܐ ܗܘܐ ܡܕܝܢܐ ܥܪܒܘܝܬܐ: ܕܗܘܐ ܒܡܪܒܘܬܐ ܕܦܪܫܝܐ ܘܒܝܢܐ ܐܬܘܪܝܐ ܕܝܢ. ܡܫܒܚ ܘܪܒܘܒܘܬܐ ܕܫܠܝܬܐ ܕܐܢܫܐ. ܕܒܗܝ ܠܒܪܐ ܪܒܐ ܦܝܐܠܗ ܠܒܠܝ ܒܝܢܫܐ ܕܒܗ ܓܪܡܐ ܘܐܬܘܪܘܝܘܬܐ. ܘܒܐ ܝܠܝ ܗܘܘ ܠܐܠܗܐ ܕܡܠܟܐ ܗܘܐ ܡܣܝܐ ܕܡܪܒܐ ܕܒܐ ܡܫܪܒܐ ܗܘܐ ܠܡܕܝܢܬܗ. ܘܦܢܝܗ ܥܡܟܐ ܗܝܟܠ ܕܡܠܐܟܐ ܕܐܡܪܐ: ܕܒܘܗܝ ܓܘܪܐ ܘܠܒܘܒܘܗܝ ܒܠܘܬܐ ܘܦܝܫ ܡܠܟܐ ܡܘܬܐ ܡܢܘܒܘܗܝ ܘܗܪ ܒܗܝ ܗܪܐ ܦܡܕܠܘܗܝ ܕܐܡܝܕ ܚܡܪܐ ܕܡܪܐ ܡܢ ܡܠܟ ܛܘܦܐ ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܐ. ܘܒܗܘ ܬܘܡܐ ܡܕܡܪܐ ܕܒܠܘܬܐ ܕܒܗܘܐ ܐܪܒܥܒܥܐ ܡܠܟܠܗ ܐܝܕܐ ܕܡܪܐܕܐ ܕܒܐ ܡܫܪܒ ܗܘܐ. ܘܐܦ ܦܢܝܠܗ ܡܣܝܐ ܐܢܫܐ، ܐܝܟܐ ܒܕ ܣܒܪܐ ܡܐܠܘܗܝ ܩ.ܡ. ܣܒܪܡܐ ܡܢ ܐܝܟ ܕܒܗܘܘ ܕܒܝܢܐ ܡܪܟܐ ܕܥܪܒܘܛܐ. ܘܒܬ ܡܛܠܝܗ ܬܘܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܒܕܐ ܕܒܗܘܐ ܬܘܡܐ ܕܟܪܘܒܝܐ، ܘܡܘܬܦܠܗ ܡܠܗ ܚܡܪܐ ܒܕܒܣܬܐ ܕܦܓܪܗ ܣܝܐ ܘܕܡܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܥܒܣܐ ܘܦܠܘܗܝ ܦܘܫܟܐ ܘܡܘܕܥܐ. ܐܦ ܡܢ ܐܝܟ ܕܒܗܘܘ ܐܦܝܐ ܡܪܟܐ ܒܦܓܪܐ ܓܘ ܣܒ ܐܢܫܐ ܠܐ ܡܐܠܗ. ܘܗܕܡܐ ܣܘܒܠܗ ܠܒܝܬܐ ܪܒܘܬܐ ܘܡܪܟܒܬܐ ܪܫܡܐ ܕܗܘܝܠܘܗܝ، ܐܝܟ ܒܘܬ ܣܠܝܪ ܒܠܘܬܐ ܕܠܒܝܠܘܗܝ، ܡܠܟܠܘܗܝ ܘܛܘܒܬܠܘܗܝ ܕܦܝܫܐ ܠܒܝܬܐ ܒܠܘܬܐ ܒܠ ܥܝܢܐ ܒܥܝܢܐ ܒܗܪܐ ܥܒܘܪܐ ܘܪܣܡܠܗ ܘܗܘܝܬܠܗ ܡܢ ܗܓܪܗ ܘܗܠ ܐܕܝܐ ܒܐܬܪܘܬܐ ܕܝܢ ܘܦܝܫܠܗ ܡܘܡܠܠܬܐ ܒܫܡܫܪܘܬܐ.

ܫܒܛ
6755

February 2006

بهمن - اسفند ۱۳۸۴

ܐ ܡ ܐ ܒ̣:

« گوشه ای خدمات آشوریها به تمدن بشری »

آشوریها ، علم و هنر و فرهنگ و تاریخشان هم چون مروارید درخشانی از پس خاکستر قرون میدرخشد و جهان را منور می سازد . بهمین منظور ذیلاً بطور فهرست و از تعدادی از اصول و روشها و کشفیات آنها بعنوان اولین نام می بریم :

- مجموعه قوانین حمورابی که در قرن هفدهم قبل از میلاد مسیح بوسیله حمورابی ، ششمین حکمران سلسله آموریت شاهنشاه عادل و دانشمند آشوری در 282 ماده تدوین و به تایید همه محققین رسید اولین مجموعه قوانین دنیا بشمار می روند

- چرخ که در مکانیک و صنعت نقش اساسی را ایفا مینماید و عوامل تحولات و انقلابات ماشین بشمار می رود ، 3500 سال قبل از میلاد مسیح در بین النهرین توسط آشوریها اختراع شده است.

از مجله ایتالیایی Ruedas - Trilex

ܥܡܒܠܐ ܡܢ ܗܘܪ̈ܓܐ ܐܘܡܢܘܬ̈ܐ ܕܡܘܬܒܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܐܘܪܡܒ

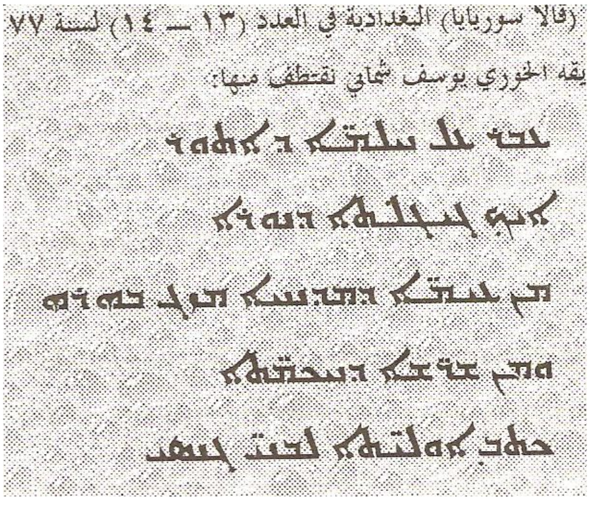

(قالا سوريايا) البغدادية في العدد (١٣ ـــ ١٤) لسنة ٧٧
يقه الخوري يوسف شماني نقتطف منها:

ܒܢ̈ܝ ܥܠ ܥܠܡ̈ܐ ܕ ܐܬܘܪ
ܐܢܝ ܢܚܠܬܐ ܕܡܘܪܐ
ܡܢ ܝܘܡ̈ܐ ܕܩܕܡ̈ܝܐ ܐܝܟ ܒܡܘܪܗ
ܘܡܢ ܫܢ̈ܝܐ ܕܝܚܝܕ̈ܝܬܐ
ܒܗܝ ܐܘܠܦܢܐ ܠܟܠ̈ ܢܫܐ

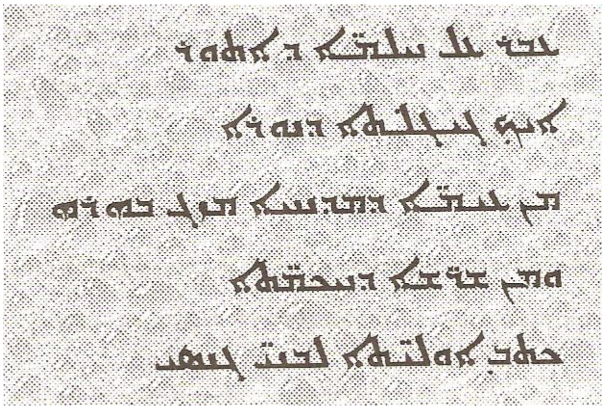

ܒܢ̈ܝ ܥܠ ܥܠܡ̈ܐ ܕ ܐܬܘܪ
ܐܢܝ ܢܚܠܬܐ ܕܡܘܪܐ
ܡܢ ܝܘܡ̈ܐ ܕܩܕܡ̈ܝܐ ܐܝܟ ܒܡܘܪܗ
ܘܡܢ ܫܢ̈ܝܐ ܕܝܚܝܕ̈ܝܬܐ
ܒܗܝ ܐܘܠܦܢܐ ܠܟܠ̈ ܢܫܐ

[illegible]

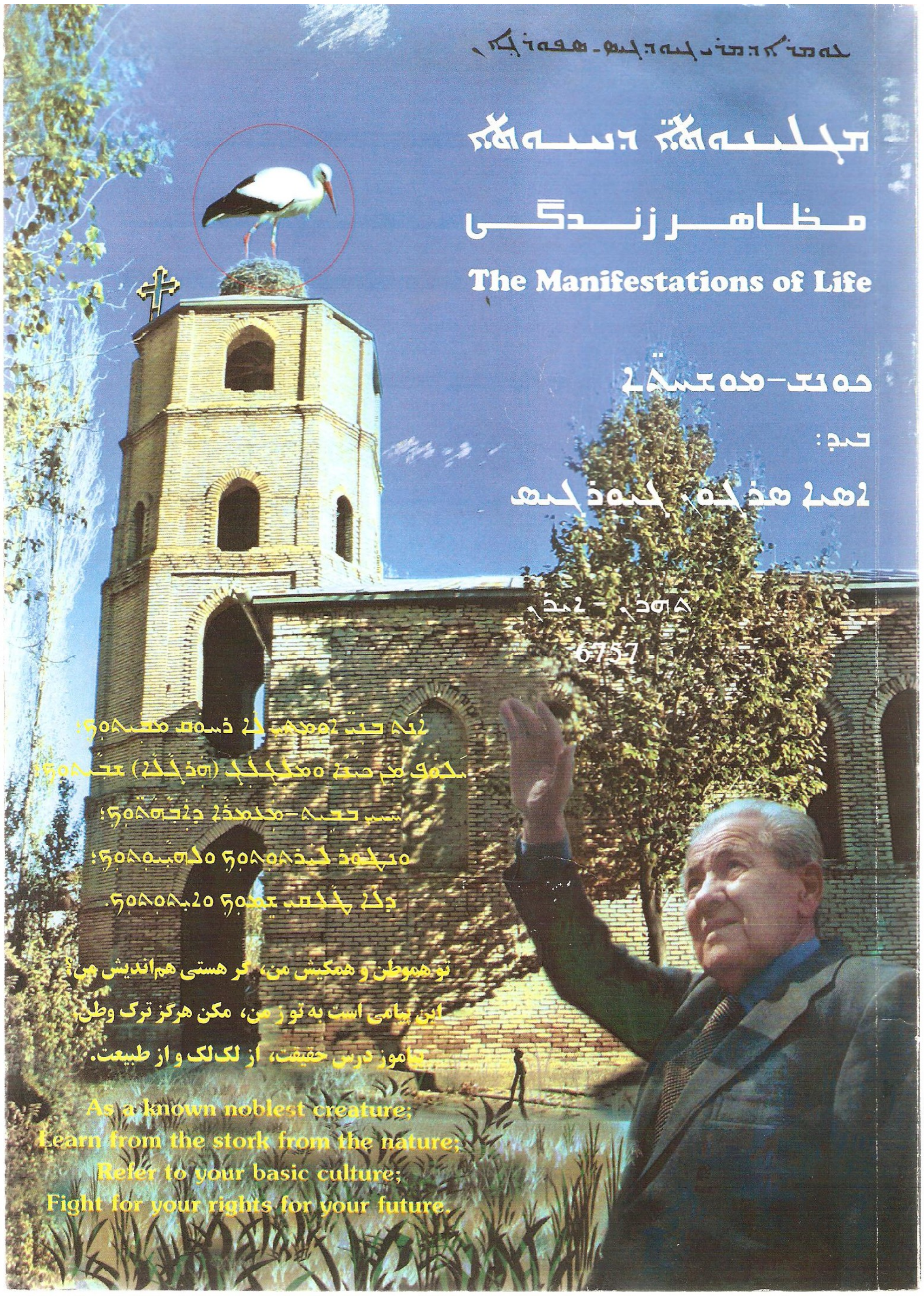

[illegible]

ܡܓܠܝܢܘܬܐ ܕܚܝܘܬܐ

مظاهر زندگی

The Manifestations of Life

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

6757

[illegible]

تو هموطن و همکیش من، گر هستی هم‌اندیش من؛
این پیامی است به تو ز من، مکن هرگز ترک وطن،
بیاموز درس حقیقت، از لک‌لک و از طبیعت.

As a known noblest creature;
Learn from the stork from the nature;
Refer to your basic culture;
Fight for your rights for your future.

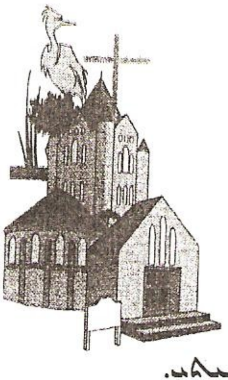

«ܒܥܘܬܐ ܕܝܡܐ ܐܬܘܪ»

ܫܠܘܦܘܗܝ ܢܫܘܗܝ ܒܢܘܗܝ ܘܒܢܬܗܝ: ܡܕܝܢܬܐ ܕܫܢܝܐ ܘܡܓܠܓܠ ܥܒܕܗܝ.
ܓܡܠܡܘܗܝ ܘܒܢܝܡܘܗܝ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܟܢܫܝ: ܘܡܢ ܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܝܬܒܝ ܩܡܝ.
ܝܬܒ ܐܢܐ ܒܪ ܒܥܘܠܝܬܐ: ܒܠܫܢܐ ܡܠܝܐ ܠܟܠ ܡܫܝܚܝܐ[1].
ܠܟܠ ܢܟܦܐ ܕܠܐ ܡܫܝܚܝܬܐ: ܕܗܘܐ ܠܗ ܠܒܝܬܐ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܢܒܝܝܐ.
ܠܟܠ ܕܒܬܪܗ ܒܥܘܠܝܬܐ[2] ܦܐܝ: ܕܟܫܝܢܐ ܠܟܢܫܐ ܕܒܢܝ ܘܫܒܝ.
ܠܗܘܐ ܚܠܡܐ ܘܡܢ ܐܠܦܢܘܬܐ:
ܪܒܝܚ ܒܥܘܠܦܬܐ ܘܒܬܫܡܫܬܐ.
ܒܢܝܬܐ ܕܡܟܠܝ ܒܪ ܫܘܪܫܬܐ: ܕܟܪܝ ܠܡܕܝܢܬܝ ܠܐܘܪܚܐ ܕܡܝܬܐ.
ܠܗܦܘܟܐ ܩܘܡܝ ܝܫܡܘܥ ܚܠܝܐ: ܕܐܬܠܡܝܕ ܩܕܡ ܦܘܡܝ ܗܘܐ ܚܠܝܐ.
ܕܪܘܝܫ ܠܗܦܟܐ ܕܢܡܘܣܐ ܒܝܬܐ: ܡܥܘܪܬܐ ܕܫܢܝܐ ܒܥܘܕܐ ܡܝܬܐ.
ܦܓܪܗ ܒܝܬܐ ܚܝܠܬܐ ܚܝܠܝ: ܒܦܘܡ ܠܚܠܡܐ ܕܒܝܬܝ ܚܘܠܝ.
ܚܘܠܝ ܕܓܠܓܠ ܕܒܪܗ ܠܫܡܘܗ: ܗܝ ܕܟܪܝܬܐ ܗܘܐ ܒܗܘܬܐ ܡܝܘܗ.
ܦܘ ܒܝܬ ܡܫܡܫܢܘܗ ܒܟܢܫܘܗ ܘܒܝܬܘܗ: ܚܝܬܐ ܒܒܝܬܐ ܪܒܐ ܡܝܬܘܗ.
ܠܟܘܡܪܐ ܕܩܡܝ ܠܐܓܪܗ ܕܡܐ: ܗܝ ܒܟܝܬܐ ܗܘܐ ܡܝܐ ܩܡܐ.
ܒܦܪܬܐ ܕܫܗܘܐ ܒܝ ܚܘܩܐ ܗܘܐ: ܒܗܝ ܕܟܠ ܥܣܘܩܬܐ ܒܝ ܫܩܠܐ ܗܘܐ.
ܦܘ ܓܠܘܬܐ ܒܝ ܡܟܪܟܬܐ ܗܘܐ: ܒܟܠܝܬܐ ܕܒܫܡ ܒܝ ܕܡܪܐ ܗܘܐ.
ܒܪܫܝܬܐ ܕܩܡܝ ܒܝ ܦܪܚܐ ܗܘܐ: ܒܩܠܘܗ ܠܟܠܪܝ ܒܝ ܟܪܟܐ ܗܘܐ.
ܒܪ ܡܚܠܘܦܐ ܠܒܗܠܘܗ ܐܘܠܝ: ܠܗܘ ܦܪܝܘܟܘܗ ܚܒܪܐ[3] ܫܘܝ.
ܢܪܝ ܠܡܪܠܘܗ ܘܒܝܬܘܗ ܓܥܡܝ: ܒܚܪܐ ܠܒܝܬܘܬܐ ܡܟܬܘܗ ܢܥܡܝ.
ܦܩܐ ܕܗܘܕܐ ܒܠܒܪܝ ܥܡܠܝ: ܓܠܝܐ ܠܓܒܪܐ ܕܡܝܬܘܗ ܐܘܠܝ.
ܡܓܠܝ ܠܡܝܬܘܗ ܘܒܡܘܪܒܘܗ ܟܠܠܝ: ܒܢܕ ܐܒܫܪܐ ܠܥܠܡܝ ܕܪܐܠܝ.
ܥܠܡܝ ܕܡܘܓܝܐ ܒܫܘܪܐ ܥܡܟܠܠܗ: ܒܢܕ ܐܒܫܪܐ ܠܐܡܬܘܗ ܟܠܠܗ.
ܐܡܪܗ "ܒܥܝܢܐ ܥܒܓܝ ܡܫܘܡܪܐ: ܓܢܢܐ ܝܘܗ ܘܫܒܝܚܐ ܠܝܡܪܐ.

ܚܕ ܡܬܛܠܘܬܐ ܕܗܘܐ ܡܢܗ: ܠܐܗܘܐ ܡܝܢ ܥܡ ܟܠ ܐܢܫܐ."
ܒܚܕܠܝ ܡܢܘܢ ܚܕ ܒܘܟܪܐ: ܒܒܝܬ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܦܪܘܩ ܠܥܠܡܐ.
ܡܫܠܡܘܢ ܘܐܬܚܡܘܢ ܒܦܓܪܐ ܘܢܦܫܐ: ܒܥܒܕܝܬܐ ܘܒܦܘܠܚܢܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ؟
ܕܐܦ ܒܗܕܐ ܗܘܘ ܒܚܝܕܘܢ(4) ܘܒܚܝܠܗܘܢ: ܘܒ ܒܥܒܕܐ ܗܘܐ ܕܒܗܘܢܐ ܕܪܫܘܢ؟
ܐܡܪܝܢ ܐܠܗܘܢ ܣܠܝܩܝܢ ܥܡܝܩܬܐ: ܡܢܘ ܥܒܕܢܝܬܐ ܠܐܘܐ ܐܢܫܐ؟
ܠܐܢܫܐ ܦܪܣܢܝܢ ܠܗܘܢ ܕܒܪܝܬܐ؟: ܫܡܠܝܢ ܘܣܟܠܝܢ ܐܝܟ ܢܘܒܪܝܬܐ؟
ܒܗܘܐ ܒܘܟܪܐ ܡܟܪܟܝܢ ܡܠܠܘܗܝ: ܡܫܡܠܝܢ ܡܬܕܪܟ ܠܡܫܬܘܢ ܒܠܠܘܗܝ.
ܘܠܗ ܒܡܩܘܡܘܬܗ ܥܘܕܪܢܗ: ܠܐܢܫ ܚܕܝܐ ܡܢ ܒܘܠܢܗ.
«ܒܕܘܡܝܐ(5) ܢܦܩ ܡܢ ܒܘܩܪܗ: ܒܗܡܝܡܢܘܬܐ ܕܠܐ ܢܘܟܪܝܐ؟
ܡܚܘܝܐ ܢܦܫ ܠܚܕܡܬܐ ܡܕܒܪܢܘܬܗ؟: ܡܚܝܘܬܐ ܢܦܫ ܡܢ ܐܒܗܬܗ؟
ܢܚܘܬܐ ܢܦܫ ܠܟܠܗ ܒܪܝܬܐ: ܒܗܘܢܐ ܕܡܢܘܢ ܠܗ ܚܝܘܬܐ.
ܒܢܝܢ ܢܦܫ ܕܠܐ ܦܣܝܩܬܐ: ܒܗ ܣܒܪܐ ܕܢܚܬܐ ܠܐ ܗܘܢܝܬܐ.
ܐܘܐ ܡܢ ܕܒܠܘܬܐ ܘܡܕܒܪܢܘܬܐ: ܒܝܕ ܒܢܝ ܡܢܗܘܢ ܘܒܥܒܕܝ ܫܠܝܚܘܬܐ.
ܠܗ ܠܗ ܐܪܥܐ ܘܠܗ ܠܗ ܥܡܘܕܐ: ܠܐ ܢܠܗ ܒܒܝܬܐ ܒܚܠܦܝ ܠܥܘܕܐ.
ܠܗ ܠܗ ܗܘܕܝܐ(6) ܘܠܐ ܦܪܨܘܦܐ: ܕܢܛܪܐ ܠܝ ܡܚܕܬܐ ܩܘܪܝܐ.
ܕܠܐ ܦܣܝܩܬܐ(7) ܘܠܐ ܐܘܪܝܬܐ(8): ܕܠܐ ܓܘ ܡܠܘܐܐ ܡܢ ܦܪܘܩܝܐ.
ܠܗ ܠܝ ܛܘܒܬܐ ܡܢ ܓܡܝܪܘܬܐ: ܘܠܗ ܠܝ ܐܘܪܚܐ(9) ܡܢ ܚܝܘܬܐ.
ܠܗ ܠܝ ܚܝܠܐ ܘܠܗ ܠܝ ܡܚܝܢܐ: ܕܒܕܘܡܝܐ ܕܒܢܝܗܘܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ.
ܒܐܡܬܐ(10) ܕܢܦܫܐ ܒܚܕ ܓܝܪܐ(11): ܡܥܒܕܐ ܠܡܝܢ ܥܡ ܒܠܘܓܝܐ.
ܒܟܠܕܐ ܕܒܝܬ ܟܠܕܐ ܕܒܢܐ: ܡܬܕܪܟ ܒܕܢܝ ܠܡܝܢ ܐܢܐ.
ܥܒܝܕܬܐ ܗܘ ܒܦܢܝܬܝ: ܒܗܘ ܦܪܫܝܢ ܘܒܗܘ ܦܫܝܢ ܘܐܬܚܝܢ.
ܒܚܠܕܬܐ ܕܒܟܬܐ ܕܒܒܘܬܝ: ܠܡܢܐ ܕܡܕܘܪܐ ܦܝܫܬܐ ܡܢܝ.
ܒܗ ܠܗܘܢ ܢܦܠܗ ܘܒܗ ܚܘܝܢ: ܕܐܠܘܫܝܢ ܢܦܠܗ ܘܥܘܝܬܐ ܕܡܘܬܝ.
ܒܦܪܐ ܕܝܘܡܐ ܡܢ ܥܒܡܢܢܗ: ܡܢ ܚܡܝܡܢܗ ܘܠܐ ܙܒܢܢܗ.
ܒܥܒܕܐ ܕܡܢܝ ܡܢ ܦܩܕܢܗ: ܒܒܝܬ ܡܕܝܢܝ ܘܡܢ ܚܟܡܢܗ.
ܡܢ ܕܒܢܢܗ ܘܐܡܘܢܗ: ܘܡܢ ܦܫܩܢܗ ܘܥܦܪܢܢܗ.
ܡܦܬܓܡ ܒܝܬܐ ܘܡܦܠܓܠ ܙܠܝܐ: ܙܠܝܢ ܘܠܦܘܬܐ ܥܡ ܥܘܠܝܬܐ.
ܡܢ ܡܢܓܠܝܗܝ ܘܐܦܪܣܢܗܝ: ܡܢ ܡܕܒܪܢܗܝ ܘܠܓܪܣܢܗܝ.
ܡܢ ܡܠܦܢܗܝ ܒܐܘܪܚܐ ܠܡܢܝ: ܕܒܡܗܝܡܢܘܬܐ ܐܢܐ ܒܠܟܝ.

ܟܕ ܦܫܝܛܬܐ ܒܐܝܕܗ ܡܕܡ: ܡܐ ܕܢܬܠܒ ܠܗ ܡܢ ܒܗܬ ܡܕܡ.
ܐܪܥܐ ܗܐ ܕܗܘܐ ܢܫܡܬܗܘܢ: ܠܗ ܘܠܝܬ ܡܣܝܒܪܢܘܬܗܘܢ.
ܠܥܒܕܐ ܝܥܢܐ ܡܪܓܙܢܘܬܗܘܢ: ܠܚܘܪܐ ܦܪܝܫܐ ܡܚܘܝܢܘܬܗܘܢ.
ܒܡܥܬܐ ܠܚܪܐ ܕܡܢ ܡܬܘܬܐ: ܒܕ ܚܙܐ ܠܦܫܝܡܐ ܒܗܘܬܐ.
ܕܚܕܡܬܐ ܗܠܝܬܐ ܗܫܐ ܕܘܡܝܬܐ: ܗܡܐ ܒܡܪܐ ܡܘܦܬܐ.
ܒܕ ܚܙܐ ܠܥܠܡܐ ܒܝܗ ܡܓܘܪܬܐ: ܕܡܫܝܚܐ ܒܪܒܐ ܓܠܝܐ ܠܗܘܪܐ.
ܚܕܡܬܐ ܐܒܘܡܐ ܘܚܕܡܬܐ ܚܘܪܐ: ܚܝܡܐ ܠܗ ܓܗܘܐ ܘܡܝܘܬܐ.
ܦܝܫܐ ܝܕܝܐ ܒܝܗ ܢܘܠܦܢܐ: ܒܪܠܝܠܘܬܐ(12) ܐܝܟ ܡܠܦܢܐ.
ܡܢܝ ܒܕ ܡܠܟ ܠܢܠܦܢܐ?: ܠܢܗܘܪܐ ܕܒܢܬܗ ܚܝܐ?
ܒܕ ܚܙܐ ܠܚܕܡܬܐ ܡܚܘܡܪܐ: ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܗܘܕܝܐ ܘܠܐ ܡܕܒܪܢܐ.
ܕܠܐ ܢܗܘܪܐ ܘܕܠܐ ܡܕܒܪܢܐ: ܗܠܝܬܐ ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܚܡܝܢܐ.
ܒܚܘܪܐ ܢܘܢ ܠܒܡܬܐ ܕܒܢܝܬܗܘܢ: ܕܒܝܬܐ ܡܢܐ ܡܚܡܝܐ ܕܒܡܬܗܘܢ(13).
ܘܒܩܪܐ ܡܢܐ ܡܠܟ ܝܘܡܬܗܘܢ: ܚܕ ܐܘܡܬܐ ܡܢܐ ܡܢ ܐܘܠܝܬܗܘܢ.
ܐܓܘܫܐ ܢܘܗ ܐܘܦ ܠܒܢܢܐ: ܒܥܒܕܐ ܒܝܫܘܬܗܘܢ ܡܗܝܡܢܐ.
ܒܝܠܕܐ ܢܘܗ ܠܐܪܙܐ ܕܒܢܝܐ: ܕܢܘܒܠܘܬܗܘܢ(14) ܗܘܐ ܚܝܐ.
ܡܪܐ ܕܗܘܒ ܘܚܢܕ ܢܘܪܐ: ܕܢܬܠܓܗ ܠܡܢܐ ܕܒܒܐ ܘܦܓܐ.
ܒܝܪܝܪܘܬܗܘܢ(15) ܐܥܝܕܐ ܢܠܗ ܥܡܗܘܢ: ܐܡ ܥܡܝܢܐ ܕܒܒܗܘܢ ܘܕܝܡܗܘܢ.
ܘܥܡܐ ܕܐܬܪܗܘܢ ܘܒܝܗ ܝܠܝܕܘܬܗܘܢ: ܕܐܥܠܓܐ ܡܢܐ ܕܡܗܝܡܢܘܬܗܘܢ(16).
ܕܝܢ ܠܐ ܢܕܝܗ ܠܒܒܗܘܢ ܘܠܝܡܗܘܢ: ܒܝܕܐ ܒܕ ܐܥܡܝܠܗ ܥܡܗܘܢ.
ܚܕܡܬܐ ܚܗܝܕܐ(17) ܠܠܝܘܐ ܕܡܠܠܗܘܢ: ܠܠܟܐ ܡܠܟ ܢܡܘܬܐ ܒܐܠܗܘܢ.
ܡܢ ܐܣܡܐ ܗܪܗܪܐ(18) ܚܘܐܠܗܘܢ: ܠܐܪܟܝܐ ܡܠܚܝܬܐ ܝܠܐܠܗܘܢ.
ܦܬܝܬܐ ܐܢܝ ܠܦܪܬܐ ܗܘܐܠܗܘܢ: ܡܘܠܝܘܠܗܘܢ ܘܡܠܟ ܠܝܘܐ ܡܠܐܠܗܘܢ.
ܒܡܪ ܡܢܝܗܝ ܡܡܘ ܐܣܥܠܗܘܢ: ܡܡܘ ܡܢܬܪܝܗܝ ܘܡܠܘܡܬܗܝ ܦܐܫܠܗܘܢ?
ܠܠܝܘܐ ܡܗܘܢܐ ܒܩܠܝܬܐ ܬܠܝܒܥܠܗܘܢ: ܒܝܘܓܪܝܘܬܐ ܒܢܦܫܬܐ(19) ܚܠܝܒܥܠܗܘܢ.
ܒܢܬܗܝ ܠܐ ܝܗܘܐ ܡܗܘܝܐ ܗܘܪܝܐ: ܝܠܐ ܒܚܠܩܐ ܘܪܒܐ ܚܠܘܝܐ.
ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܒܬܐ ܘܓܪܡܐ ܘܪܒܬܐ: ܐܝܬ ܗܘܐ ܐܢܫܐ(20) ܡܢ ܠܡܠܬܐ.
ܚܠ ܡܝܠܬܐ ܡܢ ܒܢܠܬܐ: ܡܢ ܡܥܢܝܬܐ ܘܡܢ ܡܣܢܥܬܐ.
ܒܥܒܐ ܡܢܐ ܠܚܘܬܪܐ ܘܠܒܘܒܐ: ܒܡܪ ܡܢܝܗܝ ܘܗܒ ܠܐܢܫܐ??!!!
ܠܐܒܐ ܘܗܡܐ ܒܡܥܬܝܒ ܕܘܒܐ: ܘܢܝ ܒܕ ܐܘܠܒ ܠܐܡܪܝܒܐ.»

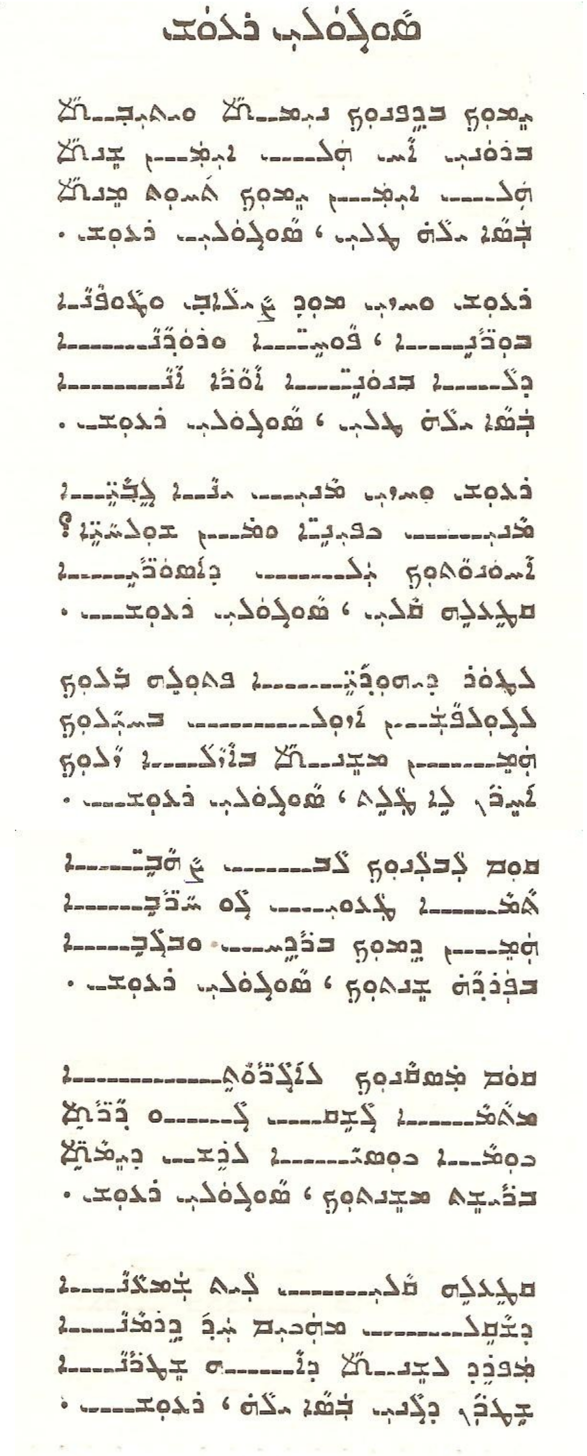

[illegible]

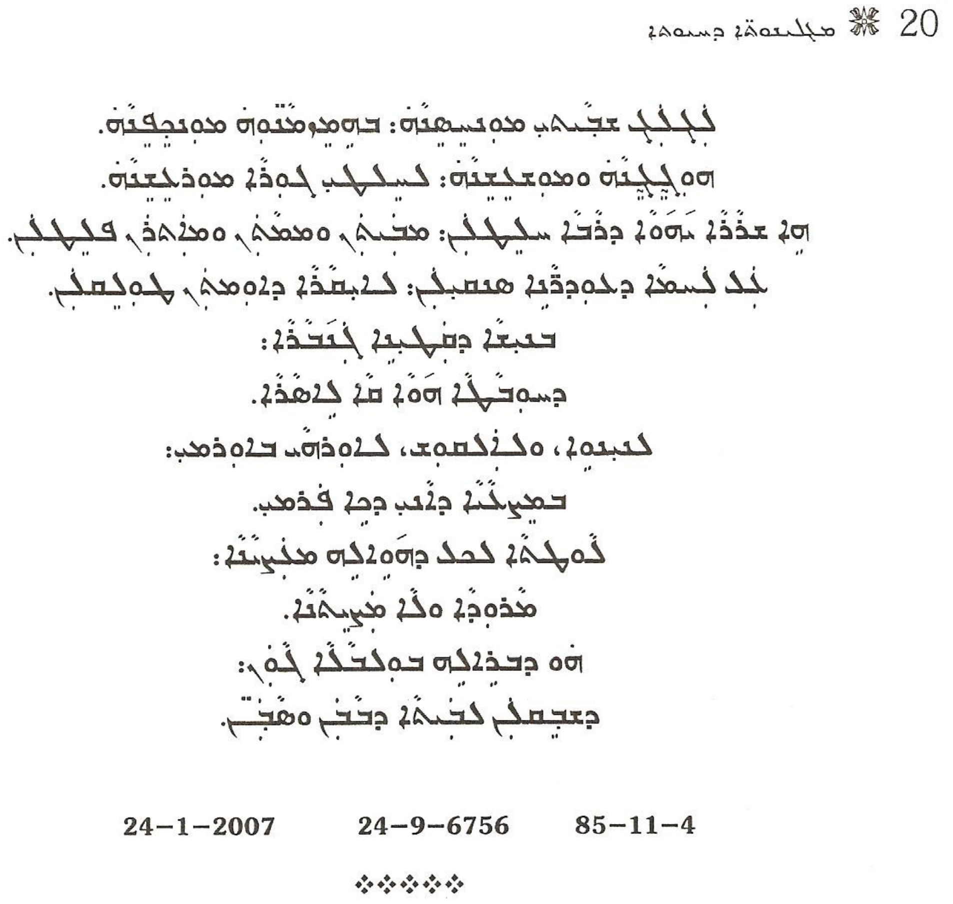

20 ❋ [illegible]

[illegible]

24-1-2007 24-9-6756 85-11-4

❖❖❖❖❖

[illegible]

[illegible]

ܢܝܣܢ

ܪܝܫܬܐ ܕܐܬܘܪ ܘܒܒܠ

ܥܐܕܬܐ ܕܫܢܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܕܢܝܣܢ

ܡܬܥܗܕܢܘܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܒܥܠܡ

ܢܝܣܢ ܐܬܐ ܠܗ، ܒܪܟܬܐ ܠܒܝܬܐ، ܩܡ ܕܢܚܐ، ܕܟܕܐ ܕܦܪܚܐ ܡܘܗܝܐ ܝܠܗ.
ܝܡܘܗܝ ܕܟܝܐ، ܝܡܢܐ ܒܘܪܟܬܐ، ܕܟܠ ܘܢܫܐ، ܩܡ ܠܟܝܠ ܡܘܡܚܝܠܗ.
ܦܝܠܠ ܕܡܕܝܘܗܝ، ܒܘܪܟܐ ܡܫܡܥܬܐ ܕܬܫܒܚܬܐ، ܠܟܝܬܐ ܗܠܝܬܐ ܡܘܣܝܠܗ.
ܒܢ ܠܡܒܢܬܐ، ܟܠ ܡܕܒܪ ܡܘܕܝܬܐ، ܠܗܝ ܕܒܘܗܬܐ، ܠܦܫܦܠܚܝ ܡܫܘܕܝܠܗ.
ܡܘܦܕܐ ܕܟܝܠ ܩܕܡ ܕܕܘܪܐ ܡܫܡܥܬܐ ܕܬܫܒܚܬ، ܒܟܘܬܐ ܡܒܟܐ ܠܘܝܠܗ.
ܟܠ ܕܟܘܟܐ ܕܡܕܒܪܢܐ، ܒܘܪܟ ܩܕܡܝܬܐ، ܝܠܕ ܕܡܠܟ ܦܪܗ ܡܘܡܚܝܠܗ.
ܠܕܘܟܐ ܕܬܗܘܪ، ܡܠܟ ܡܠܚܘܬܐ ܕܝܡܗ ܩܕܠܦܢܐ ܠܕܘܪ ܬܕܘܚܝܢ ܒܘܝܠܗ.
ܡܘܒܫܐ ܕܝܒܝܘܬܐ، ܐܦܝܘܢ ܒܕܝܟܐ، ܢܟܘܬܐ ܐܡܘܪ ܝܠܕܐ ܝܡܚܐ ܝܡܬܫܐ.
ܢܡܫܐ ܕܢܝܣܢ، ܘܡܟܝܐ ܒܟܢܝܐ، ܢܫܐ ܒܠܝܒܝ، ܠܕܘܣܝ ܒܘܪܐ ܡܠܒܘܫܐ.
ܒܢܬܐ ܒܣܘܕܪܘܗܝ، ܒܣܘܕܪܬܐ ܐܝܠܗ، ܐܢܐ ܕܡܟܝܐ ܠܒܝܬܟܘܢ ܐܦܦܫܐ.
ܡܣܩܠܝܗ ܡܝܠܕܐ ܕܢܝܣܢ، ܒܦܘܡܕܢܐ ܕܝܢܐ، ܩܐ ܝܕܟܐ ܐܟܠܗ ܢܠܘܝܐ.
ܢܩܕ ܩܕܘܡܗ، ܒܠܒܝܬܘܗܝ ܕܕܘܟܐ ܠܟܠܗܘܢ ܗܒܝܠ ܕܘܒܝܐ.
ܩܐ ܐܝܟܬܐ، ܒܟܠܝܟܐ ܕܦܫܝܬܐ، ܢܝܚ ܩܠܬܐ ܫܘܡܟܐ ܐܬܝܐ.
ܒܢܕܫܐ ܕܢܝܣܢ، ܒܝܫܠܠܐ ܣܘܪܗܬܐ، ܟܠ ܘܢܫܐ ܗܕܝܕܐ ܐܬܝܐ.
ܢܕܡܝܐ ܒܢܝܟܠ ܕܚܠܘܡ ܕܦܟܬܐ، ܩܐ ܚܕܐ ܐܬܝܐ ܝܗܒܫܐ.
ܕܟܝܗܝ ܠܟܕܪ ܡܢܫܒܕܘܬܐ، ܒܢܝܟܠ ܦܐܫܐ ܐܬܝܐ ܠܘܕܫܐ.
ܗܦܟܢܝܐ، ܕܝܕܐ ܡܣܘܡܢܐ، ܝܬܝܗ ܒܟ ܩܘܐ ܕܡܘܟܐ.
ܡܟܕܘܝܐ ܐܬܝܐ، ܠܝܬܝܗ ܟܝܡܬܐ، ܘܡܠܡܘܕܐ ܗܠܝܬܐ ܡܣܘܟܐ.

ܓܠܓܡܫ ܕܒܪܬܐ، ܡܢܝܫܬܐ ܕܫܡܫܐ، ܚܕܒܬܐ ܦܪܝܣܬܐ ܠܐܠܗܘܬܐ.
ܝܗܒܬܐ ܐܠܗܐ، ܒܪܡܫܬܐ ܕܢܝܫܐ، ܝܠܠ ܡܢ ܪܝܫܐ ܕܝܘܡܐ.
ܝܩܪܬܐ ܐܠܗܐ ܠܢܝܕܘܥܐ، ܚܕܒܬܐ ܒܩܛܢ ܕܝܚܡܐ ܬܪܬܐ.
ܕܝܡܟܐ ܠܐܠܗܘܬܗ ܗܣܦܗ ܠܘܠܦܢܘܬܗ، ܒܘܫܡܐ ܝܠܢܐ ܡܕܘܟܐ.
ܐܘ ܗܣܦܢܒܠܐ، ܒܢܐ ܓܠܓܡܫ، ܒܢܐ ܒܕܡܝܐ، ܒܕ ܦܓܪ ܒܐܘ ܡܠܒܠܘܬܐ.
ܐܗܘܪܢܐ، ܚܘܒ ܠܝܕܥܬܐ، ܡܢ ܗܣܦܗ ܒܟܘܪܐ، ܒܠܦܐ ܕܝܚܬܐ.
ܒܚܘܒܬܐ ܐܢܫܐ، ܒܢܝܫܐ ܫܕܝܐ، ܐܘܐ ܡܠܝܐ ܐܢܫܐ ܠܝܕܥܘܬܐ.
ܐܢܐ ܐܢܐ ܢܒܥܐ، ܢܒܥ ܒܪܒܥܘܗܝ، ܦܬܓܡܐ ܠܩܕܡܝܐ ܟܠܗ ܕܘܟܝܐ ܕܟܠ ܡܕܐ.
ܐܒܢܐ ܝܕܥܬܐ، ܓܒܫܘܗܝ ܒܝܬܐ ܦܒܝܐ ܠܚܒܝܫܐ، ܕܒܒܪܐ ܓܪܟܐ ܕܘܘ ܒܬܪܐ.
ܐܣ، ܐܢܐ ܝܕܥܐ، ܩܕܡ ܐܢܐ ܐܢܫ، ܠܝܟ ܡܢܕܥܘܗܝ ܐܘܐ ܦܬܪܐ.
ܐܗܒ ܒܚܡܘܗܝ ܒܪܦܬܐ ܕܝܕܥܐ، ܕܡܒܝܢܐ ܐܢܫܗ ܡܢ ܕܘܘ ܢܕܒܪܐ.
ܐܘܐ ܠܒܪܗ، ܒܥܐ ܒܠܩܝܐ ܒܚܝܠܐ، ܗܡܕܝܐ، ܗܡܘܬܐ، ܒܒܫܝܬܐ.
ܪܘܦܝܐ ܠܟܬܒܗ، ܩܚܒܝܐ ܡܩܛܠ ܝܗܪܒ ܘܝܬܡܠܐ ܪܘܚܐ، ܠܘܟܝܬܐ ܟܠܗ ܕܘܟܝܐ.
ܐܘܐ ܒܠܥܡܬܐ ܕܒܘܪܐ ܕܚܘܢܕܐ ܒܐ ܐܘܢܢ ܝܠܟܒܐ، ܐܘܐ ܒܒܥܘܗܝ ܓܠܒ ܕܝܫܐ.
ܦܘܩܐ ܕܒܝܠܡܒ ܐܒܒ ܒܕܒܫܐ ܠܕܓܪܐ ܕܘܘ ܝܥܐ ܡܒܚܫܐ.
ܐܗܐ ܝܡܒܚ ܠܟܘܕܝܘܬܐ، ܡܘܠܟܐ ܕܟܠ ܠܒܥܐ ܕܝܚܕܪܐ ܐܢܐ ܠܒܥܕܢܘܬܐ.
ܗܣܦܗ ܠܘܠܦܢܐ ܕܐܗܘܪ ܝܥܐ، ܒܓܒܚ ܒܚܡܐ، ܦܪܒܚܝܠܗ ܘܪܟܐ ܕܐܬܐ.
ܕܐ ܒܩܦܚ ܪܘܚܐ ܕܚܘܒܬܐ، ܥܪܒ ܠܝܠܕܐ ܕܦܘܠܓܐ، ܡܢ ܩܕܡ ܩܘܡܬܐ ܐܬܐ.
ܦܘܩܐ ܕܝܡܟܒ ܒܒܝܗ ܒܟܡܪܒ ܗܠܒܝܬܐ، ܒܢܦܩܒ ܐܡܠܒ ܠܘܕܩܐ ܘܐܘܡܦܢܬܐ.
ܗܡܐ ܒܦܢܕܝܐ ܕܐܗܘܪ، ܒܢܕܒܝܐ ܕܒܒܠ ܘܢܒܘܐ، ܡܘܪܝܐ ܠܐܘܗܝ ܝܠܒܝܬܐ ܒܘܟܝܐ.
ܝܠܕܐܒܗ ܒܥܘܓܒܢ ܘܡܝܦܫ ܠܥܒܕܢܘܬܐ، ܠܪܘܡܐ ܡܒܚܫܐ ܦܥܚܐ ܕܒܥܕ، ܒܒܫܝܬܐ.

ܟܬܒ:

ܪܒܝ ܒܗܘ ܐܘܫܐܢܐ

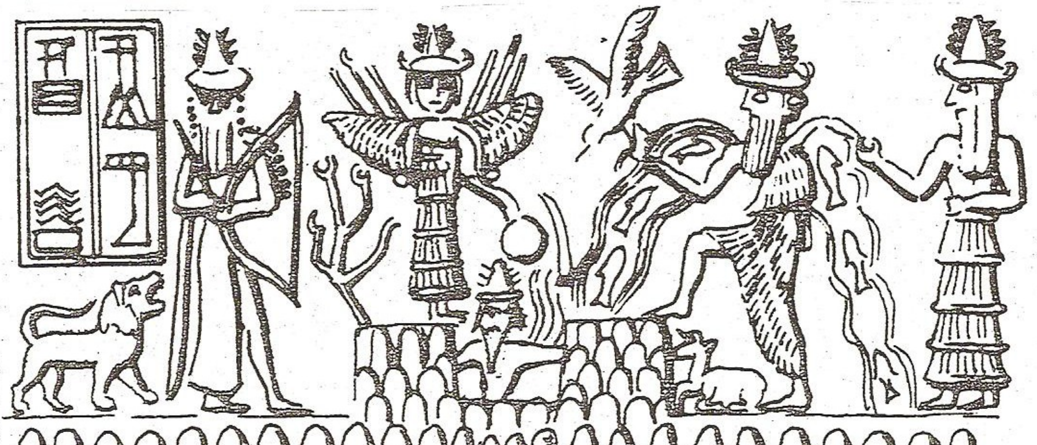

ܣܕܪܐ ܕܝܕܝ̈ܥܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ

ܡܢ ܟܬ̈ܒܐ ܘܡܠܦ̈ܢܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ

58 ❋ ܡܫܠܚܘܬܐ ܕܢܝܣܢ

«ܪܝܫ ܕܫܢܬܐ ܕܐܟܝܬܘ ܠܗܘܪܐ ܢܝܣܢ»

6756

«ܐܬܐ ܝܠܗ ܡܒܕܒܕܢܐ ܕܢܝܣܢ»

ܐܕܝܘܡ ܪܫܐ ܕܢܝܣܢ ܝܠܗ، ܗܘ ܒܝܘܡ ܠܘܒܪ̈ܐ ܚܠܒ̈ܝ ܝܠܗ؛
ܡܫܠܘܡܝ̈ܐ ܕܫܦܝܪܘܬܗ ܝܠܗ، ܡܫܒܠܢ̈ܐ ܕܡܪܕܘܬܗ ܝܠܗ؛
ܡܘܕܝܘܬܗ ܘܡܫܬܘܕܥܘܬܗ ܝܠܗ، ܐܝܟ ܐܘܡܬܐ ܒܫܘܬܗ ܝܠܗ؛
ܠܫܘܒܚܐ ܒܢ̈ܝܗ ܝܠܗ، ܘܫܒܚ̈ܬܐ ܒܒܢ̈ܝܗ ܝܠܗ؛
ܡܟܪ̈ܙܐ ܕܪܒܘܬܗ ܒܢܝܣܢ؛
ܡܕܘܟܪܢܐ ܕܐܝܬܘܬܗ ܒܢܝܣܢ.

ܨܘܪܬܐ ܕܦܠܚ̈ܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܕܥܡ ܒܪ̈ܝܛܢܝܐ

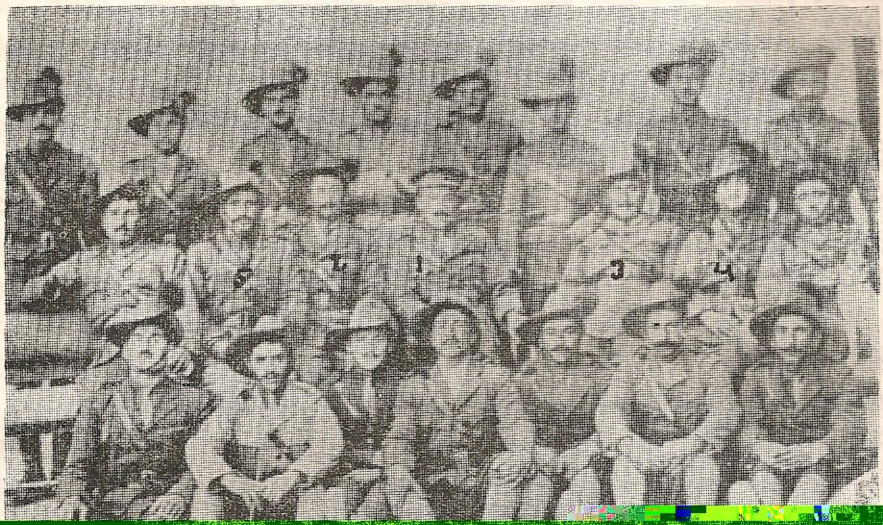

(1) [illegible] (2) [illegible] (3) [illegible] (4) [illegible] (5) [illegible]

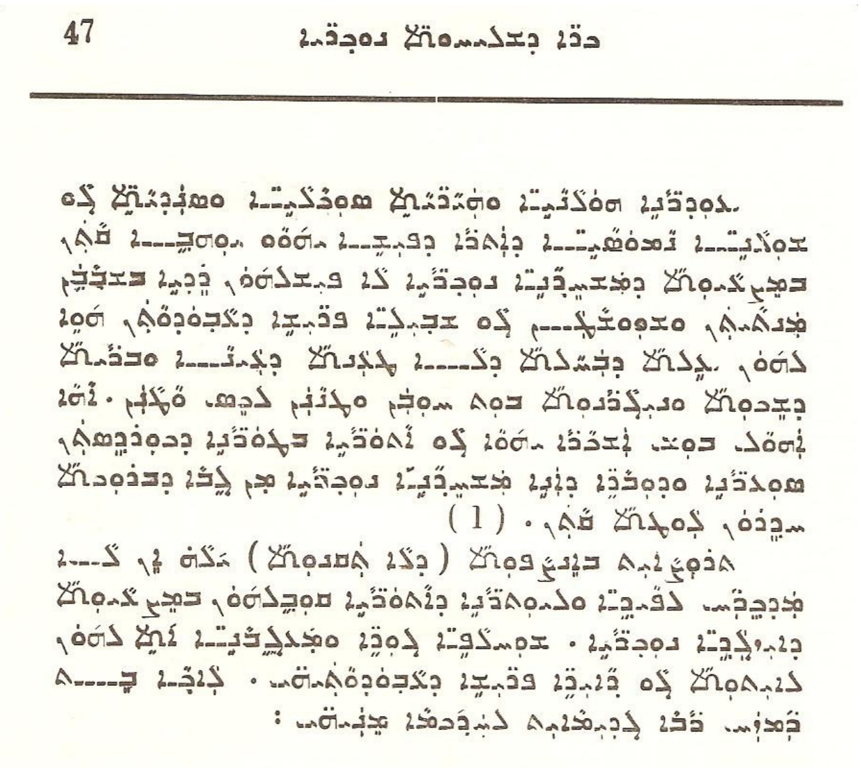

[illegible] (1)

[illegible]

ܡܘܣܝܩܝ̈ ܒܒ̈ܠܝܐ

ܐܝܟ ܦܝܫܠܗ ܒܚܝܪܬܐ ܒܡܘܕܥܢ̈ܐ، ܗܘܡܢܐ ܟܠܠܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܕ̈ܝܐ ܗܘܘ ܘܦܠܚ̈ܝܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܟܠ ܚܕ ܡܢܬܐ ܕܪܥ̈ܐ ܡܢ ܟܠܕ ܡܕܢܚܝܬܐ ܕܡܘܣܝܩܝ̈ ܒܐܟܕ̈ܝܐ، ܡܘܣܝܩܝ̈ ܒܒ̈ܠܝܐ ܡܘܕܝܢܘܗܝ ܟܠܗܝ ܡܢܝܢܐ، ܐܝܟ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܗܘܘ ܠܗ ܠܡܘܫܚܬܐ ܕܟܢܫܬܐ ܡܢ ܥܠ ܕܝܪܗ، ܘܠܡܪ̈ܢܘܬܐ ܡܢ ܥܠ ܐܪܥܗ، ܘܠܝܘܒܕܐ ܕܐܝܠܢ̈ܐ ܡܢ ܥܠ ܦܐܪ̈ܝܗ، ܒܪ̈ܘܦܚܐ ܠܡܫܠܡܘ ܟܘܠܗ̈ ܘܐܝܟܢܘ ܡܢܒܥܘܬܐ ܕܡܘܕܘܦܐ. ܡܘܕܥܝܢܐ ܠܗ ܒܐܘܡܢܘܬܐ ܕܐܒܐ ܘܐܡܐ ܫܡܠܗܘܢ، ܒܦܝܫܐ ܡܬܕܟܪܐ. ܡܘܣܝܩܝܗ ܠܐܒܬܐ ܕܐܚܝܗ̈ ܐܘܡܢ̈ܐ.

ܡܘܣܝܩܝ̈ ܝܘܢܝ̈ܐ

ܐܕܪܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܦܝܫܠܗ ܡܘܠܦܐ ܠܝܘܢ̈ܝܐ. ܝܘܢܝܐ ܕܝܕܥ ܗܘܐ ܕܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܡܢܝܢܘܬܐ ܘܡܘܣܝܩܝ ܕܐܘܡܢ̈ܐ ܕܝܘܢܝܐ. ܐܠܐ ܚܕܬ̈ܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܚܘܟܡܬܐ ܠܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܡܕܢܚܝ̈ܐ، ܦܝܫܠܗܘܢ ܒܡܫܘܚܬܐ ܘܡܘܠܦ̈ܢܐ ܠܗܘܢ ܘܩܢܝ̈ܐ ܒܦܪܝܫܘܬܐ، ܘܐܢܫܘ ܝܘܢ̈ܝܐ ܘܡܠܦ̈ܢܐ ܘܐܢܫ̈ܐ ܒܟܠ ܐܬܪ̈ܘܬܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܕܐܪܥܐ. ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܘܣܝܩܝ ܠܗܘܢ ܟܠ ܕܐܝܬ ܡܘܠܦܢܘܬܐ ܕܡܘܣܝܩܝ ܠܗܘܢ ܘܠܒܝܬܐ ܕܡܘܣܝܩܝ.

ܡܘܣܝܩܝ̈ ܪ̈ܗܘܡܝܐ

ܐܝܟ ܝܘܢܝ̈ܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܐܝܟ ܚܝܘܬܐ ܕܡܕܢܚܝܘܬܗܘܢ، ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܩܢܝܢܐ ܘܦܠܚܘܬܐ ܠܟܠܗ ܗܘܡܢܐ ܕܐܝܟܐ ܘܡܬܘܡܢ̈ܝܐ ܒܡܘܕܥ ܐܪ̈ܥܐ، ܘܡܘܣܝܩܝܗܘܢ ܒܪ̈ܝܬܗܘܢ ܗܘܐ ܗܘܬ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܗܘܡܢܬܐ ܕܐܝܟܘܬܗܘܢ ܟܠ ܡܘܣܝܩܝ̈ ܪ̈ܗܘܡܝܐ. ܗܘܕܝܐ ܐܝܬܗܘܢ ܡܢ ܝܘܢܝ̈ܐ ܘܗܘܡܢ̈ܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܦܝܫܠܗܘܢ ܡܘܦܝܩ̈ܐ.

ܡܘܣܝܩܝ̈ ܫܘܡܪ̈ܝܐ

ܡܢ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܦܝܫܠܗܘܢ ܐܘܡܢ̈ܐ ܒܫܝܢܐ، ܟܘܪ̈ܐ ܐܝܟ ܚܕܟܡܐ، ܡܠܟ̈ܐ ܕܗܝܟܠ̈ܐ، ܡܠܦ̈ܢܐ ܡܫܝܚܝ̈ܐ، ܦܪ̈ܝܫܐ ܟܠܗ ܕܡܘܣܝܩܝ ܕܫܠܝܚܘܬܐ، ܗܘܦܝ̈ܐ ܡܫܝܚܝ̈ܐ ܘܟܠ.

ܡܘܣܝܩܝ̈ ܦܪ̈ܣܝܐ

ܗܘ ܐܝܬܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܘܠ ܠܘܚܐ، ܘܗܘ ܒܡܘܣܝܩܝ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܘܠ ܦܪܣܝܐ ܕܡܘܣܝܩܝ ܗܘܐ ܡܢ ܒܫܝܢ̈ܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܘܡܘܣܝܩܝܬܐ ܘܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܝܬ ܫܒܝܚ̈ܐ ܐܝܟ̈ܐ ܠܡܘܣܝܩܝܬܐ ܕܡܘܣܝܩܝ، ܐܠܗ ܡܬܚܬܝܬܐ ܠܐܝܬܘܬܐ ܠܦܪܣܝܘܬܐ ܗܘܢܝܬܐ. ܐܝܬ ܡܘܣܝܩܝܬܐ ܕܐܝܟܢܐ ܕܡܕܢܚܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܘܐܝܬܐ ܦܝܫܠܗ ܗܘܐ ܕܡܕܝܢܬܗ ܠܡܕܝܢܬܗ ܘܐܝܬ ܡܕܝܢܬܐ ܠܐܬܪܘܬܗ، ܘܗܘܐ ܟܠ ܚܕܐ ܡܬܦܫܛܬܐ ܡܘܣܝܩܝܬܐ ܟܠ ܐܝܟ ܦܪ̈ܣܝܐ.

ܩܝܡܬܐ ܕܫܬܕܥܢܘܬܐ ܕܒܘܢܕܝܐܗܝ. ܗܘܢܐ ܡܘܕܝܢܐ ܐܝܟܢܗ: ܕܠܐ ܗܟܝܢ ܗܘ ܒܝܫܘܬܐ ܒܡܘܗܒܬܐ. ܢܟܐ ܐܢܫܝܢ ܗܘ ܐܢܫܘܬܐ ܕܒܝܬܐ ܕܦܫܝܛܘܗ ܡܘܬܒܬܐ ܒܡܘܪܒܝܬܐ ܠܟܘ ܢܨܒܝ: ܒܘܡ ܕܢܗܝܐ ܘܫܡܥܐ ܐܝܫܝ ܒܢܘܩܘܪܘܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܐܬܬܐ: ܗ: ܕ: ܐܬܪܘܬܐ. ܘܡܕܒܪܢܐ.

ܫܝܡ ܐܝܕܐ ܕܡܪܝ ܐܝܫܝ ܠܕܪܓܐ ܕܩܬܘܠܝܩܐ ܦܛܪܝܪܟܐ

ܒܝ ܡܛܠܐ ܕܥܒܕܢܘܬܐ ܐܘܗܪܐ ܗܘ ܫܝܡ ܐܝܕܐ ܠܗ ܒܫܢ̈ܝܐ ܕ (13) ܘ (16)

ܨ : 17 ܨܘܪܬܐ ܕܩܕܝܫܘܬܗ ܡܪܝ ܐܝܫܝ ܫܡܥܘܢ ܩܬܘܠܝܩܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܩܬܘܠܝܩܝ ܕܐܬܘܪܝܐ.

ܡܢܕܝܢܗܝ ܐܝܟ ܕܩܕܡܝܐ ܘܕܒܬܪܗ ܫܘܒܚܐ ܕܐܝܕܐ ܕܪܒܬܐ ܡܢܚܡܢܐ ܠܥܘܡܪܗ ܠܗܘ

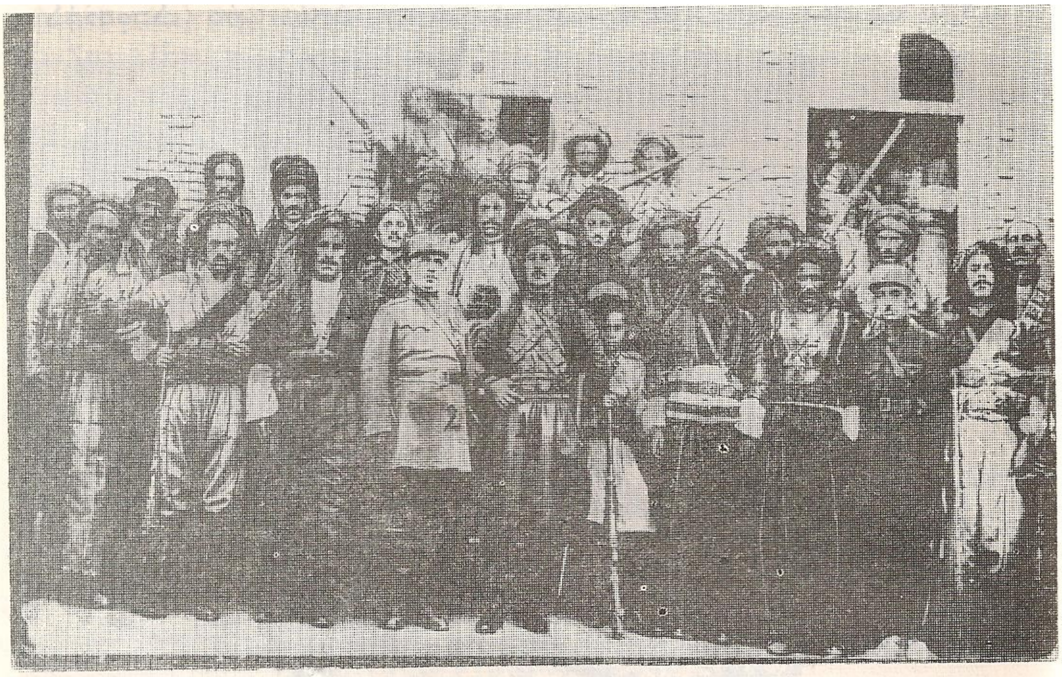

ܨ : 21 ܨܘܪܬܐ ܕܐܓܓܐ ܕܡܘܪ̈ܕܝܐ. (1) ܝܣܡܥܝܠ ܐܓܐ : (2) ܦܐܫܐ
ܕܡܕܒܪ̈ܢܝܐ ܠܒܝܫܠܗ ܐܝܠܗ ܗܘܐ ܚܕ ܢܘܪܐ ܓܒܒܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܡܢ ܒܠܝܗܝ
ܠܟ̈ܝܢܬܐ ܕܩܘܡܢܕ̈ܢܝܐ ܗܘܘܐ ܗܘ ܕܪܘܣܝܐ ܐܘܡܬܐ ܠܦܘܪܐ ܗܘ ܡܕܒܪ̈ܢܐ.

ܨ : 18 ܨܘܪܬܐ ܕܡܕܒܪ̈ܢܐ ܐܘܡܬܐ (1) ܡܪܝ ܡܕܒܪܢܘܬܗ ܦܛܪܝܪܟܐ. ܡܪܝ
ܡܬܪ̈ܢܐ (2) ܐܚܘܢܗ ܕܐܓܐ ܦܛܪܘܣ.

ܦܝܼܫܠܗܘܿܢ ܡܩܘܼܛܠܹ̈ܐ ܕܐܝܼܠܗܘܿܢ ܒܡܕܝܼܢܬܵܐ ܐܲܠܵܐ ܥܲܢܝܵܐ ܠܹܐ ܦܵܠܸܛ ܡܸܢ ܡܕܝܼܢܬܵܐ.
ܗܵܘܵܐ ܚܕܵܐ ܝܸܠܕܘܼܬܵܐ ܐܲܬܝܼܬܵܐ ܕܒܲܝܬܵܐ ܦܪܝܼܫܬܵܐ ܕܐܲܬܪ̈ܘܵܬܹܐ ܗܘܵܘ ܠܗܘܿܢ ܡܫܲܠܡܵܢܘܼܬܗܘܿܢ ܐܲܟ݂ܕܵܢܵܝܹ̈ܐ:
ܩܛܸܠ ܒܡܕܝܼܢܬܵܐ ܒܠܝܼܠܝܵܐ ܟܠܗܘܿܢ ܐܲܒܵܗܹ̈ܐ ܡܫܝܼܚܵܝܹ̈ܐ ܕܒܡܕܝܼܢܬܵܐ ܗܘܵܘ ܒܡܕܝܼܢܬܵܐ ܕܐܘܼܪܡܝܼ
ܗܵܘ ܕܐܝܼܬܵܐ ܐܘܼܡܬܵܐ ܠܦܘܼܬ ܡܫܲܩܠܝܼܬܗܘܿܢ ܕܐܲܬܪܵܐ ܢܦܝܼܩܗܘܿܢ ܐܲܟ݂ܕܵܢܵܝܹ̈ܐ ܘܡܫܝܼܚܵܝܹ̈ܐ ܦܪܝܼܩܝܼ
ܐܵܦܵܐ ܢܦܝܼܩ ܩܵܡ ܕܡܫܝܼܚܵܐ ܠܐܝܼܕܲܝܗܝ ܘܠܟܘܼܫܵܝܗܝ.
ܗܵܕܵܐ ܐܲܬܝܼܬܵܐ ܗܘܵܘ ܠܗܘܿܢ ܫܘܿܠܛܵܢܵܐ: ܒܡܲܕܢܚܵܬܵܐ ܕܡܕܝܼܢܬܵܐ ܡܸܢ ܐܲܟ݂ܕܵܢܵܝܹ̈ܐ:
ܩܵܡܵܐ ܗܘܵܐ ܚܘܼܪܵܒܵܐ ܠܹܐ ܩܛܝܼܠ ܒܡܫܝܼܚܵܝܹ̈ܐ ܐܲܢܵܫܵܝܗܝ. ܡܩܘܼܛܠܵܐ ܠܗܘܿܢ ܠܡܫܝܼܚܵܝܹ̈ܐ
ܠܡܫܘܼܚܠܵܦܵܐ ܕܗܘܿܢ ܐܘܿܚܕܵܢܵܐ ܕܐܘܼܪܡܝܼ. ܐܵܢܵܐ ܠܹܐ ܝܵܕܹܥ ܗܵܘܵܐ ܐܵܦܵܐ ܠܵܐ ܡܨܸܠܸܠ

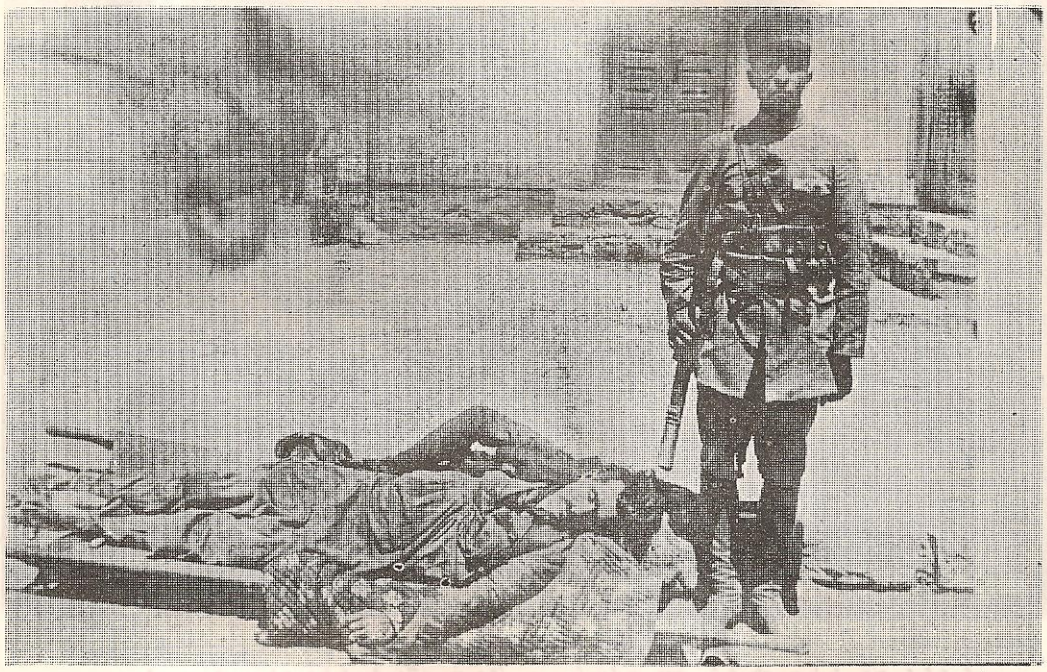

ܨ : 22 ܨܘܼܪܬܵܐ ܕܡܩܘܼܛܠܹ̈ܐ ܐܲܢܵܫܵܐ ܡܫܝܼܚܵܝܹ̈ܐ

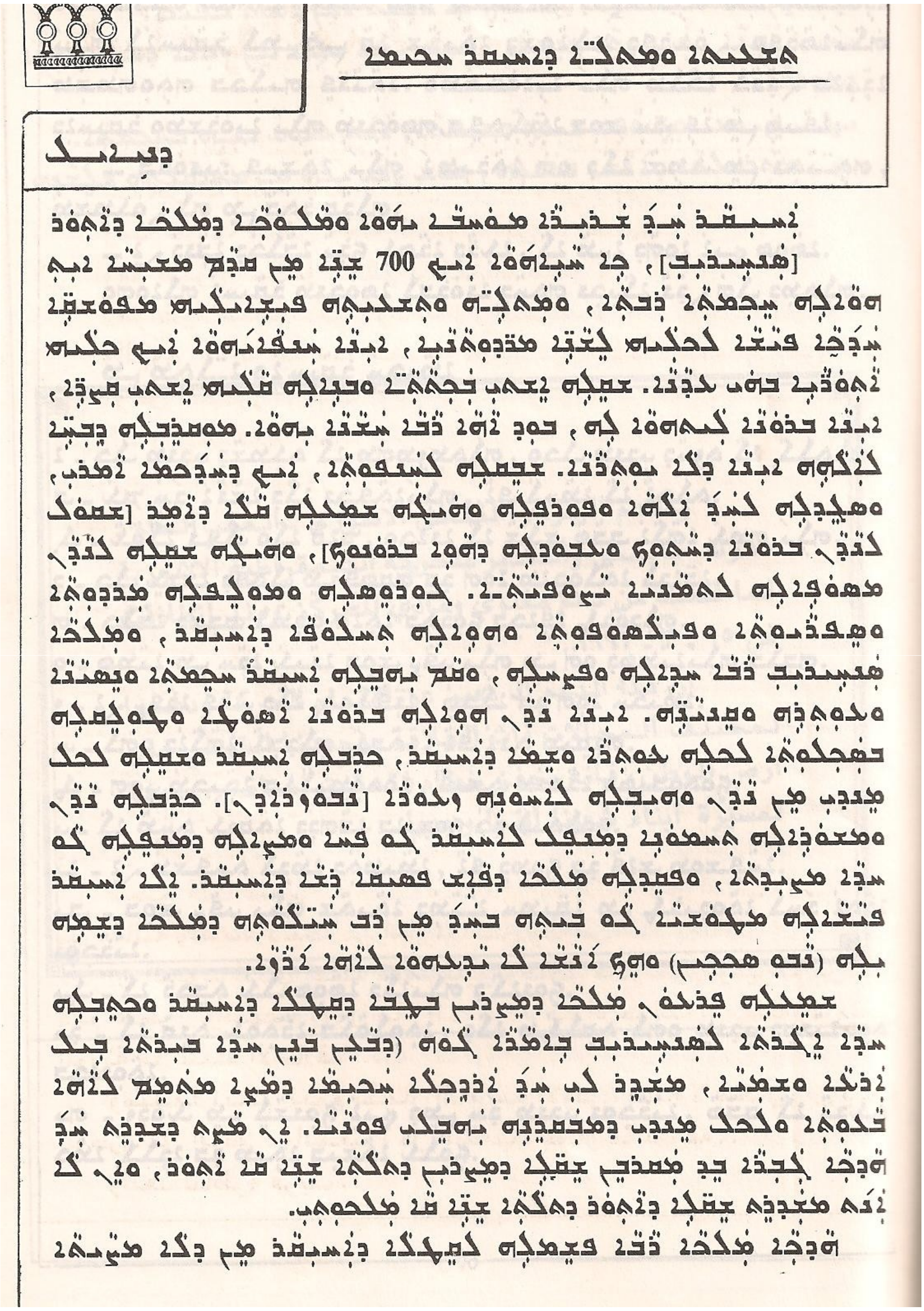

ܡܫܝܚܝܘܬܐ ܘܡܫܝ̈ܚܝܐ ܕܐܬܘܪ ܥܬܝܩܬܐ

ܕܪܣܐ

ܐܬܘܪܝܐ ܚܕ ܥܡܐ ܥܬܝܩܐ ܗ̱ܘܐ ܘܡܠܟܘܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܐܬܘܪ [ܐܝܡܦܪܛܘܪܘܬ]، ܟܕ ܢܦܠܬܗ ܩܕܡ 700 ܫܢܝ̈ܐ ܡܢ ܡܘܠܕܗ ܡܫܝܚܐ ܐܝܟ ܗܘܐܠܗ ܡܫܘܚܠܦܬܐ ܕܥܒܕܐ، ܘܡܫܡܠܝܬܗ ܘܦܪܝܫܘܬܗ ܡܫܘܚܠܦܬܐ ܚܕܬܐ ܦܬ̈ܐ ܠܚܠܝܗ ܠܒܢ̈ܝ ܡܕܝܢ̈ܬܐ، ܐܢ̈ܝ ܫܒܩܘܗܘܢ ܐܝܟ ܚܠܝܗ ܡܛܘܬܐ ܒܗܝ ܡܕܝܢܬܐ. ܥܡܠܗ ܝܘܡܐ ܒܓܘܢ̈ܐ ܘܫܢܝܠܗ ܩܠܝܗ ܝܘܡܐ ܫܝܢܐ، ܐܢ̈ܐ ܒܐܬܪ̈ܐ ܠܐ ܗܘܐ ܠܗ، ܟܘܕ ܐܝܟ ܐܬܪ̈ܐ ܫܢ̈ܝܐ ܗ̱ܘܘ. ܘܡܩܪܒܠܗ ܕܒܢ̈ܝ ܠܢܟܘܗ ܐܢ̈ܐ ܕܟܠ ܗܕ̈ܪܐ. ܥܡܠܗ ܠܫܘܒܚܐ، ܐܝܟ ܕܫܒܩܐ ܐܡܪ، ܘܚܙܝܠܗ ܠܚܕ ܐܬܪܐ ܘܦܘܪܫܠܗ ܘܗܢܝܠܗ ܥܡܠܠܗ ܥܠ ܕܐܬܪ [ܥܡܘܠ ܠܐܢ̈ܝ، ܒܐܬܪ̈ܐ ܕܫܘܒܚ ܘܡܚܘܒܠܗ ܕܗܘܐ ܒܐܘܬܝܘܢ]، ܘܗܝܠܗ ܥܡܠܗ ܠܐܢ̈ܝ ܡܫܘܦܪܠܗ ܠܐܬܪ̈ܐ ܢܘܦܠܬ̈ܐ. ܠܘܪܫܠܗ ܘܡܘܠܟܠܗ ܡܪܕܘܬܐ ܘܡܫܪܘܬܐ ܘܡܠܫܘܦܘܬܐ ܘܗܘܝܠܗ ܡܫܠܘܬܐ ܕܐܬܘܪ، ܘܡܠܟܐ ܐܝܡܦܪܛܘܪ ܕܟܠ ܚܕܝܠܗ ܘܩܝܫܠܗ، ܘܥܡ ܗܘܝܠܗ ܐܬܘܪ ܚܡܫܐ ܘܫܒܥܐ ܘܠܘܬܗ ܘܩܢܝܢܗ. ܐܢ̈ܐ ܟܢ̈ܐ، ܗܘܝܠܗ ܒܐܬܪ̈ܐ ܐܫܘ̈ܟܐ ܘܡܘܠܟܠܗ ܒܫܠܘܬܐ ܠܚܠܗ ܒܘܬܪܐ ܘܥܡܐ ܕܐܬܘܪ، ܒܪܒܠܗ ܐܬܘܪ ܘܥܡܠܗ ܠܟܠ ܡܕܝܢ ܡܢ ܟܢ̈ܝ، ܘܗܢܝܠܗ ܠܐܬܪܘܗ ܘܠܗܪܐ [ܟܠܗܘܢܝܐ]. ܒܪܒܠܗ ܟܢ̈ܝ ܘܡܥܘܪܠܗ ܐܫܡܘܢ ܕܡܝܘܠ ܠܐܬܘܪ ܠܗ ܦܫܐ ܘܡܫܝܠܗ ܕܡܝܘܠܗ ܠܗ ܚܕܐ ܡܫܝܚܐ، ܘܩܝܡܠܗ ܡܠܟܐ ܕܩܪܒ ܦܫܩܐ ܕܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܟܠ ܐܬܘܪ ܦܬܚܠܗ ܡܫܘܥܝܬܐ ܠܗ ܒܝܘܡܗ ܒܚܕ ܡܢ ܕܒ ܚܕܝܘܬܗ ܕܡܠܟܐ ܕܩܝܡܗ ܠܗ (ܟܘܠ ܩܕܡܝܢ) ܘܗܘܝܢ ܐܢ̈ܫܐ ܠܐ ܢܡܘܬܘܢ ܠܐܬܪ̈ܐ ܐܪܥܐ.

ܥܡܠܠܗ ܦܪܘܩ، ܡܠܟܐ ܕܡܝܬܪ ܒܢ̈ܝܐ ܕܡܫܠܡܐ ܕܐܬܘܪ ܘܫܒܩܠܗ ܚܕܐ ܦܠܓܬܐ ܠܐܝܡܦܪܛܘܪ ܕܐܬܪܐ ܠܗܘܢ (ܕܟܝܢ ܩܕܡ ܚܕܐ ܒܥܕܢܐ ܒܠ ܐܬܝܐ ܘܡܩܪ̈ܐ، ܡܥܕܪ ܠܝ ܚܕ ܐܬܪ̈ܓܠܐ ܫܘܒܩܢܐ ܕܩܝܡܐ ܡܢܝܢ ܠܐܬܪ̈ܐ ܒܗܘܢ ܘܠܟܠ ܡܕܝܢ ܕܡܬܩܪܒܗ ܗܘܝܠܗ ܦܘܩܕܐ. ܟܢ̈ܝ ܩܘܡ ܕܡܬܪܐ ܫܪܐ ܗܘܐ ܠܫܒܥܐ ܒܪ ܡܬܩܪܐ ܥܡܟܠ ܕܡܝܢܝܢ ܕܗܘܝܐ ܫܢ̈ܐ ܩܕ ܐܬܘܪ، ܘܟܢ̈ܝ ܠܐ ܐܢܐ ܡܥܒܪܐ ܥܡܟܠ ܕܐܬܘܪ ܕܗܘܝܐ ܫܢ̈ܐ ܩܕ ܡܠܟܘܬܐ.

ܗܕܟܐ ܡܠܟܐ ܗܕܐ ܦܫܝܩܠܗ ܠܡܫܝܚܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܡܢ ܕܟܐ ܡܬܪܝܬܐ

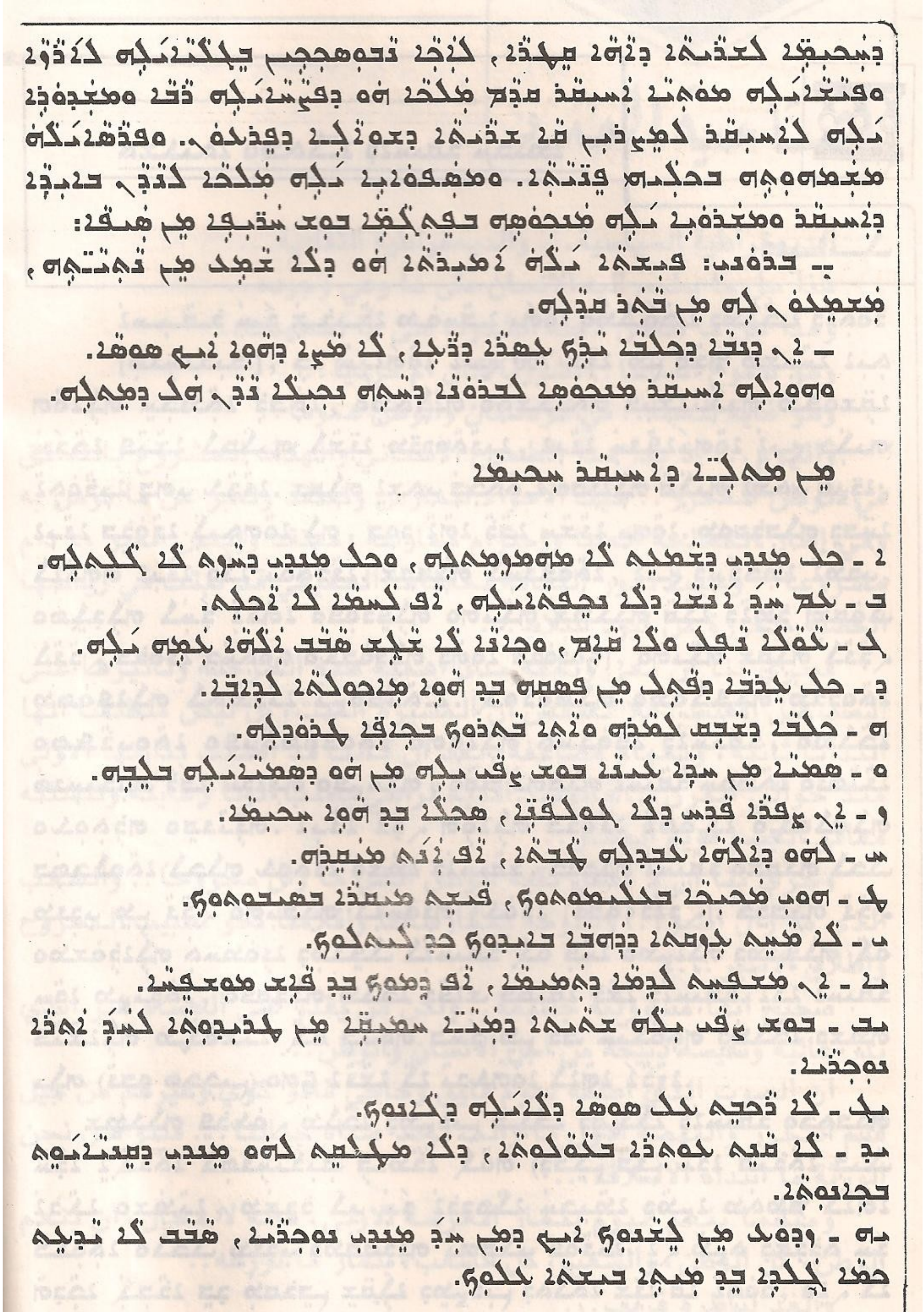

ܕܢܚܒܩܐ ܠܥܐܕܐ ܕܪܫܐ ܫܢܬܐ، ܠܐܒܐ ܕܒܘܫܒܚܐ ܕܫܟܝܢܬܗ ܠܐܪܥܐ ܘܦܬܝܚܘܬܗ ܡܦܠܬܐ ܐܣܘܪܝܐ ܡܢܗܘܢ ܡܠܟܐ ܗܘ ܕܦܩܝܕܘܬܗ ܪܒܐ ܘܡܟܪܙܢܐ ܐܢܗ ܠܐܣܘܪܝܐ ܠܡܬܪܝܡ ܩܐ ܥܐܕܐ ܕܥܘܢܝܐ ܕܦܪܩܘ. ܘܦܪܫܢܝܘܬܗ ܡܫܬܡܗܝܢܗ ܒܟܠܗ ܦܢܝܬܐ. ܘܡܫܦܘܪܝܐ ܐܢܗ ܡܠܟܐ ܠܥܡܐ، ܒܐܝܕܐ ܕܐܣܘܪܝܐ ܘܡܟܪܙܝܢ ܐܢܗ ܡܢܚܘܬܗ ܒܝܘܡܬܐ ܒܘܫ ܚܕܝܐ ܡܢ ܗܕܟܐ:

-- ܒܪܘܝܐ: ܦܝܫܬܐ ܐܟܘ ܐܡܝܪܬܐ ܗܘ ܕܟܠ ܥܡܝܕ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ، ܡܥܡܝܕܘ، ܠܗ ܡܢ ܒܗܪ ܡܝܬܘܬܗ.

-- ܐܝܢ ܕܢܝܬܐ ܕܡܠܟܐ ܐܢܝܢ ܒܫܢܬܐ ܕܪܒܐ، ܠܐ ܩܝܡܐ ܕܗܘܐ ܐܝܟ ܗܘܫܐ. ܘܗܘܝܐ ܐܣܘܪܝܐ ܡܢܚܘܫܐ ܠܥܐܕܐ ܕܫܢܬܐ ܒܚܕܟܐ ܬܒܐ، ܗܘܠ ܕܝܘܡܬܐ.

ܡܢ ܡܬܠܐ ܕܐܣܘܪܝܐ ܥܬܝܩܐ

ܐ - ܟܠ ܡܢܕܝ ܕܬܡܝܗ ܠܐ ܡܫܬܘܫܝܬܗ، ܘܟܠ ܡܢܕܝ ܕܚܙܐ ܠܐ ܟܠܝܬܗ.
ܒ - ܐܝܟ ܚܕ ܐܬܪܐ ܕܠܐ ܢܒܝܬܐ، ܐܦ ܠܫܡܐ ܠܐ ܬܚܝܬܗ.
ܓ - ܐܘܠܐ ܬܝܒ ܘܠܐ ܩܝܡ، ܘܒܪܐ ܠܐ ܐܒܝܕ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܐܝܬܗ ܐܢܗ.
ܕ - ܟܠ ܐܝܢܬܐ ܕܦܬܚ ܡܢ ܦܬܘܪܐ ܒܝܕ ܗܘܐ ܡܚܘܠܬܐ ܠܒܪܬܐ.
ܗ - ܓܠܝܬܐ ܕܐܝܡܡ ܠܡܠܟܐ ܘܬܘܒܐ ܒܐܪܥܐ ܒܚܕܩܐ ܓܪܘܒܗ.
ܘ - ܚܡܪܐ ܡܢ ܣܦܪܐ ܐܝܟܢܐ ܒܘܫ ܛܒ ܐܝܬܗ ܡܢ ܗܘ ܕܚܡܪܢܘܬܗ ܒܠܒܗ.
ܙ - ܐܢ ܝܩܕܐ ܩܕܡ ܕܟܐ ܓܘܠܦܢܐ، ܚܟܠܐ ܒܝܕ ܗܘܐ ܚܘܒܫܐ.
ܚ - ܠܗܘ ܕܐܟܠܗ ܐܝܒܠܗ ܓܢܒܐ، ܐܦ ܐܢܐ ܡܝܬܪܗ.
ܛ - ܗܘܝ ܡܟܝܟܐ ܒܟܠܝܡܘܬܘܟ، ܦܝܫ ܡܥܒܪܐ ܒܫܦܝܪܘܬܘܟ.
ܝ - ܠܐ ܦܝܫ ܒܕܘܡܐ ܕܩܘܒܠܐ ܒܝܕܘܟ ܒܕ ܟܝܠܘܟ.
ܝܐ - ܐܢ ܡܥܦܝܫ ܠܒܢܐ ܕܐܡܝܢܐ، ܐܦ ܒܬܪܘܟ ܒܝܕ ܩܐܡ ܡܥܩܒܢܐ.
ܝܒ - ܒܘܫ ܛܒ ܐܝܬܘܗܝ ܥܡܐ ܕܐܢܫܐ ܚܟܝܡܐ ܡܢ ܓܪܒܘܬܐ ܠܚܕ ܐܢܫܐ ܢܘܟܪܝܐ.
ܝܓ - ܠܐ ܪܟܝܟ ܐܝܟ ܗܘܫܐ ܕܐܢܫܘܬܗ ܕܐܢܫܘܟ.
ܝܕ - ܠܐ ܩܝܡ ܒܘܬܪܐ ܒܥܠܡܐ، ܕܟܠ ܡܦܠܛܝܗ ܠܗܘ ܡܢܕܝ ܕܡܝܬܪܘܬܗ ܒܓܢܘܬܐ.
ܝܗ - ܙܕܘܩ ܡܢ ܓܒܪܘܟ ܐܝܟ ܕܡܢ ܚܕ ܡܢܕܝ ܢܘܟܪܝܐ، ܗܕܟ ܠܐ ܬܕܝܠ ܒܫܐ ܓܠܕܐ ܒܝܕ ܡܛܐ ܒܥܡܐ ܐܠܘܟ.

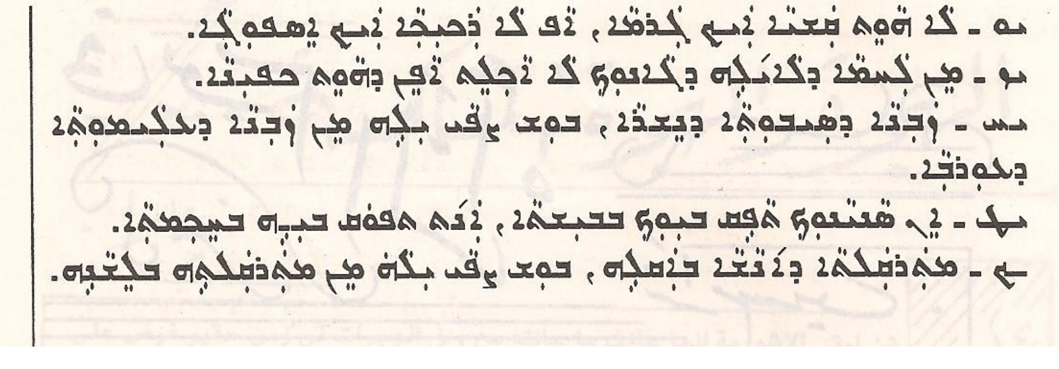

ܝܘ - ܠܐ ܗܘܝܬ ܡܥܬܐ ܐܝܟ ܓܪܡܐ، ܐܦ ܠܐ ܪܚܝܩܐ ܐܝܟ ܕܗܒܠܐ.
ܝܙ - ܡܢ ܠܫܢܐ ܕܟܐܢܘܬܗ ܕܟܐܢܘܟ ܠܐ ܬܓܠܐ ܐܝܟ ܕܗܘܝܐ ܚܒܪܐ.
ܝܚ - ܙܒܢܐ ܕܡܬܚܘܝܬܐ ܕܝܥܬܐ، ܒܘܫ ܛܒ ܐܝܬܗ ܡܢ ܙܒܢܐ ܕܟܠܡܘܬܐ ܕܒܘܪܟܐ.
ܝܛ - ܐܢ ܚܢܢܘܟ ܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܕܒܥܬܐ، ܐܢܐ ܗܘܦܟ ܒܝܗ ܒܝܘܡܬܐ.
ܟ - ܡܬܪܥܠܬܐ ܕܐܬܪܐ ܒܐܢܫܐ، ܒܘܫ ܛܒ ܐܝܬܗ ܡܢ ܡܬܪܥܠܬܐ ܒܠܒܝܗ.

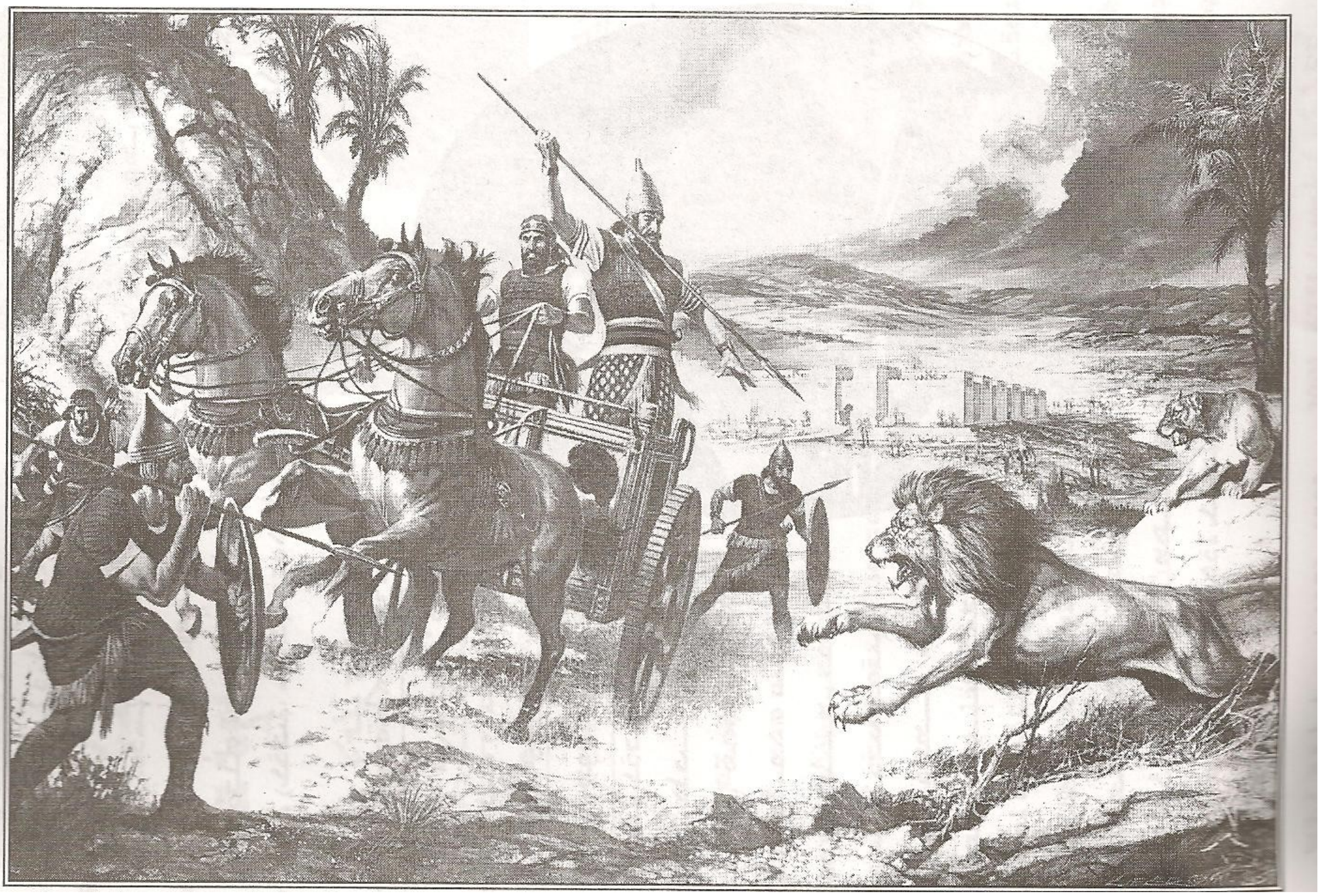

ܐܗܐ ܡܠܟܐ ܚܕܝܐ ܝܠܗ ܠܡܨܝܕܘܬܐ ܕܒܪ̈ܝܐ ܕܣܡ̈ܠܐ

ܚܲܕܟܡܵܐ ܥܹܕܵܬܹ̈ܐ ܕܐܘܼܪܡܝܼ

ܥܘܼܡܪܵܐ ܕܡܵܪܝ ܩܘܼܪܝܵܩܘܿܣ (ܕܵܪܵܐ 19)
ܕܡܵܬܵܐ ܕܓܘܿܓܬܦܵܐ

ܥܘܼܡܪܵܐ ܕܡܵܪܝ ܒܘܝܫܘܥ
ܣܘܣܵܐ ܟܪܫܵܐ ܘܓܘܣܵܐ

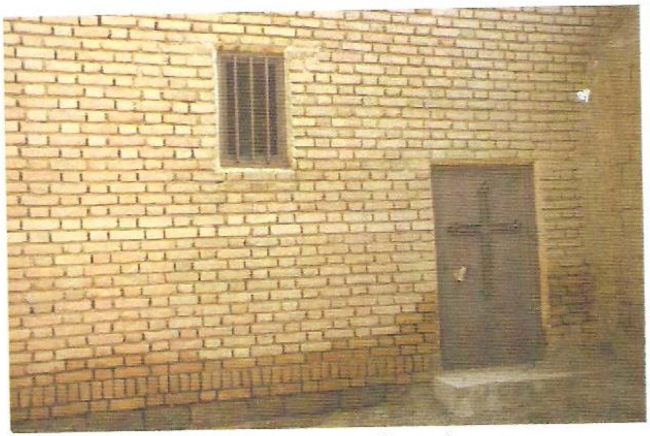

ܥܘܼܡܪܵܐ ܕܡܵܪܝ ܓܒܪܵܐ (ܕܵܪܵܐ 19)
ܕܡܵܬܵܐ ܕܓܘܿܓܬܦܵܐ

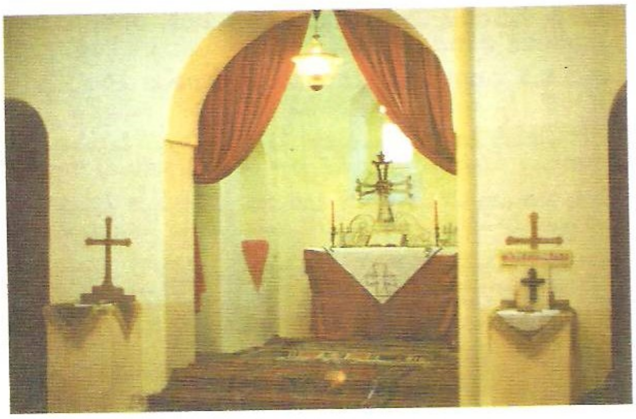

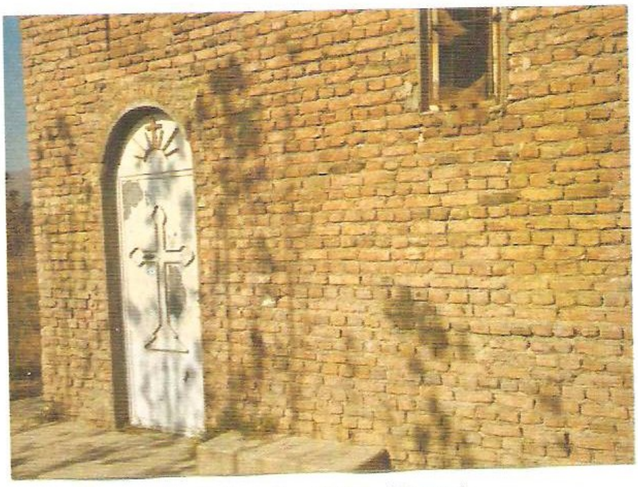

ܥܘܼܡܪܵܐ ܕܡܵܪܝ ܓܝܘܪܓܝܣ
ܕܡܵܬܵܐ ܕܐܒܕܓܓܝ

ܥܘܼܡܪܵܐ ܕܡܪܬܝ ܡܪܝܡ (ܕܵܪܵܐ 19)
ܕܡܵܬܵܐ ܕܓܘܠܦܫܢ
ܦܝܫܵܐ ܚܘܼܕܬܵܐ ܒܫܢܲܬܵܐ 1992

ܥܒܠܐ ܠܨܘܪ̈ܐ ܡܢ:
ܕܘܟܬܘܪ ܥܡܢܘܐܝܠ ܕܘܝܕ ܦܪܬܐ

ܚܕܟܡܐ ܥܕ̈ܬܐ ܥܬܝ̈ܩܐ ܕܐܘܪܡܝ

ܐܝܟ ܡܘܕܥܢܐ ܝܘܢ ܗܘܐ ܒܡܢܝܢܐ 31، «ܕܘܟܬܘܪ ܥܡܢܘܐܝܠ ܕܘܝܕ ܦܐܪܐ»، ܡܠܦܢܐ ܕܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ، ܘܟܬܒ ܕܟܬܒܬܐ ܐܘܢܓܠܝܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܐܘܪܡܝ، ܘܚܕ ܗܕܡܐ ܟܬܒܪܐ ܘܡܠܝܢܐ ܕܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ، ܘܕܐ ܡܢ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢ̈ܐ ܗܘܝܐ ܝܠܗ ܒܚܕܪܐ ܒܐܝܪܢ، ܘܟܠܬܗ ܕܘܢܝܐ ܘܟܬܝܒܬܐ ܥܬܝ̈ܩܐ ܡܢ ܥܕ̈ܬܐ ܓܢܒ̈ܐ. ܒܦܐܬܘܬܐ ܕܒܝܬ-ܦܠܓܐ ܕܐܗܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܫܦܪ-ܘܓܢ ܝܠܐ ܡܘܬܒܐ ܚܕ ܬܡܐ ܥܬܝܩܐ ܡܢ ܚܕܟܡܐ ܥܕ̈ܬܐ ܕܡܬ̈ܘܬܐ ܕܐܘܪܡܝ. ܒܗܝ ܕܐܝܢܐ ܥܬܝܩܐ، ܐܟܐ ܥܕ̈ܬܐ ܡܩܕܡ ܐܪܒ ܦܫܝܐ ܫܢ̈ܐ ܠܡܫܝܚܐ، ܡܬܗܘܢܝܬܐ ܝܠܗ ܕܐܕܝܐ ܟܠ ܚܕܟܡܐ ܡܢ ܐܢܐ ܥܕ̈ܬܐ ܗܘܝ ܐܬܝܐ ܚܕܟܡܐ ܬܘܩܢ̈ܐ. ܐܦ ܒܫܘܢܐ ܝܬܘܢ ܚܕ ܦܘܪܫܘܢܐ، ܒܚܠܚܠܐ ܝܘܡ ܦܘܫܟܐ، ܘܡܬܕܪܫ ܡܕܒܘܪܐ ܝܘܡ ܕܐܝܢܐ ܥܬܝܩܐ ܕܥܕ̈ܬܐ ܕܡܬ̈ܘܬܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܐܟܐ ܥܕ̈ܬܐ ܡܩܕܡ ܐܪܒ ܦܫܝܐ ܫܢ̈ܐ ܠܡܫܝܚܐ.

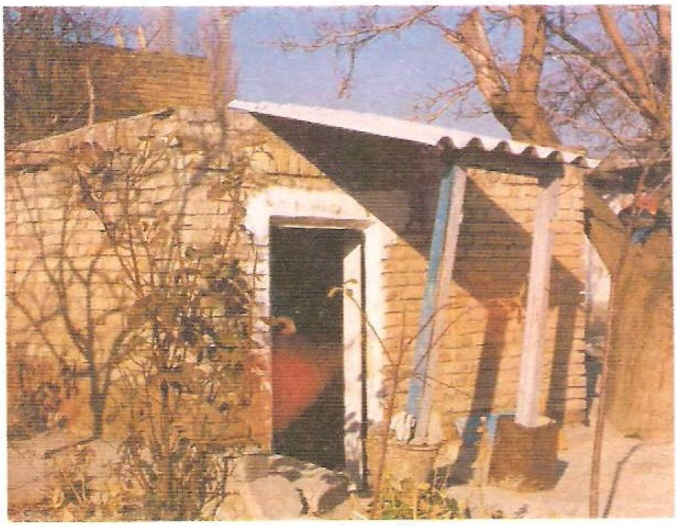
ܥܕܬܐ ܕܡܪܬܝ ܡܪܝܡ
ܕܡܬܐ ܕܓܘܠܦܫܢ

ܥܕܬܐ ܕܡܬܐ ܕܡܪܝ ܥܘܣܐ

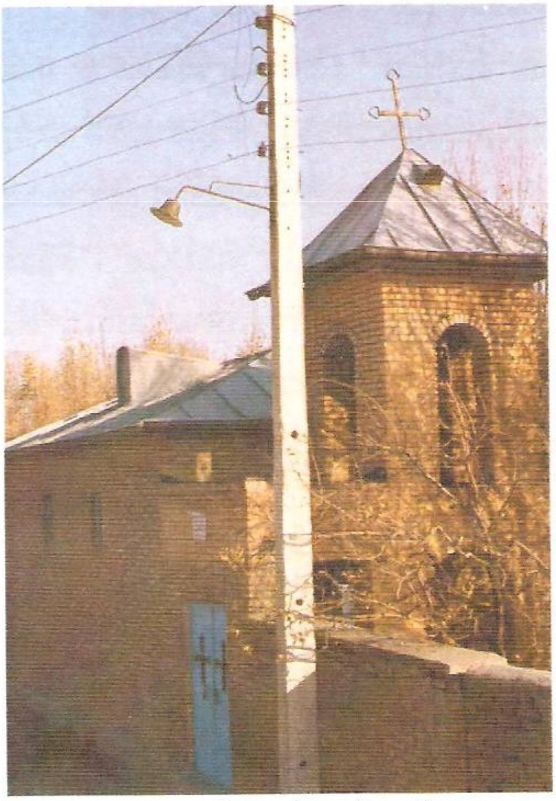
ܥܕܬܐ ܕܡܪܝ ܨܠܝܒܐ (ܕܘܪܐ 19)
ܕܡܬܐ ܓܘܠܦܫܢ

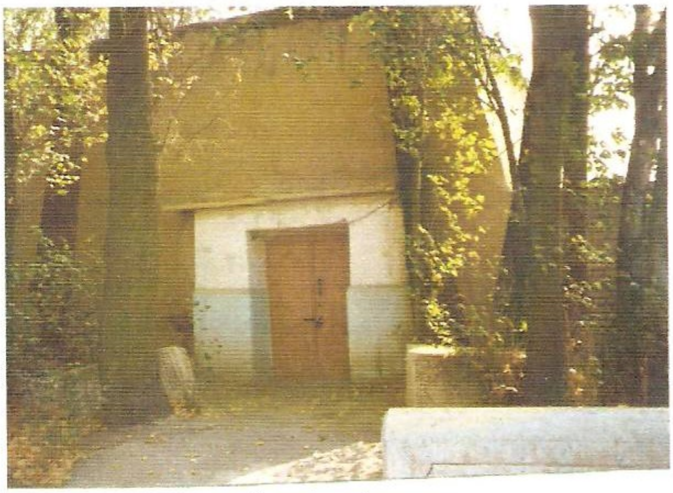
ܥܕܬܐ ܕܐܬܡܢܝ
ܕܡܬܐ ܕܢܣܓܘ، ܐܦܐ

ܥܕܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ

ܥܕܬܐ ܗܝ ܒܘܫ ܥܬܝܩܬܐ ܡܢ ܓܘ ܕܘܪܐ ܩܕܡܝܐ ܦܫܠܗ ܡܫܘܬܐܣܬܐ، ܥܕܬܐ ܫܠܝܚܝܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܗܘܐ ܡܢ ܦܪܫܠܗ ܓܘ ܫܘܪܝܐ، ܓܘ ܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ ܘܐܝܪܢ، ܦܪܝܫܬܐ ܐܘܪܚܝܬܐ. ܦܘܠܓܐ ܩܘܡ ܠܗ ܒܫܢܬܐ 1553 ܒܥܠܬܐ ܕܐܟ ܫܘܦܪܢܬܐ ܥܠ ܦܘܪܥܬܐ ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ. ܦܦܐ ܕܪܘܡܝ ܦܪܝܫܐ ܠܗ ܥܡܠܗ ܥܕܬܐ ܕܥܕܬܐ ܢܒܠܝܬܐ ܡܢ ܐܬܘܪܝܬܐ ܥܘܒܕܠܗ ܠܗ ܥܠ ܥܕܬܐ ܟܠܕܝܬܐ، ܘܒܕܘܪܐ ܕ19 ܗܘܐ ܠܗ ܥܕܬܐ ܟܠܕܝܬܐ ܕܐܬܘܪܝܬܐ. ܐܝܟ ܐܘܡܐ ܦܘܠܓܐ ܠܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܩܘܝܡܐ، ܥܡܐ ܐܬܘܪܝܐ ܒܬ ܗܘܐ ܗܘܐ ܦܠܝܓܐ. ܗܟܢ ܥܕܬܐ ܒܥܡܡܐ ܕܗܘܐ ܥܠ ܫܡܘܢ ܥܡܐ (ܥܕܬܐ ܕܦܪܘ) ܐܝܟܐ ܡܢܕܡ ܥܕܬܐ ܟܠܕܝܬܐ ܕܗܘܐ ܡܢ ܥܕܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܟܠܝܐ ܠܗ.

ܥܕܬܐ ܢܣܛܘܪܝܬܐ ܡܢ ܩܕܡ ܥܕܬܐ ܟܠܕܝܬܐ ܐܬܐ ܠܗ ܥܠ ܐܝܠܦܘܬܐ. ܘܥܕܬܐ ܦܪܝܫܬܝܬܐ ܕܐܬܘܪܝܬܐ ܕܐܣܢܝܢܝܐ ܘܡܫܬܠܛܢܐ ܘܐܦ ܒܢ ܥܕܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܦܘܪܫܢܐ ܝܬܐ.

ܐܣܢ ܕܢܟܣܬܐ ܝܘܡ ܥܠ ܕܐܬܘܪܝܐ ܝܘܡܢܐ ܐܣܠܡܐ ܡܢ ܐܝܐ ܦܘܪܓܡܐ ܥܕܬܢܝܐ، ܠܐ ܝܢܐ ܗܘܐ ܥܠ ܘܝܢܐ ܕܐܬܘܪܝܬܐ، ܐܠܐ ܗܘܐ ܝܢܐ ܥܠܠܬܐ ܕܐܘܪܫܠܡܐ ܘܐܢܓܠܝܬܐ ܕܥܡܡܐ ܐܬܘܪܝܐ. ܗܢ ܒܪܢܫܐ ܕܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܕܐܬܘܪ، ܢܚܝܠ ܚܕܐ ܡܕܝܢܬܐ ܢܝܢܘܐ ܕܗܘܐ ܡܢ ܟܠ ܩܘܡܐ ܗܘܐ ܚܢܘܬܐ ܒܢܝ ܡܠܟܘܬܐ ܪܒܝܬܐ ܒܢܝ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ، ܗܢ ܡܕܝܢܬܐ ܐܘܦ ܡܬܠ ܕܐܘܪ-ܟܠܕܝܐ. ܒܗ ܢܚܝܠ ܘܟܠܗܘ ܥܡܝܐ ܝܬܐ ܡܕܝܢܬܝܐ ܘܡܕܝܢܬܝܐ ܕܥܡܐ ܐܬܘܪ.

ܡܫܢܝ ܒܘܡܢܐ ܕܡܢܗܘ ܡܢܝܡ ܢܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܝܠܗ ܟܐܓܐ ܒܗ ܡܢܘ ܠܒܘܡܬܐ ܕܦܝܟܐ ܝܐ ܚܕܝܬܐ ܠܗ ܡܝܠܬܐ ܕܐܠܦ-ܬܘ ܒܘܗ ܡܢܗܘ ܡܢܝܡ ܕܐܘܪܡܝ

ܡܢܘܬܐ ܒ

ܥܕ̈ܬܐ ܥܬܝܩ̈ܬܐ ܒܐܘܪܡܝ

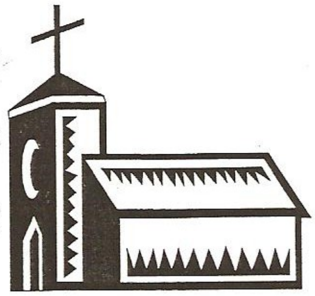

ܡܢ:
ܚܒܝܒ
ܬܘܡܐ

ܥܘܡܪ̈ܐ ܕܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ، ܗܘ ܥܘܡܪ̈ܐ ܒܘܬ ܥܬܝܩܘܬܐ ܐܝܠܗ ܓܘ ܐܘܪܡܝ، ܘܟܠ ܢܣܝܒ ܗܘ ܐܗܐ، ܝܟܠ ܚܕ ܡܢ ܥܘܡܪ̈ܝܐ ܒܘܬ ܥܬܝܩ̈ܐ ܓܘ ܕܘܟܬܐ ܝܕܝܥܬܐ ܐܝܠܗ ܣܘܪܝܝܐ. ܒܘܬ ܦܪܝܫܘܬܐ ܕܐܗܐ ܥܘܡܪܐ، ܝܐ ܗܝ ܕܦܬܝܐ ܐܝܠܗ ܝܬܝܐ ܥܠ ܦܬܪܐ ܕܚܕ ܡܢ ܐܠܗ̈ܐ ܡܫܝܚܝ̈ܐ، ܗܘ ܕܝܕܝܥܬܘܗܝ ܡܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ، ܡܘܝܬܝܠܗ ܓܘ ܐܘܪܡܝ (1) .

ܐܗܐ ܥܘܡܪܐ ܥܬܝܩܐ، ܕܝܘܡܢܐ ܐܫܬܡܥ ܝܠܗ ܝܕܝܥܐ ܒܫܡܐ ܕܡܪܝ ܡܫܝܚܐ ܡܘܕܝܢܐ ܒܥܬܝܩܐ ܦܬܝܐ، ܒܠܫܢܐ ܐܪܡܝܐ ܓܘ ܟܬܒܐ ܝܕܝܥܐ "ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ" ܝܢ ܒܬܘܠܬܐ ܦܬܝܚܬܐ. ܐܝܟ ܫܘܬܐܣܐ ܥܬܝܩܐ، ܕܒܬܪ ܝܢ ܗܝ ܟܝܪܘܬܐ ܚܕ ܡܢ ܕܪ̈ܝ ܡܫܝܚܝܐ ܕܪܫܝܬܐ ܗܘܐ ܠܫܘܠܛܢܐ ܠܡܠܟܐ ܠܡܠܟܐ ܝܫܘܥ، ܦܝܫܐ ܝܠܗ ܡܫܝܚܐ ܗܣܦܗ ܐܗܐ ܥܘܡܪܐ (2) . ܒܬܪ ܟܐ ܡܝܬ ܐܡܪܝܢ ܕܓܘ ܫܪܪܐ ܕܥܘܡܪ̈ܝܐ ܒܘܬ ܥܬܝܩܐ ܕܕܘܟܝܐ، ܐܗܐ ܥܘܡܪܐ ܝܠܗ ܗܘ ܩܕܡܝܐ؛ ܡܛܠ ܥܘܡܪܐ ܕܦܬܝܐ ܐܝܠܗ ܒܢܝܐ ܥܠ ܕܘܟܬܐ ܕܝܠܝܕܘܬܐ ܕܡܪܝ ܝܫܘܥ ܓܘ ܒܝܬ ܠܚܡ، ܐܝܟ ܕܟܐ ܣܘܗܕܝܢ ܗܘ ܥܘܡܪܐ ܩܕܡܝܐ ܓܘ ܕܘܟܝܐ. ܡܛܠ ܕܗܝ، ܒܫܡܐ ܐܝܠܗ ܒܫܡܐ ܕܐܪܙܐ، ܥܘܡܪܐ ܠܡܘܕܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕ"ܒܝܬ ܠܚܡ" ܬܠܡܝܕ̈ܐ (ܐܠܦܐ)، ܕܝܠܗ ܗܘ ܒܘܬ ܥܬܝܩܐ ܒܐܪܥܐ ܕܡܫܝܚܝܐ (3).

ܒܢܝܢܐ ܕܥܘܡܪܐ ܕܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ، ܒܝܕ ܡܪܕܘܬܐ ܝܠܗ، ܘܐܝܟ ܕܦܬܝܚܬܐ ܐܝܬܐ ܪܒܐ ܟܐܝܢܐ ܦܬܝܐ ܝܠܗ ܒܢܝܐ. ܫܘܪ̈ܐ ܚܠܝܨܐ ܘܚܠܝܬܐ ܕܐܗܐ ܥܘܡܪܐ، ܝܬܐ ܡܢ ܟܐܦܐ ܘܫܝܕܐ (ساروج). ܐܗܐ ܥܘܡܪܐ، ܒܬܪ ܐܝܬ ܕܟܐ ܠܒܪܐ ܘܚܠܐ ܒܕܘܟܬܐ ܐܝܠܗ ܘܐܝܬ ܠܗ ܠܒܪ̈ܝܐ ܦܬܝܐ ܘܫܦܝܪ؛ ܐܝܬܐ ܡܢ ܠܓܘ ܒܘܬ ܘܠܒܪܐ ܐܝܠܗ ܘܕܘܟܬܐ ܟܪܘܒܬܐ ܐܝܬ ܠܗ. ܒܬܚܘܬ ܐܟܘ ܕܗܘܐܠܗ ܕܘܟܬܐ ܦܬܝܬܐ، ܡܛܠ ܕܗܘܐ ܐܕܝܐ ܠܐ ܐܟܘ ܗܘܝܬܐ ܢܣܝܒܬܐ ܕܗܘ ܘܝܠܦܢܘܬܐ ܒܟܠܗܘܢ، ܠܐ ܐܢܐ ܦܝܫܐ ܡܬܚܡܝܢܐ.

ܗܘ ܒܢܝ ܐܝܠܝܐ ܥܘܡܪ̈ܝܐ ܒܘܬ ܥܬܝܩܐ ܒܐܘܪܡܝ، ܒܪܟܐ ܕܐܗܐ ܥܘܡܪܐ ܘܐ ܘܠܦܪܐ ܐܝܠܗ، ܘܦܐ ܡܣܟܢܬܐ ܠܚܘܬܐ ܐܪܟܢܬܐ ܕܥܘܡܪܐ، ܟܪܟ ܕܡܦܐ ܦܠܟܝܬܐ ܬܠܝ. ܦܠܟܝܢܝܬܐ ܟܘܬܐ ܕܒܝܢܬܐ ܕܥܘܡܪܐ، ܒܐܗܐ ܦܐܘܐ ܐܢܐ: ܣܩܐ ܦܝܠܓܬܐ - ܡܦܐ ܗܘܬܐ (چند اتاق) - ܡܦܐ ܗܝܩܐ (چند هشتی) - ܘܐܘܬܐ ܐܪܟܢܬܐ. ܡܛܠ ܟܗ ܕܐܗܐ ܐܘܬܐ، ܟܐ ܒܘܟܫܐ ܘܕܘܟܐ ܕܡܬܢܝܚܘܬܐ، ܬܠܝܬܐ ܕܓܠܦܬܐ ܓܘ ܬܚܝܬ ܗܘ ܥܠ ܐܪܟܐ ܡܘܬܘܒܘܬܐ ܒܥܩܒܘܬܐ ܘܡܒܝܬܐ ܡܢ ܒܘܪܝܐ (حصير) ܝܢ ܟܡܫܟܐ (نمد). ܒܘܬ ܕܐܗܐ، ܐܝܟ ܕܐܘܬܐ ܘܠܦܪܐ ܐܟܘ، ܐܝܬܐ ܙܘܕܐ ܟܝܢܐ ܓܘ ܦܪܝܫܘܬ ܗܘܐ ܟܘܗ.

ܪܒܐ ܟܘܬܐ ܓܘ ܦܬܝܚܝܢ ܗܘܐ ܝܟܠܐ ܝܘܡܢܝܐ ܕܝܘܡܢܘܬܐ، ܗܐ ܕܟܗ ܥܘܡܪܐ ܡܟܠܐ ܡܢ ܪܫܢܐ ܒܫܝܢܐ. ܟܗ ܕܐܗܐ ܥܘܡܪܐ، ܒܝܘ ܠܪܒܢܐ ܠܐ ܐܢܐ ܗܘܝܐ ܝܟܠܐ ܘܐܘܪܢܝܬܐ ܕܦܬܝܚܐ، ܡܛܠ ܕܩܕܡܝܐ ܕܝܕܥܬܐ ܕܦܬܚܝܢܐ، ܟܐ ܠܗܘ ܦܪܝܫܘܬܐ ܒܝܠܕܐ.

ܒܫܢܬ 642 ܡܫܝܚܝܐ، ܣܩܐ ܒܪܬܐ ܦܠܚܐ ܓܝܢܬܐ، ܐܝܟܐܟܗ ܗܐ ܫܟܝܢܬܐ ܕܐܗܐ ܥܘܡܪܐ (4). ܘܡܛܠ ܕܒܝܬܚܘܗ ܘܙܘܢܐ ܗܘܝܕܐ ܗܐ ܦܠܚܐ ܕܐ ܘܫܪܬܐ ܕܥܘܡܪܐ،

ܠܕܒܪܘܗ̇ ܚܕ ܓܠܦܐ ܕܥܘܗܕܢܐ ܡܢ ܡܪܡܪ ܦܬܓܠܗ ܡܩܘܒܥܐ ܥܠ ܬܪܥܐ ܕܥܘܡܪܐ (5)؛ ܕܐܝܬ ܟܬܝܒܬܐ ܕ"ܐܒ ܓܝܢܝܓܢ ܐܪܟܕܝܩܘܢ"، ܗܘ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܥܬܝܩܐ ܐܫܬܝܐ ܗ.ܕ. ܡܢ ܩܕܡ ܦܠܓܐ ܕܐܠܦܐ ܩܕܡܝܐ، ܐܝܟ ܓܠܦܐ ܕܥܘܗܕܢܐ، ܓܦܢܬܐ ܗ̇ܘܐ (6).

ܦܘܪܡܢܝܐ ܐܚܪ̈ܢܐ، ܚܘܩܪ̈ܐ ܕܒܢ̈ܝܐ ܬܓܒܝܐ ܒܕܘܫܐ، ܐܡܝܢܐ ܝܬܝܒܐ ܠܐܗܐ ܥܘܡܪܐ ܘܒܦܪܕܦܠܬܐ ܘܐܓܠܬܐ ܡܢ ܡܪܢܐ ܐܠܗܐ ܘܡܢ ܟܘܠܗ̇ ܦܝܪܡܐ، ܥܡܝܩܐ ܝܬܝܐ ܠܟܘܠܗܘܢ ܘܦܘܪܩܢܐ ܝܬܝܐ ܠܝܘܩܪ̈ܢܝܗܝ ܡܘܝܬ̈ܐ ܡܢ ܡܕܪܬܐ (8). "ܡܠܦܢܐ ܐܒܪܗܡ ܓܘܗܦ" ܐܚܝܢܝܐ

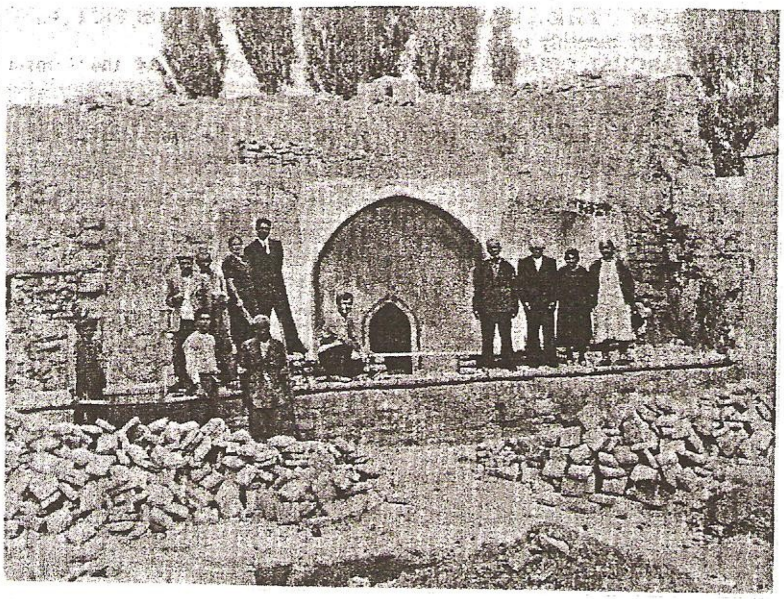

ܒܫܢܬܐ 1951، ܒܓܒܝܬܐ ܥܘܒܕܐ ܡܟܝܢܐ ܕܣܦܪ ܙܒܢܐ ܕ"ܐܬܘܪ" ܠܓܒܝܬܐ ܒܐܡܪܝܟܐ، ܥܘܕܐܠܗܘܢ ܒܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܠܘܒܢܐ ܒܢܝܬܐ ܕܥܘܡܪܐ. ܐܝܟ ܕܓܒܝܬܐ ܒܗܘܘ ܒܠܒܕܐ ܕܚܕ ܦܪܘܦܐ ܡܢܥܬܐ "ܠܦܫܛܐ ܢܘܡܟ ܓܘ ܦܠܓܐ"، ܕܡܦܠܝܣܠܗܘܢ ܒܘܢܕܐ ܕ"ܒܘܕܪ ܬܪܬ ܕܠܘܠܐܩܐ" (ܒܪܗ ܚܕܐ ܕ"ܢܦܫܗ ܓܘ ܗܘܠܢܗ" ܡܕܒܪܢܐ ܕܣܦܪ ܙܒܢܐ ܕܐܬܘܪ)، ܘ"ܠܠܐ ܓܘ ܐܒܪܗܡ" (ܓܘܡܘܕܐܒ).

"ܡܪܩܘܣ ܦܘܠܘܣ"، ܗܘ ܚܘܦܦܐ ܡܢܥܬܐ ܒܐܠܠܢܝܐ ܘܐ ܓܘ ܝܣܒܪܘܗܝ ܠܗ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܡܕܝܢܬܐ، ܗܘܝܕܐ ܩܪܝܗ ܠܐܗܐ ܥܘܡܪܐ، ܘܒܝܪܘܬܗܘܢ ܐܝܬ ܠܗ ܚܕܡܬܐ ܡܕܒܪܢܝܐ ܓܘܝܐ ܒܗܘ ܕܐܗܐ ܓܒܘܬܐ ܕܡܘܬܒܚܘܗ̇ ܩܝܠܗ (7).

ܐܦܐ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܕܝܠܕܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ، ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܘܡܢܘܬܐ ܡܘܒܠܬܐ ܒܚܝܠܐ ܕܒܢܝܢܝܐ ܕܐܗܐ ܥܘܡܪܐ ܘܓܘ ܐܘܚܕ ܚܕܟܡܐ ܦܘܪܡܢܝܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܥܘܡ ܚܕ ܢܓܪܐ ܘܠܦܪܐ ܓܡܢܬܐ ܡܫܡܫ ܕܐܠܗܐ ܓܡܘܗܝ ܒܕܒܘܪܐ ܗܘܐ. ܐܝܬܐ ܐܝܟ ܕܝܡܐ ܕܢܟܐ ܠܓܠܓܠܗ ܡܢ ܕܐܗܐ ܥܘܡܪܐ ܘܒܘܠܓܠܗ ܘܢܘܝܠܗ، ܗܘܝܐ ܠܗ ܚܦܐ ܚܠܒܐ. ܒܐܦܐ ܝܠܢܐ ܐܡܪܝܟܝܐ ܒܗܘ ܐܬܪܘܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ، ܘܐܦ ܡܘܠܝܫܐ ܕܓܘ ܦܘܪܝܐ ܕ"ܒܠܦܘܡܚܒܬܐ"، ܒܫܢܬܐ 1903 ܗܘܝܕܗ ܠܘܕܘܡ ܘܡܝܬܠܗ ܕܡܥܝܠ ܝܥܠܐ ܕܐܗܐ ܥܘܡܪܐ. ܡܢ ܕܐܗܐ ܝܥܠܐ، ܡܥܒܘܪܐ ܩܠܗ ܕܦܘܩܕܐ ܠܘܬܐ ܕܓܢܢܐ ܕܥܘܡܪܐ، ܠܚܕܟ ܒܝܬܗ ܡܢ ܦܠܓܐ ܕܐܪܒܥܐ ܕܡܕܝܢܬܐ (9).

ܓܢܢܐ ܕܥܘܡܪܐ، ܒܣܘܟܠܐ ܕܕܘܪܐ ܕܝܗܒܠܗ ܘܡܕܝܢܐ ܡܩܕܡ ܕܗܘ، ܓܪܐܝܬ ܡܫܝܢܐ ܓܘ ܕܡܝܐ ܗܘܐ. ܐܝܬܐ ܡܟܬܒܐ ܐܡܬܐ ܕܐܝܘܠܝܐ ܕܥܠܝܗܘܢ ܐܘܪܚܬܐ ܕܩܘܫܢܝܐ ܠܘܕܘܡ، ܓܕܡܐ ܐܦܪܐܦܪܩܛܝܩܐ ܕܩܘܫܢܐ ܡܘܬܒܚܠܗ ܐܦܐ ܕܘܟܐ ܓܘ ܐܬܘܪܝܐ، ܘܓܢܒܠܗ ܕܡܚܠܢܐ ܥܘܗܠܦܐ ܥܠ ܓܢܢܐ ܕܐܗܐ ܥܘܡܪܐ. ܒܘܗ

ܕܐܗܐ ܥܕܬܐ ܕܟܘܡܬܐ ܡܘܕܝܢܬܐ، ܦܝܫܠܗ ܡܘܬܡܡܬܐ ܒܝܕ ܐܪܕܝܟܠܘܬܐ (معماری) ܕܪܘܣܝܬܐ. ܟܠܘܗܝ ܦܝܫܠܗܘܢ، ܒܢܝܐ ܒܥܕܢܐ ܠܦܘܬܩܐ، ܘܡܢܕ ܝܕܐ ܠܘܬܐ ܝܢ ܡܘܫܟܠܗܘܢ، ܟܠ ܥܡܘܗܝ. ܗܕܟܐ ܥܕܬܐ ܕܐܗܐ ܠܟܘܡܬܐ ܡܘܬܩܢܠܗ ܚܕܐ ܦܪܢܣܬܐ ܪܒܐ ܫܦܝܪܬܐ (10). ܡܟܐ ܕܒܫܢܬ 1918، ܚܠܦܝܐ ܕܥܡܡ ܕܡܫܠܡܢܘܬܐ، ܕܒܐܬܐ ܠܗܘܢ ܐܘܪܡܝ، ܗܕܟܐ ܡܘܫܚܠܦܠܗܘܢ ܠܐܗܐ ܠܟܘܡܬܐ ܕܟܠ ܦܝܫܠܗ ܒܘ ܢܝܫܢܐ ܡܢ ܕܝܗܝ ܐܪܕܝܟܠܘܬܐ ܕܪܘܣܝܬܐ (11).

ܒܝܘܡܐ ܡܕܝܢܬ، ܐܝܬ ܗܘܐ ܚܕܐ ܓܢܬܐ ܪܘܣܝܬܐ ܘܡܕܐ ܐܚܪܢܐ ܠܚܕܘܬܐ ܕܟܘܡܬܐ، ܘܡܢܕܪܟ ܕܝܗܝ ܓܢܬܐ ܝܢ ܐܝܬ ܗܘܐ ܚܕܐ ܓܢܬܐ ܕܡܥܒܘܪ ܩܪܝܐ، ܒܐ ܡܥܡܪ ܗܘܐ ܠܟܘܦܪܐ ܘܐܚܪܢܐ. ܐܘܦ ܠܓܒܐ ܡܕܢܚܐ ܕܟܘܡܬܐ، ܗܘܝܐ ܗܘܐ ܒܝܬ ܡܟܘܪܐ ܕܟܗܢܐ ܕܒܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܘܐܢܫܐ ܦܩܪܘܦܐ ܥܕܬܢܝܐ. ܒܝܬ ܐܘܣܐ ܚܠܝܡ ܚܕܟܐ ܡܢ ܕܐܢܝ ܒܐܦܐ ܕܒܝܬ ܡܟܘܪܐ، ܕܟܠ ܕܐܗܐ ܦܝܫܠܗ ܥܡܐ ܡܘܦܠܝܐ ܠܗ ܒܝܬܐ ܥܕܬܐ ܕܟܘܡܬܐ.

ܩܘܪܒܐ ܕܐܪܥܐ ܐܠܝܩܐ، ܚܣܝܢܐ، ܘܡܚܒܒܐ ܕܘܒܪܐ ܡܥܡܪܐ

ܕܐܘܪܡܝ

"ܕܝܢ ܦܠܓܐ ܕܗܘܡܕ ܐܪܘܒܐ، ܦܘܪ" ܟܘ ܥܩܠܘ، ܕܡܚܒܘܗܝ ܗܘܐ ܥܬܝܩܐ (آثار) ܘܥܝܢܬܐ ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܒܡܚܒܬܐ ܐܡܪܗ: "ܠܚܕܘܬܐ ܕܟܘܡܬܐ ܕܡܪܝ ܡܪܝܡ ܟܘ ܐܘܪܡܝ، ܟܡܐ ܡܕܘܪܬܐ ܦܝܫܐ ܗܘܐ ܡܥܒܝܕܐ ܕܢܫܠ ܒܐܦܘܗܝ ܝܢ ܐܝܬ ܫܩܠܐ ܘܡܚܒܬܐ. ܦܘܟܐ ܠܒܪܐ ܕܫܕܬܐ ܕܟܘܡܬܐ، ܠܥܒܪܐ ܐܡܪܗ ܟܘ ܐܬܠܦܟ ܕܡܕܝܢܬܐ، ܘܐܝܟܢܐ ܠܒܪܐ ܘܐܠܝܦܐ ܕܝܬܡܢܬܐ (درخت نارون) ܕܦܝܫܐ ܗܘܐ ܡܢ ܕܘܕܐ ܫܬܝܩܐ ܘܢܝܫܐ ܒܢܕ ܙܕܘܦܬܐ، ܐܕܝܐ ܐܘܦ ܐܗܐ ܐܝܬ" (12).

"ܐܬܠܒ ܕܗܘܩܐ، " ܝܢ ܟܘ ܥܩܠܘ، ܕܡܚܒܘܗܝ ܗܘܐ ܕܘܟܬܐ ܬܘܕܝܬܬܐ، ܒܡܚܒܬܐ ܐܡܪܗ ܗܘܐ ܗܘܡܬܐ ܕܡܢܬܐ ܠܠܝܠ، ܘܡܘܕܥܢܐ ܐܡܪܗ: "... ܡܢ ܟܠ ܗܘܐ ܢܝܫܢܐ، ܟܕܐ ܕܡܕܝܢ، ܗܘܐ ܠܟܘܡܬܐ ܡܫܡܗܐ ܕܡܪܝ ܡܪܝܡ

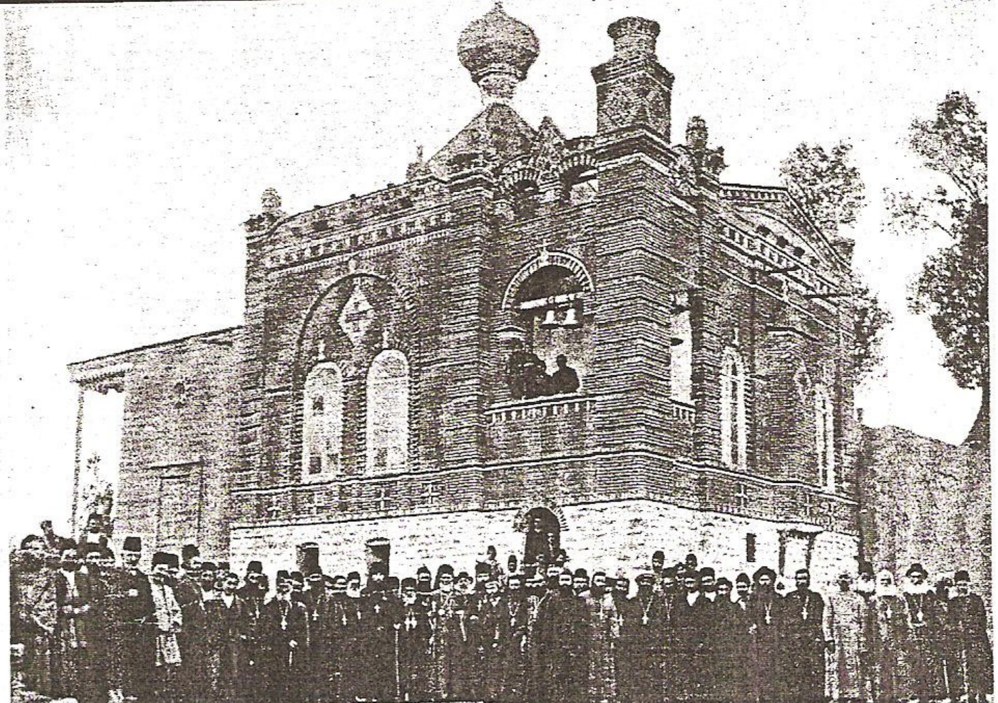

ܚܕ ܨܘܪܬܐ ܫܦܝܪܬܐ ܡܢ ܟܘܡܬܐ ܕ"ܡܪܝ ܡܪܝܡ" ܕܐܘܪܡܝ، ܒܗܝ ܥܕܢܐ ܕܒܗܘܐ ܟܗܢܐ ܘܥܡܡܐ. ܦܘܟܐ ܕܠܝܠܝܠ ܕܟܗܢܐ، ܦܝܫܐ ܐܡܪܗ ܟܗܢܐ ܒܝܕ ܐܪܕܝܟܠܘܬܐ ܕܟܘܡܬܐ ܐܘܪܬܘܕܘܟܣܝܬܐ ܕܪܘܣܝܐ.

ܕܒܝܠܗ ܒܝܬ ܡܫܡܕܬܐ (زيارتگاه) ܘܒܝܬ ܗܝܟܠܐ ܕܡܫܝܚܝܐ ܕܐܗܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܒܝܢܬܐ ܕܐܗܐ ܗܡܕܐ ܒܝܠܗ ܗܘܕ ܢܚܡܫܐ ܘܗܘܕ ܝܠܟܢܐ ܡܢ ܐܝܕܝܐ ܕܗܡܕܝܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܒܟܪܬܐ ܕܦܩܐܡܐ ܕܟܠܟܠܬܐ، ܚܕ ܦܕܡܐ ܕܕܘܟܘܗܝ ܗܠܝܗ ܘܩܝܠܗ ܟܗ ܟܠܟܠ. ܐܝܬܐ ܗܡܕܐ ܒܟܝܘܗܝ ܦܝܫܐ ܩܝܠܗ ܘܡܚܕܡܐ ܫܒܕܘܝܐ ܠܡܕܕܘܡܘܗܝ ܦܝܫܐ ܩܬܐ ܡܘܩܝܪܐ" (13).

"ܡܘܦܘܡܕ ܐܡܕܘ،" ܐܝܟ ܝܠܗ ܚܕ ܦܫܝܛܐ ܐܝܣܕܐ ܘܡܕܘܝܐ ܩܝܠܗ ܕܐܗܐ ܗܡܕܐ ܒܝܠܗ ܟܗ ܕܐܘܪܐ ܕܗܕܒܝܐ ܘܒܝܢܬܐ ܡܫܝܚܝܬܐ ܕܐܘܪܡܝ ܘܦܘܕܐ ܒܚܕܬܐ ܩܝܠܗ: "ܡܕܝܢܬܘܬܐ ܕܗܡܕܐ ܕܦܪܣܝ ܡܕܝܢܬ ܒܕܢܕܐ ܩܝܠܗ ܠܡܫܝܚܝܬܐ ܢܟܝܬܐ. ܐܗܐ ܗܡܕܐ، ܡܩܕܡ ܦܫܛܐ ܕܟܠܟܠ ܕܝܢܐܕ، ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܣܕܐ ܕܪܐ ܪܘܝܫܐ ܕܟܗ ܕܪܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܚܕ ܐܝܟܬܐ ܠܘܕܐ ܘܣܠܝܩܐ ܕܝܠܡܬܐ، ܕܒܕܘܕܝܐ ܕܟܐ ܢܟܝܬܐ ܦܝܫܐ ܗܘܐ ܒܝܕܐ ܒܚܕ ܙܕܘܟܬܝܐ، ܘܦܠ ܢܝܐ ܝܬܝܐ ܐܫܕܝܐ ܦܪ ܒܦܢܬܐ ܗܘܐ. ܒܣܦܪܢܝܐ ܕܗܘܐܠܗܘܢ، ܒܚܕ ܫܘܡܐ ܕܐܗܐ ܕܪܐ، ܚܡܐ ܫܒܕܘܝܐ ܦܝܫܠܗܘܢ ܣܝܘܝܐ. ܟܗ ܒܝܢܬܐ ܕܗܡܕܐ ܘܐ ܐܝܬ ܚܡܐ ܫܒܕܘܝܐ ܕܟܠ ܩܘܣ ܒܕܪܟܐ ܒܦܠܝ ܙܒܢܐ ܦܝܫܐ ܩܬܐ ܒܝܝܐ (14).

ܡܫܡܕܐܬܐ ܚܕܬܐ ܕܗܡܕܐ

ܝܗܘܕܝܐ ܕܓܪܢܝܬ (اجبارا) ܟܕܝܢܐ ܗܘܘ ܡܢ ܐܘܪܡܝ، ܡܢ ܫܢܬܐ 1922 ܟܘܪܐܠܗ، ܒܕܢܕܐ ܘܒܡܕܢܐ ܒܐܘܪܡܝ. ܡܩܕܡ ܕܗܡܝܢܐ ܗܘܘ ܠܣܕܐ ܕܘܟܬܐ ܦܕܝܢܬܐ ܦܐ ܦܫܛܐ ܕܐܕܘܐ ܘܕܐܘܐ ܕܘܫܢܝܐ ܕܟܢܝܗܝ، ܟܘܪܐܠܗܘܢ، ܠܚܕܘܒܐ ܘܠܡܟܡܘܪܐ ܠܐܗܐ ܗܡܕܐ ܗܠܒܫܢܐ. ܫܘܩܝܐ ܦܫܛܝܐ ܘܟܘܗܐܩܐ ܕܗܡܕܐ ܕܦܠ ܚܕ ܕܕܟܐ ܕܦܝܒ ܦܝܫܐ ܗܘܘ ܘܒܝܐ ܗܘܢܐ ܗܘܐ ܕܒܝܬܕܕܟ ܦܝܒ ܡܘܦܠܝܣ، ܦܝܫܠܗܘܢ، ܦܘܠܛܝܐ ܡܢ ܗܣܘܗ ܢܟܦܕܐ ܘܙܒܢܢܐܝܬ ܦܝܫܠܗܘܢ، ܗܘܕܝܐ. ܗܠܗܒ ܝܬܝܐ ܠܒܝܬܗ، ܘܢܝܐ ܟܘܗܢܩܐ ܣܕܝܟܐ ܕܒܝܢܬܐ ܟܘܪܐܠܗܘܢ، ܒܗܟܢܐ. ܫܝܟܗ ܡܢ ܘܘܝܐ ܕܒܝܬܐ ܕܚܕ ܦܪܘܦܐ ܚܟܝܡܐ ܘܕܒܫܢܐ ܘܦܝܫܢܐ ܕܗܘܕܝܐ ܡܫܝܚܝܐ ܕܢܒܝܘܬܘܗܝ ܘܟܬܒܘܗܝ ܘܫܒܘܗܝ، ܟܘܪܐܠܗܘܢ، ܠܡܠܡܕܬܐ ܕܗܡܕܐ، ܘܟܘܢܕܐ ܘܘܢܫܬܐ ܕܦܘܕܩܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܟܡܕܝܐ ܒܐܡܪܝܟܐ ܘܒܡܝܟܢܐ ܕܝܠܗ ܦܘܪܢܫܐ ܕܗܦܪ ܢܘܫܐ ܕ"ܐܚܡܬܐ" ܠܒܝܬܐ ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ ܟܗ "ܒܝܘ ܝܕܗܝܐ" ܕܐܡܪܝܟܐ، ܐܗܐ ܗܡܕܐ ܢܝܣ ܕܝܕܝܗ ܢܘܫܐ ܒܣܘܣܘܗܝ ܩܘܣ، ܦܝܫܠܗ ܣܘܕܝܐ (15).

ܚܕ ܡܢ ܫܒܘܩܐ ܕܦܪܬܡܬܐ ܕܒܝܢܬܐ ܡܫܝܚܝܬܐ ܐܗܐ ܩܝܠܗ ܕܢܟܝܬܘܬܗܘܢ ܕܡܪܐ ܠܡܕܐ ܝܬܝܐ ܡܩܕܡ ܐܕܝ. ܒܘܗ ܕܐܗܐ، ܐܘܦ ܐܗܐ ܗܡܕܐ ܦܝܫܐ ܩܝܠܗ ܕܡܝܢܬܐ ܟܗ ܕܐܘܪܐ ܕܒܝܢܬܐ ܐܘܡܬܐ (ملی) ܘܡܫܝܚܝܬܐ ܕܐܝܕܐ، (16).

ܒܫܢܬܐ 1912، ܚܕ ܦܪܘܦܐ ܒܫܡܐ ܕ"ܐܒܕܘܡ ܝܟܒܝܣܘܢ" ܡܢ ܒܢܝ ܥܡܐ ܕܝܗܘܕܝܐ، ܡܘܡܕܝܠܗ ܚܕ ܙܟܐ ܠܘܕܐ ܘܡܦܝܕܐ ܕܦܝܫܠܗ ܡܘܗܒܐ ܟܠ ܠܘܒܟܘ ܕܗܡܕܐ (17).

ܐܣܝܐ ܡܘܡܚܐ ܗܟܝܡܝܬܐ

ܒܫܢܬܐ 1834 "ܐܣܐ ܬܘܡܣܘܢ ܦܪܟܝܢܣ" ܡܫܝܕܪܢܐ ܐܡܪܝܟܝܐ، ܥܡ ܚܕ ܟܡܪܐ (ܐܠܩܫܝܫܐ) ܒܫܡܐ ܕ"ܓܪܐܢܬ ܐܣܐ" (18) ܦܪܘܫܐ ܕܡܠܝܣܘܬܐ ܕ"ܥܘܠ"، ܠܒܝܬܗ، ܠܐܘܪܡܝ ܘܙܒܢܢܐܝܬ ܟܪܐܠܗܘܢ، ܟܗ ܚܕ ܡܢ ܗܩܐ ܕܐܗܐ ܗܡܕܐ. ܦܪܟܝܢܣ ܦܘܪܫܐ ܒܚܘܒܐ ܩܝܠܗ ܒܘܗ ܕܐܗܐ ܗܡܕܐ: "ܗܡܕܐ ܒܝܠܗ ܚܕ ܒܝܢܬܐ ܠܘܕܐ ܦܝܫܐ ܒܝܢܐ ܡܢ ܓܠܩܐ ܘܠܒܢܬܐ (آجر)، ܘܟܡܘܪܘܗܝ ܒܗܘܐ ܒܡܢܐ ܕܒܪܟܐ. ܒܝܢܬܐ ܕܗܡܕܐ ܦܝܫܐ ܗܘܐ ܦܘܠܟܝܐ ܠܚܡܐ ܫܘܩܐ ܕܟܠܗܘܢ ܝܘܡܢܗܘܢ ܠܝ. ܦܕܟܝܐ ܕܒܝܬܕܟܐ، ܕܟܐ ܘܠܘܦܐ ܩܢܐ، ܐܝܬܐ ܐܘܬܐ ܐܝܟܗܐ ܟܘܕ ܠܘܕܐ ܩܟܐ، ܘܟܬܕܘܟ

ܐܝܟ ܕܘܟܐ ܕܦܠܡܦܘܪܒܬܐ ܘܦܝܪܓܚܬܐ ܕܐܘܪܡܝܐ.

ܓܘ ܐܘܪܡܝܐ، ܠܝܬ ܦܢܬܐ ܚܘܪܢܐ ܓܘ ܥܠܡܐ ܘܡܘܪܫܬܐ، ܐܝܬܐ ܟܠܝܗܝ ܠܘܢ̈ܐ، ܓܢ̈ܐ ܕܟܠ ܙܢܐ ܘܕܟܠ ܥܘܦܐ، ܦܝܫܐ ܗܘܐ ܡܘܚܘܠܐ ܒܥ̈ܕܢܐ ܠܒܣ̈ܡܐ ܘܦܪ̈ܩܐ ܦܠܚ ܦܥܢܐ (پارچه قلمکار) ܒܦܪܘ ܘܟܘܬܐ ܦܬܝܩܐ. ܐܘܪܡܝܐ ܚܘܕܪܢܐ ܗܘܠܗ ܒܣܪܐ ܓܘ ܡܢܘܬܐ ܢܟܣܡ̈ܐ، ܕܒܟܠ ܦܢܝܬܗܘܢ ܡܘܬܒܐ ܗܘܐ ܓܐܩܐ ܠܘܬܐ ܕܓܠܠܐ (آمك) ܕܢܓܠܗܘܢ، ܦܢܬܐ ܗܘܐ ܚܘܝܐ ܒܡܝܡܬܐ ܕܓܠܝ̈ܢܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ. ܓܘ ܓܢܒܠܓܐ ܕܕܪܬܐ ܠܘܪܬܐ ܕܐܘܪܡܝܐ ܐܝܟ ܚܕܐ ܢܓܢܬܐ ܕܡܢܬܐ ܕܚܘܪܕܝܬܐ ܗܠܗ ܒܐܢ̈ܫܐ ܥܕܐ ܦܓܠܢܝܬܐ" (19).

ܝܠܦܬܐ ܕܡܫܡܠܝܬܐ ܕܚܕ ܡܢ ܩܫ̈ܝܐ ܦܪܘܛܣܛܢܛܝܐ ܐܡܪܝܟܝܐ، ܦܬܝܚܬܗ̇ ܗܘܐ ܓܘ ܕܐܬܐ ܠܐܘܪܡܝܐ. ܐܗܐ ܦܘܫܡܬܐ ܦܪܝܫܬܐ ܦܬܝܚܬܗ̇ ܕܓܘܗ ܥܢܝܢܘܬܐ ܕܫܠܝܚܘܬܐ ܐܡܪܝܟܢܝܬܐ ܕܐܡܪܝܟܝܐ، ܡܫܡܗܐ "ܡܣܘܚܝܬܐ"، ܕܦܬܝܚ ܗܘ ܠܗ ܡܩܘܡܐ ܕܡܫܝܚܝܢ ܡܠܦܢܐ ܕܗ̇ܝ ܥܠܝܣܘܬܐ، ܚܓܪܘ ܓܘ ܓܕܪܐ ܕܩܫܝܫܐ ܚܢܝܢ "ܐܡܢܐ ܦܪܟܝܢܣ". ܐܗܐ ܝܠܦܬܐ ܦܬܝܚܬܗ̇ 18 ܒܒܝܬܐ 1841 (20).

ܐܕܪܐ ܕܓܒܝܬܐ ܘܡܫܡܠܝܬܐ ܕ"ܡܪܝ ܦܘܠܘܣ" ܠܓܪܓܐ ܕܡܬܪܓܡܢܘܬܐ ܕܒܝܬܐ ܕܦܬܝܚܬܐ، ܦܘܠܚܢܗ ܗܘܐ ܓܘ ܕܐܬܐ ܠܐܘܪܡܝܐ، 15 ܒܒܝܬܐ 1918، ܒܓܪܡܬܐ ܕܚܕ ܡܝܢ̈ܬܐ ܠܘܬܐ ܡܢ ܓܒܝ̈ܐ، ܓܠܠܝ̈ܐ، ܘܡܓܡܪܢ̈ܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ. ܦܘܠܚܢܐ، ܡܬܚܬܢ ܕܐܘܪܡܝ ܦܐ ܓܘܐ ܦܕܦܕܐ ܓܘ ܡܥܢܒܗ، ܣܘܐܠܗ ܠܐܕܪܐ ܝܠܢܐ ܕܡܫܡܠܝܬܐ ܕܚܕ ܡܢ ܦܠܕܢܝ̈ܐ ܡܢܠܬܐ ܕܝܠܦܬܐ (21).

"ܟܢܘܢ ܐܪܬܘܪ ܡܟܠܝܢ"، ܚܕ ܡܢ ܦܠܚܝ̈ܐ ܕܥܠܝܣܘܬܐ ܐܢܓܠܝܟܢܝܬܐ ܕܐܢܓܠܝܣܛܢ، ܡܛܐܕ ܠܓܪܗܘܢ ܓܘ ܐܘܪܡܝ ܒܫܢܬܐ ܕܡܫܝܚ 1886، ܓܘ ܣܪܐ ܝܠܦܬܐ ܠܘܪܬܐ ܘܡܫܡܠܝܬܐ ܕܚܕ ܡܟܪܝܣܢ̈ܐ، ܡܘܕܝܠܗ ܠܒܢܝ̈ܐ ܕܥܠܝܣܘܬܐ ܕ"ܓܝܓܘܪ ܓܕܒ"، ܘܡܘܣܝܪܗ̇ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܓܘ ܩܕܠ ܦܢ̈ܝܬܐ ܡܕܒܪܢܝܬܐ ܘܡܫܘܫܡܢܝܬܐ. ܐܗܐ ܝܠܦܬܐ ܠܘܬܐ ܝܗ ܓܘ ܕܪܬܐ ܕܡܪܕܗ ܦܪܝܫܬܐ ܦܬܝܚܬܗ̇ (22).

ܐܝܟ ܕܫܠܘܚܝܐ ܓܠܠܝ̈ܐ ܕ"ܗܘܐܕ ܚܕܪܐ" ܠܐܘܪܡܝ ܘܥܡܝܠܐ ܠܗܘܢ، ܐܗܐ ܐܘܪܡܝܐ ܝܗ ܒܣܟܢܐ ܡܢܘܗ ܕܒܝܬܗ ܕܓܢܝܗܘܢ. ܚܕ ܡܢ ܕܟܪ ܚܣܟܐ ܩܘܫܢܝܐ ܒܝܥܢܐ ܕ"ܦܪܘܛܣܛܢܛܘܣ" ܦܬܝܚܬܗ ܡܛܒܥܬܐ 14 ܒܐܝܡܘ 1913، ܒܐܝܕܐ ܕܡܕܒܪܢܐ ܕ"ܦܪܕܐ" ܚܕ ܡܢ ܕܡ̈ܝܐ ܕܡܘܕܥܢܐ ܕܓܙܪܬܐ ܕ"ܓܙܪܐ"، ܡܘܕܥܢܐ ܠܚܕ ܡܢ ܩܫ̈ܝܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܝܥܢܐ ܕ"ܬܠܘܟܡ". ܐܘܦ ܐܗܐ، ܒܚܕ ܕܪܐ ܩܘܡܦܢܝܐ ܘܡܕܪ̈ܫܐ ܐܝܟܪܐ ܦܬܝܚܬܗ ܗܘܦܢܐ ܠܢܫ̈ܐ ܓܘ ܕܪܬܐ ܕܐܬܐ ܠܐܘܪܡܝܐ (23). ܘܡܕܪܫܬܐ ܙܘܥܐ ܕܡܫܘܕܥܢܘܬܐ ܕܩܘܫܢܝܐ ܡܘܗܘܢ "ܩܠܘܕܝܢܘܣ" ܝܐ، ܕܡܘܕܥܢܬܐ ܗܘܐ ܓܘ ܐܘܪܡܝ، ܚܕ ܡܢ ܕܐܬܝ ܡܟܝ ܕܡܫܘܡܪܢܗ̇ ܗܘܐ ܓܘ ܕܪܬܐ ܕܐܬܐ ܐܘܪܡܝܐ.

"ܓܘܫܬܐ ܓܘܕܐ (ܐܝܣܢܣ) ܝܡܟܘܦ"، ܢܣܦܬܐ ܕܡܪܝ ܝܡܟܘܦ، ܦܠܛܪܝܪܟܐ ܕܝܓܕܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܝܐ ܕܡܘܬܒܝܠܗ ܒܫܢܬܐ ܕܡܫܝܚ 1864، ܦܬܝܚ ܗܘܐ ܗܘܦܢܐ ܠܢܫ̈ܐ ܓܘ ܕܪܬܐ ܕܘܟܐ.

ܐܝܟ ܕܐܬܐ ܦܪܩܘܦܐ ܗܕܝܬܐ ܕܓܘܡܪܝܗܘܢ ܗܘܐ ܓܘ ܣܦܪܐ ܕܓܢܝ̈ܬܐ ܕܐܘܪܡܝܐ. ܚܕ ܡܢܝܗܘܢ ܒܝܠܗ "ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ" ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܓܠܘܝܟ ܘܕܐܘܪܡܝ ܒܓܠܝܠܐ. ܐܗܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܬܡܢܝܐ، ܒܫܢܬܐ 1841 ܡܝܬܠܗ ܕܦܫܝܛܐ ܠܐܢܓܠܝܬܐ ܘܦܝܫ ܗܘܐ ܐܝܢܢܐ ܡܕܡܢܐ ܐܢܟܝܐ ܠܐܢܓܠܝܬܐ، ܡܢܐ ܚܕ ܝܡܝܐ ܠܘܬܐ ܡܢ ܓܒܘܗܝ. ܗܘ ܡܘܬܒܝܢܐ ܗܘܐ 16 ܒܫܢܬܐ ܕܐܢܐ 1874.

ܕܒܬܪ ܒܝܠܗ "ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܝܘܕܢܢ" ܕܐܪܡܘܢ ܐܒܓܝ، ܕܐܘܦ ܗܘ ܒܝܬܐ ܚܕ ܡܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܡܝ ܕܡܘܬܒܝܢܐ ܗܘܐ ܒܫܢܬܐ 1928. ܒܬܪ ܩܫܝܫܐ ܕܡܫܘܕܥܢܐ ܝܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܕܚܕ

ܡܢܗܘܢ ܒܫܢܬܐ 1898، ܗܘ ܒܡܫܒܚܬܗܘܢ ܠܒܪܐ،
ܡܘܬܒܢܐ ܥܠܗ.

* * *

ܡܒܘܥܐ:

1 ـ ܡܠܝܟ، ܐܒܪܗܡ. "ܝܕܥܬܐ ܕܩܘܫܬܐ؛ ܩܘܡܬܐ ܕܚܕܐ ܐܘܡܬܐ" (ܒܠܫܢܐ ܕܐܝܛܠܝܒܫ)، ܬܒܪܝܙ، 1917، ܦ. 11.

2 ـ ܝܘܚܢܢ، ܐܒܪܗܡ ܘܝܠܝܡܣ. "ܟܬܒ ـ ܣܘܘܢܐ ܕܝܘܚܢܢ" (ܒܠܫܢܐ ܕܦܐܪܣܝ)، ܦܘܫܩܐ ܒܢܝ ܡܢܘܚܝܐ ܐܡܝܪܝ ܘܦܪܝܕܘܢ، ܒܥܕܪܢܐ، ܡܛܒܥܬܐ ܕܐܢܓܠܝܣ، ܢܝܘ ܝܘܪܟ، 1357، ܦ̈. 121 ـ 122.

3 ـ "ܒܘܠܬܒ" ܡܠܬܗ ܚܕܐ ܡܢ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܡܫܡܗܝ̈ܐ ܕܐܠܦܝܢ (ܐܣܝܣܝܐ). ܒܐܘܪܚܐ ܕܗܘ ܡܕܝܢܬܐ ܦܝܫܐ ܥܠܗ ܒܢܝܐ ܒܕܘܪܐ ܕ13، ܐܝܟܐ ܡܦܩܕ ܒܢܝܢܝ̈ܐ ܕܒܝܬ ܡܟܘܪ̈ܐ ܕܡܠܟܐ ܡܠܘܟ̈ܐ ܡܢ ܦܬܟܝ ܛܠܝܐ ܒܩܠܐ، ܐܝܟ ܠܗ ܝܩܪܐ ܠܘܪܐ.

4 ـ ܒ"ܣܦܪ ܙܒܢܐ ܕܐܬܘܪ"، ܡܢܝܢܐ 24، ܐܕܪܐ ܕܐܝܟܢ 1349، ܩܘܩܐ ܕܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ، ܦ. 2، ܦܝܫܐ ܥܠܗ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܐܬܘܬܐ ܕܒܪܬܐ ܡܠܟܐ ܡܢܝܢܐ ܐܝܬܘܗ ܒܫܢܬܐ 350 ܒܥܕܢ، ܕܐܝܬܘܗ ܗܫܬܐ ܠܝܬ ܥܠܗ ܕܗܘ ܝܕܥܬܐ.

5 ـ ܡܕܒܪܢܐ ܕܘܝܕ ܡܠܟ. ܟܬܒܐ ܕ"ܟܬܒ ܐܒܝܐ ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܡܪܝ ܐܘܓܢ ܐܘܓܠܐ ܘܡܕܒܪܢܘܬܗ ܡܢ ܐܠܦܝܐ" (ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ)، ܛܒܝܥܐ ܒܐܘܪܡܝ ܒܫܢܬܐ 1903. ܗܘܕܥܐ ܝܗܒܐ ܥܠܗ ܡܠܟ: "ܐܦܛܪܝܪܟܐ ܗܢܐ ܗܘܝܠ، ܗܘܐ ܡܒܝܢܐ ܕܝܡܢ، ܦܐ ܡܫܘܚܬܐ ܣܘܟܠܗܘܢ ܘܐܒܕܢܗܘܢ ܠܟܠ ܐܬܘܪܝ̈ܐ، ܥܘܕܪܐ ܥܠܗ ܫܘܠܗܘܢ ܒܫܢܝܐ ܕܒܪܬܐ ܡܠܟܐ ܐܦܪܝ ܐܝܟ 55 ܡܢ ܠܘܬܝܐ ܕܐܬܪܐ ܕܝܡܢ، ܕܐܦܩܝ ܒܦܛܪܝܪܟܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܪܬܝܬܐ، ܘܕܡܠܟܝ ܒܐܬܘܪܐ ܘܩܪܝܬܐ ܘܐܡܘܪ ܕܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܠܗ ܡܕܒܪܢܗܘܢ ܒܝܘܡܐ ܐܝܘܡܝܢ ܘܐܘܪܚܝܢ ܠܐܝܬܐ ܠܐܝܬܝܐ. ܐܝܟ ܐܬܝܐ ܡܢܝܢܝܐ، ܗܦܡܠܟܘܢ ܒܐܬܪܐ ܡܕܒܪܢܝܐ، ܡܬܘܐ ܘܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܘܡܟܬܒ ܐܝܟܐ ܐܬܝܐ ܥܡܡܐ ܠܗ ܒܢܝܘܬܐ (ܩܘܫܛ ܕܐܪܒܐ)،

ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܡܢܝܢܐ ܘܕܘܒܪܘ، ܐܠܐ ܠܗܘܢ ܠܐܘܪܡܝ.

6 ـ ܐܪܫܠܘܣ، ܪܒ ܝܘܢܢܝܡ. "ܩܝܡܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܝܘܡ" (ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ)، ܛܒܝܥܐ ܒܐܝܪܢ، ܒܫܢܬܐ 1951.

7 ـ ܡܪܩܘ ܦܘܠܘ (1256 ـ 1323)، ܗܕܝܪܐ ܘܡܫܟܚܢܐ ܡܫܡܗܐ ܡܢ ܒܢܝ ܘܢܝܙ (ܐܝܛܠܝܐ).

8 ـ "ܟܘܪܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ" (ܒܠܫܢܐ ܕܐܝܛܠܝܒܫ)، ܕܘܪܟܐ 4، ܡܢܝܢܐ 2، ܫܒܛ/ܐܕܪ 1951.

9 ـ ܝܘܚܢܢ، ܐ. ܘ. ܘ. "ܟܬܒ ܣܘܘܢܐ ܕܝܘܚܢܢ"، ܩܘܪܒܐ ܕܝܘܡ ܦ̈. 288 ـ 289.

10 ـ ܡܠܝܟ، ܐ. "ܩܘܡܬܐ ܕܚܕܐ ܐܘܡܬܐ"، ܬܒܪܝܙ 1917. ܝܒܠܐ ܕܒܘܡܪܐ ܕܦܝܫܐ ܝܢܐ ܒܐܪܒܥܝܢܐ ܕܩܘܫܬܝܐ، ܦܝܫܐ ܥܠܗ ܝܘܡܐ ܐܪܒܥܐ ܦܠܓܐ 12 ܕܐܝܬܐ ܟܬܒܐ.

11 ـ "ܟܘܪܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ"، ܕܘܪܟܐ 4، ܡܢܝܢܐ 6، ܐܢܝܫܬܐ ܕܐܫܘܠܬܐ ܩܠܝܬܐ، 1951، ܦ. 7.

12 ـ ܩܐܘܢܝܐ، ܦܘܪ، ܪܒ ܦܠܝܛܝܐ ܐܘܩܡ. "ܐܡܝܠܬܐ ܕܐܘܪܡܝ"، ܡܛܒܥܬܐ ܕܐܬܪܐ، ܬܗܪܢ، 1344 ܦ. 61.

13 ـ ܕܘܩܐܢ، ܟܠܒ. "ܐܬܪܐ ܕܘܪܕܘܩܬܐ؛ ܐܘܪܡܝ"، ܡܛܒܥܬܐ ܕܐܝܪܢ ܗܢܐ، ܬܗܪܢ 1348، ܦ. 227.

14 ـ ܐܦܪܘ، ܡܦܘܩܕ. "ܐܢܬܘܬܐ ܕܐܝܟܢ ܒܦܠܓܐ ܩܕܡܝܐ ܢܝ ܐܡܝܠܬܐ ܕܐܘܪܡܝ"، ܡܛܒܥܬܐ ܕܒܝܬ ܘܪܝܬܐ ܕܩܘܫܬܐ ܕܐܘܠܡܝܬܐ، ܬܗܪܢ، 1350، ܦ. 52.

15 ـ "ܐܬܘܪ"، ܛܒܝܥܐ ܒܝܘܡ ܒܪܢܝܐ، ܩܝܡܬܐ، ܐܡܪܝܟܐ (ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ).

16 ـ ܣܦܪ ܫܘܡܢܐ "ܫܝܬܐ" (ܒܠܫܢܐ ܕܦܐܪܣܝ)، ܡܢܝܢܐ 12300، ܐܪܒܥܬܥܣܪ 16 ܒܐܕܪ 1363.

17 ـ ܣܦܪ ܙܒܢܐ "ܩܘܒܠܐ"، ܡܢܝܢܐ 14، ܫܢܬܐ 1912، ܦ. 163، ܕܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ ܠܗ ܐܘܪܡܝ ܡܢ ܦܝܫ ܗܘܐ ܛܒܝܥܐ.

18 ـ ܒܪܝܛܢܝܩܐ ܐܝܢܣܝܩܠܘܦܝܕܝܐ (ܐܝܢܣܝܩܠܘܦܝܕܝܐ ܗܘ)، ܡܫܝܕܢܐ ܐܠܦܢܝܐ ܕܡܠܝܐ ܕܝܘܢܩܘܦܐ

ܕ"ܬܐܘܠ" ܦܝܫܐ ܗܘܐ ܡܘܕܥܐ ܠܐܝܟܐ، ܗܘ ܡܝܠܦܗ. ܗܘ ܕܒܬܐ ܢܦܩܝܒ ܡܢ ܐܚܪܢ ܗܘܐ ܠܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ ܘܡܬܘܪܓܡܠܗ ܚܕܐ ܡܕܪܫܬܐ ܗܝ ܐܬܘܪܝܬܐ ܒܐܕܝܘ. ܐܝܟ ܒܡܓܠܬܐ ܕܣܦܪ ܐܘܡܬܐ ܕܟܠܕܝܐ، ܡܢܝܢܐ 14222، ܒܬܫܒܝܬܐ 11 ܒܫܢܬ 1370، ܦ.15 .

19 - ܦܪܟܝܢܣ، ܝ. "ܫܢܝܐ ܬܡܢܝܐ ܒܡܬܐ ܠܗ ܐܝܪܢ"، ܢܝܘܝܘܪܟ، 1843، ܦ. 177.

20 - ܗܘ ܗܘ ܕܠܥܠ، ܦ. 458.

21 - ܦܪܝܡܐ، ܡ. ܐ. "ܬܫܥܝܬܐ ܕܐܠܦܘܢܐ ܕܐܬܘܪܝܐ"، ܬܒܠܝܣ، 1924.

22 - ܗܒܝܠ، ܝ. ܐ. ܘ ܝ. ܦ. ܡܪܓܠܝܘܬ، "ܡܘܬܪܐ ܘܡܟܬܒܢܘܬܐ"، ܠܢܕܢ، 1913.

23 - ܣܦܪ ܙܒܢܐ "ܟܘܟܒܐ" (ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ)، ܡܢܝܢܐ 6، ܫܢܬܐ 1913، ܦ. 68.

ܡܒܘܥ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ:

1 - ܡܓܠܬܐ "ܟܘܟܒܐ ܕܡܕܢܚܐ" (ܒܠܫܢܐ ܕܦܪܣܝܐ)، ܡܢܝܢܐ 8، ܫܢܬܐ ܕܬܡܢܝܐ، ܝܪܚܐ ܕܒܗܡܢ 1335، ܠܡܒܝܢܬܐ ܕܡܪܝܐ، ܦ. 12.

2 - ܣܦܪ ܙܒܢܐ ܕܐܛܠܥܐܬ، ܡܢܝܢܐ 145، 31 ܕܐܪܕܝܒܗܫܬ 1356، ܠܡܒܝܢܬܐ ܕܡܪܝܐ، ܐܝܬ ܐܝܟ ܡܠܬܐ ܕܡܢܝܢܐ ܡܢ ܠܘܡܕܐ ܐܚܪܢܐ ܕܝܢܐ ܕܡܥܠܘܬܢܐ ܩܕܝܫܐ.

3 - ܕܘ ܡܘܪܘܐ، ܗܘܒܝܪܬ. ܐܝܟ ܕܟܬܒܐ ܠܗ ܡܓܠܬܐ "ܩܠܐ ܕܡܕܢܚܐ" ܕܘܪܐ 3، ܡܢܝܢܐ 2، 1972، ܡܫܒܚܐ ܝܠܗ ܒܗܘ ܠܘܡܕܐ ܕܡܥܠܘܬܢܐ ܩܕܝܫܐ ܘܐܠܦܐ ܝܠܗ ܠܟܝܠܐ ܐܠܦܐ ܕܐܝܬܐ ܠܘܡܕܐ ܗܘ.

3 - ܘܝܠܣܢ، ܣ. ܓ. "ܒܝܢ ܠܘܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ"، ܠܢܕܢ، 1914، ܦ. 202. ܡܥܢܝܢܐ ܘܝܠܣܢ ܕܟܬܒܐ ܝܠܗ: ܐܘܪܡܝ ܒܝܬܗ ܐܝܟ ܡܕܝܢܬܐ، ܗܝ ܒܘܬ ܐܝܟ ܕܐܝܬܘܬܐ ܒܐܝܕ ܐܢܫܝܐ، ܡܫܡܫܢ ܕܐܝܟ ܦܪܘܛܣܛܢܛܐ، ܐܝܟ ܡܢ ܐܝܟ ܗܠܟܐ ܡܠܘܟܐ ܕܚܙܝܠܗܘ، ܠܟܠܗ ܒܡܕܝܢܬܐ، ܗܘܝܐ ܝܠܗ ܡܢ ܒܝܬ ܐܘܪܡܝ ܘܗܘ ܡܘܬܒܐ ܝܠܗ ܠܚܕܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܡܦܩܝܢ ܡܥܢܝܢܐ ܠܐܝܟ ܕܒܪܐ. ܘܠܘܡܕܐ ܕܡܥܠܘܬܢܐ ܩܕܝܫܐ ܝܢܐ ܐܝܟ ܩܪܝܒܐ ܕܐܝܬܐ ܡܠܘܟܐ ܦܝܫܐ ܝܠܗ ܒܝܬܐ.

4 - ܐܒܪܗܡ ܝܘܚܢܢ، ܐܝܬ ܠܗ ܕܝܠܢܝܐ ܦܪܝܫܐ ܒܘܬ ܕܐܝܬܐ ܠܘܡܕܐ ܘܗܘܝܐ ܕܟܬܒܐ ܝܠܗ: ܒܐܘܪܡܝ ܐܝܬ ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܒܝܬܝܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܐܝܟܐ ܐܝܬ ܐܝܟ ܠܘܡܕܐ ܕܐܬܐ ܕܟܬܒܐ، ܕܡܫܘܗ ܐܚܪܐ ܝܠܗ ܒܩܘܒܠ ܕܐܬܪܐ ܕܡܠܟܘܬܐ، ܦܝܫܬܐ ܒܡܓܠܬܐ ܒܚܕܝܐ ܩܕܡܝܐ. ܐܘܦ ܐܝܬ ܠܗ ܐܝܟ ܐܚܘܢܐ ܕܝܠܗ ܡܢܐ ܕܡܕܘܥܬܗ. ܐܢܐ ܝܠܗ ܗܘ ܠܘܡܕܐ ܕܟܬܒܐ ܕܡܥܠܘܬܢܐ ܕܩܫܝܫܐ ܩܪܝܒܐ ܕܐܕܝܢ ܒܠܝܗ ܒܝܬ ܡܓܠܬܐ ܕܢܘܗܕܪܐ. ܚܕܐ ܡܢ ܕܒܝܬܝܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܡܥܢܝܢܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ (ܒܝܕܬܐ ܦܪܘܛܣܛܢܛܐ ܠܒܬ ܕܒܝܬܝܐ)، ܗܘܝܠܗ ܩܡܐ ܠܘܩܒܠ ܕܡܫܒܠܬܘܗ ܗܘܐ ܡܢ ܕܒܝܬܘܗ ܐܬܘܪܝܐ ܠܗ ܐܘܪܡܝ، ܒܕ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܝܟ ܬܫܥܝܬܐ ܠܗܘ، ܠܟܬܒܐ ܕܡܦܩܝܢ ܘܠܗܘܐ ܦܝܫܐ ܗܘܐ ܐܣܝܪܐ ܒܝܬܘܗ، ܡܢ ܩܕܡ ܝܡܘܬܗ ܐܝܟ ܕܒܢܐ. ܘܒܕܢܚܐܘܗ ܠܐܬܪܘܗ، ܐܝܟ ܗܘܢܐ ܘܡܫܩܘܠܐ ܕܐܝܢܘܗ، ܒܝܕܘ، ܒܘܪܐ ܗܝ ܡܓܠܬܐ، ܘܕܝܠܗܘ، ܠܐܝܟ ܟܬܒܐ ܒܘܪܐ، ܐܝܬܐ ܗܘ ܠܒܝܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܠܐ ܡܩܒܠܗ ܒܘܪܐ، ܘܐܝܟ ܕܡܕܪܫܝܢܬܐ ܥܡܢܝܐ، ܦܝܫܠܗ. ܐܝܟ ܒܝܬܠܗܘܢ ܐܝܟ ܠܘܡܕܐ ܠܠܗܘܢܐ ܕܐܝܬܐ ܒܝܬܐ، ܘܗܘ ܠܘܡܕܐ ܒܠܝܗ ܗܘ ܐܢܐ ܠܘܡܕܐ ܕܡܥܠܘܬܢܐ ܩܪܝܒܐ ܕܒܝܬ ܡܥܒܘܪܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܝܢܐ ܒܠܝܗ. ܐܢܐ ܗܦܝܟܘܬܐ ܒܗܘ ܠܘܡܕܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܒܠܗ ܚܕܐ ܡܢ ܗܦܟܢܘܬܐ ܕܟܬܒܝܐ ܕܡܫܠܘܡܝܐ.

5 - ܘܝܠܣܢ، ܣܡܘܐܝܠ ܓ. "ܚܝܝܐ ܘܥܝܕܐ ܕܦܪܣܝܐ" (ܒܠܫܢܐ ܕܐܢܓܠܝܙ)، ܢܝܘܝܘܪܟ، 1895.

6 - ܡܝܟܪܝܣܟܝ، ܐܕܝܫ. "ܐܬܘܪܝܐ ܒܐܘܪܡܝ" (ܒܠܫܢܐ ܐܠܡܢܝܐ)، ܦܦ. 152 - 155، ܠܝܦܣܓ، 1968.

7 - ܡܘܪܝܣ، ܬܪܐ ܡܝܟܠ. "ܡܥܒܪܢܘܬܐ ܕܡܕܢܚܐ" (ܒܠܫܢܐ ܦܪܢܣܝܐ)، ܡܢܝܢܐ 1، 1972، ܦ. 31.

8 - ܐܕܡܘ، ܡܪܝ ܕܡܠܘܟ ܐܝܫܝܥ. "ܐܝܪܢ، ܒܐܝܕ ܐܝܕ ܐܝܪܢܐ" (ܒܠܫܢܐ ܕܐܢܓܠܝܙ).

9 - ܡܓܠܬܐ "ܐܒܠܒܝܕ" (ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ)، ܡܢܝܢܐ 40، ܫܢܬܐ ܕܠܘܡܕܐ ܠܗ ܦ. 18.

10 - ܕܘ ܡܘܪܘܐ، ܗܘܒܝܪܬ. "ܐܬܘܪܝܐ ܘܟܠܕܝܐ ܒܐܝܪܢ" (ܒܠܫܢܐ ܦܪܢܣܝܐ)، ܦܪܝܣ، 1978.

11 - ܕܘܒܪܢܐ ܒܦܢܝܬܐ ܕܐܓܪܬܐ ܦܪܢܣܝܬܐ ܕܕܘ ܡܘܪܘܐ.

12 - ܣܦܪ ܙܒܢܐ "ܙܗܪܝܪܐ ܕܒܗܪܐ" (ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ)، ܕܘܪܐ 61، ܡܢܝܢܐ 7، ܐܕܪ 1910، ܦ. 62.

ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܓܘ ܨܝܢ

ܥܘܪܐܠܗ ܡܫܘܕܥܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܠ "ܨܝܢ" ܡܢ ܕܘܪܐ ܕܫܒܥܝܐ، ܘܦܝܫܐܠܗ ܡܫܠܡܬܐ ܐܘܡܬܢܝܬ ܒܕܘܪܐ ܕܐܪܒܥܐ..

* ܒܫܢܬܐ ܕ 636 ܡܫ. ܒܡܠܟܘܬ (628 ـ 644) ܥܘܒܕܐܠܗ ܚܕ ܡܫܘܕܥܢܐ ܐܬܘܪܝܐ ܕܫܡܗ ܐܠܘܦܢ "ܢܘܚ ܐܠܗܐ ܐܠܘܦܢ" ܠ "ܨܝܢ" ܒܐܝܕ ܚܕܡܢ ܐܟ̈ܘܫܐ ܒܟܠܒܐ ܡܢ ܐܡܦܪܛܘܪ "ܬܐܢܓ ـ ܬܐܝ ܬܣܘܢܓ" ܕܝܗܒ ܠܡܫܘܕܥܢ̈ܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܠܡܪܘܚܐ ܕܝܘܠܦܢܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܒܟܠܗ ܨܝܢ، ܘܒܕܐ ܗܘܐ ܡܫܪܝܬܐ ܪܡܫܝܬܐ ܠܦܪܫܬܐ ܕܐܪ̈ܥܐ ܡܫܝܚ̈ܝܐ ܘܡܕܒܪܢܘܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܓܘ ܨܝܢ، ܘܫܢܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܟܐ ܨܝܢ ܕܐܪܥܠܗܘܢ ܥܠ ܕܘܪܐ ܕܫܒܥܐ.

* ܘܗܢܫܬܐ ܠܐܡܪܐ ܕܝܕܘܥܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ (ܐܬܘܪܠܘܓܝܣܛ ـ Assyriologist) ܦܪܘܦܣܘܪ ܗܪܒܪܛ ܡܫܘܚܐ ܥܠܗ ܕܘܪܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܓܘ ܨܝܢ ܘܠܦ ܐܟܦ.

ܡܫܝ ܠܒܒܟܘܢ ܐܝܟ ܒܢܘܢ

ܠܡܘܕܥܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܢ ܨܝܢ̈ܝܐ ܘܡܢܐ ܕܐܠܗ، ܘܠܟܡܠܬܐ ܐܠܘܦܢܝܬܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܟܠܗ ܒܢܘ̈ܢ، ܗܘܫܪܐܠܗ ܠܐܬܪ، ܫܪܝܢܐ ܒܫܢܬܐ 642 ܫܢܐ ܡܫܝܕܪܬܐ ܒܪܫܝܢܘܬܐ ܕ "ܐܦܪܐ" ܒܪܬܐ ܕܡܠܟܐ ܕܨܝܢ ܐܝܬܗ ـ ܗܘܢܓ ܘܡܫܘ 55 ܪ̈ܘܚܐ ܕܨܝܢ.. ܗܘܫܪܐܠܗܘܢ ܠܦܠܛܪܘܢܐ ܒܡܠܟܘܬ ܟܪܝܐ، ܐܢܫܐ ܡܫܝܚ̈ܝܐ ܫܕܪܠܗܘܢ ܠܗ ܫܢ̈ܐ ܘܫܪܪܬܐ ܕܟܪܠܗܘܢ ܒܬܪܝܢܐ ܕܒܝܬܐ ܙܘܥ ܐܘܪܚܐ، ܘܦܝܫܠܗܘܢ ܫܒ ܡܫܝܚܐ ܠܗ ܐܘܪܚܐ ܘܡܫܘܚܬܗ.. ܒܦܝܫܘܬܐ ܪܒܬܐ ܦܝܫܠܗܘܢ ܡܫܠܡ̈ܐ ܒܒܝ̈ܬܐ ܒܡܢ، ܒܢܘ̈ܢܗ ܘܡܬܝ̈ܬܗ.. ܘܗܫܡܬܐ ܠܐܡܪܐ ܕܫܪܐ ܒܕܒܬܐ ܦܝܫܠܗ ܒܫܢܬܐ ܒܫܒ ܐܡܪܬܐ (ܒܦܪܐ)، ܘܫܒ ܡܦ̈ܩܢܐ ܡ ܦܪ̈ܝܐ ܕܡܕܪܡܪ ܠܗ ܡܪܟܐ ܕܟܬܒܬܐ ܕܡܪܬܐ ܡܪܝܡ ܒܐܘܪܚܐ ܒܫܢܬܐ ܕ 642 ܒܝ ܗܘܕ..

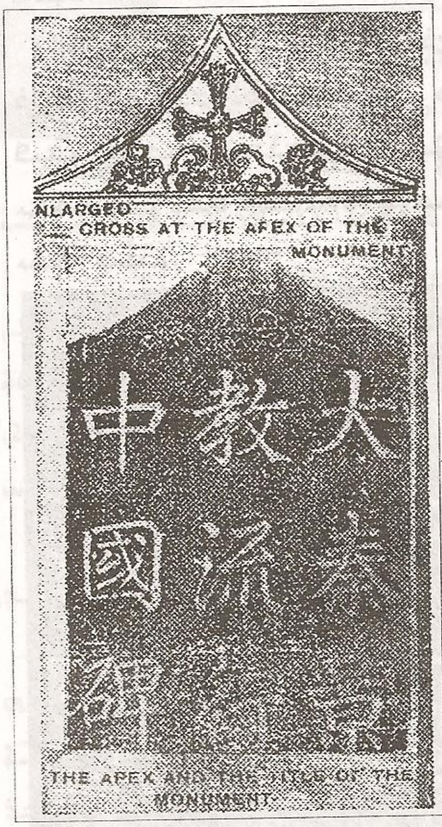

ܟܬܒܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܓܘ ܨܝܢ

ܒܫܢܬܐ ܕ 781 ܡܘܫܠܡܠܗܘܢ، ܚܕܐ ܟܬܒܬܐ ܪܒܬܐ ܓܘ ܡܕܝܢܬܐ ܕ "ܫܝ- ܐܢ- ܦܘ" ܓܘ ܨܝܢ ܡܬܓܠܝܬܐ.. ܘܗܝ ܟܬܒܬܐ ܗܘܬ ܠܣܗܕܘܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܫܝܚܝ̈ܐ.. ܡܚܘܝܐ ܠܗ ܚܘܒܐ ܕܥܡ̈ܐ ܕܐܡ̈ܘܬܐ ܡܢ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐ̈ܢܝ ܕܦܪܣܠܗܘܢ ܪܒܐ ܘܡܪܕܘܬܐ ܓܘ ܡܕܢܚܐ..

ܗܠܐ ܐܢܫܬܐ ܦܬ̈ܐ ܝܠܗܘܢ ܟܬܝܒ̈ܐ ܡܢ ܗܕ ܟܬܒܬܐ ܚܕܐ ܒܚܕ ܦܫܛܪ ܘܦܝ ܗܘܠܟ ܡܬܟܬܒܐ ܓܘ "ܣܘܪܝܝܐ" ܘܚܕܐ ܒܚܕ ܠܫܢ̈ܐ ܫܢܝܐ ܓܘܪܐ ܕܨܝܢܝܐ ܒܟܬܝܒܐ. ܘܚܕܐ ܒܚܕ ܗܢܕܘܝ̈ܐ ܘܡܬܘܬܒܐ ܓܘ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܠܒܓܐ ܓܘ ܗܢܕܘ.

ܘܟܬܒܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܨܝܢ ܗܘܝܬܐ ܡܢ ܟܐܦܐ ܕܡܪܡܪܐ، ܒܪܘܡܐ ܐܡܬܐ ܬܪܬܝܢ ܘܦܠܓܗ ܐܡ̈ܬܐ ܦܬܝܐ. ܘܟܬܝܒ̈ܐ ܕܡܫܝܚܝ̈ܐ ܘܡܕܒܪ̈ܢܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܦܬ̈ܐ ܝܢܐ ܒܫܡܗܐ ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ، ܘܫܡ̈ܗܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܒܠܫܢܐ ܨܝܢܝܐ.. ܝܘܡܢ ܕܗܝ ܝܠܗ ܫܡܐ ܐܬܘܪܝܐ ܒܫܡܐ، ܘ "ܡܪܝ ܝܫܘܥ" ܘ "ܠܘܩ ܝܘܢܐ" ܝܠܗ ܨܝܢܝܐ.

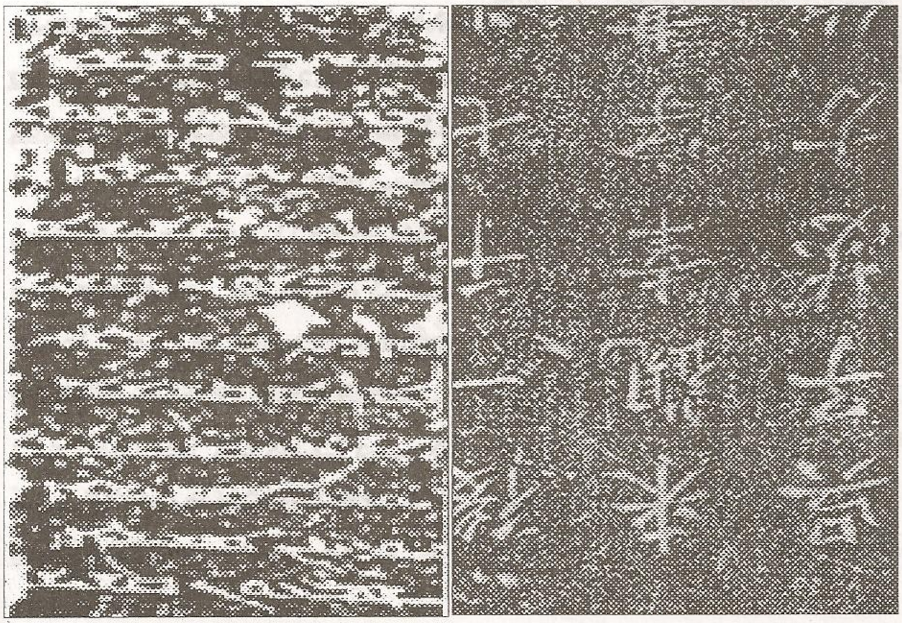

ܚܕܐ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܒܪܝܬܐ:

ܒܥܕܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܠܐ ܐܫܟܚ ܡܫܝܚܘܬܐ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܡܫܝܚܝܐ ܢܛܪܘܬܗ ܠܗ ܘܐܝܢ ܚܕܬܐ ܠܗ ܫܠܝܚܘܬܐ ܐܒܗ ܗܘܝܐ، ܦܪܗܣܝܘܬܗ ܠܗ ܠܟܠܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܪܘܡܐ، ܐܝܟܢܐ ܐܝܟ ܐܪܡܝܬܐ ܐܬܪܢܝܬܐ ܒܥܡܡܐ ܘܒܠܫܢܐ ܡܬܕܪܝܐ، ܘܬܪܬܐ ܐܪܐܪܐ ܐܦ ܒܪܬܐ ܕܠܗ ܘܡܫܡܫܢ ܠܒܢܝܐ ܘܡܬܒܢܝܐ ܗܘܝܐ ܒܠܗ ܡܬܒܣܝܐ ܠܗ ܠܫܠܝܚܐ، ܐܝܟ ܒܐܪܥܐ ܦܬܝܐ ܒܝܬ ܢܗܪܝܢ.

ܒܬܪܟܐ ܕܬܡܝܡܘܬܐ ܕܥܕܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܩܬܘܠܝܩܝܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܒܬܪܟܐ ܕܝܢ ܡܫܝܚܐ ܐܬܐܚܕ ܡܢ ܒܠܥܕܐ ܕܦܪܩܐ ܠܗ، ܐܝܟ ܐܬܒܪܝܟܒ. ܥܠ ܠܟܢܐ ܕܐܝܬ ܐܝܟ ܒܥܠܡܘܗܝ ܗܘ ܠܗ ܐܘܟܐ ܒܬܪܟܐ ܐܝܟ ܒܠܥܕܐ ܕܦܪܩܐ.

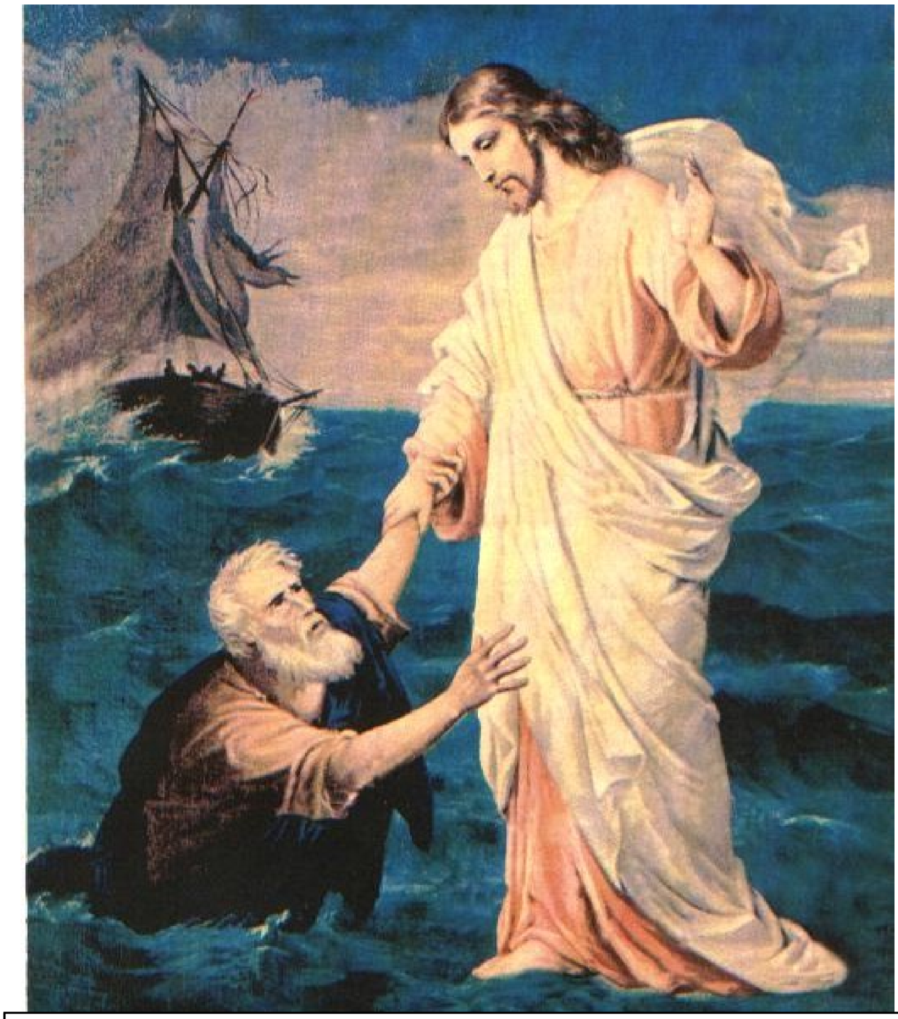

ܡܫܝܚܐ ܥܠ ܦܐܬܐ ܕܝܡܐ . ܕܫܡܥܘܢ ܠܗ ܐܝܟ ܕܟܐܦܐ ܕܠܐ ܫܢܝܬ

ܚܕܐ ܦܪܬܐ ܬܫܥܝܬܐ ܥܠ ܒܒܬܐ ܕ ܡܕܝܢܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܢܝ ܡܫܒܚܐ ܕܪܘܗܘܒܟ

"ܕܢܝܐ" ܒܐܕܐ ܕܪܘܡܐ ܕܥܡܡܝܐ، ܒܐܕܐ ܐܢܐ ܕܡܫܘܕܥܬܐ
ܕܡܫܒܚܢܐ ܝܠܗ. ܒܘܬ ܡܕܐ ܒܐܕܐ ܕܟܘܪܢܬܐ ܘܡܫܘܚܬܐ
ܕܥܠܡܐ ܕܪܝܬܐ ܝܠܗ، ܐܘܦ ܐܝܟ ܒܐܕܐ ܕܒܓܕܬܐ ܕܕܝܢ
ܝܠܗ، ܡܢܐ ܡܘ؟ ܗܕܟ ܒܐܕܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܝܠܗ ܘܒܐܕܐ
ܕܡܓܘܒܝܐ ܠܗ، ܐܝܟ ܡܕ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܐܘܠܗ̇ ܡܢ ܡܫܒܚܐ
ܗܘܝܐ ܠܗ. ܒܪ-ܢܫܘܬܐ ܒܟܢܝܐ ܝܠܗ ܠܡܫܝܚܘܬܐ ܘܒܢܘܢܐ
ܝܠܗ ܥܠܡܐ ܘܓܘܢܐ ܡܬܘܗ، ܘܬܡܫܝܚܘܬܐ ܒܓܘ-ܓܢܘܗ ܒܥܒܕܐ
ܝܠܗ ܟܐܪ ܥܠ ܦܪܘܩܘܬܐ ܕܒܪ ܢܫܘܬܐ. ܐܪܐ ܟܐ ܐܪ ܐܝܢ
ܒܡܐ ܐܝܬ ܠܗ ܪܟܐ ܓܘܐ ܓܘ ܒܘܡܡܐ ܕܠܚܘܢ ܘܒܝܬܝܬܐ
ܕܣܒܣܘܢܬܐ ܘܡܕܪܐ ܕܐܢ ܢܫܘܬܐ ܘܓܢܝܬܐ

ܕܒܓܕܘܢܬܐ ܘܗܒܬܐ ܝܘܢܬܐ ܝܠܗ. ܓܘ ܕܘܢܝܐ ܕܥܠܡܐ
ܐܝܬܠܗܘܢ ܡܘܢܬܐ ܕܡܫܠܒ ܝܘܬܪܝܐ ܡܟܘܢܐ ܡܢܘܗ،
ܐܝܬ ܪܟܐ ܓܝܫܐ ܡܢ ܘܕܡܘܡܝ ܦܢܟܐ ܝܠܗ ܓܠܒܝܐ ܒܡ
ܐܝܢܕܘܝ. ܡܓܢܝܬܐ ܝܠܗ (جالب) ܟܕ ܒܕܟܟܐ ܝܢܝܢ ܡܢ ܐܝܬ
ܒܘܬܐ ܫܐ ܦܬܝܟܐ ܡܢܐ ܢܓܘܪܬܐ ܕܢܒܘܬܐ ܕܓܝܫܐ
ܦܬܝܟܐ، ܟܕ ܕܐܟܐ ܦܘܥܓܐ ܒܪ-ܢܫܐ ܣܒܣܘܬܗ ܒܘܟ

ܘܐܕܐ ܝܠܗ ܒܢ ܝܢܐ: ܦܪܘܣܐ ܕܟܐ ܗܢܝܘܬܐ، ܐܝܟܐ ܬܡܘܪܐ
ܝܐ ܐܝ ܕܒܝܬ ܡܥܓܝܒܬ ܠܗܘܢ، ܡܢ: ܟܐ ܗܘܝ ܥܡܡܐ ܕܒܝܬ
ܡܪܕܘܬܐ ܕܐܬܘܪ ܘܝܢ ܟܐ ܗܘܝ ܬܦܩܬܐ ܕܡܕܓܐ
ܡܪܕܘܬܐ. ܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ، ܢܝܢܘܐ، ܐܬܘܪ-ܬܝܣܦܘܢ
ܘܦܪܓܘܢ....ܠܘܝܐ ܒܗܘܕܐ ܝܐܐ ܡܢ: ܐܬܘܪ ܒܪܝܬܐ ܝܠܗ
ܠܝܓܐ ܕܡܪܕܘܬܐ ܕܕܘܪܝܐ. ܡܠܟܐ ܘܡܬܩܢܘܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ
ܟܐ ܝܠܗ ܦܬܚܬܐ ܡܘܢܚܬܐ ܕܝܢ، ܐܝܟܐ ܒܢ ܕܠܝܬܐ ܕܪܗ
ܒܢܐ ܕܗܘܐ ܘܡܬܩܘܢܬܐ ܕܗܘܐ ܡܢ: ܐܝ، ܟܐ ܐܓܠܬ ܗܘܐ
ܒܬ ܐܓܠܒ ܗܘܘ ܠܗܝ.

ܟܝܦܐ ܕܐܬܘܪ ܟܐ ܗܘܐ ܥܬܝܩܐ ܕܥܠܐ. ܐܝ، ܬܡܝܢ ܗܘܘ
ܡܠܟܐ ܘܦܬܫܘܬܐ ܕܕܝܢܐ ܕܪܗ ܘܒܢܐ ܡܕܡܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ،
ܥܠ ܡܝܢܐ-ܡܬܩܢܬܐ، ܕܟܐ ܦܘܥܓܐ ܟܐ ܗܘܝ ܗܘܘ ܒܚܝܘܟܐ
ܕܒܪܗܡܢ ܕܐܬܘܪ ܕܗܝܪܘܥܝܢܐ. ܘܐܕܢܪܡ ܠܗ ܐܐܗܐ
ܕܪܝܐ ܡܢ: ܡܗܘܝܐ ܝܐܐ ܒܘܬ ܐܬܒܘܬܐ ܘܡܪܕܘܬܐ،
ܗܟܐ ܘܐ ܡܥܘܝܐ ܕܕܠܝܬܐ ܚܢܝܬܐ ܗܚܘܡܐ ܠܗ. ܘܐܬܐ
ܡܘܪܡܐ ܡܕܡܝܘܬܐ ܕܒܝܢܝܐ ܕܡܪܬܒܐ ܬܒܝܠܝܐ ܢܚܝܪܐ
ܕܘܕܡܐ ܕܓܢܕܗܒ ܝܐܐ. ܐܕܝܪܡ ܐܝܚܒ ܡܘܬܝܐ (ܢܝܬ-
ܚܬܡܐ) ܟܘܪܐ ܕܕܪܝܐ ܒܝܗܪܐ ܝܐܐ ܟܐܬܘܪ ܓܗ ܠܚܗܬܐ
ܕܓܢܕܗܒ ܘܡܣܘܝܘܗ ܝܐܐ ܡܐ ܕܘܝܐ ܘܡܐ ܫܢܬܐ ܕܓܗ
ܕܘܝܐ، ܟܕ ܘܬܟܐ ܕܐܬܘܪ ܒܚܬܘܒܬܐ (ܗܫܪܬ) ܓܚܘܡܐ

ܗܐ ܟܠ ܢܫܬܘܬܗܝܢ ܘܢܫܬܘܬܗܝܢ ܕܥܡ̈ܡܐ ܦܘܠܚܢܐ
ܐܝܕܪܐ ܕܚܝܦܐ ܒܘܣܬܢܐ ܘܡܚܕܘܕܐ ܐܚܝܕ ܒܣܘܠܐ
ܕܐܠܗܝܐ ܠܗ ܕܒܗ ܦܐܪ̈ܝܗ ܬܘܕܝܬܐ.

ܐܠܐ-ܒܗ ܡܫܝܚܝܘܬܐ ܡܢ ܒܬܪ ܚܘܒܬܐ ܕܝ̈ܢ ܐܝܟ ܦܠܚܗ
ܒܢܝܬܐ ܗܢܐ ܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܐܒܝܬܘܬܐ، ܢܦܫܘܬܐ، ܫܘܪܐ
ܘܟܠ ܢܨܚܘܬܐ ܐܣܢܬܐ ܒܢܝ̈ ܐܬܪܝܐ. ܣܘܡܟܐ (ܬܘܒܢܬܐ
ܕܢܬܒܝܘܬܐ) ܠܘܬܐ ܕܫܝܢܐ ܒܢ̈ܝ ܐܝܒ ܐܬܠܢ ܐܝܒܘܬܘܬܐ.
ܕܠܐ ܦܘܥܓܐ ܐܢܫܐ ܕܡܢܐ ܕܒܠܦܐ ܣܘܡܟܐ ܕܠܠܚܕ
ܨܒܝܢ ܒܗ ܢܕܚܒ ܠܗ، ܐܒܢܐ ܠܐ ܢܘܣ ܢܚܫܐ ܕܐܝܬܝܐ
ܡܬܘܬܝܐ ܣܓܝܐ ܠܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܐܬܘܪ. ܡܢ ܒܬܪ ܡܢܚܬܐ
ܕܡܢ، ܗܘ ܚܝܦܐ ܡܫܝܚܝܐ ܡܢ ܡܘܡܝܐ ܕܡܫܝܚܝܐ ܚܝܦܐ
ܕܐܬܘܪ ܒܢܗܐ، ܗܢܢ ܟܠ ܡܘܡܢ ܕܡܢ ܦܘܡܐ ܠܗ،
ܡܘܒܝܠܐ ܕܢܗܐ ܒܢܘܫܐ ܘܡܣܬܢܝܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ. ܡܢ ܒܬܪ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܡܦܪܢܝܐ (انتشار) ܕܦܘܪܡܢܐ ܡܢ
ܫܒܝܬܐ، ܡܢܐ ܕܒܝܢܐ ܕܡܢܕܘܬܐ ܕܡܗ ܘܒܢܝܐ ܒܢ:
ܐܬܘܪܝܐ ܥܘܒܕܐ ܠܗ. ܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ
ܐܬܘܪܝܐ ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܚܘܒܠܐ ܘܬܫܘܒܚܬܐ، ܘܗܘܠ ܚܢܐ
ܫܡܘܬܐ ܦܥܒܝܠܗ. ܠܗ ܒܘܢܫܐ ܕܐܝܕܐ ܕܢܢ̈ܫܡܐ ܟܠ
ܕܘܟܬܐ ܪܘܫܠܗ. ܘܟܠܗܘܢ ܐܢ̈ܫܐ ܕܘܟܝ̈ܐ
ܡܕܬܚܝܬܐ، ܒܬܠ_ܟܢܕܗܝܐ (ܡܢܫܝܫܐ) ܟܡܟܐ ܒܦܡ ܟܘܡܬܝܐ

ܘܕܵܢܵܐ ܬܘܼܪܨܡܸܢ ܠܗܘܿܢ. ܘ ܒܢܘܿܢܵܐ ܕܥܵܠܡܵܐ ܘܫܠܝܼܡܘܼܬ-ܪܘܼܚܵܐ ܒܘܼܣܵܡܵܐ ܠܗܘܿܢ ܓܵܘ ܠܸܒܘ̈ܵܬܵܐ.

ܐܵܗܵܐ ܚܲܕ ܦܘܼܪܫܵܐ ܓܘܼܪܵܐ ܝܠܹܗ ܡܢ ܡܵܐ ܡܵܬܝ̈ܵܐ ܡܘܼܫܚܝ̈ܵܐ ܡܕܝܼܢܵܐ ܚܲܕ ܟܘܼܬ ܚܲܕܟܡܵܐ ܟܬܵܒ̈ܐ ܘܡܫܲܦܪ̈ܵܬܵܐ ܕܦܝܼܫܵܐ ܝܠܵܐ ܚܒܝܼܒܵܐ ܓܘܼܢܬܵܐ ܚܕܬܵܐ ܡܕܝܼܢ̱ܬܵܐ ܡܢ ܕܘܼܟܵܐ ܕܪܵܫܬܵܐ (ܡܸܬ̈ܵܐ ܠܬܵܐ) ܕܬܥܵܒܝܼܕܬܵܐ ܦܫܝܼܛܬܵܐ ܝܠܵܗ ܡܢܝܵܢܬܵܐ ܒܡܬ̈ܵܬܵܐ ܐܝܼܢ: ܒܕܘܼܟܬܵܐ ܕܐܝܼܠܢ، ܒܕܘܼܟܬܵܐ ܕܦܪܵܩܵܐ ܐܘܼܦ ܙܵܐ ܕܝܼܠܵܢܵܐ ܓܵܘ ܚܲܕܟܡܵܐ ܡܘܼܟܝܵܐ ܕܟܠܒܬ̈ܵܐ ܟܡܵܐ ܕܚܕܬܵܐ ܕܫܛܘܼܪ̈ܝܵܐ ܘܐܵܕܝܵܐ ܟܡܵܐ ܥܢܒ̈ܵܐ ܕܚܕܬܵܐ ܡܕܝܼܢܵܐ ܕܐܵܬܪ̈ܘܵܬܵܐ. ܚܕܬܵܐ ܕܕܝܼܢ ܐܘܼܦ ܘܚܘܼܪܬܵܐ ܝܠܹܗ، ܐܲܒܢܵܐ ܡܕܝܼܢܵܝܵܐ ܟܝܵܢܵܐ ܚܲܝܠܵܐ ܕܪܘܼܚܵܐ ܡܕܝܼܢ̱ܬܵܐ ܚܲܝܠܵܐ ܝܠܹܗ ܘܟܕܘܼܪܵܐ ܕܡܥܲܒܕܵܢܵܐ ܥܘܼܡܩܵܐ ܝܠܹܗ ܘܟܕܝܘܼܟܵܐ ܕܐܵܗܵܐ ܓܕܵܬܵܐ ܥܘܼܡܩܵܐ ܡܵܪ̈ܢܵܝܵܐ ܠܟܠܗܘܿܢ ܐܘܼܡܘܵܬܵܐ ܕܡܲܪܘܵܐ ܝܠܹܗ.

ܡܢ ܐܘܼܪܡܝ ܗܵܠ ܬܗܪܘܿܢ

ܐܘܼܪܡܝ ܚܕܵܐ ܡܕܝܼܢ̱ܬܵܐ ܐܲܢܦܲܫܬܵܐ (غبار آلود) ܝܠܵܗ ܡܕܝܼܢܵܐ ܕܬܘܼܪܟܵܝܵܐ، ܥܲܠ ܓܢܵܒܵܐ ܕܫܘܼܪܵܐ، ܐܝܼܟ ܦܠܓܘ-ܐܘܼܪܚܵܐ ܝܠܹܗ ܒܹܝܢ ܕܢܸܫܟܘܼܫ ܘܟܘܼܫܝܵܐ ܕܐܵܬܪܵܬ. ܐܵܗܵܐ ܡܕܝܼܢ̱ܬܵܐ

ܒܒܠܐ ܝܠܗ ܥܠ ܦܬܐ ܓܘܪܐ ܕܢܗܪܐ ܕܦܪܬ، ܐܝܟ 475
ܡܝܠܐ ܡܢ ܓܪܒܝܐ-ܡܕܢܚܐ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܒܐܗܐ ܕܘܟܬܐ
ܒܬܘܦܩܐ ܕܗܘܘ ܐܘܪ̈ܫܬܐ ܕܐܬܘܬܐ ܘܪܚܝܥܬܐ ܕܟ̈ܬܒܘܢܐ
ܕܐܬܘܪܝܐ، ܚܕ ܡܢ ܐܝܢܐ ܪܗܛܐ (مسير) ܕܡܝܐ ܓܘܪܐ
ܕܢܗܪܝܢ ܦܪܬ ܡܢ ܐܝܟܢܐ ܕܪܕܐ ܠܝܡܐ ܡܕܢܚܝܐ
ܘܬܚܘܡܬܐ ܕܦܪܩ ܠܗ ܐܪܥܐ، ܐܝܟ 200 ܡܝܠܐ ܒܘܕ
ܢܫܐ ܒܦܬܚܐ ܗܘܐ. ܡܢ ܟܪܝܟܐ ܒܟܝܠܘܬܐ ܠܗ
ܦܘܬܐ ܕܐܗܝܐ ܠܒܝܬܐ ܕܡܫܒܘܗܬ ܘܟܝܢ ܒܦܬܚܐ ܗܘܐ.
ܓܪܐ ܐܝܢܐ ܕܟܢܘ ܒܦܬܚܐ ܗܘܐ ܡܢ ܓܪܒܝܐ
ܘܬܒܪܝܐ ܕܘܒܬܝܐ ܕܐܬ̈ܘܪܫܝܬ ܠܒܕ ܬܫܥܝܬܐ
ܕܐܬ̈ܘܪܝܘܬ ܗܘ ܡܢܗ. ܒܢ̈ܝܢܐ ܕܐܘܪܐ ܚܕܝܬܐ.
ܒܪܒܬܐ ܕܡܠܟܘܬܗ، ܒܪ-ܢܫܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܓܢܒܪܐ
ܡܢ ܗܘܠܗ ܡܚܡܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܒܠܐ ܥܠ ܦܪܬ، ܥܡܩܐ
ܐܗܐ ܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܐܘܪܫܡ ܐܬܘܪܝܐ ܥܡܘܩܐ ܠܗ ܥܠ
ܐܪܗܫܐ ܕܢܝܢܘܐ. ܢܫܡܒܘܗ ܒܫܢܬܐ 324 ܒܟܬܒܐ ܝܠܗ:
ܡܢܕ ܬܘܒܡܐ، ܐܢܟܐ ܡܕܝܢܬܐ ܡܣܒܪܢܐ (مبشر) ܪܥܒܕܐ ܠܗ
ܬܫܥܝܬܐ ܕܡܥܒܕܢܘܬܐ، ܐܝܟ ܕ ܡܕܘܪܐ ܝܠܗ ܠܫܢܐ ܡܢ
ܥܠܒܫܐ ܥܠ ܗܘ ܓܢܒܐ ܕܬܚܘܡ ܕܢܗܪܝܢ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܠܗ
ܐܗܝܐ ܗܘܐ. ܗܘ ܬܘܠܝܐ ܝܠܗ ܡܢ ܕܐܝܟ ܕܡܠܟܐ ܝܠܗ ܡܢ
ܚܕ ܡܢ 70 ܬܠܡܝܕ̈ܐ ܕܡܪܢ، ܡܦܕܥܢܐ ܠܗ ܠܘܩܐ ܡܦܩܢܘ

10 ܓ̰ܪܒܐ ܕ1- ܡܢ: ܩܐ ܟܘܬܐ ܕܐܝܡܢ ܐܘܚܪܢܐ ܒܘܬ
ܕܫܡܥܬܘܢ، ܝܗܒܠ ܓ̰ܘܒ ܗܘܝܐܝܬ (جواب مثبت) ܐܗܐ
ܬܠܡܝܕܐ ܒܥܡܐ ܕܐܝܕ ܝܗܘܐ. ܝܢܫܡܘ ܠܝܒܐ
ܕܡܣܘܟܬܐ ܕܐܥܢܝܐ ܩܐ ܕܐܗܡܐ ܦܝܕܘܬܐ ܕܩܡܝܬܐ ܝܠܗ
ܒܡ ܬܘܬ ܐܥܢܝܐ. ܚܕܐ ܐܥܢܝܐ ܝܠܗ ܦܝ ܐܢܬܐ ܡܢ:
ܐܡܢ ܐܘܚܪܢܐ ܕܝܠܟܐ ܝܠܗ ܒܡ ܡܥܝܣܐ ܩܐ ܕܘܬ
ܕܫܡܥܬܘܢ، ܘܐܥܢܝܐ ܐܝܬܐ ܐܢܬܐ ܕܡܥܝܣܐ ܝܠܗ،
ܡܢ ܐܝܟ ܬܝܬܐ ܕܝܢܫܡܘ ܬܘܪܘܢ ܐܢܬܝܬܐ ܦܝܥܐ
ܝܢܐ ܡܥܝܣܐ ܠܗ ܡܐ ܦܢܬܐ (آرشيو) ܕܐܐ ܕܫܐ.

ܝܢܫܡܘ ܕܘܬ ܐܢܬܐ ܕܐܡܢ ܩܕܓ̰ܐ ܩܡܘܝܐ ܝܠܗ:
ܥܠܬܐ ܒܡ ܐܡܢ ܐܘܚܪܢܐ ܕ_ܝܢܝܐ، ܩܐ ܥܡܢܕ ܦܢܘܡܐ
ܓ̰ܒܐ ܡܢ ܦܝܥܐ ܝܠܗ ܝܘܝܐ ܠܫܪܬܘܝܐ ܕܐܐܢܬܥܠܡ. ܐܢܐ
ܥܡܟܐ ܝܗ ܕܘܬ ܕܝܘܝ ܘܕܫܡܥܬܐ ܕܕܝܘܝ، ܘܬܘܣܥܝܒ
ܡܢ ܐܐܡܐ ܠܐ ܝܠܗ ܡܬܘܡܬܢܝܬܐ ܥܒܗܡ ܒܡ، ܝܡ ܐܝܬ
ܐܠܗܐ ܝܗܬ ܝܡ ܘܐ ܕܢܢ ܕܐܐܠܗܐ ܝܗܬ. ܕܘܬ ܕܐܐܗܐ
ܓ̰ܠܬܐ ܕܚܠܒܐ ܝܗ ܩܬܘܝ ܡܢܐܝܝ ܚܡܐ ܓ̰ܠܕܐ ܐܬܝܬ
ܓ̰ܫܠܒ ܘܟܐܒܐ (درد) ܕܟܘܠܡܝܐ ܕܐܝܬ ܠܒ ܦܫܝܬ ܠܗܘܝ.
ܕܘܥܐܘܪܐ، ܥܡܟܐ ܝܗ ܡܢ ܝܘܡܢܝܐ ܩܫܝܘܢܐ ܝܢܐ
ܕܘܝ، ܘܕܘܬܘܗܝ ܝܘܬ ܓ̰ܠ ܕܝܘܝ ܓ̰ܓ̰ܘܝܐ ܝܢܐ. ܐܢܐ
ܐܝܬ ܠܝ ܚܕܐ ܡܕܝܢܬܐ، ܒܩܘܪܢܬܐ ܡܢ ܩܐ ܬܘܬ ܢܝܠܝܬܐ

ܢܳܠܗ. ܒܥܢܕ ܡܫܒܚܬܐ ܐܝܟ ܕܢܦܫܗ ܒܟܠܬܐ ܝܠܗ
ܦܪܓܐ ܓܘܒܬܐ ܝܠܗ. ܕܐܦ ܒܓܒܘܗܝ ܟܐ ܡܝܐ ܐܬܐ ܐܐ ܐܝܬܐ
ܟܕ ܫܡܥ ܠܗ ܥܒܝܠܘܗܝ ܟܠ ܦܬܐ ܕܐܪܟܐ، ܒܬ ܥܡܪܗ
ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܓܝܫܬܐ ܕܡܠܟܐ. ܡܠܗܐܐ(متن)
ܕܐܪܓܬܐ ܕܡܫܒܚܬܐ ܦܪܓܐ ܢܠܗ: "ܕܪܒܓܐ ܒܗܬ ܐܢܬ ܩܕ
ܦܘܡܬܐ ܒܗܬ ܟܒܝܐܦ ܕܠܐ ܒܗܬ ܣܘܒ، ܗܟܕ ܒܗܬ ܕܒ
ܦܒܥܬܐ ܢܠܗ ܚܒܝܬܐ: ܐܝܒ ܕܣܘܐ ܠܗܘܝ ܟܠܒ ܟܐ ܦܡܝܒ
ܟܝܒ، ܐܐܝܬܐ ܐܝܒ ܕܠܐ ܢܬܐ ܣܘܒ ܒܬ ܦܡܝܒ ܟܝܒ ܘܟܬ
ܦܘܐ ܠܗܘܝ ܢܝܬܐ. ܐܐܬܐ ܩܪܡܫܬܐ ܥܒܝܠܬܐ ܕܟܘܬ ܕܢܦܫ
ܦܒܥܐ ܒܗ ܥܘܕܪܐ ܠܘܡ ܡܚܝܠ ܠܗܘܝ، ܘܐܝܒܪܡ ܕܦܒܥܠܒ
ܡܐܘܗܡܐ ܠܠܠܠ، ܢܪ ܡܢ ܬܠܡܝܕ ܒܬ ܥܡܪ ܠܗ ܠܓܝܫܬܐ
ܕܒܘܝ ܩܪ ܟܐܒܬܐ ܘܟܒܘܠܝܬܐ ܕܐܒܬ ܠܒܘܝ ܒܗܡ ܠܗܘܝ
ܘܩܬܒܘܝ ܘܩܬܐ ܐܝܒ ܕܟܡܒܘܝ ܢܘܒܒ ܫܬܐ. ܡܪܒܒܬܐ
ܐܐܕܒܗܐ ܦܪܒܥܐܒܬ ܟܐܘܗܐ ܩܗܬܐܝܝ ܣܕܐ ܐܥܗܪܐ ܩܐ
ܩܗܒܕܬܐ ܕܐܗܒܪܘܦ ܒܡ ܘܒܢܐ ܕܥܠܒܫܐ ܕܡܝܚܢܐ
ܕܡܢܟ ܬܘܡܐ ܟܐ ܡܢܡܪܐ ܦܘܐ، ܐܗܒܪܐ ܩܪ ܕܡܝܚܢܐ
ܕܘܡܦܡܐ(طنين) ܕܡܪ ܩܐ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܡܠܐ-ܦܘܥܓܐ
(ܐܢܬ ܦܘܡܝܒܘܝ ܟܝܒ ܡܢ ܢܬܐ ܕܣܘܐ ܠܒܘܝ ܟܠܒ، ܚܘܒܐ
ܟܐܝܒ ܕܟܐ ܣܘܐ ܦܘܡܕܦܘܝ. (ܣܪܬܐ-ܒܦܫܬܐ: ܡܦܠܐܘܝ
20 ܓܪܓܐ 29) ܕܡܓܐ ܒܠܗ ܡܩܘܒܘܬܐ. ܐܒܬܐ ܒܕܦܘܕ

ܐܕܫܐ ܐܦ ܕܡܢܝ ܬܘܒܐ ܡܣܘܪܘܗܝ ܗܘܐ ܩܕ ܦܝܫܬܐ
ܕܗܘܐ ܦܫܝܛܐ ܐܝܢ ܡܫܘܚܐ ܩܐ ܡܣܒܪܢܘܬܐ (بشارت) ܩܐ
ܒܢܘܗܝ ܗܘܢܝܐ، ܐܝܟܐ ܥܢܝܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܗܘܢ ܒܕܟܘܪܘ
ܗܘܘ ܛܠܝܒܬܐ ܥܠ ܡܣܒܪܢܘܬܐ ܕܐܕܝ ܛܠܒܘܬܗܘܢ ܘܐܦܐ
ܩܒܝܠܬܐ ܠܗ ܩܕ ܓܒܩܐ ܕܐܬܘܪ ܦܘ ܩܕܡܝܐ ܠܗ ܩܕ
ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܩܘܒܠܐ ܠܗ ܥܢ ܐܢܐ ܒܬ
ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ. ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܡܢ ܐܕܫܐ ܦܫܝܛܠܗ ܡܢ ܢܕ
ܓܝܠܐ ܐܬܘܪܝܝܬ، ܘܡܢ ܓܝܠܐ ܐܚܪܢܐ ܟܓܢܘ ܡܢ ܛܚܘܡ
ܕܪܘܡ ܘܡܥܠܠܗ ܥܠ ܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܕܦܪܣ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ
ܕܡܘܟܟܐ ܕܫܠܛܘܢ ܘܬܘܫܥܘܢ، ܥܠ 35 ܟܝܠܘܡܝܬܪܐ
ܛܝܡܢܐ ܕܢܓܕܝܕ. ܡܢܝ ܡܢܐ ܛܠܒܕܐ ܕܡܢܝ ܐܬܪܒ ܠܗ ܣܕܐ
ܕܒܘܟܠܬܐ ܥܡܡܐ ܕܟܘܣܐ (ܥܢܢܢܐ ܕܟܘܠܐ، ܟܘܒܪܬܐ)
ܡܘܩܡ ܠܗ ܢܕ ܟܘܡܪܐ ܩܕ ܐܣܪܬܐ ܗܘܠܗ ܡܝܚܪܘ،
ܕܟܕܬܐ ܠܘܪܬܐ ܕܡܕܢܣܐ. ܡܠܟܐ ܕܦܪܘ (ܐܥܟܢܐ)
ܪܡܘܟܠ ܕܬܘܡܝܐ ܢܟܐ ܡܣܢܝܐ ܕܬܣܡܢܝܬܐ ܦܬܒܟܐ
ܒܗܘܘ ܘܟܢܟܢܐ ܟܡܟܠ ܬܘܪܕܢܝܬܐ ܦܬܒܟܐ ܡܟܘܠܐ ܕܗܘܘ،
ܟܘܬ ܡܕܓܐ ܠܗ ܐܗܡܐ ܕܢܐ ܟܐ ܦܥܠܗܘܢ، ܟܗܓܘܐ، ܘܡܝܐ
ܠܗܘܢ، ܦܪܗܒ، ܡܕܓܐ ܩܕ ܐܘܦ ܠܗ ܡܬܘܬܐ ܟܘܡܬܢܐ
ܟܢܐ ܠܗܘܢ. ܟܘܪܗܒ ܕܦܬܪܟܘܬܐ ܕܡܢܝ ܡܢܒ ܡܝܠܗ
ܠܗ ܗܡܟܐ ܠܘܪܐ ܕܐܕܢܡ ܐܦܪܐ ܕܟܝܬܡ ܘܐܝܢ، ܒܠܗ

ܡܫܝܚܝ̈ܐ ܕܐܝܢܝܬܐ ܓܐܬܣ. ܠܗ ܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ
ܕܦܪܣ ܡܩܒܠ ܠܘܡܣܬܐ ܕܒܝ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܝܢ ܒܫܢܬܐ 226
ܗܘܐ ܠܗܘܢ، ܬܘܠܕܬܐ (سلسله) ܕܣܣܢܝ̈ܐ ܐܬܠܗ ܠܡܒܕܝܐ.
ܐܗܐ ܬܘܠܕܬܐ ܙܐ ܡܕܝܢܬܐ ܐܪܕܚܫܝܪ ܠܟܢ ܒܝ ܐܝܪܢ
ܠܗ ܡܕܝ̈ܢܬܐ ܕܡܠܟܐ ܕܐܒܟ ܗܘܘ، ܣܘܡܟܐ ܠܗ. ܐܪܕܫܝܪ،
ܡܠܟܐ ܡܕܡܢܐ ܕܣܣܢܝ̈ܐ ܠܘܡܪܐ ܕܠܘܣܐ ܡܘܬܒܠܗ ܠܗ
ܡܕܝܢܬܐ ܐܪܕܫܝܪ. ܡܫܟܢ ܐܗܐ ܠܕܬܐ ܗܘܐ ܠܗ ܠܗ
ܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܕܦܪܣ، ܦܝܫܠܗ ܡܢ ܬܘܠܕܬܐ ܒܕܬܐ ܕܐܬܪܐ
ܕܦܪܣ، ܐܝܟ ܕܗܘܐ ܦܫܡܟܐ ܕܢܝܠ ܚܘܣܝܬܐ ܕܗܘܐ
ܘܡܕܡܢܝܬܐ ܥܡܗܘ ܒܓܝܒܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܗܘܐ ܘܐܗܐ
ܦܫܡܟܐ ܒܝܢ ܐܪܬܐ ܒܐ ܦܐܒܕ ܗܘܐ ܡܢ ܐܬܪܐ
ܕܐܪܡܢܝܐ. ܒܐܗܐ ܐܪܙܐ ܦܝܫܠܗ ܦܢܒܚܬܐ ܒܝ ܒܓܝܬܐ ܕܠܗ
ܡܢܝܢܐ ܕܦܪܛ ܡܢ ܡܫܝܚܝܐ ܕܗܘܐ ܐܢܫܐ ܒܗܘܐ.

ܦܘܣܕܢܐ ܕܡܝܠ ܘܥܢܝܬܐ ܕܕܪܐ
ܕܙܠܡܝܐ

ܟܠ ܫܢܬܐ ܕ310 ܘ 317 ܬܚܘܬ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܐܪܒܝܠܐ،
ܟܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܡܪܝ ܥܘܢܐ ܠܗ ܒܥܒܕܐ ܒܐܢ-ܢܘܥܒܘܬܐ.
ܬܘܠܕܬܐ ܕܩܦܩܢܝܐ ܩܡ ܡܢ ܡܕܢܚܬܐ ܒܒܢܝܢܗ ܗܘܐ
ܕܫܪܬܐ ܗܘܐ ܠܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܕܣܣܢܝܝܢ. ܒܫܢܬܐ 237
ܐܪܕܫܝܪ ܡܠܟܐ ܟܒܫܗ ܡܢ ܬܚܘܡ ܕܪܘܡ ܘܡܕܝܢܬܐ
ܕܢܨܝܒܝܢ ܘܚܪܢ، ܘܟܒܫܢܐ ܠܗ. ܐܝܟ ܡܕܝܢܬܐ ܐܚܪܐ ܦܠܓܐ
ܟܐ ܗܘܐ ܠܠܗ ܟܐܢ ܒܠܐ ܐܚܢܝܘܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ، ܗܕܟܐ
ܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܕܪܘܡ ܡܠܟܐ ܘܐ ܗܫܝܐ ܕܝܘܢܝܐ ܒܗܘܐ.
ܡܘܪܟܐ ܠܫܢܬܐ 286 ܒܗܪܡ ܬܪܝܢܐ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣ ܐܒܝܢ
ܬܚܘܬ ܟܐܢ ܟܢܬܢ ܠܘܢܐ ܕܡܕܢܚܝܐ ܕܪܘܡܝܬܐ ܒܟܠܗ
ܬܘܕܝܬܐ ܐܚܪܬܐ ܢܦܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ، ܐܚܢܝܘܬܐ
ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܢܫܟܠܗ ܠܝܬ ܡܗܢܕܢܘܗ. ܬܚܢܢܐ ܕܬܘܕܝܬܐ
ܕܡܢܝܐ (ماني) ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܥܒܕ ܗܘܐ ܦܚܠܗܘܢ ܠܗ ܐܚܢܝܘܬܐ.
ܟܕ ܬܘܕܝܬܐ ܕܪܘܡܝܬܐ ܗܘܐ ܠܗ ܬܘܕܝܬܐ ܢܘܟܪܝܬܐ
ܕܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܕܦܪܣ، ܠܗ ܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ
ܕܥܒܕܘܬܐ ܘܕܝܢܐ ܕܐܢܫܐ، ܠܐܢܫ ܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ
ܕܪܘܡ، ܐܝܟ ܦܪܫ ܚܒܫܐ ܡܢ ܫܢܬܐ 312 ܦܘܥܠܗ
ܢܦܩܐ (صادر شد) ܘܒܫܢܬܐ ܕ324 ܡܢ ܐܝܘܦ ܗܫܡܥܐ
ܕܡܚܫܐ ܕܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܦܘܥܠܗ ܒܝܒܫܐ، ܡܫܝܚܝܘܬܐ
ܒܝܕ ܐܡܦܪܛܘܪ ܩܘܣܛܢܛܝܢ ܡܢ ܕܝܘܗܝ ܘܐ ܗܘܝܐ

ܓܗܐ ܡܫܝ̈ܚܝܐ ܦܝܫܠܗ ܝܕܝܚܬܐ ܛܪܕܝܬܐ ܕܐܝܡܦܪܛܘܪܘܬܐ. ܒܝܢ ܐܗܐ ܣܒܝܕ ܡܫܝ̈ܚܝܐ ܕܐܝܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܕܦܪܣ ܦܝܫܠܗܘܢ ܒܕܟܐ ܡܐ-ܦܘܫܓܐ ܕܡܘܢܬܐ ܩܐ ܕܥܕܡ. ܦܠܚܐ ܕܐܡܐ ܪܬܐ ܟܐ ܡܢܪܒ ܠܗ ܘܫܒܘܪ ܬܪܝܢܐ (329–379) ܡܠܟܘܬܐ ܘܪܕܘܦܘܬܐ (شكنحه) ܕܡܫܝ̈ܚܝܐ ܫܘܪܝܐ ܠܗ. ܪܒܬܐ ܕܪܕܘܦܝܐ ܕܡܫܝ̈ܚܝܐ ܐܬܪܢܝܐ ܦܠܚܢܝ̈ܐ ܫܢܝ̈ܐ ܒܪ-ܦܘܢܝܐ ܩܘܠܗ ܕܫܝܢܐ ܕܐܝܬܐ ܫܢܝܘܬܗ ܡܢ ܫܢܬܐ 341 ܫܢܬܐ ܕܐܝܬܐ ܩܘܠܗ ܗܘܕܐ. ܫܘܒܘܬܐ ܘܡܫܘܣܘܬܐ 40 ܫܢܝ̈ܐ ܒܪ ܫܠܗ ܘܐܝܢ ܩܠܝܬܐ ܬܫܥܝܬܐ ܝܗ ܦܗ ܡܬܝܐ 16000 ܒܢ̈ܝܐ ܦܝܫܠܗ ܡܫܝܟܐ. ܡܢ ܝܘܡܕ ܐܝܬ ܩܘܘ ܬܪܝ̈ܢ ܦܠܢܝܬܐ ܐܝܬܐ ܘܐ ܫܡܝܐ: ܡܘܕܘܥܬ ܘܢܫܒܝܢ ܘܐܘܦ ܘܐ ܐܝܬ ܩܘܘ ܐܘܝܐ ܘܡܝܐ ܘܡܫܝܢ̈ܝܐ.

ܫܐܪ-ܢܘܫܒܘܬܐ ܕܒܒܠܬܐ ܕܐܬܪ

ܒܦܪܩܬܐ ܕܕܘܪܐ ܕܬܠܬܐ ܫܢܬܐ ܡܢܝܢܬܐ ܒܒܠܬܐ ܕ ܡܫܘܢܝܬܐ ܘܡܫܘܣܘܬܐ ܡܢ ܒܒܠܐ ܕܡܘܘ ܩܐ ܒܒܠܬܐ، 36 ܫܢܝ̈ܬܐ ܕܘܢܝܐ ܒܐܪܥܐ ܒܒܠܝܐ ܒܝܢ ܒܠ ܡܘܒܝܠܬܐ

ܕܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܕܦܪܣ ܐܘܠܗܝܢ ܠܚܣ ܦܬܪܢܟܐ
ܕܕܣܥܒ، ܪܚܚܝܒܘܬܐ ܕܝܡܘܣ ܝܕܝܥ ܐܢܬܐ ܕܡܘܐ ܒܫܡܬܐ
ܐܓܦܣܬ، ܐܟܘܠܐ ܕܓܗܝܕܐ-ܚܦܘܪ، ܘܡܢܘܡܕ ܒܫܠܚܐ ܒܠܗ
ܡܢ ܡܕܒܚܐ ܕܒܕܬܐ ܕܐܝܬܢ ܝܐܪ-ܢܘܚܐ ܝܠܗ.

ܐܬܦܣܐܡܢܐ ܒܠܗ: ܒܕܒܬܐ ܕܐܝܬܢ ܡܟ ܟܕܒܐ
ܐܬܬܘܗ ܒܠܐܒܘܬܐ ܦܒܥܬܐ ܝܠܗ ܐܬܩܢܬܐ ܘܬܠܝܬܐ
ܒܦܬܢܢܒܘܬܐ ܕܐܫܢܢ ܘܐܟܘܝܐ ܕܐܕܢܩܐ. ܒܚܕ
ܟܕܢܐ ܘܟܡܘܡܬܐ ܕܚܕ ܚܩܡܘܬܐ ܐܘܦܐ ܪܢܐ ܚܡ-
ܐܢܡܐ، ܚܡܩܐ ܦܬܠܐ ܢܐ ܠܝܕ ܡܚܪܒܐ. ܐܒ ܒܚܕ
ܡܬ_ܡܝܢܘܬܕ ܡܐ ܫܚܘܪܬܐ ܕܡܚܝܫܘܬܐ ܕܐܝܬܢ
ܚܒܝܒܐ ܝܠܐ. ܐܝܢܐ ܡܢ ܐܡܐ ܘܐܩܘܪܐ ܘܡܝܐ
ܢܐ ܡܚܘܟܐ ܕܥܡܘܬܐ ܘܓܘܝܓܢܐ ܡܬܢ. ܓܗ ܐܝܬܢ
ܐܡܝܢܐ ܒܬ ܘܡܝܐ ܢܘܢ ܢܕܒܐ ܕܘܚܓܐ ܐܒܢ
ܐܓܝܪܐ (مزدور) ܕܪܘܡ ܘܡܟܪܒܐ. ܚܠܗܝܕ ܠܐ ܡܢܬܢ
ܘܒܥܓܕܘܬܢ ܒܒܠܬܐ ܕܐܡܐ ܐܩܪܐ ܢܠܗ. ܐܝܢ ܡܠܐܕܐ
ܚܕܬܐ ܕܐܫܢܝܢ ܡܬܢ ܐܝܒ ܒܕܬܐ ܢܝܐ ܦܒܥܬܐ ܢܠܗ
ܢܕܚܬܐ، ܐܕܐ ܐܢܪܐ ܚܘܪܬܐ ܕܐܩܪܐ ܘܠܒ ܠܗ
ܕܩܐܒܕ ܡܚܬܢܐ. ܐܫܟ ܘܠܒ ܠܗ ܡܢ ܫܡܫ ܠܒܪܐ ܒܟ ܓܢܐ.
ܐܫܟ ܐܝܬܒ ܒܝܘܫ. ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܝܢ ܒܦܪܣ ܦܒܥܬܐ ܢܠܗ

ܒܝܬܐ. ܐܝܟ ܐܝܬܠܢ ܦܘܡ̈ܕܐ ܕܓܢܢ ܘܟܘܡ̈ܬܢ ܥܡ ܢܡܚܐ
ܕܗܫܢܒ ܦܒ̈ܬܐ ܢܐ ܒܒܢܐ. ܐܚܢܢܘܬܢ ܒܒܕ̈ܬܐ، ܒܠܚܢܐ
ܕܦܪܗܐ ܗܡܘܒܝܐ ܢܝܐ. ܠܐ ܡܒܥܢܚ ܡܢ ܐܝܟ ܠܐ ܢܘܚ
ܦܠܚܐ ܕܪܡܘܒܠ ܕ"ܘܪܦܚܬܪ"، ܕ"ܢܐ" ܘ"ܘܢܘܗ"، ܐܝܟ
ܥܡ ܚܕܐ ܐܘܡܬܐ ܕܫܢ̈ܐ ܢܘܚ ܡܢ 15 ܕ̈ܪܐ ܕܘܚܕܐ ܢܠܗ
ܠܢܕܐܠܗܐ. ܥܡ ܢܠܗܪ ܗܡܘܬ̈ܢܐ ܕܐܠܦܬܐ ܢܢܕ ܥܗܡܐ
ܢܡܘܪܐ ܥܡ ܬܥܘܡܬܐ ܒܪܓܠܗ ܠܝܬܒܬ. ܗܘ ܕܗܡܘܬܢܘܗܝ
ܢܪܘܪܟܐ ܕܡܗܟܬܐ ܕܐܗܘܪܐ ܒܘܝܗܘܗܝ ܗܘܐ.

ܐܟܘܢܐ ܕܡܕܢܚܬܐ ܕ"ܡܪܘ، ܗܪܐܚܐ ܢܟܐ ܡܢ 70
ܫܢ̈ܬܐ ܥܡ ܩܕܡ ܗܕܐ ܢܬܐ ܕܟܗܦܘܪ ܬܪ̈ܝܢܐ، ܥܡ ܢܬܪ
ܟܪ̈ܕܟܗܘ، ܟܡܪܘ ܗܗܐ، ܥܡ ܪܢܐ ܢܝܘ̈ܬܐ ܡܟܒܝ̈ܢܐ
ܕܗܘܐ ܡܢ ܡܝܟܐ ܕܗܘܐ ܥܡ ܩܕܡ ܠܗܘܕ̈ܝܐ ܘܡܟܠܐ ܦܪܬܝ
ܗܘܐ ܠܗ ܟܬܝܒܬܗܝ. ܗܘ ܐܝ ܗܡܘܝ̈ܐ ܕܗܘܐ ܒܘܬ ܢܐܪ-
ܢܘܟܒܬܐ ܕܟܕܬܐ ܕܐܢ ܒ. ܡܐܡ̈ܬܐ ܡܢ ܥܡ
ܕܟܗܬܪ(وراي)ܕ ܕܗܝܒܗܝ ܕܡܢܢܐ ܟܠ ܟܒܕܐ ܚܘܪܢܬܐ
ܒܦܠܟܐ ܕܗܘܘ، ܒܠܟܢܐ ܐܬܪܢܐ ܪܢܐ ܦܝܚܐܢܬ ܦܢܟܐ
ܕܗܘܘ ܬܒܢܐ. ܡܐܡܬܘܗܝ ܦܢܟܐ ܕܗܘܘ ܦܒ̈ܬܝܐ ܕܗܘܒ
ܕܐܝܟ ܒܢ ܕܪ̈ܐ ܕܥܡ ܩܕܡ ܗܕܐ. ܗܡܘܬ̈ܢܐ ܕܬܢܒܢܐ
ܕܗܘܐ ܗܓܕܐ ܕܗܘܘ ܐܝܟ ܕܐܝܟ ܗܘ ܢܢ ܡܬܚܐ ܢܒܢܐ
ܒܟܬܒܐ ܕܗܘܐ.

ܡܠܒܗܘܢ ܓܠܕܐ ܕܒܢܕ: ܪܐܙܐ ܐܘܗ، ܕܣܕܐ
ܐܘܒܬܐ(آهنگ) ܕܗܘܐ ܡܕ ܡܦܪܘܡܐ ܕܗܘܐ ܡܕܡ ܪܟܐ
ܓܘܒܢܐ ܕܗܫܕܐ ܕܗܘܐ. ܕܕܘܙܒܬܐ ܐܡܪܐ ܢܟܐ ܡܕ ܗܪ
ܢܕ ܓܗܡܐ ܓܢܐ ܢܗܒܡܐ ܕܗܘܐ ܘ ܟܘܡܪܘܗܘܢ ܗܡܘ ܓܗ
ܪܢܐ ܕܕܓܒܘܗܘܢ ܬܘܒܪܘܗܘܢ ܗܘܐ، ܐܒܢܐ ܬܠܬܐ ܢܪܡܬܐ ܒܡ
ܟܬܠܐ ܗܕܐ ܫܢܐ ܢܠܗ، ܘܟܘܪܢܐ ܕܗܘܐ ܒܟܒܓܠܘܗܘܢ
ܘܡܟܬܐ ܠܒܘܬܘܗܘܢ. ܐܗܡܐ ܐܢܟܐ ܗܒܐ ܓܕ ܟܓܒܢܐ
ܒܟܢܬܐ ܕܗܟܒܘܬܐ (ܘܕܐ 90) ܒܡ ܕܘܟܬܐ ܪܟܐ
ܪܣܡܐ ܕܐܢ ܐܬܢܐ ܕܗܘܐ ܒܠܐܗܐ ܕܢܪܐ، ܗܡܘܒܡܐ
ܕܗܘܐ ܟܘܬ ܡܪܘܫܬܐ ܕܫܕܕܬܐ، ܟܬܗܬܐ ܕܕܢܪܐ،
ܬܪܬܐ ܕܡܕܗܐ ܘܟܘܡܬܢܐ ܓܗ ܟܠܕܗܘܢ ܡܕܒܢܬܐ
ܕܫܪܗܡ. ܐܒܦ ܘܐ ܗܗ ܟܟܘܬܪܐ(مدام) ܬܒܢܐ ܕܗܘܐ
ܟܘܬ ܗܣܒܢܐ ܕܓܒܬܐ: ܐ ܓܕܬ ܗܡܗܗ ܕܐܝܢ، ܗܪ
ܐܝܒ ܕܗܒ ܠܗ ܘܡܕܠܫ ܠܗ، ܟܬ ܡܪܐ ܒܡ ܬܣܘܡܐ
ܕܡܕܢܣܐ ܟܒܢܐ ܘܦܥܡܐ ܠܝܕ، ܪܡܐ ܕܟܡܟܐ ܠܗܢ ܓܢܟܐ
ܕܕܪܢܐ، ܡܗܕ ܠܟܠܟܐ.

ܓܗ ܐܗܡܐ ܪܗܓܟܐ ܡܢܕ ܐܦܪܗܬ، ܐܟܘܢܐ ܕܐ ܢܗܘܗܡ
ܘܐ ܗܗܢܐ ܢܠܗ ܟܡܘܗܕ ܘܒܡ ܐܝܢܢܐ ܐܟܘܢܐ ܡܕ ܗܡܟܐ
ܘܐ ܦܘܠܓ-ܪܟܢܐ ܢܟܐ ܕܗܠܟܐ ܢܠܗ ܡܕ ܢܗܓܒ ܡܠܕܗܕ ܡܟܐ
ܢܐܪ-ܬܘܡܘܒܬܐ ܕܓܢܕܬܐ ܕܐܢ. ܗܘ ܕܢܗܓܟܐ ܝܠܗ

ܡܫܝܚܝܘܬܐ ܡܢ ܡܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܝܬܢ ܦܐܝܫ ܝܗܒܟܐ ܗܘ
ܫܢܬܐ ܡܚܘܬܐ ܥܡ ܕܗܘ ܕܡܓܒܢ ܕܐܓܢܐ ܐܝܬ ܠܗ܁ ܡܢ
ܡܝܐ ܕܫܠܝܚܘܬܐ ܬܟܐ ܒܝܢ ܓܠܝܬܐ ܗܘܢ ܟܕܘܒܠܢܝܐ ܕܥܢܢܐ
ܠܗܘܢ.

ܟܠܗܘܢ ܓܘܡܥܬܐ ܦܫܠܗ ܢܟܐ ܠܓܝܕ ܕܕܝܢܘ. ܐܝܟܘܢ
ܐܡܪܐ ܝܠܗ ܡܛܘܒܝܢ: ܐܢܬ ܝܘܬ ܟܐܦܐ (ܦܛܪܘܣ)
ܕܒܢܝܬܐ ܕܒܢ. ܐܢܐ ܡܥܒܕܢܐ ܢܟܐ ܥܠ ܥܕܬܝ ܟܐ ܕܡܓܒܠܬܐ
ܕܐܬܘܪܐ. ܒܡ ܐܕܝܐ ܠܛܘܪܐ ܡܥܒܕܢܐ ܕܡܕܝܢܐ ܟܐ ܢܟܐ
ܓܘܝܐ ܕܓܒܕܒ ܡܒܠܬܐ ܡܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܓܢܕܘܢ ܡܟܐ
ܡܗܕܝܢܐ ܕܓܗ ܡܢܒܟܐ܁ ܘܟܠ ܡܓܢܓܒܘܬܐ(اتهام) ܡܢ ܗܘ
ܟܐ ܡܝܐ ܓܒܕܠܗ ܕܢܬܘܗ ܒܬ ܦܢܟܗ ܥܒܝܡܬܐ ܓܠ ܢܗܡܟܐ
ܕܢܬܐ ܒܢ ܡܢ.

ܕܕܒܥܘ ܡܫܝܚܝܬܐ ܡܚܘܠܗܘ ܠܗ܁ ܘܕܠܐ ܓܢܡܠܬܐ
ܝܐܪ-ܢܩܥܒܬܐ ܕܚܕܬܐ ܕܐܝܬܢ ܦܟܐ ܠܗ ܡܘܣܢܬܐ.

ܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܓܘ ܒܕܪܐ ܠܐ ܗܘܝܐ ܠܗ ܢܣܛܘܪܢܝܬܐ

ܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܩܕܘܡ ܡܢ ܓܘܢܓܝܬܐ ܕܐܬܠܬܐ ܒܢ ܚܥܡܪܘ ܗܘܝܐ ܠܗ ܒܢܦܠܐ ܓܘ ܕܘܡܫܟܫܐ (كشمكش) ܕܬܪܝܨܐ ܕܡܕܡܠܗܘܢ ܓܘ ܝܡܚܢܝܬܐ ܕܟܢܘܫܬܐ ܡܢ ܠܒܪ ܡܢ ܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܕܦܪܣ، ܓܘ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܠ ܘܐܢܛܝܘܟܝܐ ܩܡܘ ܠܗܘܢ، ܘܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܬܪܬܐ ܒܢܦܠܐ ܗܘܝܐ ܬܚܘܬ ܟܐܪ̈ܐ ܕܝܗܘܢ. ܢܣܛܘܪܝܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܠ ܒܦܟܪܬܐ ܒܠ ܡܘܟܝܐ ܕ"ܬܐܘܕܘܕܘܪ" ܘ"ܕܝܗܕܘܪܝ" ܒܢܝ ܛܪܣܘܣ، ܒܦܠܘܬܐ ܕܬܪܝ ܩܢܘܡܘܬܐ ܒܡܫܝܚܐ ܝܠܗ ܡܟܒܫܐ، ܒܝܠܗܘܢ ܝܠܗ ܓܡܘܒܬܐ.

ܣܗܝܕܐ (رقيب) ܕܢܣܛܘܪܝܘܣ " ܗܢܒܠ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܩܘܪܝܠܠܐ ܒܝܕ ܣܗܝܕܘܬܐ ܦܪܘܦܣܛܐ ܝܘ ܟܢܘܫܝܐ ܕܐܦܣܘܣ ܝܘ ܐܦܣܘܣ ܒܫܢܬܐ ܕ431 ܡܫܝܚܝܐ ܠܗ ܡܚܝܒܐ (محكوم). ܢܣܛܘܪܝܘܣ ܦܝܫܠܗ ܠܒܪܐ ܓܘ ܓܢܘܬܝܟܐ، ܫܢܝܬܐ ܕܢܦܩܐ ܕܦܬܐ ܡܢ ܒܡܗ ܐܡܬܐ ܛܣܘܛ

ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܕܐ ܥܕܢܝ. ܪܒܐ ܠܐ ܝܕܝܥ ܒܘܬ ܥܘܗܕܢܐ ܕܢܘܗܕ ܥܒܘܕ ܡܢ ܕܐܗܐ ܡܪ: ܗܘ ܟܒܪܘ ܝܗ ܚܕ: ܕܪܐ ܡܘܪܢܐ ܒܠܐ ܥܕܢܝ ܘܬܡܐ ܕܗܘܐ ܡܪ: ܦܫܠܗ ܓܒܝܐ ܡܪ: ܚܒܝܐ ܗܘܐ ܟܪܘܙܘܬܐ ܝܗ ܟܘܡܪܐ ܟܠܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܗܘ ܚܕ: ܟܪܘܙܐ ܡܗܝܪܐ ܘܚܠܝܐ ܕܗܘܐ ܘܝܗ ܚܕ: ܡܬܚܢܐ ܟܪܝܐ ܗܘܐ ܠܗ ܚܕ: ܡܟܪܙܢܐ ܡܘܣܟܐ. ܡܬܗܘܢܘܬܐ ܢܠܗ ܡܢ: ܗܘ ܡܐ ܚܕ: ܡܬܚܢܐ ܗܘܐ ܗܘܢܐ ܬܠܡܝܕܐ ܠܚܘܬ ܬܐܐܘܕܘܪܘܣ ܕܡܢ ܡܦܣܘܣܛܝ. ܒܫܢܬܐ 428 ܦܫܠܗ ܡܘܪܡܐ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܥܡ ܥܠܡܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ، ܒܟܝܢܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܦܠ

ܡܕܒ ܕܩܘܡܠܗ ܒܪܥܐ ܕܢܣܛܘܪܝܘܣ ܘܢܣܛܘܪܝܢܐ، ܠܒܪ ܡܢ ܐܬܪ ܕܗܘܘ، ܐܝܟܐ ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܗܘܐ ܠܗ ܡܪ: ܒܘܪܐ ܕܟܘܡܪܘܬܐ ܕܟܠ ܢܣܛܘܪܝܘܣ ܕܝܡܠܗ ܐܘܦ ܡܢ ܥܦܘܠܐ ܕܥܕܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܟܘܪܐ ܕܢܣܛܘܪܝܢܐ ܕܠܐ ܓܘ ܩܘܡܬܐ ܡܘܬܒܠܗ، ܥܠ ܥܕܬܐ ܕܡܕܝܢܐ ܘܢܟܐ ܐܢܝܐ ܡܢ ܠܐ ܢܒܚܠܗܘܢ ܘܢܚܘܟܐ ܐܘ ܡܦܪܡܢܐܝܬ (قصدآ) ܡܐ ܡܟܦܘܬܐ ܕܥܡܡܐ ܫܘܒܪܐ ܕܥܕܬܐ ܕܡܫܝܚܝܐ، ܗܝ ܥܕܬܐ ܕܒܥܐ ܚܕܫܘܬܐ ܕܕܪܢܝܐ، ܡܢ ܐܡܬܐ ܥܡܐ ܘܠܘܩܘܡ ܕܠܐ ܕܘܟܬܐ ܘܕܠܐ ܢܟܦܘܬܐ ܥܡܡܐ ܠܗܘܢ ܒܘܬܪܐ. ܡܪ: ܒܟܕܘܬܐ، ܝܗ ܕܡܓܠܝܢܘܬܐ (بيانيه) ܝܗ ܢܟܬܐ

ܒܘܬ ܗܢܐ ܕܡܫܝܚܝܐ ܡܢ ܦܝܫܠܗ ܡܫܘܪܪ̈ܬܐ ܒܝܠ ܝܢ ܦܘܠ ܬܪ̈ܥܐ ܘܡܢܝ ܕܝܣܐ ܢܒܝܐ ܦܬܢܢ̈ܟܐ ܕܒܝܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ، ܬܪ̈ܘܢܘܢ ܥܒܘܕܢܘ ܐܠܠܗܐ ܡܢ ܢܘܒܠܗ ܡܬܢܘܢܐ ܐܡܐ ܬܦܫܬܐ ܕܐܢܫܢܘܬܐ ܡܢ ܕܘܪ̈ܐ ܕܪ̈ܒܢ ܡܢ ܗܘܝܐ ܒܠܗܐ ܕܡܫܝܚܝܬܐ ܘܓܘܪ̈ܢܐ ܡܢ ܠܗܘ ܐܢܫ̈ܐ ܦܝܫܠܗܘܢ ܒܢܒ̈ܝܐ.

ܓ̰ܠܝܒܐ ܡܫܘܕܥܐ

ܒܪ̈ܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܟܣܪܘ-ܦܪܘܝܙ ܬܪ̈ܝܢܐ 591-628 ܦܪܣܝܐܝܬ ܡܢ ܒܙܬܐ ܕܦܪܘܙ ܪ̈ܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܗܘܐ. ܦܬܢܢ̈ܟܐ ܫܦܪܝܢ ܡܢ ܫܢ̈ܬܐ 596-604 ، ܓ̰ܕܕܐܒܠ ܫܝܪܝܢ، ܠܒܪܐ ܕܐܡܘܪܝܣ (ܩܣܪܐ) ܡܢ ܡܫܝܚܝܐ ܗܘܐ ܒܠܠܗܐ ܕܐܒܘܬ ܗܘܐ ܠܗ ܬܪ̈ܬܝ ܢܓܠܬܐ ܓ̰ܢܕܠܗ ܒܓ ܡܫܝܚܝܘܬܐ. ܐܡܐ ܐܝܟܐ ܡܦܠܒ ܒܫܢܬܐ ܕܐܒܘܬ ܗܘܐ ܠܗ ܠܓܘ ܡܠܟܘܬܐ ܓ̰ܝܢܝܢ ܒܘܬ ܢܫܡܬܗܘ، ܕܠܐ ܗܘܐ ܦܫܝܐ

ܒܢ̈ܝܐ، ܒܫܢܬܐ 609 ܫܢܬ ܩܕܡܝܬܐ ܡܫܘܚܠܦܢ ܡܢ ܦܪ̈ܥܘܬܐ
ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܡܢ ܬܚܘܬ ܫܘܠܛܢܐ ܕܒܢܘܗܝ ܕܦܪܣܝܐ، ܒܕܘܟܐ
ܕܐܢܫܐ ܡܫܝܚܝܐ، ܠܝܬ ܦܫܝܫܐ ܕܗܘܐ ܦܛܪܝܪܟܐ. ܗܕܟܐ
ܕܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪܬܐ ܗܕ ܫܢܬܐ ܕ628 ܦܬܓܡܐ ܕܟܐ ܡܗܕܝܢܐ.

ܐܘܟܐ ܡܟܐ ܕܟܐ ܒܟܐ ܗܘܝܘ ܕܡܕܟܪ ܠܗ ܢܘܕܡ ܒܢܒ
ܒܢ̈ܒܘ ܡܢ ܢܚܢ-ܒܘܟܐ (خزانه دار) ܘܢܚܢ-ܒܫܦܟܐ ܘܥܠܠܬܐ
(غنيمت) ܡܢ ܦܟܢܬܐ ܕܒܫܝܡܘܬܐ ܕܦܬܫܝܟܐ ܝܘܒܬ ܡܥܒܫܢܐ
ܡܢ ܒܠܘܬܢܟܐ (تحريك) ܕܢܘܗܕܝܟܐ ܗܘܐ ܡܝܠܗ ܒܢܒܟܐ
ܕܡܬܩܢܢܘܬܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܒܫܢܬܐ 614ܕ ܒܟܕ ܗܘܐ ܠܗ
ܒܫܘܟܢܘܬܐ. ܐܘܦ ܝܐ ܗܘ ܡܝܠܗ ܕܟܐ ܥܒܕ ܒܝܬ-ܡܥܒܘܕܐ
ܡܡܘܥܝܬܐ ܕܒܥܕܒ، ܡܢܟܒ ܗܘܘ ܠܗ. ܘܕܡܝܠܗ ܦܫܫܐ
ܡܢ ܒܡܟܐ ܒܘܡܬܝܐ ܫܕܬܒ ܠܗܘܢ. ܢܘܕܡ ܒܥܬܘܦܟܐ
ܕܗܘܐ (علاقمند) ܡܢ ܦܥܟܐ ܕܡܠܝܟܐ ܫܬܒܬܐ ܡܢ ܦܒܟܐ
ܕܗܘܐ ܥܡܒܠܟܐ ܒܢ ܦܬܫܝܟܐ ܫܒܟܐ ܗܘܐ ܠܗ ܠܒܘ ܒܝܘܗܕ،
ܐܒܟܐ ܫܢܫܢܘ-ܦܢܘܫ ܫܘܡܟܐ ܠܗ ܠܒܘ ܒܝܘܗܕ ܘܢܒܟܐ
ܒܡ ܐܢܝܐ ܥܠܝܠܬܐ ܐܗ ܫܢ ܡܠܟܐ ܐܗ ܡܕܫܢܬܐ ܕܦܫܡܟܐ
ܕܡܠܒܘܬܐ ܡܘܬܒ ܠܗ، ܐܡܟܐ ܡܢ ܢܕܟܬܟܐ ܕܒܬܡܟܐ
ܕܒܢܕܡ ܒܡ ܬܠܬܪ ܒܠܕܫܬܐ ܘ ܡܟܣܬܐ ܡܢܐ ܠܗܘܢ (تل الذهب-
ܒܡܢܢܟܐ ܢܘܡܬܐ ܕܕܗܘܐ)

ܐܝܟ ܬܢܝܬܐ ܕܬܡܒܝܣܬܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ ܒܫܢܬܐ 630 ܡܢ ܒܬܪ ܝܠܕܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ، ܦܫܝܚܐ ܕܐܠܒܫܐ ܡܩܘܕܪܬܐ ܡܘܕܪܐܘܗܝ ܡܢ ܬܪܘܢܐ.

ܦܛܪܝܪܟܐ ܝܫܘܥ-ܝܗܒ ܓܕܠܝܐ

ܝܫܘܥ-ܝܗܒ ܐܒܘܢܐ ܕܝܢܘܝܐ ܠܗ ܣܘܛܪܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ، ܦܫܝܛܐ ܕܐܬܪܢܝܐ ܒܪܒܢܐ ܕܡܘܠܟܐ (اشغال) ܒܢܝܢܘ، ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܡܕܢܚܐ ܡܢ ܒܬܪ ܠܘܩܒܠ ܕܒܬܪܝܐ ܢܝ ܢܡܘܢܐ ܠܠܟܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܕܪܝܐ ܕܡܘܫܟܢܐ ܠܘܬܗ ܗܘܐ. ܗܘ ܒܪܘܢܐ ܕܢܝܢ ܡܢ ܡܬܪܘܬܐ ܕܡܘܠܟܢܐ ܕܙܪܘܥܘܬܐ ܕܢܬܪܘܢܐ ܕܐܬܪܢܝܐ ܢܝܫܐ. ܗܟܘܠܐ ܕܡܕܪܫܬܐ ܕܢܘܩܒܠ ܕܐܠܘܢܐ، ܬܢ ܠܗ ܕܢܝܐ ܠܘܬܐ ܕܢܝܫܐ-ܢܟܐ ܒܫܘܐ ܡܢ ܒܫܢܬܐ 630 ܒܝܬܐ ܒܡ ܐܢܬܐ ܠܘܬܐ ܒܪܝܐ ܕܪܟܐ ܕܝܒܘܫܒ ܠܗ ܗܟܬܐ ܡܥܒܕܢܘܬܐ (بوْرَن) ܡܠܟܬܐ ܕܦܪܘ ܠܓܘ ܐܝܡܦܪܛܘܪ ܡܫܝܚܠܝܘ ܐܝܬܗ ܗܘܐ ܠܗ ܡܘܕܥܐ (حضور)

ܐܝܟ ܕܗܘ ܒܫܢܬܐ 649 ܗܘܠܗ ܦܛܪܝܪܟܐ، ܬܘܪܓܡܐ ܕܝܗܒ ܠܗ ܟܠܗܘܢ ܟܘܬܒܐ ܦܝܫܠܗܘܢ ܡܘܟܠܐ ܡܢ ܐܕܢܐ ܘܐ ܟܘܬܪܐ ܢܐ. ܟܐܡܐ ܟܕܢܐ ܟܬܒܐ

ܡܥܠܝ̈ܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܩܕܐܡ ܝܪܝܫܐ ܠܗܘܢ. ܦܛܪܝܪܟܐ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܐܗܘ̈ܢܐ ܓܦܝܒ ܚܕ̈ܬܘܗܝ ܘܐܝܟ ܐܢܫܘܬܐ ܕܒܪ:
ܟܬܒܐ ܕܬܫܒܘܚܬܐ ܒܥܒܕ̈ܐ ܡܪܢܐ، ܦܛܪܝܪܟܐ ܡܟܐ ܠܗ
ܕܡܟܒܕ ܗܘܐ ܡܢ ܟܬܒ̈ܐ ܦܪܫܒ ܒܢܐ: ܦܘܡܕܐ ܡܢ:
ܚܒܪܬܐ ܠܗ ܥܘܠܠ̈ܬܐ ܕܕܝܪܐ ܘܟܘܪܗܒ ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܠܐ
ܠܗ ܒܦܣܩܐ. ܘܐܦ ܝܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܡܫܘܚ̈ܬܐ ܡܢ: ܡܘܬܒܐ
ܗܘܘ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܡܥܒܪܢܘ̈ܬܐ ܒܦܪܨܘܦܘܬܐ ܒܗܘܢ ܡܠܘܟܐ ܐܝܟ
ܙܘܒ ܟܬܒܪܐ ܝܠܗ.

ܦܛܪܝܪܟܐ ܒܚܕ-ܒܝܬ ܢܗܪܝܢ ܕܩܫܝܫܘܬܗ ܒܟܠܬܐ ܕ
ܦܪܨܘܦܐ ܕܐܕܘܡܐ ܕܦܪܨܘ ܘܪܘܡܝܢ ܡܢ: ܫܢܬ ܥܕܡܐ 648–649
ܬܫܘܒܬ ܗܘܕܒܬܐ ܕܦܪܨܘ ܒܝܘܡܘ، ܒܦܠܗ ܒܫܢܬܐ ܠܒܘܪܬܐ.
ܒܚܕ-ܒܝܬ ܓܢܒܐ ܡܢ ܒܝܫܠܗ ܕܥܝܢܬܐ 659.

ܐܠܘܦܝܡ ܘܫܦܪ ܡܕܪܫܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܠܓܢܒܐ ܕܓܝܡ

ܬܫܥܝܬܐ ܒܪܡܘܐ ܝܠܗ ܥܠ ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܡܫܒܪ̈ܢܐ (مبشرين) ܒܝܢ
ܟܠܕܘܝ̈ܐ ܕܒܪܢܫܐ ܘܐܬܘܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܡܫܝܚܝܘܬܐ
ܠܐܬܪܐ ܕܓܝܡ. ܘܒܕ̈ܪܐ ܕܡܫܝ̈ܚܝܐ ܕܫܘܪܝܐ ܕܬܠܝܬ. ܐܟܡܐ

ܩܘܡܬܐ ܦܪܝܫܬܐ ܝܠܗ ܡܢܪܬܐ ܥܠ ܟܐܦܐ ܐܟܐ ܕܟܘܡܬܐ
(يادبود) ܕܟܪܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܐܬܘܪ ܦܪܬܐ ܗܘܠܐ ܐܕܝܢܡ ܠܗ
ܓܡ. ܟܕ ܟܟܐ ܕܐܡܦܪܬܘܪ ܡܢܐ ܕܝܘܢܝܐ "ܬܒ-ܬܫܒܕ"
627–629 ܡܠܟܘܬܐ ܢܒܘܬ-ܥܒܕܝܢܐ (با شكوه) ܕܫܒܝܚܘܬܐ
ܥܘܪܐ ܠܗ ܝܕ ܐܢܟܐ ܢܟܐ ܡܢܐ ܒܘܠܦܢܐ ܕܥܡܡܐ ܐܐܠܗܦܡ
ܡܕ ܠܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܬܝܪܝܕ ܕܝܢܐ ܕܗܘܐ ܒܡ ܥܡܡܐ ܕܟܗܢܐ
ܕܠܘܦܪܕ ܝܘܕܐ ܠܗ، ܡܚܠܠܗ ܕܢܟܝܘܗܝ ܡܕ ܗܘܬܪܐ
ܕܥܪܪܐ (ܚܬܒܐ ܡܡܘܕܥܐ ܕܥܪܪܐ) ܟܡܘܗܝ ܟܠ ܠܗܘ̄
ܘܡܝܐ ܕܠܐܝܒ ܓܒܐ ܦܘܝܐ ܕܡܫܢܐ ܢܐܐ. ܦܗ
ܐܘܪܝܘܗܝ ܒܡ ܓܗܐ ܕܓܡܘܬܐ ܦܬܒܝܐ ܠܗ ܘܕܥܝܬܐ 9:ܕ
ܒܡ ܪܪܐ ܕܦܥܐ ܝܠܗ ܡܢܐ "ܥܡ-ܚܗ̄" ܚܒܪܗ ܠܗ ܥܒܕ
(635). ܐܡܦܪܬܘܪ ܘܝܢܐ ܕܓܝܗܘܗܝ ܕܥܡܐ "ܕܘܪܝ ܦܡ-ܗ̄
ܠܝܕ" ܟܡ ܝܕ ܓܘܕܐ ܕܗܕܪܐ ܕܡܣܢܬܐ ܥܘܕܪܐ ܝܠܗ
ܓܒܐ ܡܚܢܒܐ ܕܡܕܒܝܬܐ ܡܕ ܐܦܡ ܕܐܗܐ ܐܐܪܢܐ
ܘܡܘܝܐ ܠܗ ܟܠ ܡܝܪܐ. ܗܘܬܪܐ ܦܒܠܡܗ̄ ܬܘܪܓܒܐ ܠܗ
ܕܝܬ-ܐܐܪܓܐ ܕܡܠܟܐ ܘܡܝܡܢܘܬܗ ܡܠܟܐ ܒܡ ܒܬܪ
ܝܣܬܕܗܘܢ ܘܟܝܒܥ-ܪܚܢܐ (خاطر جمع) ܡܕ ܝܦܒ ܦܒܟܐ
ܢܟܐ ܬܘܪܓܒܐ ܘܕܗܒܐ ܠܗ ܦܘܡܕܐ ܡܕ ܦܥܒ ܦܪܝܫܐ.
ܥܠ ܕܐܗܐ ܟܐܦܐ ܐܝܬ ܚܬܝܒܬܐ ܢܓܒܬܐ. 1756 ܐܬܘܬܐ
ܓܝܢܐ ܟܡ 70 ܫܢܝܐ ܐܬܪܝܐ ܘܫܢܐ ܚܡܫܘܬܐ ܢܟܐ

ܥܡ̈ܡܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ ܘܐܬܘܪ̈ܝܐ ܟܠܗܘܢ ܩܒܠܐ ܗܢܐ ܢܘܗܪܐ. ܘܒܫܢܬܐ ܕ781 ܐܦ ܟܠܗܘܢ ܠܗ، ܒܕܒܪܐ ܕܦܫܝܛܘܬ ܢܒܝܘܬܐ ܕܡܪܢ ܡܫܝܚܝܘ ܬܪ̈ܝܢܐ.

ܒܫܢܬܐ 638 ܒܘܡܢܐ ܡܕܡܢܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܐܦ ܡܕܝܢܬܐ ܐܬܪܚܫܬܐ ܗܘ ܒܘܡ ܠܘܬܪܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܗܘܝܐ ܩܒܠܗ ܬܘܪܝܐ. ܐܡܦܪܛܘܪ ܢܘܫܬܐ ܒܝܬ ܟܝܬ_ܣܘܢܓ ܕܡܠܟܘܬܐ ܣܘܕܪܐ ܢܠܗ ܘܐܢܝܢ ܒܚܝܫܐ ܕܡܬܠܬܐ ܕܒܣܪܐ ܥܒܟܐ ܢܨܝܒܐ ܕܢܝܗܘܢ ܟܠ ܒܝܬ ܦܪܕܐ ܥܘܕܪܗ ܡܢ ܡܣܒ ܠܗ ܟܠ ܠܘܕܐ. ܒܐܝܡܐ ܒܕܝܢܐ ܐܢܝܢ ܕܦܣܘܕܘܬܐ ܡܦܪܘܡܐ ܢܠܗ ܐܒܬ ܣܘܡ 21 ܕܝܢܐ ܠܗ ܓܝܪ، ܡܢ ܡܬܘܡܢܬܐ ܢܠܗ ܟܠܗܘܢ ܣܘܒ ܣܘܝܐ ܒܝܬ ܦܢܘ. ܠܗ ܥܝܬܐ 712–781 ܡܕܝܢܐ ܠܗ ܓܝܪ ܒܘܡܬܝܐ ܡܟܐ ܠܗܘ، ܢܠܗܘܢ ܐܒܢܐ ܒܢܝ ܡܬܢܝܐ ܕ200 ܥܝܬܐ ܒܝܬ ܟܕܢܐ ܕܩܒ ܒܬܒܬܐ ܩܒܠܗ ܢܨܪܬܐ ܟܠ ܩܘ ܟܐܦܐ ܒܕܢܬܐ ܕܡܕܝܢܐ ܒܫܢܬܐ 781 ܘܐܬܚܙܝܐ ܕܥܝܬܐ ܡܢ ܣܘܠܡܝ، ܥܒܘܕܘܬܐ، ܘܒܝܬ ܢܛܪܬܗܘܢ ܘܪܒܬܐ ܕܬܒܝܬ ܢܦܠܗ ܡܢ ܐܩܡܐ ܡܘܣܡ ܠܗ ܒܫܢܬܐ 917 ܒܕܬܐ ܡܢ ܬܘܪܬܐ ܕܗܘܐ ܟܘܦܐ ܕܒܡܟܐ ܐܘܠܗ ܟܠ ܬܠܡܐ.

ܒܬܒܬܐ ܕܟܠ ܟܐܦܐ ܕ" ܗܝܐ - ܒܢ - ܦܘ

ܐܗܐ ܟܬܒܬܐ ܒܪܐ: ܥܘܗܐܐܒܬܐ ܒܫܢܬܐ ܕ1635 ܦܝܫܠܗ ܡܒܥܝܣܬܐ. ܒܫܢܬܐ ܕ781 ܗܠ ܕܪܬܐ ܕܟܘܡܪܐ ܕܡܕܢܚܐ ܡܢ ܫܢܬܐ ܕ638 ܗܠ ܘܒܢܐ ܕܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܕܥܪܒ ܛܘܒܛܥܘܒܝܓ ܒܪܐ: ܕܐܗܐ ܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܗܠ ܦܘܡܐ ܡܢܝܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܪܒܥܫܬܐ ܦܫܛܐ ܕܗܘܐ ܒܢܝܐ ܘܡܘܪܬܐ. ܟܠ ܕܐܗܐ ܟܐܦܐ ܗܪܕܝܐ ܦܫܛܬܐ ܝܠܗ ܟܬܒܬܐ:

ܒܪܢܫܘܬܐ ܗܘ ܐܢܫܐ ܕܐܕܝܐ ، ܕܐܠܐ ܠܟܠܐ ܘܥܠܡܐ ܝܠܗ، ܗܘ ܐܢܫܐ ܠܝܬ ܠܗ ܥܘܪܢܐ، ܟܠܐ ܕܝܢܗܘܢ ܡܥܘܪܒܐ ܕܟܠܗܘܢ ܥܘܩܒܐ ܒܝܠܗ، ܠܐܢ ܒܝ ܦܪܢܣܬܐ ܘܐܠܐ ܡܛܣܘܢܬܐ، ܐܡܝܢܐܝܬ ܒܫܢܝܐ ܕܪܘܝܬ ܡܢ ܐܝܬܘܬܗ ܒܬܪܘܓܘܬܐ ܥܠ ܚܘܬܡܐ ܟܠܗ ܘܟܘܪܗܢܐ ܓܢܒܐ ܕܡܫܟܢܐ ܐܝܟ ܕܝܘܗܝ ܠܗ. ܟܠܗܘܢ ܡܢܕܝ ܒܢ ܢܫܐ ܘܟܘܠ ܢܫܐ ܠܗ، ܘܡܢܐ ܪܒܐ ܒܝ ܣܒܝܬܐ ܕܥܒܝܕܬܐ ܡܢܛܪܢܐ ܢܘܡܣܐ ܝܠܗ ܐܒܝܢܘܬܐ ܡܢ ܠܗ ܪܓܝܐ ܡܢܦܩܢܐ ܕܛܥܒܘܣܬܐ ܦܘܒ. ܩܡܘܢ؟ ܟܠ ܟܠܗ ܡܢ: ܐܠܗܝ ܒܛܠܠܝܘܬܐ ܣܪܝܓܬܐ ܡܠܘܐܐ ܡܢܛܪܢܐ ܗܘ ܕܐܠܐ ܝܠܗ ܡܘܠܕܐ ܒܪܢܫܘܬܐ ܡܢ ܒܝܠܗ؟

ܡܦܪܥܐ ܒܫܟܠܐ ܕܝܠܒܐ ܡܐ ܡܫܢܩܘܬܐ (تعيين) ܐܪܒܥܐ ܦܘܡܐ ܕܥܡܡܐ، ܚܓܪܐ ܕܥܘܪܢܐ ܡܘܗܝܐ ܠܗ ܟܠ ܓܘܒܝܐ ܘܥܪܥܐ ܕܛܪܝܘܬܐ ܡܘܗܝܐ ܠܗ ܟܐܒܘܬܐ. ܝܘܢܐ

ܘܗܝܡܢܘܬܐ ܦܝܠܗܘܢ ܡܥܒܠܦܐ ܥܡܡܐ ܘܐܪܒܥܐ
ܡܕܡ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܬܫܘܝܢܐ. ܥܡܡܐ ܘܦܢܝܐ ܢܦܠܗܘܢ
ܟܠ ܫܢܬܐ، ܝܘܡܐ ܘܠܠܝܐ ܬܪܝܨܠܗܘܢ. ܕܡܚܒܠܢܘܬܐ
ܕܢܡܘܣܐ ܕܟܠ ܡܕܝܢ ܕܢܝܢܐ ܡܕܡܝܐ ܬܘܪܨܠܗ ܘܡܥܒܡܥܠܗ
ܟܠ ܚܡܠܘܗܝ ܘܬܠܘܗܝ ܒܘܡܝܠܗ ܚܡܠܬܐ ܘܢܝܟܐ ܕܥܠܝܐ
ܕܟܘܢܘܬܐ، ܥܡܗ ܟܠ ܕܐ ܡܢ ܕܝܢܘܬܐ ܬܠܘܗܝ ܢܘܡܝܠܗ
ܚܠܒܘܬܐ. ܫܡܝܢܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܒܢܝܢܐ ܕܥܬܝܩܬܐ ܕܓܒܐ، ܕܠܐ
ܠܟܐ ܘܕܠܐ ܫܢܝܬܐ ܕܒܢܝܐ ܕܗܘܐ. ܪܘܫܘܡܘܗܝ ܠܐ ܕܗܘܐ
ܐܦܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܪܒܐ ܘܕܠܐ ܡܫܚܬܐ ܕܢܗ ܦܘܫܘܗܝ،
ܐܒܢܐ ܦܢܝܐ ܕܘܪܒܝܘܬܐ ܒܪܙܪܢܐ ܕܗܝܒ ܢܡܠܬܐ
ܕܡܗܦܐ ܕܐܟܘܬܐ ܥܢܪܬܐ ܘܪܟܠܗ ܘܢܝܐ ܫܘܝܐ ܐܝܟ
ܫܘܝܐ ܕܐܝܬܝܐ ܡܢܐ ܕܒܕܡܐ ܗܘܐ ܠܗ ܝܠܕܢܐ ܟܠܗܘܢ.
ܦܠܓܗ ܗܘܝܐ ܠܗ ܡܢ 365 ܝܘܡܐ ܐܝܬܝܐ ܠܗܘܢ ܦܬܪܐ ܐܘܕܠܐ
ܘܟܪܝܐ ܕܝܢܘܗܝ ܝܪܚܠܗ ܘܡܥܒܘܕܢܘܬܐ ܓܘܠܡܘܗܝ ܒܠܗ
ܓܠܝܐ (دامها) ܕܐܘܢܬܐ ܡܫܠܚܢܐ ܡܢܐ ܝܡܘܬܐ ܕܐܢܝܐ
ܕܠܐ ܫܡܝܬܐ ܘܕܪܬܘܗܝ ܠܗ ܝܪܕܐ ܕܘܡܝܪܘܗܝ ܡܘܬܘ.
ܟܕ ܩܘܪܐ (ܟܘܪܐ) ܒܠܟܘܗܝ ܡܘܪܝܕܠܗܘܢ ܠܫܘܢܘܗܝ،
ܚܠܒܐ ܟܘܪܢܐ ܟܘܪܢܐ ܕܟܐܘܠܐ ܕܗܘܘ. ܟܐܘܪܢܐ ܕܚܠܦܐ،
ܐܘܪܢܘܗܝ ܡܘܦܝܩܬܐ ܠܗܘܢ ܟܐܘܪܢܐ ܕܦܫܘܛܘܬܐ....

ܒܡܬܐ ܕܒܝܬ ܕܬܘܕܝܬܐ ܫܢܬܐ، ܕܟܐ ܗܘܢܬܐ ܒܟܐܪ ܕܪܘܫܐ ܕܡܘܕܥܐ، ܐܢܥܐ ܐܫܬܐ، ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܒܣܥܒܣܘܬܐ ܕܦܘܠܫܢܐ ܓܒܝܐ ܒܐܘܪܫܐ ܗܪܗܬ ܡܘܡܢܒܐ ܠܗ ܡܐ ܒܢܥܐ.

ܒܡܥܕܡܬܐ ܕܬܡܫܝܐ ܦܘܡܕܢܐ ܕܐܢܝܐ ܡܢ ܢܘ ܦܫܛܝܘܬܐ ܦܢܒܝܐ ܠܗ ܘܕܘܓܝܐ ܠܗ. ܒܬܘܣܬܐ ܒܟܒܝܠܘܬܐ ܬܬܥܐ ܕܬܠܬܐ ܡܢܬܘܪܬܐ ܓܒܬܝܘܬܐ ܕܫܢܝܐ ܡܘܡܢܒܐ ܝܠܗ ܘܡܘܬܐ ܢܥܠܗ ܠܝܒܗ ܡܠܝܬܘܬܐ(نابود) ܒܬܠܝܬܐ ܕܫܢܐ: ܥܡܥܐ ܕܡܬܢܬܐ ܕܘܟܬܐ ܕܫܝܘܬܐ ܒܘܡܢܐ ܠܗ ܘܟܐܡܐ ܥܒܒܟܐ ܟܠܕܡܕ ܓܠܕܝܬܐ ܕܗܓܢܐ ܡܘܕܝܟܐ ܝܠܗ. ܒܡܡܕܢܝܘܬܐ ܕܢܦܥܬܐ(پارو) ܗܦܫܬܐ ܕܬܫܡܥܐ ܒܡ ܐܢܬܐ ܕܓܗܘܗ ܡܘܡܝܢܐ ܝܠܗ ܓܒܠ ܕܘܟܬܐ ܕܫܢܝܐ ܕܡܬܝܐ، ܘܡܕܓܝܐ ܢܘܫܐ ܕܡܒܬܐ ܡܡܘܕܢܐ ܠܗ ܠܝܒܬܐ ܕܡܦܩܢܘܬܐ(رستگاري)......... ܗܘ ܡܡܘܕܢܬܐ ܓܗ ܡܒܢܐ ܘܢܘܫܐ ܕܡܘܕܥܐ ܦܘܡܕܐ ܠܗ ܡܢ ܝܒܬܐ (پيرايه) ܒܓܒܟܐ (ܕܓܗ ܕܐܢܝܐ) ܒܘܟܟܐ ܝܠܗ ܘܡܐ ܡܗܫܬܐ ܓܟܐ ܫܘܪܬܐ ܟܡܝܠ ܡܢ ܕܓܒܘܬܐ ܢܠܗ ܓܠܘܥܐ ܝܠܗ(ܡܬܝܒܘܡܕ). ܝܠܒܓܐ ܐܝܟ ܝܢ: ܝܚܢܡܐ ܡܢ ܟܐܪܘܡܕ ܓܗ ܐܪܥܐ ܡܘܝܓܝܬܐ ܕܐܢܝܐ ܢܫܘܢܗܘ ܠܗ ܘܟܠܕܡܕ ܕܟܐ ܡܬܬܐ ܕܦܘܪܥܢܐ ܡܢܘܕܐ ܝܠܗ ܐܝܬ ܠܗ ܓܒܠ ܡܢܠܗ ܠܗ، ܒܡܫܬܐ ܓܒܠ

ܥܲܡܘܼܠܬܵܐ ܕܗܘܼܡܘܼܬܹ̈ܐ ܡܫܝܼܚܵܝܹ̈ܐ ܡܠܝܐ ܡܸܢ ܫܘܼܪܵܐ ܘ ܦ̈ܫܝܛܐ
ܡܵܗܒܵܠܵܐ ܝܵܐ ܟܠ ܠܥܕܵܕܘܼܬܹ̈ܗ، ܦܠܸܛܠܹ̈ܗ ܦܠܛܠܗ ܝܵܐ ܠܝܼܒܵܐ
ܕܡܵܕܝܼܢܵܐ (ܡܟܵܠܵܐ ܕܢܘܼܗܪ ܠܝܼܒܵܐ ܕܡܵܕܝܼܢܵܐ ܝܠܗ) ܠܵܗ
ܐܘܼܪ̈ܫܠܬܐ ܕܢܝܼܘܬܐ ܒܪܝܫܵܐ ܝܵܐ ܠܡܵܕܵܢܵܐ. ܕܡܝܵܐ ܫܲܡܘܼܝܵܐ
ܝܵܐ ܡܸܢ ܡܫܘܼܒ ܐܲܬܪ̈ܵܐ ܕܦܠܵܫܵܐ ܝܵܐ، ܐܝܼܬܵܐ ܦܪ̈ܘܼܥܬܵܐ
ܕܐܵܪ̈ܥܵܬܐ ܕܟܘܼܢܵܝܹ̈ܗ ܝܵܐ ܡ̣ܢ ܡܵܐ ܠܝܼܬܹ̈ܐ ܡܕܟܪܒ ܡ̣ܢ
ܗܪܒܕܐ ܝܵܐ ܡ̣ܢ ܟ݂ܠ ܦܝܼܠܵܐ ܠܬܚܡܵܠܬܵܐ ܕܡܫܝܼܚܘܼܬܵܐ ܕܠܝܼܬܹ̈ܐ .
ܐܲܝܒ ، ܠܵܐ ܐܘܼܪܵܘܵܐ ܘܠܵܐ ܝܡܒܵܐ ܠܒܛ ܠܗܘܢ ܡܘܼܟܠܵܐ، ܐܝܼܬܵܐ
ܠܚܠܝ̈ܬܐ ܐܲܬܪ̈ܵܐ ، ܐܝܼ ܡ̣ܢ ܢܝܼܬܵܐ ܘܢ ܐܲܬܪ̈ܵܐ ܬܪ̈ܝܵܐ ܕܠܵܐ
ܦܘܼܪܥܵܢܵܐ ܟܵܐ ܡܫܡܪܒ ܠܗܘܢ ܘܟܒܝܼܫܵܐ ܕܬܪ̈ܬܪܘܼܬܵܐ ܟܵܐ
ܟܥܡܒ ܟܠܝ̈ܬܐ. ܠܵܐ ܕܗܘܠܛܐ ܟܵܐ ܡܘܿܕܕܒ ܘܠܵܐ ܕܗܒܵܐ، ܐܝܼܬܵܐ
ܠܝ̈ܬܐ ܟܵܐ ܡܫܘܒ ܠܗܘܢ ܐܝܼܢ ܡܗܟܒܬܵܐ ܘܠܪܒܟܵܐ ܡܢ ܕܪܝܵܐ.
ܕܓܒܘܠܬܵܐ ܕܠܝ̈ܬܐ ܒܐܘܪܵܐ ܕܐܝܼܠܒܠܬܵܐ ܒܢܗ ܦܥܕܘܢ،
ܘܠܫܢܝܘܬܵܐ ܘܟܒܪ̈ܬܐ ܒܫܢܠ ܟܡܘܡܠܬܵܐ ܒܡܢܝܗܘ ܝܵܐ.
ܡܘܦܣܐ (رياضت) ܕܦܝܼܬ݂ܐ ܕܗܘܢ ܟܡܟܵܐ ܟܡ ܥܗܡܵܐ ܘܦܥܡܬܵܐ
ܬܒܥܵܐ ܟܠܠܵܠܬܵܐ ܗܘܝܵܐ ܟܠܗ ܡܡܗܒܢܝܬܵܐ. ܢܘܡܵܐ ܥܒܟܵܐ
ܟܗܝܵܐ ܡܵܐ ܝܠܝܬܵܐ ܘܥܟܘܒܝܐ ܒܝܡܟܵܐ ܝܵܐ ܟܠܐܘܪ̈ܵܐ
ܘܡܵܐ ܒܝܵܐ ܘܡܒܬܵܐ ܝܠܒܘܐ ܝܵܐ. ܟܠ ܥܒܟܵܐ ܢܘܡܝ̈ܬܵܐ ܒܝܕ
ܐܝܼܬ ܠܗܘܢ ܓܪܘܵܐ ܕܡܘܪ̈ܬܐ. ܠܬܗܠܬܗܘܢ ܕܓܘܝܵܐ ܝܵܐ
ܘܝܐܘܠܵܐ ܝܵܐ ܒܠܬܪ ܕܓܘܠܬܵܐ. ܐܗܡܵܐ ܐܘܪ̈ܝܵܐ ܕܕܓܘܠܬܵܐ

ܘܡܗܝܡܢܘܬܐ ܠܐ ܝܠܗ ܟܪܡܘܣܐ ܘ ܦܘܓܪܦܐ(وصف) ܕܝܘܗ ܚܡܩܐ، ܐܝܟܐ ܣܥܝܣܘܬܐܕܘܡܝ ܡܕܓܐ ܠܗ ܦܘܠܚܢܐ ܠܝܠܘܚܐ ܝܠܗ ܡܢ ܡܚܒܘܕܐ ܝܠܗ ܕܐܡܪܝܢ "ܦܘܕܒܘܬܐ ܚܠܫܐ ܢܠܗ".

ܦܛܪܝܪܟܐ ܪܒܐ ܛܝܡܬܐܘܣ ܩܕܡܝܐ

ܛܝܡܬܐܘܣ ܩܕ ܗ̇ܘ ܚܕ ܡܢ ܣܒܒ ܣܠܝܩܐ ܘܡܕܒܪܢܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܐܬܟܐ ܝܒܢܬܐ ܐܝܟ ܡܢܘ، ܐܠܡܢܨܘܪ ܘܐܠܡܗܕܝܐ ܗܪ-ܘܢܐ ܕܗܘܐ. ܒܕܘܪܐ ܕܡܕܒܪܢܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܥܕܬܐ 780 ܗܠ 823 ܡܗܘܕܝܐ ܠܗ. ܦܛܪܝܪܟܐ ܦܪܝܫܐܝܬ ܒܚܡ ܣܠܝܩܐ ܐܠܡܗܕܝܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܪܒܐ ܐܝܩܪܐ. ܐܠܡܗܕܝܐ ܡܠܠܠܗ ܥܡ ܛܝܡܬܐܘܣ ܩܕ ܚܠܦܐ ܕܚܘܒܫܐ ܕܐܪ̈ܗܛܐ ܒܛܪܝܬ ܠܗ ܒܡ ܐܢܫܐ ܟܠ ܠܥܢܐ ܚܒܢܝܐ. ܦܛܪܝܪܟܐ ܒܥܢܝܬܐ ܕܪ̈ܝܐ ܠܒܝܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܡܥܢܝܬܐ ܕܚܕܬܐ ܡܘܢܗ ܡܢ ܣܒܪܬܐ (بشارت) ܕܫܠܝܚܘܬܐ. ܒܕܪܐ ܕܡܕܝܢܐ ܐܬܘܪ ܡܢ ܡܟܠܗ ܥܕܘܒܢܐ ܘܟܡ ܪܘܚܢܐ

ܕܘܟܐ، ܡܕܝ̈ܢܐ ܬܘܒܢܐ ܕܓܡܗܘܪܝܘܬܐ ܕܢܝܪܐ ܘܐܬܪܘܬܗ ܗܘܐ ܠܗ ܟܘܬܪܐ ܘܗܘܐ 6 ܡܠܝܘܢ ܕܐܟܢܘܬܐ ܣܕ̈ܬܐ ܥܡܘܬܐ ܘ ܠܗ، ܘܟܠ ܚܕ ܡܢ ܐܢ̈ܐ ܡܠܝܘܢܐ ܚܕܐ ܐܟܘܢܐ ܐܟܒܬ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܬܘܫܬ ܡܕܝܢ̈ܬܐ: ܫܒ (ري) ܡܘܪܘܢܐ ܟܠ ܬܕܘܢ، ܬܘܪܬܫܒܬ، ܗܘܦܬܟܐ (استانها) ܕܬܢܝܬܐ ܕܡܟܐ ܕܣܘܪ، ܒܠܠ، ܕܒܠܡ، ܡܗܒ، ܐܪܡܝܫܬ ܘܟܡ.

ܡܢ ܥܕܢܐ ܕܡܗܘܬܐ ܕܓܡܗܘܪܝܘܬܐ ܗܠ ܢܦܠܬܐ

ܕܢܫ̈ܐ ܡܢ ܩܕܡ ܐܪܒܥܐ ܘܕܐ ܡܢ 400 ܐܠܦ̈ܐ ܘܡܟܘܬܐ ܕܒܚܫܢ، ܬܘܪܟܝܐ ܘܡܢ ܐܬܪ̈ܘܢ ܐܦ ܠ ܟܘܢ(آل بويه) ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܟܠ ܢܫ̈ܐ. ܠܗ ܒܫܡ ܣܠܘܩܐ ܐܠܗܟܬܡ، ܒܥܒܬܐ ܕ836 ܡܕܝܢܬܐ ܣܕܬܐ ܕܗܕܢ ܢܫܡܘܬܐ ܕܢܚܒܟܐ ܡܟܐ ܟܠܘܡܫܬܐ ܠܗ ܠܢܟܐ ܕܢ̈ܫܐ ܡܟܘܬܫܐ ܠܗ ܡܐ ܬܘܪܟܝܐ ܡܢ ܗܠ ܥܒܬܐ ܕ889 ܡܕܝܢܬܐ ܐܪܥܬܐ ܕܗܘܐ ܘܦܬܪܢܟܐ ܗܢܒܫ ܟܘܪܫܘܗܝ ܒܥܒܬܐ 860 ܡܟܘܒܐ ܠܗ ܠܬܡܐ.

ܣܠܘܩܐ ܐܠܗܘܬܟܠ ܒܥܒܬܐ 853 ܒܒܠܬܐ ܕܦܘܠܚܐ ܕܗܘܐ ܠܗ ܒܠܘܗܝ ܘܒܠ ܡܒܒܘܗܝ(آوَيا) ܡܟܕܡܐ "ܒܪܫܬܒܪܒ" ܟܠܗܘܢ ܡܒܫܝ̈ܐ ܦܘܠܚܐ ܒܠܗ ܡܢ ܗܡܢܕ ܘܡܘܟܒܪܐ ܒܠܗ ܕܠܒܟܒ ܣܪܐ ܠܒܟܬܐ ܕܦܟܒ ܒܪܒܟܐ

ܕܡܫܝܚܝ̈ܐ ܝܢܐ. ܐܝܢܐ ܫܠܝܩܐ ܡܢ ܝܛܘܪ ܩܘܬܐ
ܕܗܘܡܡܘܗܝ ܡܘܝܕܐ، ܡܢ ܝܢ: ܡܫܝܚܝ̈ܐ ܕܝܡܐ "ܝܘܢܝ̈ܐ
ܐܝܟ ܡܛܘܝܕ" ܡܘܬܘܡܠܗ، ܦܛܪܝܟܐ ܘܠܟܝܘܡܝ ܡܢܝܐ
ܝܠܗ ܟܠ ܣܡܝܕ.

ܡܓܘܠܝ̈ܐ

ܕܗܡܘܝ ܫܛܘܝ، ܢܓܬܐ ܡܕܡܫܬܐ ܕܗܘܠܟܘ-ܝܢ ܕܗܘܐ ܡܢ ܒܫܢܬܐ ܕܡܕܝܢܐ. ܗܘܠܟܘ ܒܟܠܬܐ ܕܡܠܝܓܘܬܐ(مشورت) ܕܗܡܘܝ ܫܛܘܝ، ܟܐ ܐܝܠܗ ܠܡܫܝܚܝ̈ܐ ܘܡܫܠܡܢ̈ܐ ܓܘ ܣܦܝܐ (پناهنده) ܕܠܓܒܠܗܘܢ ܗܘܘ ܟܐ ܒܓܘܪܐ ܝܠܗ، ܐܝܢܐ ܐܐܘܦ ܡܢܚܪܝ ܕܓܘܫܡܢܐ "دَر-ألدوُيدَر" ܝܘܦܐ ܠܗ ܟܐ ܒܝܕܐ ܕܦܛܪܝܟܐ ܡܓܝܒܝܕ(مكيخاي) ܛܪܝܐ (1257–1265) ܡܢ ܕܡܛܐ ܛܘܪܝ ܠܗ ܝܢ: ܒܘܡܪܐ ܘܟܪܘܝܣܪܐ ܟܠ ܛܪܘܕ ܓܢܝ̈ܐ ܕܡܢ ܕܘܟܬܐ.

ܡܓܘܠܝ̈ܐ ܘܐ ܡܪܐܝܢ ܢܝܐ-ܢܟܡܘ، ܡܫܝܚܝ̈ܐ ܥܪܘܟܐ ܕܗܘܘ ܓܘ ܥܘܓܠܝܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܒܘܬܐ(اداري) ܘܡܛܐܕܗܘܘ ܒܘܥ ܘܕܐ ܡܢ ܪܒܢܐ ܒܪܘܒܐ ܕܗܘܐ ܕܗܘܘ ܡܦܡܪܝܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܝܢ ܐܝܢ ܝܘܓܝ̈ܐ ܦܟܝܐ ܕܗܘܘ ܥܘܕܪ̈ܐ ܠܓܘ ܡܠܟܘܬܐ

ܕܡܚܪܒܐ ܘܐܘܦ ܠܚܘ ܦܩܐ. ܓܗ ܡܥܪܒܬܐ (اردو) ܕܡܠܟܘܬܐ ܫܢܕ: ܓܕܪܐ ܓܐ ܦܐܒܕ ܗܘܐ ܡܘܠܝܕܐ ܐܝܟ ܟܘܡܪܐ ܡܢ: ܬܐܝܦܘܗܕ ܓܐ ܗܘܒ ܗܘܘܐ ܗܘܒܪܐ ܒܬܐܦܐ ܕܫܐ ܕܡܪܕܝܢ.

ܦܬܪܝܪܟܐ ܓܘܪܐ ܬܘܪܢ-ܡܕܪܠܝܐ ܢܗܘܡ ܐܠܠܗ ܬܠܝܬܝܐ

ܒܘܝܐ ܕܦܬܪܝܪܟܐ ܡܪܝ ܕܒܫܐ ܡܕܡܕܐ 1265–1281 ܬܪ̈ܝܢ ܬܪܝܢ ܒܡ ܫܕܬܘܒܐ ܕܦܚܡ ܒܥܡܬܐ: ܪܬܡ ܬܢ-ܢܘܡܐ ܘܬܠܟܒܕܘܗܕ ܡܪܡܘܗ، ܗܦܩܕܗܕ ܐܝܢ ܗܘܒܟܪܐ (زيارت) ܟܘܪܝܐ ܠܗܘܢ ܡܢ ܒܒܟܐ ܕܗܘܐ ܒܡ ܢܬܪ ܟܒܪܬܐ ܒܡ ܓܗ ܡܚܪܘܒܐ ܕܟܘܡܬܐ ܕܡܕܒܫܐ ܕܐܬܪܘܬܐ ܓܗ ܐܘܪܥܠܡ ܫܬܡܒ ܠܗ. ܒܐ ܓܘܪܐ ܡܘܒܝܠܒ ܡܐܐ ܒܕܟܟܐ ܓܬܘܟ ܕܠܒܥܬܐ ܗܘܦܐ ܠܗ ܟܐܒ ܕܗܕ ܡܢ ܥܡܒ ܠܗܘܢ ܓܗ ܡܒܐ ܕܢܗܪܐ ܕܒܘܪܕܢ ܘܥܩܒ ܠܗܘܢ ܟܡܒܪܐ ܕܡܥܒܫܐ. ܐܝܬܐ ܬܪܬ ܡܗܚܬܝܐ (زاير) ܗܘܡܟܐ ܡܕܡܬܐ ܕܗܦܩܕܗܕ ܬܘܡܟܐ ܠܗܘܢ ܘܡܓܟܐ ܠܗܘܢ ܟܠ ܬܪܘܒܘܗ ܕܡܪܕ ܡܪܒ، ܐܒܟܐ ܡܗܦܒ ܥܓܘܥܟܐ ܘܓܬܘܒܬܐ ܕܪܗ ܘܒܟܐ ܟܐ ܡܝܐ ܠܗܘܢ ܐܬܡܥܒ ܗܘܐ ܠܗ ܗܦܩܕܗܕ. ܡܪܡܘܗ ܒܬܝܬܐ 1280

ܒܪ 35 ܫܢܝܬܐ ܗܘܐ ܦܬܚܠܗ ܡܕܪܫܬܐ ܡܕܢ، ܡܐ ܫܡ(
ܟܪܝܐ ܕܩܝܡ) ܘܬܪܘܝܢܘܬ ܕܝܘܢܝ ܡܘܬܒܠܗ ܠܗ ܝܐ،
ܬܠܝܒ ܕܦܫܚ ܘܦܪܢܫܠܗ ܥܡܡܐ ܢܗܪܐܠܗ ܡܐ ܠܝܗܘܢ، ܟܕ
ܡܠܩܒܗܘܢ ܒܪ-ܓ̰ܘܡܪܐ، ܬܘܪ-ܟܠ ܦܛܪܝܪܟܐ ܗܘܐ ܠܗ.
ܡܚܢ، ܝܘܡܬܐ ܡܠܐ ܠܐ ܡܒܝܟܐ ܒܕܘܟܬܗ ܒܡܦܪܝܢܘܬܐ،
ܒܫܢܬܐ 1281 ܝܘܪ-ܕܡܝܢܐ ܕܟܕܬܐ ܡܢ ܡܥܬܐܠܝܐ ܗܘܘ
ܕܦܪܚܒ ܦܛܪܝܪܟܐ، ܬܘܝܢܡ ܠܗܘܢ، ܡܢ ܓܘ ܐܢܫܐ ܒܝܘܡ
ܕܦܒܒ ܒܡ ܢܗܪܐܠܠܗ ܡܢ ܟܐ ܝܕܟܐ ܗܘܐ ܒܝܬ ܕܘܬܐ
ܘܕܝܠܬܐ ܕܡܓܢܠܝܐ ܠܐ ܡܝܐ ܡܠܐ ܠܗ ܥܗܦܐ ܕܡܢܫܐ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܝܢܐ. ܐܢܐ ܡܢܐ، ܕܒܡܫܐ ܥܗܦܐ ܕܗܘܠܟܒ
ܦܪܝܘܦܐܒܬܐ ܐܡܟܐ (مقام) ܕܢܗܪܐܠܠܗ ܒܪܘܥܡܝܒܘܬܐ
ܝܕܟܠܗ.

ܢܗܪܐܠܠܗ ܝܕ ܪܘܝܐ ܕܝܘܢܕܐ ܒܝܠ ܟܕܬܐ ܐܒܬ ܗܘܐ
ܠܗ ܘܝܘܢܬ ܡܥܝܕܝܐ ܕܘܡܘ ܝܟܬܐ ܘܦܪܝܫܗܘܟܝܐ ܒܦܬܐ
ܬܘܝܬܐ ܠܟܘܡܐ ܕܗܘܐ. ܦܛܪܝܪܟܐ ܒܫܢܬܐ 1302
ܡܘܝܟܢܘ ܡܢ ܦܦܐ ܝܕܐܢܟܐ ܝܠܗ ܡܢ ܒܢܝܐ ܕܐܠܗܘܬܐ
ܐܒܬ ܠܒ ܡܝܥܒܘܬܐ ܒܝܘܡ ܘܡܪ ܕܡܒ ܥܝܢܬܐ ܗܘܐ ܠܗ ܠܗ
ܢܗܒܠܬܐ-ܥܡܠܬܐ ܕܐܢܬܝܬܐ ܟܡ ܦܦܐ ܒܘ ܝܘܩܘ
ܕܬܡܢܐ، ܐܘܦܝܐ ܒܫܢܬܐ 1304 ܟܡ ܦܦܐ ܝܘܒ
ܕܝܕܕܟܦܪ ܡܢ ܟܐܡܐ ܪܐܝܐ ܡܝܥܒܘܬܗ ܡܬܘܠܝܡܬܐ

ܡܘܕܥܐ ܠܗ. ܡܢ ܓܢܒܐ ܐܚܪܢܐ ܒܝ-ܡܘܬܐ ܦܝܫܠܗ
ܡܘܒܠܐ ܝܢܐ ܟܢܕܝܠ ܘܡܢ ܐܬܪܐ ܕܦܪܣܐ ܡܘܬܢܐ ܥܡܠܗ.
ܬܪܘܢܘܗ ܕܐܘܡܬܐ ܦܬܪܝܪܟܐ ܠܗ ܡܢܝܐ ܕܐܪܕܝܫܝ،
ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܐܪܥܢܝܬܐ ܕܡܝܛܪܦܘܠܝܬܐ ܝܗܒܐ ܡܢ ܒܫܢܬܐ 1317
ܩܪܬܟܐ ܠܗ ܕܢܐ ܕܡܪܝ ܒܘܫܡ ܡܛܪܢܐ ܡܘܒܝܠܗ.
ܡܢ ܒܬܪ ܡܢܝܚܘܬܐ ܕܦܬܪܝܪܟܐ ܡܝܛܪܦܘܠܝܬܐ ܥܒܕ-ܐܠܠܗ
ܬܠܝܬܝܐ، ܓܢܚܬܘܗ ܬܪܝܢܝܐ ܢܦܝܠܗ ܥܠ ܬܪܘܢܘܗ
ܕܦܬܪܝܪܟܘܬܐ، ܘܡܢ ܒܬܪܘܢܘܣ ܕܝܢܐ ܬܪܝܢܝܐ ܗܘܐ ܠܗ
ܦܬܪܝܪܟܐ ܕܒܒܬܐ. ܟܐܗܘܐ ܟܪܝܐ ܕܗܘܐ ܡܢ ܟܘܪܗܢܐ
ܕܦܬܪܝܪܟܘܬܐ ܓܝܐܒܬ ܡܟܘܒܐ ܠܗ ܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ
ܓܘܪܬܐ ܥܡܘܪܢܐ ܕܡܫܝܚܝܐ ܥܡܡܐ ܕܚܪܒܠܗ . ܡܪܢܐ
ܕܥܝܣܟܐ (طاعون) ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܬܪܘܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܒܝܕ ܗܡܘܟܐ
ܡܢ ܚܕܪܘܫ ܠܗ ܕܢܐ ܕ14 ܡܢܝܢܐ ܕܝܘܡܐ ܠܗ ܡܐܘܒܫ ,ܐ
ܓܘܡܪܬܐ ܕܐܬܒܝܪܘܪ-ܠܝܕ ܕܦܪܘܫܬܐ ܕܗܘܐ ܕܢܐ ܘܡܢܝܢܬܐ
ܕܕܢܐ ܐܚܪܢܐ ܫܘܡܠܗ ܠܡܘܬܐ ܕܒܒܬܐ ܕܡܪܝܝܐ ܠܗ
ܢܬܐ ܐܝܬܘܬܐ. ܐܣܝܕ ܠܗ ܐܕܪܒܝܠ (ܐܘܪܡܝܐ)
ܘܬܒܝܥܐ ܕܬܘܪܟܝܐ (ܦ ܘܡܟܝܢܐ) ܘܓܪܟܝܐ ܕܟܝܢܡ
ܦܪܢܣܝܐ ܡܢ ܚܕ ܘܡܕܝܢܬܐ ܒܝܬ ܟܬܒܘܬܐ ܘܟܘܪܬܐ
ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܦܝܫܠܗ.

ܟܘܪܗܢܐ ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܕܝܓܡܐ
ܕܡܕܝܢܬܐ

ܓܘ ܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܡܢ ܒܬܪ ܕܗܘܐ ܬܪܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܕܝܓܡܐ
ܕܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܦܬܚܐ ܢܐ ܡܬܝܐ ܥܡܕܘܢܝܐ ܗܪܟܐ
ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܡܢ ܫܢܬܐ ܕ1365 ܗܠ 1975 ܥܡܘܕܟܐ ܠܗܘܐ
ܠܫܘܬܦܐ ܡܢ ܬܘܒܟܐ ܕܟܠ ܢܐ ܡܢܘܫ ܫܢܬܐ ܡܘܠܗ ܠܗ
ܪܝܫܬܐ ܘܥܢܝܢܬܐ ܬܟܘܒܠܐ ܠܘܬܝܐ، ܡܢ ܒܢ ܐܢܝܐ
ܕܘܡܓܫܐ (كشمكش) ܘܦܠܓܐ ܕܗܘܐ ܠܗܘ ܢܢ ܬܕܪ-ܫܐ
ܡܢ ܟܝܕܠܗ ܪܐ ܦܘܢܐ ܘܦܛܪܝܪܟܐ ܥܡܟܘ ܥܪܒܕܗܪ
ܐܒܪܗܡ ܡܘܟܝܕܠܗ ܡܢ ܟܪܡ ܗܘܐ ܟܠ ܕܥܡܛܐ ܕܐܘܪܡܒ
ܓܘ ܐܝܬ ܐܝܟ ܓܘ ܗܕܟܐ. ܐܢܐ ܠܕܡܟܐ ܟܘܥ ܡܘܕܢܐ
ܡܘܡܠܗ ܟܪܝܟܐ ܕܦܠܓܐ ܟܠܕܝܐ ܕܕܗܢܐ، ܟܪܝܟܐ
ܕܟܝܦܐ ܕܐܬܘܪ ܟܘܠܘܡܝܐ ܢܦܠܗ ܓܘ ܪܗܛܐ ܕܢܐ ܦܠܓܐ
ܡܢ ܟܠ ܕܗܘܐ ܡܫܢܝܘܬܐ ܘܠܐ ܐܝܬ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܡܩܢܬܐ

ܕܟܠܐ ܗܘܐ ܩܕܡܘܗܝ، ܘܐܗܐ ܗܘܐ ܠܗ ܚܠܠܬܐ ܟܕ ܕܐܠܦܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܠܐ ܚܕܘܐ ܒܝ ܐܢܫ̈ܐ ܕܐܒ̈ܗܘܗܝ ܒܝܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ܢܪܡܕ ܠܡܘܪܡܕ. ܘܗܠܟܐ ܟܕ ܢܪܥܘܢܐ ܘܡܓܠܐ ܡܟܠܡܘܢ ܠܐ ܦܬܝܡܐ، ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܫܒܘܬܐ ܒܫܢܬܐ 1918 ܦܝܫܠܗ ܡܓܠܐ ܠܐܝܕܐ ܕܣܡܟܘ ܒܝܐ، ܠܘܪܐ ܕܡܘܬܪ̈ܐ. ܩܕ ܐܬܡܘܬܐ ܠܫܡܬܐ, ܕܐܬܘܪ ܦܬܟܐ ܗܘܐ ܕܠܐ ܡܬܩܪ̈ܝܐ ܠܗ ܢܢܐ ܕܚܘܝܐ، ܘܐܗܐ ܕܗܘܢܝܬܐ ܢܠܗ ܩܕܐܒܝܡ ܕܢܐ ܠܐ ܗܘܐ، ܕܐܒܬܐ ܡܩܕܒ ܒܬ ܟܒܕܒ ܒܢܟ ܕܟܬܝܐ.

ܡܢ ܒܬܪ ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܗܘܐ ܠܗ ܣܗܕܐ ܟܕ ܦܒܝܐ, ܠܒܝܬܐ، ܐܣܢܝܗ ܦܘܠܗܘ ܥܡܟܢ، ܦܝܫܠܗ ܗܒܝܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܠܗ ܠܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܡܪܝ، ܐܢܐ ܕܦܫܝܛܐ ܕܠܠܬܐ ܕܡܓܠܘܬܐ ܕܦܓܪܐ ܘܡܢܝܢܐ ܕܡܓܢ ܒܫܢܬܐ 1940 ܡܗ ܝܣܠܗ ܘܡܓܝܒܗ ܒܠܠܬܐ ܕܟܘܪܗܒ ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܕܒܘܪܬܐ ܕܗܘܐ، ܒܢܪܝܐ ܕܐܫܪܝܗ ܥܡܟܢ، ܕ21 (ܐܝܟܒ) ܟܕ 12 ܫܢ̈ܝܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܠܗ ܦܛܪܝܪܟܐ ܘܗܘܡܪܝܐ ܫܢܝܢ ܢܡܫܬܐ ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܫܒܬܐ ܘܫܬܐ ܕܕܦܛܪܝܪܟܐ ܒܢܝܢ ܘܦܘܠܗܘ ܗܘܐ ܠܗ ܡܠܘܟܐ ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܢܠܘܝܐ.

ܐܝܟܒ ܥܡܟܢ، ܒܟܠܡܘܢ ܟܠܢܝܬܐ ܘܡܫܬܐ ܕܫܢܟܐ ܩܐ ܐܬܩܛܠܘܗܝ 6 ܒܢܝܢܐ ܕܟܢܒ ܐܫܢܝܐ 1975 ܠܗ ܒܠܘܗܝ ܠܗ ܐܬܦܢܝܟܐ ܦܝܫܠܗ ܡܓܠܐ، ܩܕ ܒܐ ܗܢܬܐ

ܕ23 ܦܛܪ̈ܝܪܟܐ ܠܒ̈ܢܐ ܘܫܢ̈ܝܐ ܒܕ ܕܡܠܟܐ ܩܕܡ ܟܠܕ̈ܝܐ
ܬܫܥܝܬܐ ܦܬܡܐ ܐܬܘܪܝܬܐ

ܡܢ ܒܬܪ ܕܡܪܝ ܐܝܫܝ ܫܡܥܘܢ ܗܘܝܠܗ ܫܗܝܕܐ، ܡܪܝ ܕܢܚܐ ܐܒܘܢܐ ܕܬܗܪܢ ܒܫܢܬܐ ܕ1976 ܗܘܐ ܠܗ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܥܕܬܐ ܘܡܕܢܚܝܬܐ ܟܐ ܗܘܝܠܗ ܠܐܡܪܝܟܐ ܕܫܦܗ ܡܢܝ ܐܕܐܢܐ ܒܕܬܐ ܕܫܢܬܐ ܢܠܗ ܕܠܐ ܦܘܫܟܐ ܡܢ ܬܫܘܬ ܟܠܫܬܐ ܕܫܟܢܐ ܡܫܝܚܐ ܘܡܪܕܘܬܐ ܕܠܐ ܒܘܪܢܐ ܕܐܡܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܐܒܘܬ-ܢܘܚܐ ܢܠܗ.

ܒܟܬܒܐ ܕܡܫܝܚܐ ܐܝܬ ܐܝܒܗ ܠܗ ܬܠܬܐ ܐܒܘܢܐ ܝܫܘܥܐ : ܡܢܝ ܝܗܒ ܠܗ ܠܒܐ، ܡܢܝ ܓܪܒ ܠܗ ܒܢ̈ܝܡ، ܘܡܢܝ ܐܦܪܡ ܠܗ ܫܘܒܗܬ، ܘܡܫܝܚܐ ܐܒܘܢܐ ܒܫܡܝܐ : ܡܢܝ ܢܒܒ ܘܡܢܝ ܐܦܪܡ ܠܗ ܐܡܢܟܐ. ܡܢܝ ܡܝܠܗ ܠܗ ܐܦܬܠܟܐ، ܡܢܝ ܢܒܕܒܟܢܕ ܠܗ ܢܘ-ܘܠܕ، ܡܢܝ ܟܡܘܐܝܠ ܠܗ ܟܢܕܐ، ܡܢܝ ܦܪܓܘ ܘܡܢܝ ܐܦܫܡ ܠܗ ܓܢܐܡ ܘܡܢܝ ܐܦܪܡ ܠܗ ܦܘܪܢܐ.

ܒܫܢܬܐ ܗܘ ܗܘܐ ܕܫܠܝܛܐ ܕܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܠܗ ܐܒܪܡܒ ܟܬܒ ܗܘܐ ܐܢܫ ܢܟܘܬܒ ܕܟܠܘܬܐ ܕܘܬ ܬܫܥܝܬܐ ܕܥܕܬܐ، ܫܢܬܐ ܕܡܢܬܐ ܢܘ ܒܡ ܩܡܒܟܐ ܕܪܢܘܒ ܩܕ ܢܘܒܠܗ ܩܬܒ ܠܒܕܒ ܕܟܬܒܘܒ ܗܘܐ

ܒܥܸܕܬܵܐ ܕܦܵܪܣܵܐ، ܡܵܪ ܐܵܢܵܐ ܬܘܼܪܓܸܡܠܝ ܠܥܹܕܬܵܐ ܐܵܬܘܿܪܵܝܵܐ.
ܐܵܒܵܐ ܬܦܩܠܒ ܒܟܬܵܒܵܐ ܕܡܵܪܝ ܐܵܦܪܹܡ(Dr. Mar Aprem)
ܡܪ ܕܡܫܠܡܢܘܬܐ ܒܟܬܒܐ ܝܠܗ ܟܬܘܼܒܬ ܒܚܕܬܐ ܒܗ ܕܪܐ
ܕ20.ܡܬܝܢܐ ܕܗܘܐ ܠܗܘܢ ܚܘܪܐ ܕܡܫܠܡܢܘܬܗܘܢ ܒܟܐ ܡܢܒ
ܡܠܒ ܠܗ ܡܢ ܟܬܒܐ - ܦܝܫܘ

LATE EPISCOPAS

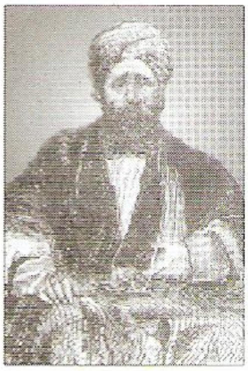
MAR GORIEL
MURDERED 1898

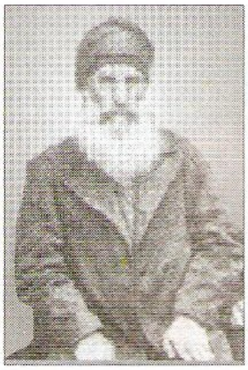
MAR ISHOYAV OF DURI
JOINED CHALDEAN CHURCH
IN 1903

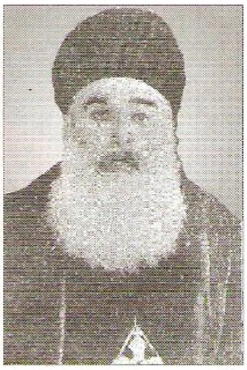
MAR ZAIA SARGIS
12 MAY 1951

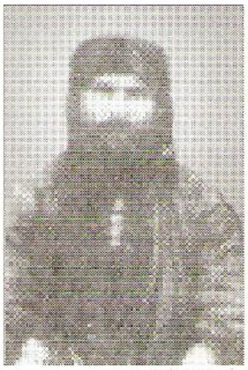
MAR DINKHA EPISCOPA
SHOT DEAD IN FEBRUARY 1915

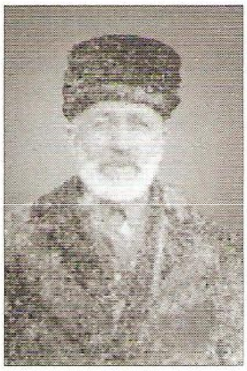
MAR APREM DAVID
CONSECRATED IN 1909

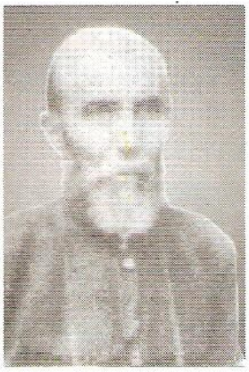
MAR ELIA ABOONA
JOINED CHALDEAN CHURCH
IN 1921. DIED IN 1955

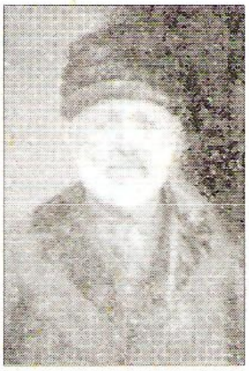
MAR YALDA YAWALAHA
18 NOVEMBER 1950

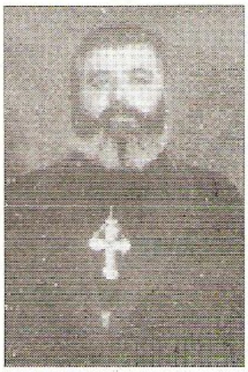
MAR ISHO SARGIS
19 DECEMBER 1966

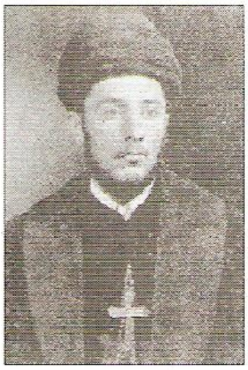
MAR ANDREOS YAUALAHA
17 JUNE 1973

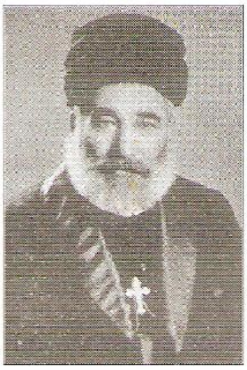
MAR YOHANNAN
PHILIPOSE
7 AUGUST 1976

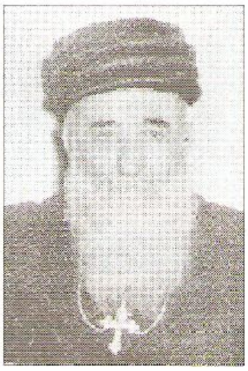
MAR AURAHAM YOHANNAN
14 APRIL 1985

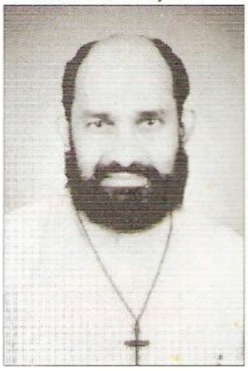
PAULOSE MAR POULOSE
24 MARCH 1998

LATE PATRIARCHS & METROPOLITANS

MAR RUVIL SHIMON XX
29 MARCH 1903

MAR BENYAMIN SHIMUN XXI
16 MARCH 1918

MAR PAULOSE SHIMUN XXII
9 MAY 1920

MAR ESHAI SHIMUN XXIII
6 NOVEMBER 1975

MAR ISAAC KHANANISHU
1918

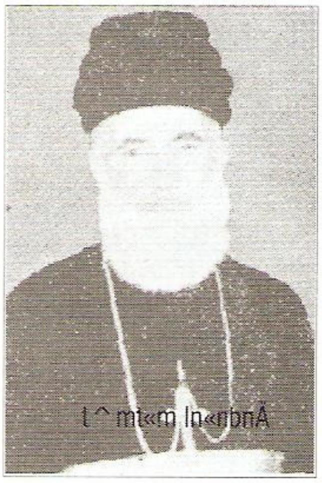

MAR YOSIP KHANANISHU
3 JULY 1977

MAR ABDISHO
16 NOVEMBER 1900

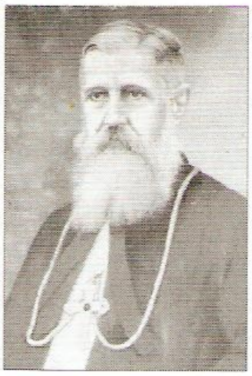

MAR ABIMALEK TIMOTHEUS
30 APRIL 1945

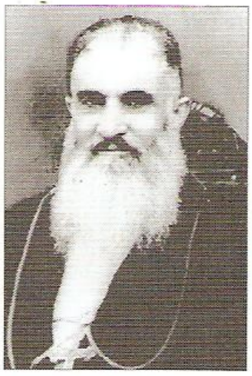

MAR TOMA DARMO
7 SEPTEMBER 1969

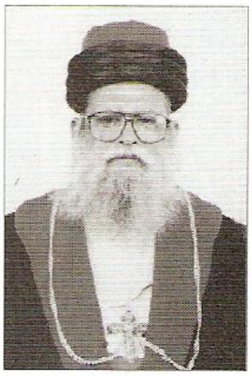

MAR TIMOTHEUS II
6 AUGUST 2001

ܐ ܚ ܐ ܒ.

THE AUTHOR

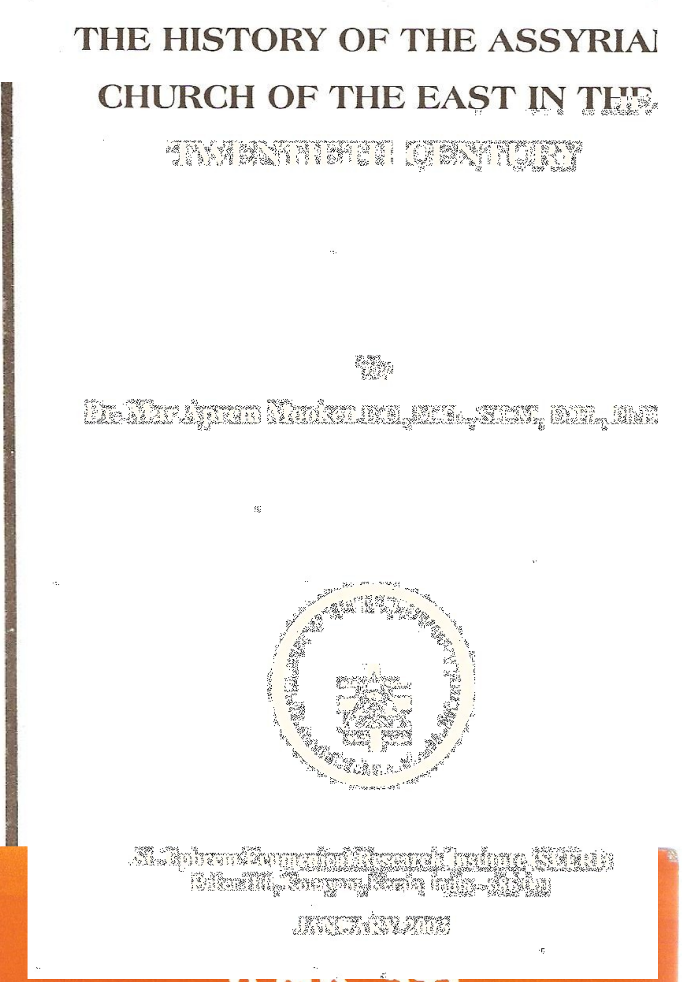

THE HISTORY OF THE ASSYRIA
CHURCH OF THE EAST IN THE
TWENTIETH CENTURY

By

Dr. Mar Aprem Mooken [illegible]

St. Ephrem Ecumenical Research Institute (SEERI)
Baker Hill, Kottayam, Kerala, India - 686 001

JANUARY 2003

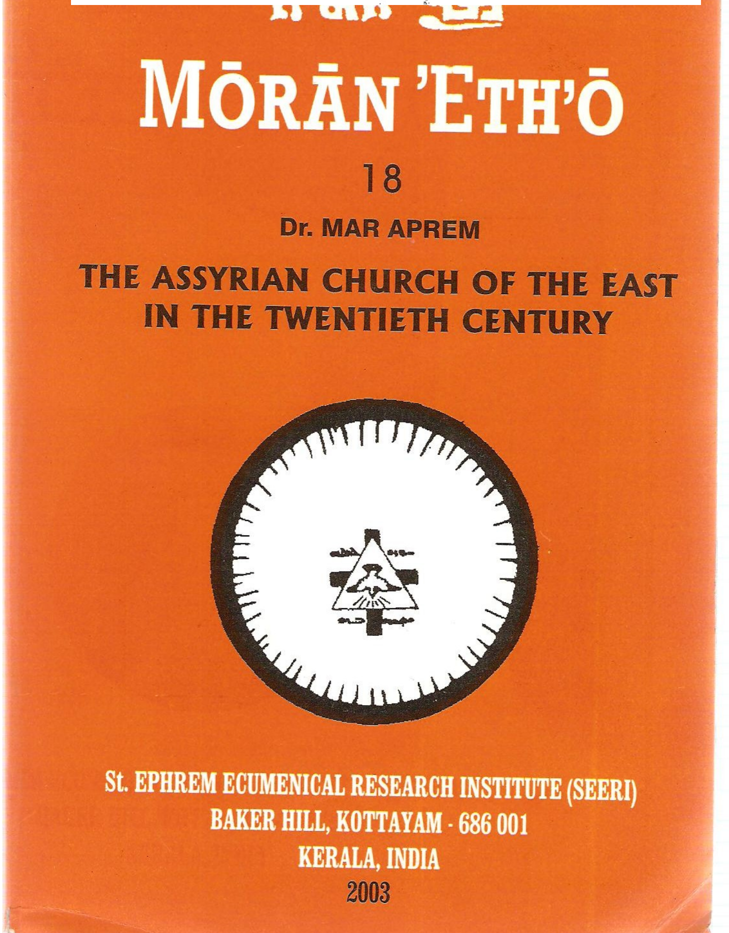

MŌRĀN 'ETH'Ō

18

Dr. MAR APREM

THE ASSYRIAN CHURCH OF THE EAST
IN THE TWENTIETH CENTURY

St. EPHREM ECUMENICAL RESEARCH INSTITUTE (SEERI)
BAKER HILL, KOTTAYAM - 686 001
KERALA, INDIA
2003

Prelates of The Church Today

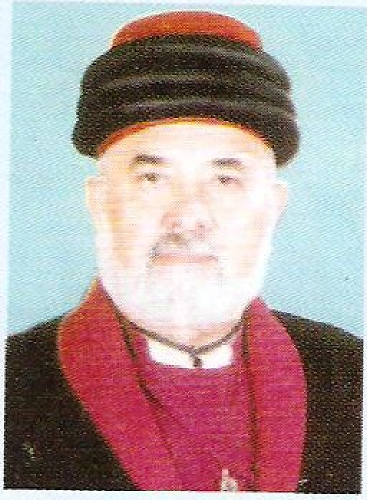

H.H. MARAN MAR DINKHA IV
120th Catholicos Patriarch of Church of The East

MAR NARSAI DE BAZ
Metropolitan, Lebanon

MAR APREM
Metropolitan, India

MAR GEEVARGHESE SLEEVA
Metropolitan, IROQ

MAR YOSIP
Bishop, Bagdad

MAR APRIM KHAMIS
Bishop, Western USA

MAR BAWAI SORO
Bishop, Seattle

MAR MEELIS ZAIA
Bishop, Australia

MAR EMMANUEL
Bishop, Canada

MAR ODISHO ORAHAM
Bishop, Europe

MAR APRIM ATHANIEL
Bishop, Syria

MAR ISSAC YOSIP
Bishop, Dohuk & Russia

ܐܡܐܡܒ

Deep respect and charity

Holy Father tells Patriarch of hopes for restoration of full unity

On Friday, 11 November, Pope John Paul II welcomed Mar Dinkha IV and three Bishops of the Assyrian Church of the East for the signing of a Common Christological Declaration [see text on p. 1]. Before signing the document, the Pope addressed Mar Dinkha in English.

Your Holiness,

1. Exactly 10 years have passed since I had the joy of welcoming you here on your first official visit to this Apostolic See. This pleasure is renewed today as you are accompanied by a delegation of eminent Bishops from your Holy Synod. In the words of the Apostle Paul, I wish you "grace, mercy and peace from God the Father and Christ Jesus our Lord" (1 Tm 1:2).

At the time of your previous visit, you shared with me your ardent wish that a declaration of the Pope of Rome and of the Catholicos-Patriarch of the Assyrian Church of the East would one day be able to express our two Churches' common faith in Jesus Christ, the Incarnate Son of God, born of the Virgin Mary. Historians and theologians immediately set about examining very carefully the Christological consequences of the Council of Ephesus. In an atmosphere of fraternity and mutual confidence, a fruitful dialogue has enabled us to overcome the ambiguities and misunderstandings of the past. Today, we have arrived at the *Common Christological Declaration* which we are about to sign together. This constitutes an important witness which will not fail to cause rejoicing among the faithful of our two Churches.

2. For my part, I am confident that this agreement will open up wide horizons at the level of *pastoral collaboration.* Of great importance will be the strengthening of co-operation in the spiritual and theological formation of future priests and responsible laity. The same applies to catechesis of children and of young people: we must apply all possible concern in this direction.

Moreover, in order to "share with the saints who are in need" (Rom 12:13), should we not also seek to co-ordinate our efforts to welcome with dignity and to help effectively those who are uprooted from their homeland or are forced to emigrate because of the severe trials which they have endured (cf. *Unitatis redintegratio*, n. 18)? We do not forget the long night of *suffering* endured by your *Eastern Syriac communities*, which were scattered, persecuted and massacred down the centuries for professing the name of Christ. Those who despite everything have remained in their countries in the Middle East — and who have had to face war and unjust deprivation of every kind — should know that the Holy See will employ the means at its disposal, particularly through its contacts with Governments and International Organizations, to lessen their sufferings and if possible make them cease. Finally, a Church so distinguished in its past for its heroism as regards fidelity to the faith cannot remain marginalized in the Christian world, and especially among the Churches of the Middle East. We hope to be able to help you break down any isolation that still exists.

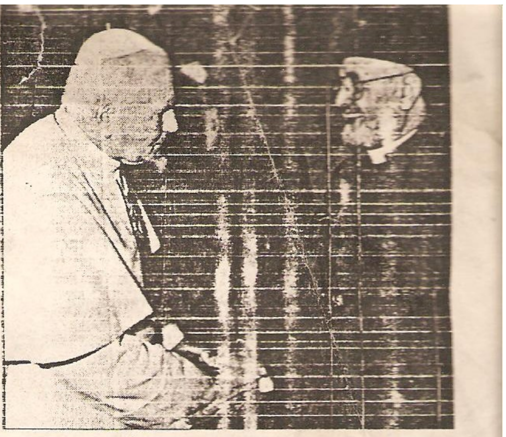

The Pope greets the Assyrian Patriarch at their meeting in the Apostolic Palace on 11 November

3. From my contacts with your brother Chaldean Bishops, whom I am meeting again in these days, I am able to assure you that they are ready to foster *the great movement towards the restoration of the unity of all Christians*, in accordance with the principles of the Decree on Ecumenism of the Second Vatican Council. They are truly concerned for "the preservation in a communion of faith and charity of those family ties which ought to exist between local Churches, as between sisters" (op. cit., n. 14). We all recognize that it is of supreme importance to understand, venerate, preserve and foster the rich heritage of each of our Churches, and that a diversity of customs and observances is in no way an obstacle to unity. This diversity includes the power of our Churches to govern themselves according to their own disciplines and to keep certain differences in theological expressions which, as we have verified, are often complementary rather than conflicting (cf. ibid., nn. 15-17). In all things and in whatever circumstance, it is essential that we foster between ourselves mutual respect and a profound spirit of charity such as to exclude all forms of rivalry (cf. ibid., n. 18).

4. Your Holiness and Beloved Brothers: here then is the spirit in which the Catholic Church proposes this exchange of gifts. Together let us ask the Most Holy Trinity, Model of true Unity within diversity, to strengthen our hearts so that we will respond to the call for one visible Church of God, a Church truly universal and sent forth to the whole world, that the world may be converted to the Gospel and so be saved, to the glory of God. May God who has begun this good work in us bring it to completion in Christ Jesus (cf. Phil 1:6). Amen.

MAR DINKHA'S ADDRESS TO THE HOLY FATHER

This agreement will promote a new atmosphere of harmony

Here is the text of the address given in English by Patriarch Mar Dinkha IV.

Your Holiness, our beloved brother in the Lord, John Paul II, most honoured Bishop of Rome, and Pope of the Holy Roman Catholic Church,

We greet you today, along with this delegation, comprised of our brothers in the Episcopate, members of the Holy Synod of the Assyrian Church of the East, with hearts filled with joy. Our combined personal efforts, and those of the representatives of our two Churches, who have met in joint sessions as brothers in Christ, have at last enabled us, in his name, to come to mutual understanding and respect for the unique expression each of us has traditionally made of the faith we both hold in common. Today the time has come to bring down the walls which have separated us and kept us apart for 15 centuries. Today, the door of opportunity is open and we are bidden to enter and labour together toward the noble goal of unity in the Church, the unity for which our Lord Jesus Christ so fervently prayed, "*that they may all be one, as you, Father, are in me, and I in you, that they also may be one in us, that the world may believe that you sent me*" (Jn 17:21). It is with deep gratitude to God that we now gather to sign a common Christological declaration. This agreement will bring the sons and daughters of our two ancient and honourable traditions closer to one another than at any time in the last 15 centuries.

The Church of Rome and the Church of the East were both established during the first century by the Apostles, one in the West and the other in the East. Each gave birth to generations of believers who were baptized in the name of the Father, the Son, and the Holy Spirit; and their souls were nurtured by the faith the two sister Churches received from the blessed Apostles. Sts Peter and Paul, two illustrious and zealous Apostles, traveled to Rome and there became two strong pillars of the Church of Christ in the West. The vineyard of their labours, which was later nourished with the blood of apostles and martyrs, is today bearing fruit for the benefit of millions of believers in the four corners of the world. In a similar manner, Sts Thomas and Bartholomew from the 12, and Sts Addai and Mari from the 70 arrived in the East as proclaimers of the Good News and founders of the Church of the East in Mesopotamia and all Asia. The Apostolic and Patriarchal See of the Church of the East was founded in Seleucia-Ctesiphon, and the missionaries sent out by this See brought the Gospel to the nations of the far East, with such success that in A.D. 1281 Mar Yahb'alaha II (a Mongol by race), became Catholicos-Patriarch of the East. From the earliest beginnings of the Christian faith the Eastern and Asian Churches have kept that faith in the Son of God alive for millions of people in what proved, at times, to be dire circumstances.

Our respective Churches are built upon the same foundation: the apostolic tradition and the Sacred Scriptures. Sharing this common heritage gives the Churches of the East and West a common source of living theology from which to draw as we move toward a more complete unity. The vision of unity between the Churches of the West and East has always been one of considerable power. Achieving reconciliation between our great historical traditions at this time in history will be as remarkable as it is necessary, for faithfulness to our Lord's will, as expressed in his prayer to the Father, demands it. Therefore it is fitting and proper for the Patriarchate of the Assyrian Church of the East, as represented by the holder of that see and its synodically appointed episcopal delegates, having come to Rome to join Your Holiness on this historically important day, to agree on a statement of common faith — a statement providing a foundation of hope and promise for our current and future relationship.

Though 15 centuries have now come and gone since the eruption of the Christological controversies, the desire for ecclesial concord still burns in our hearts and souls. Though our two ancient Churches meet with some differences, yet it is our sincere hope that the statement of faith we sign today will be both a partial realization of past dreams and a significant step toward future co-operation and enhanced ecumenical relations. And how far does this hope extend? Certainly it extends so far as to encompass the "oneness" to which Christ calls all Christians.

This faith agreement will promote a new atmosphere of harmony and understanding between our distinct Churches as they live together and interact throughout the world. The "Decree of Ecumenism" *(Unitatis redintegratio)*, promulgated by the Roman Pontiff, Pope Paul VI, at the Second Vatican Council on 21 November 1964, provides a foundation that, together with the faith agreement, gives us encouragement to continue the process of working toward unity. The witness which will be provided by that sought-after unity is no less than a witness to the love, fidelity, and forgiveness that Christ has revealed and offered to the whole world in his life, death, resurrection, and glorification at the right hand of the Father. We are already achieving significant unity in responding to the triune God's call, freely given through the grace of the Holy Spirit, as today, with one voice, East and West confess as one their historic faith that Jesus Christ is the Father's only-begotten Son, and our Lord, God, and Saviour.

The Roman Catholic Church and the Assyrian Church of the East both face similar social and political challenges to the work of proclaiming the Gospel of Christ in the modern world. Today's faithful look to both East and West for moral leadership, spiritual guidance, a model and arena of Christian fellowship, and a strong pastoral response to the anxieties and questions encountered in everyday life. United we can give a stronger witness to the continuing mission of Christ to make all things new through the grace of God.

Our work toward unity is a testimony to the virtues of Christian hope in a world where many people have almost lost hope. The light of Christ shines clearly despite the many obstacles which threaten to dim its brightness. Through greater mutual understanding of our distinct theological and liturgical traditions, and appreciation for our differences, accompanied with an untiring effort toward renewal, our two Churches can proclaim the Gospel with a voice more alive and vibrant than would otherwise be possible. Learning from one another through faithful dialogue, and working together to be instruments of God's loving presence in the world, we can demonstrate to all mankind a spirit of charity and co-operation befitting the Apostolic foundation upon which both our traditions firmly stand. When our ultimate goal of service in obedience to the one Head of his one Church, Jesus Christ, is realized, the benefits will be enjoyed by all the Christian faithful as they unite in a ministry of healing to the world. For "*he is the head of the body, the Church. He is the beginning, the first born from the dead, that in all things he himself might be pre-eminent. For in him all fullness was pleased to dwell, and through him to reconcile all things to himself, making peace through him by the blood of his cross, whether for those on earth or those in heaven*" (Col :18-20).

With joyful hearts we, with members of the Holy Synod of the Assyrian Church of the East, are pleased to greet Your Holiness with the statement of hope and to join in agreement on the faith. May this new understanding between our two venerable Churches add to the foundation of unity already laid with other Christian Churches, and lead us on further along the path toward restoring the Apostolic communion which once existed between the Apostles and their Churches during the earliest generations of Christians. May God the Father grant us wisdom, a spirit of charity, and cour-

CONTINUED ON PAGE 4

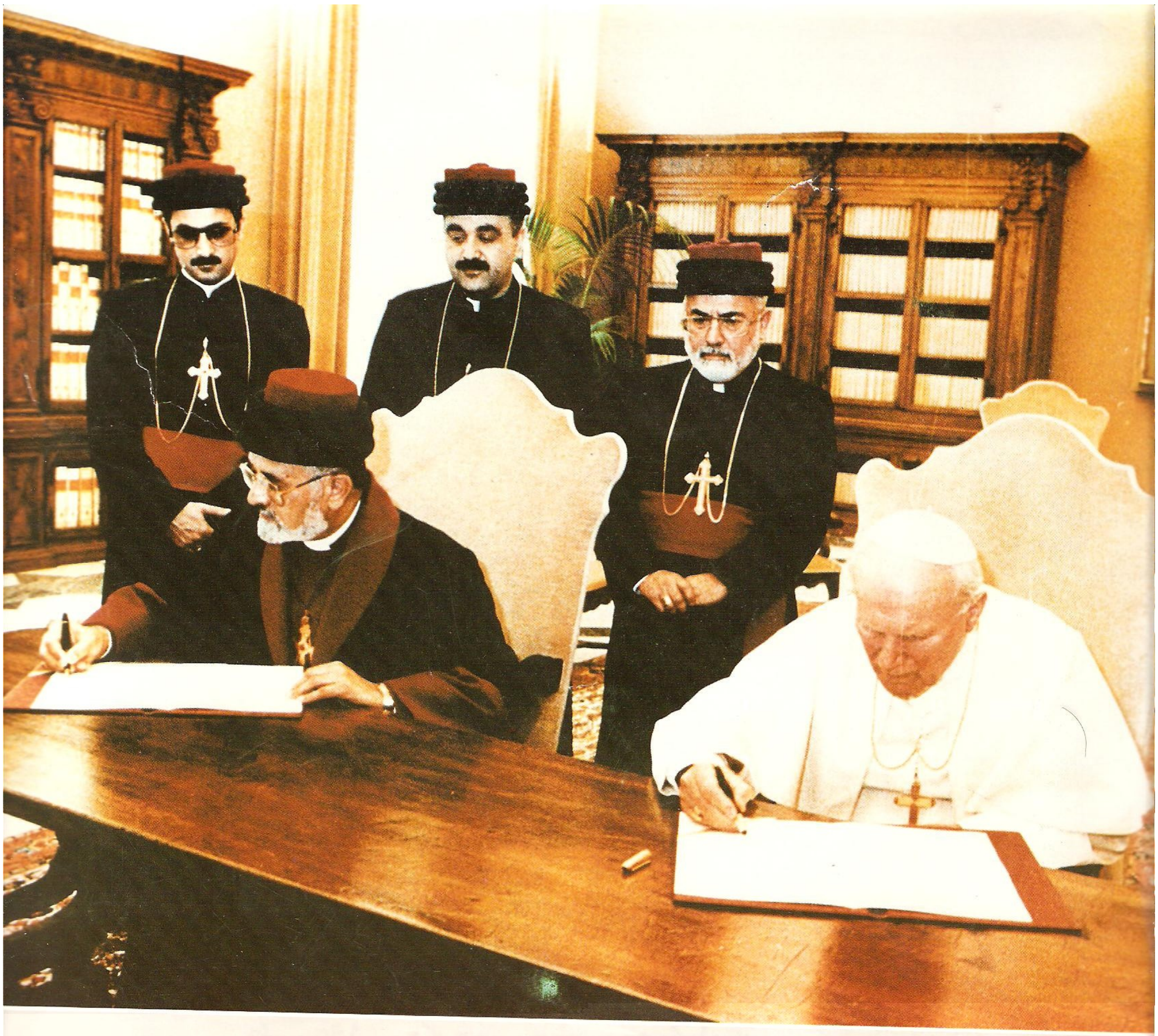

ܒܘܕܡܐ ܒ̇ܪ ܫܦܠܘܡܣܝܐ ܕܫܘܬܦܐ ܒܝܢܬ
ܝ̈ܬܐ ܡܬܘܠܡܫܘܬܐ ܘܥܕ̈ܬܐ ܕܪܘܡܝܐ ܕܐܬܘܪ

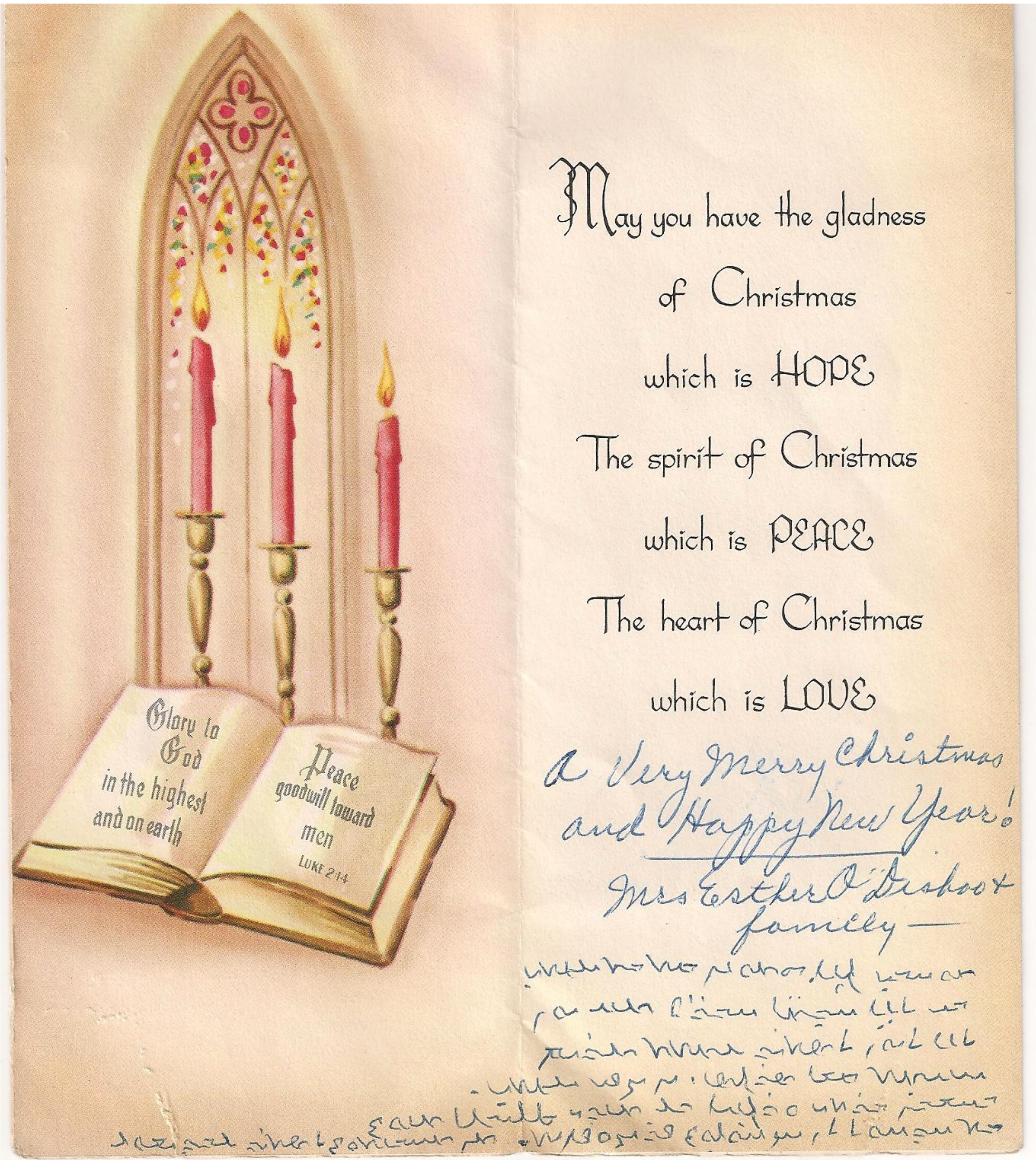

Glory to God in the highest and on earth

Peace goodwill toward men

LUKE 2:14

May you have the gladness
of Christmas
which is HOPE
The spirit of Christmas
which is PEACE
The heart of Christmas
which is LOVE

A Very Merry Christmas
and Happy New Year!
Mrs Esther O'Dishoo +
family —

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

نگاهی گذرا بر تاریخ کلیسای شرق آشور

مقدمه

((دنخا)) ، عید طلوع خورشید ، عید تعمید مسیح و بنابراین عید فجر و نور و نورانی شدن تمامی آفرینش و نیز عید کلیسای ماست ، چرا که عید شرق است و عید مجوسیانی که از مشرق زمین رفتند تا مسیح را پرستش کنند ، انسانها تاریخ را می سازند و به آن شکل و رنگ می دهند و تاریخ خود به خود برشخصیت آنان تاثیر می گذارد . زمین مادر دراعماق دل خود گنجینه های بسیار دارد و پاسدار ارزشها انسانی و پنهان کننده ناملایمات است در جهانی که همه سهم مساوی برای بهره وری از آن را دارند بسیارند اقوامی که حق و حقوق آنان پایمال می شود و جالب اینکه می دانیم انجمنهای بسیاری برای حمایت از گونه های مختلف حیوانات تاسیس گردیده است و بی شک انسان از یک پرنده بی نام و نشان با ارزش تر است کمتر کسی پیدا میشود که در مورد تمدن آشور نشنیده و یا با آن برخورد نکرده باشد . بین النهرین ، نینوا ، آشور ، آشور بانیپال و سرگن .... الواح گواهی میدهند آشور چرخ تمدن جهان را بوجود آورده است . قتل و کشتار و کشورگشائی مورد پسند ما نیست اما از خصایص آن دوران بوده است و شاید اگر نخوری خورده میشوی .
قوم آشور خونخوار نبود اگر میشد آمار خراییها و قتل و کشتار آنزمان را به حساب آورد بی شک فقط باندازه بمب اتمی هیروشیما نبود و امروزه در جهانی که ادعای تمدن را دارد باز قانون طبیعت بر آن حاکم است و
نگاهی گذرا بر تاریخ کلیسای شرق آشور

پرچمهای افراشته شده در مقابل سازمان ملل خواهان حق و حقوق خود می باشند . امروزه فقط موزه های بزرگ جهان آشور را در دل خود محفوظ کرده اند و آنرا به جهان و جهانیان نشان میدهند و فرزندان آشور با حسرت نظاره گر تقسیم ارث و میراث آباء و اجدادشان در میان اقوام دیگرند و تنها امیدشان از سوی خداوند است که بوعده

خود عمل نماید . اولین الفبا بعد از خط میخی برای بیان موجودیت ، احساس ، عشق ، محبت و غیره توسط آشور اختراع شد . اولین حماسه بزرگ زندگی توسط آنان بوجود آمد . بی شک اهل ادب حماسه گیلگمیش را خوب میدانند ، البته

قصد ما بیان تاریخ آشور نیست. بعد از ظهور حضرت مسیح از اولین اقوامی که به حضرتش ایمان آوردند ، قوم ما بود زیرا آنچه او میفرمود با ذهن و روح آنان عجین بود بعد از قبول مسیحیت خدمات بشارتی به جهان آغاز شد . امپراطوری مسیحی آشور حد و مرز نداشت و تا اقصا نقاط جهان نفوذ کرد در امتداد جاده ابریشم همه جا را درنوردید و در همه مکانها کلیساها ، مدارس ، دیرها و بیمارستانها را بوجود آورد و بذر صلح و سلامتی را در دلهای همگان کاشتند .

فرصت مناسبی است تا مجموعه ای از اسناد و مطالعات انجام شده در باره کلیسای شرق که در طول تاریخ بنامهای کلیسای ایران ، کلیسای پارس و بغلط در برخی منابع کلیسای نسطوری و امروزه بنام کلیسای شرق آشور شناخته شده است را به شما دوستان گرامی تقدیم نمائیم . کلیسای ما هر چند هم کوچک باشد باز به قدرت روح القدس زنده است و نور مسیح بر آن می تابد یا به عبارت بهتر از طریق آن به تمامی ملتها می تابد .

ا

از اورهای تا تیسفون

اورهای شهری غبار آلود در شرق ترکیه ، در شمال مرز سوریه ، تقریبا نیمه راه مابین دمشق و کوههای آرارات . این شهر در پیچ بزرگ شما لی رودخانه فرات ، حدود 475 مایلی شمال شرق اورشلیم قرار دارد ، محل تلاقی دو مسیر باستانی کاروانهای آسیائی ، یکی از این دو مسیر جاده ابریشم بود که از انطاکیه روم بسوی شرق و مرز پارس در ادسا ، حدود 200 مایل دورتر ادامه می یافت . از اینجا کیلومترها در عرض

آسیا به هندوسنان و چین گسترش می یافت . جاده دیگر کاروان رو از شمال و جنوب کوههای ارمنستان به سوی پائین از عربستان تا مصر ادامه می یافت .قرنها بعد هنگامی که سلوکوس ، ژنرال اسکندر کبیر بعنوان اولین حکمران یونانی امپراطوری پارس شد ، نام این شهر را از اورهای آشور به ادسای یونانی تغییر داد. یوسبیوس در سال 324 می نویسد : حضرت توما اولین مبشرین ثبت شده در تارخ مسیحیت را به آنطرف مرزهای روم به اورهای در آسیا فرستاد او شرح میدهد که چگونه رسول از یکی از شاگردانش ، مردی به نام آدای که یکی از هفتاد نفر مذکور در انجیل لوقا باب 10 آیه 1 درخواست میکند که به تقاضای شفا برای ابگر نهم پادشاه ادسا که (سیاه)نامیده میشد جواب مثبت دهد . یوسبیوس مورد اعتماد بعنوان دلیل و شاهد برای این ماموریت از دومدرک استفاده میکند . اولین آن نامه ای از ابگر که خطاب به عیسی مسیح نوشته شده و مدرک دیگر نامه ای است از مسیح که طبق ادعای او هر دو نامه در آرشیو ادسا یافت شده اند .یوسبیوس به نقل از نامه ابگر مینویسد: درود ابگر اوکاما (ابگر سیاه)فرمانده بر عیسی نجات دهنده نیکو که در محدوده اورشلیم ظاهر شداست . من در باره تو و شفاهای تو شنیده ام و فکر کردم که این از دو حال خارج نیست ، تو یا خدا هستی و برای این چیزها از آسمان فرود آمدی یا اینکه پسر خدا هستی . به این دلیل من بتو مینویسم که هر چه زودتر به نزد من بیائی و درد و رنج مرا شفا دهی بعلاوه من شنیده ام که یهودیان تو را استهزاء مینمایند و رفتاری آزار دهنده نسبت به تو دارند من شهری بسیار کوچک دارم که برای هر دوی ما کافی است . عیسی مسیح برحسب یوسبیوس پاسخ میدهد ، گرچه خودش نمیتواند بیاید اما پس از اینکه بکار خود بر روی زمین پایان داد یکی از شاگردانش را بسوی پادشاه خواهد فرستاد . متن نامه بدین شرح است : متبارک هستی تو که به من ایمان آوردی با وجودی که مرا ندیده ای زیرا در باره من نوشته شده است : آنها که مرا دیدند به من ایمان نخواهند آورد اما آنهائی که مرا ندیده اند به من ایمان آورده و حیات خواهند داشت . من ابتداء باید اموری را که برای انجام آنها فرستاده شده ام را به کمال رسانم و هنگامیکه بالا برده شوم یکی از شاگردانم را بسوی تو خواهم فرستاد تا درد و رنج تو را شفا داده و بتو و آنهائی که با تو هستند حیات بخشد .

ادسا بطور خاص این را بعنوان مدرکی بر اثبات رابطه خود با دوران رسولی از طریق تومای رسول گرامی میداشت ، رابطه ای که توسط طنین سخنان خداوند به شاگرد شکاك او (تو بعد ازدیدنم به من ایمان

آوردی ، خوشا بحال آنانیکه ندیده ایمان آوردند . انجیل یوحنا باب 20 آیه 29) تقویت میشود . اما اهالی ادسا با وجودی که توما را بعنوان رسول ماموریت یافته برای بشارت به اسروئن گرامی داشتند ، اما آغاز ایمان مسیحی خود را نه به توما بلکه به شاگرد او آدای مبشر نسبت میدادند و این اثباتی است بر اینکه قوم آشور اولین قومی است که مسیحیت را بعنوان دین رسمی خود پذیرفت .

مسیحیت از طریق ادسا از یکطرف بسوی ارمنستان و از طرف دیگر از مرزهای امپراطور روم گذشت و به امپراطوری فارس در شهرهای سلطنتی سلوکیه و تیسفون در 35 کیلومتری جنوب بغداد رسید . حضرت ماری شاگرد حضرت آدای در محلی بنام کوخه (کلبه کوچک) کلیسائی بنیان نهاد که بعدها مرکز کلیسای بزرگ شرق گردید . برخلاف رومیان پادشاهان فارس (اشکانیان) بشدت طرفدار تنوع افکار بودند و با رضایت کامل آئینهای متفاوت را پذیرا میشدند بنابراین کلیسا در این دوره مورد شکنجه و آزار قرار نگرفت و توانست گسترش یابد و در شهرهای اصلی امپراطوری و حتی در روستاها کلیساها بنا شدند . کرسی خلیفه گری مار ماری (واژه مار در زبان آشوری عالیجناب یا حضرت است و به اشخاص عالیمقام مذهبی و مدنی از جمله مقدسین اطلاق میشود)توانست در قسمتهای بزرگی که امروزه جزو خاک عراق و ایران محسوب میگردند اسقف نشینهائی تاسیس نماید .

در امپراطوری فارس به علت حملاتی که از سوی شرق ایران در سال 226 انجام میگرفت سلسله ساسانیان روی کار آمد . این سلسله نیز پایتخت خود را همچنان خارج از ایران در شهرهای سلطنتی نگاه داشت . اردشیر اولین پادشاه ساسانی کلیسا کوخه را در شهر جدید متمرکز کرد . بعلت واقع شدن این کلیسا در امپراطوری فارس و علی رغم آنکه مرکز آن در قسمت بابل باستانی قرار داشت که در آن زمان به سرزمین آرامیان معروف بود ، کلیسای شرق از آن به بعد کلیسای سرزمین فارسنام گرفت تا بدینطریق از کلیسای سرزمین رومیان واقع در غرب فرات که مرکز آن انطاکیه بود متمایز گردد .

فرمان میلان و آغاز دوران جفا

بین سالهای 310 تا 317 تحت رهبری اسقفها کلیسای مار ماری شروع به تشخیص هویت مستقل خود نمود سلسله ساسانیان از همان ابتداءدر پی برقراری مجدد امپراطوری هخامنشیان بود در سال 237 اردشیر پادشاه از مرزهای امپراطوری روم گذشت و شهرهای نصیبین و حران را تصرف نمود بنظر میرسد که این جنگ تاثیر چندانی در موقعیت مسیحیان نداشته زیرا امپراطوری روم تا آنزمان بت پرست بود در حدود سال 286 بهرام دوم پادشاه فارس هنگامیکه تحت تاثیر و نفوذ کارتیر رئیس موبدان زرتشتی خواست مذاهب دیگر را از بین ببرد اوضاع رو به وخامت نهاد پیروان مانی بیشتر از همه هدف اذیت و آزار قرار گرفتند . همانطور که آئین زرتشت دین رسمی امپراطوری فارس شد در امپراطوری مجاور و دشمن آن یعنی امپراطوری روم بنابه فرمان معروف به فرمان میلان که به سال 312 صادر شد و در سال 324 قسمت شرق امپراطوری را نیز در بر گرفت مسیحیت توسط امپراطور کنستانتین که خود نیز به مسیحیت گرویده بود به عنوان دین امپراطوری شناخته شد به همین علت مسیحیان امپراطوری فارس مظنون به همکاری با دشمن شدند ، واکنش این تغییر و تحول مدت زیادی طول نکشید و شاپور دوم (329-379) شکنجه و آزار مسیحیان را شروع کرد . رئیس کلیسای شرق آشور پاتریارک شمعون برصبا اولین قربانی این جفاها بود که در 17 آوریل 341 شهید شد شکنجه و تعقیب چهل سال طول کشید و طبق نوشته های مورخ معروف سوزومن در طی آن 16000 نفر کشته شدند که در میان آنها دو پاتریارک دیگر به نامهای شاه دوست و بربعشمین و همچنین اسقفان و کشیشان و ایمانداران بسیاری بودند .

استقلال کلیسای ایران

در اواخر قرن سوم میلادی به علت اذیت و جفاهائی که به کلیسا وارد میشد سی و شش روحانی بلند پایه از هر گوشه امپراطوری فارس به نزد پاتریارک دادیشوع رفتند ، رئیس آنان مردی بود به نام آگاپیت ، اسقف جندی شاپور، و از او می خواهد تا استقلال کلیسای ایران را اعلام نماید .

آگاپیت می گوید : کلیسای ایران از بدو وجود وابسته و متکی به خلیفه گری انطاکیه و اسقفهای ادس بوده است . در هر زمان و با بروز هر مشکلی ولو بسیار بی اهمیت ، نگاهها بسوی پیشوایان غرب معطوف گشته است.آنان هر کاری از دستشان بر می آمد برای حمایت از مسیحیت ایران انجام داده اند .اما دقیقا همین پشتیبانی و وابستگی منشاء تمام رنجها و مصیبتهای ماست .در ایران همیشه ما به عنوان مزدوران رومی ها و غرب مورد سوء ظن بوده ایم . تمام نا کامیها و بدبختیهای ما ناشی از حفظ این رابطه با غرب است . اگر تاکنون کلیسای انطاکیه بعنوان کلیسای مادر ما باقی مانده است ، حالا دیگر باید بند جفت را برید ، ما باید از خویشتن خود زاده شویم . ما ایرانی هستیم ، تاریخ ما به پارس پیوند خورده است . ما شهدای خودمان را داریم و کلیساهای ما از روی الگوی کاخهای ساسانیان بنا گردیده اند . برادران همکیش ما به زبان پهلوی سخن میگویند . فراموش نکنیم که ما بر ضد ژوپیتر ، دیان و ونوس نمیجنگیم ، ما در میان ملتی زندگی میکنیم که مدت پانزده قرن ، خدای یکتا را پرستش میکند . پس از سخنان آگاپیت ، سکوتی سنگین و توام با اضطراب مجلس را در بر گرفت . او با سخنان خود تخم قطع رابطه با غرب را بذر افشانی کرده بود .

اسقف شهر مرو ، همان کسی که هفتاد سال پیش ، خواهر شاپور دوم را در تبعید همراهی کرده بود ، از نادر مسیحیانی که توانسته بود در مقابل آزار و کشتار قرن چهارم دوام بیاورد و جان سالم بدر برد ، او نیز درباره استقلال کلیسای ایران سخن میگوید . عباراتی که از ورای مه سپیدگونهٔ ریشش بیرون میآیند به زبان آشوری بسیار فصیح بیان میشوند ، اما جملات نشان از قرن پیشین دارند . کلماتی که او بکار میبرد حاکی از این است که مدت زیادی غایب بوده است . صدای لرزان او به سبکی یک آه ، آهنگ صدای کسی را دارد که در مقابل وقایع بسیار حتی مرگ ایستادگی کرده است . در واقع میگویند که او یکبار جان سپرده و روحانیون او را در دیری که خودش بنا کرده بود به خاک سپرده بودند ، اما سه روز بعد دوباره زنده گشته ، مسئولیت و کار خود را از سر گرفته بود . این مرد سالخورده ، که برغم سنش (بیشتر از نود سال) از دورترین سرحدات شرقی ایران به این دیر آمده است ، درباره ترویج انجیل ، ایجاد دیرها ، کلیساها و

مدارس در تمام شهرهای خراسان صحبت میکند . او در ضمن درباره رفت و آمد مداوم زائران بودائی چینی الاصل سخن میگوید :اگر کلیسای ما ایرانی شود و همانطور که هست خود را بپذیرد ، میتوانداز مرزهای مشرق گذر کند و به طلوع خورشید ، در آن سوی دنیا ،از مرزهای مشرق گذر کند و به طلوع خورشید ، در آن سوی دنیا ، درود بفرستد .

مار آفرهات ، اسقف اصفهان نیز به او میپیوندد و از دیگر اسقفها که هنوز متزلزل هستند میخواهد به نفع استقلال کلیسای ایران رای دهند . او پیشنهاد میکند به کاتولیکوس ایران همان قدرت مطران انطاکیه داده شود تا بتواند با اقتدار کامل اکثر مسائل را در محل حل و فصل کند .

تمام نگاهها بسوی دادیشوع برمیگردد . آگاپیت به او میگوید :

تو پطروس کلیسای ما خواهی شد .آنان شرایط قطع رابطه را مورد بررسی قرار میدهند . از این پس مسیحیان شرق دیگر نباید از کاتولیکوس خود به پیشوایان غرب شکایت کنند ، و هر گونه اتهامی که او نتواند مورد قضاوت قرار دهد به واپسین دادگاه مسیح ارجاع خواهد شد .

دادیشوع پیشنهاد آنها را میپذیرد ، و بلافاصله استقلال کلیسای ایران را اعلام میکند .

کلیسای شرق هیچ وقت نسطوری نشد

کلیسای شرق علاوه بر جفاهای وارده دچار یک سری کشمکشهای عقیدتی در مجامع کلیسائی شد که خارج از امپراطوری فارس میان قسطنطنیه و اسکندریه بوقوع پیوست و کلیسای شرق را عمیقا تحت تاثیر قرار داد نستوریوس پاتریارک قسطنطنیه با توجه به تفسیر های تئودور اهل موپسوستیا و دیودور اهل طرسوس برای توضیح وحدت و دوگانگی در مسیح با مشکلاتی روبرو بود رقیب نستوریوس ، سیریل پاتریارک اسکندریه شاید تا حدودی بخاطر رقابت شخصی وی را در مجمع اسقفان افسس به سال 431 محکوم نمود . نستوریوس در ژرمانیکا در حوالی رود فرات در حوزه پاتریارکی انطاکیه متولد شد ، مطلب چندانی در مورد اوایل زندگی او نمیدانیم بجز اینکه او وارد صومعه ای در نزدیکی انطاکیه شد و در آنجا بود که از وی دعوت گردید تا در کلیسای جامع شهر موعظه کند او سخنرانی ماهر و قوی بود و در کوتاه

مدت بعنوان واعظی محبوب شهرت یافت او ممکن است مدتی هم نزد تئودور اهل موپسوستیان تعلیم دیده باشد در سال 428 او را به یکی از بالاترین مقام عالی مسیحیت یعنی به پاتریارکی قسطنطنیه ارتقاع دادند .
آنچه که بر نستوریوس و نستوریها گذشت خارج از مرزهای ایران بود اما متاسفانه شعله حملات به نستوریوس دامنگیر کلیسای شرق در داخل شد و لقب نستوری به ناحق برکلیسای شرق اطلاق شد و عده زیادی از روی ناآگاهی و عده قلیلی به عمد برای خدشه دار نمودن نام پر آوازه کلیسای شرق ، قدیمیترین کلیسای جهان از این لقب نادرست و نابجا و غیر منطقی استفاده نمودند که خوشبختانه در بیانیه مشترک مسیح شناسی که بین حضرت ژان پل دوم پاپ کلیسای کاتولیک و حضرت ماردنخای چهارم پاتریارک کلیسای شرق آشور منعقد شد هر دو خدا را سپاس گفتند که آنان را برای این ملاقات برادرانه برانگیخت تا مجادلات گذشته را که به تکفیر و توهین به همدیگر شده بود را از میان بردارند .

صلیب مقدس

دوران حکومت خسرو پرویز دوم 591-628 بویژه برای کلیسای فارس دوران سختی بود پاتریارک سوریشوع اول 596-604 جبرائیل سنجاری رئیس پزشکان پادشاه را که مسیحی بود به علت داشتن دو همسر از مسیحیت طرد نمود این پزشک نیز با اعتباری که به خاطر معالجه نازائی ملکه شیرین بدست آورده بود در سال 609 قانونی به تصویب رساند که در آن انتخاب پاتریارک بعد از جانشین سوریشوع یعنی گریگور مسیانی ممنوع گردید . بدین ترتیب کلیسا تا سال 628 بدون رهبر ماند .
در این دوره میتوان به یزدین اهل کرکوک که خزانه دارکل و مدیر بودجه و غنیمت های جنگ بود اشاره کرد وی موفق شد دیدگاه مخالف فارس ها نسبت به مسیحیان را که به تحریک یهودیان بود در هنگام تصرف اورشلیم در سال 614 تغییر دهد او همچنین موفق شد از انهدام قبر مقدس عیسی جلوگیری کند و اجازه داد چندین کلیسا احیاء شوند . یزدین بسیار علاقمند بود تا باقیمانده صلیب واقعی را که توسط فارسها گرفته شده بود پیش خود نگاه دارد اما خسرو پرویز آنرا پیش خود نگه داشت و همرا ه با بقیه غنائم در دژی

واقع در جنوب شهرهای سلطنتی قرار داد ، جائیکه باستانشناسان عراقی پس از کاوشها و حفاریهای خود آنرا (تل الذهب) نامیدند .

به نقل از تاریخ فارسها در سال 630 و بعد از پیروزیهای هراکلیوس باقیمانده صلیب مقدس را به رومیان پس دادند

(پاتریارک ایشو ع یاب سوم)

ایشو عیاب اسقف نینوا در سالهای آخر حکومت ساسانیان ، مطران اربیل در زمان اشغال بیزانس ، پاتریارک مدائن بعد از حمله اعراب ، نمونه اشخاص برجسته این دوران پر از تحولات بزرگ بود . وی پسر یکی از مالکین زمینهای حوالی اربیل ، شاگرد مدرسه الهیات نصیبین ، راهب دیر بزرگ بیت عالی بود که در سال 630 همراه با مردان بزرگ زمان خود در هیئت اعزامی (بوران) ملکه فارس نزد امپراطور هراکلیوس حضور داشت

زمانیکه وی در سال 649 پاتریارک گردید اصلاحاتش در تمام کلیسا پذیرفته شدند که تا کنون نیز رایج میباشند . در این میان در سال 635 اعراب مسلمان شهر مدائن را تصرف کردند ، پاتریارک روابط حسنه ای با آنها داشت و طبق شهادت مورخی به نام ماری ، پاتریارک موفق شد اعراب را به صدرو فرمانی وا دارد که طی آن دخالت در امور دیرها و کرسی پاتریارک ممنوع گردید و همچنین بجای مالیاتهای سنگین که به مسیحیان تحمیل شده بود با مالیات سبکتری آنها را راضی نماید . پاتریارک ایشوعیاب در سالهای آخر زندگیش بعلت جدائی اسقفان فارس و بحرین که تا سال 648-649 تحت حکومت فارس بودند دچار اندوه فراوان شد . ایشو عیاب بزرگ در سال 659 فوت نمود .

آلوپن واولین سفر بشارتی مسیحی بسوی چین 635-649

تاریخ به عبور مبشرین از جاده باستانی ابریشم و آمدن ایمان مسیحی به درون امپراطوری چین و در دوران طلائی سلسله تانک اشاره دارد این واقعه برروی سنگ یادبود کلیسای شرق آشور حک شده است . هنگامیکه امپراطور ورزیده تای تسونگ 627-629 سلطنت باشکوه خود را در جلال و درخشش آغاز نمود مردی بسیار با فضیلت بنام آلوپن که در پادشاهی تاشینگ زندگی میکرد از آسمان لاجوردی پیشگوئی نموده و تصمیم گرفت که سوتراهای حقیقی (کتاب مقدس حقیقی) را با خود حمل نماید و جهت بادها را مطالعه کند او راه خود را از میان سختی ها و مشکلات گشود و در نهمین سال از دورانی که شین کوان (635) نامیده میشود وارد شانگ آن شد امپراطور وزیر خود دوک فان هوان لنگ را باتفاق یک عده اعضای گارد احترام به حومه غربی شهر روانه ساخت تا با این مهمان ملاقات نموده و او را به قصر هدایت نماید . سوتراها در کتابخانه سلطنتی ترجمه شد و اعلیحضرت پس از بررسی و حصول اطمینان از صحت آن دستورهائی خاص برای انتشار آن صادر فرمود دست نوشته های طولانی در این سنگ یاد بود حاوی بیش از 1756 حروف چینی و حدود 70 کلمه آشوری همراه با لیستی طولانی از نامهای مبشرین فارسی یا آشوری است و تاریخ سال 781 زمان پاتریارک مارخنانیشو دوم را دارد .

در سال 638 اولین کلیسای مسیحی در چین در پایتخت شانگ آن بزرگترین شهر در جهان ساخته شد امپراطور دستور ساخت آنرا با بودجه ای از خزانه دولتی خود صادر نمود و بعنوان نشانه ای از احترام خاص ، او یک پرده نقاشی از تصویر خود را فرستاده تا روی دیوار کلیسا نصب شود در این زمان آنطور که فرمان اشاره میکند 21 راهب در چین بود و احتمالا همگی پارس بودند . در سال 656-712 تعقیب و آزار کلیسا در چین شروع شد و در سالهای 712-781 کلیسا بار دیگر در چین بازیابی شد اما زمانی در طی 200 سال مابین برپائی سنگ نوشته کلیسای شرق در سال 781 و دهه های هرج و مرج که بدنبال سقوط متلاشی کننده سلسله تانک در سال 917 روی داد کلیسا کاملا از پایگاهی که در چین برای خود بوجود آورده بود ناپدید شد

سنگ نوشته سی – نگان – فو

این سنگ نوشته توسط ژزوئیتها در سال 1635 کشف گردید و در سال 781در صحن کلیسای شرق که به سال 638 در دوران امپراطور چین تای – تسونگ توسط همین امپراطور در حومه غربی پایتخت بنیانگذاری شده بود برافراشته گردید در این سنگ نوشته آمده است :

در حقیقت آنکس که پاك و منزه و آرام است ، آنکس بی آغاز ، منشا همه آغازهاست ، بیرون از فهم و نادیدنی ، همواره به شیوه ای مرموز که تا پایان ، هستی وی راست و محور نهانی کیهان را بدست دارد . همه چیز را آفریده و پرورده و به بیشماری از حکما به شیوه ای مرموز هستی بخشیده تا در رده نخست ستایش قرار گیرند . مگر نه خدای ما تثلیث واحد جوهر مرموز آنکه نزاده خداوند حقیقی است ؟ مجزا به شکل صلیب برای تعیین چهاربخش کیهان اثیر آغازین را به جنبش در آورده و اصل دوگانه را بوجود آورده است ، تاریکیها و خلاء تغییر حالت یافته آسمان و زمین از آن پدید آمدند . خورشید و ماه به گردش در آمدند . روزها و شبها از او آغازیدند . با در افکندن طرح همه چیز و تکمیل آن نخستین انسان را سرشته و به پا داشت . و وی را کمال و تعادل بخشید و سپس بر بسیاری از آفریدگان وی را برتری بخشید سرشت آغازین این انسان منزه ، فروتن و بدون تکبر بود روحش از قید حرص و نفس پرستی آزاد بود اما شیطان با زیرکی تخم امیدهای خوشبختی واهی را بجای خوشبختی حقیقی پاشید و تاریکی ای بمانند تاریکی وجود گنهکار خویش مستولی گردانید در نتیجه 365 گناه از پی هم آمدند و شیار خود را ترسیم کرده و با میل و رغبت دامهای عقاید دروغین را برای ربودن بی گناهان تنیدند ....

با کوردلی به تارکیهای حود افزودند ، گم گشته در راهی که می نوردیدند ، در راه مفقود شدن ، راه به سوی راه راست برگرداندند ...

با پی افکندن دین نوین بی غل و غش بر اثر روح القدس ، شخص دیگر تثلیث شایستکی نیکوکاری از راه راست را به انسان ارزانی داشت . با برپائی پایه 8 فرمان جهان را از نفسانیات جدا کرده و منزه گردانید . با گشودن کامل درهای سه فضیلت زندگانی را به ارمغان آورده و مرگ را به نابودی کشاند . با آویختن خورشیدی تابان جایگاه تاریکی را نورانی کرد و اینچنین تمام خدعه های دیو را بی اثر گردانید . با هدایت پارو زورق رحمت را با سرنشینانش به زیستگاه نور رساند و اینچنین ارواح مردگان را بسوی رستگاری

هدایت کرد .... وی تعمید در آب و روح القدس را بفرمود که پیرایه های بیهوده (جهانی)را طرد کرد و تا رسیدن به سپیدی کامل به پاکی میکوشد (خدمتگذارانش) صلیب را چون نشانی که تاثیر خود را در چهار گوشه جهان میبخشد و همه را بدون تبعیض پیوند میدهد بر گردن دارد با کوبیدن برجوب سخنان شادی آور از محبت و شفقت برزبان می آورند روی خود را بسوی شرق برمیگردانند (قبله آنان رو به مشرق است) در راههای زندگانی به پیش می تازند محاسن میگذارند تا نشان دهند که مرد عملند اما فرق سر را میتراشند تا به خود یاد آور باشند که عاری از هرگونه گرایش به خود خواهی اند آنان چه مرد و چه زن برده ندارند اما همه مردمان را چه از نجبا و چه از عوام با احترامی یکسان می نگرند نه گنج می اندوزند و نه زر بلکه خود را نمونه ای از فقر و انصراف جلوه میدهند پاکی قلبشان را از راه چله نشینی و تفکر و تعمق بدست می آورند ریاضت آنان توام با سکوت و شب زنده داری استحکام می یابد روزانه هفت بار برای نیایش و ستایش گرد هم می آیند و در حق زندگان و مردگان دعا میخوانند هر هفت روز یکبار قربانی دارند قلبهای خود را منزه میدارند و به پاکی میگرایند . این راه پاک و پا برجا مرموز است و وصف آن دشوار اما شایستگیهایش آنچنان در عمل می درخشند که ما را وادرا به نامیدن دین برتر میکنند .

ا

پاتریارک بزرگ تیموتاوس اول

تیموتاوس که با پنج خلیفه از جمله مردان بزرگی چون هارون الرشید والمهدی معاصر بود کلیسای شرق آشوری را بین سالهای 780الی 823 هدایت نمود . پاتریارک بخصوص با خلیفه المهدی روابط ممتدی داشت . المهدی از تیموتاوس درخواست نمود کتاب طوبیقای ارسطو را از زبان آرامی به عبری ترجمه نماید . پاتریارک با فرستادن راهبانی بسوی شرق برای بشارت انجیل از فعالیتهای بشارتی شدیداً حمایت میکرد . کلیسای شرق آشور که قبلاً در هندوستان و چین گسترش یافته بود ، باز هم در دوران تیموتاوس به رشد خود ادامه داد و او شش خلیفه گری جدید تاسیس نمود وهر یک چندین اسقف تحت تابعیت داشتند : ری (نزدیک تهران) ، ترکستان ، استانهای جنوب دریای خزر ، گیلان ، دیلم ، مغان ، ارمنستان و شام .

ازدرگذشت تیموتاوس تا سقوط بغداد 823-1258

پس از گذشت بیش از 400 سال حکومت عباسیان ، ترکها و سپس آل بویه بر خلفای بغداد مسلط شدند . در عراق خلیفه المعتصم ، در سال 836 شهر جدید سامره را در چند صد کیلومتری شمال بغداد برای ترکها پایه گذاری نمود که تا سال 889 پایتخت بود و پاتریارک سرگیس کرسی خود را در سال 860 به آنجا منتقل نمود خلیفه المتوکل در سال 853 به خاطر اختلاف خود با پزشک معروف بختیشوع تمام میسحیان را سامره اخراج نمود و آنها را مجبور ساخت تا لباسهائی را که نشانه مسیحی بودنشان باشد بپوشند . اما خلیفه باز هم با تغییر رفتار خود که پس از مرگ پزشک محبوبش ، فردی مسیحی به نام یوحنا ابن ماسویه رخ داد پاتریارک و پیروانش را به سامره باز خواند .

مغولها

دوقوز خاتون ، زن اول هولاکوخان تابع کلیسای شرق بود . هولاکو در پی مشورتهای دوقوز خاتون ، نه تنها به مسیحیان و مسلمانان پناهنده نزد خود آزاری نرساند بلکه دارالدویدار یعنی مرکز پناهندگان را به پاتریارک مکیخای دوم (1257 – 1265) واگذار نمود که در آن یک کلیسا و کاروانسرا در دو سوی آن دایر کرد . مغولها نیز مانند بنی عباس مسیحیان را به شرکت در خدمات اداری فرا خواندند و آنان را بیش از گذشته حتی بعنوان فرمانداران شهرها یا نمایندگان خود نزد حکومتهای غربی و پاپ تعیین نمودند در اردوی سلطنتی چادر ی بعنوان کلیسا مقرر شده بود که طنابهای آن به طنابهای چادر خان مغول متصل بودند

پاتریارک بزرگ ترک – مغول یهو الله سوم

در دورا ن پاتریارک دنخای اول 1265 – 1281 دو راهب از حوالی پکن بنامهای راهب بار صوما و شاگردش مرقس سفری زیارتی ارا شروع کردند که قرار بود با گذشتن از مراکز کلیسای شرق آشور در اورشلیم پایان یابد . خان بزرگ قوبیلای قاآن لباسهائی به آنان سپرد تا در آب رودحانه اردن فرو برند و به قبر مسیح بمالند این دو زائر قسمت اول مسافرت خود را اجراء کرده به کرسی مارماری رسیدند اما بعلت مشکلات و اغتشاشات آن دوران نتوانستند به مسافرت خود ادامه دهند . مرقس در سال 1280 در سن 35 سالگی به عنوان مطران سین (شمال چین) و مغولهای اونگوت دستگذاری شد و کرسی خود را در خان بالیغ پکن قرار داد و نام یهب الله را بر خود نهاد. در حالی که استاد او بار صوما ناظر کل ، پاتریارک گردید مطران جدید هنوز در تمام قلمرو خلیفه گری خود کاملاً مستقر نشد ه بود که در سال 1281 پدران کلیسا که مسئول انتخاب پاتریارک بودند اندیشیدند کسی بهتر از یهب الله که با زبان و اخلاق مغول آشنائی داشت نمیتواند جای خالی پاتریارک متوفی دنخا را پر کند . ابا قاخان جانشین هولاکو شخصا مقام یهب الله را به رسمیت شناخت . یهب الله روحیه ای بین الکلیسائی داشت و نسبت به مبشرین کاتولیک اعم از دومنیکن ها و فرانسیسکن ها گشاده روئی نشان داده پاتریارک در سال 1302 اعلام کرد پاپ شخصی است که در مورد موضوع رازهای الهیات به او اعتماد داریم و در همان سال با پاپ بونیفاس هشتم و نیز در سال 1304 با پاپ نیوای یازدهم مکاتبه نمود که طی آن ایمان کاتولیکی خود را اعلام نمود .

از طرف دیگر راهب بارصوما از طرف کاردینال پذیرفته و از دست حضرت پاپ قربانی مقدس دریافت کرد کرسی این پاتریارک در مراغه آذربایجان پایتخت مغولها بود که در سال 1317 در همانجا در دیر حضرت یحیی تعمید دهنده در گذشت .

بعد از درگذشت پاتریارک مغول یهب الله سوم تیموتاوس دوم به کرسی پاتریارکی نشست و بعد از وی دنخای دوم پاتریارک کلیسا شد در اینزمان بود که مقر پاتریارکی به اجبار به شهر بزرگ در حوالی موصل بنام کرملیس که هنوز امرای مسیحی بر آن نگاهیحکومت میکردند منتقل شد طاعونی که تمامی شرق زمین و قسمتی از اروپا را در قرن 14 میلادی فرا گرفت و همچنین حملات تیمور لنگ در پایان قرن و آغاز قرن بعدی به حضور کلیسای شرق در بسیاری از کشورها پایان داد . تنها در آذربایجان (اورمیه) جنوب ترکیه (وان و حکاری) و شمال عراق بویژه موصل و هندوستان مسیحیان محدودی باقی ماندند .

کرسی پاتریارکی عموزاده ها در کلیسای شرق آشور

بعد از دنخای دوم سلسله پاتریارکی عموزاده ها که به شمعون ها معروف هستند سکان پاتریارکی کلسیا را از سال 1365 الی 1975به عهده گرفتند که در زمان هر یک از آنان کلیسا شاهد موفقیتها و افت و خیزهای زیادی شد که منجمله شروع یکسری کشمکشها و جنگ توسط بدرخان بیگ بود که به قتل عامهائی دست زد و پاتریارک شمعون هفدهم ، ابراهام را مجبور کرد به دشت اورمیه در کشور ایران پناه برد . اما فاجعه وحشتناکتر در طی جنگ اول جهانی رخ داد زمانیکه قوم آشور ظالمانه در جریان جنگی واقع شد که هیچوقت نه مسبب آن بود و نه توان مقابله با آ نرا داشت و این خود باعث شد که هزاران آشوری بیگناه از سرزمین اجدادی خود به همراه پاتریارک بسوی اورمیه روی آورند و هنوز خستگی کشت و کشتار از روی آنا ن برنخواسته بود که پاتریارک شمعون بنیامین در سال 1918 با نقشه خائنانه بدست سیمکو خان رئیس کردها بشهادت رسید تا ملت مظلوم آشور را در بیابان ظلمت بدون رهبر رها سازد و خود پیداست زمانیکه چوپان نباشد گرگها چه به روز گوسفندان خواهند آورد .

بعد از شهادت مظلومانه پاتریارک برادر وی پولوس شمعون در کلیسای حضرت مریم اورمیه به کرسی پاتریارکی منصوب شد که متاسفانه وی نیز در اثر ضعف جسمانی و بیماری سل درسال 1940 درگذشت و بناچار بدلیل موروثی بودن کرسی پاتریارکی پسر برادرش شمعون بیست ویکم (ایشای) در سن 12 سالگی پاتریارک شد و سورما خانم عمه پاتریارک جدید و خواهر پاتریارک بنیامین و پولوس مشاور پاتریارک نوجوان گردید.

ایشای شمعون با همه تلاشها و کوششها برای ملت آشور در 6 نوامبر 1975 در محل اقامتش در آمریکا بشهادت رسید تا پرونده 23 پاتریارک شجاع در تاریخ نابرابریها و ظلم و داد بر علیه مظلومین بسته شود .

بعد از شهادت مار ایشای شمعون حضرت ماردنخا اسقف تهران در سال 1976 بعنوان پاتریارک کلیسا انتخاب شد و به جرات میتوان گفت : آنچه که امروز کلیسا به آن افتخار میکند بی شک در زیر سایه عیسی

مسیح و درایت و رهبری بی نقص این پاتریارک عظیم الشان است .کلیسای شرق آشور امروزه دارای سه اسقف اعظم یعنی مطراپولیتین به نامهای مار نرسی در لبنان ، مار گورگیز در عراق و مار اپریم در هندوستان و هشت اسقف به نامهای مار باوی و ماراپریم در آمریکا مار میلیس در استرالیا ، مار عبدیشو در نیوزلند ، مار امانوئیل در کانادا ، مار سرگیز و مار اسحق در عراق و مار اپریم در سوریه می باشد .

مناقشه جدید و اولین پاتریارک کلدانی و جانتشینان او

در سال1380 میلادی تیمور لنگ قتل عام وسیعی از سیحیان و مسلمانان شیعه خصوصا آشوریان کلیسای شرق نمود . این قتل عام باعث گردیدی که آشوریان از روستاها و شهرهای آذربایجان به کوههای آشور (حکاری و شمال عراق) فرار کنند و تجمع آنان بهم خورد مخصوصا در شهر اربیل و تکریت قتل عام آشوریان از وسعت زیادی برخوردار بود باعث گردید دهها سال بعد آشوریان نتوانند به اجتماعات قبلی حود برگردند . رسم انتخاب پاتریارک بصورت انتخابی از سوی همه اسقفان و مطرانها انجام میگرفت ولی متاسفانه آثار قتل عام تیمورلنگ ، نا امنی راهها و گستردگی کلیسای شرق که از چین و منچوری و ژاپن تا ترکستان و ایران و بین النهرین را شامل میشد مانع تجمع رهبران کلیسای مناطق مختلف میشد به گونه ای که با رحلت پاتریارک ، کلیسا سالها بدون رهبر باقی میماند تا اینکه در سال 1551 به دلیل رحلت مارشمعون ششم رهبران مناطق مختلف کلیسای شرق جمع شده تصیمیم گرفتند که این مشکل را برای همیشه حل کنند درنتیجه پیشنهاد گردید که پاتریارکی به جای انتخاب در یک خانواده موروثی گردد ویکی از اولاد ذکور خانواده از زمان طفولیت در اعتقادات کلیسا تربیت شود و پس از تحصیلات کافی به نحو مطلوب آموزش داده شود تا بعد از رحلت پاتریارک بلافاصله بعد از اجرای مراسم دسگذاری مذهبی به رسم کلیسا جانشین رهبری گردد در واکنش رسم انتقال پاتریارکی از طریق وراثت از عمو به برادر زاده که از سال 1448

شروع شده بود سه اسقف و عده ای از ایمانداران از قبول پاتریارک موروثی از قبل تعیین شده خودداری نمودند آنان در دیر رابان هرمز گرد آمده و رابان سولاقا رئیس دیر را که متمایل به اتحاد با روم بود به جانشینی پاتریارک انتخاب نمودند . وی بهمراه هیئتی ابتدا به اورشلیم رفت و سپس عازم روم شد و در بیستم فوریه 1553 بعد از مراسم دستگذاری به نام مار ایلیا ، پاتریارک بابال مراجعت نمود در این مقطع کلیسای شرق همزمان دارای دو پاتریارک بود : مارشمعون پاتریارک موروثی و مارایلیا پاتریارک انتخابی . در سال 1657 میلادی یکی از مطرانهای تابع مارایلیا از منطقه دیاربکر به نام ماریوسف به همراه تابعن خود از مارایلیا جدا و با قبول اعتقادنامه کلیسای کاتولیک روم به نزد پاپا اعظم رفته و پس از اجرای مراسم مذهبی دسگذاری مراجعت نمود که نهایتا در سال 1681 از طرف پاپ اعظم روم تحت عنوان پاتریارک کلده نام گرفت از سال 1780 میلادی ، پاتریارک انتخابی مار ایلیا با قبول اعتقادنامه روم رسما از کلیسای شرق جدا و تابعیت کلیسای کاتولیک روم را پذیرفت . بعد از رحلت مارایلیا پس از سال 1683 کرسی بابل در کرسی کلده ادغام گردید و تحت عنوان کلیسای کلده شناخته شد . بعد از سولاقا ، اولین جانشینان ایشان ، تنها مدت کمی کاتولیک ماندند . شمعون سیزدهم ، دنخا (1662- 1700) در سال 1672 مجددا تابع کلیسای شرق گردید . دومین سلسله پاتریارکهای کلدانی کاتولیک که همه آنها یوسف نام داشتند از سال 1681 در دیاربکر ظاهر شدند که معروفترین آنها یوسف دوم (1695 – 1712) اهل دهکده بزرگ کلدانی بنام تل کیف نزدیک موصل بود او که پسر یک بافنده بود در سن 14 سالگی شماس گردید و در 22 سالگی کشیش در 24 سالگی اسقف دیاربکر و در سالگی پاتریارک شد و در 47 سالگی در اثر ابتلاء به طاعون در گذشت .

بحران جدید

در سال 1964 مقدمات یک بحران جدید در کلیسای شرق آشوری فراهم شد ، پاتریارک شمعون ایشای که می خواست جامعه خود را در اتحاد با کلیسای جهان قرار دهد تصمیم گرفت تقویم گریگوری را بجای تقویم ژولیان انتخاب نماید گروهی از ملت بویژه اشخاص قدرتمند تیاری که اسقف توما درمو را

از هندوستان آورده بودند از قبول تصمیمات پاتریارک سرپیچی نمود . اسقف توما به تنهائی سه اسقف دیگر را دست گذاری نمود این چهار اسقف در مجمع عمومی در سال 1968 در بغداد گرد آمدند و توما درمو را بعنوان پاتریارک دست گذاری نمودند . امروزه این کلیسا بنام کلیسای رسولی پاتریارکی قدیمی معروف است که پاتریارک آن مارادی گیورگیز میباشد که در سال 1971 انتخاب شده و مقرش در بغداد قرار دارد .

آئین کلیسائی

آئین نیایش کلیسای شرق در قرن هفتم توسط پاتریارک ایشو یاب سوم تصویب شد سال کلیسائی بر محور عید رستاخیز و در درجه دوم عید میلاد و تعمید مسیح برنامه ریزی شده است که به هفت دوره (شاووعه) تقسیم میگردد که هر دوره اصلی شامل هفت یکشنبه است و یک دوره 4 هفته ای قبل از آن و یک دوره 4 هفته ای بعد از آن . این دوره ها عبارتند از : 1- بشارت مریم (صوبارا) 2- ظهور و تعمید مسیح (دنخا) 3- روزه (صوما) 4- رستاخیز (قیامتا) 5- رسولان (شلیخه) 6 – تابستان (قطا) 7 – الیاس (ایلیا) 8- موسی (موشه) 9 – تقدیس کلیسا (قودش عتا) .

نماز روزانه کامل شامل : نماز صبح (ساپرا) نماز بعد از ظهر (رامشا) نماز عصر (صوباعا) نماز بیداری (شاهرا) و نماز شب (للیا) میباشد .

از عید صعود مسیح به آسمان (سولاقا) نمازها در حیاط کلیسا برگزار میشوند و از اولین یکشنبه تقدیس کلیسا ، دوباره نمازها در داخل کلیسا خوانده میشوند .در داخل کلیسا دعاها در محلی بنام (بیما) خوانده میشوند .

سه آئین مقدس برای عشاء ربانی بکار برده میشوند : آئین حضرت ادای و ماری ، آئین حضرت تئودور موپسوتیا ، آئین حضرت یوحنا کریزوستروم . کلیسای شرق در سال ، 7 عید رسمی اجراء مینماید که شامل : 1- عید میلاد 2- عید تعمید 3- عید مکاشفه 4- عید اوشانا 5- عید رستاخیز 6- عید صعود مسیح به آسمان 7- عید پنطیکاست یا پنجاهه 8 – عید پیدا شدن صلیب حضرت مسیح .

کلیسا دارای 7 راز (سر) مقدس میباشد گه توسط آنان میتواند خدمات روحانی خود را برای اعضاءبه انجام رساند و آنان را همانند عضوی زنده در صحنه کلیسا نگاه دارد ، این رازها بمانند تار و پود پارچه ایست که به آن شکل و زیبائی میدهد . این رازها عبارتند از : 1- کهانت 2- تعمید 3- قربانی مقدس 4- توبه 5- خمیر مایه مقدس 6 روغن مقدس 7- صلیب .

کلیسا طی یکسال تمام یکشنبه ها مراسم عشاء ربانی را برگزار مینماید و در برخی از ایام که مصادف با شهادت و یا وفات قدیسین میباشد مراسمی نیز به یادبود آنان اجراء میکند

تا شهادتها و رشادتهای آنان را به مردم بازگو نماید و آنان را الگوی زندگی روحانی مردم سازد . بی شک بیان همه مطالب موجود درباره کلیسای شرق آشور و گنجاندن آن در چند برگ کاری بس گران و مشکل میباشد آنچه که تقدیم شده است قطره ایست از دریای چندین ساله آباء و اجدادی که صلیب مسیح را به دوش گرفتند و در راهش از جان و مال و موطن خود بیگانه شدند تا در او ساکن شوند . و امروز برماست که از این مروارید گرانبها که حاصل دست رنج و رشادتهای قدیسین است ، محافظت نمائیم و نگذاریم معلمین دروغین تخم نفاق و دو دستگی را در ما بکارند و دل ما را از آنچه که صحیح و رسولی است با سخنان زیبا و آراسته به غیر سوق دهند . باشد که به یاری روح القدس بتوانیم حافظان خوبی برای این خزانه آسمانی باشیم .

خداوند روح همه آنانی را که در مذبح کلیسا به شهادت رسیده اند در ملکوت خود قرین آرامش فرماید .

آمین

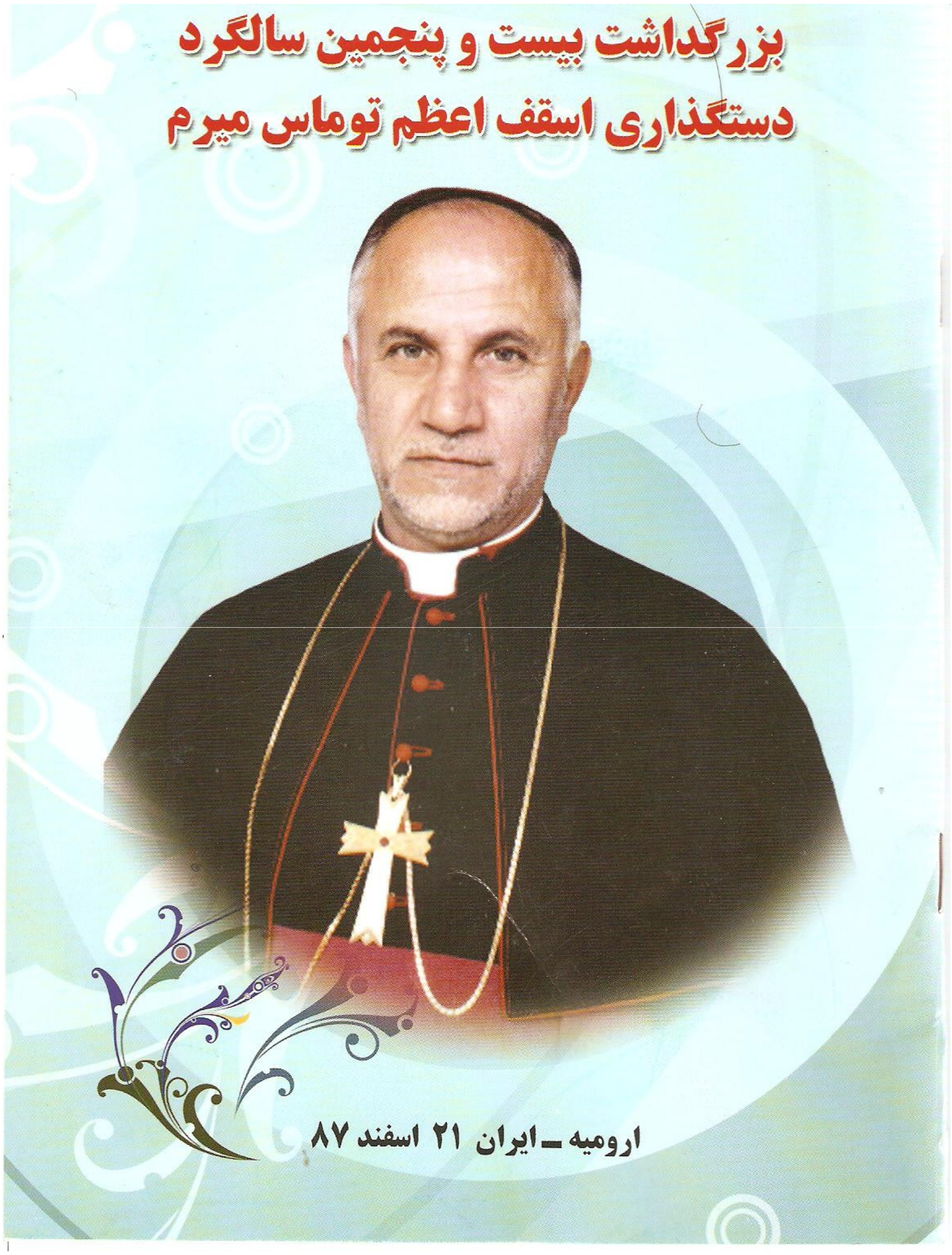

بزرگداشت بیست و پنجمین سالگرد
دستگذاری اسقف اعظم توماس میرم

ارومیه ـ ایران ۲۱ اسفند ۸۷

ܐܵܒܘܼܢܵܐ ܡܵܪ ܬܐܘܿܡܵܐ ܡܝܼܪܵܡ

ܐ ܡ ܐܕܢܒ:

ܚܕ݂ܵܐ ܡܫܘܼܚܬܵܐ ܟܒ݂ܘܼܪ̈ܵܝܬܵܐ ܥܲܠ ܡܫܝܚܢܘܝ ܕܦܘܼܠܚܵܢܵܐ ܕܥܹܕܬܵܐ
ܡܫܘܼܠܡܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ܕܐܵܬܘܿܪ̈ܵܝܹܐ ܝܼܠܹܗ ܐܘܼܪܡܝܼ ܘܫܲܠܝܼܚܘ̈ ܒܥܹܕܬܵܐ
ܕܒ̈ܬܫܝܢܐ ܕܐܘܼܪܡܝܼ ܡܲܢ ܒܹܝܬ ܓܲܒܵܐ ܕܟ̈ܘܪܐ ܫܘܐ ܝܢܐ ܠܗ
ܕ̈ܪܵܐ-ܟܘܼܦܵܐ ܕܡܫܝܼܚܘܼܬ݂ܵܐ ܕܝܼ̈ܢܵܐ ܘܫܘܼܬܦܵܐ ܝܢܐ ܪ̈ܒܵܐ ܣܗ̈ܕܐ ܥܠ
ܐܘܼܪܚܵܐ ܕܡܫܝܼܚܵܝܘܼܬ݂ܵܐ. ܘܐܕܝܘܡ ܐܢ ܚܝܢܐ ܘܩܝܡܐ ܝܢܐ، ܐܝܬ
ܠܗܘܢ ܕܝܢܐ ܥܠ ܫܘ ܕܡܐ ܕܟ̈ܢܐ ܕܐܝܟ ܗܝܡܢ̈ܐ.
ܬ̈ܠܝܐ ܕܦܠܛܠܗ ܝܢܐ ܡܢ ܟܘܒܐ ܕܐܗܐ ܥܕܬܐ ܟܠܗܘܢ ܫܘܝܐ
ܝܢܐ ܚܕ ܢܝܫ̈ܐ ܒܥܝܐ ܘܫܘ ܡܕܟܪܬܐ ܕܫܘܥܝ̈ܐ ܕܡܫܝܚܐ ܕܫܘܐ
" ܒܪܢܫܐ ܕܐ ܐܬܐ ܠܐ ܐܬܠܗ ܕܡܫܡܫ ܠܗ ܫܠܡܘܬܐ ܕܡܫܡܫ
ܫܠܡܘܬܗ، ܘܕܝܗܒܠ ܢܦܫܗ ܦܘܪܩܢܐ ܡܚܠܦ ܣ̈ܓܝܐ. (ܡܬܝ: 28-20)

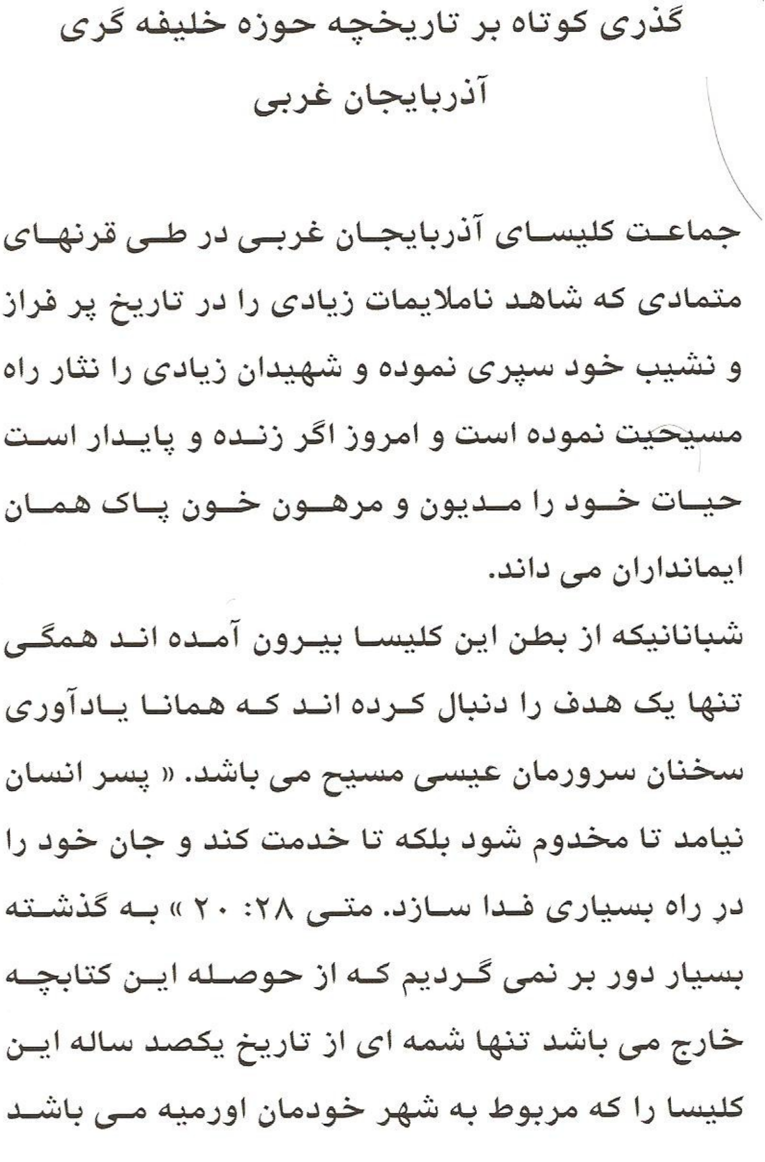
گذری کوتاه بر تاریخچه حوزه خلیفه گری

آذربایجان غربی

جماعت کلیسای آذربایجان غربی در طی قرنهای متمادی که شاهد ناملایمات زیادی را در تاریخ پر فراز و نشیب خود سپری نموده و شهیدان زیادی را نثار راه مسیحیت نموده است و امروز اگر زنده و پایدار است حیات خود را مدیون و مرهون خون پاک همان ایمانداران می داند.

شبانانیکه از بطن این کلیسا بیرون آمده اند همگی تنها یک هدف را دنبال کرده اند که همانا یادآوری سخنان سرورمان عیسی مسیح می باشد. « پسر انسان نیامد تا مخدوم شود بلکه تا خدمت کند و جان خود را در راه بسیاری فدا سازد. متی ۲۸: ۲۰ » به گذشته بسیار دور بر نمی گردیم که از حوصله این کتابچه خارج می باشد تنها شمه ای از تاریخ یکصد ساله این کلیسا را که مربوط به شهر خودمان اورمیه می باشد

اشاره اندکی می نمائیم که صرفاً فقط گذری بر فعالیت اسقفان از جان گذشته آن تأکید نمائیم.

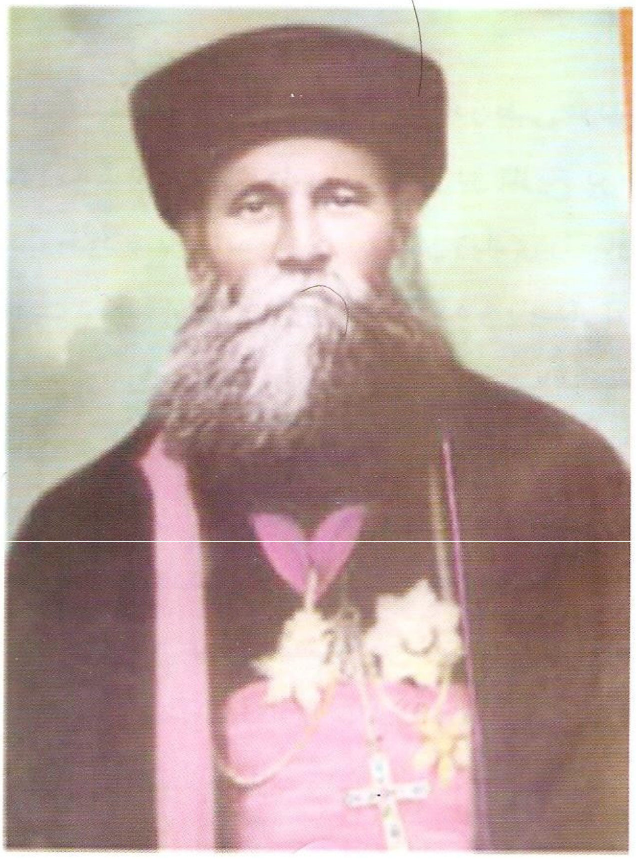

۱– اسقف اعظم توما عودو، متولد کشور عراق که به حق ستون ادبیات آشوری شناخته شده مقالات متعدد و کتابهای زیادی را بزبان آشوری قدیم و جدید و

ایمان و شایسته و فروتن بود، چنانکه تاریخ متذ
می شود فردی انسان دوست و صلح طلب بوده
بحدی خصوصیات معنوی و روحانی ایشان در ای
استان نمایان بود که نه تنها در نزد مسیحیان بلک
پیش حکومت وقت کشورمان نیز از عزت و احتر
خاصی برخوردار بود که او را مفتخر به دریافت نشا
های افتخار کرده بودند. در زمان جنگ جهانی اول ک
همه مردم و حتی سران شهر، اورمیه را برای نجا
جان خودشان ترک کرده بودند ایشان مردمان بی پن
در شهر را دور خودش جمع کرده بود تا آنان را با ایم
و امید محافظت نماید و به سال ۱۹۱۸ میلادی در
ایمان و ایمانداران خویش توسط متجاوزین ب
کشورمان شهید گردید.

وی از جمله شبانان کلیسای کاتولیک اورمیه می باشد
که نه تنها از لحاظ مسئولیت و اداره کلیسا فردی با

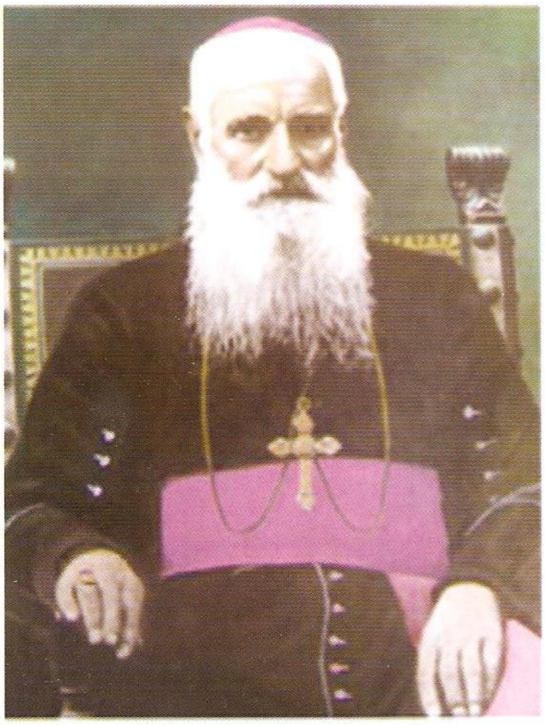

۲– اسقف هاویل زیا، متولد روستای ماوانا از توابع اورمیه بمدت چهل سال کهانت و شبانی در کلیسای کاتولیک اورمیه نه تنها با تدبیر کامل و شایسته و با ایمان کلیسا را اداره نموده است بلکه در زمینه آموزش ادبیات آشوری جوانان زیادی را تعلیم و تربیت کرده. کتابهای درسی اعم از ریاضی، جغرافیا، حکایتها و تعلیمات دینی را بزبان آشوری نوشته و چاپ کرده بود که در مدارس آن زمان تدریس می شدند.

نامبرده در سال ۱۹۵۱ این دنیای خاکی را ترک و بسوی سرورش شتافت.

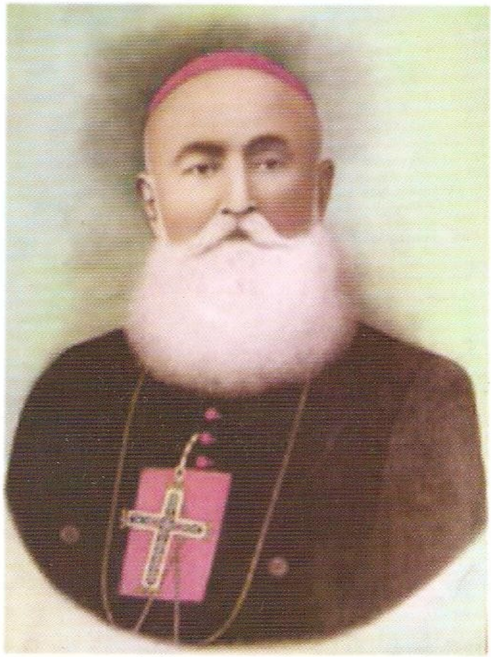

۳- اسقف مار اسحاق خدابخش، در هیجدهم اکتبر ۱۸۵۹ میلادی در روستای خسروآباد سلماس متولد شد. در ۲۸ فوریه ۱۸۸۷ در شهر رم ایتالیا به درجه کشیشی نائل گردید و به عنوان کشیش و نماینده پاطریارک برای شهر سلماس برگزیده شد. در ۱۱ نوامبر ۱۸۹۴ بعنوان اسقف اعظم شهر سلماس

انتخاب و چهارده سال در شهر یاد شده خدمت نمود. در سال ۱۹۰۸ میلادی بعنوان اسقف اعظم شهر قاهره مصر تعیین گردید و در سال ۱۹۳۱ دوباره به سلماس مراجعت نموده و بعنوان اسقف اعظم سلماس و اورمیه انجام وظیفه نمود.

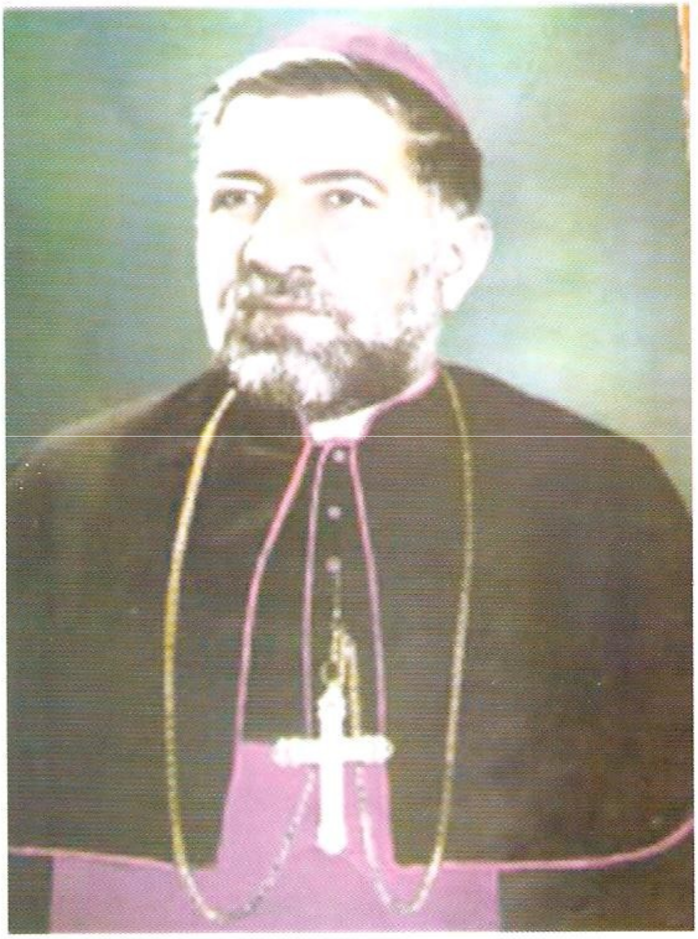

۴- اسقف مار زایا دشتو، در سال ۱۹۲۱ میلادی در روستای خسروآباد از توابع سلماس متولد شد. در

سال ۱۹۵۱ بعنوان اسقف اعظم اورمیه انتخاب گردید. او در تمام دوران خدمتش در کلیسا همچون شبانی از جان گذشته در راه مسیحیت و امت خویش جانفشانی نمود و زندگی خود را وقف مسیحیان اورمیه و روستاهای تابعه کرد. سالهای بعد از جنگ جهانی دوم مشکلات و ناملایمات فراوانی را دربرداشت که او با متانت و بردباری و دور اندیشی مصائب و مسائل ناگوار را برای مسیحیان بدون نگرش فرقه ای حل و فصل نمود و زندگی بسیاری از مسیحیان امروز مدیون فداکاریها و زحمات طاقت فرسای او بوده است. اولین گام سازندگی اش ساختن کلیسای حضرت مریم بود که بعد از جنگ جهانی اول مخروبه ای بیش از آن نمانده بود و نام حضرت مریم مادر خدا را به آن اطلاق نمود. بنای کلیسا را در سال ۱۹۵۴ به اتمام رسانید. در سال ۱۹۵۵ مقر خلیفه گری را احداث نمود و در سال ۱۹۵۹ مدرسه پیشداد را تأسیس کرد و این اولین مدرسه برای دانش آموزان آشوری ساکن اورمیه بود. و برای دانش آموزان روستائی و بی بضاعت منزلی بنا کرد و در اختیار آنها قرار داد تا بتوانند به تحصیلات خود ادامه دهند. بالاخره این مرد بزرگ در ۱۵ اوت ۱۹۷۲ دار فانی را وداع گفته و با خدمات ارزنده و ماندگار در این شهر به نزد سرور خود عیسی مسیح شتافت.

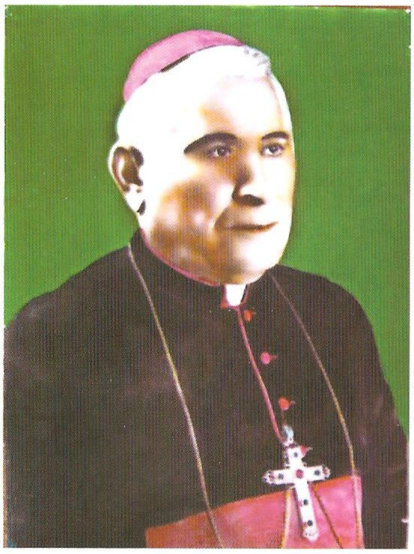

۵- اسقف اعظم شموئیل شوریز، در سال ۱۹۱۷ در کشور عراق متولد شد و در سال ۱۹۳۶ در فرقه رهبانیت ربان هرمز پیمان ابدی خود را در فقر و اطاعت با سرور خود عیسی مسیح بست تا خادم وفادار برای خداوند خویش گردد در سال ۱۹۵۱ به درجه کشیشی نائل شد. در سال ۱۹۷۲ میلادی به عنوان اسقف اعظم اهواز انتخاب گردید و عدم سازگاری آب و هوای خوزستان با شرایط جسمانی نامبرده بعداً بعلت بیماری قلبی در سال ۱۹۷۴ به عنوان اسقف اورمیه و سلماس معرفی گردید. ایشان با تواضع و مهارت و مهربانی فوق العاده مانند شبان نیکو گله خود را رهبری نمود و مدرسه ابتدائی پیشداد را از نو با زحمت فراوان برای بچه های ملت خویش بنا کرد. آرزو داشت این مدرسه شامل کلاسهای راهنمائی نیز باشد ولی بیماری او فرصت اتمام اینکار را به او نداد در نتیجه مار یوحنا زورا اسقف اعظم اهواز این مهم را به پایان رساند و مدرسه مذکور شامل کلاسهای راهنمائی نیز گردید.

اسقف شموئیل شوریز دانشمندی بزرگ در ادبیات آشوری شناخته شده بود و همچنین خطاط ورزیده و

سرشناس در خط استرانگلی و شرقی بود. ایشان سراسر زندگی خود را مانند راهبی واقعی سپری کرد و تنها چیزی که داشت محبت خدا، فروتنی و تواضع و وقف جان و محبت نسبت به اعضای کلیسایش و ملتش بود و بالاخره در روز یکشنبه ۱۴ ژوئن سال ۱۹۸۱ بعلت سکته قلبی در شهر رم جان به جان آفرین تسلیم کرد و در کلیسای دیر حضرت مریم نگهبان کشاورزی دفن گردید.

۶- اسقف اعظم توماس میرم، در ششم اگوست ۱۹۴۳ میلادی در روستای تلکیف از توابع شهر موصل عراق

در ۳۰ نوامبر ۱۹۸۳ در مجمع اسقفان کلیسای کلدانی کاتولیک بعنوان اسقف اعظم اورمیه و سلماس انتخاب و مراسم دستگذاری در ۱۱ مارس سال ۱۹۸۴ در کلیسای حضرت یوسف تهران برگزار شد.

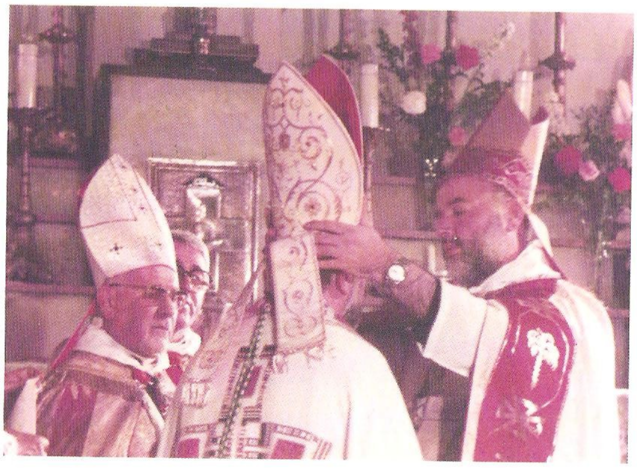

اسقف اعظم توماس میرم از بدو ورود به شهر اورمیه مرکز استان آذربایجان غربی با اتکا به آن رسالت روحانی خویش که از سرور خود عیسی مسیح دریافت نموده بود با ایمان و امید راسخ در جهت پیشرفت معنوی و مادی کلیسا تلاش فراوانی نمود. فعالیت ایشان بحدی وافرند که امروزه بوضوح می توان مشاهده نمود و به حق افتخار کرد. نامبرده ادامه دهنده راه خدمتگذاران قبلی که زحمات فراوانی برای این کلیسا و جماعت آن کشیده بودند شد شبانانی که پیشتر به شمه ای از فعالیت ایشان اشاره گردید در طی این چند سال سه کشیش و هفت خدمتگذار کشیش و چند قاری را راهنمایی و دستگذاری نمود تا خدمتگذار کلیسای زنده و بدن عیسی مسیح باشند. همچنین حامی و یاری دهنده راهبه های دیر شفقت یعنی گروه سن ونسن دی پل ساکن اورمیه بوده و هستند و از فرزندان این کلیسا ۶ دختر به عنوان راهبه در خدمت فقیران، جذامیان، پیران و جوانان در ایران مشغول هستند. (که گروه مذکور تأسیس کننده مدرسه ابتدایی و راهنمائی مریم می باشند) و از دختران یتیم و یا بی بضاعت مواظبت می کنند. اسقف

متولد شد بعد از گذراندن دوره ابتدائی وارد حوزه علمیه مدرسه کشیشی شد و پس از اتمام تحصیلات مربوطه در ۱۱ جوئن ۱۹۶۷ میلادی در بغداد کشور عراق به درجه کشیشی نائل گردید و به کشور ایران اعزام شد و در شهر تهران مشغول انجام رسالت روحانی گردید.

ایشان بمدت ۱۵ سال خدمت در شهر یاد شده نه تنها در کارهای روحانی فعال بود بلکه به تدریس تعلیمات دینی زبان آرامی، عربی و انگلیسی در مدرسه بهنام نیز اشتغال داشت و همچنین نقش فعالانه در تدوین مجله پر محتوای مرگا که یک مجلۀ ارزشمند بوده و در حوزه خلیفه گری تهران منتشر می گردید فعالیت داشت. پس از فوت مار شموئیل شوریز اسقف اعظم اورمیه در فوریه ۱۹۸۲ میلادی بعنوان کشیش خدمت خود را در حوزه خلیفه گری اورمیه آغاز کرد و در ۱۹۸۲ میلادی توسط مار پولوس شیخو پاتریارک بابل بعنوان مدبر پاطریارکی برگزیده شد.

برزوخان در حومه اورمیه و روستاهای سلماس خسروآباد و پته ویری و ماهی دوبار در شهر تبریز برگزار می گردد. در اثر توجهات و فعالیت ایشان کلیسای حضرت مریم مادر خدا در اورمیه در سال ۲۰۰۳ میلاد تجدید بنا گردید و همچنین کلیسای قلب مقدس عیسی و سالن اجتماعات در روستای خسروآباد سلماس در سال ۱۹۹۴ و بعد از آن کلیسای حضرت مریم در روستای سنگر حومه اورمیه و کلیسای حضرت مریم در روستای دیزج تکیه نیز تجدید بنا گردیدند. همچنین کارهای عمرانی ایشان احداث سالن بزرگ اجتماعات برای انجام مراسم و اجتماعات که در مرکز شهر اورمیه قرار دارد و در کنار آن احداث مرکز تجاری شامل ۲۴ باب مغازه و ۲۰ دستگاه آپارتمان مسکونی می باشد و همچنین بنای خانه سالمندان جهت آسایش سالمندان مسیحی اعم از آشوری و ارامنه که کلیه هزینه های آن شامل خوراک و پوشاک و مخارج درمانی بر عهده خلیفه گری کاتولیک می باشد. خرید یک قطعه باغ واقع در روستای تکیه اردوشاهی و بنای ساختمانی در آن برای گردش و تفریح جوانان کلیسا و نیز بنای مقر خلیفه گری که در سال ۲۰۰۷ میلادی به انجام رسید. ایشان همچنین تلاش فراوانی در بدست آوردن املاک زمینهای این خلیفه گری که به نحوی در دست افرادی قرار گرفته بودند و از آنها در جهت منافع شخصی استفاده می نمودند به لیست املاک این خلیفه گری اضافه نموده و هزینه مخارج کلیسا کرد. بالاخره به این نتیجه می رسیم و آن سخن مسیح که فرمود:

شما نیز چون به هر چیزی که مأمور شده اید عمل کردید گویید که غلامان بی منفعت هستیم زیرا که آنچه برما واجب بود به جا آوردیم. « انجیل لوقا فصل ۱۷ آیه ۱۰» براستی که شبانان کلیسای ما غلامان مسیح بوده و هستند.

آنان حتی اگر در همه چیز از مسیح اطاعت کرده اند باز هم خود را ناشایسته می دانستند. اینست معنی خدمت و شبان بودن همانطور که هر گله گوسفند به شبانی نیازمند است و شبان نیکو جان خود را ازبرای

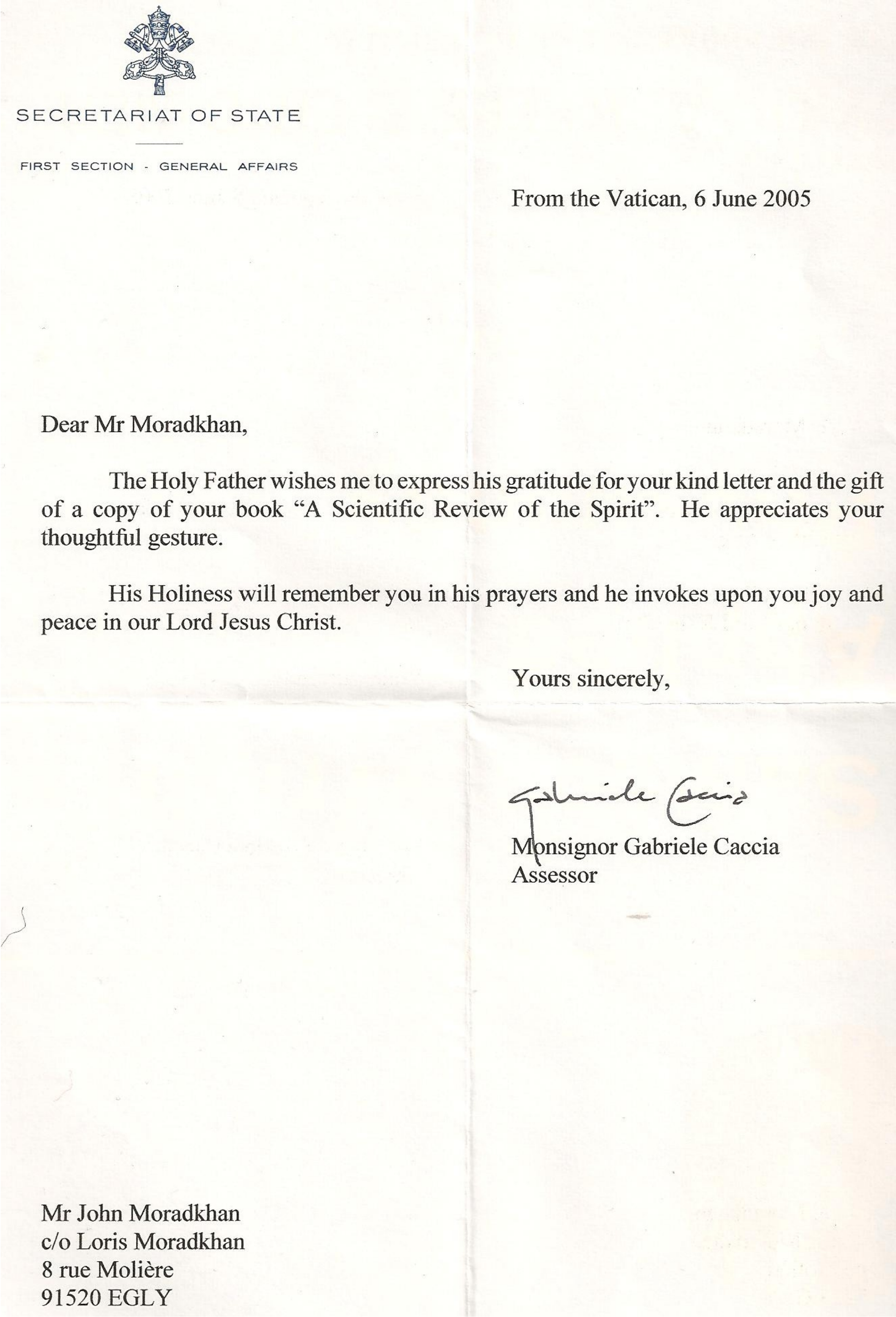

SECRETARIAT OF STATE

FIRST SECTION - GENERAL AFFAIRS

From the Vatican, 6 June 2005

Dear Mr Moradkhan,

The Holy Father wishes me to express his gratitude for your kind letter and the gift of a copy of your book “A Scientific Review of the Spirit”. He appreciates your thoughtful gesture.

His Holiness will remember you in his prayers and he invokes upon you joy and peace in our Lord Jesus Christ.

Yours sincerely,

Gabriele Caccia

Monsignor Gabriele Caccia
Assessor

Mr John Moradkhan
c/o Loris Moradkhan
8 rue Molière
91520 EGLY

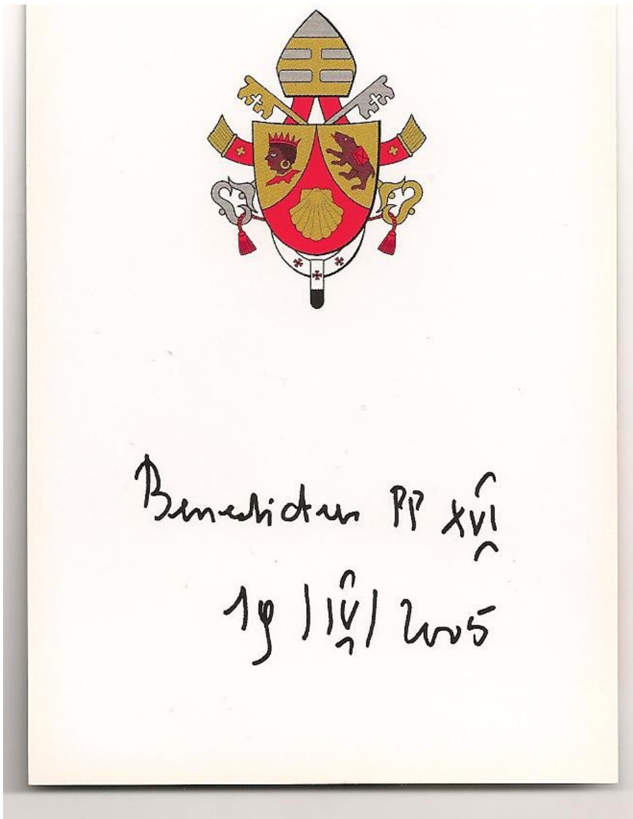

Benedictus PP XVI

19 IV 2005

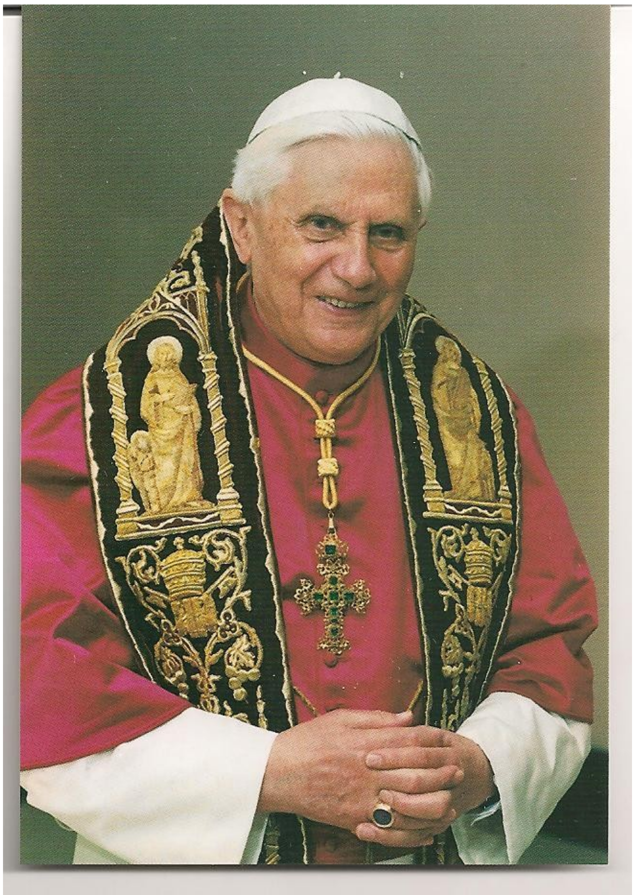

گله اش فدا می سازد. کلیسا نیز احتیاج به رهبرانی دارد تا آن را تعلیم تقدیس و راهنمائی نمایند اختیاراتی که خود مسیح به آنان داده است. و اینک فرصت را غنیمت شمرده و بیست و پنجمین سالگرد دستگذاری اسقفی این پدر بزرگوار را که موجبات تعالی خلیفه گری اورمیه را فراهم نموده. از طرف کشیشان گروه های وابسته و اعضاء کلیسای کاتولیک اورمیه تبریک و تهنیت عرض مینمائیم.

از سرور و نجات دهنده ما عیسی مسیح خواستاریم که شبانان درگذشته راحل را در جوار کرسی ملکوتیش بپذیرد که مطمعناً پذیرفته و شبانان فعلی را عمر طولانی و بصیرت همراه با درایت عطا نماید تا گله خود را در چمنزار ایمان و امید و صلح و آرامش رهبری کنند.

سالن اجتماعات کاتولیک ارومیه

ساختمان تجاری کاتولیکهای ارومیه

باغ انگور خلیفه گری در روستای تکیه اردوشاهی

مقر خلیفه گری کاتولیک ارومیه

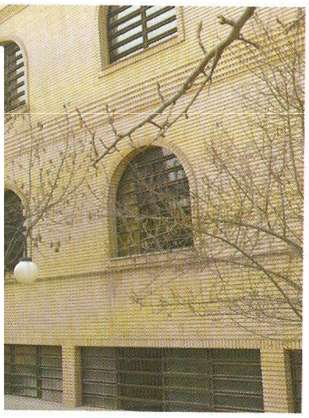

خانه سالمندان

کلیسای قلب مقدس خسروآباد سلماس

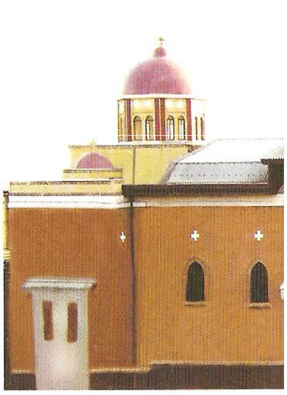

ت مریم مادر خدا ارومیه

کلیسای حضرت مریم سنگر برزوخان

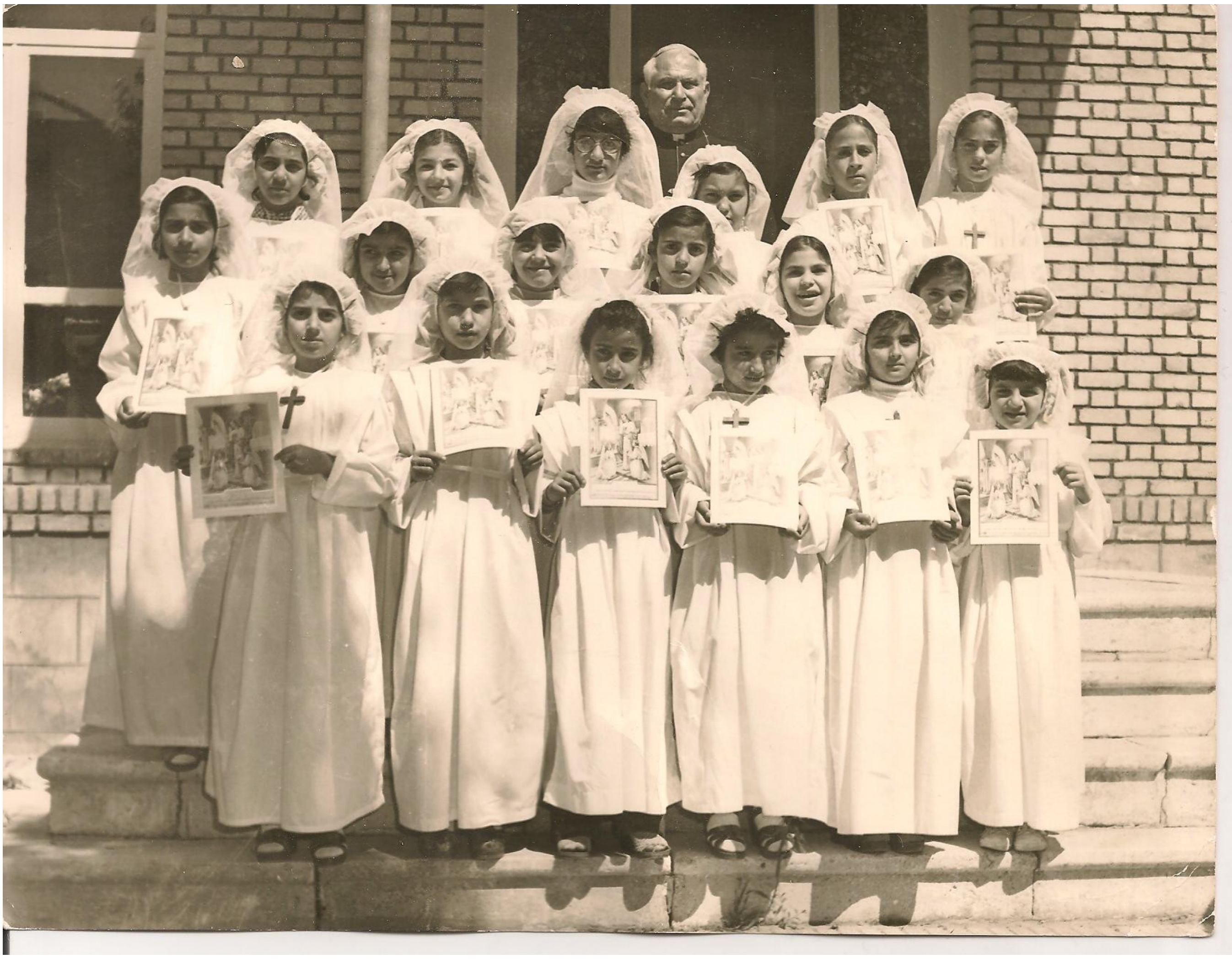

ܟܵܠܬ̈ܐ ܕܒܢܵܬܹ̈ܐ ܠܒܝܼܫܹܐ ܚܘܵܪ̈ܐ ܕܥܹܕܬܵܐ ܩܵܬܘܿܠܝܼܩܵܝܬܵܐ ܕܐܘܼܪܡܝ

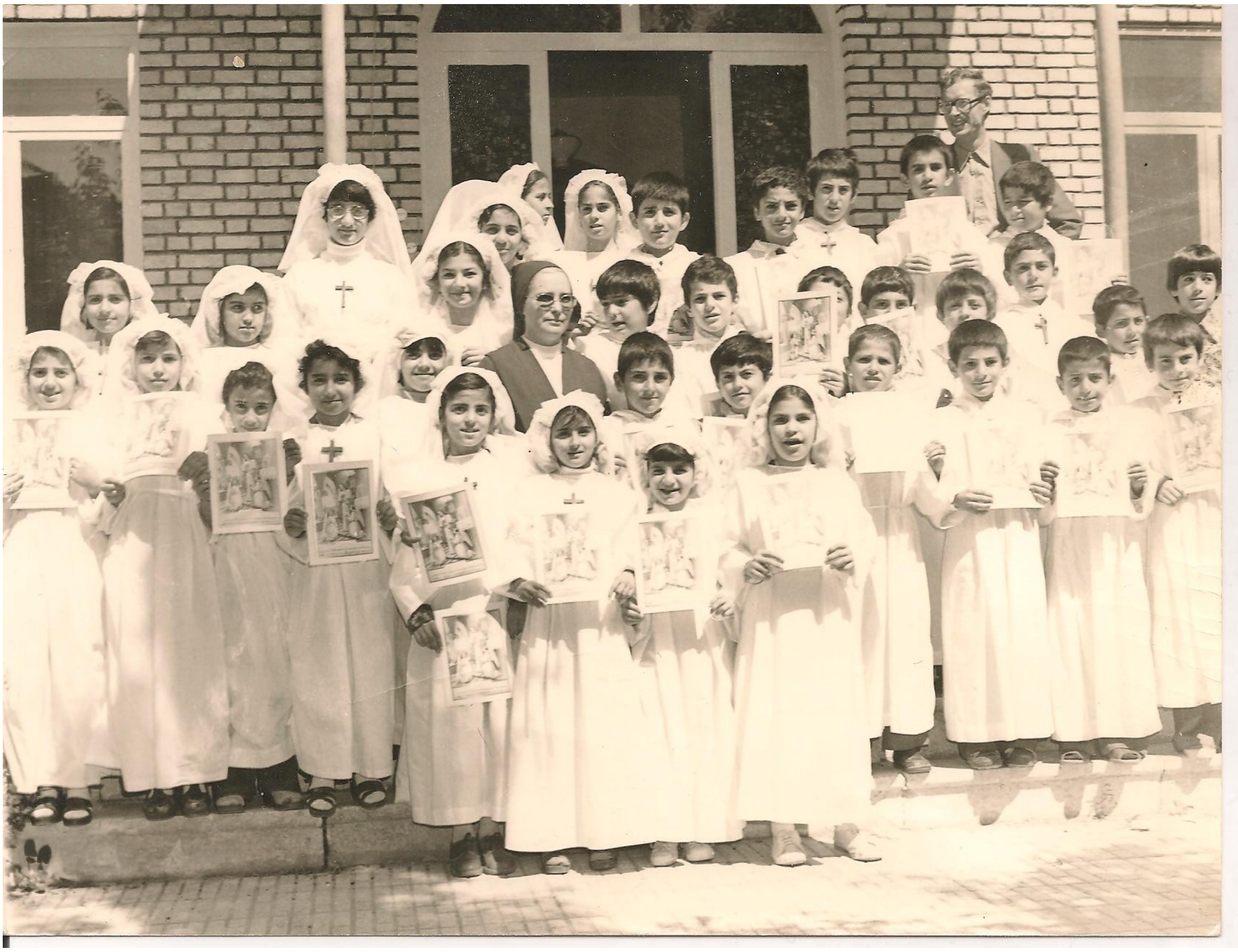

ܝܲܠܕ̈ܐ ܘܒܢܵܬܹ̈ܐ ܝܵܠܘܿܦܹ̈ܐ ܘܪܵ̈ܗܒܵܐ ܕܥܹܕ̈ܬܵܐ ܕܩܵܬܘܿܠܝܼܩܵܝܹܐ ܕܐܘܪܡܝ

"ܐ̈ܢܫܐ ܢܝܢܘ̈ܝܐ ܒܕ ܩܝܡܝ ܒܕܝܢܐ،
ܥܡ ܕܪܐ ܗܢܐ،
ܘܒܕ ܚܝܒܝ ܠܗ ܠܕܘܪܐ،
ܣܒܒ ܕܐܢܝ ܬܘܘܒܠܗ،
ܒܟܪܘܙܘܬܐ ܕܝܘܢܢ، ܘܗܐ
ܕܒܘܫ ܓܘܪܐ ܡܢ ܝܘܢܢ ܠܟܐ."

(ܡܬܝ 12:41)

ܦܬ ـ ܡܫܡܫܢܐ

ܟܠ ܡܢܕܝ ܒܦܘܠܚܢܐ ܕܐܠܗܐ، ܥܘܕܪܢܐ ܝܠܗ ܡܢ ܐܪܟܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܢ؛ ܒܝܬ ܢܗܪ̈ܝܢ. ܟܠܝܗܝ ܡܫܘܡܢܝ̈ܬܐ ܩܕܝܫ̈ܬܐ ܕܕܘܪ̈ܐ ܥܬܝܩ̈ܐ، ܗܪ ܐܝܟ ܘܡܦܩ̈ܐ ܕܝܢ ܒܪܐ؛ ܐܒܪ̈ܐ ܩܕܝ̈ܫܐ ܒܥܒ̈ܕܐ ܓܘ ܚܡܫܐ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܒܢܘܗܪܐ ܕܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ، ܘܟܢܘܫܝܘܬܐ ܥܡ ܐܠܗܐ ܚܝܐ، ܘܟܠ ܕܪܐ ܐܠܗ̈ܐ. ܐܒܪܗܡ، ܐܒܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܘܠܘܒܢܐ ܕܐܠܗܐ، ܝܠܗ ܡܢ ܕܝܢ ܘܡܢ ܐܘܡܬܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪ̈ܝܢ؛ ܪܥܝܘܗܝ، ܗ.ܕ. ܐܒܪܗܡ ܘܢܚܘܪ (ܢܡ ܕܐܢܫ ܕܦܝܫܠܗ ܡܥܘܡܪܐ "ܒܥܕܝܠ") ܘܡܦܩܘܗܝ (ܥܢܬ ܒܥܕܝܠ) ܒܪܐ ܡܢܟ (ܐܝܟ ܐܢܫ ܡܢ ܟܠ ܐܢܫ، ܗܘܝܐ ܝܠܗ!). ܓܘ ܟܠܗ ܕܢܝܚܐ ܥܡܘܬܐ، ܐܬܘܪܝܐ ܝܢܐ ܗܘ ܫܝܦܐ ܒܘܪ ܐܝܠܢܐ ܘܡܥܠܝܐ، ܕܐܠܗܐ ܡܘܦܠܚܘܗܝ ܠܗ ܐܝܟ ܩܠܝܬܐ ܕܐܒܪܗܡ ܩܐ ܦܠܚܘܬܐ ܕܒܥܕܝܠ ܐܠܗܐ.

ܠܗ ܕܢܝܚܐ ܐܢܫܐ ܝܐ، ܐܒܪܗܡ

ܐܗܐ ܡܢܝܢܐ ܕܐܠܦ ܘܬܘ ܩܒܠܐ ܝܠܗ ܡܘܡܕܢܐ ܠܫܢܬܐ ܕܬܘܡܪܬܐ ܕܐܘܡܬܢ ܐܬܘܪܝܬܐ.

ܗܝ؛ ܐܗܐ ܡܓܠܬܐ ܝܠܗ ܕܐܠܦ ܘܬܘ، ܗ.ܕ. ܕܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܡܥܝܢܐ، ܘܟܠ ܦܬܓܡܐ ܕܐ ܝܘܡܬܐ ܢܡܘܣ [illegible]. ܐܒܪܐ ܗܪ ܒܝ ܒܪܢܫܐ، ܠܐ ܢܡܘܣ ܝܫܘܥܝܐ ܕܐܗܐ ܗܘܐ ܠܗ ܣܒܪܐ ܠܡܘܒܠܘܬܐ ܥܡ ܐܘܡܬܢܘܬܢ. ܐܢܝ ܒܝܪܘܬܗ ܢܡܘܣ ܓܢܝ ܗܝ ܐܘܡܬܐ ܒܘܪ ܣܒܪܬܐ ܠܗ ܟܠܝܢܐ ܡܕܝܢܬܐ.

[illegible]

ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ

ܟܠ ܫܢܬܐ ܒܐ ܡܘܣܚ ܒܢܝ ܥܡܢ ܐܬܘܪܝܐ ܒܟܠܝܗ ܓܘܦܗ (ܟܠܕܝܐ ܘܐܬܘܪܝܐ ܘܡܕܢܚܝܐ ܒܬܪܘܝܗ ܫܘܡܗ) ܒܟܠܕܐ ܕܝܘܪܕܢܢ، ܘܥܡ ܕܘܟܬܗ ܡܘܕܝܬܝܢ ܠܥܡܕܬܐ ܠܘܬ ܡܫܝܚܐ ܠܘܬܝܗ، ܗܘ ܐܝܬܠܗ ܕܘܟܬܐ ܕܝܠܝܬܐ، ܠܗܘܬ ܒܢܝ ܥܡܢ ܐܬܘܪܝܐ، ܡܛܠ ܫܪܫܗ ܡܟܬܒܢܐ ܒܐ ܡܬܚܣ ܠܡܥܡܕ ܡܫܝܚܘܬܐ، ܘܐܝܟ ܗܘ ܕܝܠܗ ܦܪ̈ܝܫܐ ܡܢ ܫܡܗ، ܘܒܬܘܟܣܐ ܕܘܟ̈ܝܐ ܒܟܠܐ ܘܐܬܘܪ̈ܝܐ.

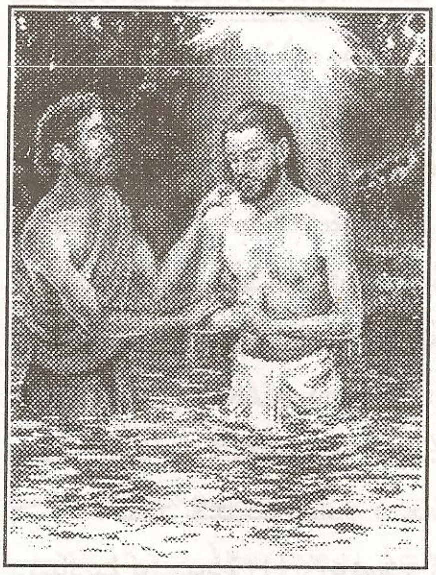

ܝܘܚܢܢ

ܒܐ ܡܫܪܐ ܝܘܚܢܢ ܒܗܝ ܥܕܢܐ ܒܟܬܐ ܡܕܡܝܬܐ ܡܢ ܢܘܠܗܐ، ܘܥܡ ܡܠܐ ܕܢܘܡܣܐ ܕܒܠܕܬܐ ܒܟܠܝܗ ܦܢܝܬܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܕܝܠܝܗ، ܘܡܢ ܥܡ ܦܠܛܬܐ ܡܢ ܥܕܬܐ، ܒܐ ܦܬܚ ܫܘܡܠܐ ܒܡܕܢܚܬܐ ܕܡܚܐ، ܘܡܫܡܐ ܠܗ ܪܒܢܐ ܡܛܠܬܐ ܠܗܘܬ ܒܥܠܡܘܬܐ. ܕܠܐ ܦܘܡܬܐ ܒܟܪ̈ܝܙܘܬܐ ܕܡܬܦܢܝܬܐ ܒܝܕ ܚܘܪܐ ܘܠܚܘܪܐ، ܣܓܪܐ ܘܐܚܢܢܐ ܘܐ ܢܡܪ̈ܐ.. ܘܡܪܬܐ.

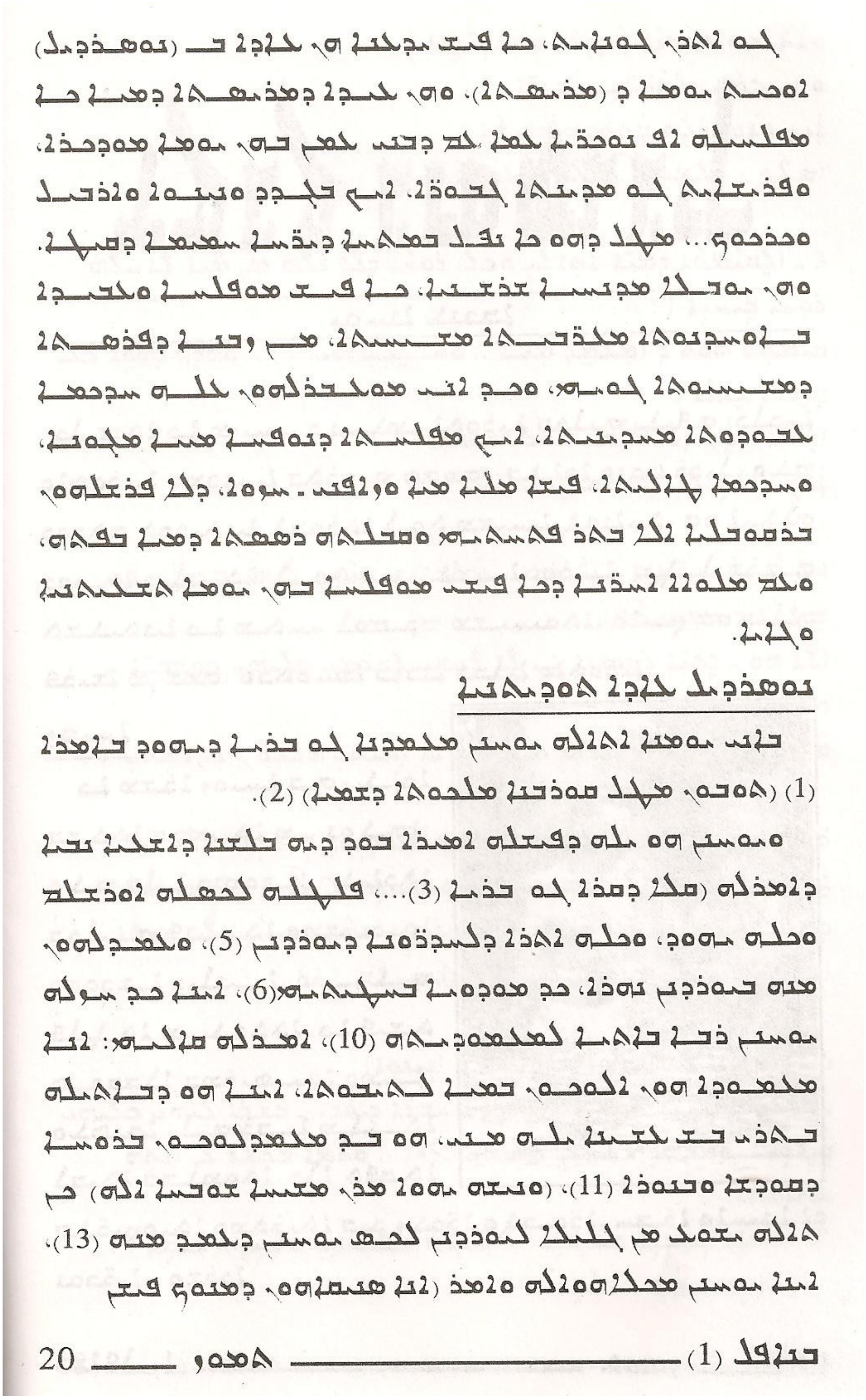

ܠܗ ܐܬܪܝ ܠܗܘܢܝܐ، ܒܐ ܦܫ ܡܬܟܢܝܐ ܗܝ ܠܐܬܪܐ ܒܝ (ܢܘܗܕܪܐ)
ܐܘܒܠܗ ܝܘܡܐ ܕ (ܡܕܝܢܬܐ)، ܘܗܝ ܠܐܬܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܡܢܐ ܒܐ
ܡܦܠܣܠܗ ܐܦ ܢܘܚܕܪܐ ܠܡܐ ܠܟ ܕܒܢܝ ܠܡܢ ܒܗܝ ܝܘܡܐ ܡܘܕܒܪܐ،
ܘܦܪܫܝܬܗ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܠܒܘܬܐ، ܐܝܟ ܒܓܕܕ ܘܢܝܢܘܐ ܘܐܪܒܝܠ
ܘܟܪܟܘܟ... ܡܛܠ ܕܗܘ ܒܐ ܢܩܠ ܒܝܬܐ ܕܢܫܐ ܣܟܡܐ ܕܡܘܨܠ.
ܘܗܝ ܝܘܡܐ ܡܕܝܢܬܐ ܬܪܝܢܝܬܐ، ܒܐ ܦܘܫ ܡܘܦܠܣܐ ܘܡܚܟܡܐ
ܒܐܘܚܕܢܘܬܐ ܡܚܬܝܬܐ ܡܬܝܚܕܬܐ، ܡܢ ܙܒܢܐ ܕܦܪܣܬܐ
ܕܡܬܝܚܕܬܐ ܠܗܘܢ، ܘܡܢ ܐܢܝ ܡܘܠܟܢܘܬܗ، ܟܠܗ ܚܕܟܡܐ
ܠܟܘܕܪܬܐ ܡܚܕܝܬܐ، ܐܝܟ ܡܦܠܣܬܐ ܕܢܘܦܩܐ ܡܢܐ ܡܟܘܢܐ،
ܘܚܕܟܡܐ ܠܐܠܗܐ، ܦܬܐ ܡܠܬܐ ܡܢܐ ܘܙܐܦܐ. ܣܘܐ، ܕܠܐ ܦܪܢܣܗܘܢ
ܒܪܘܟܠܐ ܐܠܐ ܒܗܪ ܦܫܣܗ ܘܡܟܠܬܗ ܪܫܬܐ ܕܡܢܐ ܒܦܬܗ،
ܘܡܢ ܡܠܘܐܐ ܐܣܪܢܐ ܕܒܐ ܦܫܐ ܡܘܦܠܣܐ ܒܗܝ ܝܘܡܐ ܬܟܬܒܐ
ܘܠܐܐ.

ܢܘܗܕܪܐ ܠܐܬܪܐ ܬܘܕܝܬܐ

ܒܐܢܝ ܝܘܡܐ ܐܬܐܠܗ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܠܗ ܒܪܝܐ ܕܝܗܘܕ ܒܐܡܪܐ
(1) (ܬܘܒܘ، ܡܛܠ ܩܘܪܒܢܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ) (2).

ܘܝܘܚܢܢ ܗܘ ܝܠܗ ܕܦܫܠܗ ܐܡܝܪܐ ܒܘܕܝܗ ܒܠܫܢܐ ܕܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ
ܕܐܡܪܠܗ (ܩܠܐ ܕܩܪܝܐ ܠܗ ܒܪܝܐ (3)... ܦܠܛܠܗ ܠܒܫܠܗ ܐܘܪܟܠܗ
ܘܟܠܗ ܝܘܕ، ܘܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܠܚܕܪܢܐ ܕܝܘܪܕܢ (5)، ܘܡܥܡܕܠܗܘܢ
ܡܢܗ ܒܝܘܪܕܢ ܢܗܪܐ، ܒܕ ܡܘܕܘܝܐ ܒܚܛܗܝܗܘܢ(6)، ܐܝܢܐ ܒܕ ܚܙܠܗ
ܝܘܚܢܢ ܪܒܐ ܒܐܬܝܐ ܠܡܥܡܘܕܝܬܗ (10)، ܐܡܪܠܗ ܡܟܠܝܗ: ܐܢܐ
ܡܥܡܕܐ ܗܝ ܐܠܘܟܘܢ، ܒܡܝܐ ܠܬܝܒܘܬܐ، ܐܝܢܐ ܗܘ ܕܒܐܬܐܠܗ
ܒܬܪܝ ܒܐ ܚܝܠܬܢܐ ܝܠܗ ܡܢܝ، ܗܘ ܒܕ ܡܥܡܕܠܘܟܘܢ، ܒܪܘܚܐ
ܕܩܘܕܫܐ ܘܒܢܘܪܐ (11)، (ܘܡܪܫܗ ܝܘܐܐ ܡܪܝ، ܡܢܩܝܐ ܒܝܕܪܐ ܐܠܗ) ܒܢ
ܬܐܠܗ ܝܫܘܥ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܠܝܘܪܕܢ ܠܓܒ ܝܘܚܢܢ ܕܥܡܕ ܡܢܗ (13)،
ܐܝܢܐ ܝܘܚܢܢ ܡܟܠܝܘܗܝ ܘܐܡܪ (ܐܢܐ ܣܢܝܩܐ ܝܘܢ، ܕܡܢܘܟ ܦܝܫܢ

ܘܡܚܕܐ، ܘܐܝܬ ܠܫܡܠ ܐܬܐܠܗܘܢ (14)، ܘܫܘܕ ܗܘ ܡܦܢܝܠܗ (ܒܟܘܡ ܗܒܐ، ܡܛܠ ܗܕܟܐ ܚܒܝܫܐܝܠܗ ܡܢܠܝ ܕܬܘܡܣ ܟܠܗ ܟܐܢܘܬܐ)، ܒܗܝ ܟܕܢܐ ܒܟܡܠܗ، ܘܡܫܕܠܗ ܝܘܡܐ ܟܠܗ ܒܠܡܐ. (ܐܘܬܒܠܗܝ ܕܬܡܝ/3).

ܘܡܢ ܐܬܐܠܗܘܢ، ܚܢܢ ܠܟܘܪܐ ܐܚܝ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܬܡܐ، ܟܠܠܒܐ ܡܢ ܡܢܝܢܐ ܒܘܟܢܐ ܐܠܗ ܡܫܡܘܕܝܬܐ، ܗܘܘ ܘܬܠܡܝܕܗ ܡܫܘܪܐܠܗܘܢ، ܡܫܡܘܕܐ ܐܢܐ، ܘܟܕ ܡܢܝܢܐ ܗܘܐ ܝܬܝܪ ܠܐܪܒܥܐ ܐܠܦܐ ܦܪܨܘܦܐ، ܗܕܟܐ ܒܫܡܐ ܗܘܐ ܡܫܡܕܬܝܗ ܦܪܨܘܦܐ ܦܪܨܘܦܐ، ܘܡܫܕܪܠܗܘܢ ܬܠܡܝܕܐ ܒܡܫܪܝܬܐ ܕܡܫܐ ܟܠܗܝ، ܐܝܟ ܒܘܬܦܬܗ ܥܡ ܡܪܝ ܝܘܡܐ ܡܢܝܢܐ ܒܡܫܡܘܕܝܬܐ، ܘܟܪܒܬܗ ܒܫܡܐ ܡܫܘܕܪܐ، ܐܝܟ ܕܦܩܕܠܗ ܠܡܫܕܐ ܒܫܡܗ ܦܪܘܡܐ. ܘܡܫܕܐ ܠܗܘܢ ܡܢܝܢܐ ܝܠܗ ܡܢ ܚܡܫܐ ܐܢܫܐ، ܘܟܐ ܦܝܫ ܡܫܘܒܝܢܐ ܚܕ ܐܪܒܐ ܐܢܫܝܐ، ܘܠܡܫܬܝܬܐ ܕܦܪܨܘܦܐ ܠܗܘܕܝܬܐ ܡܫܝܚܝܬܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܘܗܠ ܝܘܡܢܐ. ܘܟܠ ܫܒܬܐ ܕܡܛܠ ܠܫܒܥ ܗܕܝ ܡܕܝܢܐ، ܘܟܠ ܕܦܝܫ ܡܘܡܫܕܐ ܒܝܕ ܒܗܝ ܠܗ ܟܕܬܐ، ܘܬܠܡܝܕܐ ܕܒܢܝ. ܒܬܐ ܘܡܕܝܢܐ، ܘܟܐ ܦܝܫ ܗܝ ܦܘܪܫܐ ܡܫܘܒܝܢܐ ܐܢܫܐ ܠܗܘܢ ܒܬܘܬܐ ܕܡܘܚܝ ܒܗ، ܡܛܠ ܕܫܒܪܐ ܒܗܝ ܝܘܡܐ، ܟܐ

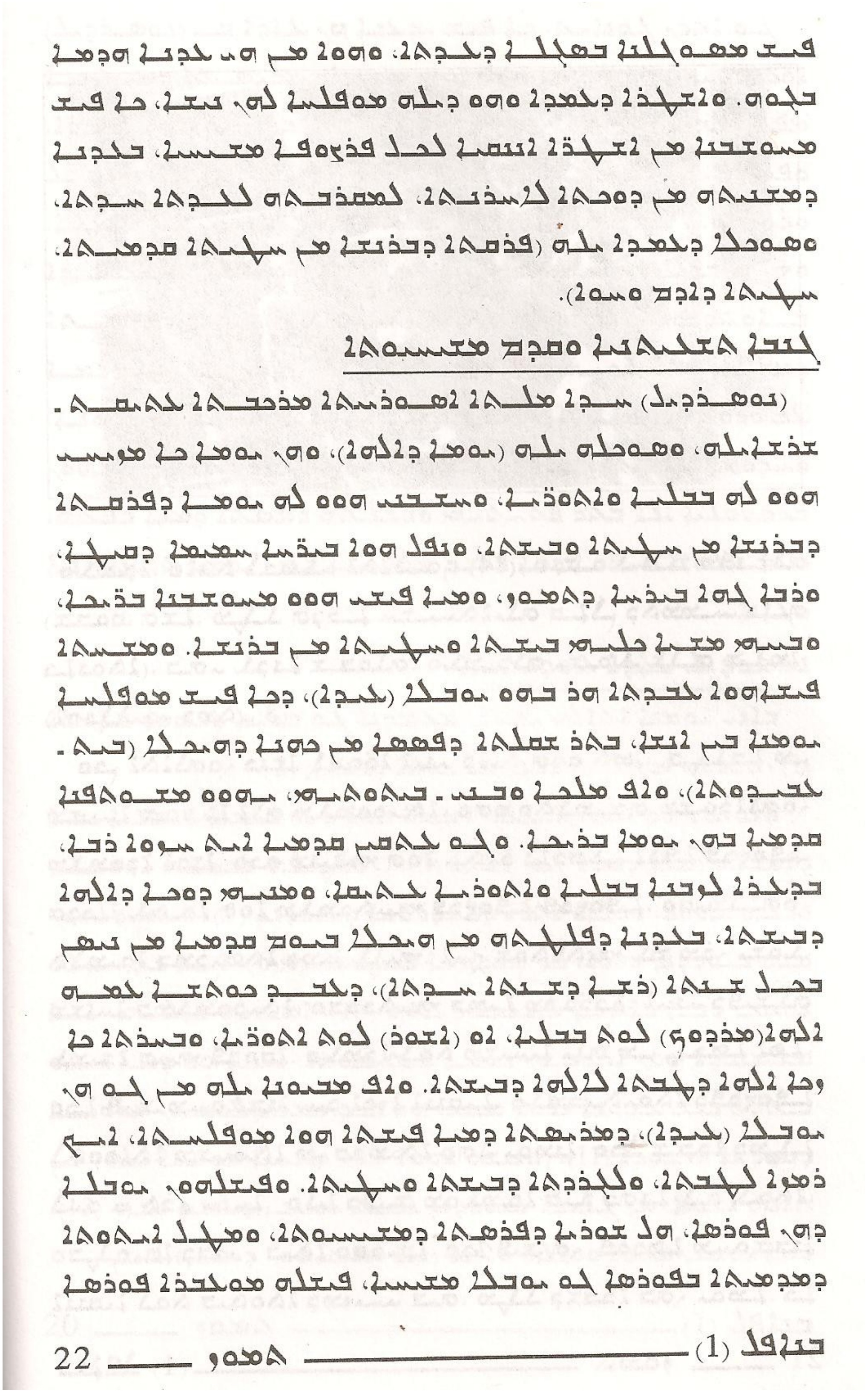

ܦܫ ܡܫܘܟܠܠܐ ܒܡܠܠܐ ܕܟܬܒܬܐ؛ ܘܗܘܐ ܡܢ ܗܝ ܟܬܒܢܐ ܗܕܡܐ ܟܬܒܗ. ܘܐܝܬܪܐ ܕܡܡܠܐ ܗܘܐ ܕܒܠܗ ܡܫܘܚܠܦܐ ܠܗ، ܝܘܡܢܐ، ܟܕ ܦܫ ܡܫܘܟܠܠܐ ܡܢ ܐܝܬܪܐ ܐܢܫܝܐ ܠܟܠ ܦܪܨܘܦܐ ܡܫܝܚܝܐ، ܟܬܒܢܐ ܕܡܝܬܝܗ ܡܢ ܕܘܟܬܐ ܠܐܚܪܝܬܐ، ܠܡܫܪܝܬܗ ܠܟܬܒܬܐ ܚܕܬܐ. ܘܫܘܟܠܐ ܕܡܡܠܐ ܠܗ (ܦܪܘܬܐ ܕܟܪܝܝܐ ܡܢ ܚܕܬܐ ܡܕܡܬܐ، ܚܕܬܐ ܕܐܕܡ ܘܫܘܐ).

ܠܫܢܐ ܣܘܪܝܝܐ ܘܩܕܡ ܡܫܝܚܘܬܐ

(ܝܘܣܝܦܘܣ) ܚܕܐ ܡܠܬܐ ܐܫܘܪܝܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܠܐܬܘܪܝܐ. ܟܪܐܝܠܗ، ܘܫܘܚܠܗ ܠܗ (ܝܘܡܢܐ ܕܐܠܗܐ)، ܘܗܝ ܝܘܡܢܐ ܟܕ ܡܘܣܚ ܗܘܐ ܠܗ ܟܬܒܐ ܐܬܘܪܝܐ، ܘܣܟܝܟ ܗܘܐ ܠܗ ܝܘܡܢܐ ܕܦܪܫܬܐ ܕܟܪܝܝܐ ܡܢ ܚܕܬܐ ܘܟܬܒܬܐ، ܘܟܠ ܗܘܐ ܟܬܒܐ ܚܟܡܬܐ ܕܡܫܝܚܐ، ܘܪܒܐ ܠܗܘ ܟܪܝܫܐ ܕܐܡܗܘܢ، ܘܐܡܐ ܦܫܝܢ ܗܘܐ ܡܫܘܟܠܠܐ ܟܪܝܟܐ، ܘܟܢܫ ܡܠܝܐ ܟܠܗܘܢ ܟܬܒܬܐ ܘܚܕܬܐ ܡܢ ܟܪܝܝܐ. ܘܡܫܝܚܘܬܐ ܦܫܝܛܘܬܐ ܠܟܬܒܬܐ ܗܪ ܟܗܘ ܝܘܡܢܐ (ܠܟܬܒܐ)، ܕܟܢ ܦܫ ܡܫܘܚܠܦܐ ܝܘܡܢܐ ܟܡ ܐܝܟܢܐ، ܟܐܪ ܟܡܠܬܐ ܕܦܫܛܐ ܡܢ ܟܗܢܐ ܕܝܘܡܢܐ (ܟܬܟܬܒܘܬܐ)، ܘܐܦ ܡܠܟܐ ܘܟܬܝ- ܟܬܘܒܝܗ، ܝܗܘܐ ܡܫܘܚܬܦܐ ܡܕܡܢܐ ܟܗܝ ܝܘܡܢܐ ܟܪܝܟܐ. ܘܟܠܗ ܟܬܡܢ ܡܕܡܢܐ ܐܝܟ ܚܘܒܐ ܪܟܐ، ܟܕܟܪܐ ܠܘܟܢܐ ܟܟܠܢܐ ܘܐܬܘܪܝܐ ܟܬܝܡܐ، ܘܡܫܝܚܝ ܕܘܟܐ ܕܐܠܗܐ ܕܟܬܒܬܐ، ܟܟܬܒܢܐ ܕܦܠܛܬܗ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܟܗܘܢ ܡܕܡܢܐ ܡܢ ܝܘܡ ܟܟܠ ܫܢܬܐ (ܪܫܐ ܕܫܢܬܐ ܚܕܬܐ)، ܕܟܬܒ ܟܘܬܟܢܐ ܠܟܡܗ ܐܠܗܐ(ܡܪܕܘܟ) ܠܗܬ ܟܟܠܢܐ، ܐܘ (ܐܫܘܪ) ܠܗܬ ܐܬܘܪܝܐ، ܘܟܫܪܬܐ ܟܕ ܘܟܕ ܐܠܗܐ ܕܛܒܬܐ ܠܐܠܗܐ ܕܟܬܒܬܐ. ܘܐܦ ܡܟܬܘܒ ܠܗ ܡܢ ܠܗ ܗܝ ܝܘܡܢܐ (ܠܟܬܒܐ)، ܕܡܪܝܫܬܐ ܕܡܢܐ ܦܫܛܐ ܗܘܐ ܡܫܘܚܠܦܬܐ، ܐܝܟ ܪܡܙܐ ܠܛܒܬܐ، ܘܠܟܪܝܬܐ ܕܟܬܒܬܐ ܘܚܕܬܐ. ܘܦܫܝܠܗܘܢ ܝܘܡܢܐ ܕܗܝ ܦܘܪܫܐ، ܗܠ ܫܘܪܝܐ ܕܦܪܫܬܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ، ܘܡܛܠ ܐܝܬܘܬܐ ܕܡܕܡܬܐ ܟܦܘܪܫܐ ܠܗ ܝܘܡܢܐ ܡܫܝܚܐ، ܦܫܠܗ ܡܫܘܚܠܦܐ ܦܘܪܫܐ

ܓܘ ܝܘܒܠܐ (ܥܐܕܐ) ܕܡܫܝܚܘܬܐ، ܘܫܘܬܦܢܐ ܡܢ ܥܐܕܐ ܐܢܫܝܢܐ ܕܝܕܗ. ܘܠܐ ܒܠܚܘܕ ܗܝ ܦܘܪܫܐ، ܐܠܐ ܐܝܬ ܦܘܪ̈ܫܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܝܟ ܕܦܝܫܠܗܘܢ ܡܗܝܡܢܐ ܓܘ ܡܫܝܚܘܬܐ، ܡܢ ܙܒܢܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܩܕܡ̈ܝܐ. ܘܡܢܗܘܢ (ܒܥܘܬܐ ܕܢܝܢܘܝ̈ܐ) ܨܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܝܘܡܢ̈ܐ، ܘܗܝ ܕܒܕܟܪܐ ܝܠܗ ܫܘܘܫܘ ܠܗܘܢ ܢܒܝܐ، ܕܦܫܝܢܐ ܝܠܗ ܡܕܝܢܐ ܗܘܝܐ (ܢܒܝܐ ܝܘܢܣ). ܕܗܠܐ ܫܘܦܢܘ ܐܝܬ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܢܝܢܘܐ (ܡܘܨܠ) ܒܥܕܢܐ ܩܕܡܝܬܐ..

ܘܡܢ ܗܘܐ ܕܡܗܘܡܕܢܐ ܓܘ ܡܠܟܘܬܐ ܡܫܕܪܐ، ܡܫܘܟܢܝܠܗ، ܦܪܠܡܢ ܕܩܠܝܡܐ ܕܟܘܪܕܣܬܢ، ܠܦܘܪܫܐ ܕܟܠܗ ܕܝܘܡܕܒܥܕ ܚܕ ܒܚܠܢܐ ܪܘܡܢܐ، ܠܚܠܡܗ ܒܢܝ. ܥܡܡ، ܡܚܠܠ ܡܢ ܕܒܚܒܢܐ ܝܠܗ ܗܝ ܝܘܡܐ، ܡܢ ܪ̈ܡܘܙܐ ܘܫܘܚܠܦܐ ܫܟܝܠܬܢܐ ܥܡܡܐ، ܘܟܘܡܕ ܕܘܟܬܗ ܬܘܕܝܬܢܐ ܓܝܬܐ، ܡܢ ܒܬܪ ܦܪܫܬܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ، ܓܘ ܒܝܬ ـ ܢܗܪܝܢ، ܐܪܒܥܐ ܕܗܝ ܡܬܕܢܚܘܬܐ ܒܝܢ ܥܡܡܝܢܬܐ ܘܦܝܫܬܐ ܓܘ ܚܠܡܐ، ܘܐܬܪܐ ܕܚܡܐ ܐܬܘܪܝܐ ܕܪܪܐ، ܡܪܐ ܕܟܪܐ ܡܕܡܝܐ، ܟܦܪܫܬܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ ܒܟܠܗ ܡܕܝܢܐ..

ܘܫܘܬܡܐ، ܥܒܘܡ ܕܒܪܟܐ ܡܢܐ ܕܢܦܠܬܐ ܘܫܘܒܚܐ، ܕܬܪܝ ܢܘܪܐ ܐܡܝܢܐ ܕܡܠܬܐ ܘܦܪܬܐ ܠܚܠܡܗ ܒܢܘܢܗ، ܘܡܫܦܟܢ ܚܠܡܗ ܥܠܡܐ ܘܡܘܘܫܢܐ ܘܐܫܘܬܐ..

ܡܒܘܥܐ:

1. ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܡܬܝ /3 (1 ـ 16).
2. ܟܘܪܗܐ ܕܙܟܘܬܐ (ܡܫܝܚܐ ܡܕܡܝܐ).
3. ܚܘܬܐ ܝܘܡܬܐ ܓܘ ܐܬܪܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ، ܓܘܪܓܝ ܒܘܬܪܘܣ.
4. ܟܬܒܐ ܡܫܝܚܐ ܕ (48).
5. ܐܬܪܐ ܕܒܝܬ ـ ܢܗܪܝܢ(ܓܘ ܐܘܟܪܝܢܐ).

ܐ ܡ ܐ ܒܠܒ

ܚܕܐ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܥܠ ܬܫܡܫܬܐ ܕܥܕܬܐ ܕܐܘܢܓܠܝܐ ܠܗ ܐܘܪܗܡ: ܚܕܐ ܐܘܓܬܐ (ܡܬܝܢܐ)

ܕܐܡܝܢܬܐ ܬܦܩܠܗܘܢ ܕܡܫܝܚܝܐ ܐܬܘܪܝܐ ܠܗ ܐܘܪܗܡ، ܟܠܝܠܐ ܕܥܕܬܐ ܟܬܘܠܝܩܝܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܡܢ ܟܡ ܕܘܪ̈ܐ ܒܕܪ̈ܐ ܕܗܘܘ ܒܘܬ ܕܪ̈ܓܐ ܡܫܘܡܠܝܐ ܕܥܕܬܗܘܢ، ܘܒܘܫ ܙܘܕܐ ܡܫܟܚ ܓܘܒܝ̈ܢܬܐ ܕܡܫܘܡܠܐ ܕܗܘܘ ܡܢ ܡܫܝܚܝܐ ܒܗܘܘ، ܒܚܕܘܬܐ ܡܘܒܠܝܗܘܢ ܠܗܘܢ، ܐܝܟ ܡܫܝ̈ܚܝܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ، ܡܢ ܒܬ ܟܢܝ ܗܘܘ ܚܕܐ ܥܡܝܩܬܐ ܚܕܘܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ. ܡܫܝ̈ܚܝܐ ܥܡܘܪ̈ܐ ܕܐܡܝܢܬܐ ܐܬܝܐ ܠܗܘܢ، ܐܝܕܐ ܡܠܝܬܐ ܘܡܥܡܘܕܝܐ ܡܪ̈ܐ ܒܚܬܐ ܘܒܢܡܘܠܬܐ ܕܘܙܐ. ܦܪܓܐ ܡܝܐ ܠܗܘܢ، ܒܐܦܫܝܘܬܐ ܓܪܫ ܠܗ ܒܪ ܦܘܡܐ ܕܟܠܝܬܐ ܥܠ ܦܫܝܛܘܬܐ ܕܓܒܝ̈ܗܘܢ. ܐܝܢ ܥܘܬܐ ܦܠܗܘܢ، ܡܕܪ̈ܫܐ ܘܟܢܫ-ܒܬܝ̈ܗܐ ܘܡܘ ܝܠܦܠܗܘܢ، ܬܐܘܙܐ ܚܕܬܐ ܕܚܒܘܬܐ ܘܬܫܒܚܬܐ. ܡܘ ܝܠܦܠܗܘܢ، ܡܢ ܡܘܕܝ ܐܝܬ ܠܗ ܐܘܢܓܠܝܘܢ. ܟܠܝܬܐ ܦܫܝܛܬܐ ܕܐܬܐ ܕܘܪ̈ܓܐ ܟܐ ܝܕܥܐ ܗܘܐ ܒܘܬ ܦܫܝܛܘܬܗܘܢ. ܐܗܐ ܓܘܢܐ ܕܟܠܝܬܐ ܕܥܕܬܐ ܕܗܘܐ، ܡܢ ܡܝܚܬܐ ܕܡܫܦܠܬܐ ܕܗܘܐ ܐܬܐ ܠܗ ܥܠ ܐܝܕܗܘܢ. ܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܟܐ ܚܘܦܢ ܠܗ ܟܐ ܗܘܝܐ ܒܠܦܟܐ، ܗܟܢ ܦܬܠܗܘܢ ܡܘܪ̈ܟܐ ܡܢ ܐܝܢ ܦܬ̈ܝܟܐ ܡܢ ܚܕܐ ܟܘܡܬܐ ܟܬܘܠܝܩܝܬܐ ܝܐ. ܬܫܒܚܬܐ ܐܘܡܬܐ ܝܐ ܟܬܟܐ-ܟܡ ܗܦܢ ܒܬܐ ܡܘܪܟܠܗܘܢ ܢܟܬܐ. ܐܕܒܢܡ ܐܦܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܟܐܢܟܐ ܚܕܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ، ܒܪܝܬܐ ܟܠܗ ܚܘܒܪܐ ܒܝܠܚܘܕ ܡܢ ܦܪܓܐ ܚܘܒܪܐ ܠܝܬ ܠܗ ܐܡܬܘܬܐ ܐܢܬܝܐ.

ܐ ܡ ܐ ܒ:

ܐܵܢܵܐ ܪ̈ܒܝ ܓܵܝܵܐ ܥܡܝܼܩܵܐ ܠܒ ܡܥܝܼܩܘܼܬܵܐ ܕܝܼܒܘܼܬܵܐ ܐܵܬܘܼܪܵܝܬܵܐ ܡܢ ܡܝܼܠܬܵܐܕ: (ܐܠܦ ܘܬܘ) ܝܲ: ܡܲܥܘܼܠܵܐ ܡܵܢܵܐ ܕܟܲܢܵܫܵܐ ܚܕܬܵܐ ܡܢ: ܐܵܢܵܐ ܥܡܝܼܩܵܐ ܝܘܸܢ ܪܵܒܵܐ ܡܲܥܠܵܐ ܕܡܢܝܵܐ ܡܢ ܐܲܕܲܡܵܐ ܡܝܼܠܬܵܐ. ܐܵܦ ܝܲ: ܦܪܘܿܦܵܐ ܦܥܝܠܵܐ ܡܢ ܐܲܕܲܡܵܐ ܐܘܼܡܬܵܐ ܓܲܢܵܢܵܐ ܕܡܢܝܬܵܐ ܝܘܸܢ ܡܢ ܡܲܥܒܕܵܐ ܝܫܘܥ ܡܢܪܢܐ ܚܥܒܕܵܐ ܕܐܲܕܲܡܵܐ ܡܝܼܠܬܵܐ.

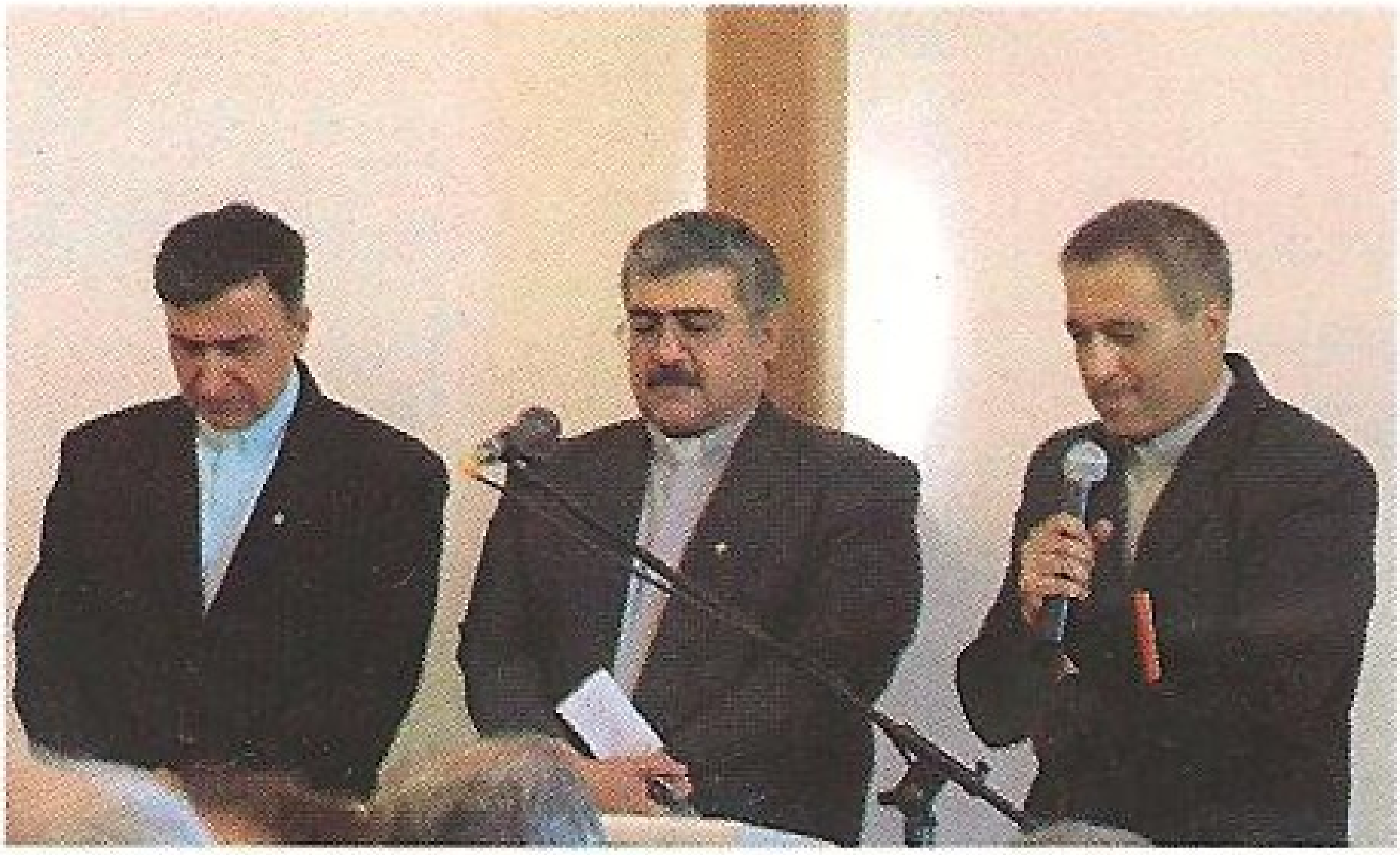

ܡܢ ܝܡܝܢܵܐ : ܡܵܪܝ ܦܪܝܘܣ ܢܠܘܝܐ ܢܠܘܬܐ، ܡܵܪܝ ܝܫܘܥ ܘܡܵܪܝ ܐܝܠܝܐ

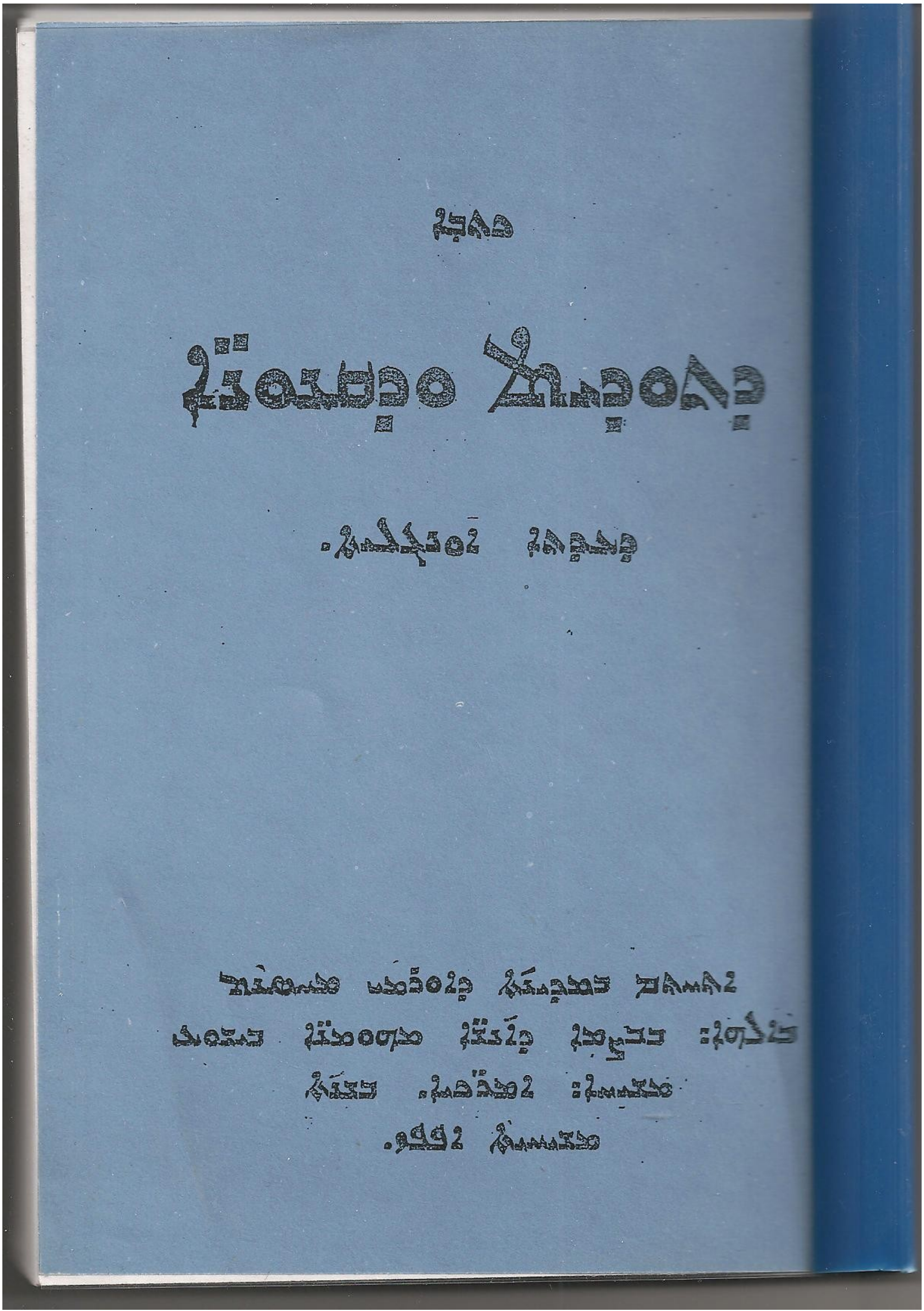

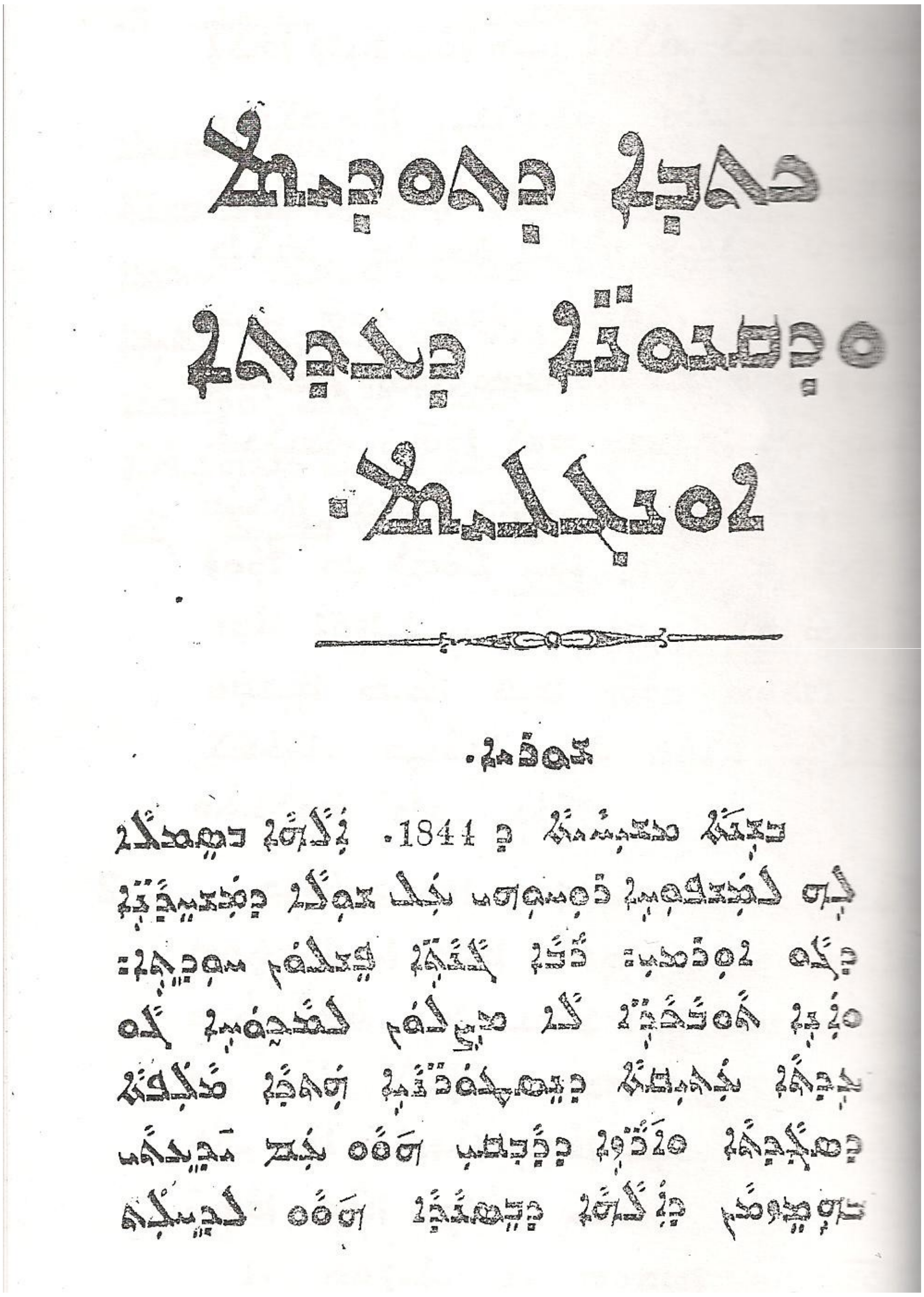

ܫܘܕܥܐ.

ܙܗܪܝܪܐ ܕܒܗܪܐ ܦܫܘܛܬܐ ܩܕܡܝܬܐ

ܠܗ ܕܪܐ ܚܕܬܐ .. ܒܐܬܝܐ ܠܗ̇ "ܙܗܪ̈ܝܪܐ ܕܒܗܪܐ" ܐܝܟ ܦܫܘܛܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ، ܟܕ ܢܦܩܠܗ ܒ "ܐܘܪܡܝܐ" ܒܫܢܬܐ 1849 ܡܫܝܚܝܐ ܩܕܡܝܐ ، ܘܐܬܐܠܗ ܒܬܪܗ ܡܢܝܢ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܒܚܕܪܐ .. ܐܝܟ ܫܦܪ̈ܘܢܐ ܘܡܓܠ̈ܬܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܠܗ ܒܢܬ ܢܘܪܝܢ ، ܒܦܪܝܫܘܬܐ ܠܗ ܐܘܪܡܝܐ ܘܛܗܪܢ ، ܘܠܗ

ܐܡܕ "ܕܝܪ ܒܟܪ" ܘܢܝܢܘܐ ܘܟܪܟܘܟ ، ܘܠܒܢܢ .. ܘܚܪܬܐ ܠܗ ܡܛܘܝܐ ܝܒܫ̈ܬܐ (قارات) ܕܐܡܪܝܟܐ .. ܘܐܘܪܘܦ ܘܐܦ ܐܘܣܬܪܠܝܐ ܘܗܢܕܘ .

ܩܪܝܬܐ ܕܒܗܪܐ

ܡܘܣܝܠܗ ܫܦܪ̈ܘܢܐ ܕ (ܒܗܪܐ) ܒܡܢܐ ܬܪܝܨܐ ܠܝܗ ܟܠ ܚܕ ܗܘ ܘܟܠ ܩܪܘܝܐ ، ܡܢ ܗܘܐܠܗ ܚܡܫܐ ܟܠ ܠܕ̈ܒܝܐ ܘܡܫ̈ܩܠܬܐ ܘܡܠ̈ܟܫܬܐ ܕܥ̈ܡܐ ܐܘܡܬܢ .. ܕܝܠܢ ܒܡܪ̈ܕܘܬܐ ܘܡܠ̈ܬܐ ܘܡܢܫܘܗܝܐ ܕܥܡܢ ، ܘܚܘܐ ܘܡܚܘܐ ܒܗܠ̈ܝܐ ܘܟܘܠܟ̈ܝܐ ܕܒܗܪܐ ܠܗ ܚܘܝܬܐ ܘܕܒܝܬܢ ܕܥܡܢ ..

ܩܪܝܬܐ ܚܪܝܬܐ ܕ (ܒܗܪܐ) ܠܗ ܕܡܢܐ ܕ 149 ܕ (ܙܗܪ̈ܝܪܐ ܕܒܗܪܐ) ܕܗܘܐ ܗܘܠܗ ܘܕܘܟܪ̈ܢܐ ܘܣܘܕܪ̈ܐ ܘܡܠܘ̈ܐ 22 ܠܠܘܚ̈ܝܬܐ ܘܡܩ̈ܢܝܬܐ ܘܡܣܟܣܢܝܬܐ ܠܡܐܕ ܦܬܝܐ ܘܕܒܠܗܝܢ ܘܗܝ ܕܠܠܘܗܘܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ، ܘܚܪܬܐ ܗܘܐ ܚܕ ܙܒܢܐ ܪܒܐ ܒܦܘܪܫܢܐ ܕܡܢܝܢܐ ܕ 150 ܫܢ̈ܝܐ ܕ (ܙܗܪ̈ܝܪܐ ܕܒܗܪܐ) ܒܗܘܢܝܢ .. ܘܦܠܘܚ̈ܐ ܕܝܠܗ ܟܠܗܐ ܕܚܕܘܬܐ ܠܝܗ ، ܕܗܘܐ ܒܪܡܠܐ ܒܗܡܙ ܠܩܪܝܬܐ (ܕܒܗܪܐ).. ܘܕܘܐ ܡܢ ܟܫܪܐ ܒܗܘܢܝܢ ، ܚ ܘܕܘܐ ܡܢ ܟܫܪ ܒܗܢ̈ܝܬܐ ܚܕܬܐ ܡܬܝܠܗ ܐܟܐ ܘܬܡܢ .. ܘܚܕ ܫܘܡܬܐ ܪܒܐ ܡܢܝܗ ܦܬܠܗ ܦܪܝܫܐ ܥܠ ܦܬܘܬܐ ܕ (ܒܗܪܐ) ܒܠܒܝܢ ܚ ܠܟܠܐ ܥܪܒܝܐ .. ܘܐܦ ܥܠ ܦܬ̈ܘܬܐ ܕ ܡܓܠ̈ܬܐ ܕܝܠܢ .. ܥܪܒܝܬܐ ܐܝܬ ܦܬ̈ܘܟܐ ܘܦܢ̈ܝܬܐ ܕܥܠܡܐ ܡܫܡܫ ܡܬܘܠܬܐ ܥܠܝܕ ܒܚܕ ܦܘܠܚܐ ܕܕܡܐ .. ܐܠܐ ܥܠܝܗ ܡܠܝܗ ܕܡܚܐ ܕܚܝܐ ..

ܡܚܘܝܠܗ ܦܬܓܡܘܗܝ، ܕܝܕ ܒ̈ܪܝ ܠܫܘܪܟܘܗܝ.
ܕܠܒܟܘܢ، ܕܟܠܟܘܢ، ܦܬܚܘܢ، ܣܕܒܟܘܢ؛
ܒܢ̈ܝ ܐܘܡܬܝ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܠܘܚܡܬܐ ܡܠܬܐ ܕܘܝܢܐ.

4 - ܒܢ̈ܝ ܐܘܡܬܝ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܗܘܝܬܐ ܡܕܘܝܢܐ.
ܐܘܦ ܢܝܫܘܢ، ܘܐܢ ܢܚܫ ܒܝܬܘ̈ܝܐ، ܒܚܘܫܒܐ ܡܒܝܢ̈ܐ.
ܗܕܝ ܣܝܕܗ ܦܘܪܩܢܘܢ، ܠܦܘܩܢܘܗܝܟܘܢ.
ܒܕ ܗܘܡܫܘܡܠܐ ܗܘ، ܒܠܬܐ ܠܝܬܢܘܟܘܢ.
ܡܘܡܬܘܢ، ܕܟܠܟܘܢ، ܦܬܚܘܢ، ܣܕܒܟܘܢ؛
ܒܢ̈ܝ ܐܘܡܬܝ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܗܘܝܬܐ ܡܕܘܝܢܐ.

5 - ܒܢ̈ܝ ܐܘܡܬܝ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܚܘܝܕܐ ܒܕܘܝܢܐ.
ܠܒܘܟܘܢ، ܡܘܕܐ ܒܢܘܟܦܘܬܐ، ܬܠܘܬܘܢ، ܠܐܝܡܘܬܐ.
ܐܦܘܟܘܢ، ܡܢ ܕܘܒܪܘܬܐ، ܡܢ ܦܠܓܘܬܐ.
ܒܚܘܒܐ ܘܚܘܝܕܐ، ܕܟܘܟܘܢ، ܡܢ ܐܝܕܐ.
ܠܒܘܟܘܢ، ܕܟܠܟܘܢ، ܦܬܚܘܢ، ܣܕܒܟܘܢ؛
ܒܢ̈ܝ ܐܘܡܬܝ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܚܘܝܕܐ ܒܕܘܝܢܐ.

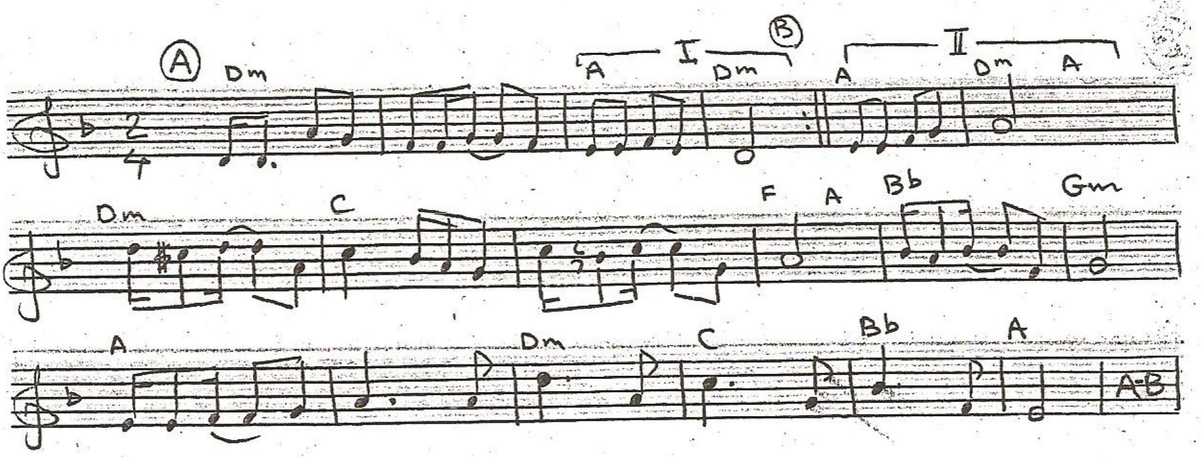

ܘܡܢܐ ܘܡܘܣܝܩܝ ܡܘܠܦܢܐ ܒܝܕ:

ܡܠܦܢܐ ܢܝܢܘܣ ܡܘܫܘܡ ܐܝܐ

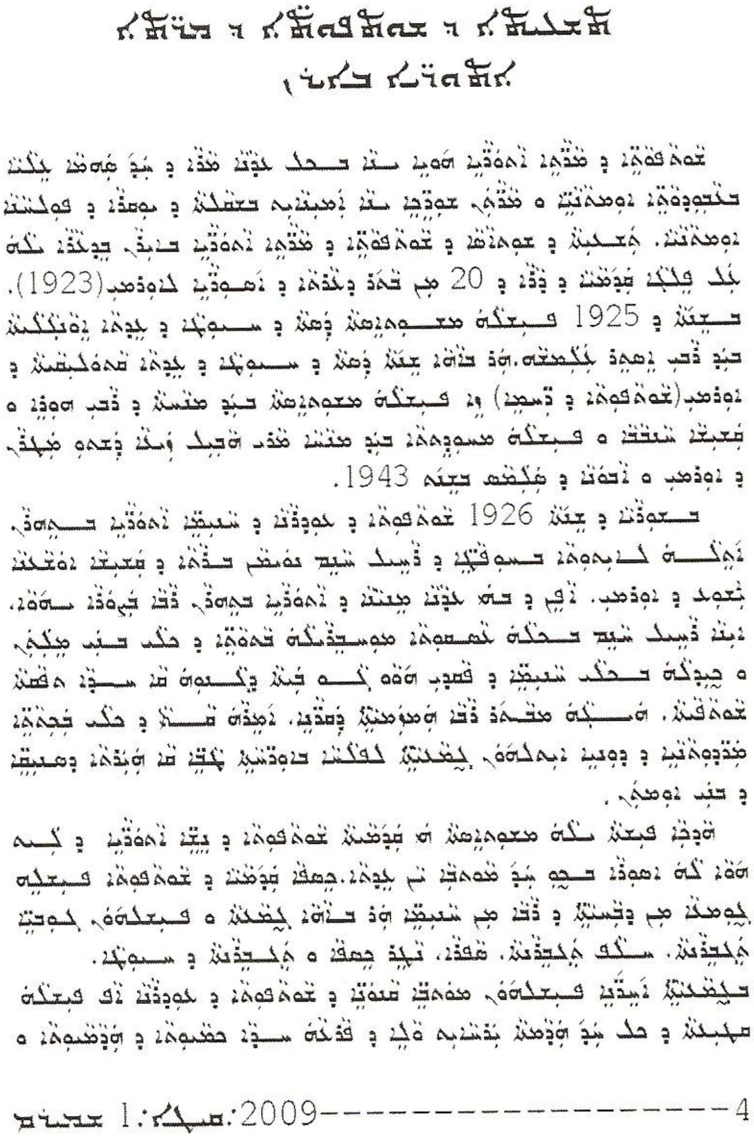

ܡܢܝܢܐ 1:ܫܢܬܐ:2009-------------------4

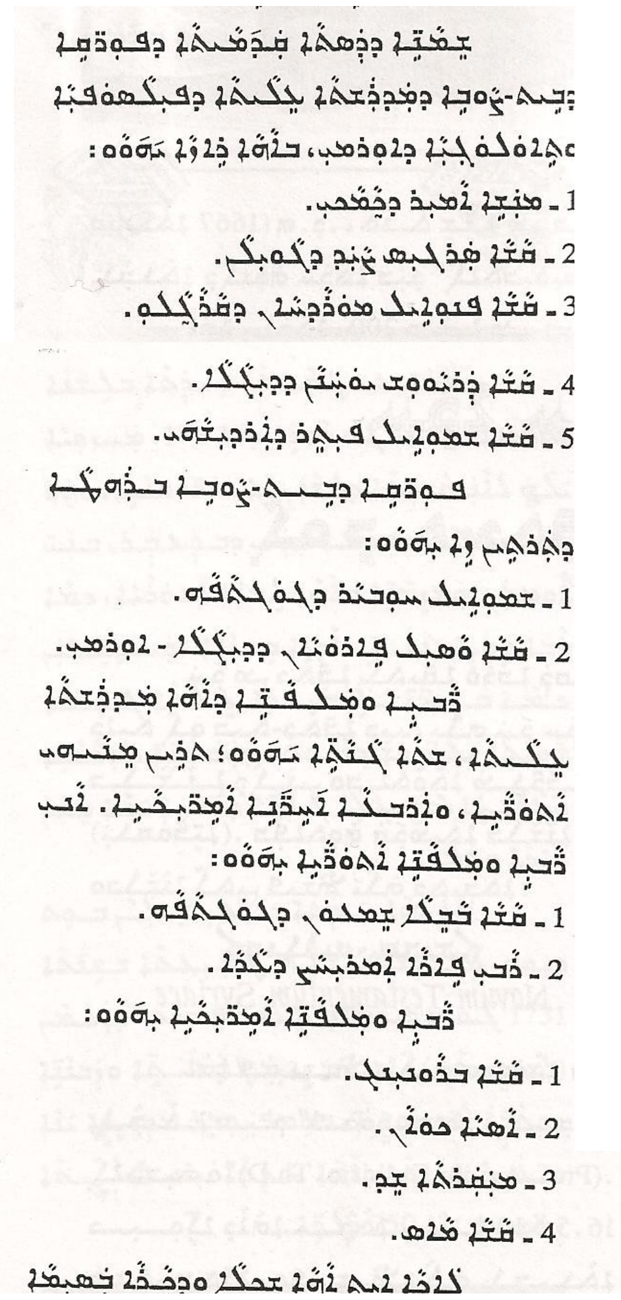

ܐܡܐܒܓܒ:

ܐܣܝܪ 4 ܫܢ̈ܝܐ

ܚܕ ܡܢ ܐܣܝܪ̈ܐ ܕܦܫܠܗ 4 ܫܢ̈ܝܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܐܝܪܢ، ܐܚܐ ܡܘܬܒܝܐ ܩܘܫ ܒܝܘܡܐ، ܒܝܠܗ ܡܘܕܝܘܟܘܢ، ܦܬܚܢܗ ܠܗ ܚܝܝ ܘܦܬܚܬܝ، ܘܡܢ ܠܗ ܚܕܘܬܝ.

ܒܟܠ ܝܘܡܐ ܡܨܠܝܢ ܐܢܐ ܒܫܘܡܢܐ ܕܚܕ ܦܪܘܦܐ ܡܘܕܝܐ ܥܠܝ ܠܚܕ ܐܢܫܐ ܒܘܓܪܢܐ، ܐܝܟ ܕܒܝܬܐ ܗܘܐ ܘܡܫܘܚܐ ܩܐ ܕܐܢܝ ܐܦܢ ܠܝ ܚܕ ܦܪܨܘܦܐ ܕܓܒܪܐ ܡܫܘܚܐ ܥܠܗ، ܒܠ ܩܕܡ ܓܐ ܫܝܢ ܠܗ ܗܘ ܡܢܬܐ ܕܟܠܘܗܝ، ܘܠܐ ܚܙܐ ܚܕ ܐܣܝܪܐ ܗܘܐ ܠܗ ܦܘܪܩܢܐ ܒܝܠܦܬܐ ܘܚܪܘܪܐ، ܐܝܟܐ ܒܘܟܠܗ. ܩܕ ܦܝܫܐ ܗܘܐ ܕܐܢܝ ܐܢܐ ܠܗ ܐܘܪܚܐ ܕܚܕ ܒܘܚܪܢܐ، ܐܝܟ ܕܦܝܫܐ ܗܘܐ ܐܝܬܝܐ ܩܐ ܬܫܡܫܬܐ ܕܡܪܝܐ، ܚܕ ܩܛܪܐ ܡܫܟܚܗ ܦܘܪܩܢܐ ܒܝܬ ܗܘ ܡܘܬܒܢܐ، ܘܐܦ ܠܐ ܫܒܩܠܗ ܠܚܕ ܩܛܪܐ ܐܣܝܪܐ ܕܡܢܝܐ ܐܢܐ (ܓܒ ܗܘ ܝܐ ܝܗܘܐ ܐܦ ܡܢ ܓܒܬܐ ܕܟܠܘܗܝ!)، ܘܐܘܦ ܚܕܐ ܝܠܦܬܐ ܠܐ ܫܠܚܠܗ ܡܢܘܗܝ!

ܐܠܐ ܠܗ ܐܢܝ، ܘܒܠ ܕܗܢ **4 ܫܢ̈ܝܐ** ܠܗ ܚܕ ܐܘܪܚܐ ܒܫܘܒܚܐ. ܝܐ؛ ܠܘܩ ܒܠܗ ܕܚܠ ܚܕ ܐܘܪܚܐ، ܒܘܟܠܬܘܗܝ ܦܬܚܢ ܚܒܝܒܐ ܠܗ ܓܒܬܐ ܕܟܠܘܗܝ، ܐܢܐ ܡܫܚܬܐ ܠܝܬܐ ܝܐ ܐܘܪܚܐ ܠܐ ܗܘܝܐ، ܘܠܗ ܚܕ ܕܘܪܫܐ ܒܝܠ ܓܒܬܐ.

ܦܬܚܢܗ ܐܢܝ ܕܚܕ ܦܪܘܦܐ ܡܕܝܐ ܡܫܘܚܐ ܥܠܗ، ܟܠܗܘܢ ܒܘܡܚܝܐ ܘܩܪܝܢܐ ܒܪܘܚܐ ܡܢܐ ܘܚܠ ܚܕ ܓܐ ܗܘܝܐ ܠܗ ܦܘܪܩܢܐ ܕܟܠܘܗܝ ܒܝܠܦܬܐ.

ܩܐ ܫܘܦܐ ܐܢܝ ܕ"ܐܚܝ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ"، ܒܢܝܢܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܘܫܠܡܐ، ܒܝܬܐ ܦܪܝܫܐ ܡܘܕܝܢܢ ܠܗ، ܟܠܗܘܢ ܒܘܡܚܝܐ ܥܘܕܪܢܐ، ܒܝܠܦܬܐ ܕܫܘܬܦܘܬܢ، ܒܗܝ

ܒܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ،
ܠܐ ܡܛܠ ܗܘܠ ܫܘܒܚܐ!

ܕܗܘ ܒܗܘܐ ܕܒܟܠܗ ܝܠܦܬܝ. ܐܢܝ ܕܥܒܕ ܡܘܕܝܢܐ، ܡܫܝܚܐ ܡܦܠܛܢܐ "ܦܬܝܚܐ ܝܫܘܥ ܫܘܒܚܐ" ܡܘܕܝܢܠܗ ܠܗ ܩܡ ܗܘܝܐ، ܐܠܐ ܠܗ ܓܘܪܝ ܘܒܝܠܦܬܐ ܠܦܘܪܩܢܘܗܝ، ܟܠܗܘܢ ܩܘܝܐ ܕܒܘܡܚܝܐ ܒܘܪܟܐ ܗܘܐ ܘܒܠ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܚܕ ܦܘܪܩܢܐ ܘܡܫܘܚܬܐ.

ܘܗܘܐ ܠܐ ܝܠܗ ܢܫܝܢ ܩܐ ܦܪܘܦܐ ܡܕܝܢܐ. ܢܫܡ ܩܛܪܐ ܕ**4 ܫܢ̈ܝܐ**، ܐܚܐ ܠܝܬܐ ܓܐ ܢܦܫ ܒܫܡܫܬܐ ܒܘܡܚܝܐ ܕܫܪܪܐ، ܘܒܕܪܟܐ ܐܢܫܐ ܓܐ ܦܢܫ ܓܝܢܐ ܩܐ ܝܠܦܬܐ ܘܡܫܘܚܬܐ. ܐܚܐ ܠܝܬܐ ܐܢܐ ܢܦܫ ܚܕ ܩܛܪܐ ܦܪܘܦܣܘܢܐ، ܦܬܚܐ ܩܝܡ ܓܝܢܐ ܕܐܫܝܡ ܠܓܒ ܕܡܘܠܝܬܐ ܘܕܝܢ ܐܘܪܚܐ ܒܡܬܠ، ܘܓܘܪ ܢܦܫܘܦܐ ܦܘܠܚܢܐ ܡܢ ܦܬܝܚܐ ܬܘܦܐ، ܫܘܒܚܐ ܩܢܐ ܒܥܠܬܐ ܕܝܠܦܬܗܘܢ ܒܐܝܕܝ ܘܫܠܝܚܐ ܩܢܐ ܕܐܢܐ ܝܐ ܗܘܝ ܠܝ ܦܘܪܩܢܐ.

ܐܘܦ ܐܢܐ ܒܠ ܐܢܝ ܕܚܝܝ ܢܓܕܘܗܝ ܒܢܝܟܠ ܕܝܠܦܬܐ ܩܐ ܡܥܒܪܢܐ، ܢܡܒ ܩܢܐ ܠܗ ܒܘܡܚܐ ܢܐ ܠܗ ܓܒܗ ܡܓܘܕܐ ܘܢܐ ܠܗ ܐܢܫܐ ܕܫܠܘܟܠ ܘܒܘܕܓܐ ܕܓܘܫܡܐ، ܐܦ ܠܐ ܗܘܝܐ ܕܒܠ ܒܘܟܠ ܠܒܢ ܟܒܕܝܗ؛ ܐܚܐ ܕܡܠܟ ܡܢܗܘܢ ܕܗܘܝܐ ܠܗܘܢ، ܦܘܪܩܢܐ ܒܝܠܦܬܐ، ܒܗܘܢ ܕܡܫܬܢܐ ܩܝܢ، ܠܐܘܐ ܦܪܘܦܐ ܕܒܠܒ ܚܕ ܒܦܫ ܘܩܐ ܚܕ ܦܪܢܫܐ ܓܒܓܒܐ ܩܦܫ ܝܠܦܬܐ.

ܡܥܒܪܢܐ: **ܡܪܝ ܝܘܢܢ ܡܘܡܕܘ ܒܢܐ**

ܣܦܪ ܙܒܢܐ ܐܠܦ ܘܬܘ ܡܢܝܢܐ 9 ❄ ܫܢܬܐ ܕ2002

ܕܪ̈ܐ ܥܬܝ̈ܩܐ

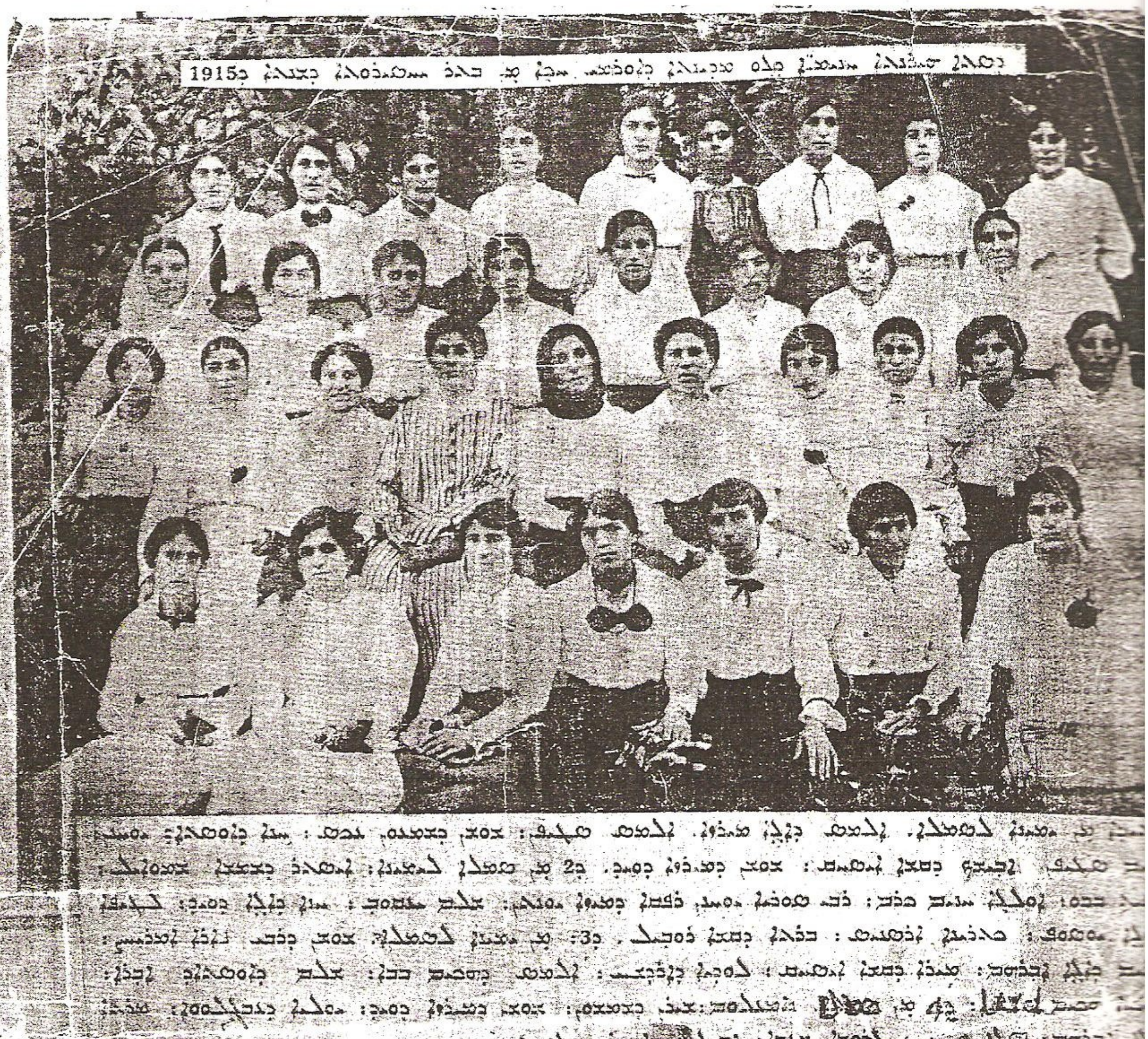

ܗܵܕܹܐ ܨܘܼܪܬܵܐ ܥܲܬܝܼܩܬܵܐ، ܡܫܘܼܕܪܬܵܐ ܝܠܵܗ̇ ܠܘܵܬܲܢ، ܒܝܲܕ ܚܲܕ ܚܲܒܪܵܐ، ܣܡܝܼܟܘܼܬܵܐ "ܕܪ̈ܒ ܦܝܣܟ ܟܕܡ ܥܠܝܼܡܵܬ̈ܐ، ܕܗܒܪܐ". ܝܠܵܗ̇ ܕܨܘܼܪܬܵܐ، ܥܡ ܨܘܼܪܬܵܐ، ܕܡܲܕܪܲܫܬܵܐ ܦܪܝܼܣܵܐ ܒܐ ܩܘܼܪܵܐ ܡܕܝܼܢ݇ܬܵܐ. ܐܝܟ ܕܡܚܘܝܐ ܬܠܗ ܡܢ ܡܟܬܒܬܐ ܕܝܠܝܠ ܕܨܘܼܪܬܵܐ، ܗܵܕܹܐ ܨܘܼܪܬܵܐ ܝܠܵܗ̇ ܕ"ܩܛܥܐ ܦܝܠܩܬܐ ܚܒܝܫܬܐ ܕܝܠܗ ܡܕܪܫܬܐ ܕܐܘܼܪܡܝ، ܫܢܬܐ ܡܢ ܫܢܬܐ ܬܫܥܝܢ ܕܫܢܬܐ 1915". ܒܣܘܼܦܵܐ ܕܫܢܬܐ ܕ4، ܝܬܩܢܐ ܚܕ ܒܝܬܐ ܕ"ܥܘܡܪܐ ܕܐܪܒ ܦܠܚܐ ܐܡܪܝܟܝ". ܡܢܝܢܐ ܐܪܒ ܦܠܚܐ ܐܡܪܝܟܝ ܗܘܝܐ ܬܠܗ ܚܕ ܡܢ ܟܬܘܒܐ ܕܥܝܢܐ ܘܐܪܒܥܐ ܬܠܡܝܕܐ ܕܡܕܪܫܬܐ ܕܐܘܦܠܘܓܝܐ ܠܗ ܐܘܪܡܝ. ܡܢܝܢܐ ܡܚܘܝܐ ܬܠܗ ܕܗܕܐ ܨܘܼܪܬܵܐ ܘܗܕܐ ܩܛܥܐ ܚܒܝܫܬܐ ܕܝܠܗ ܐܘܦܠܓܝܬܐ ܦܪܘܛܣܛܢܛܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܐܘܪܡܝ. ܝܬܩܢܐ ܚܕ ܡܢܗ ܡܢ "ܐܪܒ ܦܠܚܐ"، ܘܡܫܘܕܥܐ ܚܕ ܠܩܪ̈ܝܢܐ ܡܘܕܝܢܐ ܕܝܢܐ ܗܘ ܥܒܕܐ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܕܨܘܪ̈ܬܐ ܥܬܝ̈ܩܬܐ.

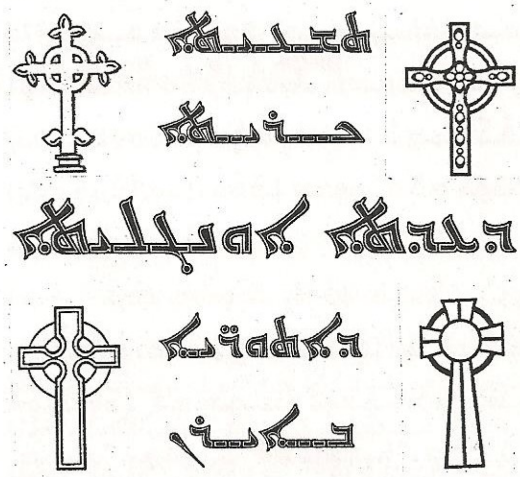
ܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܩܕܝܫܬܐ ܫܠܝܚܝܬܐ ܩܬܘܠܝܩܝ ܐܬܘܪܝܬܐ

ܬܒܪܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ
ܠܗ ܕܫܡܐ ܕܐܘܪܡܝ (1)

ܟܬܒ: ܡܠܦܢܐ ܪܒܝ ܫܡܘܐܝܠ ܝܘܣܦ

ܦܠܓܐ ܕܗܕܐ ܫܠܝܚܘܬܐ، ܕܪܐ ܬܫܥܣܪܝܐ ܗܘܝܐ ܡܢܐ ܒܓܠ ܦܫܝܛܘܬܗ، ܒܝܢܬ ܬܘܪܟ̈ܝܐ، ܘܒܝܢܬ ܐܡܪܝܟܢ̈ܝܐ.

ܐܝܟ ܕܡܚܘܝܐ ܫܡܗ، ܫܠܝܚ̈ܐ ܐܡܪܝܟܢ̈ܝܐ ܓܘ ܐܘܪܡܝܐ، ܟܕ ܝܕܥܝܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗ̄ܘܘ ܟܠܗ ܕܝܢ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܫܝܚ̈ܝܐ ܕܒܗܘ ܙܒܢܐ ܒܝܕ ܩܫܝܫܐ ܗ̄ܘܘ ܝܕܝܥܐ "ܢܣܛܘܪܝܢ̈ܝܐ". ܐܝܟܢܐ ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܕܝܠܗܘܢ ܕܝܢܬܐ ܦܪܘܛܣܛܢܛܐ ܓܘ ܐܘܪܡܝܐ، ܡܫܝܚܝܐ ܗ̄ܘܘ ܕܐܝܬ ܡܫܝܚ̈ܝܐ ܡܘܕܝܐ ܕܝܠܗܘܢ ܬܢܐ ܓܘ ܛܘܪ̈ܐ ܕܚܟܪܝܐ، ܕܪܒܐ ܡܢܗܘܢ ܕܝܠܗ ܬܢܐ ܠܝܬܝܐ ܦܪܘܛܣܛܢܛܐ. ܐܢܐ ܗܘܝܬܐ ܕܡܫܝܚܝܬܐ، ܪܒܐ ܡܢ ܫܢܬ 1830 ܫܘܪܝܬܐ ܗ̄ܘܬ ܥܠܝܬܐ ܓܘ ܐܬܪܘܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܘܟܘܪܕܝܐ. ܐܝܟ ܫܘܪܝܐ ܗ̄ܘܘ ܫܠܝܚ̈ܐ ܓܘ ܐܘܪܡܝܐ، ܗܘܪܝܐ ܘܫܒܬ. ܒܗ ܡܢ ܫܢܬ ܕܫܪܝ ܗ̄ܘܘ ܥܠܝܬܐ ܗ̇ܝ ܐܒܘܢ، ܫܠܝܚܘܗܝ، ܡܢ ܗܕܐ ܥܠܝܬܐ ܕܪܒܬܐ ܟܕ ܗܘܪܝܐ ܫܠܝܚ̈ܐ ܗ̄ܘܘ، ܒܝܕ ܩܫܝܫ̈ܐ ܕ"ܡܠܟ ܡܫܝܚܐ" ܘ.ܥ. ܠ. ܘ. ܕܐܘܪܡܝܐ"، ܕܦܫܝܛܝܢ ܗ̄ܘܘ ܠܦܪܘܛܣܛܢܛܐ ܓܘ ܡܕܝܢܬܗ ܘܫܘܒ ܗ̄ܘܘ ܕܝܢ، ܐܝܟ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܠܬܪܘܢܐ ܥܠܝܬܐ ܗܝ ܕܗܘܬ ܡܘܕܝܐ ܡܫܝܚܝܬܐ.

ܐܝܟ ܗܕܐ ܦܛܪܝܪܟܐ، ܡܢ ܗܘܪܡܝܐ ܟܝܕܗ ܓܘ ܐܒܪܐ، ܘܐܬܠܗܘܢ ܠܗܬܢܝܘ. ܟܢܬܐ ܟܕܝܐ، ܐܝܟ ܗ̄ܘܐ ܓܘ ܗܬܢܝܘ ܝܢܘܠܝܫܬܐ ܘܠܡܫܬܐ. ܐܝܟ ܐܡܪܘܢ، ܗܝ ܐܝܬܐ ܗܕܐ ܡܫܝܚܝܬܐ ܕܠܐ ܫܠܛܘ ܡܬܠܗܘ ܠܫܒܬܐ ܡܢ ܕܐܝܬܐ ܠܡܘܕܝܐ ܐܝܟܢܐ ܠܦܫܝܛܘܬܐ ܕܦܪܘܛܣܛܢܛܐ؛ ܟܠܗ ܕܐܝܬܘܬܐ ܝܘܡܐ ܡܢ ܫܢܬ ܐܪܒܥܐ، ܐܝܟ ܦܛܪܝܪܟܐ ܟܝܢܬܐ ܕ"ܡܪܘܢ ܫܡܥܘܢ"، ܕܦܫܝܛܐ ܗ̄ܘܐ ܓܒܪܐ ܟܡܠܟܐ ܕܦܪܘܫܐ ܕܐܘܪܚ ܘܐܬܝܢ ܟܦܪܘܛܣܛܢܛܐ، ܡܢ ܟܠܗ ܕܗܘܫܝܪܐ ܡܗܘܐ ܠܦܪܘܛܣܛܢܛܐ، ܟܘܪܕܝܐ ܦܫܝܛܐ ܗ̄ܘܐ ܡܠܝܟܐ ܐܦ ܟܠܗ ܐܢܫܐ ܕܐܬܡܘܗܝ ܡܗܘܐ ܐܝܟ ܬܫܘܪܐ. ܐܝܟ ܐܡܪܘܢ، ܗܝ ܐܝܬܐ ܡܫܝܚܝܬܐ ܐܡܪܝܟܢܝܬܐ، ܕܟܘܡܪ ܦܘܫܝܢܐ ܫܠܝܚܐ ܠܐܘܪܟ ܠܐܘܪܡܝ ܘܠܗܦܟܐ ܟܐܝܬܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܝܢܐ ܕܟܠܐ ܚܘܒܬܐ ܠܟܘ ܟܘܪܕܝܐ.

ܗܟܝܠ ܓܘ ܐܘܪܡܝ ܟܝܢܬܐ ܕ"ܫܠܝܚܘܬ ܡܕܪܫܬܐ" ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܫܘܪܝܬܐ ܡܗܘܐ ܘܟܕ ܡܫܝܚ ܗ̄ܘܐ ܕܡܕܪܫܬܐ ܩܪܝܒ ܩܫܝܫܐ ܗܝ ܐܬܘܪ̈ܝܐ. ܒܗ ܐܝܬܐ ܗܕܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܫܠܚܘܗܝ ܠܐܘܪܡܝ. ܝܘܢܪܬܗܘܢ ܡܢ ܟܘܒܠ، ܗܦܟܘܗܝ، ܟܡܪܐ ܡܫܝܚܝ ܕܗܘܐ ܫܢܬܐ. ܐܝܟ ܕܡܚܘܝܐ ܫܡܗ، ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܫܝܚ̈ܝܐ ܓܘ ܩܛܠܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܟܕ ܝܕܥܝܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗ̄ܘܘ ܟܠܗ ܣܘܥܪܢܐ ܕܦܪܘܛܣܛܢܛܝܐ ܕܟܘܪܕܝܐ ܗ̄ܘܐ ܟܡܪܕܝܢ ܠܘܬܗ. ܓܘ ܗܕܐ ܕܟܘܒܠ، ܟܡܫܐܠ ܐܢܐ ܡܢ ܗܕܐ ܥܠܝܬܐ: "ܐܝܟܢܐ، ܟܢܘܫܬܐ ܐܝܬܝܢ" "ܐܝܟ ܕܡܘܕܝܐ ܐܢܐ: "ܠܐ." ܡܬܪܓܡܢܐ ܟܡܫܐܠ ܐܢܐ: "ܒܗ ܡܘܕܝܢ ܐܝܟܢ، ܝܠܦܝܬ ܒܗ ܪܫܝܡܘܬܐ، ܒܝܬ ܟܢܘܫܘܬܐ" ܐܝܟ ܗܕܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܟܐܡܪ ܐܢܐ ܕܐܝܟ ܐܡܪܝܟܢ̈ܝܐ ܐܢܐ. ܗܝ ܟܕ ܡܫܝܚܐ ܐܢܐ ܗܝ ܗܕܐ ܡܫܝܚܝ، ܐܡܪܝܟܢܝܬܐ ܘܡܘܕܝܢܘܬܐ ܕܦܫܝܛܐ ܗܘܘ ܠܟܠܝܬܐ ܟܠ ܗܢܘܢ ܟܠܗܘܢܝܐ ܕܐܡܪܝܟܐ. ܘܡܢ ܗܕܐ

ܡܦܝܫܝ ܟܘܢܝܐ ܡܢܐ ܣܓܝܐ ܢܦܝܠܚܝܗ، ܕܝܕܥܬܐ ܡܕܥܘܢ ܥܒܝܕ ܗܘܐ. ܝܕܥܬܐ ܡܘܗܝܬܐ ܦܝܫܠܗܘܢ، ܓܘ ܐܘܪܡܝ ܘܡܬܕܪܟ ܕܝܗ، ܠܗܘܕܝܐ. ܐܝܟܐ ܝܢܐ ܦܪܘܛܣܛܢܛܝܐ ܩܕܡܝܐ ܕܐܬܐܠܗܘܢ ܠܐܬܪܢ.

ܐܝܟ ܗܕܝܢ ܦܪܟܝܢܣ (ܕܚܙܐܠܗ ܘܫܡܥܠܗ)، ܥܘܕܪܗ، ܚܕ ܢܒܩܘܪܐ ܕܪܐ ܡܫܝܚܝܐ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܡܕܢܚܝܘܬܐ ܓܘ ܐܡܝܪܝܟܐ، ܕܐܝܬ ܠܐ ܡܢܐ ܡܘܩܪܝܐ ܡܫܝܚܝܐ، ܐܝܟ ܝܢܐ ܩܫܝܫܐ ܕܗܘܘ ܡܬܘܢܐ ܥܠܒܫܬܐ ܕܟܠܝܠܗ ܘܐ ܡܫܘܕܥܢܘܬܐ ܡܢܝܢܐ ܓܘ ܐܬܪܐ ܠܥܡܐ ܘܐܬܪܐ ܕܝܠܢ. ܘܐܝܟܐ ܡܫܝܚܝܐ، ܕܐܝܬ ܐܢܫܐ ܕܐܬܐ ܦܫܝܛܐ ܘܕܡܫܚܝܐ ܡܢܐ؛ ܟܠ ܐܢܝ ܡܫܝܚܝܐ ܕܓܘ ܗܘܕܝܐ (ܗ. ܕ. ܐܪܡܢܝܐ ܘܦܪܣܝܐ). ܐܝܟ ܡܫܝܚܝܐ، ܒܗܘܢ ܗܘܐ ܘܡܠܝܐ ܘܐ، ܘܡܘܢܐ ܠܝܠܟܬܗ، ܕܟܠ ܓܘ ܡܫܝܚܝܘܬܐ، ܡܫܝܚܝܐ ܦܫܝܛܐ ܥܘܕܪܐ ܥܠ ܐܝܢܐ ܐܬܘܪܝܐ.

ܐܢܝ ܕܓܐ ܗܕܝܢ، ܐܝܟܐ ܥܘܕܪܐ، ܓܘ ܕܝܗ ܡܗܢܐ ܕܦܝܫܠܗ، ܓܘ ܕܥܬܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܐܢܫܐ ܓܘ ܐܢܫܐ ܗܘܘ ܕܦܫܝܛ ܗܘܘ ܐܢܝ ܡܫܝܚܝܐ، ܗܘ ܓܘ ܕܝܢܐ ܐܬܘܪܝܐ. ܒܩܝܡ ܕܐܝܢܐ ܦܪܘܛܣܛܢܛܝܐ ܕܝܗ، ܠܐܡܝܪܝܟܐ، ܡܝܬܠܗ، ܚܕ ܡܠܬܐ ܒܟܠܝܢ ܕܘܟܬܐ ܒܝܫܬܐ ܕ"ܦܘܠܚܢܐ ܘܡܠܟܘܬܐ ܓܘ ܐܪܡܝܢܝܐ" (ܒܝܕ ܝܠܕ ܫܡܥܐ ܘܕܚܙܐ). ܐܗܐ ܡܠܬܐ ܒܗܘ ܙܒܢܐ، ܐܝܟܐ ܡܬܟܬܒܐ ܗܘܝܠܗ.

ܒܫܢܬܐ 1965، ܡܬܕܪܟ ܐܗܐ ܡܠܬܐ ܦܝܫܠܗ ܛܒܝܥܬܐ ܓܘ ܦܪܢܣܐ. "ܦܪܘܦܝܣܘܪ" ܒܠܦܐ ܐܡܝܪܠܗ: "ܫܠܡܐ ܠܘܟܐ ܕܡܬܚܙܝܢܐ ܕܥܠܝܡܘܬܐ ܓܘ ܐܬܘܪܝܐ، ܒܗܘܐ ܐܢܫܘܟܐ ܕܐܝܢܐ ܗܕܝܢ ܦܪܘܛܣܛܢܛܝܐ ܥܠ ܫܠܡܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ."

"ܦܪܘܦܝܣܘܪ" ܒܠܦܐ ܐܡܝܪܠܗ ܕܟܠܗ ܐܗܐ ܒܫܢܬܐ (1833)، ܒܩܝܡ ܕܐܝܢܐ ܡܠܬܐ ܦܝܫܠܗ ܠܘܟܐ ܓܘ ܐܡܝܪܝܟܐ، ܗܘ ܐܢܝ ܕܟܝ ܓܘ ܡܬܟܬܒ ܗܘܐ ܓܘ "ܐܢܓܠܝܙܝܐ ܩܠܝܠ". ܗܘ ܒܗܘ ܙܒܢܐ، ܥܠ ܐܢܫܝܢ ܝܬܝܪܐ، ܡܕܢܐ ܗܘܐ ܟܐܦܠܘܟܐ ܓܘ "ܐܢܓܠܘܦܐ ܡܫܝܚܝܢܝ" ܘܟܬܒܠ ܕܩܕܡ ܗܘܐ ܗܠܝܢ ܝܬܝܪܐ ܐܝܢܐ ܝܘ ܥܠ ܦܫܝܛܘܬܐ ܕܦܘܠܚܢܐ ܕܥܡܐ ܕܝܠܗ ܕܐܟܠܘܦܝܐ. ܒܝܕܥܬܐ ܡܫܝܚܝܐ ܕܒܝܬ ܠܒܐ، ܐܝܟܐ ܝܢܐ ܥܬܝܩܐ ܕܟܢܘܫܬܐ ܡܢ ܢܘܗܪܐ ܕܗܘܐ ܠܟܠܗ ܦܘܠܚܢܐ ܕܐܢܫܝ. ܡܠܬܐ ܕܦܝܫܠܗ ܒܐܝܕܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ، ܡܢ ܕܡܬܟܬܒܬܐ ܗܘܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ.

ܦܪܘܦܝܣܘܪ ܒܠܦܐ ܐܡܝܪܠܗ ܕܟܠܗ ܐܘܪܚܐ ܠܘܟܐ ܕܐܝܢܐ ܡܫܝܚܝܐ، ܕܐܘܦ ܫܡܥܐ ܘܕܚܙܐ ܘܐ ܐܢܫܐ ܡܢܐ، ܦܘܠܚܢܐ ܦܝܫܠܗ ܫܘܩܠܐ ܩܘܕܡܝܐ ܟܢܝܫܐ ܒܝܕ ܡܬܟܬܒܢܐ ܕܥܡܐ ܥܠܡܝܐ. ܟܠ ܡܠܬܐ ܐܗܐ ܘܝܠܗ ܕܦܪܘܦܝܣܘܪ ܗܘܝܠܗ ܟܠ ܐܢܫܐ، ܐܝܟ ܡܠܟܐ ܝܗܒܠܗܘܢ ܘܐܝܬܠܗܘܢ، ܐܗܐ ܦܘܠܚܢܐ ܟܠ ܦܝܫܠܗ ܝܬܝܪܐ. ܐܗܐ ܦܘܠܚܢܐ ܝܬܝܪܐ ܗܘܐ ܠܟܠܗ ܡܬܟܬܒܢܐ، ܒܢܝܐ ܓܘ ܓܘܐ ܡܕܝܢܬܐ، ܐܝܟ ܠܘܟܐ ܠܝܬ ܢܝܫܐ:

* ܒܗܘܢ ܩܕܡܝܐ ܓܘ ܗܘܐ ܕܡܬܟܬܒ ܥܠ ܐܝܢܐ ܐܢܫܐ ܕܓܘ ܐܬܪܐ ܕܐܘܡܬܐ، ܠܐ ܡܝܬ ܐܢܫܐ ܥܠ ܕܡܣܠܝܐ ܠܟܬܒܘܢ ܐܘܪܚܬܐ، ܘܐܢ ܕܡܟܬܒ ܠܗ، ܒܣܦܪ ܚܕ ܥܘܠܨܢܐ ܝܬܝܪܐ ܠܘܟܐ. ܒܟܠ ܕܝܢܐ ܕܝܬܝܪܐ، ܡܫܝܚܐ ܡܢܗ.

* ܐܝܢܐ ܒܗܘܢ ܠܘܟܐ ܓܘ ܗܘܐ ܒܟܬܒܐ ܕܐܟܠܘܐ، ܚܕ ܣܘܓܐܐ ܕܡܫܝܚܝܐ ܓܘ ܕܐܗܐ ܝܬܝܪܐ ܕܐܬܘܪܝܐ، ܕܓܘ ܗܘܐ ܝܠܠܐ ܕܡܬܟܬܒܐ ܕܚܕ ܣܘܓܐܐ ܓܘ ܐܘܪܡܝ. ܓܘ ܒܫܢܬܐ ܠܐ ܡܟܬܒ ܡܦܪܫ ܠܟܬܒܐ ܡܫܝܚܝܐ ܡܢ ܐܢܫܘܟܐ ܡܫܝܚܝܐ ܕܡܬܟܬܒܐ ܥܠ ܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܡܫܝܚܝܐ؛ ܟܠ ܝܢ ܡܢ ܐܢܫܐ ܕܦܫܝܛܐ ܡܢܐ ܗܘܠܟܝܐ ܓܘ ܕܝܗ ܛܝܒܐ ܒܟܬܒܘܢ. ܐܗܐ ܡܠܬܐ ܒܝܬܐ ܠܘܟܐ ܕܐܗܐ ܫܘܟܠܐ، ܕܗܫܐ ܡܩܕܘܫ ܦܫܝܛܐ ܡܝܬ ܥܘܕܪܐ. ܗܘ ܐܗܐ ܡܗܘܐ ܒܝܬܐ ܕܥܠܝܡܘܬܐ ܕܦܫܝܛܐ ܡܬܘܢܐ ܓܘ ܠܘܟܐ ܕ"ܫܘܟܠܝ" ܘܕܘܟܬܐ ܐܬܘܪܝܐ. ܓܘ ܐܝܟ ܡܠܬܐ

ܟܘܟܒܐ:

ܡܕܝܢ̈ܬܐ، ܒܬܘܪܟܝܐ ܒܐܝܕܐ ܠܒ̈ܢܝܐ (ܠܒ̈ܢܝܐ ܐܪ̈ܡܢܝܐ ܘܥܪܒ.)، ܟܠܗܝܢ ܒܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܒܢܝܐ ܒܬ̈ܝܐ ܡܕܝܢ̈ܬܐ، ܐܝܟ ܒܘܣܠܩܐ ܩܝܪ ܒܓܒܪܐ ... ܒܬܠܝܘܬܐ ܝܗ ܫܕܪܗ ܩܡܘܢ ܐܝܟ ܐܪܥܢܐ ܘܡܝܬܝܐ ܒܣܘܪܝܝܐ ܒܝܠܦܗ، ܕܝܗ ܐܢܐ ܩܐ ܦܪܥܘܢ. ܟܘ ܒܕܪܐ ܠܐ ܩܝܡܗ ܡܘܬܒܐ، ܝܠܐ ܐܬܒܢܝܗ ܝܗ ܓܠܣ ܒܘܗ ܕܝܘܢ. ܗܘܝ ܡܗܘܡܢܐ ܦܠ ܩܘܡܬܐ. ܟܘ ܒܕܪܐ ܠܐ ܩܥܡܗ ܒܘܗ ܕܐܗܐ ܫܘܒܕܪ̈ܐ ܥܠܒܢ̈ܢܐ ܡܠܟܐ ܡܢ ܝܡܕܐ. ܠܣܘܪܝܐ ܝܗ ܩܝܡܗ ܕܓܒܪܐ ܠܗ ܕܐܗܐ ܐܘܪ̈ܚܐ، ܘܗܕܐ ܒܣܘܪܝܝܐ ܐܝܬܝܐ ܕܦܠܚܢ̈ܐ ܡܢܐ ܠܗ ܐܡܠܟ̈ܝܐ ܦܪ̈ܝܫܐ. ܘܦ ܝܕܥܬܐ ܝܗ ܕܓܒܪܐ ܠܘܢ، ܒܗܘ ܕܐܕܢܐ ܕܥܒܪ̈ܝܐ ܡܟܢ، ܠܥܒܪ̈ܝܐ ܡܟܢ ܠܥܒܪܐ ܕܓܘܒܗܐ، ܘܐܦ ܐܠܦܝܐ ܡܢ ܓܠܝܢܐ ܒܘܗ ܕܝܘܢ ܘܡܬܠܟܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܝܟ ܣܘܪܝܝܐ ܐܡܝܪܐ ܠܗ ܕܘܒܝܐ. ܗܘ ܐܬܘ̈ܬܐ ܕܝܕܝܥܬܐ ܡܠܝܘ ܐܝܟܘܢ ܗܘ ܡܟܝܢܐ ܠܗ ܕܐܗܐ ܐܝܟܠ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ، ܟܘ ܒܕܪܐ ܠܒܪ ܕܠܐ ܙܕܝܩ ܕܝܢ ܩܝܪ ܡܘܬܒܐ ܒܟܝܕܗܐ. ܒܗܝ ܕܩܘܠܐ ܕܡܪܝ ܩܡܘܢ ܒܝܠܗ: "ܗܐ ܐܢܬܐ ܐܦܘܟܝ ܐܝܟ ܡܠܟܘܢ ܢܘܗܪ̈ܐ، ܦܠ ܡܢܝܟܘ ܕܥܠܡܐ."

ܐܗܐ ܦܘܩܕܢܐ، ܐܬܘܬܒܗ ܦܬܓܡܗ ܦܘܩܕܐ. ܦܪܥܝܘ ܕܐܡܪܐ ܐܝܟܘ ܕܝܠܗ ܡܠܝܗ ܐܗܐ ܙܒܢܐ ܕܝܠܗ ܠܒܪܝ ܒܗܘܐ، ܐܢܐ ܡܠܟܘܢ ܝܥܢܬܘܢ ܘܐܬܝܬܘܢ، ܐܗܐ ܦܘܩܕܢܐ ܠܐ ܦܬܓܡܗ ܝܬܝܪܐ.

(ܫܘܡܐ ܦܪ̈ܝܫܐ ܒܡܫܒܚܢܐ ܕܝܠܗܘܢ)

ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܕܥܕܬܐ

ܡܠܦܢܐ ܡܪܝ
ܝܘܣܦ ܫܡܥܘܢ ܐܣܡܥܢܝ
(1768 - 1687)

ܡܪܘܢܝܐ ܪܒܐ ܡܢ ܛܪܝܦܘܠܝ، ܠܒܢܢ؛ ܠܘܬܐ ܘܡܬܪܓܡܢܐ ܠܗ ܕܐܗܐ ܕܟܬܒ̈ܐ ܡܫܒܚܢ̈ܐ (ܐܣܡܥܢܝ)؛ ܟܬܒܐ ܕ"ܡܟܬܒܘܬ ܕܒܬ̈ܝܐ ܐܘܪ̈ܢܝܐ ܒܝܗ ܡܕ̈ܝܐ ܕܡܕܒܚܐ"؛ ܐܝܟ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ ܫܪܝܪ̈ܐ ܡܫܒܚܢ̈ܐ ܕܡܟܬܒܘܬܐ ܐܘܪ̈ܢܝܬܐ ܩܐ ܥܕ̈ܬܐ.

"ܡܘܪܟܐ ܕܝܠܝ"

ܡܢ "ܐܒܓܪܡ ܢܘܪܘ"

ܬܫܥܝܬܐ
ܕܥܕܬܐ
ܕܡܫܝܚܝܬܐ
ܐܘܢܓܠܝܬܐ
ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ
ܒܐܝܪܢ

ܫܘܪܝܐ ܕܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܦܪܘܛܣܛܢܛܐ ܠܐܬܘܪ̈ܝܐ

ܓܘ ܡܬܐ ܕܐܘܪܡܝ (2)

ܒܝܕ: ܡܟܣܐ ܪܒܝ ܫܡܘܐܝܠ ܝܘܣܦ

ܦܪܟܝܢܣ ܒܡܛܝܐ ܝܠܗ ܕܩܘܠ ܐܪܒܐ ܠܐ ܝܕܝܥ ܗܘܐ ܡܕܢܚܐ، ܐܝܟܐ ܐܪܒܐ ܝܡܫܟܚ ܝܠܗ ܒܣܦܪܐ ܝܡܝܡܬܐ ܝܣܟܝܬܐ. ܗܡܢܢܐ ܒܐܝܠܘܠ 1833 ܝܡܛܝܐ ܝܠܗ ܠܬܒܪܝܙ. ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܩܝܡ ܠܡܬܐ ܒܚܕܪܐ ܕܦܘܫܐ ܦܪܝܐ ܗܘܐ ܟܕܝܐ ܡܢ ܦܬܐ ܕܢܩܝܐ. ܒܡܛܝܐ ܝܠܗ ܒܘܚ ܙܘܕܝܐ ܘܓܘܦܝܐ ܥܠ ܕܝܡܫܟܚܢܐ ܝܠܗ ܠܐܡܪܝܟ. ܡܢ ܐܡܪܝܟ، ܒܓܝܠܗ ܕܐܙܠ ܠܐܘܪܡܝ، ܘܡܫܝܚܗ ܥܡܗ ܥܡ ܡܟܣܪܢܐ ܠܡܫܢܐ ܒܝܡܐ ܕ"ܦܪܕܪܝܟ ܐܝܘ" ܕܡܠܦܢܐ ܗܘܐ ܠܟܬܒܐ ܐܪܡܝܐ. ܦܪܟܝܢܣ ܥܡ ܕܐܪܐ ܠܡܫܢܐ، 15 ܒܬܫܪܝܢ ܐ. 1834 ܐܬܝܠܗܘܢ ܠܐܘܪܡܝ.

ܦܪܟܝܢܣ ܓܘ ܐܘܪܐ ܚܘܝܡܘܗܝ، ܦܝܫܠܗ ܓܘ ܐܘܪܡܝ ܥܡ ܡܕܪܫܬܐ ܢܫܝܐ، ܐܝܟܐ ܥܠܝܗܘܢ ܐܘܪܡܝܐ ܦܝܫܠܗ ܡܫܘܚܬܐ ܐܝܟ ܕܦܪܟܝܢܣ ܥܡ "ܐܣܗܝܠ ܓܪܢܬ"، ܒܬܫܪܝܢ ܒ. 1835 ܡܢ ܐܡܪܝܟܐ ܐܬܝܠܗܘܢ، ܕܝܬܒܝ ܬܡܢ ܓܘ ܐܘܪܡܝ.

ܒܫܢܬܐ ܕܦܪܟܝܢܣ ܒܚܘܫܒܢܘܗܝ ܕܝܬܒܬܐ 1834 ܠܐܘܪܡܝ، ܝܗܘܐ ܒܚܕ ܙܘܕܐ ܕܡܠܝܐ ܡܫܝܚܝ ܐܝܟ ܕܒ ܘܟܠܝܠܗ ܢܦܫܗ ܠܐܡܪܝܟ ܗܘ ܕܝܢܝܟ ܠܒܢܐ ܐܘܡܢܐ ܘܗܘܕܢܐ؛ ܦܠܓܗ ܡܢ ܬܪܬ ܕܡܝܐ ܝܗܢܬܐ ܙܘܕܐ ܒܘܩ ܢܫܝܢܘܬܐ ܕܢܫܡܬܐ، ܥܡ ܐܣܗܢܐ ܓܪܢܬ ܐܘܟ ܘܬܡܢ ܒܐܘܪܡܝ.

ܦܪܟܝܢܣ ܥܡ ܕܐܪܐ ܠܡܫܢܐ، ܡܫܝܠܗܘܢ ܠܡܬܐ ܕܓܘܝܠܢ، ܓܒ ܩܝܡ ܝܡܟܐ ܚܘܐ. ܒܡܫܪܡܬܐ ܕܗܘ ܢܘܡܐ ܐܝܪܢܝܐ، ܦܪܟܝܢܣ ܣܘܐܠܗ ܠܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܥܡ ܝܘܦܩܐ ܕܟܐ ܠܣܘܦܐ. ܢܫܝܐ ܕܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܥܡ ܐܢܝܐ ܕܡܬܐ ܐܬܐܠܗܘܢ، ܥܠ ܣܘܪܝܝܗܘܢ. ܬܪܝܢ ܕܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܝܗܘܐ ܡܫܝܚܐ ܕܡܬܐ. ܦܪܟܝܢܣ ܡܕܘܝܐ ܝܠܗ ܠܐܢܝܐ، ܕܗܘ ܝܠܗ ܝܕܥܐ ܒܝܠܟܗ ܥܡ "ܗܡܝܗ" ܘ"ܕܐܐܗ" ܕܒܟܐ ܝܬܝܐ ܡܟܕܡ ܕܗܘ ܒܕܪܐ ܗܦܝܡܐ ܗܘܐ ܒܐܪܐ ܟܠܐ.

ܦܪܟܝܢܣ ܒܢܗܘܝܐ ܝܠܗ ܥܡ ܐܢܝܐ ܕܡܬܐ، ܡܢ ܒܡܛܝܐ ܕܐܒܗ ܗܘܐ ܠܗ ܢܡܘ. ܐܗܐ ܝܟܘ ܗܦܣܬܐ ܦܪܡܫܬܐ ܕܦܪܟܝܢܣ ܒܐܬܘܪܝܐ ܡܟܒܫܬܐ ܒܝܡܬܐ ܕܐܘܪܡܝ. ܗܘ ܙܕܓܐ ܝܡܛܝܐ ܝܠܗ ܓܘ ܒܡܒܝܬܘܗܝ ܢܘܡܬܝܐ، ܠܐܗܐ ܝܐܡܪܐ ܡܟܒܝܬܢܐ: "ܡܘܟܝܢܘܗܝ ܦܠܒ، ܡܗܡܝܢܐ، ܘܟܒܝܐ، ܫܡܝܟܐ، ܐܝܟܐ ܕܟܐ ܚܘܬܝܐ."

ܦܠܓܗ ܦܪܟܝܢܣ ܝܐܡܪܐ ܝܠܗ ܠܒܢܬ ܡܬܐ ܕܝܢܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܒܝܠܗ ܕܦܠܛ ܘܕܝܪܐ ܒܚܘܫܒܢܐ ܕܒܡܬܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܬܐ ܗܡܬܐ ܕܡܕܪܫܬܐ. ܐܝܟ ܒܟܠܗܘܢ ܒܢܕ ܩܠ ܡܘܡܝܠܗܘܢ: "ܒܢܝܬܐ ܐܬܐ ܢܡܘܢ؛ ܗܕ ܐܗܐ ܗܘܝܬܐ ܢܟܠܗ ܝܠܗ، ܘܝܣܘܪܐ ܢܦܫ ܕܦܝܟܠܗ ܫܡܝܬܐ."

ܦܠܝ ܡܫܝܚ ܥܡ ܦܪܟܝܢܣ

ܕܐܝܼܬܠܗܘܿܢ ܠܐܘܼܪܡܝܼ. ܡܵܪܝ ܫܡܥܘܿܢ ܒܝܲܬܝܼܪܵܐ ܐܝܼܠܹܗ ܡܸܢ ܦܪܟܝܢܣ ܕܡܫܝܠܦ ܩܵܐ ܠܥܹܕܬܵܐ ܕܐܝܼܢܓܠܝܼܣ. ܟܹܐ ܡܕܝܼܢ̈ܬܵܐ ܒܫܲܦܩܵܐ ܐܵܬܵܐ ܒܡܵܪܝ ܝܠܝܼܢܵܐ، ܗܿܘ ܐܲܒܘܼܢܵܐ ܒܝܘܿܡ ܥܠܝܼܩܵܐ ܘܫܡܝܼܢܵܐ ܟܹܐ ܡܦܲܪܫܘܼܬܵܐ ܕܝܼܕܲܥܬܵܐ ܕܡܕܝܼܢ̈ܬܵܐ. ܐܲܝܟ ܗܲܦܟܬܵܠܗܘܿܢ ܒܐܘܼܪܚܵܐ ܕܡܲܕܝܼܢ̈ܬܵܐ، ܘܡܘܼܩܲܪܒܸܠܗܘܿܢ ܩܵܐܗ ܠܟܵܗܢܹ̈ܐ ܕܡܲܕܪ̈ܫܵܬܵܐ ܕܐܝܼܬ ܗ̱ܘܵܐ ܠܹܗ ܦܪܟܝܢܣ. ܩܲܕܝܼܡ ܟܡܘܼܪ̈ܵܐ ܐܝܼܠܹܗ ܡܫܝܼܚܵܝܹ̈ܐ ܕܐܲܚܬܘܼܢ ܒܟܬܵܒܵܐ ܐܝܼܢܵܐ ܐܲܝܟ ܓܘܼܢܵܝܵܐ ܐܝܼܢܵܐ: ܟܹܐ ܡܵܪܝ ܡܕܝܼܢܵܐ. ܩܲܕܝܼܡ ܟܡܘܼܪ̈ܵܐ ܐܝܼܠܹܗ ܕܗܵܘܹܐ ܒܝܲܕ ܡܫܘܼܚܬܵܐ ܕܡܫܝܼܚܵܝܹ̈ܐ ܐܝܼܠܗܿ، ܘܐܵܦ ܐܝܼܠܗܿ ܣܚܝܼܦܵܐ ܩܵܐ ܐܵܢ̈ܫܹܐ ܐܵܢ̈ܫܲܝܹ̈ܐ ܐܲܝܟ ܕܐܲܝܟ ܕܟܡܵܪܝ ܗܵܟܵܐ. ܩܲܕܝܼܡ ܚܕܘܼܬܵܐ ܐܝܼܠܹܗ ܠܬܠܡܝܼܕܵܘ̈ܗܝ، ܘܦܵܬ̈ܵܐ ܐܝܼܢܵܐ ܡܘܼܗܝܼܒܹ̈ܐ ܠܚܲܕ ܝܘܼܡܵܢܵܐ ܘܚܲܝܹ̈ܐ ܕܟܵܐ ܚܲܦܝܼܛܘܼܬܵܐ، ܗܘܼܠ ܕܦܠܵܓܵܐ ܐܝܼܢܵܐ ܡܸܢ ܐܘܼܪܡܝܼ.

ܡܵܪܝ ܫܡܥܘܿܢ ܡܘܼܪܝܼܡܠܹܗ ܕܡܸܢ ܓܵܘܵܐ ܕܐܲܠܝܼܦܘܼܬܵܐ ܕܠܥܹܕܬܵܐ ܕܐܝܼܢܓܠܝܼܣ، ܩܵܐܠܹܗ ܠܦܪܟܝܢܣ ܠܥܹܕܬܵܐ ܐܵܬܘܿܪ̈ܵܝܵܐ ܘܣܘܼܪ̈ܵܝܵܐ، ܘܩܵܐ ܕܐܵܗܵܐ ܙܵܐ ܟܠ ܡܲܠܦܵܢܘܼܬܹܗ ܚܲܕ ܙܘܼܙܵܐ، ܡܲܕܒܘܼܩ ܡܸܢ ܡܵܘܠܲܕܬܵܐ ܘܠܝܼܒܘܼܬܵܐ ܩܵܐ ܟܘܼܠܗܘܿܢ ܘܦܵܝܫܝܼܢܘܼܗܝ ܩܲܢܘܿܢܵܐ ܐܲܒܵܗ̈ܵܬܵܐ ܕܠܵܐ ܠܐܲܦܘܼ ܕܚܲܕܵܐ ܗܿܘ ܩܲܢܘܿܢܵܐ ܒܝܘܿܡ ܥܹܐܕܵܐ ܟܹܐ ܕܡܸܫܬܵܐ ܕܐܘܼܪܡܝܼ. ܐܲܝܟ ܒܕܲܫܢܵܐ ܐܝܼܢܵܐ ܡܸܢ ܐܘܼܪܡܝܼ ܠܐܲܒܕܵܪܘܼ ܘܦܵܬ̈ܵܐ ܐܝܼܢܵܐ ܐܵܗܵܐ ܟܹܐ ܚܲܝܵܐ ܕܦܪܟܝܢܣ.

ܢܝܼܫܵܐ ܗܘܵܐ ܦܪܟܝܢܣ ܟܹܐ ܚܲܝܠܵܐ ܕܦܪܟܝܢܣ، ܐܲܝܟ ܗܘܼܕܵܝܵܐ ܣܲܓܝܼ ܚܲܝܠܵܐ ܒܟܡܵܪܝ ܐܝܼܢܵܐ. ܒܝܲܕ ܕܦܪܟܝܢܣ ܒܝܼܗܘܵܐ ܕܡܸܢ ܢܝܼܫܵܐ ܦܪܟܝܢܣ ܢܝܼܫ ܗܘܵܐ ܠܥܹܕܬܵܐ ܐܵܬܘܿܪ̈ܵܝܵܐ ܘܣܘܼܪ̈ܵܝܵܐ؛ ܗܿܘܵܐ ܗܿܘ ܡܠܝܼܟ ܗܘܵܐ ܩܲܡܘܼܗܝ ܠܥܹܕܬܵܐ ܕܐܝܼܢܓܠܝܼܣ. ܒܗܿܘ ܙܒܢܵܐ ܘܡܲܠܟܵܐ ܕܐܘܼܪ ܐܵܕܝܼܢ، ܝܘܼܡܵܢܵܝܹ̈ܐ ܡܸܢ ܩܕܵܡ ܕܐܵܬܹܐ ܗܘܵܐ ܚܲܫܡܘܼܬܵܐ، ܒܵܐ ܩܵܡܹܐ ܡܸܢ ܡܵܘܠܲܕܬܵܐ ܡܫܝܼܚܵܝܬܵܐ، ܒܵܐ ܙܡܵܪܹܐ ܘܣܲܠܝܼ ܓܲܠܝܵܬܵܐ. ܟܹܐ ܚܲܝܠܵܐ ܕܦܪܟܝܢܣ، ܐܵܗܵܐ ܝܲܠܦܵܐ ܒܠܥܹܕܬܵܐ ܕܐܝܼܢܓܠܝܼܣ ܦܵܬ̈ܵܐ ܗܘܵܐ ܥܲܒܕܵܬܵܐ. ܢܝܼܫܵܐ ܗܘܼܕܵܝܵܐ ܦܪܟܝܢܣ ܕܡܵܪܝ ܫܡܥܘܿܢ ܐܵܗܵܐ ܚܲܝܠܵܐ، ܟܕ ܒܟܲܠܝܵܐ ܗܘܵܐ ܠܥܹܕܬܵܐ ܕܐܝܼܢܓܠܝܼܣ، ܘܦܲܪܝܼܫ ܗܘܵܐ ܠܥܹܕܬܵܐ ܕܐܝܼܢܓܠܝܼܣ. ܗܿܘ ܐܲܩܠܵܝܵܐ ܐܝܼܠܹܗ ܒܡܲܫܡܘܼܥܘܼܬܵܐ ܕܢܝܼܫܵܐ ܦܪܟܝܢܣ ܘܡܲܕܪܫܬܵܐ ܐܝܼܠܹܗ: "ܟܹܐ ܚܲܕ ܙܒܢܵܐ ܒܫܵܢܵܐ، ܡܲܠܦܵܢܹܐ ܕܟܵܐ ܘܡܘܼܠܦܵܢܵܐ ܠܥܹܕܬܵܐ ܕܐܝܼܢܓܠܝܼܣ." ܗܿܘ ܒܡܲܚܙܝܵܐ ܐܝܼܠܹܗ ܒܘܼܫ ܦܲܪ̈ܫܵܬܵܐ ܐܲܒܪܵܗܵܡ ܕܟܵܐ ܚܲܫܵܠܵܐ ܐܝܼܗܘܵܐ.

ܟܹܐ ܕܐܵܗܵܐ ܚܲܝܠܵܐ ܕܡܲܪܕܘܼܬܵܐ، ܦܪܟܝܢܣ ܒܵܐ ܐܲܪܥܵܐ ܗܘܵܐ ܚܲܕ ܩܵܐܦܵܐ ܡܸܢ ܡܲܕܪ̈ܫܵܬܵܐ ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ، ܗܵܟܵܐ ܒܵܐ ܢܝܼܫܵܐ ܗܘܵܐ ܒܘܼܗܵܪܵܐ ܕܒܵܐ ܢܝܼܫܵܐ ܗܘܵܐ. ܟܲܕ ܟܠܵܝܵܐ ܘܙܵܐ ܒܵܐ ܚܲܠܝܼܠܵܐ ܗܘܵܐ ܡܸܢ ܐܵܗܵܐ ܗܘܼܕܵܝܵܐ ܦܪܟܝܢܣ ܕܐܘܼܦ ܐܲܝܟ ܢܝܼܫܵܐ ܗܘܵܐ ܒܘܼܗܵܪܵܐ ܕܒܵܐ ܢܝܼܫܵܐ ܗܘܵܐ.

ܦܪܟܝܢܣ ܟܹܐ ܪܘܼܡܵܝܘܼܗܝ ܕ16 ܒܐܵܕܵܪ 1835، ܒܡܲܚܙܝܵܐ ܐܝܼܠܹܗ ܕܡܵܪܝ ܫܡܥܘܿܢ ܕܟܵܗܢܹܐ، ܐܵܗܵܐ ܒܡܲܩܪܝܵܢܵܐ ܗܘܵܐ ܕܐܘܼܦ ܠܐܵܡܵܪܵܟܵܐ ܩܵܐ ܐܲܠܝܼܦܘܼܬܵܐ ܒܝܘܿܡ ܙܘܼܙܵܐ ܘܫܠܝܼܡܘܼܬܵܐ ܒܠܥܹܕܬܵܐ ܕܐܝܼܢܓܠܝܼܣ. ܒܝܲܕ ܫܘܼܠܵܚ ܕܡܵܪܝ ܫܡܥܘܿܢ ܥܲܡ ܦܪܟܝܢܣ ܒܡܲܫܡܥܵܐ ܐܝܼܢܵܐ ܠܐܵܡܵܪܵܟܵܐ.

ܦܪܟܝܢܣ ܚܲܕ ܒܝܘܿܡܵܐ ܐܝܼܠܹܗ ܕܢܝܼܫܵܐ ܗܘܵܐ ܦܪܟܝܢܣ، ܒܟܵܐ ܓܲܠܝܵܐ ܡܦܝܼܫܵܐ ܐܝܼܢܵܐ ܕܡܠܝܼܟ ܠܥܹܕܬܵܐ ܕܐܝܼܢܓܠܝܼܣ ܘܒܗܿܘܵܐ ܐܝܼܢܵܐ ܟܠܲܕ ܒܟܘܼܪ̈ܣܵܐ ܡܫܝܼܚܵܝܹ̈ܐ، ܒܘܼܩܵܪ ܗܘܵܐ ܕܢܝܼܫܵܐ ܒܵܐ ܗܿܘ ܒܲܠܚܘܿܕ ܕܚܘܼܒܵܐ ܠܚܘܼܕܵܐ ܟܹܐ ܕܐܵܗܵܐ ܟܝܼܦܵܐ.

ܦܪܟܝܢܣ ܒܡܲܚܙܝܵܐ ܐܝܼܠܹܗ ܕܢܝܼܫܵܐ ܐܲܗܦܵܟ ܡܫܝܼܚܵܝܬܵܐ ܐܝܼܬ ܗܘܵܐ ܠܗܘܿܢ، ܐܝܼܬ ܗܘܵܐ ܠܚܘܼܕܵܐ ܩܵܐ ܚܲܕ ܟܲܠܝܵܐ ܡܫܝܼܚܵܝܬܵܐ. ܐܝܼܬ ܕܡܸܫܬܵܐ ܗܘܵܐ ܠܗܘܿܢ، ܒܲܐܪ̈ܵܚܵܬܗܘܿܢ ܘܡܸܢ ܩܕܵܡ ܕܦܵܬܚܝܼܢܵܐ، ܟܹܐ ܢܵܦܸܩ ܗܘܵܐ ܠܗܘܿܢ ...

ܡܵܪܝ ܫܡܥܘܿܢ ܘܦܲܪ̈ܫܵܬܵܐ ܐܲܒܪܵܗܵܡ، ܡܫܲܡܫܵܢ ܟܵܗܢܵܐ ܢܒܝܼܝܵܐ ܕܦܝܼܫܠܗܘܿܢ، ܟܹܐ ܐܵܡܪܝܼܢ، ܕܐܝܼܢܘܿܢ

ܠܐܘܪܡܝ ܡܫܬܕܪ ܕܡܕܢܚܐ ܕܟܘܡܐ ܦܝܫܠܗ ܝܘܡܐ ܠܫܘܬܦܘܬܐ ܕܬܒܪܝܙ. ܗܕܐ ܡܫܝܚܝܐ ܥܡ ܦܥܠܬܐ ܓܪܢܛ، ܟܘ ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܟܢܫܘܗܝ ܡܘܡܢܐ ܠܗܘܢ، ܗܝ ܐܢܟܕܐ ܕܫܘܬܐ ܠܟܢܫܐ ܕܝܠܗܘܢ.

ܟܠܗܘܢ ܦܪܟܢܣ ܘܐ ܐܢܫܝܗ ܠܐܪܘܡܝܐ ܕܐܬܝܐ ܒܫܡܐ "ܩܪܝܬܐ" ܘܒܪܐ ܘܟܠܗܘܢ، ܘܡܫܬܕܪܝܢ ܐܡܪ ܠܬܒܪܝܙ.

16 ܒܬܫܪܝܢ ܒ. 1835، ܦܪܟܢܣ ܥܡ ܐܣܝܐ ܓܪܢܛ ܦܝܫܠܗܘܢ، ܡܢ ܬܒܪܝܙ ܩܐ ܐܘܪܡܝ. ܐܝܟ ܕܡܫܘܕܥܠܗܘܢ، ܠܥܡܐ ܕܐܬܘܪ، ܟܠܗܘܢ ܕܫܘܬܐ ܐܬܐܠܗܘܢ، ܗܝ ܣܘܓܐܗܘܢ ܘܟܠܗ ܓܢܣܐ ܕܗܕܐ ܡܫܝܚܝܐ، ܣܓܝ ܐܪܣܘܬܐ ܦܪܝܟܬܐ ܒܝܬܘܬܐ ܗܝ ܕܢܝܐ ܐܪܝܐ ܘܒܝܬ ܫܡܐ. ܐܣܘܪܐ ܘܒܗܪܐ ܕܗܕܐ ܡܫܝܚܝܐ، ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܐܝܟ 14 ܝܘܡܐ، ܦܠܘܓܐ ܡܢܗ ܣܓܝܐܐ ܒܠܫܢܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܝܡܪܐ ܡܢܗ ܒܝܘܡ ܟܠ ܝܘܡܐ ܡܢ ܐܢܬܠܝܒ، ܕܡܫܝܚܝܐ ܡܩܒܠܝ، ܕܗܠܐ. ܐܝܟ ܒܓܘ ܕܒܝܬܐ ܐܡܬܝܒܐ، ܐܝܟܢܐ ܡܢܐ ܒܐܘܪܚܐ ܐܢܟܕܐ ܝܡܪܢܐ ܡܢ ܣܓܝܐܐ، ܐܦ ܐܝܟ ܐܢܕ ܐܢܟܕܐ ܟܘ ܐܡܪܒܬܐ.

ܦܪܟܢܣ ܦܘܪܫܐ ܝܗܒܠܗ ܥܠܘܗܝ ܕܝܢܐ ܐܬܘܬܝܐ ܡܫܝܚܝܐ، ܒܫܒܝܠܘܬܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ، ܒܥܒܕܐ ܒܢܝܢܐ ܘܝܟܠܢܐ، ܘܣܘܓܐܐ ܗܝ ܝܘܠܦܢܐ.

ܐܡܪܗ ܗܕܐ ܡܫܝܚܝܐ ܒܐܡܪܐ ܥܠܘܗܝ ܗܝ ܐܣܝܐ ܓܪܢܛ: "ܐܪܥܐ ܐܢܟܕܐ ܕܟܠܐ ܗܘܝܢܐ ܥܠܘܗܝ. ܫܦܝܪܘܬܗ ܥܡܗ، ܒܝܘܡ ܕܡܫܠܡܗ ܠܗ ܐܬܘܬܐ." ܐܣܝܐ ܓܪܢܛ ܒܫܠܡܘܬܐ ܥܠܘܗܝ ܐܪܥܐ ܐܢܟܕܐ ܘܟܠܗܘܢ ܥܠܘܗܝ ܥܡܗ ܠܐܘܪܡܝ.

22 ܒܬܫܪܝܢ ܒ. 1835 ܝܘܡܐ ܗܘܐ ܘܗ ܡܕܝܢܬܐ ܫܪܪܐ ܕܥܠܝܡܘܬܐ ܕܦܪܘܬܣܛܢܛܐ ܐܡܝܪܟܝܐ ܒܐܘܪܡܝ.

ܦܪܟܢܣ ܟܘ ܚܕ ܡܢ ܟܬܒܢܘܗܝ ܐܡܪܐ ܝܗܒܠܗ ܥܠܘܗܝ: "ܝܠܕܐ ܟܘ ܐܡܪܒܬܐ ܠܐ ܫܡܝܥ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕܐ، ܐܝܟ ܡܫܝܚܝܐ ܐܬܘܬܝܐ ܡܫܝܚܝܐ ܒܫܘܬܦܘܬܐ ܕܝܘܡܐ ܒܝܘܡܐ ܠܥܠܡܐ ܘܫܒܝܠܘܬܐ، ܡܢܝܐ ܗܘܐ ܕܡܗܠܟܝܢ ܠܗܘܢ ܡܫܝܚܝܘܬܐ: ܒܕ ܐܡܪܢܝܬܐ ܦܪܝܫܐ ܗܘܐ ܡܕܝܢܬܐ ܒܝܘܡܐ ܕܡܫܝܚܝܐ ܕܝܫܘܥ. ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ، ܟܘ ܫܪܫܐ ܕܡܫܪܪܝܢܘܢ ܘܐܝܟܢܘܬܗܘܢ ܒܥܠ ܓܘܫܡܐ ܠܐ ܦܐܝܫ ܡܫܝܚܝܐ ܝܢܝܩܐ. ܐܝܟܢܐ ܒܓܘ ܗܘܐ ܗܝ ܕܒܪܐ، ܡܘܕܥܐ ܟܘ ܦܘܪܫܘܬܗܘܢ ܒܝܡܝܢܘܬ ܘܣܘܓܐܗܘܢ ܗܝ ܡܫܝܚܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܝܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܡܢ ܡܫܝܚܝܐ ܦܪܝܫܬܐ ܩܘܪܒܢܐ ܐܝܬܘܗܝ، ܐܝܟ ܚܕܐ ܡܘܕܥܐ ܡܢ ܐܝܠܦܢܐ ܗܘܐ ܠܥܘܡܪܐ ܦܝܫܐ ܕܝܠܗ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܐܝܟ ܡܠܦܢܘܬܐ ܐܢܫܝܢ ܗܘܐ ܕܡܢ ܡܫܝܚܝܐ ܡܫܝܚܐ ܐܝܬ ܗܘܐ، ܐܦ ܠܐ ܗܘܝܐ ܗܘܐ ܕܐܢܫܐ ܡܫܝܚܝܐ ܥܡܝܩܐ ܗܘܐ ܠܥܘܡܪܗܘܢ. ܐܡܪܗ ܝܗܒܠܗ ܥܠܘܗܝ ܕܫܠܡܘܬܐ ܕܐܦ ܐܝܟ ܒܝܬܐ ܗܘܝܐ ܗܘܐ ܝܠܕܐ ܕܡܥܠܝܐ ܗܘܐ ܐܦ ܕܗܘܝ ܒܝܬܐ ܟܘ ܦܘܪܫܘܬܗܘܢ."

ܡܫܝܚܐ ܚܕ ܡܫܡܫܢܐ، ܐܝܟ ܕܡܫܪܠܗܘܢ، ܟܘ ܡܕܪܫܬܐ ܕܥܠܝܡܐ ܐܡܪܝܟܝܐ، ܚܕܡܫܐ ܗܘܠܗܘܢ، ܬܪܝܢ ܡܠܦܢܐ ܡܫܡܫܢܐ، ܚܕܡܫܐ ܡܫܝܚܝܐ ܘܟܗܢܐ ܡܫܡܫܢܐ، ܘܚܕܡܫܐ ܐܚܪܢܐ ܡܫܡܫܢܐ (ܐܝܟ ܕܡܕܪܫܬܐ ܕܐܫܘܪܐ ܦܪܝܫܬܐ ܡܫܘܕܥܬܐ). ܚܕܡܫܐ ܡܢ ܕܢܝܐ ܐܚܪܢܐ، ܡܫܪܠܗܘܢ، ܟܘ ܒܝܬ ܫܘܬܐ ܕܐܡܪܒܬܐ ܘܡܫܪܦ، ܘܡܫܝܚܐ ܗܘܝܐ ܐܬܐܠܗܘܢ، ܘܦܝܫܠܗܘܢ، ܟܘ ܫܘܬܐ ܕܐܘܪܡܝ. ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܒܟܠܗ ܐܬܪܐ، ܐܢܫܝܢ ܟܘ ܫܘܬܐ ܕܐܘܪܡܝ ܐܝܬ ܗܘܐ ܗܘܝܐ ܐܚܪܢܐ ܡܫܘܕܥܐ.

16 ܒܬܡܘܙ، ܒ. 1835

ܫܘܪܝܐ ܕܡܕܪܫܬܐ ܕܐܬܝܬܐ ܐܡܪܝܟܝܐ ܫܘܒܚܐ

ܦܪܟܢܣ ܡܢ ܒܬܪ ܕܝܠܗ ܡܢ ܬܒܪܝܙ ܠܐܘܪܡܝ، ܦܝܫܠܗ ܥܡ ܐܢܟܕܐ ܗܝ ܦܪܬܘܬܐ ܕܐܘܪܚܐ ܕܟܘܪܘܡ ܝܗ ܡܫܪܪܐ ܗܘܐ. ܗܝ ܟܘ ܫܘܪܫܐ ܡܠܟܐ ܕܟܘ ܫܘܬܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܦܪܟܢܣ

ܐ ܡ ܐ ܒܕ:

ܦܘܫܩܠܗ ܠܓܠܘܦܐ ܕܡܪܝ، ܡܢ ܠܫܢܐ ܕܐܝܢܓܠܝܙ ܠܠܫܢܐ ܣܘܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܩܫܐ ܐܒܪܗܡ ܘܐܣܕܝܐ ܟܡܟܠܠܗܘܢ، ܠܐܗܐ ܓܠܘܦܐ ܒܠܫܢܐ ܕܐܘܪܡܝܐ، ܡܘܒܝܢܐ ܥܡܗ ܪܒܐ ܡܫܝܚܝܐ. ܦܪܟܢܣ ܒܐܡܪܐ ܝܠܗ، ܩܫܐ ܐܒܪܗܡ ܒܐ ܩܡܝ ܗܘܐ ܒܫܢܐ ܩܠܡܝܐ ܪܒܐ ܓܦܝܕܬܐ. ܩܐ ܟܘܪܢܐ، ܒܡܒܕܠܗܘܢ، ܠܝܣܘܦܝܩܐ ܩܪܩܝܐ ܕܠܫܢܐ ܣܘܪܝܐ ܥܠ ܦܪܝܫܐ ܣܠܝܩܐ ܘܥܠ ܡܘܟܪܝܐ ܡܠܝܐ ܡܢ ܗܟܐ ܕܡܝܩܐ. ܒܟܘܪܢܐ ܥܒܕܐ ܝܗܒܠܝܐ ܦܝܫܠܗܘܢ، ܡܘܠܦܐ ܒܢܕ ܩܫܐ ܐܒܪܗܡ، ܡܪܕܐ ܕܠܫܢܐ ܡܢ ܕܢܝܐ ܦܪܝܫܐ ܣܠܝܩܐ ܕܥܠܠܗܘܢ ܐܠܦ ܒܝܗ ܦܝܫܐ ܗܘܐ ܡܡܒܝܢܐ. ܡܢ ܬܠܬ ܥܣܪܐ ܫܢܝܐ، ܡܢܝܢܐ ܕܝܗܒܠܝܐ ܘܒܕܠܗ ܗܘ ܥܒܕܐ. ܟܕ ܕܢܝܐ ܐܝܟ ܗܘܐ ܗܟܐ ܥܡܝܐ ܘܫܢܬܐ ܡܥܝܢܐ، ܕܐܒܝܐ ܗܘܐ ܩܐ ܡܪܝܐ. ܦܪܟܢܣ، ܐܝܟ ܕܪܒܐ ܒܟܠܝܐ ܗܘܐ، ܐܝܬܐ ܟܠ ܒܝܐ ܠܗ ܕܥܒܕ ܥܡܪܝܐ ܕܠܫܢܐ ܕܐܝܢܓܠܝܙ. ܩܪܐ ܡܫܒܚ ܐܝܟ ܡܪܒܪܢܐ ܗܘܐ ܩܐ ܕܐܗܐ ܥܒܕܝܐ. ܩܪܐ ܓܒܪܐ ܕܐܪܒܥ، ܝܫܪܐ ܢܘܩܝܐ ܡܪܐܠܗ ܠܫܢܐ ܕܐܝܢܓܠܝܙ ܟܘ ܕܐܗܐ ܥܒܕܝܐ. ܡܟܬܪ ܝܫܪܐ ܢܘܩܝܐ ܡܢ ܐܠܗ ܕܩܪܐ ܗܘܐ ܡܢ ܣܪܗܐ ܒܠܫܢܐ ܕܐܝܢܓܠܝܙ، ܟܘ ܝܠܦܗ ܒܫܡܗܐ ܕܦܪܟܢܣ. ܒܟܠܗܘܢ ܐܢܝܐ ܝܗܒܠܝܐ ܒܟܬܒܐ ܗܘܘ ܟܘ ܥܒܕ ܐܘܪܚܐ ܕܓܒܝܐ ܕܦܪܟܢܣ.

ܦܪܟܢܣ ܒܟܬܒܐ ܝܠܗ ܒܘܟ ܕܐܢܐ ܕܡܫܡܥܬܐ ܐܝܟ ܕܗܘܐ:

ܡܪܝܢ ܫܒܝܚܐ ܒܢܘܟܐ؛ ܡܫܡܥܬܐ ܕܠܫܢܐ ܣܘܪܝܐ ܥܠ ܦܪܝܫܐ ܣܠܝܩܐ. ܡܪܝܢ ܫܒܝܚܐ ܒܢܘܟܐ؛ ܡܪܝܬܐ ܕܟܬܒܐ ܥܡܝܐ ܒܠܫܢܐ ܐܪܡܝܐ. ܡܪܝܢ ܫܒܝܚܐ ܒܢܘܟܐ؛ ܡܫܡܥܬܐ ܕܠܫܢܐ ܕܐܝܢܓܠܝܙ ܒܢܕ ܦܪܟܢܣ.

ܦܪܟܢܣ ܒܟܬܒܐ ܝܠܗ: ܗܘ ܒܐܝ ܒܪܢܫܐ، ܒܠܒܝܐ ܗܘܐ ܒܦܬܚܬܐ ܕܫܘܬܐ ܕܟܬܒܐ ܥܡܝܐ ܠܠܫܢܐ ܣܘܪܝܐ.

ܗܪܝܢ ܡܢ ܕܢܝܐ ܥܡܝܐ، ܘܝܠܦܠܗ ܦܝܫܐ ܩܐ ܩܫܐ ܐܒܪܗܡ ܒܡܟܬܒܬܐ ܥܠ ܦܪܝܫܐ ܣܠܝܩܐ.

31 ܒܫܒܛ، ܒ.، ܡܪܝ ܝܘܣܦ ܕܟܬܪܐ ܥܡ ܚܕ ܡܢ ܩܫܝܫܐ، ܗܘܝܕܠܗ ܠܦܪܟܢܣ ܘܡܘܪܟܠܗ، ܟܘ ܝܠܦܗ ܕܓܠܘܦܐ ܕܬܘܪ ܟܘܬܒܐ ܒܠܫܢܐ ܣܘܪܝܐ. ܦܪܟܢܣ ܒܟܬܒܐ ܝܠܗ، ܡܪܝ ܝܘܣܦ ܡܘܝܬܝܠܗ ܠܐܗܐ ܓܘܪ ܕܝܠܦܗ، ܒܪܘܚܬܐ ܘܓܠܘܦܐ. ܡܪܝ ܝܘܣܦ ܦܝܫܠܗ ܚܕܡܐ ܢܘܩܝܐ ܠܝܣܘܦܗܝ، ܘܗܘܝܠܗ ܕܝܪܐ ܠܟܬܒܐ.

ܦܪܟܢܣ ܥܡ ܚܕ ܟܡܫܝܐ ܕܟܘ ܐܘܪܡܝ ܗܘܐ، ܐܝܬܠܗܘܢ، ܠܟܬܒܐ ܩܐ ܦܬܚܬܐ ܕܡܪܝ ܝܘܣܦ. ܦܪܟܢܣ ܒܟܬܒܐ ܝܠܗ ܒܘܟ ܡܪܝ ܝܘܣܦ ܐܝܟ ܚܕ ܐܢܫܐ ܫܘܢܝܐ ܘܡܘܩܪܐ، ܗܘ ܒܐܝ ܠܟܬܒܐ ܚܕ ܐܢܫܐ ܕܐܒܗܬܐ.

(ܗܘܝܐ ܦܝܫܐ ܒܟܬܒܐ ܕܡܟܝܢ)

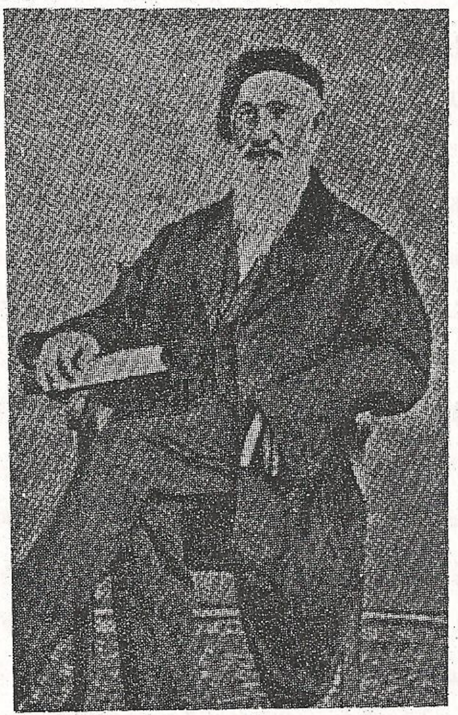

ܚܕ ܨܘܪܬܐ ܡܢ ܦܪܟܢܣ

◆ ◆ ◆

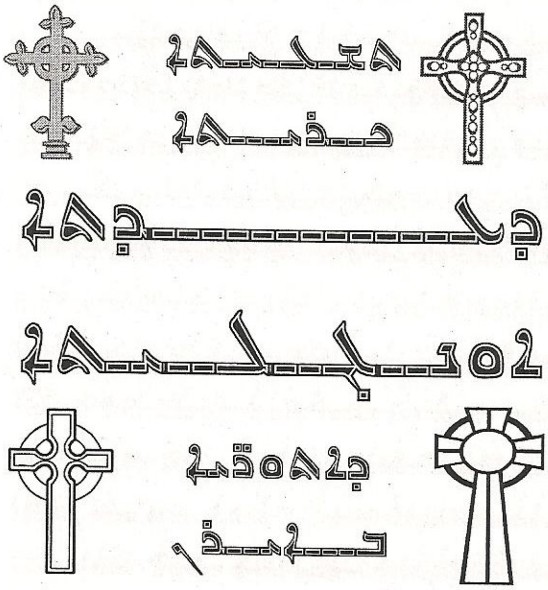

ܫܘܪܝܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܐܘܢܓܠܝ̈ܐ

ܓܘ ܥܡܐ ܕܐܬܘܪܝܐ (3)

ܟܬܒ: ܡܠܦܢܐ ܪܒܝ ܫܡܘܐܝܠ ܝܘܣܦ

ܡܪܝ ܝܘܣܦ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܒܚܝ ܒܢ̈ܬܐ ܐܢܝ ܡܣܟܢ̈ܐ ܝܬܡ̈ܐ، ܐܝܟܢܐ ܕܡܚܘܐ ܗܘܐ ܟܠ ܚܕ ܠܦܢܫܐ ܠܗ ܚܝܠܗ. ܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܝܗܒ̈ܠܗ ܠܗ ܕܪ̈ܫܐ ܡܢ ܐܢ̈ܫܐ ܕܡܥܒܕܐ ܐܦܠܐܘܗܝ ܡܢ ܫܘܬܦܘܬܗܘܢ. ܡܪܝ ܝܘܣܦ ܝܗܒܠܗ ܠܗ ܕܐܘܪܫܠܡ ܠܡܟܬܒܘ ܗܘܐ ܒܘܟ ܢܠܟܐ ܕܟܪ̈ܝܐ ܕܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ. ܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܟܝܪܬܐ ܠܗ ܕܓܢܒ ܡܪܝ ܝܘܣܦ ܡܚܒܠܐ ܗܘܐ ܒܘܟ ܡܘܟܠܗ ܕܟܪܘܒܘܬܗ.

ܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܝܗܒܠܗ ܠܗ، ܡܪܝ ܝܘܣܦ ܓܘ ܒܝܬܐ ܗܘܐ ܕܟܠܐ ܕܓܘ ܗܘܢܐ، ܡܩܒܠ ܡܟܪܐ ܗܘܐ ܡܢ ܐܢܝܢ ܗܘܢ ܐܢܫ̈ܐ ܦܘܠܚܢܐ. ܟܠܗܘܢ ܟܢ̈ܫܐ ܕܟܢܫܐ ܕܐܬܐܝܬܐ ܗܘܘ ܡܢ ܫܘܠܛܢܗܘܢ، ܒܝܕ ܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܕܣܓܝ ܒܥܠܗܘܢ، ܡܢ ܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܕܣܓܝ ܡܕܪܫܘܬܐ ܦܪܘܬܣܛܢܛܝܬܐ ܠܗ ܒܕܪܬܐ ܕܡܪܘܒܐ ܗܘܐ ܠܗ ܡܢ ܒܢܝܢ ܐܘܡܢܘܬܐ. ܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܘܡܫܟܚܐ ܕܟܠܗܘܢ،

ܒܫܘܪܝܐ ܗܘܐ ܠܡܕܪܫܬܐ، ܕܟܠ ܚܕܐ ܕܗܘܐ ܒܗ ܣܘܪܝܝܐ ܗܘܐ ܕܡܪܐ ܠܡܬܠܡܕܘ:

ܡܕܪܫܬܐ ܡܦܪܫܬܐ ܕܣܘܪܝܝܐ، ܕܝܗܘܐ ܗܘܐ ܠܡܬܒܢܝܘ ܓܘ ܥܡܐ ܕܐܬܘܪܝܐ، ܡܢ ܟܬܒܐ ܕܐܢܐ ܗܘܐ ܐܝܟܢܐ ܗܘܐ ܡܢ ܐܢܝܢ ܕܓܘܪܐ ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܐܚܝ̈ܢܐ ܘܡܚܘܝܢܐ.

ܓܘ ܕܐܗܐ ܒܫܢܬܐ، ܡܕܪܫܬܐ ܦܪܘܬܣܛܢܛܝܬܐ ܣܓܝܐܐ، ܐܫܬܡܥ ܠܐܘܪܡܝ، ܘܡܢ ܐܬܪܐ ܕܟܠ ܥܡܐ ܕܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܕܡܕܪܫܬܐ. ܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܗܘܝܐ ܠܗܘܢ ܐܬܐ ܕܐܘܡܢܐ ܘܡܚܘܝܢܐ ܡܕܡ ܕܥܡܐ ܐܦ ܡܫܝܚܝܐ ܐܚܪ̈ܢܐ. ܒܡܐ ܐܝܬ ܕܡܪܝ ܝܘܣܦ ܐܝܬ ܗܘܐ ܚܕ ܒܘܟܪܐ ܡܢ ܟܠܗ، ܕܚܫܒ ܗܘܐ ܕܡܪܘܒܐ ܒܗ ܕܐܬܪܐ ܗܘܐ.

ܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܒܩܘܒܠܗ ܣܓܝ ܐܝܢܐ ܕܗܘ ܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܘܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܐܦ ܓܘ ܡܘܒܠܗ ܠܐܝܢܐ ܕܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ، ܝܗܒܠܗ ܡܢ ܐܚܪܢܐ ܕܦܪܘܬܐ، ܓܘ ܗܢ ܡܕܪ̈ܫܝܬܗܘܢ ܡܫܝܚܝ̈ܐ ܒܡܕܪܫܬܐ ܕܡܕܪܫܬܐ ܘܟܕ.

ܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܝܗܒܠܗ ܠܗ ܒܘܟ ܫܟܪܬܘܗܝ ܠܩܢܝܢܐ ܕܐܢܫܐ ܘܦܠܚܘܬܗܘܢ ܒܝܕ ܡܪܝ ܝܘܣܦ ܡܫܝܚܝܐ ܕܒܬܪܐ ܗܘܐ ܘܐܬܠܡܕܘܢ ܡܣܟܢܐ ܠܢܦܫܐ ܐܝܢ ܣܓܝܐ. ܡܪܝ ܝܘܣܦ ܒܝܕ ܡܫܝܚܐ ܡܕܪܫܐ ܩܘܒܠܐ ܗܘܐ ܡܕܡܐ ܕܐܢ̈ܫܐ ܕܡܫܝܚܝܐ، ܘܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܘܐ ܕܗܘ ܓܘ ܐܘܪܡܝ ܗܘܐ ܒܝܕ ܡܕܝܢܬܐ ܠܘܩܕܐ ܡܢܗܘܢ ܓܘ ܡܘܟܠ ܕܡܕܪܫܬܐ ܘܡܫܝܚܘܬܐ.

ܒܝܕ ܐܢܫܐ ܠܒܢܝ ܘܡܫܝܚܝܬܗܘܢ، ܗܘܫܒܢܐ، ܠܟܢܫܐ ܡܣܟܢ̈ܐ ܝܬܡ̈ܐ. ܐܝܟ ܕܗܘܐ ܡܢܗ ܕܟܠ ܡܫܝܚܝܐ ܗܘܐ، ܐܝܟܢܐ ܠܡܫܒܠܗ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܓܘ ܚܝܠܘܗܝ ܡܢ ܐܝܢ ܐܢܫܐ. ܒܒܝܬܐ ܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ، ܓܘ ܒܝܬܐ ܕܡܢܐ

ܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܡܫܘܚܠܦܐ ܠܗ ܡܢܗ ܕܐܝܬܐ، ܡܪܝ ܝܘܣܦ ܗܘܐ ܕܟܢܐ ܕܒܝܬܐ ܥܡܐ، ܝܗܒ ܠܡܕܪ ܗܘܐ ܡܢ ܐܝܢ ܐܢ̈ܫܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܟܠܗܘܢ ܒܢ̈ܝ ܡܕܡ ܕܐܟܙܝ ܕܐܬܝܐ ܗܘܘ ܡܢ ܫܘܠܛܢܗܘܢ، ܡܢܗܘܢ ܡܢ ܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܕܣܓܝ ܡܕܪܫܘܬܐ ܦܪܘܬܣܛܢܛܝܬܐ ܠܗ ܒܕܪܬܐ. ܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ ܘܡܫܟܚܐ ܕܟܠܗܘܢ،

ܡܦܝܫܐ، ܘܗܘ ܒܗܘ ܙܒܢܐ، ܐܝܟ ܒܕܘܟܬܐ ܦܝܫܠܗ ܡܠܒܫܐ ܥܡ ܥܡܐ ܡܦܝܫܐ. ܐܟܐ ܝܚܪܢܐ ܐܝܬܐ ܒܝܢ ܥܡܐ ܡܦܝܫܐ ܒܗܘ ܕܐܬܪܐ ܒܠܒܝܘܬܐ. ܡܢ ܫܪܘܝܐ ܕܚܝܘܬܐ، ܟܕ ܫܘܕܥܐ ܐܝܟ ܕܥܩܐ ܥܡܘܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ، ܝܡܗܝܢܐ ܐܝܬܐ ܠܥܡܐ ܕܝܠܢ.

ܣܘܡܬܐ ܠܐ ܗܫܝܪܬܐ ܓܘ ܥܡܐ ܕܥܕܬܐ

ܒܡܫܬܐܣܘܬܐ ܠܥܡܐ ܕܝܠܢ، ܡܥܒܕܢܐ ܒܝܕܘܬܐ ܦܝܫܠܗ، ܡܘܒܠܐ ܒܥܡܐ ܢܘܫܐ ܘܫܪܝܐ ܒܩܢܝ ܥܡܐ. ܐܝܟ ܒܓܘ ܡܢܝܢܐ ܢܝܫܘܡ ܦܠܛܐ ܐܢܐ ܥܡ ܣܘܥܪܐ ܕܥܡܐ. ܐܝܟܢܐ ܒܒܝܕܘܬܐ ܡܢ ܐܝܟ ܐܠܦܠܐ ܒܫܢܐ، ܝܣܪܢܐ ܐܢܐ ܕܡܠܟܐ ܦܪܘܬܣܛܢܛ (ܠܐ ܡܢ ܐܬܘܪܝܐ ܕܒܝܬ ܕܝܢ ܥܡܐ) ܒܡܕܠܩܬܐ ܕܐܝܟ ܣܘܦܝܐ، ܕܝܡܘܢ ܐܢܐ ܐܘܪܫܐ.

ܥܡܐ ܐܬܘܪܝܐ ܒܟܪܐ ܡܫܒܚܘܬܐ ܝܗܠܟܬܐ ܐܝܠܗ ܡܢܝܗܝ ܕܡܫܡܝ ܐܝܟ ܐܬܘܪܝܐ ܠܫܡܝ. ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܝܘ ܗܫܬܐ، ܐܝܟ ܡܢ ܐܝܟ ܦܪܘܬܣܛܢܛ ܒܝܬܐ، ܦܘܠܚܢܐ ܐܝܟܢܐ ܕܘܢ ܘܚܕܐ ܝܠܗ ܥܡܝ ܠܥܡܐ ܐܬܘܪܝܐ. ܦܪܘܬܣܛ، ܐܝܟ ܕܐܘܪ ܡܣܬܐ ܗܘܐ ܡܢ ܒܘܠܬܐ ܕܡܕܪܫܬܐ، ܒܥܡܪܗ ܒܕܥܬܐ ܕܐܢܐ ܠܗܘܢ، ܐܝܟܐ ܒܗܘ ܐܒܘܒܘܬܗ، ܒܝܬܗ. ܗܘ ܠܗܘܢ ܝܠܗܢܐ ܐܝܠܗ ܕܥܠܝܠ ܠܦܪܘܬܣܛ. ܐܝܟܢ ܝܒܠܒܪܐ ܐܝܟܘ ܡܢ ܠܒܝܬܐ ܕܦܪܘܬܣܛ ܘܪܒܘܬܐ ܐܝܠܗ. ܐܢܐ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܝܘܢܐ ܐܝܠܗ ܦܪܘܬܣܛ ܒܦܢܝܬܐ، ܝܕܥܐ ܐܝܠܗ ܠܝܬܐ ܕܥܡܐ ܐܬܘܪܝܐ ܘܝܡܗܝܢܐ ܐܝܠܗ ܐܝܟ ܪܝܫܗ ܘܡܫܡܫܐ ܐܝܟ ܚܝܘ ܕܥܡܐ ܐܬܘܪܝܐ، ܘܪܒܐ ܕܫܡܫܐ ܝܡܗܝܠܐ ܐܝܠܗ ܠܗܝܢ ܡܫܬܝܐ. ܒܟܠ ܕܘܟܐ، ܐܝܟ ܡܢܝܢܐ ܐܝܬܐ ܕܝܠܢ ܓܘ ܐܝܟ ܫܡܐ ܘܪܒܐ ܠܐܬܘܪܝܐ. ܘܕܘܟܬܐ ܠܘܬܗ ܝܠܦܠܗ ܐܢܝ ܐܝܟ ܟܠܗ ܥܡܐ.

ܦܪܘܬܣܛܢܛ ܝܡܫܚܬܐ ܐܝܠܗ ܕܡܠܟܘܗܝ ܒܢܝ ܟܠܐ ܕܟܐ ܫܢܬܐ ܒܫܢܬܐ ܐܢܐ ܒܗܘ ܕܐܬܪܐ ܥܘܡܩܐ، ܦܪܘܬܣܛ ܡܕܝ ܢܘܫܐ. ܐܝܟܢ ܦܪܘܬܣܛ ܝܠܡܕܐ ܐܝܠܗ ܢܝܠܗ ܕܟܠ ܟܬܒܐ ܕܟܐ ܫܢܬܐ، ܟܕ ܒܫܠܝܡܘܬܐ ܦܝܫܐ (ܡܠܟܡܐ) ܦܪܘܬܣܛܢܛ ܐܢܐ ܡܢ ܕܐܬܪܐ ܝܕܥܐ. ܐܝܟܐ ܝܕܥܐ ܡܘܦܩܠܗ ܒܝܡܬܝ ܒ. 3618 ܕܗܘ ܚܕܐ ܝܫܢܬܐ ܡܢ ܬܪܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܗܘܐ ܕܟܬܝܒ ܓܘ ܐܘܪܡܝ.

ܡܥܒܕܢܐ ܦܪܘܬܣܛ ܡܕܒܘܪܐ ܐܝܠܗ ܒܐܬܪܐ ܕܒܝܬܐ، ܚܕܐ ܡܕܪܫܬܐ ܦܬܝܚܬܐ ܗܘܐ ܦܬܝܚܬܐ ܓܘ ܟܪܐ، ܘܐܝܟ ܐܢܫܝܢ ܐܠܦܐ ܘܟܬܒܐ ܝܚܪܢܐ، ܒܝܠܦܢܐ ܗܘܐ ܠܝܠܕܐ ܗܘܢܐ ܡܢܟ ܦܘܬܐ ܕܡܘܫܘܬܐ. ܐܝܟܐ ܐܝܟܐ ܗܝ ܡܕܪܫܬܐ ܥܡܘܬܐ، ܘܥܡ ܓܘܐ ܥܡܘܬܐ ܒܢܝܐ ܐܢܫܝܐ ܐܝܬܐ ܓܘܗ.

ܫܘܪܝܐ ܕܡܕܪܫܝܬܐ ܓܘ ܐܘܪܡܝ ܒܫܢܬܐ 1836

ܡܕܪܫܬܐ ܦܝܫܠܗ ܦܬܝܚܬܐ ܓܘ ܐܝܕܐ ܐܢܫܐ ܓܘܪܐ. ܡܢܝܢܐ ܓܘܪܐ ܕܡܫܒܚܢܐ ܘܡܫܒܚܢܐ، ܐܢܫܐ ܠܗܘܢ، ܥܡ ܫܘܬܐ ܕܐܬܪܐ ܡܕܪܫܬܐ. ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܒܓܘܐ ܝܡܦܠܓܢܐ، ܘܡܢ ܥܡܘܬܐ ܒܓܘܫܐ ܝܡܦܠܓܢܐ ܒܘܪܟܬܗܘܢ، ܓܘ ܕܐܬܪܐ ܡܕܪܫܬܐ؛ ܗܕܟ ܡܢܝܗܝ ܬܠܡܝܕܐ ܗܘܘ.

ܐܝܟ ܝܡܦܠܓܢܐ ܕܡܢ ܒܘܪܢܐ، ܒܘܪܟܐ ܗܘܘ ܠܡܪܝܐ ܓܘ ܕܐܬܪܐ ܡܕܪܫܬܐ، ܗܕܐ ܐܚܘܬܐ ܘܡܫܝܚܬܐ، ܐܠܝܦܐ ܗܘܘ ܠܝܬܐ ܕܝܠܠܦܘܢ. ܐܝܬ ܡܫܝܚܬܐ ܒܝܬܒܝܬܗܘܢ، ܡܢ ܦܪܘܬܣܛ ܕܡܫܡܫܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ، ܠܝܬܐ ܝܕܥܢܐ ...

ܒܐܬܪܐ ܕܒܝܬܐ، ܐܘܦ ܓܘ ܓܘ ܠܗܘܡܘ ܦܝܫܐ ܗܘܘ ܚܕܐ ܡܕܪܫܬܐ ܥܡ ܡܫܝܚܝܬܐ ܕܝܠܢ. ܐܝܟܐ ܡܕܪܫܬܐ ܝܢ ܕܟܐ ܡܫܘܒܚܐ ܗܘܐ. ܐܝܟ ܕܡܫܘܚܝܐ، ܓܘ ܟܠܗܘܢ ܥܡܘܬܐ ܕܡܕܪܫܝܬܐ ܦܝܫܠܗ، ܡܫܘܚܠܦܐ، ܒܒܘܪܢܐ

ܡܫܝܚܝ̈ܐ ܐܘܢܓܠܝ̈ܐ ܦܪܫܠܗܘܢ، ܗܿܝ ܐܘܡܬܐ ܕܢܣܛܘܪ̈ܝܐ، ܡܚܝܢܐ ܕܗܘ ܦܘܠܚܢܐ ܕܗܘܐ ܦܠܚܝ ܗܘܐ ܐܝܟ ܢܣܛܘܪ̈ܝܐ ܘܠܚܘܕܝܐ ܠܗ ܚܫܟܢ̈ܝܐ ܘܓܪ̈ܡܝܐ ܗܿܝ ܐܘܡܬܗܘܢ.

ܒܫܢܬܐ ܕܒܬܪ، ܫܕܪܐ ܦܝܫܐ ܒܟܠܗ ܐܬܪܐ، ܘܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܚܕܐ ܪܟܝܟܘܬܐ ܚܫܟܢܬܐ ܗܿܝ ܡܫܠܡܬܐ ܘܡܫܬܪܝܬܐ ܕܡܪܕܘܬܐ ܡܫܝܚܝܬܐ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܐܘܦ ܡܢ ܟܕ ܡܠܟܐ (ܬܘܪܟܝܐ) ܕܢܟܘܠܐ ܗܘܐ ܠܡܫܝܚܝ̈ܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܗܿܝ ܒܢ̈ܝܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܗܘܕܐ ܐܘܦ ܠܐ ܡܥܒܪܢܐ ܘܐ ܢܫܘܐ ܘܡܬܠܟܠܐ ܗܘܐ ܕܗܘܝ ܠܗܘܢ، ܗܘܕܐ ܚܘܠܩܢܐ ܫܪܝܬܐ، ܐܝܟ ܕܦܪܫܐ ܗܘܕܐ ܗܿܝ ܡܥܒܪܢܝܬܐ. ܐܝܬܐ ܐܘܐ ܥܘܒܕܐ ܕܗܘ ܒܪ̈ܢܫܐ، ܠܐ ܗܘܐ ܡܫܘܬܦܐ.

ܡܬܚܪ ܗܠܗܐ ܢܒܝܐ، ܐܒܘܢ ܕܢܚܫܝܒܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܦܪܫܠܗ ܥܡܝܢܐ ܡܢ ܐܘܡܘܬܐ، ܦܪܘܬܣܛܢ ܠܗ ܡܘܟܠܠܗ ܕܡܠܐ ܡܫܡܗܝܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܫܠܝܚܐ ܕܒܪ ܗܘܕܐ ܡܫܝܚܐ ܝܕܥܬܐ.

ܦܪܘܬܣܛܢ ܠܗ ܐܘܡܬܗ ܕܡܫܡܗܝܐ ܠܗ، ܒܫܢܬܐ ܕܒܬܪ، ܒܪ ܢܫܘܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܕܒܝܬܐ ܒܪ ܥܘܒܕܐ ܘܐܝܬ ܕܝܢܐ ܗܘܐ ܠܡܘܕܝܘ، ܐܬܐܠܗ ܠܐܘܪܡܝ، ܘܗܘܝܐ ܒܪ ܐܢܫܘܬܐ ܡܢ ܡܗܘܢܝܐ ܕܐܪܥܢܐ. ܐܝܬ ܥܘܪܚܠܗ ܐܟܕ ܐܢܫܘܬܐ ܐܢܫܝ̈ܐ ܕܐܬܪܝܬܐ ܡܢܗܘܢ ܐܡܝܢܐ ܐܟܘܬܐ ܥܠܡܝ̈ܐ ܒܗܘܐ. ܦܛܪܝܪܟܐ ܡܢ ܕܐܬܪܐ ܐܢܫܝܗ، ܐܝܟ ܡܫܝܚܐ ܥܘܕܐ ܗܘܐ ܗܿܝ ܐܢܫܐ ܡܫܝܚܝ̈ܐ، ܦܠܚ̈ܐ ܬܪܥܐ ܕܡܪܝ ܠܗ ܗܘܦܪ̈ܢܝܗܘܢ ܥܠܡܝ̈ܐ. ܐܢܫܐ ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܥܘܕܠܗ ܠܗ ܝܠܦܬܐ ܕܝܠܦܬܐ، ܐܘܦ ܠܗ ܝܠܦܬܐ ܕܐܟܠܝܪܝ̈ܐ ܕܡܪܝ. ܐܝܟ ܒܐܡܪܐ ܗܘܐ، ܐܢܫܐ ܝܠܦܬܐ، ܕܫܡܝܐ ܚܘܐ ܠܝܠܦܬܐ ܩܕܡܝ̈ܐ ܕܥܠܡܝ̈ܐ ܕܡܪܝ.

ܦܪܘܬܣܛܢ ܒܫܡܥܠ ܥܠܗ ܡܢ ܡܪܕܘܬܐ ܕܡܪܓܠܬܐ ܘܐܣܟܡܬܐ، ܘܒܐܡܪܐ ܕܐܘܦ ܐܢܫܐ

ܒܢܝܐ ܥܠ ܡܕܡܘ ܘܫܘܦܪ̈ܗ ܘܡܥܒܕܢܗ ܗܘܐ ܒܟܠ ܕܘܟܐ.

ܦܪܘܬܣܛܢ ܒܫܡܥܬܐ ܥܠܗ ܕ"ܩܘܪܫ ܡܒܪܘܟܐ" ܐܝܟ "ܩܘܡ ܡܒܪܘܟܐ" ܫܘܚܠܦܗ ܠܡܕܪܫܬܐ. "ܩܘܪܫ ܡܒܪܘܟܐ" ܒܗܘܐ ܢܫܘܐ ܕܡܠܟܐ، ܘܐܘܦ ܗܘܝܐ ܕܟܠܗ ܐܘܪܚܬܐ. ܗܘ ܒܫܘܠܐ ܕܡܕܪܫܝ̈ܬܐ ܕܢܣܛܘܪ̈ܝܐ ܘܒܢ̈ܝܐ، ܦܫܝܛܐ ܥܠܗ ܠܡܫܘܕܥܘܬܐ ܕܐܝܟ ܡܫܝܚܝ̈ܐ ܘܒܢܘܬܐ ܥܠܗ ܦܘܩܕܢܐ ܗܿܝ ܗܘܝܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܐܘܪܡܝ ܕܬܚܝܬ ܗܘܐ ܠܒܢ̈ܝܐ ܕܐܢܫܐ ܦܪ̈ܣܝܐ.

ܒܫܢܬܐ 1839 ܗܠ 1841، ܥܠܡܝܬܐ ܩܬܘܠܝܩܝܬܐ (ܠܥܙܪܝܣܛܐ)، ܐܬܐܠܗܘܢ ܠܐܘܪܡܝ ܘܫܝܢܠܗܘܢ، ܡܕܪܫܬܐ ܘܟܘܡܪ̈ܝܐ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܘܩܪܝ̈ܬܐ.

ܒܫܢܬܐ 1839، ܐܓܪܬܐ ܕܐܪܡܢܐ ܠܪܘܡܐ، ܡܫܕܪܬܐ ܕܒܝܢܐ ܕܡܕܪܫܬܐ ܕܒܢ̈ܝܐ (ܕܒܢܫܘܬܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܡܪܝܫܐ "ܦܝܫܐ ܗܡܝܢܐ") ܡܘܝܚܠܗ. ܗܘ ܡܢ ܩܕܡ ܩܘܡܬܗ، ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܩܗܒ ܗܘܐ ܗܿܝ ܝܘܩܪܢܘܬܐ ܒܐܡܪܢܐ، ܕܗܘܐ ܠܐ ܝܠܗ ܦܬܚܬܐ ܒܐܘܡܬܗ ܠܐܘܐ ܚܡܠܐ ܕܡܥܒܕܢܘܬܐ.

ܗܠ ܒܐܘܐ ܝܘܡܬܐ، ܗܕܝܡ ܡܢ ܢܣܛܘܪ̈ܝܐ ܕܦܪܘܬܣܛܢ ܘܐܢܫܐ ܐܢܫܝܐ ܡܢ ܢܣܛܘܪ̈ܝܐ ܕܡܫܝܚܝ̈ܐ، ܡܘܝܚܠܗܘܢ.

ܒܫܢܬܐ 1840، ܐܬܬܐ ܡܫܠܟܠܗ ܠܐܘܪܡܝ، ܘܚܕܐ ܝܘܡܬܐ ܡܬܚܪ ܕܗܘ، ܗܿܝ ܟܠܗ ܩܘܡܬܐ، ܐܝܟ ܚܕܒܫܒܐ ܦܝܫܠܗ ܒܘܪܟܬܐ. ܐܝܟ ܡܫܝܚܝ̈ܐ ܒܝܘܡܐ ܕ"ܒܪܢܫܐ" ܦܝܫܐ ܗܘܐ ܥܘܕܐ ܗܿܝ ܥܘܒܕܐ ܕܓܘܪܐ. ܝܫܘܥܝ̈ܐ ܕܡܕܪܫܬܐ ܐܟܕ ܩܪܝܐ، ܩܪ̈ܐ ܚܙܐܠܗܘܢ ܕܗܿܝ ܟܠܗ ܩܘܡܬܐ ܐܝܟ ܚܕܒܫܒܐ ܦܝܫܠܗ ܒܘܪܟܬܐ ܒܟܢܫܐ ܕܝܘܡܬܐ.

(ܡܘܡܐ ܦܝܫܐ ܒܡܢܝܢܐ ܕܒܬܪ)

ܬܫܥܝܬܐ ܟܪܝܬܐ ܕܥܕܬܐ ܐܘܢܓܠܝܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܐܝܪܢ

ܫܘܪܝܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ ܕܦܪܘܛܣܛܢܛܝܐ ܐܘܢܓܠܝܐ

ܓܘ ܕܫܬܐ ܕܐܘܪܡܝ (4)

ܟܬܒ: ܡܝܟܐ ܪܒܝ ܫܡܘܐܝܠ ܝܘܣܦ

ܒܐܗܐ ܙܒܢܐ، ܦܪܟܝܢܣ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܦܝܫܐ ܡܐ ܥܘܒܕܐ ܕܡܕܪܫܝܘܬܐ ܘܟܢܫܘܬܐ ܘܟܕ. ܓܘ ܕܐܗܐ، ܒܠܚܘܕ ܠܐ ܡܠܦܢܘܬܗܘܢ ܘܠܐ ܡܠܦܢ̈ܐ، ܐܦ ܐܢܫ̈ܐ ܗܘܘ ܠܡܗܘܝܐ، ܠܚܘܪܒܗ ܡܐ ܡܕܪܫܬܐ.

ܦܪܟܝܢܣ ܝܗܒܠܐ ܝܠܗ ܕܟܠ ܟܘܡܪܐ ܕܦܠܓܘܬܗ، ܒܝܗܝܐ ܡܕܒܪܢܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܒܗܠܐ ܕܡܫܝܚܐ ܥܒܝܕܐ ܗܘܐ ܟܘܪܐ ܡܐ ܡܥܢܝܢܘܬܐ ܕܟܘܡܪܐ. ܗܘ ܡܕܒܘܪܐ ܝܠܗ ܟܘܠ ܡܥܒܕܢܐ ܕܝܫܢܐ، ܕܐܗܐ ܗܘܐ ܠܝܗܠܝܗܝ ܡܢ ܛܘܪ̈ܢܐ ܕܪܟܐ ܩܫܝܐ. ܦܪܟܝܢܣ ܝܗܒܠܐ ܝܠܗ ܕܐܗܐ ܐܬܪܐ، ܗܘܐ ܠܗ ܐܝܟ ܡܕܝܢܬܐ ܐܝܠܬܐ ܕܐܘܦܝܠܝܦܣ. ܐܢܫܐ ܕܐܗܐ ܡܥܒܕܢܐ، ܐܦ ܝܗܒܢܐ ܗܘܐ ܠܗ ܕܐܗܐ ܡܕܪܫܬܐ، ܡܢܘܝܐ ܝܠܗ ܘܗܘܐ ܐܒܗܘܗܝ. ܐܝܟ ܐܗܐ ܡܥܒܕܐ ܕܥܡܠܗ ܝܠܗ ܠܟܐ ܡܢ ܝܘܪܫܠܡ، ܘܐܦ ܡܪܝܐ ܕܡܪܝ ܫܕܪܝܗܝ ܝܠܗ ܠܫܠܝܚܘ.

ܟܐ ܐܕܝܘܡ، ܡܫܠܚܢ̈ܐ ܠܘܝܐ ܦܪܟܝܢܣ، ܟܡܒܝܢܐ. ܐܝܟܐ ܦܪܟܝܢܣ ܓܘܪ ܘܟܠ ܡܕܒܪܢܐ ܗܘܐ ܟܐ ܡܠܟܘܬܐ ܡܘܕܥܐ ܐܝܟ ܕܝܠܟܘܢ، ܘܗܘܝܕܐܝܬ ܘܟܕ.

ܚܕܐ ܦܘܪܫܐ ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܗܘܐ ܗܘܬܐ ܡܫܠܚܢܐ ܕܐܝܬ ܡܢ ܟܘܪܐ ܐܡܪܝܩܝܐ. ܟܐ ܠܘܡܪܐ ܕܡܕܢܚ ܡܕܒܪ ܘܟܠ ܚܕܐ ܓܡܠܬܐ ܠܘܬܐ ܐܝܟ ܐܕܒܟܐ ܐܟܘܬܐ. "ܗܡܥܒܪ" ܦܪܟܝܢܣ ܗܝܡܢܐ ܠܐܪܥܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ ܒܐܪܥܐ ܐܟܘܬܐ ܕܝܕܥܬܐ ܕܡܕܢܚܐ. ܦܪܟܝܢܣ ܡܕܒܘܪܐ ܝܠܗ ܕܒܐܗܐ ܡܠܟܐ، ܡܘܚܕܪܝܠܗ ܓܘ ܐ. ܡܫܝܚܐ 16:9 ܕܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܕܐܡܪܐ ܝܠܗ: "ܬܐ ܥܒܘܪ، ܬܐ ܥܕܪܝܢ!"

ܦܪܟܝܢܣ ܝܗܒܠܐ ܝܠܗ: "ܡܢ ܟܘܠ ܕܐܗܐ ܡܠܟܐ، ܐܟܘܬܐ ܘܡܫܝܚܝܐ، ܒܝܬܠܗܘܢ ܠܗܡܥܒܪ، ܐܝܟ ܡܫܠܚܘܬܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ ܕܡܥܘܕܘܬܗܘܢ.

ܬܘܪܨܐ ܕܡܘܬܒܐ ܓܘ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣܐ

20 ܒܐܕܪ 1841، ܦܪܟܝܢܣ ܕܝܪܝܠܗ ܠܐܡܪܝܩܐ، ܕܗܡܐ ܟܒ ܡܕܒܪܐ ܐܘܪܚܐ ܡܢ ܡܠܟܐ. ܒܬܪ ܕܦܪܟܝܢܣ ܒܗܘܐ ܕܦܪܟܝܢܣ ܗܘܘ ܡܢ ܕܝܪܐ ܡܕܝܢܐ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ، ܕܝܗܒܠܗܘܢ ܠܐܢ̈ܫܐ ܡܢ ܟܠܕܝܘܢ. ܐܝܟ ܕܝܕܝ ܫܢܝܣ، ܡܥܕܪܢܐ ܕܟܠܕܝܐ ܘܟܢܫܐ ܘܐ ܦܪܟܝܢܣ ܠܘܝܬܐ ܠܐܡܪܝܩܐ. ܟܠܗܘܢ ܐܟܝܐ ܕܡܕܒܪܢܐ ܒܗܘܐ ܡܫܠܚܢ̈ܐ ܡܢ ܕܝܢܐ ܕܐܘܪܡܝ ܘܡܢ ܛܘܪ̈ܢܐ، ܕܐܟܐ ܝܠܝܦ ܓܘ ܡܕܝܢ ܗܘܘ ܠܟܬܒܐ ܣܦܪ̈ܐ.

ܐܝܟ ܕܡܟܘܝܢܐ ܐܟܢ، ܒܝܘܡܢܐ ܕܐܗܐ ܫܡܝܢܐ، ܡܕܒܪܢܐ ܦܪܟܝܢܣ ܦܐܝܫ ܟܘ ܡܗܘܝܐ. ܦܪܟܝܢܣ ܒܫܢܬܐ 1843 ܝܗܒܠܐ ܝܠܗ ܐܝܟ 500 ܝܘܡܢ̈ܐ ܝܡܕܝܢܐ ܗܘܘ

ܓܘ ܡܕܪܫܬܐ. ܒܫܢܬܐ 1850 ܓܘ ܟܠ ܩܪܝܬܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܚܕܐ ܡܕܪܫܬܐ. ܩܪ̈ܝܐ ܕܐܝܢܐ ܡܕܪ̈ܫܐ ܡܢ ܝܠܘܦ̈ܐ ܕܐܘܐ ܫܒܝܪ̈ܐ ܝܗܘܘ.

ܓܘ ܦܠܚܢܐ ܐܝܬ ܝܠܗ ܒܩܪܝܘܬܐ ܦܩܝܕܬܗ ܡܫܘܡܠܝܬܐ. ܐܗܐ ܝܠܗ ܒܩܪܝܘܬܐ، ܐܘܦ ܗܘ ܝܐ ܒܗܘ ܙܒܢܐ، ܚܕܐ ܒܘܪܟܬܐ ܠܘܪܟܐ ܝܗܘܐ ܩܐ ܬܡܘܕ̈ܝܐ ܕܝܡܐ ܕܐܘܪܡܝ.

ܓܘ ܦܠܚܢܐ، ܡܫܘܬܐܣܠܗ، ܡܕܪܫܬܐ ܕܝܐܘܠܘܓܝܐ ܩܐ ܡܫܡܫ̈ܢܐ، ܘܡܕܪܫܬܐ ܕܐܣܘܪܬܐ ܩܐ ܕܐܢܝ ܕܝܕܝ ܚܒܝܒ ܗܘܐ ܠܗܘܢܐ ܐܚ̈ܐ ܡܫܝ̈ܚܐ. ܡܬܪܨܝ ܓܘ ܦܠܚܢܐ ܒܝܐܠܗܘܢ، ܐܘ̈ܢܐ ܩܐ ܩܪ̈ܝܐ، ܗܕܐ ܐܘ̈ܢܐ ܩܐ ܝܠܘܦ̈ܐ ܕܩܠܘܬܐ ܕܝܕ ܬܫܪܝ ܗܘܐ ܐܩܢܐ، ܐܦ ܕܦܪܩܝ ܗܘܐ ܠܕܪܓܐ ܕܡܪܕܘܬܗܘܢ.

ܓܘ ܡܕܝܢܬܐ ܡܫܘܬܐܣܠܗ، ܚܕܐ ܡܕܪܫܬܐ ܒܝܕ ܝܘܢܢ ܕܟܐ ܬܦܬܝܐ، ܓܘ ܚܕܐ ܬܓܓܐ ܡܘܪܟܐ ܠܩܪܐܘ ܡܪܝܡ، ܩܐ ܢܠܓܐ ܡܫܝ̈ܚܝܐ ܘܟܠ ܡܫܝ̈ܚܝܐ ܕܡܕܝܢܬܐ.

ܐܢܝ ܩܪ̈ܝܐ ܘܦܫܝ̈ܛܐ ܕܝܬܡܢܐ ܗܘܘ ܓܘ ܦܠܚܢܬܐ، ܦܝܫܐ ܗܘܘ ܩܒܝܠܐ. ܗܕܐ ܒܢܬܐ ܕܢܠܓܐ ܕܝܡܕܢܐ ܗܘܘ ܓܘ ܡܕܪܫܬܐ ܕܐܢܝܐ ܥܠܝܡ̈ܐ، ܓܘ ܩܗܘܬܐ ܕܐܘܪܡܝ. ܒܠܚܕ ܩܐ ܓܘܐ ܩܪܩܡܬܐ ܓܘ ܝܡܬܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܓܘ ܐܢܝ̈ܐ ܕܐܢܝ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܐܝܬ ܥܘܪ̈ܢܐ ܕܐܢܝ̈ܐ ܝܣܦܣܡܢ̈ܝܐ ܦܢ̈ܝܐ ܬܠܗ ܝܘܡܐ. ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܘܐܝܬ ܦܫܝܬܐ ܒܐ ܩܠܣ ܗܘܐ ܓܘ ܩܗܘܬܐ ܕܓܒܘܗܝ، ܓܘ ܒܪܬܐ ܒܢ ܓܘ ܐܢܫܐ ܕܓܒܘܗܝ، ܘܒܟܡ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܪܫܢܐ ܕܒܐ ܩܝܠ ܗܘܐ، ܐܢܬܘܗܝ ܝܩܝܪ ܒܐ ܓܒܪܝ ܗܘܐ. ܗܕܐ ܩܪܝܐ ܡܢ ܕܐܢܝܐ ܗܘܐܠܗܘܢ، ܬܪ̈ܝܐ ܒܚܡܫܐ. ܒܐ ܩܢܝܣ ܐܡܪܝܣ، ܕܥܠܝܡܘܬܐ ܕܐܡܪܝܟ̈ܝܐ ܡܘܣܝܦܠܗ ܠܦܝܪܟܐ ܕܐܢܫܘܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܫܝ̈ܚܝܐ ܓܘ ܝܡܬܐ ܕܐܘܪܡܝ؛ ܗܕܐ ܒܠܒܝܬܐ ܝܩܝܪ، ܒܐܢܫܘܬܐ ܪܡܬܐ، ܕܓܒܘܗܝ ܡܫܡܫܘܬܐ ܗܘܐ ܠܐܢܝܐ ܥܠܝܡ̈ܐ ܝܘܢܩ̈ܐ.

ܥܠܝܡ̈ܐ ܐܡܪܝܟ̈ܝܐ ܓܘ ܝܠܝܢ ܘܐܘܪܡܝܢܐ، ܡܫܘܬܐܣܠܗܘܢ ܝܠܗ ܒܘܝ̈ܐ ܠܘܒܐ. ܐܝܢܐ ܒܝܢܐ ܕܐܝܬܠܗܘܢ ܕܥܠܝܡ̈ܐ ܓܘ ܐܡܪܝܟܐ ܡܫܝ̈ܚܝܐ ܝܗܘܐ ܕܒܠܚܕ ܚܕܐ ܚܘܕܬܐ ܓܘ ܕܐܗܐ ܝܕܥܬܐ ܥܠܝܡܘܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ، ܕܡܬܕܪܝ ܗܘܢܐ ܝܕܥܬܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ ܓܘ ܐܫܝܐ. ܒܝܢ ܕܡܫܘܕܥܝܢܐ ܬܠܗ، ܒܝܬ ܗܘܐ ܝܣܘܪ ܩܐ ܬܪܥܬܐ ܕܥܠܝܡ̈ܐ ܘܙܘܓ̈ܐ ܩܐ ܦܩܡܬܐ ܕܐܗܐ ܒܝܬܐ.

ܒܬܪ ܝܫܢܬܐ 1839/40، ܦܪܝܣܝܣ ܘܢܝܕܐܗܘܝ ܦܠܚܢܐ ܗܘܐ ܒܫܦܝܪܬܐ ܥܠܝܡܬܐ، ܒܡܟܪܙܬܐ ܘܡܫܪܪܬܐ ܓܘ ܫܒܝܪܐ ܕܢܠܓܐ ܘܒܢ̈ܝܐ، ܦܫܝܛܬܐ ܕܡܠܟܘ̈ܬܐ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܐܝܢܐ ܐܘܪ̈ܚܐ. ܐܝܢܐ ܐܢܫܐ، ܒܐܡܬܐ ܕܡܫܝ̈ܚܝܐ ܡܢ ܐܬܪ̈ܘܬܐ ܝܕ̈ܥܬܐ، ܗܘ ܒܝܠܗ ܠܓܒܘܗܝ ܡܘܕܥܐ ܬܠܗ ܩܐ ܩܪܝܘܬܐ ܓܘ ܩܗܘܬܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܘܗܕܐ ܓܘ ܐܕܪܝܟܐ، ܗܕܐ ܕܐܢܝ̈ܐ ܒܕܠܒ ܒܘܟ ܘܗܕܐ ܠܡܘܠܦܢܐ ܝܘܢܩܢܐ.

ܦܪܝܣܝܣ ܕܟܐ ܓܘܢܐ ܡܕܓܘܪܐ ܬܠܗ ܕܝܕܥܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ، ܡܘܠܦܘܬܐ ܒܘܟ ܡܫܝܚܐ ܦܩܕ ܒܪܒܪܐ ܬܠܗ. ܒܐܡܪܐ ܬܠܗ، ܐܢܐ ܒܝܢ ܝܘܢܩܝܬܐ ܬܢܐ . . .

ܦܪܝܣܝܣ ܕܒܠܗ ܬܠܝܦܐ ܗܘܐ ܠܬܢܝܐ ܗܦܪܢܐ ܐܡܪܢܐ، ܒܐܡܪܐ ܬܠܗ: "ܒܓܗܐ ܝܕܥܬܐ ܕܝܕܥܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ، ܡܠܝ̈ܐ ܬܢܐ ܡܢ ܥܪ̈ܒܐ ܩܘܫܢܝܐ ܝܠܟܝܐ؛ ܩܐ ܚܘܦܫܐ ܒܓܫܐ ܕܚܒܝܪܐ ܘܒܓܫܐ ܕܒܘܪܟܐ.

(ܗܕܡܐ ܦܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܥܕܬܐ)

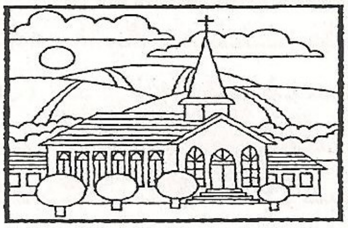

ܡܫܝܚܝܘܬܐ
ܒܪܝܬܐ
ܕܝܠܕܬܐ
ܘܡܠܟܘܬܐ
ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ
ܒܝܬܢܗܪܝ

ܫܘܪܝܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܦܪܘܬܣܛܢ̈ܛܐ ܐܘܢܓܠܝ̈ܐ

ܓܘ ܥܡܐ ܐܬܘܪܝܐ (5)

ܡܢ: ܩܫܝܫܐ ܪܒܝ ܥܡܢܘܐܝܠ ܝܘܣܦ

ܡܪܝ ܝܘܣܦ ܕܥܕܐ

ܦܪܟܢܣ ܓܘ ܐܘܪܡܝܐ، ܡܬܝܕܥܢܐ ܝܡܘܬܐ ܡܛܠܗ ܒܘܬ ܡܪܝ ܝܘܣܦ، ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܡܪܝܐ ܕܟܠ ܘܕܘܟܬܐ، ܠܒܘܫܗ ܠܒܘܫܐ، ܘܪܝܫܐ ܕܟܠܗܝ. ܐܝܟ ܕܦܪܟܢܣ ܗܘ ܡܬܥܗܕܘܬܗܘܢ ܓܘ ܟܬܒܐ ܗܘܐ، ܗܘ ܐܝܟ ܕܡܠܦܢܘܬܗܘܢ ܥܕܝܠܐ ܗܘܐ، ܡܪܝ ܝܘܣܦ ܪܒܐ ܗܘܐ ܓܢ ܟܬܝܒ ܗܘܐ.

ܒܗܘܐ ܙܒܢܐ، ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܕܡܫܒܘܚܐ ܗܘܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܘܟܝ ܘܡܫܡܥܝ ܓܘ ܠܦܪܟܢܣ، ܐܝܟܢܐ ܐܢܝܢ ܒܪ̈ܘܢܐ ܡܫܡܥܐ ܗܘܐ ܓܘ ܥܡܐ ܕܐܘܪܡܝ ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ، ܚܘܒܐ ܡܢ ܫܡܗܝܢ ܘܚܘܒܐ ܠܘܬܐ ܡܢ ܐܝܬܐ.

ܐܝܬ ܐܠܗ ܐܢܐ، ܡܪܝ ܝܘܣܦ، ܡܫܝܚܝ ܠܦܪܟܢܣ، ܫܡܥܐ ܕܥܡܝ ܗܘܐ، ܡܢ ܟܠ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܢܫܡܥܐ ܗܘܐ ܡܘܕܥܐ ܠܗ، ܕܟܠܝܠ ܗܘܐ ܠܗ، ܕܡܫܡܥ ܗܘܐ ܓܘ ܠܦܪܟܢܣ. ܒܐܗܐ ܥܕܢܐ، ܡܫܡܫܢܐ ܒܟܠ ܠܦܪܟܢܣ، ܓܘ ܐܘܪܡܝ، ܐܝܟ ܕܪܡܫܢܐ ܝܗܘܐ، ܠܐ ܝܠܗ ܒܥܡܐ ܕܐܢܝ ܬܪ̈ܝܐ، ܡܫܡܥ ܗܘܐ ܓܘ ܐܘܪܡܝ. ܡܪܝ ܝܘܣܦ، ܦܫܛܐ ܝܠܗ ܕܪܢܐ ܓܘ ܒܝܬ ܐܒܪܐ، ܗܕܐ ܐܝܬ ܡܫܡܥܢܐ ܓܘ ܥܕܒܫܐ ܠܡܬܝܕܥܢܘܬܗܘܢ ܘܬܫܡܫܬܗܘܢ، ܟܘܠ ܡܬܝܕܥܢ ܡܕܝ ܗܘܐ ܠܟܬܒܐ.

ܦܪܟܢܣ ܡܕܒܘܪܐ ܝܠܗ، ܐܝܟ ܓܘ ܡܬܘܒܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܝܬܒܝܢ ܡܕܪܫܐ، ܕܐܢܝ ܡܫܡܫܢܐ ܢܠܦܝ ܥܡܪܝܢ ܗܘܐ ܓܘ ܕܐܢܝ ܡܕܪܫܐ. ܐܝܟ ܕܢܠܦܝ ܕ"ܡܫܡܫܢܐ" ܦܪܘܫܐ ܗܘܐ ܠܪܘܓܐ ܕܡܪܫܡܝܗܘܢ، ܦܢܛܐ ܗܘܐ ܥܘܕܪܐ ܠܬܫܘܒܚܐ ܐܝܟ ܪܒܝܐ. ܘܝܬܝܐ ܠܘܬܐ ܒܗܝ ܥܕܢܐ ܝܗܘܐ ܡܫܘܚܠܦ ܕܦܢܛܐ ܗܘܐ ܡܥܘܝܬܐ ܡܢ ܐܝܡܢ ܕܫܢ̈ܐ ܡܢ ܡܕܪܫܬܐ ܘܫܢ̈ܐ ܡܕܪ̈ܫܐ.

ܦܪܟܢܣ ܒܥܠ ܐܣܦܝܪ̈ܐ ܡܫܝܚܝ̈ܐ، ܗܘܐܠܗ، ܦܫܝܛܐ ܡܫܘܚܐ ܡܘܕܥܐ ܠܡܫܝܚܝܬܐ، ܐܝܟ ܠܦܠܚܘܬܐ، ܘܒܪܐܝܫܐ، ܘܕܒܝܠܟ. ܘܡܫܡܫܐ ܗܘܐ ܓܘ ܠܘܡܕܐ ܕܐܢܝ ܡܫܘܚܐ ܕܝܠܕ ܗܘܐ ܐܝܟ ܦܛܝܪܐ ܠܘܬܐ ܕܡܥܢܝܬܐ. ܗܕ ܒܗܝ ܥܕܢܐ، ܡܫܝܚܠܗ، ܠܦܪܐ، ܘܪܒܝܢ. ܦܪܟܢܣ ܡܕܒܘܪܐ ܝܠܗ، ܦܫܝܛܐ ܠܘܬܐ ܕܥܡܐ ܗܘܐ ܠܐܢܝ ܒܘܡܕܝ. ܗܕ ܡܢ ܥܘܕܪܢܐ ܕܡܠܦܢܘܬܐ ܕܡܫܝܚܝ̈ܐ ܦܪܘܛܣܛܢ̈ܛܐ، ܠܦܠܚܬܐ، ܘܒܪܐܝܫܐ، ܘܕܒܝܠܟ ܕܗܘܢܐ ܝܬܝܪ ܢܫܡ̈ܬܐ ܠܘܬܐ ܕܡܥܢܝܬܐ.

ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܐܘܪܝܬܐ ܠܘ ܫܡܝܫܐ

ܦܪܟܢܣ ܘܡܫܝܚ̈ܝܐ ܕܥܡܘܗܝ، ܓܘ ܟܬܒܐ ܗܘܐ ܢܦܠܝܢ ܕܥܘܟܠܐ ܕܡܫܝܚܝܬܐ ܦܠܚܐ ܗܘܐ ܒܥܠ ܡܕܪܫܬܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ، ܥܘܕܪܐ ܠܗܘܢ، ܡܠܦܢܐ ܓܘ ܢܠܦܝ ܘܕܟܝܐ ܕܐܗܐ ܫܡܝܫܐ، ܕܐܡܪ ܢܠܦ ܗܘܐ ܠܒܘܬܐ ܡܫܝܚܝܐ ܡܢ

ܦܪ̈ܘܘܢܝܐ، ܗ.ܕ. ܐܘܦܣܘܬܐ ܕܪܗܘܒܛܠܘܬܐ (ܦܪܘܡܢܬܐ ܘܟܬܒܝܬܐ ܗܕܘܝܬܐ ܘܡܩܒܠܢܘܬܐ). ܐܝܟ ܦܪܥܒܝܫ ܝܘܡܢܐ ܐܟܠܗ، ܐܝܬܐ ܬܠܬܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ، ܡܢܝܢܬܐ ܪܒܬܐ ܟܬܒ̈ܐ. ܡܟܐܕ ܐܒܕ ܙܒܢܐ، ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ، ܡܕܪ̈ܫܝܬܐ ܐܢܓܠܝܬܐ. ܡܟܐܕ ܐܒܕܘܡܐ ܝܘܡܐ، ܐܝܬ ܗܘܐ ܡܕܪ̈ܫܝܬܐ ܐܢܓܠܝܬܐ ܓܘ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܕܟܠ ܡܕܪ̈ܫܝܬܐ ܗܘܐ ܡܢ ܡܕܪ̈ܫܝܬܐ ܪܒܬܐ ܐܘܢܓܠܝܬܐ ܓܘ ܐܡܪܝܟܐ. ܓܘ ܐܢܓܠܝܬܐ ܕܡܦܪܫܢܘܬܐ ܕ"ܐܘܡܢܘܬܐ ܕܟܬܒܘܬܐ"، ܟܐ ܦܐܫ ܗܘܐ ܦܪ̈ܘܘܢܝܐ ܦܘܫܩܐ ܡܢ ܠܫܢܐ ܕܐܢܓܠܝܙ، ܐܦ ܦܪ̈ܘܘܢܝܐ ܒܡܠܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܐܡܪܝܟܝܐ ܐܦ ܒܢܝ ܐܬܘܪ̈ܝܐ.

ܫܘܪܝܐ ܕܡܛܒܥܬܐ

ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ ܣܘܪܝܐ

ܟܬܒ̈ܐ ܕܡܛܘܡܘܕܐ ܦܝܫܠܗ ܛܒܝܥܐ ܒܠܫܢ̈ܐ ܐܪ̈ܡܝܐ ܘܣܘܪ̈ܝܐ. ܐܘܪ̈ܡܝܐ ܘܣܦܪ̈ܝܐ، ܒܐܝܕ ܫܠܝܚ̈ܐ ܦܝܫܠܗܘܢ ܛܒܝܥܐ، ܒܠܫܢ̈ܐ ܐܪ̈ܡܝܐ ܘܠܫܢ̈ܐ ܣܘܪ̈ܝܐ. ܡܢ ܫܢܬܐ ܠܫܢܬܐ، ܟܬܒ̈ܐ ܥܠ ܡܕܪ̈ܫܝܬܐ ܐܝܟ "ܟܬܒܐ ܕܩܪܝܢܐ"، "ܐܠܦܒܝܬ"، ܘܟܬܒ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܡܫܝܚܝܐ ܦܝܫܠܗܘܢ ܛܒܝܥܐ.

ܒܬܘ ܙܒܢܐ ܗܘ ܐܝܟ ܐܡܝܢܐ، ܦܪ̈ܘܘܢܝܐ ܕܐܒܕ ܡܫܝܚܝܐ، ܡܢ ܬܠܬܐ ܗܟܢܐ ܢܘܣܚ̈ܐ ܓܘ ܦܘܫܐ ܗܘܐ ܡܘܬܒܐ، ܐܝܬܐ ܟܬܒ̈ܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܟܬܒ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܓܘ ܐܝܟ ܕܐܢܝ ܐܡܝܢܐ ܓܘ ܦܘܫ.

ܫܘܪܝܐ ܚܕܬܐ

ܡܢ ܫܢܬܐ 1870 ܕܐܚܝܕ ܝܬܘܬܐ ܦܪ̈ܘܛܣܛܢܛܐ ܟܢܘܫܝܐ ܫܡܝܟܐ ܠܐܡܘܪ ܠܟܬܒܐ ܠܦܘܪܫܐ ܕܡܘܟܠܐ ܕܡܫܝܚܝܬܐ ܓܘ ܐܝܟܐ، ܥܠܝܬܐ ܐܡܪܝܟܝܐ ܫܘܪܐ ܠܗܘܢ، ܦܠܓܝܐ ܓܘ ܐܢܓܠܝܙ، ܦܪܢܣܐ، ܘܪܘܣܝܐ. ܦܐ ܫܘܪ̈ܝܐ، ܓܘ ܕܐܝܟ ܡܕܝܢܬܐ ܡܫܘܬܦܠܗܘܢ، ܡܕܪ̈ܫܝܬܐ، ܟܡܐ ܚܕܒܘܫܐ ܘܡܟܪ. ܫܘܪܝܐ ܕܡܫܝܚܝܬܐ ܓܘ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܦܝܫܠܗ ܠܘܝܬܐ ܠܫܦܝܪܐ، ܒܡܢܝܢܐ ܪܒܐ ܕܡܕܪ̈ܫܝܬܐ، ܐܝܟ ܡܠܦ̈ܢܐ ܓܘ ܡܕܪ̈ܫܝܬܐ، ܐܚܪ̈ܢܐ ܘܡܟܪ.

ܗܠ ܫܢܬܐ 1895، ܗ.ܕ. ܫܘܦܪܢܘܬܐ ܕܪܘܚܐ، ܓܘ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܐܝܬ ܗܘܐ 117 ܡܕܪ̈ܫܝܬܐ، 2410 ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܘܒܢ̈ܬܐ ܕܝܠܦܝܢܐ ܗܘܐ ܓܘ ܕܐܢܝ ܡܕܪ̈ܫܐ.

ܒܫܢܬܐ 1882، ܟܡܐ ܚܕܒܘܫܐ ܓܘ ܦܠܓܐ ܦܝܫܠܗ ܡܫܘܕܥܐ ܒܫܡ ܐܚܪܢܐ "ܩܠܐ". ܐܗܐ ܒܗܘܐ ܗܘ ܟܡܐ ܚܕܒܘܫܐ ܩܕܡܝܐ ܓܘ ܐܝܟܐ. ܐܗܐ ܟܡܐ ܚܕܒܘܫܐ ܕܟܠ ܦܘܪܫܢܐ، ܠܚܝܕܘܬܐ ܐܟܠܗ ܝܠܦܬܐ ܠܘܬܐ ܥܠ ܡܟܠܗܘܢ ܒܢ̈ܝ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܘܪܡܝ؛ ܡܫܝܚ̈ܝܐ، ܟܠ ܡܫܝܚ̈ܝܐ، ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܗܘܕ̈ܝܐ، ܘܡܫܠܡ̈ܢܐ ܘܡܟܪ. ܓܘ ܙܒܢܐ ܕܐܘܠܨܢܐ 1914، ܡܕܪ̈ܫܝܐ ܘܦܪ̈ܕܝܐ ܡܢ ܡܬܘܬܐ ܓܘ ܦܘܫ ܗܘܐ ܡܘܬܝܐ ܠܐܗܐ ܟܡܐ ܚܕܒܘܫܐ. ܐܘܦ ܒܫܢܬܐ 1918، ܐܝܟ ܕܡܘܕܥܝܐ ܓܘ ܐܘܪܡܝ ܐܗܘܘ، ܡܕܝܢܬܐ ܡܫܝܚܝܬܐ ܓܘ ܓܪܕܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ، ܠܐܗܐ ܟܡܐ ܚܕܒܘܫܐ.

ܓܘ ܐܘܠܨܢܐ ܕܫܢܬܐ 1914، ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܢ̈ܝ ܐܘܡܬܐ ܟܠܗܝܢ ܗܘܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܘܦܫ ܢܦܫ ܗܘܐ ܓܘ ܟܬܐ ܕܥܠܝܬܐ ܐܡܪܝܟܝܐ، ܓܘ ܟܬܒܐ ܡܕܝܢܐ، ܓܘ ܦܠܓܐ، ܗܕܐ ܓܘ ܟܡܐ ܥܠܝܬܐ ܠܚܘܪܒܢܐ ܓܘ ܡܕܝܢܬܐ. ܦܪܢܣܐ ܕܡܫܝܚܝܐ ܢܝܫܠܗ ܓܘ ܐܝܬ ܐܢܝܬܐ، ܘܪܒܐ ܝܡܝܢܗ، ܡܢ ܐܗܐ ܦܪܢܣܐ ܫܘܝܐ ܠܗܘܢ ܠܐܚܝܢܘܬܐ. ܐܒܕܘܡܐ ܐܚܪܢܐ ܡܫܝܚܝܐ ܦܪ ܒܘܫܡܠܗܘܢ، ܠܪܒܐ ܡܢ ܒܢ̈ܝ ܡܫܝܚܝܘܢ، ܟܬܒܘܢ ܫܘܝܐ ܠܗܘܢ، ܦܪ ܒܗܐ ܦܪܢܣܐ؛ ܐܝܟ ܐܚܪܢܐ ܦܪܝܫܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ، ܐܚܪܢܐ ܦܪܝܫ (ܦܠܓܐ ܕܦܪܢܣܐ)، ܘܠܐܝܟ ܦܪܝܫܐ. ܐܘܦ ܦܠܓܐ ܦܪܝܫܝܐ ܡܫܝܚܝܐ، ܫܘܝܐ ܠܗܘܢ، ܡܢ ܕܐܗܐ ܦܪܢܣܐ.

(ܡܫܝܚܐ ܦܠܓܐ ܒܫܡܫܐ ܕܟܠܐܟܐ)

ܬܫܥܝܬܐ ܟܪܝܬܐ ܕܥܕܬܐ ܐܘܢܓܠܝܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܐܝܪܢ

ܫܘܪܝܐ ܕܫܠܝܚܘܬܐ ܕܦܪܘܛܣܛܢܛܐ ܐܘܢܓܠܝܐ

ܠܗ ܓܘܕܝ (6)

ܟܬܒ: ܡܫܚܐ ܪܒܐ ܥܡܢܘܐܝܠ ܝܘܣܦ

ܒܫܢ̈ܬܐ 1934 ܐܝܟ ܕܡܠܟܘܬܐ ܐܝܪܢܝܬܐ ܦܠܝܛܐ ܗ̄ܘܐ ܡܢ ܐܘܪܡܝ، ܡܝܩܪܐ ܩܫܝܫܐ ܦܘܠܘܣ، ܐܬܝܐ ܗ̄ܘܐ ܕܦܠܝܚ ܗ̄ܘܐ ܥܡ ܡܫܕܪܘܬܐ، ܗ̄ܘ ܐܝܟ ܡܥܢܢܐ ܘܠܗܘܕܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܘܢܓܠܝ̈ܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܗ̄ܘܐ ܠܗ ܓܘܕܝ. ܐܝܟ ܗ̄ܘ ܡܫܚܐ ܕܡܪܕܘܬܐ ܢܫܝܐ، ܟܠ ܡܠܟܘܬܐ ܐܝܪܢܝܬܐ ܘܟܠ ܢܫܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܘܢܓܠܝ̈ܐ، ܠܟܘܕܐ ܗ̄ܘܐ ܚܕܐ ܡܕܢܚܬܐ ܗ̄ܝ ܕܐܗ̄ܝ ܟܪܘܙܐ. ܟܘܬ ܕܐܗ̄ܝ، "ܐܫܐ ܚܕܬܝ"، ܕܝܗ̄ܘܐ ܠܗ ܫܡܗ ܡܟܝܠܘܬܐ ܕܡܫܘܕ، ܦܠܛܠܗ ܡܢ ܡܝܩܪܐ ܩܫܝܫܐ ܦܘܠܘܣ ܕܐܙܠ ܠܡܫܘܕ ܘܦܠܝܚ ܥܡ ܟܪܘܙܐ ܕܫܡܗ ܡܟܝܠܘܬܐ.

ܡܝܩܪܐ ܪܒܝ ܗܝܟܠ، ܒܟܠ ܫܢ̈ܬܐ ܗ̄ܘ ܚܕܐ ܫܒܬܐ ܥܡ ܐܝܬܐ ܗ̄ܘܐ ܠܓܘܕܝ، ܘܥܡ ܡܫܕܪܘ ܗ̄ܘܐ ܗ̄ܘ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܘܢܓܠܝ̈ܐ. ܐܝܟ ܕܟܢܘܫܬܐ ܕܐܠܦܐ 1938 ܡܝܩܪܐ ܩܫܝܫܐ ܗܝܟܠ ܐܡܪܗ ܗ̄ܘܐ ܠܓܘܕܝ، ܝܠܦܬܐ ܥܡ ܦܘܪܫܢ ܗ̄ܘܐ ܠܟܢܘܫܬܐ ܟܪܡܫܐ ܕܫܒ̈ܒܬܐ. ܒܐܗ̄ܝ ܠܒܪ̈ܐ، ܐܢܐ ܠܗ ܓܘܕܝ ܒܝܢܝ ܗ̄ܘܐ، ܘܟܠܗ ܕܝܦܫ ܥܡ ܢܕܝܡ ܗ̄ܘܐ ܗ̄ܘ ܩܫܝܫܐ ܗܝܟܠ ܐܝܟ ܡܫܕܪܘܬܐ ܫܟܝܚܐ، ܥܘܕܠܝ ܠܗ ܕܐܝܬ ܝܠܦܬܐ؛ ܟܕܒܪܐ ܠܐܢܫ ܢܘܟܪ̈ܝܐ ܕܡܕܪܫܬܐ ܠܗ ܐܒܪܗ.

ܐܝܟ ܕܟܠ ܡܕܒܪ ܗ̄ܘܐ ܟܢܘܫܬܐ ܠܐܗ̄ܝ ܓܒܐ ܣܒܝܣܐ، ܫܘܠܛ ܟܢܘܫܬܐ ܝܗܒܠܗ ܕܒܝܬ ܗ̄ܘܐ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܡܫܕܪܘܬܐ ܟܠܝܬܐ ܐܬܘܪܝܐ. ܦܟܠܗ ܡܝܩܪܐ ܩܫܝܫܐ ܗܝܟܠ ܐܡܪܗ ܗ̄ܝ ܕܐܝܬܐ ܟܢܘܫܬܐ: "ܐܝܟܘܢ ܡܘܬܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܕܐܘܬܘܢ ܐܝܟ ܡܫܕܪܘܬܐ ܕܐܢܐ ܝܕܥ ܥܡ ܢܕܝܡܘܢ." ܐܢܐ ܠܐ ܢܕܝܡ ܗ̄ܘܐ ܗ̄ܝ ܐܝܟ ܟܢܘܫܬܐ، ܘܟܠ ܗ̄ܘ ܐܝܟ ܥܡ ܢܕܝܡܝܢ ܗ̄ܘܐ ܗ̄ܝ. ܐܡܪ ܩܫܝܫܐ ܕܝܠܝ، ܐܝܟ ܥܡ ܐܢܝ ܟܕ ܐܬܘܪܐ، ܐܢܐ ܡܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܪܡܫܐ، ܥܡ ܡܫܕܪܝ ܩܫܝܫܐ.

ܐܝܟ ܕܡܘܕܥܠܝ ܐܢܝ ܗ̄ܘܐ، ܟܪܡܫܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ ܐܝܬܠܗ ܠܟܘܢܫܐ، ܫܘܠܛ ܦܠܚܘܢ ܐܢܝ ܦܩܘܕܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ ܪܚܝܩܐ، ܠܗ ܟܘܢܫܐ ܗ̄ܘܐ. ܗܘܝܐ ܟܪܐܘܬܐ ܝܠܗܢܐ ܗ̄ܘܐ ܠܝܠܦܬܐ. ܠܗ ܕܗܘ ܙܒܢܐ، ܐܢܫ̈ܐ ܡܢܝܫܐ ܕܝܕܥܬܐ ܐܘܢܓܠܝܬܐ ܠܗ ܓܘܕܝ ܝܗ̄ܘܐ: ܡܝܩܪܐ ܝܕܝܥ ܢܫܘ ܙܝܕܗ - ܪܒܝ ܦܠܝܛܐ ܗܘܫܝܥ - ܡܝܩܪܐ ܟܘܪܘܫ ܕܘܝܕ (ܐܝܟ ܡܕܪܫܬܐ ܕܪܘܗܢܝܐ ܘܐܡܪܝܟܢܝܐ) - ܡܝܩܪܐ ܪܒܝ ܝܘܚܢܢ ܝܘܢܢ (ܕܪܒܐ ܗ̄ܘܐܠܗ ܦܝܪܐ ܥܡ ܒܢܝܐ ܗܦܟܬܐ ܒܟܢܫܬܐ) - ܡܝܩܪܐ ܠܝܐ ܡܪܝ ܝܠܦܐ - ܗܘܝܢ ܐܝܪܢܝܐ - ܘܫܪܟܐ.

ܐܝܬ ܦܩܘܕܐ ܐܝܟ ܘܟܠ ܕܝܕܥܬܐ، ܪܒܐ ܥܡ ܦܠܝܛ ܗ̄ܘܐ ܗ̄ܝ ܫܘܠܛܢܐ ܕܦܢܝܬܐ ܡܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܝܪܢܝܐ ܒܓܘܕܝ. ܡܫܝܚܝܐ "ܫܘܟܠܐ" ܕܝܗ̄ܘܐ ܡܕܒܪܢܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܠܗ ܓܘܕܝ، ܐܝܬ ܐܗ̄ܝ ܥܡ ܐܬܐ ܗ̄ܘܐ، ܕܗܘܦܟܐ ܦܫܝܛܐ ܗ̄ܘ ܐܬܘܪܝܐ ܐܘܢܓܠܝܐ ܒܓܘܕܝ. ܒܗ̄ܝ ܠܒܪܐ، ܐܢܐ ܥܡ ܦܫܝܡ ܗ̄ܘܐ ܠܡܫܕܪܘܬܐ

ܕܟܠ ܦܪܫܢܐ. ܐܝܟ ܕܐ ܦܠܝܛ ܗܘܐ ܠܓܗ ܡܢܝܢܐ "ܕܩܘܚܘܪ ܡܠܒܕ ܫܢܐ" ܘܟܠ ܝܘܡ ܗܘܐ ܗܕܡܐ ܕܗܘܝܐ. "ܡܢܝܢܐ ܕܩܘܚܘܪ ܡܠܒܕ ܫܢܐ" ܐܢܐ ܟܒܪܐ ܕܐ ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܫܦܝ ܘܕܐ ܐܝܬ ܗܘܐ: "ܙܢܢܐ ܐܝܬ ܗܘ ܐܬܘܪܝܐ، ܒܗܝ ܕܒܥܝܢܘܬܐ ܕܐܝܬ، ܘܡܟܠ ܐܝܬ ܠܡܟܝܢܐ."

ܗܘ ܒܫܢܬܐ ܕܫܪܫܢܬܐ ܕܡܫܘܠܬܐ ܕܡܠܒܫܘܬܐ، ܒܓܒܝܠܗ ܣܪܐ ܐܠܦܐ ܕ18 ܦܠܘܬܐ. ܐܝܟܐ ܡܘܕܝܥ ܒܗܘ ܟܒܝܪܘܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ، ܒܪܘܚܐ ܡܕܝܢܬܐ، ܪܒܐ ܚܕܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܡܘܬܒܘܬܐ ܟܠܗ ܠܟܠܗ ܐܢܫܐ، ܐܝܟܐ ܡܟܝܪ ܙܒܢܐ ܕܡܫܟܠ ܕܐܡܘܪ ܟܠܝܢ ܡܢ ܐܬܘܪܝܐ، ܒܝܘܡ ܒܣܪܐ ܐܘܦ ܡܦܝܫܢܘܬܐ. ܒܐܝܟܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܪܒ ܟܘܡܪܐ ܕܡܟܝܢܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܘܪܫܠܡ ܦܘܪܟܢܬܐ ܒܐܝܪ، ܟܘܪܝܠܗ ܒܝܕ ܐܬܘܪܝܐ ܕܡܟܝܢܐ ܐܘܪܡܝ، ܘܐܦܐ ܙܐ ܐܣܝܪ ܒܘܦ ܒܝܢܝܗ ܕܗܘܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܗܝܟܠ ܡܘܕܝܥܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܐܝܢ ܡܣܝܒܢܘܬܐ:

1 - ܐܝܟܐ ܕܐܝܬ ܚܕ ܐܘܣܦܢܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܐܘܪܫܠܡ، ܐܝܟܢܘܬܐ ܟܠܗ ܕܗܘܝ ܠܗܘܢ ܡܟܝܢܐ.

2 - ܐܝܟܐ ܕܐܝܬ ܚܕ ܐܘܣܦܢܐ ܠܟܘܡܪܐ، ܒܟܘܡܪܐ ܦܠܚ ܡܘܬܒܐ ܗܘܝܘ.

3 - ܡܕܒܪܢܝܐ ܒܕܝܢܬܐ ܦܠܚ ܡܘܬܪܐ ܗܘ ܕܒܝܬܐ ܒܟܘܡܪܐ.

4 - ܡܗܝܡܢܘܬܐ ܕܡܠܒܫܘܬܐ، ܦܠܚ ܡܘܒܠܐ ܫܦܝ، ܗܘ ܚܕ ܡܠܟܘܬܐ ܕܡܬܝܐ ܘܡܕܪ.

ܐܗܐ ܐܠܦܐ ܦܠܚܠܗ ܡܘܓܒܬܐ ܒܡܫܠܡܢܘܬܐ، ܘܡܘܬܒܠܗ ܚܕ ܕܪܐ ܟܘܡܪܐ ܒܐܠ ܟܒܝܪܘܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܘܪܫܠܡ ܟܘ ܐܝܠ.

ܡܟܝܪ ܕܐܪܒܥܐ ܕ"ܕܩܘܚܘܪ ܐܠܝܕܐ" ܡܢ ܐܡܪܝܟܐ، ܡܘܣܒܪܗ ܗܘܝ ܕܐ ܗܝ ܦܠܝܛ ܠܐܘܩܝܐ ܕܠܫܢܐ ܕܐܝܬ ܟܘ ܡܗܝܡܢܘܬܐ. ܒܗܝ ܦܠܚܢܐ ܕܐܠܦܝܗ، ܦܝܫܠܗ ܣܪܒܐ ܒܡܢܝܢܐ ܒܫܪܝܐ ܕܦܠܦܠܗ، ܕܟܠܗ ܐܪܒܥ ܩܠܝܢܐ ܗܘܐ ܟܘ ܚܕ ܡܢܝܢܐ ܕܦܪܘܣ.

ܡܢ ܬܪܬܝܢ ܫܢܝܐ ܚܕܬܐ، ܘܒܝܘܡܐ ܠܘܐܝܢ ܗܘ ܒܢܝܟܠ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܘܪܫܠܡ ܕܐܬܘܪܝܐ، ܒܝܕ ܫܠܝܚܘܬܐ ܕܗܘ ܐܝܡܢ، ܦܝܫܠܗܘܢ ܒܘܕܐ. ܡܢ ܒܬܪ ܡܕܡܢܐ ܕܟܦܠܗܘܢ، ܗܘ ܟܘܡܪܐ ܒܓܒܝܐ ܟܘ ܟܠܦܟܠ ܕܐܪܡܝܐ، ܦܝܫܠܗ ܣܘܦܐ. ܐܝܟ 25 ܗܘܠ 30 ܐܠܦܐ ܗܘܡܝܐ ܣܘܪܝܠܗܘܢ ܗܘ ܡܟܡܪܬܐ ܕܐܗܐ ܟܘܡܪܐ ܒܓܒܝܐ. ܡܢܝܢܐ ܪܒܐ ܡܘܬܒ ܐܘܢܝܬܐ، ܪܒܐ ܦܠܚܝܠܗ، ܐܝܟ ܕܐܗܐ ܟܘܡܪܐ ܦܝܫܠܗ ܣܘܦܐ.

ܐܗܐ ܟܘܡܪܐ ܟܠ ܦܝܫܠܗ ܡܘܦܩܢܐ ܐܣܝܪ ܗܘ ܫܠܝܚܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܘܪܫܠܡ ܕܐܬܘܪܝܐ، ܐܝܟ ܐܘܦ ܗܘ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܕܝܢܐ، ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܐܣܦܗܢ ܦܝܠܘܣܘܦܝܬܐ.

ܐܝܟ ܕ"ܕܩܘܚܘܪ ܐܠܝܕܐ" ܦܠܚܠܗ ܡܢ ܕܗܘܝ ܪܒܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܐܗܘܢ، ܘܡܫܠܡ ܗܘ، ܐܬܐ ܐܡܪܝ ܕܟܠ ܐܝܬ ܫܒܝܚܐ ܗܘ ܐܗܐ ܡܫܡܠܝܢܘܬܐ، ܐܝܟܐ ܡܫܘܚܐ ܐܝܬ ܠܡܟܝܢܐ ܗܝܟܠ ܕܐ ܢܒܝܝܗ ܪܒܐ ܙܩܝܪ. ܐܝܟܐ ܡܘܕܝܥܠܗܘܢ ܗܡܝܢ ܕܗܘ ܙܐ ܒܝܢܐ ܐܘܠ ܠܐܡܪܝܟܐ.

ܗܝܟܠ ܡܢܝܢܐ ܪܒܐ ܡܘܕܝܥ ܐܡܪܝܟܝ ܘܠܘܝܗ، ܕܪܒܐ ܬܟܝ ܒܗܘܐ ܒܡܟܝܢܐ ܦܘܠܦܗ، ܐܝܟ ܐܡܝܪܐ ܗܘܘ ܗܘ ܕܩܘܚܘܪ ܐܠܝܕܐ. ܘܕܓܐ ܡܢܝܢܐ ܡܟܝܢܐ ܦܘܠܦܗ، ܡܢ ܡܥܘܕ ܦܝܫܠܗ ܓܒܪܐ ܕܗܘܝ ܪܒܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܐܗܘܢ.

ܡܢܝܢܐ ܡܟܝܢܐ ܦܘܠܦܗ، ܪܒܐ ܕܓܒܝܠܗ ܗܘ ܕܐܗܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܐܪܟܐ ܘܓܘܦ، ܘܓܒܝܢܗ ܕܟܘܡܪܐ ܕܐܪܒܥ (ܒܐܡܪܝܟܐ) ܦܝܫܠܗ ܡܘܓܝܒܬܐ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܚܕ ܘܙܐ ܒܘܕܐ ܡܢ ܡܢܝܢܐ ܝܕܥ ܒܓܘܗ، ܕܓܠܝܬܐ ܕܡܟܝܢܐ ܦܘܠܦܗ ܐܝܬܠܗ ܠܝܗܘܢ. ܐܗܐ ܘܙܐ ܠܓܗ

ܗܕܟܐ ܡܢܝܢܘܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܘܪܡܝ̈ܐ ܕܐܝܪܢ، ܡܛܝܐ ܗܘܐ ܠ 20000 ܒܝ̈ܬܘܬܐ. ܡܢܝܢܐ ܐܝܢܐ، ܬܘܪܟܝܐ، ܠܟܠܗܘܪܬܐ ܕܝܡܘܗܝ، ܕܒܝܬܗ 50000 ܒܝ̈ܬܘܬܐ. ܒܗܝܐ ܚܕܒܫܒܐ ܐܠܦܐ ܒܝ̈ܬܘܬܐ، ܡܢ ܐܠܗܘܢ، ܕܗܘܝܐ ܗܘܘ ܠܐܪܥܐ ܕܡܘܠܕܐ ܕܟܠܝ ܒܐܘܪܡܝܐ.

ܡܢܝܢܐ ܐܝܢܐ، ܟܠ ܐܢܫܐ ܗܘܝܕܗ ܩܐ ܘܒܝܬܐ ܕܐܪܥܐ، ܝܟܠ ܐܝܟ ܦܘܪܫܝܗ ܠܝܘܢܝܐ ܕܡܘܠܕܐ ܘܒܝܬܐ ܕܡܛܒܥܬܐ. ܐܝܟ ܕܗܘ ܠܐ ܦܝܫ ܡܬܚܫܒܐ ܟܠ ܠܗ ܝܘܡܐ ܐܘܪܡܝܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܐܝܪܢ، ܘܟܠ ܒܐܬܪܘܬܐ. ܐܝܟ ܗܘ ܒܐ ܡܢܝܢ ܗܘܐ ܟܠ ܠܒܝܬ ܡܕܪܫܐ ܕܕܘܟܬ. ܐܝܟܐ ܕܝܘܐ ܠܗ ܕܝܢܗ ܡܕܪܫܐ ܝܬܝܪܐ ܗܘܐ، ܘܝܘܢ ܣܓܝ ܐܪܥܐ ܠܘܬܗ ܡܘܪܟܐ ܠܝܘܢܝܐ ܡܕܪܫܐ ܕܦܘܠܚܢܐ. ܐܪܐ ܦܝܫܠܗ ܒܦܫܘܛܘܬܐ ܕܟܠ ܗܟܢܐ. ܒܐ ܒܡܫܟ، ܡܢ ܟܝܢ، ܦܩܘܕܝ ܐܘܕܥܐ ܐܢܫܐ ܐܡܪܝܢ ܐܝܟܢܐ ܒܐ ܡܢܝܢ؟

ܡܢ ܬܚܘܬ ܡܢܝܢܐ ܕܡܛܒܥܬܐ ܦܘܠܚܢ، ܝܘܡܐ ܡܬܕܪܫ ܐܪܥܐ ܪܦܝܩ ܦܝܫܠܗ ܗܘܠܝܕܐ ܒܝܢ ܐܚܪܢܐ ܫܘܡܗܐ "ܡܛܒܥܬܐ ܥܡܘܪܝܬܐ ܐܢܓܠܝܣ" ܒܝܬ ܩܘܫܬܐ ܕܝܘܡܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܟܬܒܘܢܐ ܕܝܘܡܐ ܐܝܟ ܣܓܝ ܡܢܝܢ ܒܐܪܥܐ ܦܝܫܠܗ ܗܘܐ. ܐܝܟ ܬܘܕܝܬܐ ܕܡܕܪܫܐ ܘܒܢܝܢܐ ܕܝܘܡܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܘܪܡܝܐ، ܒܗܘ ܙܒܢܐ، ܒܠܚܘܕ ܕܐܘܪ ܟܠ ܗܘܝ ܗܘܐ ܠܗ ܐܝܟܐ ܐܝܬ ܠܗ ܐܡܪܝܢ ܝܠܗ.

ܒܗܝ ܫܢܬܐ ܐܝܟ ܡܛܒܥܬܐ ܝܠܢܐ ܡܘܬܪܝܗ ܗܘܐܠܗ ܦܝܫܠܗ ܩܐ ܐܚܪܢܐ ܕܝܘܡܐ. ܒܢܝܐ ܒܫܢܬܐ ܐܬܘܪܝܐ ܝܠܗ ܡܛܒܥܬܐ ܝܡܫܘܢ ܐܝܟܠܡܐ ܡܘܫܝܗ ܗܢܡܝܢܐ ܘܦܠܚܝܗ ܒܐܪܥܐ ܠܝܘܢܝܐ ܩܐ ܝܘܡܐ.

ܘܡܬܠ ܟܬܒܘܢܐ ܕܐܘܪܐ ܙܒܢܐ ܝܬܝܪܐ، "ܐܪܒ ܡܘܫܐ ܙܒܢܐ" ܫܦܪܐ ܕܠܝܢܐ ܘܡܢܐ ܝܡܝܢܐ ܕܝܘܡܐ، "ܐܪܒ ܐܦܝܠܝܐ ܙܘܐܝܬ" ܬܠܬܐ ܝܘܡܢܐ، "ܐܪܒ ܢܫܡܘܬܐ ܟܬܒܢܝ"، "ܐܪܒ ܡܢܝܢܐ ܦܘܪ ܒܝܬܐ"، "ܐܪܒܥܘܢ ܐܪܥܐ ܫܘܪܝܐ"، "ܡܕܪܫܐ ܘܦܘܪܫܢܝ"، "ܐܪܒ ܒܠܝܠ ܬܪܠܢܝ"، "ܐܪܒ ܦܪܠܕܡ ܥܡܘܫܢܝ"، ܡܘܫܐ ܡܪܕܘܬܐ"، ܘܚܪ. ܡܛܒܥܬܐ ܥܡܘܪܝܬܐ ܡܘܫܝܐ ܠܗ ܝܘܢܝܬܐ ܕܦܪܝܘܦܐ ܫܪܝܬܐ ܡܢ ܐܪܒ ܕܝܘܡܢܝܗܝ ܒܘܟ ܐܝܘܪܐ، ܕܐܢܗܝ ܘܟܬܒܝ ܒܫܒܬܐ ܕܦܘܠܚܢ ܘܗܘܝ ܐܝܟ ܐܚܪܢܐ ܫܘܡܗܐ ܩܐ ܝܘܡܐ؛ ܐܝܟ ܡܢܝܢܐ "ܐܒܫܘܦ ܬܪܠܢܝ"، "ܝܠܒܬܐ ܦܪܠܒܫ"، "ܘܠܢܝܡ ܗܘܠܝܫܡܢܝ"، "ܐܢܗܘܪ ܬܥܘܢܝܐܫ"، "ܬܘܪܘܦ ܦܘܪ ܒܝܬܐ"، ܘܚܪ.

ܡܢܝܢܐ ܕܐܘܪܡܝܐ ܕܝܘܡܐ ܒܙܒܢܐ ܕܐܪܥܘܬܐ ܕܡܛܒܥܬܐ ܥܡܘܪܝܬܐ ܐܒܗܝܡ ܡܛܝܐܠܗ ܝܠܝܐ ܡܢ ܐܠܦܐ. ܬܘܬܦܘܬܐ ܦܪܝܣܐ ܒܪܚܫܐ ܗܘܐ ܒܪܐܙܐ ܘܒܪܬܐ ܦܪܢܣܝܐ. ܡܬܚܪܐ، ܕܫܘܘܬܐ (ܦܪܘܦܐܝܠ ܕܐܢܓܠܝܬܐ ܩܐ ܬܠܬܐ ܘܒܦܘܪܐ) ܥܘܪܝܗ ܒܐܝܡܟܠ ܕ"ܐܪܒ ܝܘܪܢ" ܘܐܘܐ ܗܘܝܗ ܐܝܟ ܝܘܦܫܐ ܕܐܘܦ ܐܝܟܝܐ ܝܠܗ ܬܟܝܒ ܐܘܐ ܥܘܝܟܠ.

ܝܘܡܐ ܗܘܐܟܠ ܟܠܗ ܐܝܟ ܡܫܟܢܐ ܬܟܝܘܬܐ ܝܩܕܝܐ ܝܠܗ، ܐܝܟ ܠܒܝܬܐ ܕܡܗܝܐ ܕܠܝܬܢܐ ܕܝܫܐ، ܘܐܪܕܟܐ ܕܡܗܝܐ ܩܐ ܘܟܘܪܐ ܘܠܘܪܐ.

ܐܦ ܕܒܦܘܡܢܝܬܐ ܕܒܢܝܐ ܝܬܝܐ ܐܢܫܝܐ، ܐܝܟ ܗܘܫܐ ܕܦܘܪܝܐ ܒܘܝܠܗܘܢ، ܐܒܢܐ ܥܘܝܟܠ ܕܡܕܪܢܐ ܦܘܪ ܒܐܘܟܠ ܐܝܠܗ ܟܘܪܡܐ ܘܝܘܡܐ ܒܐܢܫܠ ܕܡܕܪܘܢ ܡܥܒܪܢܐ، ܡܢܗܘܢ ܐܟܢ.

ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܐܠܘܢܐ ܐܘܐ ܗܡܫܐ
ܣܗܡܠܗ ܒܡܘܬܐ ܕܟܢܘܫܬܐ
4 ܒܬܡܘܙ، ܫܢܬܐ 1981
ܥܡܢܘܐܝܠ ܝܘܣܦ

21

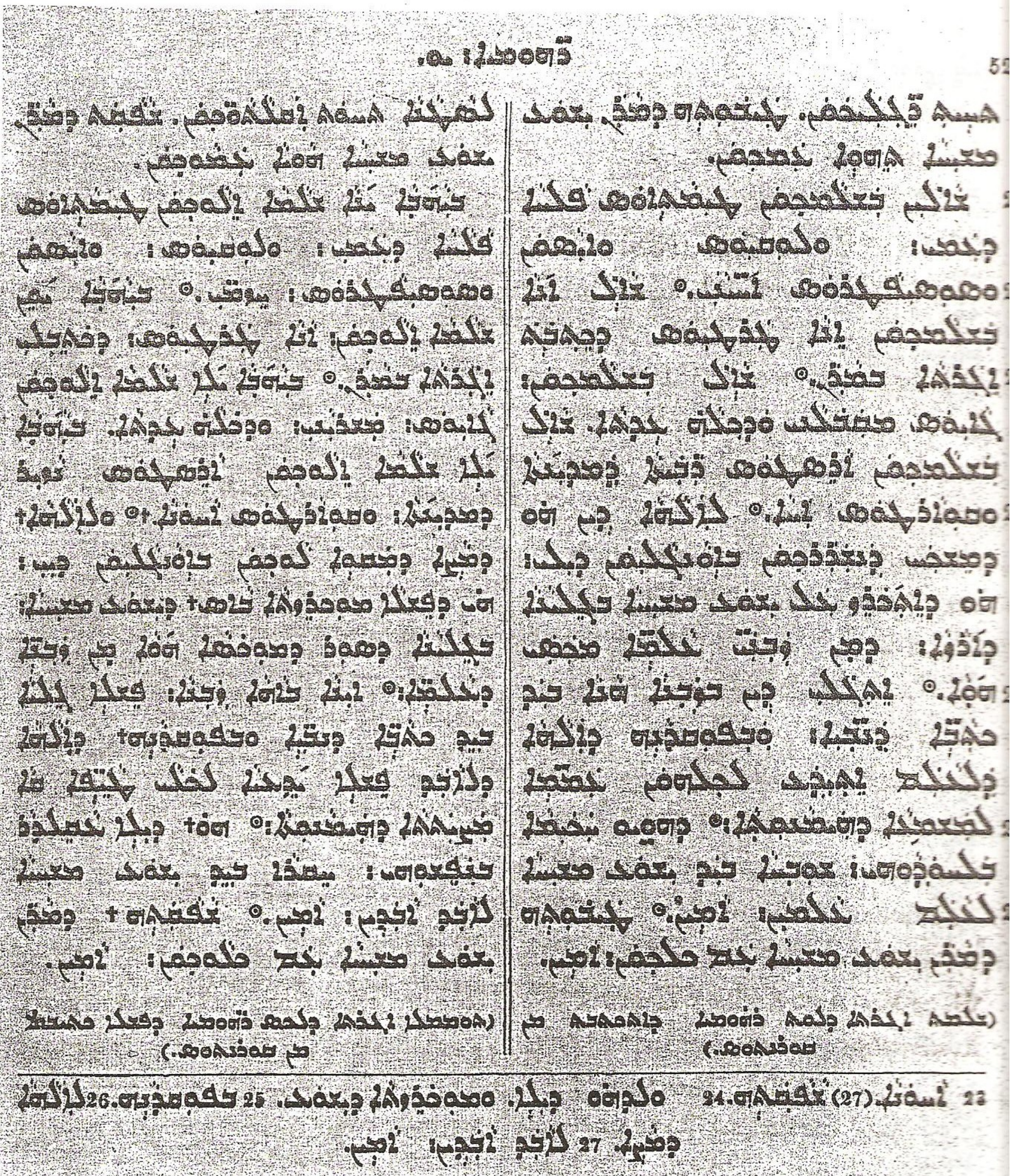

ܨܘܪܬܐ 7 ـ ܦܪ̈ܩܐ ܕ3، 4 ܘ5 (ܦܠܓܬܐ ܬܪܝܢܝܬܐ [illegible]

[illegible]).

ܣܝܥܬܐ ܕܡܪ̈ܬܐ ܕܥܕܬܐ [illegible] ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܬܗܪܢ

[illegible] ܝܠܗ ܡܢ ܡܚܣܝܐ ܡܪܝ ܦܘܠܘܣ ܣܗܕܐ ܘܗܕܡ̈ܐ ܕܣܝܥܬܐ ܕܡܪ̈ܬܐ ܕܥܕܬܐ، ܒܬܗܪܢ، ܒܡܘܬܒܐ ܕܫܢܬܐ 1960.

ܙܒ̈ܢܐ ܥܬܝܩ̈ܐ

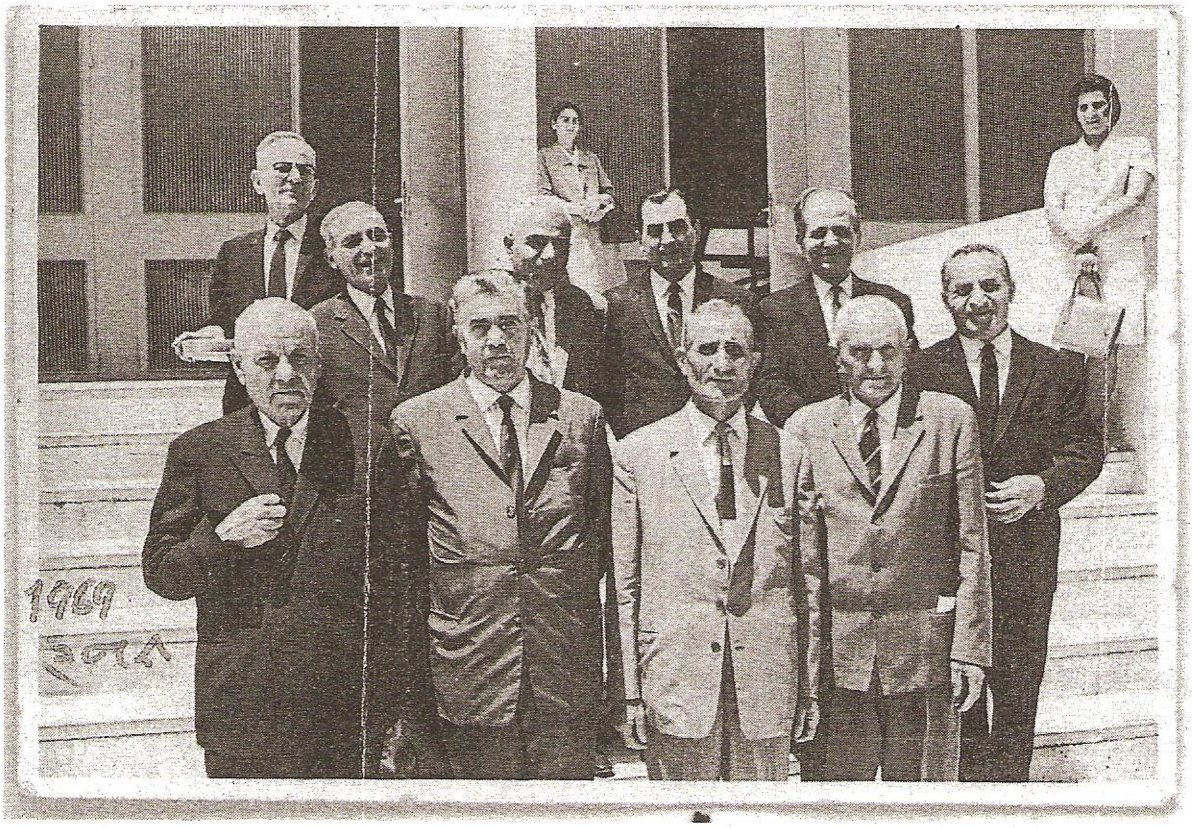

ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܝ ܚܕܐ ܨܘܪܬܐ ܥܬܝܩܬܐ ܡܢ ܝܘܢܢ ܡܘܫܐ، "ܡܫܡܫܢܐ ܐܫܥܝܐ ܬܘܪܓ ܟܠܘܦ"، ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܣܢ ܗܘܙܐ ܕܟܠܝܦܘܪܢܝܐ.

ܐܗܐ ܝܘܢܢ ܕܝ ܒܕܪܬܐ ܨܘܪܬܐ ܫܕܝܪܬܐ ܝܠܗ ܠܡܓܠܬܢ "ܐܬܠܦ ܘܬܘ"، ܘܒܥܝܠܗ ܠܗܘ ܦܪܘܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ "ܡܢ ܡܨܐ ܠܡܘܕܥܐ ܕܐܝܢܝ ܝܠܗ ܗܘܐ ܗܕܪܬܐ؟". ܗܘ ܒܗܘ ܒܥܕܢܐ ܥܘܕܪܢܐ ܝܠܗ ܝܗܒ ܝܕܥܐ ܡܢ ܫܡܐ ܕܝܠܗܘܢ، ܥܡܕܐ ܝܠܗ ܥܘܡܪܐ ܕܝܢ ܥܠܗܘܢ، ܒܫܢܬܐ 1969. ܡܢ ܓܢܒܐ ܩܫܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܒܗ ܝܘܡܢܐ، ܐܝܟܢܐ ܕܦܐܝܫܐ ܝܢܐ ܓܢܝܒ "ܩܫܐ ܟܢܐ ܠܘܪܝܐ" ܒܐܘܪܫܠܡ، ܘ"ܩܫܐ ܥܡܢܘܐܝܠ ܐܒܫܠܘܡ" ܒܐܘܪܡܝ. ܡܫܟܢܐ ܝܘܡܐ ܕܩܕܡܝܐ ܓܠܘܐ ܚܕܐ ܘܟܪܝܗ ܒܘܩܪ ܙܘܕܐ ܠܓܢܒܐ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܡܫܡܫܢܐ، ܘܗܘ ܗܕܐ ܩܕܡ ܠܐܢܝ ܕܡܫܡܫܢܐ.

ܐܢܝ ܕܝܬܢܐ ܝܗ ܐܗܐ ܨܘܪܬܐ، ܒܕܪܓܐ ܩܕܡܝܐ ܡܢ ܣܡܠܐ ܠܝܡܝܢܐ:

1 ـ ܡܫܡܫܢܐ ܩܫܐ ܦܪܢܣܝܣ ܝܘܢܢ. 2 ـ ܡܫܡܫܢܐ ܪܒܝ ܥܡܢܘܐܝܠ ܝܘܒܘܒ. 3 ـ ܩܫܐ ܟܢܐ ܠܘܪܝܐ. 4 ـ ܡܫܡܫܢܐ ܩܫܐ ܝܘܢܝ ܝܘܐ ܫܠܝܡ.

ܒܕܪܓܐ ܕܬܪܝܢ ܡܢ ܣܡܠܐ ܠܝܡܝܢܐ ܝܢܐ:

1 ـ ܡܫܡܫܢܐ ܪܒܝ ܪܦܐܝܠ ܝܘܐܒ. 2 ـ ܡܫܡܫܢܐ ܩܫܐ ܫܡܘܐܝܠ. 3 ـ ܡܫܡܫܢܐ ܪܒܝ ܐܒܪܡ ܦܪܕܐ. 4 ـ ܩܫܐ ܥܡܢܘܐܝܠ ܐܒܫܠܘܡ. 5 ـ ܡܫܡܫܢܐ ܩܫܐ ܥܡܢܘܐܝܠ ܡܪܕܘܫܝ. 6 ـ ܡܫܡܫܢܐ ܩܫܐ ܘܠܝܡ ܝܘܢܝ.

ܡܫܒܚܢܢ ܒܫܠܡܐ ܛܘܒ ܡܢ ܟܠ ܡܢ ܣܘܪܬܐ ܕܡܫܡܫܢܐ "ܐܫܥܝܐ ܬܘܪܓ".

* * *

ܕܓ̈ܐ ܚܬ̈ܢܐ

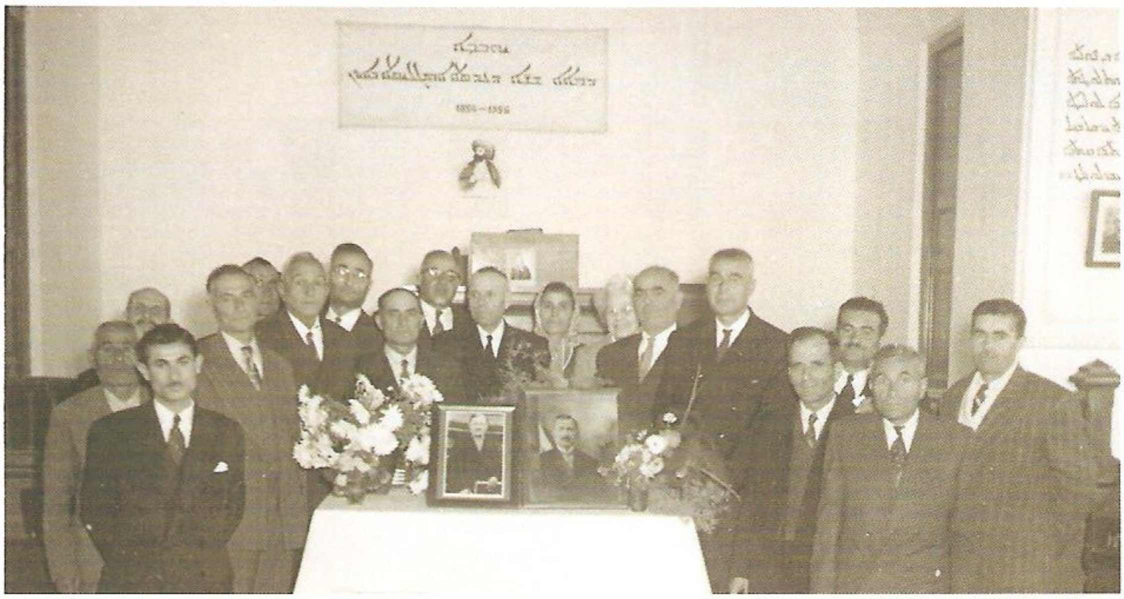

ܥܘܗܕܢܐ ܕ100 ܫܢ̈ܝܢ ܕܡܕܪܫܬܐ ܐܘܢܓܠܝܬܐ ܦܪܘܛܣܛܢܛܝܬܐ ܕܐܘܪ̈ܗܝܐ ܒܚܠܒ

ܐܗܐ ܨܘܪܬܐ ܠܬܚܘܬܐ، ܗܠܘ ܡܢ ܚܕ̈ܟܡܐ ܫܢܝܢܐ ܠܗ ܥܘܗܕܢܐ ܕ100 ܫܢ̈ܝܢ ܕܡܕܪܫܬܐ ܠܗ ܐܘܪܗܝ ܒܫܢܬ 1956.

ܐܝܟ ܕܡܬܝܕܥܝܢ ܗܘܘ، ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܠܣܡܠܐ ܗܢܘܢ:

1 – ؟؛ 2 – ܪܒܝ ܐܝܫܘ ܘܪܕܐ ܕܐܪܕܝܫܘܢ؛ 3 – ؟؛ 4 – ܡܪܝ ܦܘܠܘܣ ܡܘܪܕܝܣ، ܕܡܪܕܝܢܘ؛
5 – ܡܪܝ ܕܪܗܘܡ ܦܠܪܐ؛ 6 – ܡܝܟܐ ܕܘܝܕ ܝܥܩܘܒ ܕܐܘܝܠܢ؛ 7 – ܡܝܟ ܪܝܡܠܕ (ܡܝܟܐܝܠܝܬܐ
ܐܡܪܝܩܝܬܐ)؛ 8 – ܪܒܝ ܡܓܕܠܝܬܐ ܕܝܠܢ؛ 9 – ܡܪܝ ܫܪܠܝܫ ܚܢܐ ܕܐܘܝܠܢ؛ 10 – ܡܝܟܐ ܝܘܣܦ،
ܡܪܘܩܝ(؟)؛ 11 – ܡܪܝ ܫܡܫܘܢ ܠܘܪܝܫ ܕܝܠܢ؛ 12 – ܒܪܘ، ܗܪܦܝܢ ܡܘܣܐ؛ 13 – ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܡܠܟ
ܕܐܘܝܠܢܐ؛ 14 – ܡܪܝ ܒܢܝܐ ܠܘܪܕܐ ܕܐܪܕܝܫܘܢ؛ 15 – ܡܝܟܐ ܝܘܐܒ ܒܪ ܝܥܩܘܒ ܫܡܫܐ ܠܝܐ؛
16 – ؟؛ 17 – ؟؛ 18 – ܪܒܝ ܦܠܛܘܣ ܒܪܘ، ܕܡܢܕܘܠܐ ܒܢܕܐ.

ܒܝܕ: ܙܟܝܬܐ ܐܒ̈ܢܐ ܒܘܪܐ

ܒܥܬ̈ܐ ܕܝܠܕܬܐ ܗܘܝܬܝ ܒܥܪܒܐ
ܚܕ̈ܝܐ ܢܫܡ̈ܐ ܗܘܐܠܝ ܒܚܘܪܐ
ܡܐ ܕܦܪܫܝܢ ܗܘܐ ܠܝܢ ܗܘܐ ܒܥܝܢܐ
ܘܠܐ ܠܝܬ ܫܘܒܠܐ ܝܗܘܐ ܡܝܢܐ

****

ܟܠ ܚܕ ܡܢܕܪܕܐ ܢܦܠܝ ܒܚܕܕܐ
ܡܐ ܕܡܕܝܬܗܘܐ ܠܝ ܡܘܕܝܠܐ ܒܐܡܪܘ
ܐܗܐ ܫܘܝܬܐ ܗܘܐ ܡܪܡܝܬܐ
ܕܢܦܠܝ ܗܘܐ ܡܝܘ ܟܠ ܡܝܕܝ ܥܕܪܐ

****

ܕܝܪܠܝ ܟܠ ܒܝܬܐ ܕܓܢܒܬܐ ܘܡܘܝܬܐ
ܘܡܢ ܫܡܝܢܬܐ ܪܒܐ ܝܗܘܐ ܡܠܝܬܐ
ܡܝܝ ܡܡܟܝܢ ܠܝ ܐܝܟ ܡܘܕܝ̈ܢܐ
ܠܢܟܕܘ ܐܘܡܢܢ̈ܐ ܗܘ ܦܠܝ ܡܗܝܬܐ

****

ܘܒܝܕ ܝܘܡܐ ܚܕܬܐ ܘܚܕܝ ܫܡܫܐ ܚܕܬܐ
ܫܡܠܝ ܠܚܐܕܝ ܘܢܦܠܝ ܡܢ ܒܝܬܐ
ܡܠܝܬܐ ܡܢ ܗܕܝ ܘܠܠܗ ܚܕܘܬܐ
ܠܠܝܘ ܫܘܠܝ ܒܡܟܝܢ ܦ ܪܡܬܐ

****

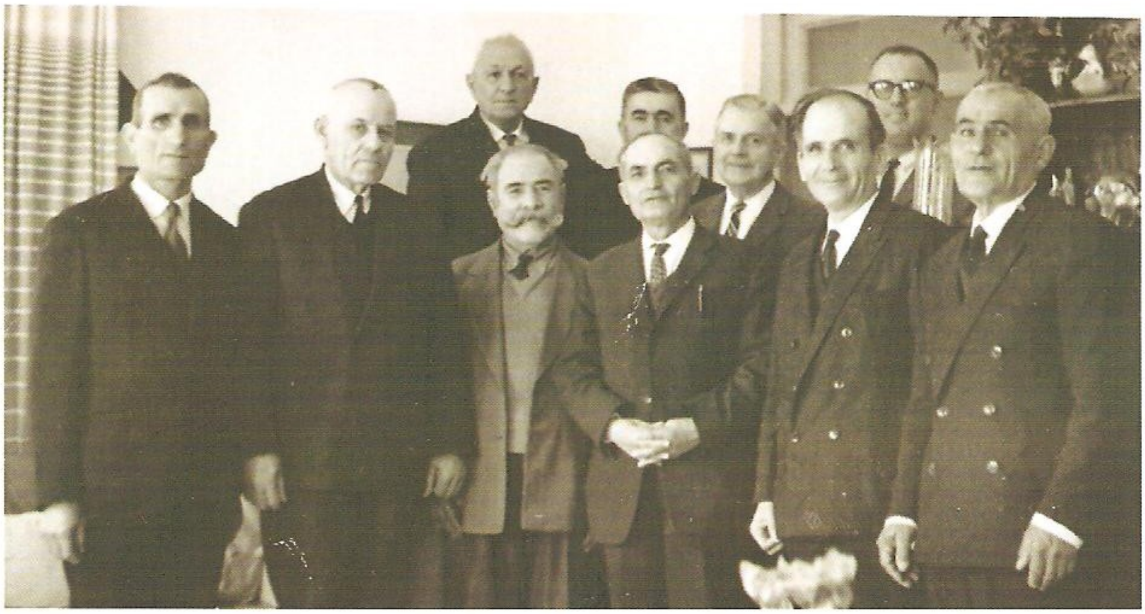

ܡܫ̈ܐ ܘܡܫ̈ܘܚܐ ܘܪ̈ܒܢܐ ܕܥܕܬܐ ܐܘܡܬܢܝܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܥܘܪܩ

ܐܗܐ ܫܟܠܐ ܕܟܗܝܡܐ، ܝܠܗ ܡܢ ܡܫ̈ܐ ܘܡܫ̈ܘܚܐ ܕܥܕܬܐ، ܒܥܘܪܩ ܘܫܪܘܝܐ ܒܫܢ̈ܐ 1950–1960 ܠܡܫܝܚܐ.

ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܠܣܡܠܐ ܝܢܐ:

1 – ܪܒܝ ܦܛܪܘܣ ܒܢܝ ܕܡܕܒܪܘܬܐ ܥܡܪܐ؛ 2 – ؟؛ 3 – ܡܫܐ ܦܘܠܘܣ ܡܘܪܕܟܝ ܕܡܪܓܠܐ؛ 4 – ؟؛
5 – ܡܫܐ ܫܡܝܠ ܓܘܪܓܝܣ ܕܟܢܫܐ؛ 6 – ؟؛ 7 – ܡܫܐ ܝܘܐܪܫ ܒܝܬ (ܕܥܕܬܐ ܦܛܪܝܘܪܟܝܬܐ)؛ 8 –
ܡܫܐ ܝܘܢܢ ܒܪ ܡܠܟ ܕܓܘܓܬܦܐ؛ 9 – ܡܫܐ ܫܪܓܝܣ ܫܕ ܓܘܝܠܟ؛ 10 – ܡܫܐ ܒܢܝܐ ܓܘܪܓܝܣ ܕܐܪܕܫܝ.

ܡܚܝܠܝܢ ܥܠ ܬܪܥܗ ܡܢ ܕܦܫܛ ܦܬܚܐ
ܕܡܫܒܠܝܢ ܒܥܢܢܐ ܒܥܘ ܠܒܗ ܪܘܚܐ
ܚܕ ܥܠܡܐ ܡܪܚܡܐ ܗܘܐܠܗ ܡܪܝܐ
ܠܐ ܫܒܩܗ ܥܠܗ ܐܪܚܐ ܝܠܗ ܕܡܫܝܚܐ
****
ܠܐ ܪܓܫܠܝܢ ܒܢܦܫܢ ܡܢ ܗܘܐܠܗ ܒܟܪܝܐ
ܐܢ̈ܫܐ ܫܡܥܠܗܘܢ ܐܡܠܗܝ ܥܠܝܐ
ܥܠ ܚܕ ܡܫܒܪܢܐ ܢܦܩܠܝܢ ܒܚܕܕܐ
ܡܢ ܕܡܫܒܚܗܘܐ ܠܝ ܡܘܕܝܢܐ ܒܝܫܪܐ

ܡܫܬܡܥܝܢ ܒܥܡܡܐ ܘܐܢ̈ܫܐ ܒܐܡܪܐ
ܫܡ̈ܐ ܠܡܪܕܝܬܐ ܘܫܘܬܦܬܐ ܘܡܪܘܗ
ܦܬܘܚܝ ܠܬܪ̈ܥܐ ܕܒܝܬܝ ܒܐܝܡܡܐ
ܕܚܝܘ ܢܫܘܒܦܝ ܬܐܒܐ ܡܘܕܪܐ
****
ܡܠܦܝܢ ܫܦܝܪܐ ܡܠܬܐ ܡܫܝܚܝܐ
ܡܠܬܐ ܝܗܘܐ ܡܕ̈ܢܚܐ ܘܡܪܐ ܢܘܠܦ̈ܢܐ
ܠܝܗܘܐ ܠܘܟ ܡܘܡܐ ܘܒܕܘܟܪܘܟ ܠܡܝܪܐ
ܒܐܘܕܝ ܡܫܘܚܬܘܟ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܢܝܢܐ
****
ܒܐܥܒܕܐ ܕܐܘܡܬܘܟ ܢܒܝܪܬܐ ܘܚܡܪܬܐ
ܒܘܕ ܚܘܒܐ ܕܐܬܪܐ ܘܚܘܒܐ ܕܥܠܡܘܬܐ
ܐܦ ܒܘܕ ܬܘܕܝܬܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܥܕܬܐ
ܕܠܐ ܥܠܬܐ ܗܘܐ ܡܠܟܘܬܘܟ ܫܪܪܬܐ.
****

ܝܘܒܠܐ ܕ150 ܫܢܝ̈ܐ ܫܘܪܝܬܐ ܕܥܕܬܐ ܐܘܢܓܠܝܬܐ ܕܐܘܪܡܝ

ܡܢܐ ܝܠܕ̈ܐ ܘܦܘܠܚ̈ܢܐ ܕܥܕܬܐ ܕܐܘܪܡܝ

ܐܦܝܣܩܘ̈ܦܐ ܘܟܗ̈ܢܐ ܡܫܡܫ̈ܢܐ ܕܥܕ̈ܬܐ ܕܐܘܪܡܝ

ܓܘ ܥܘܡܪܐ ܕܥܕܬܐ ܕܟܠܕܝܐ

ܓܘ ܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܐܘܢܓܠܝܐ ܓܘ ܡܬܐ ܕܣܝܪܐ

ܓܘ ܥܘܡܪܐ ܕܥܕܬܐ ܕܡܘܫܐܒܐ

ܓܘ ܥܘܡܪܐ ܥܬܝܩܐ ܕܓܘܓܬܦܐ

ܐܘܪܡܝ: 6-5 ܒܬܫܪܝܢ ܒ. 2006

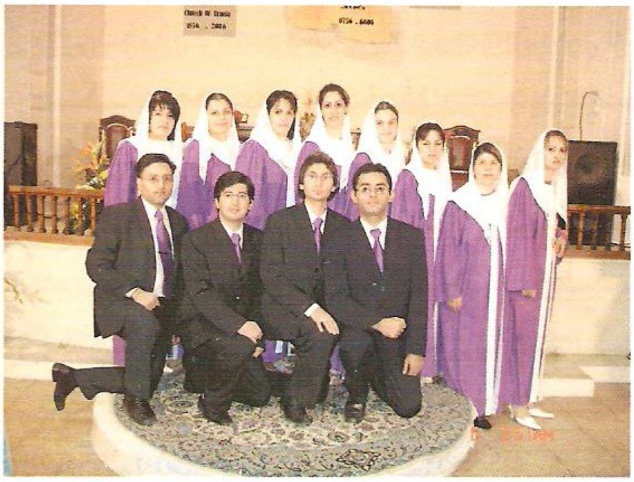

ܟܘܪܐ ܕܙܡܪܐ ܕܥܕܬܐ ܐܘܢܓܠܝܘܢܝܬܐ ܕܐܘܪܡܝ

ܩܫܐ، ܡܕܒܪܢܐ ܘܐܪܚܐ ܫܘܬܦܐ ܡܢ ܛܗܪܢ

ܫܟܠܐ ܟܠܢܝܐ ܡܢ ܩܫܐ، ܘܡܕܒܪܢܐ ܕܐܘܪܡܝ ܘܛܗܪܢ، ܥܡ ܗܕܡܐ ܫܘܬܦܐ ܡܢ ܛܘܪܘܢܛܘ ܘܐܘܪܘܦܐ

ܡܢ ܡܟܬܒܐ ܕܦܘܠܝܛܝܩܝ . ܟ . ܦ

ܚܒܪ̈ܐ ܕܓܒܗܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ

ܚܒܪ̈ܐ:

[illegible]

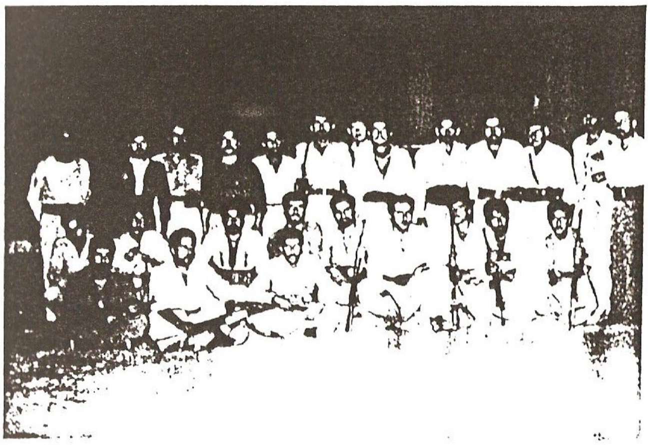

ܡܘܕܥܢܘܬܐ

[illegible]

« [illegible] »

COPY RIGHTS ARE RESERVED

(WARNING)

There is no permission to any Organization or person to Reprint or Translate this book without a written agreement and approval by the Authour himself.

— حقوق الطبع محفوظة —

لا يحقُّ لأية موسسة أو شخص أن يعيد طبع هذا الكتاب أو ترجمته، إلا بموافقة خطية ومصدَّقة من الكاتب نفسه.

ܕܪ̈ܐ ܡܫܝ̈ܚܝܐ

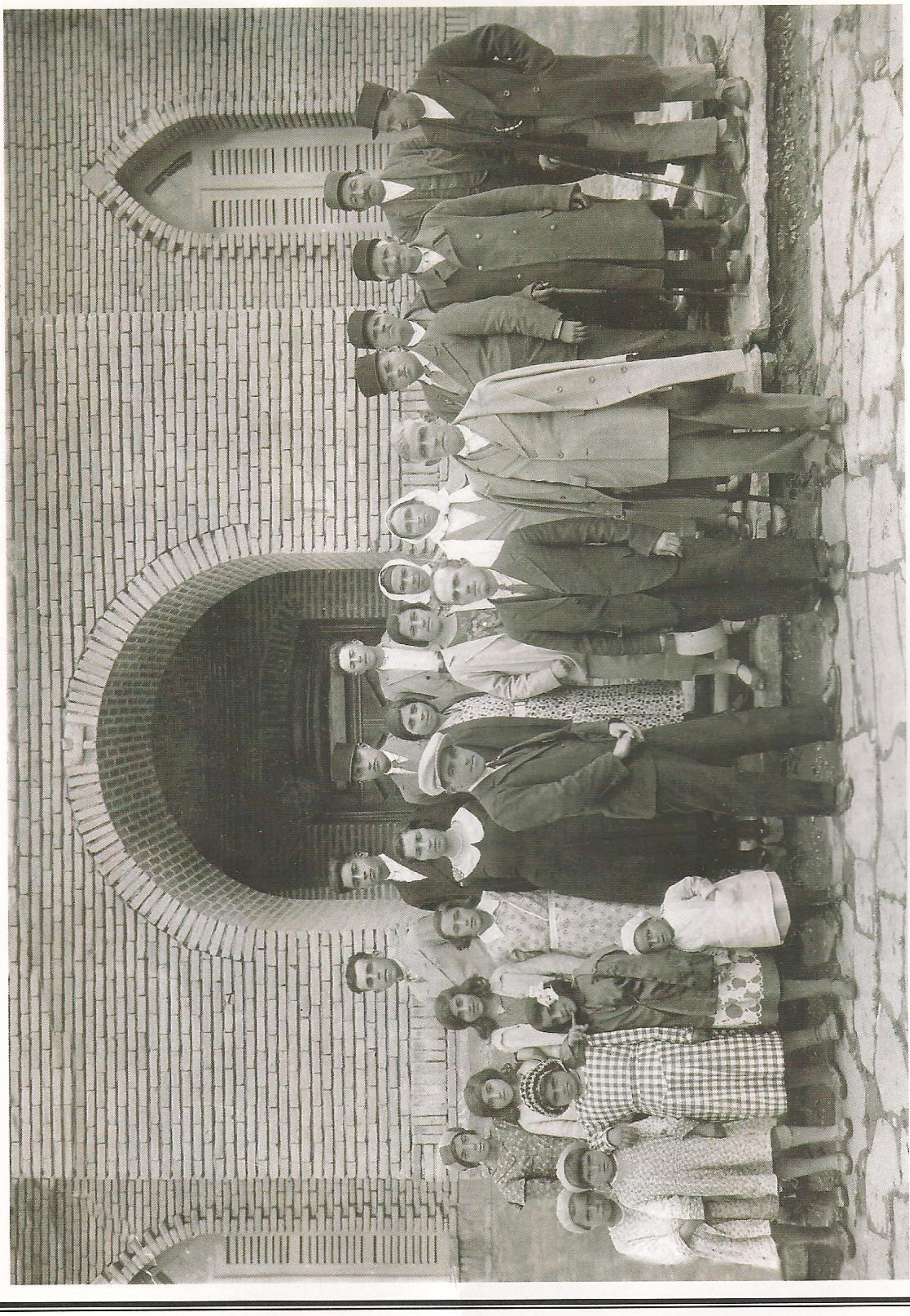

ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܡܬܐ ܕܓܘܠܦܫܢ ܩܕܡ ܥܕܬܐ ܕܟܘܡܪܐ ܕܡܕܬܐ ܐܘܪܫܠܡ

ܐܗܐ ܨܘܪܬܐ ܠܐܚܝܕܐ، ܗܠܘ ܚܕ ܕܒܟܪ̈ܐ ܒܫܢܬܐ ܡܢ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܢܝ̈ ܓܘܠܦܫܢ ܕܐܘܪܡܝ، ܡܩܪܒ ܩܠܝܐ ܥܕܬܐ. ܫܢ̈ܝܐ ܐܝܟ ܕܒܫܝܡܐ ܗܘܐ
ܡܘܕܒܪܐ ܗܘܝ، ܡܢ ܗܕܝܐ ܠܫܡܫܐ ܒܐܗܐ ܕܪܘܐ ܗܘܐ:

1 – ܟܫܘ ܐܪܟܘ ܒܢ (ܒܦܣܢ̈ܐ ܕܡܠܟܐ)؛ 2 – ܒܒܐ ܣܘܒܪܐ؛ 3 – ܐܠܝܐ ܒܓܠ؛ 4 – ܐܒܫܠܡ ܚܪܡܝܐ؛ 5 – ܦܘܠܘܣ ܒܝܬ ܐܪܓܢܐ؛ 6 –
ܪܗܐܒܡ ܝܡܟܘܢ؛ 7 – ܪܒܝ ܚܢܐ ܒܝܬ ܐܪܓܢܐ؛ 8 – ܡܪܝ ܐܠܟܣܢܕܪܘܣ (ܡܣܡܪܐ)؛ 9 – ܒܪܬ-ܘܪܕܐ ܕܐܒܫܠܡ ܚܪܡܝܐ؛ 10 – ܪܘܙܐ؛
11 – ܚܢܐ ܒܪܘܢܐ ܕܐܠܝܐ ܒܪܦܣܘ؛ 12 – ܚܢܐ؛ 13 – ܫܡܘܐܝܠ ܣܘܒܪܐ؛ 14 – ܝܘܣܦ ܬܠܒܪ؛ 15 – ܪܒܝ ܐܠܟܣܐ ܫܡܘܐܝܠ؛ 16 –
ܣܘܐܝܠ (ܒܪ-ܘܪܕܐ ܕܡܪܩܘ)؛ 17 – ܒܘܠܒܘܠ (ܒܪܬܐ ܕܡܪܝܐ ܡܣܡܪܐ)؛ 18 – ؟؛ 19 – ܐܪܗܐܒܡ ܣܦܪܐ، ܗܪܘܣܘܣ؛ 20 – ܦܪܝܕܐ؛
21 – ܣܒܪܐ؛ 22 – ܠܘܝܙܐ؛ 23 – ܫܡܥܘܢ ܕܠܘܣܠܐ؛ 24 – ܠܝܠܐ؛ 25 – ܣܘܣܢܐ ܒܝܬ ܒܦܠܢܐ؛ 26 – ܡܪܬܐ ܒܝܬ ܒܦܠܢܐ.

ܐܒܪܗܡ ܟܘܪܝ

ܙܡܪ̈ܬܐ
ܫܒܚܬܐ ܕܐܘܪܝܬܐ

2 ـ 2

ܟܢ ܕܡܕܒܪܝ ܠܒܘܪܢܐ ܕܣܕܒܡܢܐ ܡܢ ܐܢܝ ܘܡܢܕ̈ܬܐ ܕܗܘܘ ܦܩ̈ܝܕܐ ܠܗ ܗܠܡܢܬܐ ܘܐܪ̈ܟܢܝܬܐ ܘܡܟܟܢܝܬܐ ܡܢ ܗ̇ܝ ܕܪܐ..

1 - ܗܝ ܡܟܟܘ ܡܟܟܘ ܡܟܟܝ.

ܗܝ ܡܟܟܘ ܡܟܟܘ ܚܠܘܬܐ ܕܒܝ ܟܢܝ.

(ܡܟܟܘ ܝܠܗ ܥܡܐ ܕܟܪܬܐ ܕܟܘܡܪܐ ܝܠܗ ܡܠܬܐ. ܡܘܚܟܘ ܗܕ ܘܡܪܬܐ)، ܗܕ ܘܡܪܬܐ ܘܡܪܗܘܐ ܠܗ ܡܠܠ ܗܟܝ ܠܟܘܪ. ܟܟܐ ܕܡܟܝ. ܘܐܚܢ ܟܠܡܟ̈ܐ، ܟܟܪܒܐ ܣܕܪܗ ܠܗ ܣܡܟܢܝܬܐ ܘܬܡܢܝܬܐ. ܘܗܘܐ ܟܡܪܗ ܟܗܝ ܟܕܒܐ ܐܢܝ (70) ܫܢ̈ܐ، ܘܡܪܗܘܐ ܡܟܕܡ ܡܢܗ (ܠܝ ܠܝ).. ܘܗܝ ܦܬܝܬܐ ܝܠܗ ܡܫܘܚܠܬܐ ܠܟܠܝ. ܘܗܘ. ܐܠܗܐ ܡܢܫܠܗ. ܡܡܗܘܐ ܣܕܟܡܐ ܠܟ̈ܐ، ܘܡܫܘܙ ܗܘܐ ܡܠܠ ܪܡܕܬܐ ܕܪܡܕܝ ܗܘܘ ܟܠܗ ܠܗ ܐܬܪܝܗ ܐܠܗܐ. (ܗܘ ܫܘܐ ܡܢ ܡܪܫܬܐ ܕ (ܢܪܐܝܢ) ܡܢ ܡܘܩ̈ܢܐ ܕܐܘܣܒܢܐ ܕ (ܦܝ) ܬܘܪܟܝܐ. ܘܪܒܢܐ ܕܘܡܪܬܐ ܠܐ ܝܠܗ ܡܠܘܠܝ، ܟܠܗܒܐ ܪܡܕܐ ܡܪܡܕܝܗܘܘ ܠܡܕܠܝܗ ܘܡܬܦܫ̈ܐ ܟܠܫܘܕ، ܟܡ ܠܝܫܬܐ ܠܗܐ ܠܫܡܢܐ، ܘܠܗܐ ܠܫܡܠܐ ܠܦܘܬ ܪܒܢܐ، ܐܦ ܟܡ ܠܟܬܒܬܐ ܕܬܪܬܝ ܟܘܪ̈ܟܐ.

2 - ܡܪܠܘܠܝ ܠܡ ܠܘܠܝ ܥܠܠ ܕܡܕܠܘܗ ܣܘܪܐ
ܟܘܬ ܣܕܟܟܝܐ ܡܟܕܡ ܬܪܟܝܢ ܟܟܪܐ

(ܠܘܠܝ ܝܠܗ ܡܘܣܝܩܬܐ ܕܗܝ ܡܘܡܪܝܐ. ܘܡܟܢܘܢܐ ܝܠܗ ܕܟܢܬܐ ܕܣܢܐ ܗܘܐ ܠܗܘ ܟܡ ܟܬܘܬܗ، ܝܗܘܐ ܟܟܠܘܠܝ ܕܟܟܪܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܡܘܣܝܩܬܐ ܟܠ ܝܘܡܐ ܕܣܕܟܟܝܐ، ܘܗܝ ܟܐܘܪܣܗ ܡܢ ܘܡܐ ܟܕܬܐ ܕܡܪܝܬܐ.)

3 - ܥܒܟܐ ܥܬܐ ܘܣܕ ܬܟܪܝ ܪܟܝܬ ܕܟܝܬ ܬܟܝܣ ܗܘܐܠܝ
ܐܣܪܬܟ ܟܠܟܒ ܠܐ ܡܫܬܠܝ..

(ܟܡܐ ܝܠܗ ܠܟܟܪܐ ܣܘܟܐ.. ܘܟܡܐ ܝܠܗ ܟܫܡܐ ܟܘܟܡܐ ܕܣܘܟܐ.. ܐܝܐ ܝܠܗ ܣܘܟܐ ܟܪܢܪܐ، ܘܠܐ ܐܝܬ ܕܘܡܪܝ ܟܗ ܡܘܡܟܟܢ ܐܕܝ! ܘܣܘܟܐ ܠܟܫܠܝܗ ܝܠܗ ܐܝܬ ܟܠ ܡܫܟܢܐ ܕܟܟܦܬܐ.. ܡܢܝ ܕܟܫܠܬܠܗ ܟܟܟܦܬܐ ܣܕܬܬܐ، ܟܠ ܐܢܫ ܕܟܠܝ.

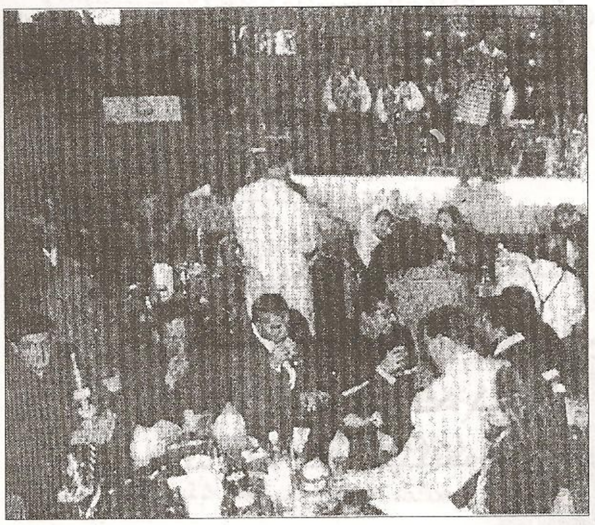

ܐܚܘܗܝ ܘܡܪܝܐ
ܢܘܓܗܝ ܡܕܟܪܘܬܠܝ:
ܐܝܟ ܡܢ ܗܪܟ ܒܟܠܡܬ̈ܐ
ܒܝ ܫܪܐ ܢܠܗ
ܒܫܘܒܗ ܘܗܪܢܝܐ: ܐܪܐ
ܗܝ ܒܟܠܡܬܐ ܕܦܫܛܠܗ
ܪܒܬܐ ܠܟܫ ܒܒܬܐ
ܕܡܘܫܒܗ ܫܓܕ ܫܬ̈ܐ
ܡܬ̈ܐ، ܕܡܬܐܠܗ، ܘܗܘܐ
ܡܪܒܬܐ (ܪܘܝ) ܡܫܗ
ܒܒܗ، ܘܡܟܠ ܒܠ
ܡܓܒܪܗ ܡܬ (ܪܒܬܐ)؟، ܐܢ ܡܪܐ ܕܘܡܒܪܬܐ (ܒܠܒܠܬܐ)، ܗܝ ܕܡܝܡ ܡܓܒܪܠܗ ܠܒܠܠ، ܡܕܡ ܐܕܝ، ܟܗ ܢܘܡܘܐ ܕ(2)، ܘܗܘ ܕܒܬܐ ܚܘܐ ܠܡܘܫܒܗ ܒܠ ܨܦܪܐ ܘܪܡܬܐ ܒܒܓܪܐ ܡܢ ܡܕܡ ܗܪܟܬܐ ܕܒܫܗ، ܗܠ ܕܒܫܬܓܬܐ ܢܝ ܕܗܡܓܠܗ ܡܫܗ، ܘܐܚܪܬܐ ܠܐ ܡܠܗ ܠܗܡܬܐ ܠܚܘܫܗ ܪܒܬܐ ܓܘܬܐ، ܘܟܠܒܬܐ ܗܝ ܡܟܡܪܐ ܒܠܗ، ܘܗܘ ܒܪܡ ܡܢ ܗܦܡܬܐ ܒܗ!

4 ـ ܚܘܫܐ ܠܝ ܠܓܒܪܐ ܪܡܬܐ ܠܐ ܡܨܐܠܝ ܐܗܠܡ ܗܡܬܐ ܒܒܫܬܐ ܕܪܐܠܝ ܫܠܡܬܐ.

ܕܪܐܠܗ ܫܠܡܬܐ ܒܠܝ ܒܕܦܬܐ ܕܒܫܗ ܘܓܒܫܗ
ܗܘܡܪܓܠܗ ܫܠܡܬܐ ܘܨܦܝ ܢܓܒ ܩܠܗܗ
ܘܕܐܠܗ ܫܠܡܬܐ ܒܠܝ.

5 ـ ܡܢ ܙܡܪܐ ܢܘܪܗܝܬܐ ܐܗܘܪܝܬܐ (ܠܠܫ̈ܬܐ)، ܘܠܝܫܗ ܙܡܪ̈ܬܐ ܕܒܠܝܬܐ ܒܡܟܡܬܠܐ ܕܘܚܢܐ.. ܡܢ ܓܠܝܒܘܬܐ.. ܗܠ ܙܘܘܓܐ، ܒܕ ܫܡܠܢ ܐܝܬ ܦܗ ܓܡ̈ܬܐ:ـ

ܘܐܡܪ ܕܪܚܝܝ ܐܬ̈ܬܐ ܕܓܠܒܪܐ ܠܓܠܝܒܘܬܐ، ܘܡܘܪܒܬܐ ܕܒܝܬܐ ܕܒܒܗ ܒܐ ܙܡܪܝ ܘܐܝܝ ܒܐܡܪܐ:ـ

ܐܚܢ ܐܬܝܐ ܓܠܘܬ̈ܐ
ܕܠܐ ܡܠܟܫ ܩܫܢ ܒܘܩܐ
ܘܠܐ ܢܘܫ ܐܬ̈ܬܐ ܕܡܟܒܘܦܐ

6 ـ ܒܒܓܒܬܐ ܕܡܓܝܫܬܐ ܠܒܝܬܐ ܕܒܠܬܐ (ܒܠܗ)، ܙܡܪܝ ܓܠܘܬ̈ܐ ܘܐܡܪܝ:

ܦܠ (ܐܘܡܗ ܦܠ ـ ܗܡܘܘܡܬܐ ܒܡ ܒܠܬܐ) ܕܐܦܠܘܓܐ ܡܕܡܝܢ ܡܠܘܐ ܢܠܗ ܫܡܒܬܐ (ܐܘܡܗ ܦܘܢܕܐ.. ܐܘ ܫܪܓܬܐ) ܐܠܝܢ ܘܦܪܓܐ ܒܡܘܡܬܐ ܕܫܬܝܝܢ.

7 ـ ܘܒܒܓܒܬܐ ܕܡܟܡܠܬܐ ܕܒܠܝܗ ܚܘܩܡܬܐ، ܘܪܚܝܬܐ ܕܒܠܬܐ (ܒܠܗ)ܒܡ ܐܬ̈ܬܐ ܕܫܬܝ، ܘܡܪܒܬܝܗ ܡܢ ܡܢܗ، ܙܡܪܝ ܒܕ ܒܐܡܪܐ:

ܦܠ ܒܘܫܘܝ ܠܓܪܒܐ   ܡܪܢܘܝ ܡܬ̈ܐ ܕܘܩ̈ܪܐ
ܡܘܗܝ ܠܢ ܒܗܒܘ ܙܪܒܐ
ܘܡܪܒܬܐ. ܘܐܝܝ ܪܒܐ ܢܬܐ..

ܗܡܐ ܐܝܟ ܚܕ ܡܫܬܐ ܪܒܐ ܡܢ ܙܡܪ̈ܬܐ ܒܡܟܡܬܐ، ܕܡܘܡܝܢ ܡܠܟ ܚܕܐ ܗܫܒܬܐ. ܘܡܢ ܠܗ ܚܕܡܬܐ ܦܓܠܡܬ̈ܐ ܡܢܚ ܕܒܕܝܢ ܠܘܓܒܐ، ܐܘ ܙܓܒܐ ܘܕܘܟܐ

ܕܡܠܚܡܬܐ ܕܗܝ ܘܡܣܝܪܬܐ ܘܣܝܠܘܬܗ.. ܟܡܐ ܡܢ ܓܘܦܝܐ ܣܓܝܐ ܘܡܣܝܪܬܐ ܒܟܝܢܬܐ، ܕܟܠܐ ܘܡܬܢܣܘܣܠܗ ܠܗ ܐܪܟܢܝܬܐ، ܘܐܢܐ ܡܢ ܫܡܥܢܠܗ ܠܓܘܐ ܡܕܡܥܬܐ ܡܢ ܚܕ ܟܪܘܢܐ ܕܟܠܡܐ (ܦܬܚ)، ܕܗܘܐ ܬܘܓܢܐ ܒܘܡܪܐ، ܘܦܠܣܗܘܐ ܠܗ ܟܘܦܘܦܬܐ ܕܢܘܓܠܐ ܕܟܪܟܘܣ، ܡܢ ܟܘܪܐ ܕܐܪܟܢܝܬܐ.. ܘܐܬܗ ܗܘܐ ܠܦܩܬܐ ܟܢ ܟܟܢܟܢܐ، ܟܟܕܢܐ ܕܡܦܩܢܘܬܗ ܟܢܬܐ. ܘܟܢܫܡܢ- ܐܠܗ ܡܢܣܠܗ- ܗܘܐ ܡܕܪ ܡܠܟ ܟܗܡܐ ܘܟܢܫ.. ܘܡܠܦܗܘܐ ܠܟ ܡܢܗ ܗܕ ܘܡܣܪܬܐ، ܗܝ ܕܠܗ ܒܐܟܡܐ ܕܡܟܡܐ.. ܟܐܡܪܐ ܠܗ ܘܡܣܪܬܐ ܟܣܪܬܐ ܕܟܘܢܬܐ:

ܡܟܝܢܐ ܠܓܠܠܗ ܟܘܪܐܠܗ ܟܟܢ̈ܐ
ܢ̈ ܢ̈ ܡܘܫܟܗ ܡܠܐ ܟܕܪ̈ܐ
ܡܠܐ ܟܕܪ̈ܐ

ܒܝܘܡܐ ܚܡܫܒܫܒܐ 11:10:1918 ܡܕܒܘܪܐ ܝܠܗ ܕ 12000 ܡܫܝܚܝ̈ܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܢܝܢܐ ܡܢ ܒܝܬܐ ܕ ܡܪܝܢ ܘ ܓܝܠܘ ܘ ܡܪܕܝܢ ܘ ܒܫܪܥܝ̈ܐ ܒܢܝ̈ܐ ܘܫܩܠܐ ܩܛܝ̈ܠܐ ܡܢ ܒܘܫܐ . ܫܘܬܦܐ ܕ ܡܫܝܚܝ̈ܐ ܩܛܝ̈ܠܐ ܡܢ ܡܘܣܠܡܢ̈ܐ ܘ 3:4 ܕ ܗܢܐ ܫܘܬܦܐ ܩܛܝ̈ܠܐ ܡܢ ܡܘܣܠܡܢ̈ܐ. ܚܡܫ ܐܘ ܫܬܐ ܝܪ̈ܚܐ ܝܠܗ ܕ 250000 ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܘ ܓܠܘ̈ܝܐ ܩܛܝ̈ܠܐ ܡܢ ܡܫܬܠܛܢܐ ܒܝܕ ܟܘܪ̈ܕܝܐ.

ܒܝܪܚܐ ܕ ܢܝܣܢ 1915 ܫܘܠܛܢ̈ܐ ܬܘܪ̈ܟܝܐ ܠܡܫܠܡܘܗܝ ܠܫܝܢܐ ܘܓܢܒܐ ܘ ܡܫܬܠܛܢܘܗܝ، ܟܠܗ ܐܢܫ̈ܝܐ ܕ ܗܘ. 2000 ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܢܦܠܝܢ ܒ30 ܡܬܘ̈ܬܐ ܩܛܠܘܗܝ ܡܫܬܠܛܢܐ . ܒܫܒܘܥܐ ܕ 3 ܒܢܝܣܢ 1918 ܗܕܐ ܝܘܡܐ ܝܕܥܝܢ ܩܛܠܘܗܝ ܡܫܬܠܛܐ ܒܝܕ ܦܠܚ̈ܐ (ܚܕܬܘܬܐ) ܡܘܕܥܝܢܐ.21 ܒܐܝܪ 1915 ܫܘܠܛܢ̈ܐ ܕ ܬܘܪ̈ܟܝܐ ܒܐܘܪܡܝ ܕܩܛܠܘܗܝ ܠ61 ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܢ ܡܥܪܒܝܘܬܐ ܕ ܦܪܝܫܝܐ ܘ ܡܢ ܬܚܘܡܐ ܕ ܩܛܠܘܗܝ ܦܘܠܚܢܐ ܘܪܘܚܐ ܗܘܐ 20 ܓܒܪ̈ܐ ܒܝܕ ܗܘ ܡܥܪܒܝܘܬܐ: ܩܛܠܘܗܝ ܦܪܝܫܝܐ ܕܝܢܐ ܕ ܦܬܓܡ̈ܐ (41 ܓܒܪ̈ܐ) ܘ ܫܪܟܐ ܡܢܗ ܒܗܘܐ ܗܕܐ ܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ. 25 ܒܐܝܪ 1915 ܟܘܪ̈ܕܝܐ ܩܛܠܘܗܝ ܠܫܝܢܐ ܓܘܠܦ̈ܢܐ ܘ ܦܠܚ̈ܐ ܘ ܥܒܕܘ ܟܠܗ ܢܘܪܐ ܕ ܦܠܚ̈ܐ ܩܛܠܘܗܝ ܡܢܗ ܒܓܘܠܐ. ܐܦ ܦܠܚ̈ܐ ܟܘܪ̈ܕܝܐ ܒܝܕܗܘܢ ܐܦ ܫܘܠܛܢ̈ܐ ܕ ܬܘܪ̈ܟܝܐ ܕ ܓܘܪܢܐ ܗܘܘ ܠܡܩܛܠ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܘ ܐܪ̈ܡܢܝܐ ܘ ܡܫܬܠܛܢܘܗܝ، 750 ܓܒܪ̈ܐ ܡܢܗ ܗ.ܕ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܘ ܐܪ̈ܡܢܝܐ).

ܝܕܝܥܐ ܝܠܗ ܕ ܗܢܐ ܥܕܢܐ ܩܛܝ̈ܠܐ ܡܢ ܟܘܪ̈ܕܝܐ ܒܕ ܟܠܗ ܐܝܟ ܒܡܘܬܢܐ ܕ ܪܒܐ ܡܢ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܓܒܝܐ، ܠܒܝܬܐ ܕ ܕܘܒܪܢܐ ܕ ܫܘܪܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܩܛܝ̈ܠܐ ܡܢ ܡܘܣܠܡ̈ܢܐ ܒܥܠܡܐ ܐܬܘܪܝܐ ܠܒܝܬܐ ܕ ܕܘܒܪܐ ܗ.ܕ ܐܝܬܘܬܐ، ܦܪܝܫܐ ܘ ܗܘܝܐ..ܐܦ ܩܛܠܐ ܟܠܗ ܓܠܝܢܐ ܡܢ ܒܫܘܠܛܢܐ ܕ ܬܘܪ̈ܟܝܐ ܕ ܡܠܟܘܬܐ ܠܐܘܣܛܘܢܐ ܕ ܗܢܐ ܡܫܬܠܛܢܐ ܘ ܐܬܝܠܗܘܢ، ܠܐܘܡܬܐ ܕ ܫܪܟܐ ܡܢܗ ܟܠܗ ܓܒܝܢܐ ܕ ܦܠܚܐ ܡܢ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕ ܕܘܒܪܐ.

ܐܗܐ ܬܫܥܝܬܐ ܕܣܒܪܐ ܝܠܗ ܡܢ ܫܢܝܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ
ܟܐܘܪܡܒ ܘܡܫܠܡܘ، ܗܘܐ ܡܢ 200 ܫܢܝ̈ܐ ܡܢ ܩܕܡ ܐܕܝܐ،
ܦܪܝܣܬܐ ܒܚܝܘܬܐ ܕܐܬܘܪܝܘܬܐ ܡܢ ܙܒܢܐ ܦܠܚܐ
ܩܕܡܝܐ ܕܕܘܢܝܐ، ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܐܝܬܢ ܗܘ ܦܫܠܗ ܝܠܐ ܡܢ
ܥܡܡܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܐܝܠܗ ܐܘܪܡܒ ܘܦܫܝܛܐ ܝܠܐ ܠܚܕܢܝܬܐ
ܐܢܫܝܐ ܕܐܝܬܢ، ܒܢ ܟܠ ܬܘܪ̈ܬܐ ܒܘܓܪܝܐ، ܒܗ ܡܘܢܝܘ
ܐܝܠܢܐ ܕܕܢܫܐ ܐܘܪܡܒ ܘܡܫܠܡܘ ܒܠܗ

ܥܡܐ "ܐܘܪܡܒ" ܟܬܝܒܬܐ ܝܠܗ ܘܒܡܫܪܝܐ ܕܐܘܪ̈ܐ
ܕܡܒܝܐ ܝܠܗ. ܒܬܪܘܬܘܬܐ ܘܐ ܕܥܡܬܐ ܕܐܘܪܡܒ ܐܝܬ ܠܗ
ܬܠܬܐ ܢܫܪ̈ܘܬܐ ܕܓܢܒܐ ܓܘܢܐ، ܩܕ ܒܬܦܩܐ ܝܠܐ ܓܘ
ܢܫܐ ܕܐܘܪܡܒ. ܐܝܟܐ ܢܫܪ̈ܘܬܐ ܐܝܟ ܕܓܘ ܢܫܟܐ ܘܐ
ܦܬܟܐ ܝܠܐ ܣܘܝܐ، ܥܬܝܩܘܬܐ، ܗܝ ܠܗ 1- ܢܫܪܐ ܕܡܕܢܚܐ،
2- ܢܫܪܐ ܕܛܘܠܗ، 3- ܢܫܪܐ ܕܢܝܢܘܐ. ܩܘܒܠܐ ܕܢܫܪܐ
ܬܠܝܐ ܒܝ ܓܕܒܠܐ ܕܟܠ ܚܘܪܝܐ ܠܗ ܩܕܐܬܐ ܚܘܪܝܐ
ܒܠܠܐ ܝܠܐ ܟܠ ܡܢܘܐ ܕܐܝܬܢ ܘܬܘܪܒܐ.

115 Assyrian Villages in Urmia, Iran

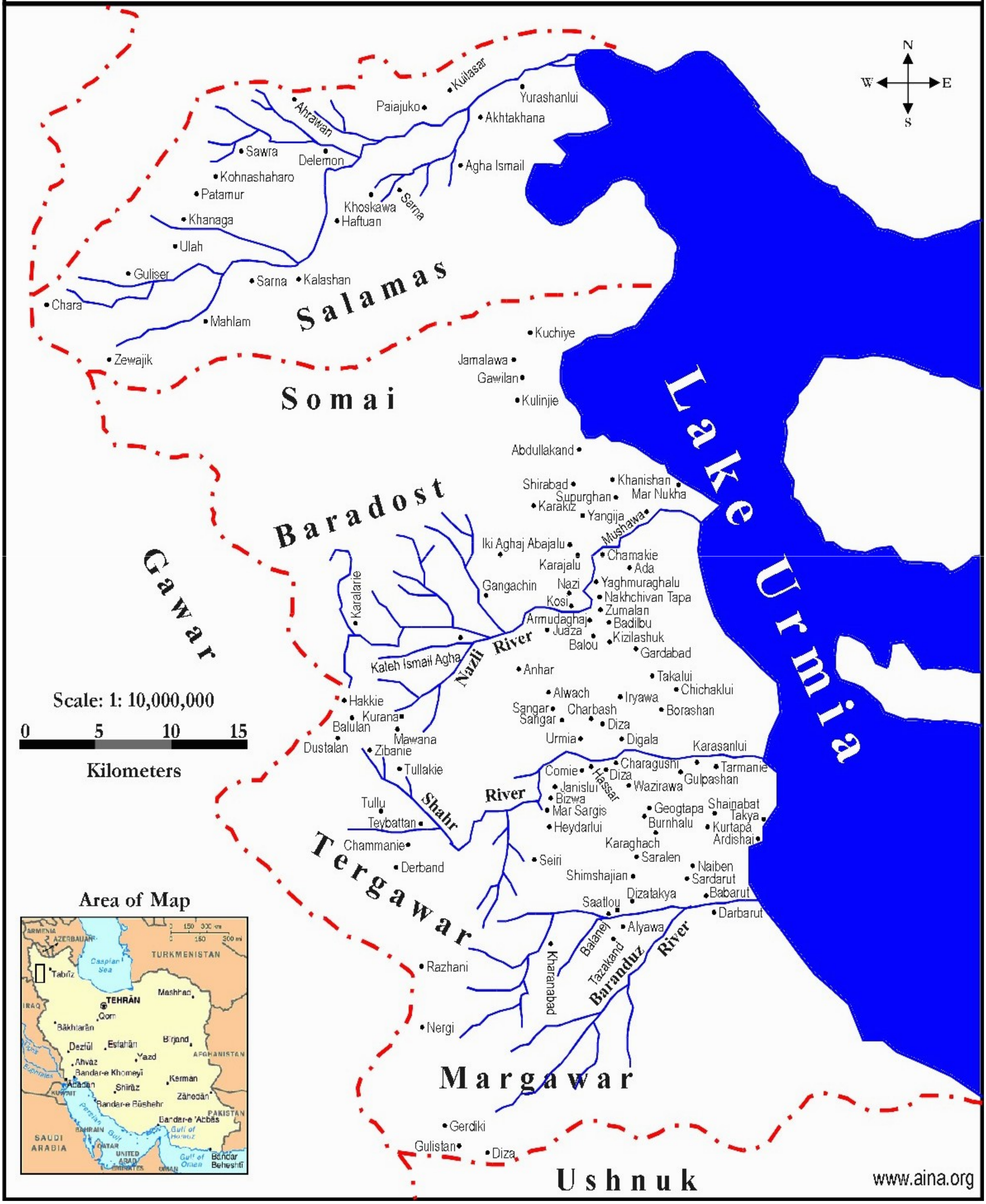
N
W
E
S
Kullasar
Yurashanlui
Paiajuko
Ahrawan
Akhtakhana
Sawra
Delemon
Agha Ismail
Kohnashaharo
Patamur
Khoskawa
Sarna
Haftuan
Khanaga
Ulah
Guliser
Sarna
Kalashan
Chara
Salamas
Mahlam
Kuchiye
Zewajik
Jamalawa
Gawilan
Somai
Kulinjie
Lake Urmia
Abdullakand
Shirabad
Khanishan
Supurghan
Mar Nukha
Karakiz
Yangija
Baradost
Mushawa
Iki Aghaj Abajalu
Chamakie
Karajalu
Ada
Gawar
Karalarie
Gangachin
Nazi
Yaghmuraghalu
Kosi
Nakhchivan Tapa
Zumalan
Armudaghaj
Badilbu
Juaza
Kizilashuk
Balou
Gardabad
Kateh Ismail Agha
Nazli River
Anhar
Takalui
Chichaklui
Scale: 1: 10,000,000
0
5
10
15
Kilometers
Hakkie
Alwach
Iryawa
Kurana
Sangar
Charbash
Borashan
Sangar
Diza
Balulan
Mawana
Urmia
Digala
Dustalan
Zibanie
Karasanlui
Tullakie
Comie
Charagushi
Tarmanie
Diza
Hassar
Gulpashan
Janislui
Wazirawa
Tullu
Shahr River
Bizwa
Mar Sargis
Geogtapa
Shainabat
Teybattan
Takya
Heydarlui
Burnhalu
Kurtapa
Ardishai
Chammanie
Karaghach
Seiri
Saralen
Tergawar
Derband
Naiben
Shimshajian
Sardarut
Dizatakya
Babarut
Saatlou
Darbarut
Area of Map
Alyawa
Balanej
Razhani
Kharanabad
Tazakand
Baranduz River
Nergi
Margawar
Gerdiki
Gulistan
Diza
Ushnuk
www.aina.org
ARMENIA
AZERBAIJAN
TURKMENISTAN
Caspian Sea
Tabrīz
TEHRĀN
Mashhad
Qom
IRAQ
Bākhtarān
Birjand
Dezfūl
Esfahān
Yazd
AFGHANISTAN
Ahvāz
Bandar-e Khomeyni
Ābādān
Kerman
KUWAIT
Shīrāz
Zāhedān
Bandar-e Būshehr
Persian Gulf
PAKISTAN
Bandar-e 'Abbās
BAHRAIN
Gulf of Hormuz
SAUDI ARABIA
QATAR
UNITED ARAB EMIRATES
OMAN
Gulf of Oman
Bandar Beheshtī
150 300 km
150 300 mi

ܐ ܡ ܐ ܒܢ:

ܢܡܟܠܐ ܕܐܦܪܡܝ ܚܲܕ ܡܚܟܠܐ ܕܡ ܐܪܢ. ܐܘܪ̈ܐ ܒܚܠܠܐ ܦܝܚܐ
ܝܠܗ ܒܡܝܠܐ ܕܡ ܦܘܬܐ ܡܕܡܚܬܐ ܕܚܠܒܘܢܐ ܕܣܠܒ ܐܪܢ،
ܕܚܠܒܘܗ ܠܗ ܓܘ ܐܡܝܢܝܚܬܐ ܒܘܬܐ ܐܫܘܪ̈ܝܐ ܕܐܘܪܡܝ.

Arian Ishaia The Author of Following Assyrian History of UrmiA Iran

Assyrians in the History of Urmia-Iran

ܐܝܬ ܫܡܫܘܬܐ ܕܪܘܫܡ ܚܪܒܢܐ ܒܫܢܝܐ ܥܠ ܡܫܬܐ ܡܘܕܝܢܬܐ ܓܘ ܚܬܝܬܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܒܐܬܪܐ ܐܝܪܐܢ:

1 – ܫܢܬܐ ܐܝܢ ܕܦܝܫܬܐ ܢܠܗ ܡܘܕܝܢܬܐ، ܐܬܘܪܝܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܡܕܪ̈ܫܝܐ ܡܢ ܩܕܡ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܥܢܕ ܗܘܘ ܒܦܬܚܐ ܕܡܕܪ̈ܫܝܐ. ܩܐ ܚܘܦܝܐ ܓܘ ܓܪܡܦܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܚܕܐ ܡܕܪܫܬܐ ܡܢ ܩܕܡ ܕܡܫܝܚܐ ܕܐܡܪܝܟܝܐ ܟܘܪܐ ܠܗ ܒܫܢܬܐ ܕܡܕܪ̈ܫܝܐ ܓܘ ܫܢ ܫܢܬܐ ܒܫܢܬܐ..1836. ܫܢ ܫܢܬܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܡܕܪ̈ܫܝܬܐ ܐܣܝܪܝܐ ܘܐ ܓܘ ܚܪܒܢܐ ܡܫܬܘܬܐ ܓܘܢܐ. ܒܘܟ ܙܘܕܐ ܩܐ ܡܢܠܦܢܘܬܐ ܕܬܘܪ ܕܐܝܬ ܘܐܬܘܪܝܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܘܕܚܬܝܬܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܒܬܪ ܕܒܪ ܫܢܝܢ ܕܐܠܗܝܐ ܡܢ ܦܬܐ ܘܐܫܬܪܫ ܦܪܝܐ ܢܫܐ ܣܘܝܐ، ܒܠܒܘܫܐ ܕܐܘܪܡܝܝܐ ܒܝܗ. ܐܫܝܐ ܡܕܒܘܝܐ ܢܠܗ ܡܢ 1500ܫܢܝ̈ܐ ܡܢ ܩܕܡ ܐܕܝܐ ܐܝܬ ܗܘܝܬܐ ܚܒܝܫܬܐ ܘܡܢ ܝܚܬܐ ܓܘ ܕܫܬܐ ܕܐܘܪܡܝ. ܐܢܫܐ ܐܢܫܘܬܐ ܦܪܝܐ ܢܠܗ ܝܕܥܬܐ ܓܘ ܟܠ_ܚܝܫܬܐ ܕܚܝܝ.

ܟܵܪܬ ܕܒܪ̈ܟܵܬܐ ܕܟܪܣܬܡܣ ܗ̇ܝ ܒܐܗܐ ܥܬܝܩܬܐ ܡܘܕܪܘܬܘܢ ܝܬܐ
ܡ̄ܬܝ، ܡܣܘܚܐ ܝܠܗ ܕܨܚ̈ܚܐ ܝܠܗ ܒܟܬܒܐ ܟܐܒ̈ܐ. ܐܠܠܗܝܬ
ܟܬܒܬܐ ܕܫܠܝܚܐ ܕܦܘܠܘܣܐ ܠܥܒܪ̈ܝܐ ܠܒ ܗ̇ܝ ܗ̇ܝܕܟܘܝܐ ܝܠܗ
ܐܗܐ ܟܬܒܐ ܡܩܕܫܐ ܟܬܝܒܐ ܝܠܗ ܟܬܝܒܐ ܥܠ ܓܠܕܐ ܕܢܘܢܐ ܟܝܕ:
ܕܘܝܕ: ܒܪܘܢܐ ܕܡܠܟ ܫܐܗ ܒܪܘܢܐ ܕܩܫܝܫܐ (ܐܚܝ ܝܘ)
ܕܡܘܫܐܒܐܕ ܘ 1500 ܫܢ̈ܝܐ ܥܬܝܩܘܬܐ ܐܝܠܗ ܗ̇ܝ ܗܕܝܐ ܐܝܠܗ ܢܛܝܪܬܐ
ܓܘ ܒܝܬ-ܟܬܒ̈ܐ (کتابخانه) ܕܬܒܪܝܙ

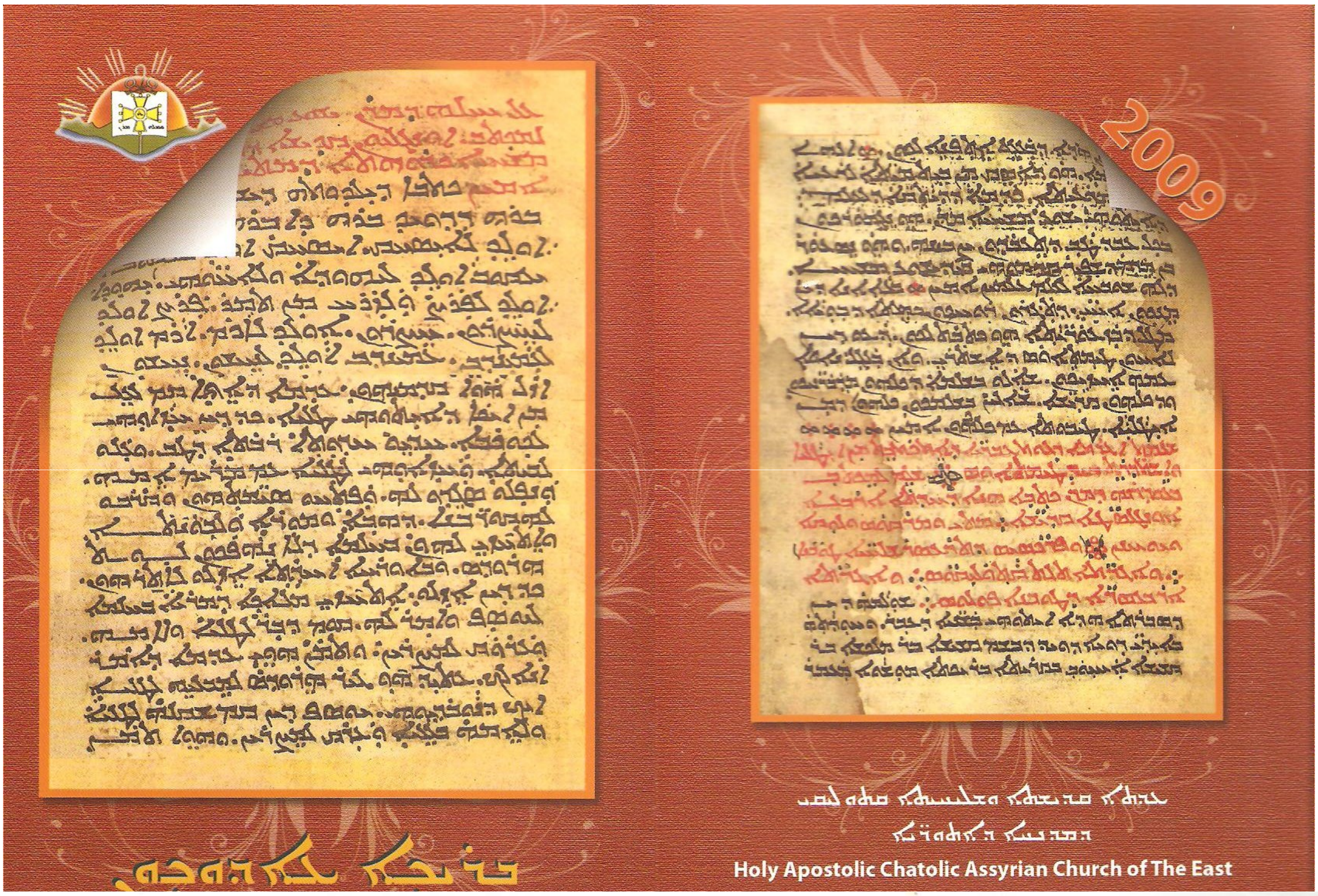
2009
ܥܕܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܘܫܠܝܚܝܬܐ ܩܬܘܠܝܩܝ ܕܡܕܢܚܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ
Holy Apostolic Chatolic Assyrian Church of The East

متن روی کارت تلفیقی از انجیل متی بابهای اول و دوم
... و ستاره ای که در مشرق دیده بودند پیشاپیش آنها می رفت تا سر انجام بر فراز مکانی که کودک بود باز ایستاد.

متن پشت کارت قسمتی از رساله پولس به عبرانیان باب سیزدهم
... حال خدای ، آرامش شمارا به هرچیز نیک مجهز گرداند تا اراده او را به انجام برسانید .

این کتاب مقدس توسط داود فرزند کشیش ملک شاه فرزند کشیش اخی یو ، روستای موش آباد بر روی پوست ماهی نگاشته شده و بیش از ۱۵۰۰ سال قدمت دارد که هم اکنون در کتابخانه ملی تبریز نگهداری می شود.

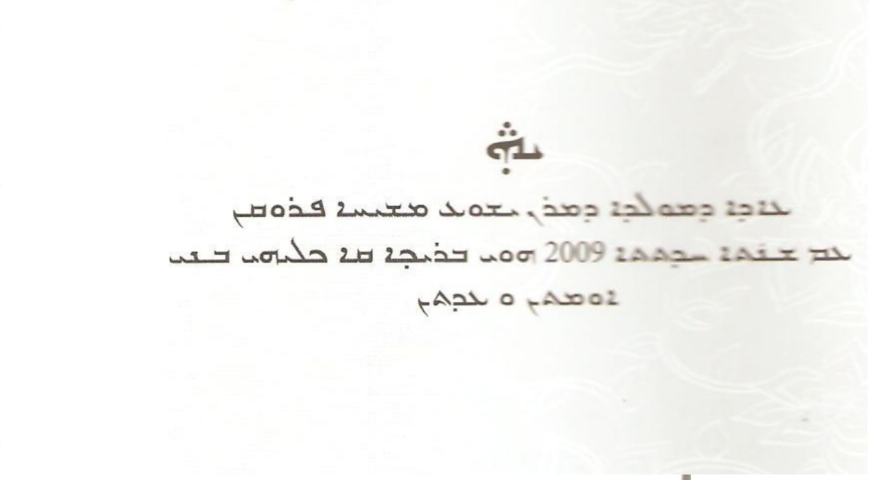

ܒܪܟܐ ܕܡܘܠܕܐ ܕܡܪܢ، ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܦܪܘܩܢ
ܘܥܐܕܐ ܕܫܢܬܐ 2009 ܗܘܝ ܒܪܝܟܐ ܥܠ ܟܠܟܘܢ ܒܢܝ
ܐܘܡܬܢ ܘ ܥܕܬܢ

[illegible]

Setting the Scene:

As a rural community around the turn of the 20th century, the Assyrians of Urmia were unique in their urban and westernized lifestyle not only in Iran, but also, perhaps, in many countries of the Middle East. Urmia also distinguishes itself as one of the few historical sites that bears some etymological resemblance to the compound word coinages in Assyrian Aramaic. It seems to be a compound word, which in modern Assyrian matches the combination of the words <ur> "place or city" of water (mia). The name attests to the antiquity of present-day Assyrians in the region.

2– [illegible] ܕ20 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (سكه) [illegible]
[illegible]
[illegible]. (ترحمه متن فوق)

Two thirds of this community perished during WWI. This brief historical and ethnographic sketch is to familiarize the reader with the community on a closer, more personal level lest we should forget that each time a group perishes, all of us, as members of the human family, diminish in stature. The Assyrians were industrious and the most educated subjects of the region at the turn of the 20th century, and their demise deprived the plain of Urmia of a very productive segment of its population. The American-educated Assyrians, such as Dr. Isaac Adams and Joseph Khnanishu, played the role of cultural operatives through their publications that introduced the English-reading public to the culture, This ethnic profile is based primarily [1]literature, and socio-political institutions of their country, Persia. on Assyrian sources in the form of personal diaries, travel journals, Assyrian periodicals, and family histories collected by the author. It is a history from the perspective of the Assyrians themselves.

the Assyrians lived in compact villages [2]Until 1918, at which time they were uprooted from the region, along the three rivers of Nazlu, Shahar, and Baranduz. These rivers flow eastward towards the lake of Urmia from their sources in the Zagros Mountains bordering Turkey. Of a total of 300 villages in the [3]region, 60 had exclusively Assyrian population, and another 60 had a mixed Assyrian, Azari Turkish, The total number of Assyrians in the region, at the turn of the century, [4]and/or Armenian population. The Assyrian population of the [5]was estimated between 30-35 thousand most of who lived in villages. They lived in the special Christian [6]town of Urmia itself was only 600 people, or about 100 families.

quarter of the town. It is estimated that around 1900, 40% of the population of the region was Christian
The uniqueness of the Urmian community was that it was highly urbanized [7](Assyrian and Armenian).
and westernized. This was essentially attributed to the

Editorial Note: This article was presented in the Middle East Studies Association (MESA) Conference 2001 in San Francisco in a panel titled “The Assyrians of Iran: From Contributions to Diaspora”. This article was published in JAAS Vol. XVI, NO. 1, 2002.

ܐܵܗܵܐ ܡܲܟܬܒܵܐ ܦܝܫܵܐ ܠܹܗ ܡܘܩܪܒܵܐ ܓܵܘ ܟܢܘܫܝܵܐ ܕܫܘܬܦܘܬܵܐ
ܕܝܘܠܦܢܹ̈ܐ ܕܒܝܬ ܡܲܕܢܚܵܐ ܡܲܨܥܵܝܬܵܐ 2001 ܓܵܘ ܡܕܝܼܢܬܵܐ
ܕܣܲܢܦܪܲܢܣܝܼܣܟܘ ܒܝܕ ܫܛܒ ܐܢܝ ܡܢ: ܦܝܫܐ ܠܗ ܕܒܘܫܡܢܐ ܓܘ
ܫܡ: ܟܢܫܐ ܕܡܘܢܝܐ ”ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܐܝܪܢ: ܠܘܬܗ ܡܫܬܘܬܦܘܬܐ ܡܐ
ܐܬܢܝܐ ܠܒܘܕܪܢܝܐ“. ܡܟܬܒܐ ܦܝܫܐ ܕܡܦܩܐ ܒܡܘܫܝܢܐ ܓܘ JAAS
.″ Vol. XVI, NO. !, 2002

Editorial Note: This article was presented in the Middle East Studies Association (MESA) Conference 2001 in San Francisco in a panel titled “The Assyrians of Iran: From Contributions to Diaspora”. This article was published in JAAS Vol. XVI, NO. 1, 2002.

presence of various foreign missions in the region. Actually the foreign missions would have preferred to be located in Muslim communities in order to take the Christian message to them. The Persian government did not allow them to do so for this very reason. At the same time, the government was interested in courting the “English Mullahs”, as its officials used to call them, in order to obtain better trade or political concessions from the foreign governments. Moreover, the royal family in Iran was interested in familiarizing itself with the western ways of life through the missionaries. So the Assyrians of Urmia were a compromise solution to the satisfaction of all. Thus, their community in Urmia became the center of rival missionary activities in the country. Although foreign missions brought educational opportunities and a measure of intellectual enlightenment to the Assyrians, they were a mixed blessing. The privileged position of the Assyrians made them a subject of envy and resentment to their Muslim neighbors. The unified Church of the East became dissected into various protestant, Russian Orthodox, and Catholic denominations. Moreover, the younger generation became alienated from their ethnic traditions and was trained in skills for which economic opportunities were scarce.

In 1906 there was a total of 201 schools with 5,084 Assyrian students in the region. Considering that Assyrians lived in only 120 villages, the number of schools indicates that there was more than one school in some villages. The following is a breakdown of schools administered by different missionaries and the number of students accommodated by them:

	Schools	Students
American Mission	53	1721
Russian Mission	74	1640
Catholic Mission	54	1223

[8]Others   20 500

[9]With the beginning of WWI, the rate of literacy among the Assyrians of Urmia was estimated at 80%. This is a

3–ܓ̰ܢܐܒܬ ܩܕܒܘܝܐ ܗܘ ܩܕ ܣܓܝܐܘܬܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ ܕܡܠܬ
ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܢܝ ܕܒܣܢܢܐ ܕܗܘܐ ܠܗ ܐܘܪܡܝ ܡܢ ܩܕܡ ܦܠܓܐ ܕ14
ܠܐ ܝܠܗ ܥܪ̈ܢܐ ܘܠܐ ܝܠܗ ܒܕܒܩܐ ܥܡ ܡܝܢܐ ܕܡܥܒܠܝܐ. ܒܠܦܬ
ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܠܐ ܕܗܘܐ ܒܣܓܝܐܐ 5 ܓܢܒܬܐ

[8]Others   20 500

[9]With the beginning of WWI, the rate of literacy among the Assyrians of Urmia was estimated at 80%. This is a

ܣܒܒ ܒܢܘܝܐ ܒܓܒܢܐ ܕܗܘܐ ܠܗ ܒܠܬܐ ܕܒܒܘܗܒ ܘܒܘܓ̰ܐ
ܓ̰ܢܘܒܣܐ ܕܗ̈ܘܘ ܠܗ ܒܠܬܐ ܕܣܒܘܒܗܒ.

ܫܒܘܩ ܡܢ ܗܕܐ، ܢܣܒܬܐ ܕܩܪܝܬܐ ܐܝܬܝܐ ܙܐ ܡܗܘܕܝܢܐ ܝܗ.

remarkably high rate of literacy for the time even by the standards of an urbanized center in the West, let alone a rural are

a in the Middle East. At the time, there were more Assyrian physicians in Urmia than all of Iran; Assyrian professionals under the supervision of the foreign missionaries staffed all missionary schools, [10]newspapers and hospitals.

ܐܡܪܐ ܝܠܗ ܡܢ ܕܗܒ ܟܕܝܐ ܓܘ ܡܕܝܢܐ ܚܟܝܡܐ ܐܬܘܪܝܐ ܒܘܫ ܙܘܕܐ
ܗܘܘ ܡܢ ܓܘ ܟܠܗ ܐܝܪܢ. ܐܗܟܐ ܡܪܒܝܢܐ ܝܠܗ ܡܢ ܐܬܘܪܝܐ ܚܟܐ
ܣܘܟܐ ܘܣܒܝܣܘܬܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ، ܡܐ ܥܡܠܬܐ ܕܢܘܩܦܐ. ܘܐܗܐ
ܕܢܠܬܐ ܡܟܒܘܕܐ ܗܘܐ ܕܡܨܥܢܝܬܐ ܡܟܝܢ ܘܙܕܐ ܐܣܢܘܬܐ (علاقه) ܒܠ
ܐܦܩܬܐ ܐܬܘܪܢܝܬܐ. ܐܦ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܡܨܥܢܝܬܐ ܚܕ ܟܢܘܫܝܐ ܟܬܟܐ
ܒܠܕܐ ܟܠܒܝܬܐ ܘܟܠܒܬܘܬܐ ܐܬܘܪܝܐ ܕܝܠܦܐ ܢܐ ܠܬܝܐ ܦܬܝܟܐ، ܦܬܟܐ
ܕܗܘܘ ܡܢ ܐܝܒ ܠܬܠܗܘܢ ܢܟܠܐ ܟܘܬ ܟܬܒܘܬܐ ܢܡܘܣܐ.

4-ܐܕܝܐ ܦܬܘܚܐ ܢܘܢ ܡܢ ܡܘܕܒ ܗܘܐ ܟܠܬܐ ܡܢ ܡܨܥܢܝܬܐ ܡܢ
ܐܡܢܟܐ، ܦܪܣܟܐ، ܢܘܗܟܐ ܘܐܝܠܠܒ ܐܬܘܪܝܐ ܠܗܘܢ ܘܡܘܒܝܠܐ ܢܠܗܘܢ
ܗܫܟܐ ܦܬܟܐ ܕܐܝܒ ܐܬܘܪܝܐ ܝܬܟܐ. ܘܣܘܐ ܠܗܘܢ ܟܢܫܘܢ
ܠܝܬܘܬܗܘܢ ܝܗ ܢܣܟܐ ܕܢܘܩܦܐ ܘܢܣܟܐ ܕܦܠܟܐ. ܗܝ ܟܠܬܐ ܐܝܠܬܐ
ܕܐܬܠܬܐ ܕܡܨܥܢܝܬܐ، ܝܐ ܗܘܐ ܐܣܒ ܟܢܫܬܢܘܬܐ.

The first mission school opened in 1836 under the direction of Rev. Justin Perkins. Prior to that, the native Assyrians did have a few schools of their own. The one in Urmia was in the village of Gogtapa where Mougdoussi (pilgrim) Hormizd had hired a learned Assyrian from Tyari to educate a number of The missionary Perkins was pleased to see the thirst of the Assyrians for education. [11]children there. He was impressed to find how fast the children learned to read, write, and memorize long verses from the Bible. The first so-called textbooks were in the form of lessons written on cards. In the absence of notepads, children used their fingers to do their manuscript writing arithmetic exercises in small sandboxes. The first Assyrian teacher was Rev. priest Abraham, the nephew of Hormizd, who was After learning to read and write, the Assyrian [12]educated in the above-mentioned Gogtapa school. children began to teach their parents to do so.

In 1843, the American Mission also opened a college in Seir, a seminary for women called Fiske Seminary. Later, in 1880 the Mission opened a medical hospital in Urmia There was also a town college, called Sardari, which was for the rich and admitted Jews, Muslims and Christians alike. The Assyrian schools were open to non-Assyrians, who could attend with the permission of their parents. In spite of the fact that at the time the local Muslim population considered the Christians religiously unclean and would avoid close association with them, there is evidence that non-Assyrians did attend such schools as evidenced by the graduation reports. For example, the end of the year report of one school[13] lists a total of 35 students among whom 10 were Muslims and 6 were Jewish. Moreover, there was an all-Muslim school in Urmia run by Assyrian teachers under the supervision of Dr. Shedd.

In time, the curriculum of the American Mission schools became westernized. In a 1906 issue Kokhva, the sole Assyrian non-denominational newspaper, published a report with regards to the graduation ceremony of the American Mission College and high school students. While the report praised the high quality of students' presentations in foreign languages, it lamented the total ignorance of these students about their own history.[14] In subsequent reports we read how parents sat patiently during the graduation ceremonies listening to the presentations of their sons and daughters in English and Farsi, not understanding a word of what was being said. As unlikely as it seems, between 1906-1914, the Assyrians performed Shakespeare's *Macbeth* in the village of Gulpashan, several plays by Moliere, translated by Kasha Mushi Babella, in the village of Golpatalikhan where the Catholic mission had built a large school. Shakespeare's *Merchant of Venice* and several plays by Gogol (Russian playwright) were staged in the town of Urmia. Interestingly, men played the role of women in these plays.[15]

5–ܐܵܡܵܢܵܐ ܝܼܠܹܗ ܗ̇ܘ: ܒܝܠ 1906-1914 ܫܠܒܝܚܐ ܘܫܠܒܝܚܬܐ ܐܵܬܘܿܪ̈ܵܝܹܐ ܓܵܘ ܡܵܬܵܐ ܕܓܘܼܠܦܵܫܵܢ ܕܐܵܪ̈ܵܐ ܕmachbeth ܕܫܹܟܣܦܝܼܪ ܚܒܘܟܵܐ ܠܗܘܿܢ، ܚܕ: ܦܒܝܚܬܐ ܕܡܘܬܐ ܬܘܼܪܓܵܡܬܵܐ ܒܝܼܕ: ܩܵܫܵܐ ܡܘܼܫܹܐ ܒܵܒܹܠܠܵܐ ܕܓܘܿܠܦܵܬܵܠܝܼܟ݂ܵܢ، ܬܡܵܬܵܐ ܚܕ: ܩܵܬܘܿܠܝܼܩܵܝܹܐ ܡܒܘܼܬܢܝܹܐ ܗܘܵܘ ܚܕ: ܡܲܕܪܲܫܬܵܐ ܓܘܼܪܬܵܐ. ܒܡܕܝܼܢ݇ܬܵܐ ܐܘܼܪܡܝܵܐ ܦܬܪ̈ܐ ܒܡ ܡܚܠܝܬܐ ܕ Gogol ܕܐܪܒܝܫܬܐ ܡܒܘܬܐ ܠܗܘܿܢ ܚܠ ܦܢܕܐ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܘܪܡܝ.

ܟܵܘܟܒܵܐ ܡܥܒܘܼܪܵܐ ܝܠܹܗ ܕܦܫܵܛܵܗ ܡܘܼܩܦܬܵܐ ܚܕܐ ܡܕܪ̈ܫܬܐ ܒܝܼܕ: ܟܠܗܘܿܢ ܐܵܬܘܿܪ̈ܵܝܹܐ ܢܵܫܘܼܗܝ، ܩ̇ܕ: ܬܡܵܬܵܐ ܦܵܐ ܝܒ ܡܘܩܪ̈ܝܐ ܬܘܪܓܡܐ-ܩܕܡܝܬܐ ܟܬܒܝܬܐ ܒܝܼܕ: ܡܝܪ ܬܘܒܪ̈ܐ ܠܗܕܒ ܠܡܓܐ ܠܗ ܡܬܢܬܩܢܒ، ܩ̇ܕ: ܦܒܝܚܐ ܕܗܘܘ ܟܬܒܝܬܐ ܒܝܼܕ: ܪܒ ܦܢܐ ܡܢܘܐ. ܐܗܐ ܩܕ:ܪܥܬܐ ܕܥܢܘܬܐ 1908 ܦܒܝܠܗ ܥܒܘܬܐ ܬܘܬܐ. ܬܠܠ ܡܚܠܝܬܐ ܐܬܐ ܠܗܘܿܢ ܚܠ ܦܢܕܐ ܠܗ ܐܗܐ ܩܕ:ܪܥܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܢܫܘܗܝ. ܠܗ ܚܕܐ ܒܡ ܐܝܐ ܡܚܠܝܬܐ، ܩܐ ܠܝܚܐ ܦܒܝܚܬܐ

ܐ ܡܢ ܐܬܒܐ:

ܕܡܘܬܐ ܡܕܘܪܝܘܬܐ ܚܕ ܕܘܪܫܐ ܒܝܢ ܚܕ ܦܝܠܣܘܦܐ ܕܡܥܪܒܐ ܥܡ ܚܕ:
ܦܝܠܣܘܦܐ ܐܚܪܢܐ ܕܡܕܢܚܐ. ܟܠ ܚܕ ܓܢܘܒܐ ܕܡܚܘܝܐ ܒܠܒܘܫܬܐ
ܕܟܬܒܘܗ. ܒܗ ܚܕܐ ܓܒܠܬܐ ܘܐ ܚܕܐ ܒܟܬܐ ܡܟܒܫܐ ܠܗ ܕܓܒܪܗ ܐܙܠ
ܠܛܦܠܝܣ ܘܦܠܚܐ ܘܙܘܙܐ ܘܡܫܕܪܢ ܠܒܝܬܐ ܩܐ ܗܘܝܐ ܬܘܪܝܬܐ ܥܡ ܫܒܒܬܗ.
ܦܫܗ ܒܪܫܥܐ ܠܗ، ܐܒܝܟܐ ܒܩܘܦܐ ܠܗ ܒܗ ܕܚܫܘܟܐ ܕܟܘܢܐ ܘܩܒܢܢ.
ܡܕܟܐ ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܦܫ ܢܓܦܐ ܒܘܕ ܒܚܪܢܐ ܠܗ. ܒܗ ܚܕܐ ܓܠܠܬܐ
ܐܚܢܘܬܐ ܡܫܘܚܬܐ ܕܗܘܘ ܕܐܬܒ ܡܬܐ ܦܪܩܐ ܠܗ ܗܠܚܘܬܐ ܒܩܘܪ̈ܕܝܐ،
ܘܠܗܢܩܐ ܕܡܬܠܐ ܫܘܚܕܐ ܥܡ ܐܚܕܕܐ ܘܒܝܐܘܐ ܢܝܐ ܦܠܚܐ ܢܝܐ ܘܗܠܟܐ
ܡܕܘܪܘܗܝ ܝܢܐ.

Kokhva spearheaded a move to establish a non-denominational school by the Assyrians themselves where the curriculum would be under the control of Assyrian educators. Mar Toma Audo's grammar book and the arithmetic text by Rabi Peera Mirza were judged to be superior to translated books. Eventually, in the winter of 1908, an independent Assyrian school was established. From the three plays that this school staged in 1909, it is obvious that the educational goal was the emphasis on issues and subjects relevant to the local Assyrians. In other words, the goal was to stress the Assyrian values and their overall philosophy of life. For instance, the first "play" was a mock-debate between a Western and an Eastern philosopher each expounding the merits of his own perspective. The second was a play written by Rabi Yossip Eskhaq. It was about a family where the wife pushes her husband to go to Tiflis, work there, and send money home so that she can have a lifestyle comparable to that of her neighbor. In Tiflis, the husband falls prey to the vices of gambling and drinking and the family is plunged into deeper poverty. This play must have touched a raw nerve in the audience as it reflected the harsh realities of life. The third play depicted a group of young men whose village is looted by the Kurds. They get together and make a vow to unite and exonerate their families by facing the thieves Among the nationalist Assyrians was Rabi [16]and bringing the loot back home, which they do. Benyamin Arsanis, a writer and a playwright, who wrote several plays that were staged at different times.

This independent school did not last very long and had to shut down a year later. The reason was first; the students were more interested to learn foreign languages. Second, the parents preferred the denominational schools because they were subsidized and therefore cheaper. Kokhva attributed the failure of the independent school to the lack of unity and dedication on the part of Assyrians themselves. So it was back to dependency on mission schools. And all that the Assyrian nationalists could do now was to urge the American Mission schools to postpone foreign language education until higher school grades. After the failure of the independent school, a group of Assyrians formed a drama group. Among their activities was the staging of a play called *Sarah Tkhumneta* and *Shamiram* which

Evidently, the title of the play suggests that the Assyrians [17]was performed in several villages in 1914. were searching for their historical roots.

Contrary to the American Mission, the Catholic Lazarists and the Anglicans made the teaching of the classical Syriac and the vernacular mandatory in their schools. The result was the emergence of a group of Assyrian Syriac scholars such as Paul Bedjan, Aba Solomon-d- Tkhuma, Havil Zia d-Mavana, Mir Aziz-d- Khosrava, Shamasha Yossip de Kelata, and others who contributed greatly to the Mar Toma Audo, the Metropolitan of the Catholic Mission in Urmia and [18]field of Syriac studies. Salamas since 1892, was a great scholar who in addition to various publications in classical Syriac, also authored and translated several books in modern Assyrian. The majority of these scholars were murdered during the 1915 massacre, or the 1918 flight.

6-ܕܪܘܣܒܠ ܕܡܢܡ ܕܐܡܪܝܟܝܐ ، ܡܥܢܝܢܐ ܕܩܬܘܠܝܩܝܐ ܠܙܪܝܣܬܐ ܘܐܢܓܠܝܝܐ: ܡܘܡܢܐ ܠܗܘܢ ܠܫܢܐ ܣܦܪܝܐ. ܝܠܗ ܐܬܘܪܝܐ ܪܗܛܐ ܡܕܪܫܝܗܘܢ ܐܢܝܐ ܠܝܠܦܐ ܐܡܪ ܦܘܠ ܒܝܓ̰ܢ، ܐܒܐ ܫܠܝܡܘܢ ܕܬܟܘܡܐ، ܚܒܠ ܙܝܐ ܕܡܘܢܐ، ܡܝܪ ܚܘܙ ܕܚܘܣܪܒܐ، ܫܡܫܐ ܝܘܣܦ ܕܩܠܬܐ ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܗ̇ܘ: ܕܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܫܘܚܬܐ ܝܘ ܒܫܘܠܐ ܕܣܦܪܝܘܬܐ ܣܘܪܝܝܐ. ܫܘܪܐ ܘܕܪܐ ܕܐܢܝܐ ܦܬܓ̰ܡܐ ܠܝܠܦܐ ܩܛܠܝܗܘܢ ܡܫܝܚܐ ܒܝܠܦܢܐ ܕܩܛܠܐ 1915– . 1918

As to the American Mission schools, they produced hundreds of doctors, teachers, preachers, nurses, and other kinds of professionals. There were almost as many men as there were women. The first women college graduates in Urmia were Sanam, Sarah, and Mourassa all of whom went on to become Many scholars and promising students were lost along with hundreds of priceless [19]great educators. manuscripts and rare ecclesiastical documents in the ravages of WWI. Such losses were a great blow to the Assyrians and the Iranians because they are irreplaceable.

The American Mission acquired a printing press in 1840 at a time when printing presses did not exist in all of Persia. The first Assyrian printer was Yonan of Charbash. He was selected in 1847 along with a few other promising seminary students for this post. Another printer was Ismail. He was a self-taught man, a very resourceful person. As a carpenter he made all the furniture of the printing office together with all the cases and stands. He was a good pressman, foreman, and was responsible for the final From 1840-1852 eighty works [20]proofreading. He was a type-founder, and in short, a jack-of-all-trades. were off the press in both vernacular and classical Syriac, the first being the Bible. Following the example of the American Mission, the Catholic, Russian, and Anglican Missions also acquired printing [21]presses for their own publications.

7-ܡܢ ܕܐܡܪܝܟܝܐ ܕܫܠܝܚܘܬܐ 1840 ܗܘܠܗ ܠܗ ܚܕܐ ܡܛܒܥܬܐ ܕܓܒܝܚܘܬܐ ܩܐ: ܡܠܟܐ ܠܗ ܐܝܬ ܠܝܬ ܗܘܐ ܐܝܟ ܚܕܐ. ܓܒܝܢܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܡܢܝܢܐ ܣܢܝ ܕܓܢܢܝ ܕܗܘܐ. ܐܗܐ ܕܫܠܝܚܘܬܐ 1847 ܦܫܠܗ ܦܪܝܣܐ. ܩܐ ܒܠܗ ܡܠܟ ܗܘܐ ܠܫܒܚܐ ܐܝܬܝܐ. ܚܕ ܦܪܘܦܐ ܓܒܝܢܬܐ ܕܗܘܐ ܐܡܪܟܝܐ، ܩܐ ܪܢܐ ܡܫܘܚܐ ܕܗܘܐ ܓܗ ܡܘܓܠܐ. ܡܢ 1840 ܗܠ 1852 -80 ܓܢܐ ܠܒܫܠܗܘܢ ܠܡܘܓܠܐ ܕܓܒܝܚܘܬܐ. ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ ܣܕܪܐ ܦܫܠܗ ܡܘܬܒܬܐ. ܡܢ ܒܠܗ ܡܕܐ ܐܝܟ ܫܘܠܛܢܐ ܘܐܕܝܠܗܝܐ ܘܐܝܪܘܦܝܐ ܗܘܠܗ ܠܗܘܢ ܡܛܒܥܬܐ ܕܓܒܝܚܘܬܐ ܕܓܢܝܫܐ.

The image of Urmian Assyrians as an isolated rural community is totally inaccurate. They were fully aware of world events, national political developments, and local news through newspapers and periodicals. From mid 19th century until the eve of WWI, four denominational newspapers were published on a, more or less, regular basis. In 1906 a non-denominational newspaper was added to the group. *Zahrira-d-Bahra* (Ray of Light) started publication in 1849 by the American Mission. Later, the French Mission published *Qala-d-Shrara* (the Voice of Truth) began publication in1897; the Russian Orthodox Mission published *Urmi Orthodoxeta*; and finally, the Anglican Mission followed suit by The independent Assyrian periodical was Kokhva [22]publishing the *Assyrian Missionary Quarterly*. (The Star) founded by Qasha Baba Nwyia-d-Wazirabad, a scholar and theologian who, after graduating from Urmia College, had spent nine years in U.S.A. and had obtained two separate degrees in theology and science. He coined the subtitle for Kokhva that reads: “*Kokhva*, a *small lone star in the horizon.”* Although he passed away shortly after Kokhva began publication, the editorial staff maintained this publication as the voice of the nationalist Assyrians. It was published biweekly from 1906-1918, with interruptions during the war years. Kokhva had various columns to cover world news, national political developments, and local events. It also published articles related to medicine, literature, sciences, and so on. Examples of articles that appeared in Kokhva are biographies on Joan of Arc; Tolstoy, Napoleon Bonaparte, Thomas Edison; world events such as the Titanic catastrophe, the San Francisco Earthquake, new inventions, political developments in Turkey, Germany, and in the Balkans. There were special articles on the Assyrian language, history, and a debate on the name “Assyrian” versus “Suraya” in several issues. Thus Kokhva kept the Assyrians of Urmia abreast with the latest developments in the world.

In the plain of Salmas, north of Urmia, was located the town of Khosrava, another Assyrian center of population. Khosrava served as the headquarters of the Catholic Mission where it established several schools, seminaries, and a hospital there. The town had a mixed population of Assyrians and Armenians numbering 30,000. The Catholic seminary produced internationally renowned scholars such as Paul Bejan. He was a collector of ancient religious and literary manuscripts. Single-handedly, he edited, compiled, wrote and published 36 volumes of literary material in both vernacular and classical

Syriac. Khosrava was called “the little Rome of Persia.” By 1918 there was practically nothing left of the Catholic Mission in Persia. In one report we read: “In 1923 in some places the jungle had returned, [23]full of reptiles, wolves, and savage animals. Churches, schools and houses were in ruin.

ܐܘܦ ܡܕ̈ܝܢܬܐ ܕܟ̈ܠܕܘܝܐ ܫܡܘܐܝܠܐ ܕܦܝ̈ܫܐ ܡܘܡܢ̈ܝܐ ܗ̇ܢܝ: ܡܕ̈ܝܢܬܐ ܦ̈ܝܫܐ ܗ̇ܢܝ: ܕܡܚ̈ܢܝܐ ܝܠܗ ܚܕ

1,814,584 ܢ̈ܦܫܬܐ، ܝܢ: ܫܒܥܘܬܐ ܐܚܪܬܐ ܝܠܗ، ܗ̇ܝ:
ܚܡ̈ܫܐ ܐܠܦ̈ܐ ܬܪ̈ܬܝܐ ܓܘ ܐܘܪܡܝ ܢ̈ܦܫܐ ܒܘܟ ܙܘܕܐ ܗܘܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ
ܕܓܘ ܐܬܘܪܐ ܒܠܒܘܬܐ.

ܚܕܐ ܦܠܓܐ ܡܢ ܒܠܒ̈ܐ ܕܬܚܡܘܢܝܬܐ ܕܐܘܪܡܝ ܗ̇ܝ: ܥܠܝ
ܕܗܩܢ(علي دهقان) ܒܟܬܒܘܗ̇ܝ ܠܗ ܐܡܝܪܐ ܝܠܗ ܒܫܢ̈ܬܐ ܕ1900
ܡܕܝܢܬܐ ܕܓܠܝܬܐ ܝܠܗ ܒܝܬܐ ܦܝܫܬܐ ܢ̈ܫܬܐ 300000 ܕܐܘܪܡܝ
ܗ̇ܝ: 45 ܓܘ ܡܐܐ ܡܫܝ̈ܚܝܐ ܗܘܘ. ܒܐܡܐ ܣܓܝܐܐ ܡܕܝܢܬܐ
ܕܡܫܝ̈ܚܝܐ ܓܘ ܐܘܪܡܝ ܙܘܕܐ ܡܢ **130000** ܢܦܫܐ (ܩܛܠܐ ܕ44 ܡܢ
ܒܠܒܝܐ ܒܪܦܐܐ ܒܒܝܬܘܗ̇ ܝܢ)

و ۵۰۰۰۰ نفرارمنی؟ (علامت سئوال‌ازمتن پروفسورمینورسکی است) . درخود شهر ۳۵۰۰ خانه وجود داشته. در جنگ بین‌المللی اول دکترکوژل[۱] جمعیت شهرارومیه را ۳۰۰۰۰ نفر نوشته است که‌آسوریها یك ربع‌جمعیت راتشکیل میدادند ویهودیان یکهزارنفر درمحله جداگانه‌ای سکونت داشته‌اند . نیکوتین[۲] مینویسد در دشت ارومیه ۳۷ قریه از مسیحیان مسکون بوده و در ۵۹ قریه دیگرمسیحی ومسلمان باهم سکونت داشته‌اند .

این‌بود خلاصه نظرپروفسور مینورسکی راجع بسکنه قدیمی شهرارومیه .

دردایرةالمعارف مصاحب چنین مینویسد[۳]:

دایرةالمعارف فارسی «درسال ۱۹۰۰ (میلادی) جمعیت ارومیه‌به ۳۰۰،۰۰۰ نفر تخمین شده است که ۴۵٪آنها مسیحی بودند».

از این تخمین که مدرك و مأخذ آن بنظر میرسد از مقاله پروفسور مینورسکی سابق‌الذکر باشد معلوم میشود که جمعیت شهرستان ارومیه در سابق خیلی بیشتراز حالا بوده بطوریکه در مبحث وقایع تاریخی به‌تفصیل خواهیم نوشت جنگ‌ها و خونریزیها درازمنه مختلف مخصوصاً پیش‌آمد ناگوارجنگ مسیحی ومسلمان دراواخرجنگ جهانگیر اول (۱۸–۱۹۱۴) وقتل عام مسلمانان‌ومهاجرت مسیحیان بدنبال‌آن موجب نقصان جمعیت این شهرستان گردیده بطوریکه پس ازجنگ جهانگیر اول و قتل عام مسلمانان و مهاجرت مسیحیان مدتهامحلات شهرومخصوصاً دهات مسیحی‌نشین و حتی مسلمان‌نشین خالی ازسکنه بوده ودر هربخش ازدهات ارومیه ازچندین ده یکی‌آباده بود وجمعیت داشت وباقی مانده سکنه مسلمانان دهات‌کوچك بدهات بزرگترنقل مکان‌کرده بودند . لذااغلب دهات‌کوچك مسلمان‌نشین وتمام دهات مسیحی نشین خالی ازسکنه ومتروك مانده بود . بطوریکه خود نگارنده در سالهای‌آخری قرن سیزدهم هجری خورشیدی شخصاً دیدم دراثرعدم سکونت وخرابه ماندن دهات درسالیان دراز تمام جاده‌های بین دهات متروك شده و بوته‌های نی به‌بلندی یکی دومتر تمام مزارع وراهها را گرفته و درختان سبز و خرم همگی خشکیده منظره بسیاروحشت‌آور بوجود آمده بود . پس ازکودتای ۱۲۹۹ خورشیدی رضا شاه‌کبیر بتدریج دهات‌آباد وسکنه‌آنها در اثرمراجعت مسیحیان و آمدن زارعین جدید از شهرهای همجوار روبافزایش گذاشت.

سابقه سرشماری درایران قدیم سرشماری برای گرفتن مالیات و سربازبعمل میآمد ولی اصول درستی نداشت وحاکم‌هرمحل تعدادافراد مالیات بده را تعیین میکرد .

درسال ۱۲۵۵ خورشیدی میرزاحسین‌خان سپهسالار نائینی طرحی‌باکمك افرادی‌که

---

[۱] – Dr Caujole طبیب فرانسوی و رئیس‌آمبولانس فرانسه در ارومیه موقع جنگ جهانگیر اول .

[۲] – Nikitine کنسول روسیه موقع جنگ جهانگیر اول درارومیه.

[۳] – دائرةالمعارف دکتر غلامحسین مصاحب چاپ تهران ذیل‌کلمه ارومیه.

In 1906 there was a total of 201 schools with 5,084 Assyrian students in the region. Considering that Assyrians lived in only 120 villages, the number of schools indicates that there was more than one school in some villages. The following is a breakdown of schools administered by different missionaries and the number of students accommodated by them:

	Schools	Students
American Mission	53	1721
Russian Mission	74	1640
Catholic Mission	54	1223
[8]Others	20	500

[9]With the beginning of WWI, the rate of literacy among the Assyrians of Urmia was estimated at 80%. This is a

Migrant Work:

The various mission establishments could not offer employment to the large number of Assyrian men who were receiving schooling in mission establishments. Literacy and the presence of foreigners exposed the Assyrians to the world beyond what they had known as oppressed peasants. On the other hand, there was the possibility of engaging in migrant work in Russia, Europe and even U.S.A. Russia had already separated Georgia from Persia in 1801. When in 1828, it also conquered the northern part of Azerbaijan; thus, the Russian border came very close to the Urmia region. Hundreds of Assyrian men went to Tiflis and other border towns in Russia to work as migrant laborers or engage in trade. Tiflis was the center of Assyrian migrant laborers who numbered "in the thousands." Assyrian contractors hired Assyrians laborers to work on various construction projects especially the railroad connecting Julfa to Alexandropol. Among the notable labor contractors were Jibrael Aslan, Mirza yohanan of Gouytapa, and Usta (title for a skilled craftsperson) Alahverdi Badaloph. The latter is [24]reported to have had 300 workers under his employment most of whom were Assyrian.

News came from U.S.A. that it was possible to earn between $2:00-$4:00 a day in America if one was a union member. Since they knew some English, the Assyrian men became encouraged to go overseas. Before long, the Assyrian [25]Kokhva recorded that in 1907 alone 306 Assyrian men left to U.S.A. villages had lost the majority of their able-bodied men. Women began to complain about what was to become of their daughters. Editorials appeared in Kokhva expounding the ills of migrant work. Had Kokhva known that several years later, the Assyrians abroad would become the only beacon of hope for the survivors of holocaust, and would provide the refugees safe passage to U.S.A., it would, perhaps, have been less critical of migration. In one issue, Kokhva reported that 90% of men were living abroad and urged women to take over men's work to keep the community functional. It advised the men abroad to send sewing machines and fashion patterns so that women, organized in coops, could operate dressmaking shops. In 1908, Kokhva kept a record of deaths and weddings for a year.

The totals were 55 weddings and 180 deaths. Kokhva warned that a ratio of three deaths to one wedding forecast a similar rate of drop in childbirth, which meant that in a generation the Assyrians would suffer a sizeable population loss.[26] The village of Taka-Ardishay was referred to as an “all-women” village. Kokhva reported that there were not enough men to even carry a coffin to the graveyard. Women had to carry the coffin in a “gardoon” which was an ox –driven low wagon with no sides. The women of Taka-Ardishay had also to haul their grapes to their homes and dry the raisins on the rooftops instead of the “varazan”, a plastered slanting platform built in the vineyard for making raisins. This was because there were no men to stay in the vineyards overnight to protect the varazans from thieves.

Migrant work plagued the Assyrian families in other ways, as well. In one issue, Kokhva praised a woman who had refused to resume matrimonial relations with her husband unless he was checked by a doctor and declared free from venereal diseases.[27] In another issue Kokhva printed a letter an Assyrian woman sent to her church complaining about men who return home with foreign wives when Assyrian maidens are becoming spinsters.

Why did the men leave their homes and families, and chose to work overseas? The following are some responses as elicited from the migrant laborers themselves:

When I came to the United States, U.S. had a big name in Urmia. You thought you would come here and see lots of money. But I could hardly find a job. Finally I found a job as a boss-boy in the same hotel where my cousin was working. Everybody had come to earn money and return to Iran. But when the war started, they figured they better bring their families over…[28]

My eldest brother was 28 years old when he came to America in 1912. No Assyrians went with the intention of staying. They all went to earn money, gold, and return, buy farms and vineyards. But the war changed their plans. I do not think anyone had gone to stay there.[29]

I left Iran in 1913. I was barely sixteen. We were a large youth group. There were four or five from my village of Shamsha Jiyan; and more were added to the group from other villages as we went along until there were 78…So many young men were leaving out of necessity. We were not able to make a living there. We did not have enough. We wanted a life of comfort and plentitude; but the Turks raided our Villages. they killed and stole our cattle. We were targeted because our homes were better-finished, more respectable, people better dressed and fed. But continuous pillage reduced us to poverty and destitution. Wanted or not we had to emigrate in order to support our families. There were not enough jobs. Just like you see today in Poland and elsewhere there are no jobs. People are starving. They flee to other countries. So that was our condition. My father had left the country in 1903. He had left in a group too. They wouldn’t travel alone. My uncle had come to the U.S. earlier. He was a bricklayer. He had returned to the old country, and in 1913 when I was leaving for the U.S., he was coming for a second time.[30]

Men went to U.S.A. to make quick money, purchase the farmlands and vineyards they had worked for generations as sharecroppers and become freeholders and owners. Some succeeded, but others never realized this dream because the menial jobs they did abroad did not enable them to save enough money to make their dreams come true; besides, did not have the face to return home empty-handed either. So their absence from home became lasted longer. The men lived frugally; often sharing a room and using the bed alternately, so that they could save enough and send “barats” (money gifts) back home. The steady flow of “barats” to Urmia did help the locals to raise their standard of living. However, not all of the hard-earned money reached its destination. As there was no bank in Urmia, letters and currency were transferred by “chapars” or courier service. Often bandits intercepted the courier service and got away with the money. A more serious problem was the Kurdish marauders who descended upon the villages during the harvest season and not only plundered the crops, but also took away the livestock and robbed the people of their personal possessions, including the clothes they were wearing. The Persian government was too weak to protect its citizens. Kokhva’s reports provide a statistical base on the Assyrian villages, and shed some light on the extent and nature of this problem. A summary sample of the reports is reproduced below:

Kokhva, vol. 1, no.3 (1906): p. 21:

Kurds have stolen livestock from suburban villages; 12 homes in Kizlashiq looted; 5 in Badilbu. A man and a woman killed. Government forces repelled. The “kokha” (headman) of the village of Saatlui robbed.

Vol. 1, no. 4, p.30:

In Targavar Harriki Kurds stole 500 sheep and killed the son of Yaccu.

Vol. 1, no. 5, p. 37:

Baranduz River villages are destitute from constant Kurdish depredations.

Vol. 1, no. 13, p.102:

The watchmen the villagers of Gogtapa hired for protection, turned out to be thieves who robbed them.

Vol. 1, no. 15, p. 116:

Kurdish attacks on the increase. 5 Assyrians and Armenians were robbed in the village of Pakabaglui. The village of Hassar located above the mission college was looted. The inhabitants have taken refuge in the American mission college. Vol. 1, no. 16, p.125:

A famous bandit named Ebad was killed while pillaging Dizataka.

Vol.1, no. 23, p. 183:

Degala attacked twice. Bandits repelled both times by village guards. Kurds attacked the Baranduz villages. Fierce fighting. Six Kurds killed.

Kokhva, vol. 2. no. 1 (1907): p. 8:

Unprecedented peace and order in Urmia. A contingent of local fighters is formed in Sangar to protect Targavar from Kurdish Marauders. Even local Muslims have joined to show support. Christians are thankful.

Vol. 2, no. 3, p.33:

12 Assyrian villagers killed in the border fight in Targavar between Kurds backed by Ottomans.

Vol. 2, no. 4, p. 44:

Ottomans occupy Targavar. Kokhva is pleasantly surprised to report that the villagers of Seir petitioned the Ottoman leader there for justice against the Kurds who had stolen their herds. Half of the herd was returned to them by his orders. Kokhva is hopeful that finally Ottomans might be able to keep the Kurds in check.

Vol. 4, no. 3 (1910), p. 31:

Kurds in occupation of Seir and Mar Sarguis. Live off the villagers.

Vol. 4, no. 5, p. 56:

Kurds are targeting Baloolan. Have plundered several villages.

Kokhva, vol. 4, no. 16, p. 187:

One girl abducted. A woman converted to Islam.

Vol. 4. no. 17, p. 198, 210:

Two more girls abducted. Urmia landlords are attracting pro-Ottoman Kurds to settle the abandoned villages in Upper Nazlu, and Shahar Rivers. Local Turkish and Assyrian peasants worried.

Vol. 4, no. 19, p. 222:

Kurds and local Turkish bandits target Assyrian villages in Shahar and Baranduz River. Threat of pillage and killings in Hassar and Garajalu.

Vol. 4, no. 21, p. 249:

Pillage number one problem in all of Umia.

Kokhva, Vol. 5, no. 2 (1910), p. 19:

14 Assyrian men in Khosrabad robbed; the house of one pillaged, wife killed.

Vol. 5, no. 4, p. 41-42:

Kurds burn down local Turkish villages.

Skirmish in karasanlui between Assyrians and Kurdish marauders. 50 head of cattle taken away.

Dr. Packard's friendship with a Kurdish Sheikh pays off. The Sheikh promises the safety of the village of Seir from Kurdish marauders, and lifts the tribute he extracted from them. (p. 103).

Vol. 5, no. 9. p.104:

Ottomans, backed by the Kurds, have occupied Kahriz, Golunji, and Jamalabad (northern villages). As new landlords, they have been extracting heavy tribute from the villagers for three years.

Reports of pillage diminish at the end of the year 1911. The Russian military presence and a more vigorous defense of the borders provided rural areas with a measure of safety. The inhabitants of some villages who had been displaced in previous years returned back. Among them were some Targavar villagers who were scattered as refugees since the 1907 Turkish attacks. Of the 94 families From not knowing that worse was awaiting them shortly after. [31]Baloolan 20 resettled their former homes,

Assyrians, Russians, and the British

During the WWI years, the Assyrians were exposed to two different foreign powers as their "allies" and "protectors": The Russian and the British. But the Assyrian experience is very different concerning these two protecting forces. The Russians are portrayed in Assyrian war annals, personal diaries, and memories as human, friendly, and compassionate. The British, on the other hand, are described as aloof, haughty, and exploitative.

The Assyrian experience with the Russian forces took place during the first flight in the winter of 1915, when 10,000 Assyrians from the villages near the Russian border followed the Russian retreating forces. Here is one of the eyewitness accounts (female respondent):

When the warning came that the Turks and the Kurds would attack, my uncle who had come from Russia and had brought a "droga" (a four-wheel cart) with him, loaded the furniture of three households on it. (This is how many we were). He put us (the children, there were 9 of us) on top. We started off towards the Russian border. On the way, the wheels got stuck in the mud…My uncle begged the Russian cavalrymen who were passing by, to snatch the children before we were massacred by the enemy in pursuit. Those Russian soldiers were kind. Each picked one of us, and put us in front of them on the horse and covered us with their mantle. They fed us their rations leaving for themselves only so much as not to starve. At night, they kept us warm. Thus, they took us across the border into [42]Russia. There we waited until our uncles and mothers arrived.

Another respondent: (male)

We fled from Iran to Russia. We fled behind the retreating Russian troops. I was four, and my sister was two. My mother took me on her back with my sister in her arms. But after walking for a couple of blocks my mother returned and left my sister with my grandmother, because she could not carry us both. My grandmother had a house full of furnishings, an orchard, and a vineyard. She would not part with them. She thought no one would harm an old woman. But she was mistaken. All those who remained behind were killed. I remember vividly, as we were going, my mother fell face down on the snow while I was on her back. A Russian Kazak dismounted and put me on his horse. He helped my mother to her feet. He carried me on his horse for the rest of the time. On the way, my mother found a 10-months old baby left on the snow. She picked him up and brought him along for the child she had [43]left behind. Now he is a physician in Chicago.

The Assyrians came into contact with the British after the 1918 flight from Urmia. The following are a few eyewitness accounts:

In her family history Miriam Youhanan describes an episode that is worth noting. Her immediate family who included her husband and their three small children were among the refugees that fled from Urmia to Hamadan in the summer of 1918. Her husband Dr. David Youhanan, a well-known physician educated in U.S.A., fell ill in Bijar before reaching Hamadan. So they were unable to continue their trek. The British had a strong garrison in Bijar. When he requested medication from the British physicians, they refused on the ground that their medical supplies were for the use of the British army. As his illness got worse, his wife repeatedly pleaded for medication, or transportation elsewhere. But the British physicians and officers refused to provide them with either medication or transportation [44]knowing full well that he would die if not helped.

Other refugees report that when they reached Hamadan, they were half-starved and emaciated from the horrible days they had passed fleeing for their life with the enemy in pursuit. Yet as soon as they arrived in Hamadan, the British lost no time using them as labor force. The men and youth were enlisted for military duty and women were consigned to break rocks and sew sacks for the British road construction project, which was to connect Hamadan to Baghdad. In his own words a male respondent mentioned:

We walked the distance to Hamadan under very difficult circumstances. I have stayed without food for more than three day. When we reached Hamadan, I was walking in the bazaar; the British apprehended me and said that I had to enlist in the army. I was 16 then. They took us to a village. It was very cold and we were without food or clothing. There were about 2-3 thousand of us aged 16-25. After a few weeks I deserted and ran away. The British there were not able to get provisions. They were giving us [45]a kind of bread that looked like manure. It was inedible.

The Role of Germany in the Assyrian Holocaust:

The generation of Assyrians born after WWI was heavily oriented in literature that emphasized the "British Betrayal of the Assyrians." While there is ample documentation to validate that perspective, the role of Germany in instigating the holocaust was obscured until Gabriele Yonan came up with her groundbreaking research. She revealed the German documents attesting to the fact that Jihad, the "Holy War," was actually made in Germany. In other words, it was under German instigation that Turkey made the Jihad an excuse to wipe out thousands of Armenians, Assyrians and Greeks in [46]Turkey, and to attack a neutral country like Persia.

If the role of Germany was lost to the post-war generation of the Assyrians, it was not to the Assyrians of the WWI generation. Although there is no explicit reference in the Assyrian sources to the role of Germany in instigating the Jihad, there is clear documentation of German support of it. Even before the occupation of the region by the Turks, Kokhva noted that the Kurds, backed by the Turks, were no longer raiding the border villages to plunder, but to massacre and that Germany, as the Turkish ally, was permitting the holocaust. In the Assyrian sources Emperor Wilhelm of Germany was portrayed as a "madman," a devilish figure, who, with the philosophy of "might is right," was ruthlessly permitting his army to massacre civilians in France as well. There were reports that Germans were shipping truckloads of dead soldiers (including their own) to special factory sites where the cadavers were processed into different types of lubricants. That the Germans had sent their generals and officers to train the Turkish army was interpreted as an outright colonization act. Surveying foreign newspapers, Kokhva reported "Now the real Turkish ruler is not the Sultan, but Germany which like the British did [47]in India, aims at controlling the government by controlling the army."

In her book "the Assyrian Holocaust", Gabriele Yonan makes the interesting remark that the Holocaust that the Assyrians, Armenians, and the Greeks experienced is different from the Jewish holocaust. The difference is that the Assyrians and for that matter the Christians *had a choice*. Had they agreed to convert to Islam, they would have been spared. Obviously, based on the following comment by Rev. Justin Perkins, who first met the Assyrians of Urmia in 1836, the Assyrians were ready to pay the dearest price for their Christianity:

> American Christians know nothing, in comparison with the Nestorians, of suffering for the *name* of the Lord Jesus. They are habitually called by their superiors the Muhammedans, *unclean* infidels and dogs, and are treated in accordance with those epithets. Often, their properties, and sometimes children, are wantonly stripped from them on account of their attachment to Christianity, while their [48]renouncement of it would place them at once beyond the reach of such indignities and sufferings.

In a 1913, in a war report on Tkhuma, Kokhva writes:

> Of the nine who were killed, three died a martyr's death. One was asked to deny Christ and accept Muhammed "I am fasting and cannot deny my Lord." He said. A second was killed for scorning the [49]suggestion. A woman was shot for professing Jesus Christ.

Undoubtedly some Assyrians did renounce [50]Similar scenes are recorded in various other accounts. their religion to spare their life and that of their family, but those who did not, and yet survived the genocide, are the ones that to this day have maintained their religion, their name, and their cultural heritage.

Consequences of the WWI Genocide on the Assyrians:

During WWI the Assyrians, Armenians, and the Greeks in Ottoman territory were all victims of state-sponsored horrendous acts of barbarism on the part of Turks and Kurds. But the case of Assyrians is of special concern because the genocide has had irrevocable and far-reaching effects on the present situation and the future fate of this ethnic group. Let us examine some of the consequence of the genocide on the Assyrians:

- Close to two-thirds of the Assyrian nation perished during WWI uprooting. Among those especially targeted were the intellectual and political elite of the nation.
- Unlike the Armenian and the Greek refugees who were assisted by their nationals when they the Assyrians were [51]were in refugee camps, and could rejoin fellow-citizens in Armenia and Greece, uprooted with no chance of repatriation (except for the Assyrian remaining of Iran). Despite vigorous pleas on the part of the Assyrian representatives, the Entente Powers or the United Nations did not grant the Assyrians even a settlement with some local autonomy.
- The traditional political organization of the Assyrians, which until WWI had maintained the institutional continuity of the nation, was so completely shattered that an effective alternative organization has not been achieved given the geographically dispersed condition of the communities in Diaspora. The reason is the above-mentioned blows snowballed into a chain of adverse effects.
- The pillage and confiscation of all the economic assets during the holocaust, threw the nation into total bankruptcy. Since then no national recovery in the form of the establishment of a national fund has been possible. The Assyrians are still building their financial base one family at a time.

Thus while the Armenians and the Greeks have maintained or attained statehood and are slowly recovering from the worst effects of the genocide, (although there can be no recovery from human loss, especially on a personal level), the Assyrians remain destabilized. Through a heroic effort and sheer determination, the destitute Assyrian refugees of WWI who found shelter in various countries throughout Europe and the Americas, have everywhere established socially and economically viable families. Today, through collaboration with the Armenians and Greeks, they are renewing their efforts to set the historical record straight regarding their plight and their rights as a nation. Let us hope that the Armenians and the Greeks will give equal recognition to the Assyrian cause in this collaborative effort.

[i]

[1] See Rev. Isaac Adams, *Persia by a Persian* (1900); , Joseph Knanishu *About Persia and its People* (1899; reprint, Piscataway, New Jersey: Gorgias Press LLC, 2001).

[2] Some returned to a few of the former villages after the war.

[3] Azari Turks are indigenous Iranians who have mixed with Afshar Turks and adopted the Azari dialect. They are Shi'ite Muslims. Afshar Turks have moved there from the interior regions of Iran.

[4] A. Ishaya (trans.), B. Nikitine, "Family Life among the Assyro-Chaldeans of the Plain of Urmiah," *JAAS*. 7, no. 2 (1993): 53.

[5] Curzon gives a higher estimate of 44,000. What is the reference for Curzon?

[6] Rev. Justin Perkins, *A Residence of Eight Years among Nestorian Christians* (New York: Allen, Morrill & Wardwell, publisher, 1843), 9-10; V. Minorsky. *Urmiya: Encyclopedia of Islam* (1934), 1032-38.

[7] "Urmia," *The Columbia On Line Encyclopedia.*

[8] *Kokhva* vol. I, no. 2 pp. 85-86. (What is the date for Kokhwa vol.1?)

[9] C. Issawi, *The Economic History of Iran: 1900-1914*, vol. 1 (1971), 24. (Do you have the name of the publisher and the city?)

[10] H. Murre-van den Berg, "The Missionaries' Assistants," *JAAS* 10, no. 2 (1996): 10.

[11] Missionaries of the A.B.C.F.M, *Nestorian Biography* (Boston: Massachusetts Sabbath Schoo Society, 1857. Reprint, Chicago: Ninveh Press, 1933), 185.

[12] Prkins, 250-251.

[13] *Kokhva*, vol. 2 no.1, p.31.

[14] *Kokhva*, vol. 1 no. 1, p. 6. (Is 1906 the first year of Kokhva?)

[15] *Kokhva*, vol. 2 no. 3, p.19; 1909 vol.3 no. 18, p.152; 1913 vol.7 no. 21, p.247; 1914 vol.8 no. 15 p.174. (vol 2 is 1907, vol 3is 1909? What happened in 1908? Is the number of volumes quoted correct?)

[16] *Kokhva*, 1909 vol. 3, no. 13, p. 211.

[17] *Kokhva*, 1914 vol. 9, no. 1 p.2.

[18] Rev. S. David, *The Assyro-Chaldean History* (1923), 141. (Place of publication and name of the publisher ? Most probably Chicago)

[19] Y. Baaba. *Nineveh*, vol. 20 no. 4, p. 8. (the title of the article and the year?)

[20] *Nestorian Biography*, 56.

[21] Yoab Benjamin, “Assyrian Journalism: A 140-Year Experience,” *JAAS* 7, no.2 (1993): 5.

[22] Rabi K. Shleemoon, *Nineveh* 20, no. 3 (date ?): 50-54.

[23] E. Vincenzizne, La Chiesa in Iran (The Church in Iran), *JAAS* 12, no. 2 (1998): 97-99.

[24] *Kokhva*, vol. 1 no.2 (1906): 16.

[25] *Kokhva* 1908. vol. 2, no. 14, p.180. (Previously volume 2 was recorded as published in 1907, please clarify)

[26] *Kokhva* 1908. vol. 2. no. 14, p.157.

[27] *Kokhva*, vol. 3, no. 9 (1908): 10.

[28] A. Ishaya. Respondent no. 53, Nov. 14, 1981. (Is this from your dissertataion ? If it is, then your reference 42 should be here. I will make the changes if answer is yes)

[29] A. Ishaya. Respondent no. 15, Dec. 16, 1981.

[30] A. Ishaya, Respondent no.29, Feb. 8, 1982.

[31] *Kokhva* vol.. 8, no. 23 (1914): 270.

[32] *Kokhva*, vol. 2, no. 12 (1907): 144.

[33] Kokhva, no. 17 (1917): 130. (Any volume number?)

[34] Kokhva, vol. 8, no. 23 (1914): 266-268.

[35] See D. Wigram. *Our Smallest Ally.* 1920; G. Yonan. *Ein Vergessener Holocaust (A Forgotten Holocaust)* (any date and publisher name for Yonan's book?); Mary L. Shedd, *The Measure of A Man: TheLife of William Ambrose Shedd Missinary to Persia.* (New York: George H. Doran Company, 1922); http://www.nineveh.com. *1900-1999 A.D. Assyrian History Archives.*

[36] J. Alichoran, " Assyro-Chaldeans in the 20th Century: From Genocide to Diaspora," *JAAS* 8, no. 2 (1994): 50.

[37] *Kokhva* 10, no. 31(1917): 5.

[38] The Kurds had orders not (to?) attack the American Mission because of the great service the American doctors had rendered their leaders.

[39] Rev. S. David, 146.

[40] *Kokhva* 1917. no. 1. P. 4 (is volume 10?)

[41] *Kokhva* 10, no. 18 (1917): 138.

[42] A. Ishaya, "Class & Ethnicity in Central California Valley," (Unpublished Ph. D. dissertation, U.C.L.A., 1985),158.

[43] Ibid., 157.

[44] Miriam Youhanan,. *An Assyrian Odyssey*, ed. Y. A. Baaba (Alamo, California: Youel A. Baaba Library, 1998), 104-113.

[45] A. Ishaya, Class & Ethnicity, 156.

[46] Jihad, or the "holy war" gave the Muslims, whether they were military or civilians, a free hand to massacre Christian men, women and children

[47] Kokhva, 9. no. 7, 167.

[48] J. Perkins. *Residence of Eight Years in Persia,* (page number?)

[49] Kokhva 1913. vol. 7. no. 23. P.270.

[50] See W. Wigram in *Nineveh.* vol. 4, no. s. 1, 3; vol. 5, no. 1; Rev. S. David, 166-169.

[51] Gen. H. H. Austin, *The Baqubah Refugee Camp* (London: The Faith Press, 1920): 55.

ܐܵܗܵܐ ܟܬܵܒܘܿܢܵܐ ܐܝܼܬ ܠܹܗ ܕ̈ܪܵܐ ܥܸܒܠܹ̈ܗ ܚܲܕ: ܡܢ̈ܝܵܢܵܐ ܒܝܼܕ ܡܵܪܝܵܐ ܦܸܠܝܼܛܠܘܗ،
ܡܢ ܐܝܼܟܪ̈ܝܬܐ.

Vol. 2, no. 11, p.128:

Robberies and looting start again. Kurdish bandits plundered both Assyrian and Turkish villages in Nazlu area. Killed an Assyrian woman.

Vol. 2, no. 12, p. 139:

Kokhva advises villagers to arm themselves with guns and post night watchmen to protect themselves from bandit attacks.

Vol 2, no. 13, p.151:

Ottomans are supporting the Kurds in border skirmishes. Savoujbulagh threatened.

Vol 2, no. 15, p. 177:

Baranduz looted. A Christian girl abducted.

Vol 2, no. 23, p. 270:

Ottomans amassing artillery in border area. Kurds are allied with them. Lower Baranduz villagers have deserted their homes, and have fled. Persian governor has set post guards and urges villagers to return.

Kokhva, vol. 3, no. 9 (1908), p. 104:

Gotoorlui (near Gogtapa) attacked. Inhabitants fled and scattered.

Vol. 3, no. 10, p. 115:

Taka Ardishay pillaged.

Kokhva, vol 3. no. 19 (1909), p. 235:

Anzal (northern district) under Ottoman (Turkish) control.

Vol 3, no. 22, (1908), p. 258:

Vol. 2, no. 11, p.128:

Robberies and looting start again. Kurdish bandits plundered both Assyrian and Turkish villages in Nazlu area. Killed an Assyrian woman.

Vol. 2, no. 12, p. 139:

Kokhva advises villagers to arm themselves with guns and post night watchmen to protect themselves from bandit attacks.

Vol 2, no. 13, p.151:

Ottomans are supporting the Kurds in border skirmishes. Savoujbulagh threatened.

Vol 2, no. 15, p. 177:

Baranduz looted. A Christian girl abducted.

Vol 2, no. 23, p. 270:

Ottomans amassing artillery in border area. Kurds are allied with them. Lower Baranduz villagers have deserted their homes, and have fled. Persian governor has set post guards and urges villagers to return.

Kokhva, vol. 3, no. 9 (1908), p. 104:

Gotoorlui (near Gogtapa) attacked. Inhabitants fled and scattered.

Vol. 3, no. 10, p. 115:

Taka Ardishay pillaged.

Kokhva, vol 3. no. 19 (1909), p. 235:

Anzal (northern district) under Ottoman (Turkish) control.

Vol 3, no. 22, (1908), p. 258:

بنیانگذاری دانشکده

دکتر «کاکران» (Joseph P. Cochran) پایه‌گذار تشکیلات پزشکی در اورمیه، فرزند یکی از میسیونرهای آمریکایی مقیم اورمیه بود که در سال ۱۸۵۵ در روستایی به نام «سیر» که در دامنهٔ کوهی به همین نام قرار دارد، به دنیا آمد. تا سن ۱۵ سالگی در اورمیه تحصیل کرد، سپس والدینش او را به آمریکا فرستادند. وی چند سال بعد علیرغم سن کمی که داشت توانست در دانشگاه معروف «ییل» (Yale University) در رشتهٔ طب ثبت نام نماید.

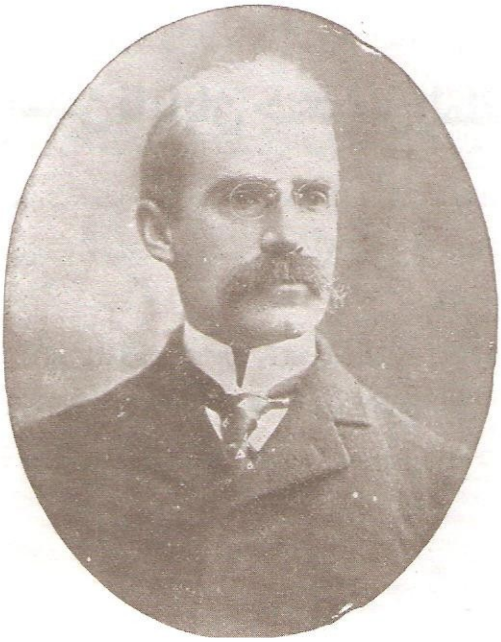

حسب تقاضای ایشان مقامات میسیونری با دایر کردن رشتهٔ پزشکی در کالج موافقت کردند.

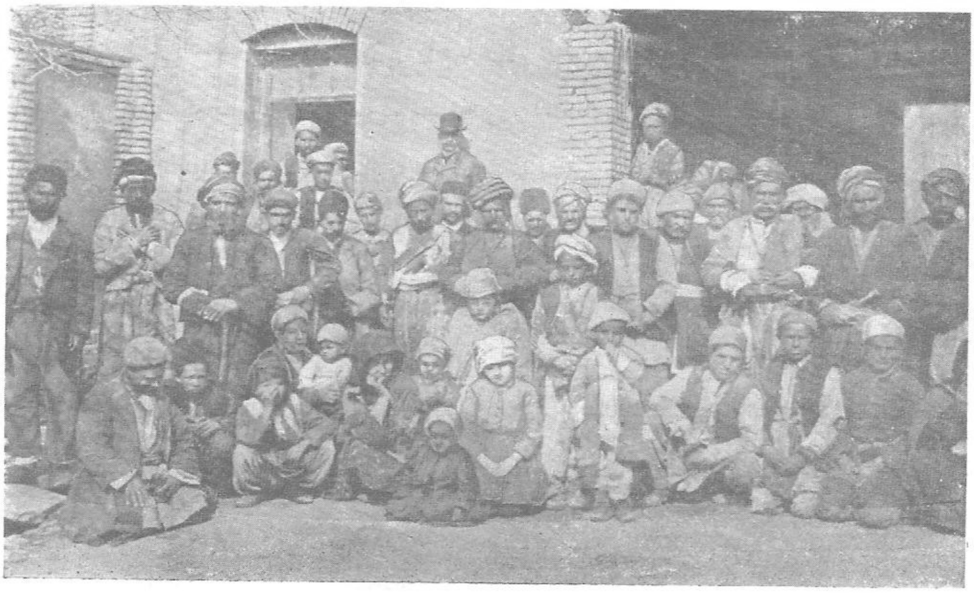

تصویر ۲: دکتر کاکران در میان انبوهی از بیماران

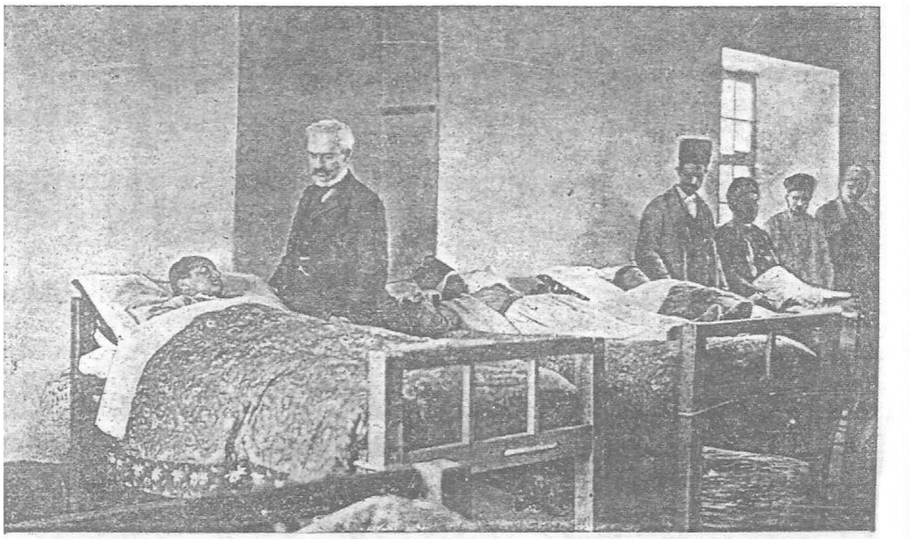

تصویر ۳: دکتر کاکران هنگام عیادت بیماران در بیمارستان اورمیه

ش عادت خود را شهر تبریز انتخاب کرد.

تصویر ۵ : حکیم اسرائیل خان سرتیپ به اتفاق همسر

تصویر ۶ : حکیم شموئیل ایشو

تصویر ۷ : حکیم پیره یوسف

تصویر ۸ : حکیم لوترکرم

تصویر ۹ : حکیم اوراهم سرکیس به اتفاق همسر و فرزند

تصویر ۱۰ : حکیم شموئیل ابراهیمی ارمود آغاج

تصویر ۱۱ : حکیم بابافرهاد

تصویر ۱۲ : حکیم الخاص امیر خاص

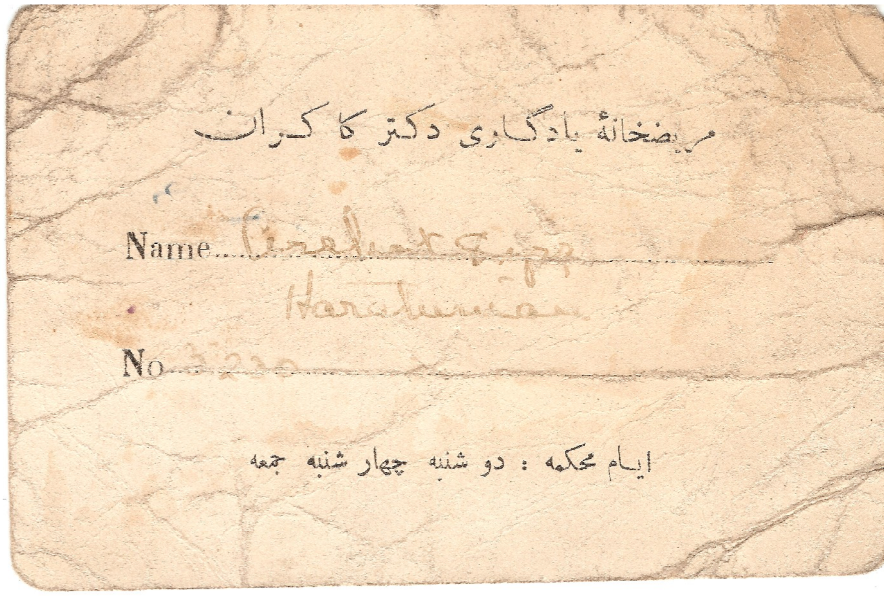

مریضخانهٔ یادگاری دکتر کاکران

Name [illegible]
Harutunian

No 3220

ایام محکمه : دو شنبه چهار شنبه جمعه

Rev. Dr. Isaac Adams

تصویر ۱۳ : دکتر اسحاق آدامز

تصویر ۱۴ : حکیم بنیامین تیمورازی

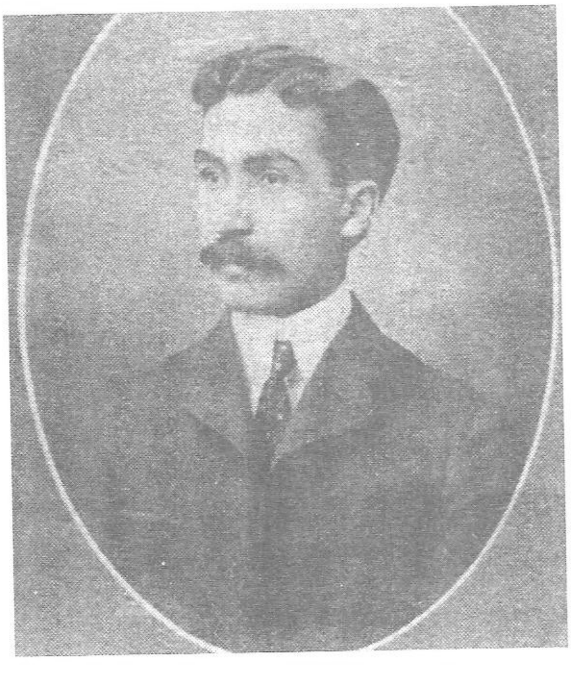

تصویر ۱۵ : حکیم داوید یوحنا

ܥܡܡ̈ܐ ܕܡܥܒܝ̈ܬܐ ܡܘܕܝ̈ܢܐ ܒܟܬܒ̈ܐ ܕܓܠܠ ܡܘܪܝܘܬܐ
ܒܢ: ܪܒ ܡܫܟܠ ܓܘܪܓܝܣ ܒܘܪ ܘܗܕܐ ܢܟܐ ܓܡܐܒ
ܕܟܠܗܘܢ ܦܬܚܐ ܠܗ ܚܘܪܐ.
ܐܒܐ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡ̈ܐ ܒܪ̈ܝܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒܐ ܦܬܚܐ
ܢܟܐ ܟܬܒܝܐ:

1-ܗܟܝܢ ܐܒܢܫܐ ܚܕܐ ܕܘܟ
2-ܗܟܝܢ ܐܫܪܐ ܠ ܚܕܐ ܦܪܛܘܢ
3-ܗܟܝܢ ܥܡܘܐ ܠ ܟܒܥܪ
4-ܗܟܝܢ ܢܘܚܡ ܓܢܕܐ ܢܓܠܘ
5-ܗܟܝܢ ܐܦܢܡ ܚܕܐ ܕܢܐ ܠ
6-ܗܟܝܢ ܕܘܢ: ܒܢܦܡ ܓܘܠܦܡ
7-ܗܟܝܢ ܕܢܐ ܠܐ ܒܢܘܟܐ ܐܪܡܘܕܐ ܓܠ
8-ܗܟܝܢ ܥܠܒܡܘ ܢܒܘ
9-ܗܟܝܢ ܐܠܚܦܢܕܪܘܦ ܢܘܢܡ
10-ܗܟܝܢ ܕܘܢ: ܚܕܐ ܕܢܐ ܠ
11-ܗܟܝܢ ܐܓܦܐ ܦܘܠܒܝܐ
12-ܗܟܝܢ ܢܘܢܛ ܥܘܡܘ
13-ܗܟܝܢ ܐܠܒܥܐ ܓܢܕܐ ܢܓܠܘ
14-ܗܟܝܢ ܦܝܪܐ ܢܘܦܝܕ

15-ܡܫܝܚ ܠܒܬܪ ܒܪܡ
16-ܡܫܝܚ ܐܒܪܗܡ ܗܪܝܣ
17-ܡܫܝܚ ܐܝܟܐ ܝܗܠܦܝܢ
18-ܡܫܝܚ ܒܚܒܘܐ ܠ ܟܠܘܡܘܡ ܐܗܟܢܪܢܣܐ، ܢܘܥܟܐ
19-ܡܫܝܚ ܥܡܘܐ ܠܐ ܝܢܬܡܟܐ ܐܢܡܘܕܐܝܓ
20-ܡܫܝܚ ܢܒܐ ܦܪܡܕ
21-ܡܫܝܚ ܐܒܪܗܡ ܢܘ ܗܘܒ ܡܪܝܠܘ
22-ܡܫܝܚ ܐܠܒܢ ܐܒܢܪܢܣܐܢ
23-ܡܫܝܚ ܕܝܐ ܠ ܦܢܐ ܘܪܕܐ
24-ܡܫܝܚ ܥܡܘܐ ܠ ܚܒܘ، ܦܪܡܕ
25-ܡܫܝܚ ܐܗܪܐ ܠ ܒܪܡ
26-ܡܫܝܚ ܥܡܘܐ ܠܐ ܘܥܟܐ ܠܡܢ،
27- ܡܫܝܚ ܐܠܒܫ ܝܢܘ،ܐ-ܡܘܡܢܕܡ

………

ܡܥܒܕܢܐ ܕܦܘܪܩܢܢ ܗܘܘ ܬܡܠܐ ܕܡܢܟܠܗܘܢ
ܢܘ ܐܠܬܘܬܐ ܐܢ ܢܝܐ:
28- ܡܫܝܚ ܐܝܗܟܐ ܐܘܥܟܐ
29-ܡܫܝܚ ܐܝܓ ܗܪܝܣ
30-ܡܫܝܚ ܟܘܪܐ ܢܒܝܣ
31-ܐܗܢܡ ܐܕܡܘ

32-ܡܟܝܢ ܐܡܢܐܠ ܒܢܢ ܩܠܛܗ
33-ܡܟܝܢ ܐܡܟܐܠ ܒܘܫܢܐ
34-ܡܟܝܢ ܒܢܝܢܗ ܢܟܐ ܒܘܓܛܦܐ
35-ܡܟܝܢ ܐܘܥܢܐ ܐܒܥܠܝܢ ܕܝܓܠܐ
36-ܡܟܝܢ ܐܝܟܐ ܡܠܝܢ ܢܘܢ
37-ܡܟܝܢ ܒܢܝܢܗ ܢܡܘܒܕ ܒܢܢ ܗܝܕܐ
38-ܡܟܝܢ ܢܟܐ ܣܢܒܟܢܕ
39-ܡܟܝܢ ܢܟܐ ܒܘܫܢ ܐܠܡܢ
40-ܡܟܝܢ ܒܒܢܝܢ ܛܘܒܡܘܪܘܐ
41-ܡܟܝܢ ܦܘܠܘܣ ܡܠܝܢ
42-ܡܟܝܢ ܛܐܘܕܘܪܘܣ ܡܪ-ܢܪܣܝ
43-ܡܟܝܢ ܓܘܪܓ ܡܘܪܕܘ
44-ܡܟܝܢ ܕܘܝܕ ܒܕܠ
45-ܡܟܝܢ ܕܘܝܕ ܝܒܝ
46-ܡܟܝܢ ܕܘܝܕ ܚܢܡ
47-ܡܟܝܢ ܕܘܝܕ ܢܘܫܢܐ
48-ܡܟܝܢ ܘܘܪܩ ܒܢܓ
49-ܡܟܝܢ ܗܪܓܘ ܓܘܠܦܝܢ
50-ܡܟܝܢ ܥܠܝܡܘ ܘܪܕܐ
51-ܡܟܝܢ ܥܡܝܡܘ ܓܘܪܓܘ

52- ܚܵܟܝܼܡ ܫܡܥܘܢ ܕܪܢܛܘܦܐ
53- ܚܵܟܝܼܡ ܫܡܘܐܝܠ ܢܒܠ ܕܙܠܦܥܝܡ
54- ܚܵܟܝܼܡ ܫܡܘܐܝܠ ܒܪܘܢ ܫܠܝܡܘܢ
55- ܚܵܟܝܼܡ ܝܵܥܩܘܿܒ ܕܢܝܐܝܠ ܒܢܒ ܦܪܢܠ
56- ܚܵܟܝܼܡ ܝܵܥܩܘܿܒ ܕܪܢܛܘܦܐ
57- ܚܵܟܝܼܡ ܝܵܥܩܘܿܒ ܦܪܢܣܘ
58- ܚܵܟܝܼܡ ܝܘܣܦ ܢܒܠ ܒܢܒ ܦܪܢܠ
59- ܚܵܟܝܼܡ ܝܘܣܦ ܝܘܚܢܐ
60- ܚܵܟܝܼܡ ܝܘܣܦ ܕܘܝܕ ܦܪܢܛܒ
61- ܚܵܟܝܼܡ ܝܘܣܦ ܡܘܪܗܓ
62- ܚܵܟܝܼܡ ܝܘܣܦ ܝܘܢܐ
63- ܚܵܟܝܼܡ ܝܘܣܦ ܕܘܝܕ ܝܘܣܦ
64- ܚܵܟܝܼܡ ܝܘܢ
65- ܚܵܟܝܼܡ ܢܒܐܠ ܝܘܣܦ ܒܢܒ ܒܘ

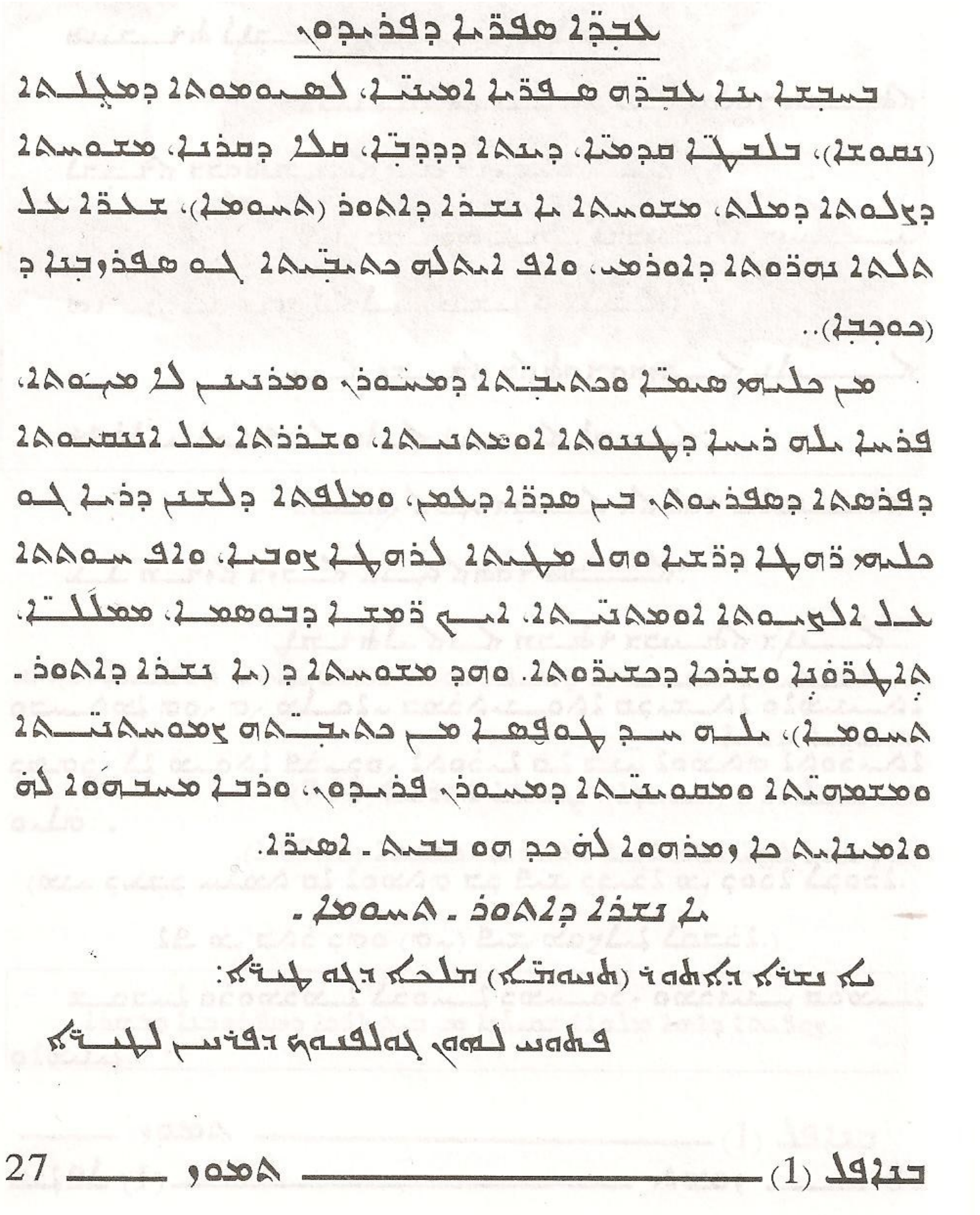

ܥܒ̈ܕܐ ܫܦܝܪ̈ܐ ܕܦܪܝܕܘܢ

ܒܣܒܪܐ ܝܢܐ ܥܒ̈ܕܗ ܫܦܝܪ̈ܐ ܐܡܝܢ̈ܐ، ܠܫܘܡܘܬܐ ܕܡܓܠܬܐ (ܢܡܘܣܐ)، ܒܠܒܓ̈ܐ ܡܕܡ̈ܝܐ، ܕܝܬܐ ܕܕܒ̈ܝܐ، ܡܠܟ ܕܡܕܝ̈ܐ، ܡܟܘܣܬܐ ܕܝܠܘܬܐ ܕܡܠܬ، ܡܟܘܣܬܐ ܝܢ ܢܒܪܐ ܕܐܬܘܪ (ܬܣܘܡܪܐ)، ܒܟܒܪ̈ܐ ܟܠ ܬܠܬܐ ܢܘܫܬܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܘܐܦ ܐܝܬܠܗ ܟܬܝ̈ܒܬܐ ܠܗ ܫܦܪ̈ܘܝܬܐ ܕ (ܟܘܟܒܐ)..

ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܫܡ̈ܗܐ ܘܟܬܝ̈ܒܬܐ ܕܡܫܘܪ، ܘܡܕܢܚܢ ܠܐ ܡܢܘܬܐ، ܦܪܫܐ ܝܠܗ ܪܫܐ ܕܓܢܘܬܐ ܐܘܟܬܒ̈ܝܬܐ، ܘܡܪܕܘܬܐ ܟܠ ܐܢܫܘܬܐ ܕܦܪܫܬܐ ܕܡܦܪܫܢܘܬܗ، ܥܡ ܫܒܪܐ ܕܟܠܡ، ܘܡܠܦܬܐ ܕܠܒܝܢ ܕܪܝܐ ܠܗ ܟܠܗܘܢ ܪܗܓܐ ܕܪܟܝܐ ܘܗܠ ܡܛܝܬܐ ܠܪܗܓܐ ܙܘܒܢܐ، ܘܐܦ ܚܘܬܬܐ ܟܠ ܐܠܗܘܬܐ ܘܡܬܢܝܬܐ، ܐܝܟ ܫܡ̈ܝܐ ܕܒܘܫܡܐ، ܡܫܠܠ̈ܐ، ܬܐܓܪ̈ܐ ܘܡܪܟܐ ܕܟܒܪܘܬܐ. ܘܗܘ ܡܟܘܣܬܐ ܕ (ܝܢ ܢܒܪܐ ܕܐܬܘܪ- ܐܣܘܡܪܐ)، ܝܠܗ ܚܒ ܓܘܦܫܐ ܡܢ ܟܬܝܒܬܗ ܙܡܘܣܬܝܬܐ ܘܡܟܡܘܢܝܬܐ ܘܡܣܘܡܝܬܐ ܕܡܫܘܪ، ܦܪܝܕܘܢ، ܘܪܟܐ ܡܫܟܚܘܬܐ ܠܗ ܘܐܡܝܢܝܬ ܟܠ ܙܡܪܘܬܐ ܠܗ ܟܕ ܗܘ ܒܟܝܬ. ܐܡܝܢ.

ܝܢ ܢܒܪܐ ܕܐܬܘܪ. ܐܣܘܡܪܐ.

ܠܐ ܝܕܥܐ ܕܐܬܘܪ؛ (ܐܣܘܪܝܐ) ܡܠܟܐ ܕܝܠܗ ܚܝ̈ܕܐ:

ܦܬܘܚ ܠܗܘܢ ܚܠܛܘܗܝ ܕܦܪܝܚ ܠܚܝ̈ܕܐ

ܒܙܦܠ (1) ______ ܬܡܘܙ ____ 27

ܠܐܘܪܚܐ ܘܡܫܘܦܠ ܘܬܪܘܨ ܒܫܪܪܐ:

ܕܦܪܘܩ ܠܟܠܗܝܢ ܐܘܪܚܬܐ ܒܫܘܠܡܬܐ

ܒܗ ܡܫܘܦܠ ܚܝܠܝ: ܐܦ ܙܠܝܩܘܬܐ ܚܝܠܝ:

ܠܩܘܪܒܢܐ ܕܝܗܒ ܡܢ ܦܓܪܝ ܘܗܕܡܝ

ܒܫܒܝܠܗܘܢ ܒܗܠܟܬܗܘܢ ܢܝܪܐ ܕܫܒܝܐ:

ܘܗܒ ܠܡܪܝܐ ܕܠܐ ܢܩܘ ܘܫܒܝܐ

ܗܒܝܪܬ ܠܓܢܪܐ ܘܫܒܝܐ ܘܦܠܚܐ:

ܕܕܒܝܠܗ ܫܬܘܩܐ ܡܢ ܐܬܪܐ ܗܒܝܬܐ

ܠܓܢܪܐ ܕܒܗܘܢܐ ܒܬ ܕܪܝ ܥܠܡܐ:

ܠܐ ܡܓܪܘܫ ܒܢܝܢ ܠܓܢܝܬܐ ܕܢܣܒ

ܫܪ ܫܒܩܗܘܢ ܕܡܬܐܠܠ ܠܫܒܝܘܢ ܟܠܝܐ:

ܐܐ ܫܒܪܐ ܕܐܬܪܘ ܕܘܓܡܐ ܟܠܝܐ

ܪܦܬܠܐ ܠܐܦܐ ܕܠܐ ܬܫܒܐ ܠܫܢܐ:

ܕܫܡܝ ܐܝܟ ܕܓܒܝܐ ܕܐܬܪܘ ܠܗܫܡܬܐ

ܠܐ ܡܪܝܐ ܕܘܓܡܐ ܐܝܟ ܐܬܪܘ ܗܒܝܐ:

ܠܡܪܬܠܐ ܐܝܟ ܡܟܬܪܐ ܕܓܒܝܬܐ ܕܝܠܐ

ܘܒܫܬܐ ܗܘ ܗܝ ܡܠܘܐܐ ܒܡܪܬܝܢܘܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܐܡܝܢܬܐ ܕܗܘܕܝ ܠܐ ܡܫܘܬܐ ܦܪܕܘܣ، ܬܘܪܐ ܡܢ ܒܒܝ ܐܘܡܬܐ ܗܕܐ ܬܘܪܟܝܬܐ ܘܠܬܐ:.

(ܡܢ ܕܟܒܪ ܚܠܡܗ ܡܢ ܐܘܡܬܗ ܒܕ ܦܢܝ ܕܒܕܪܐ ܡܢ ܕܘܪܐ ܠܕܘܪܐ.
ܐܦ ܡܢ ܒܬܪ ܕܗܘ (ܗܝ) ܦܢܝ ܡܘܙܠܐ ܠܡܒܕܪ.)

ܒܥܒܕܐ ܘܪܘܡܪܡܐ ܠܪܘܚܐ ܕܚܝܘܬܝ ܘܡܪܢܝܢ ܡܘܡܐ ܘܐܡܝܢܐ..

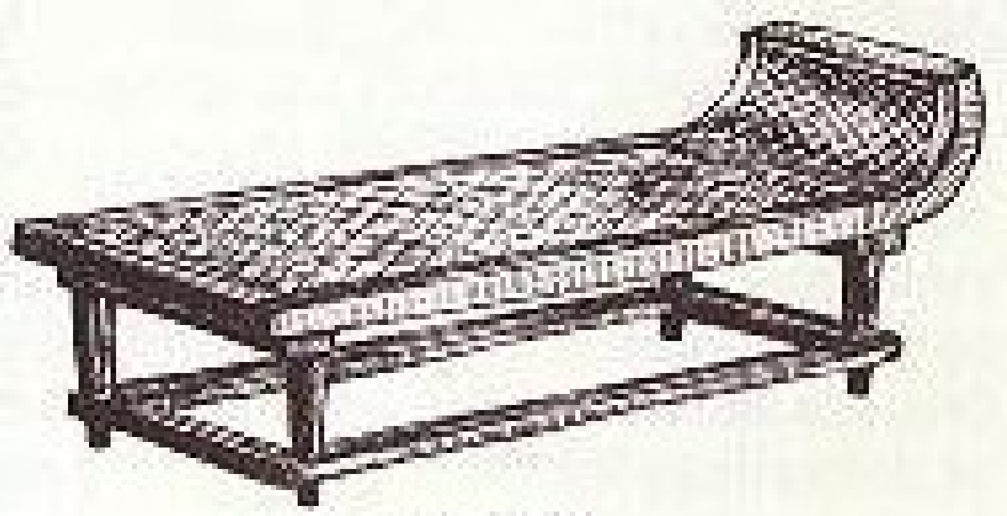

76 A bed

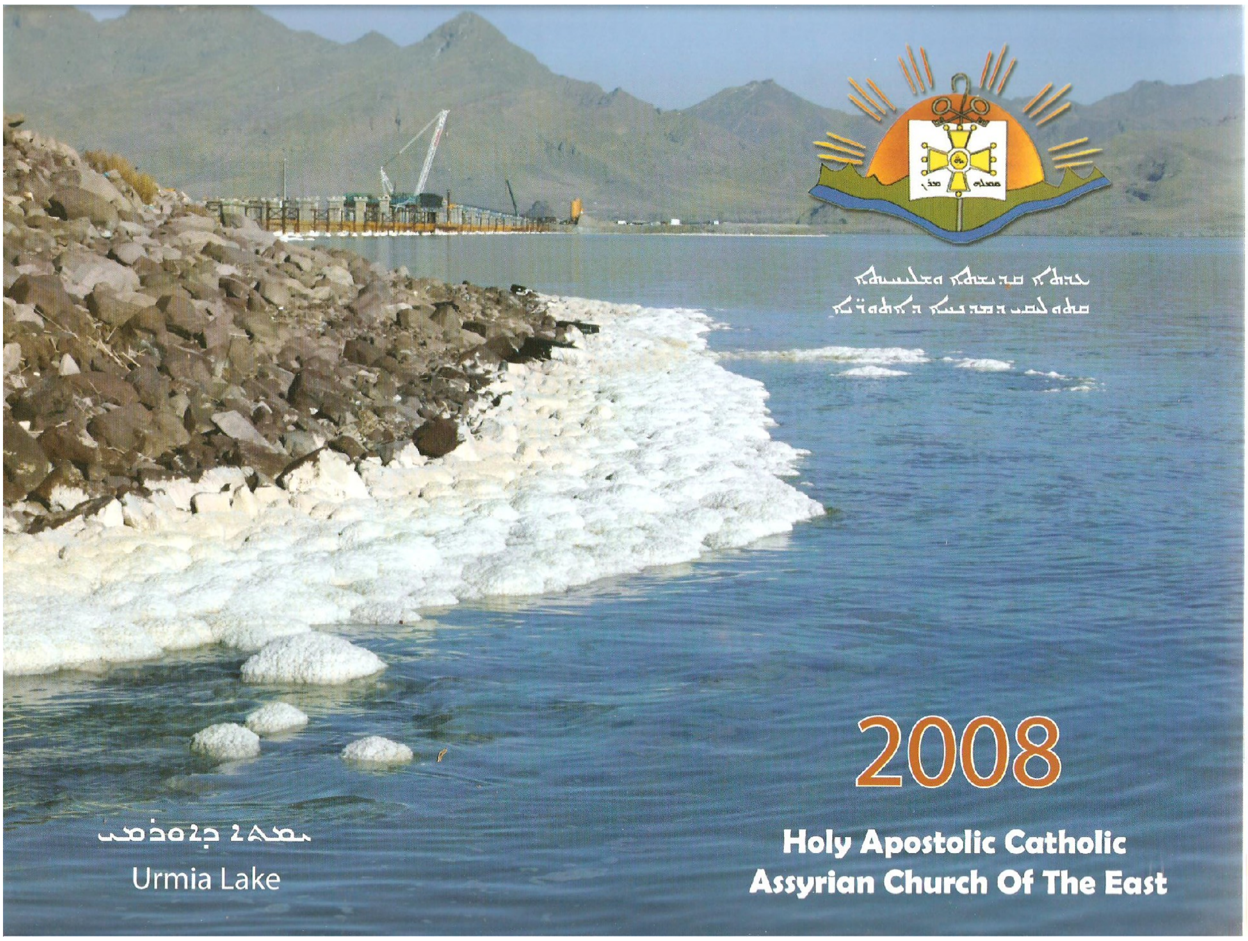
2008
Holy Apostolic Catholic
Assyrian Church Of The East
ܝܡܬܐ ܕܐܘܪܡܝ
Urmia Lake

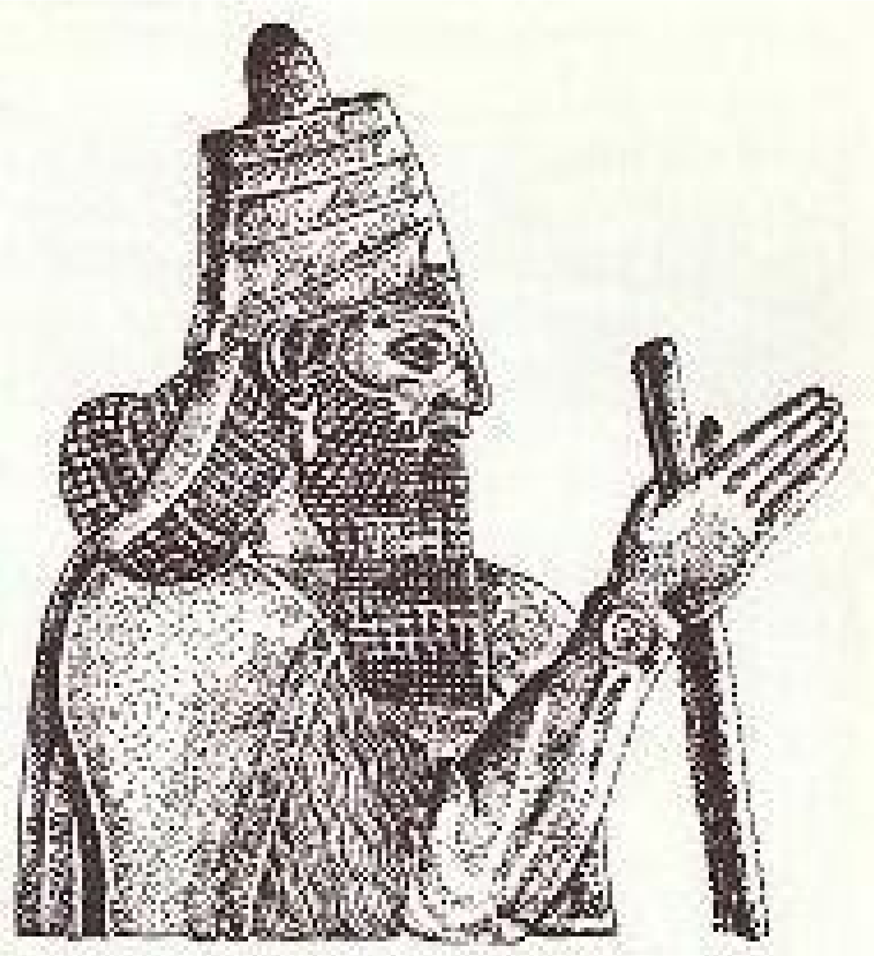

27 Tiglath-Pileser III

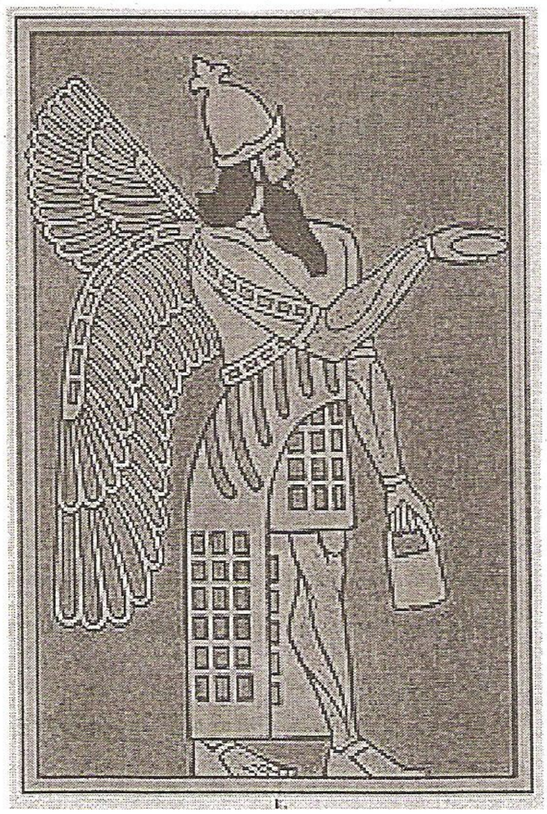

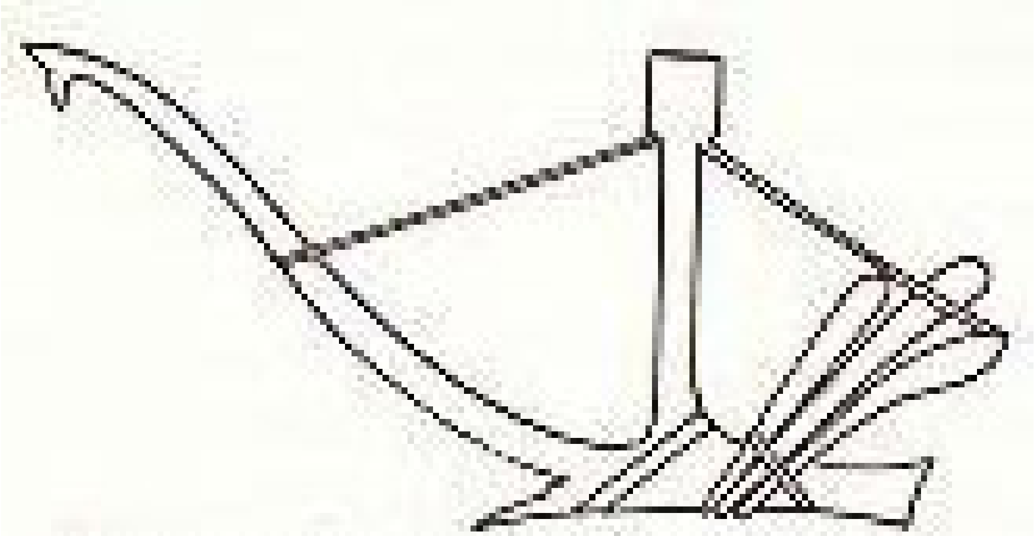

37 A seeder plough; Assyrian, first millennium B.C.

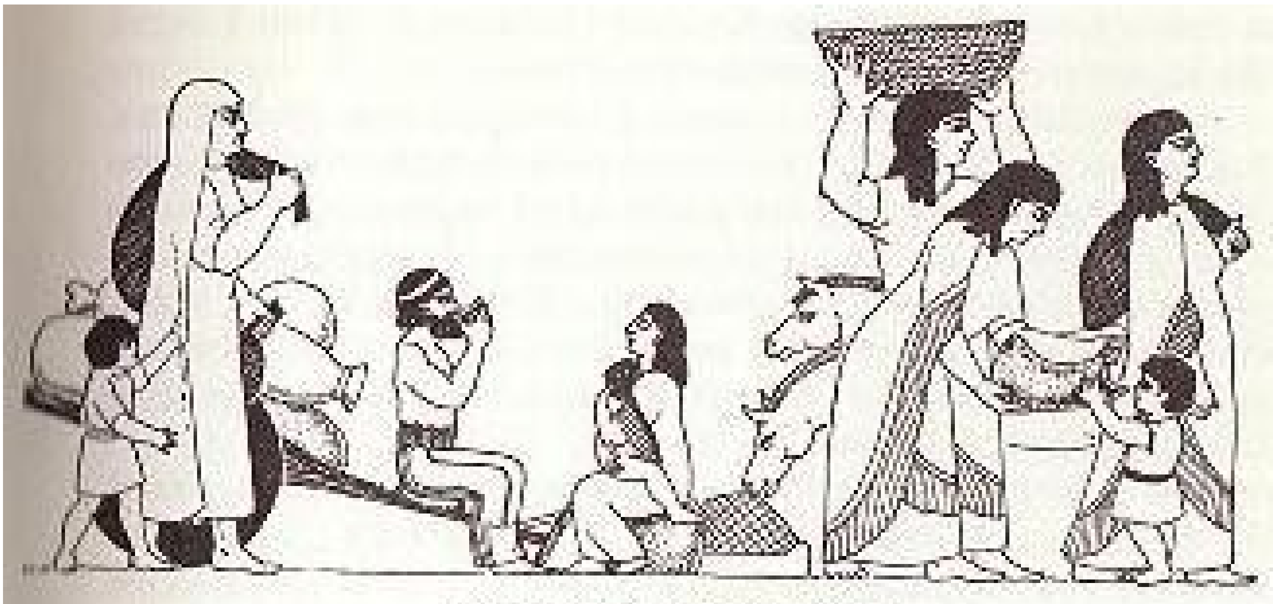

63 Captives resting in transit

ܐܵܬ݂ܘܿܪ̈ܵܝܹܐ ܠܹܐ ܕܗܘܵܘ ܪܵܒܵܐ ܡܟܝܼܟܹ̈ܐ ، ܐܒܵܐ ܚܣܘܪ̈ܵܐ
ܢܣܒ̈ܪܐ ܕܐܟܒܘܠܝܗܘܿܢ
ܘܡܫܟܠܘܢܗܘܿܢ ܝܠܹܐ.

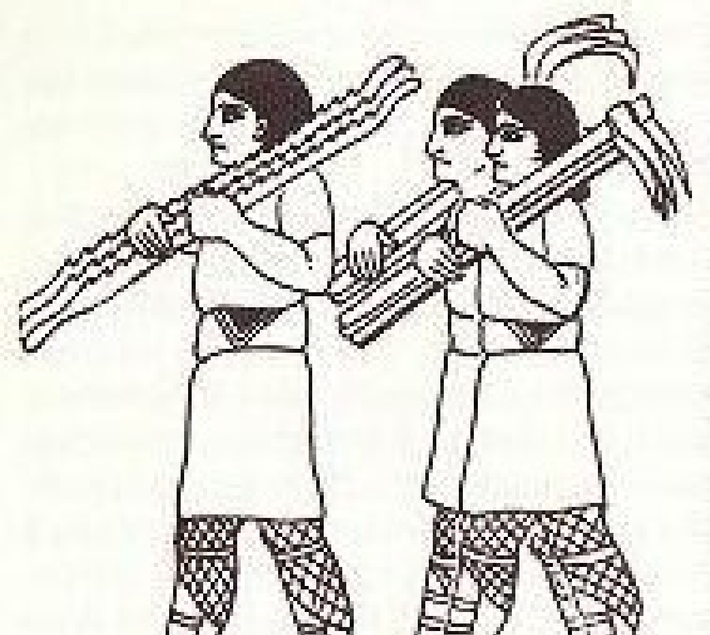

77 Assyrian craftsmen

ܦܠܚܢ̈ܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ
ܡܢ ܡܪܕܘܬܐ ܕܒܪܒܐ

ܒܝܕ: ܕܘܟܬܘܪ ܫܡܘܐܝܠ ܕܘܝܕ ܦܪܕܐ

ܐܝܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܕܐܬܘܪ ܥܬܝܩܬܐ، ܡܫܟܠܗܘܗܝ ܗܘܐ ܝܡܘܗ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕ"ܐܫܘܪ"، ܕܐܝܟ ܗܝ ܦܝܫܠܗ ܗܘܐ ܫܡܝܬܐ ܒܫܡܐ ܕܐܠܗܐ ܪܒܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ. ܥܬܝܩܘܬܐ ܕܗܕܐ ܡܪܕܘܬܐ ܥܬܝܪܬܐ، ܕܒܘܪܓܢܐ ܕܐܝܡܦܪܛܘܪܘܬܐ، ܪܘܝܚܬܐ ܗܘܐ ܡܢ ܛܘܪ̈ܝܐ ܕܐܘܪܪܛܘ ܒܓܪܒܝܐ ܥܠ ܓܠܟ ܕܦܪܬ ܒܓܪܒܝܐ، ܘܡܢ ܛܘܪ̈ܝܐ ܕܙܓܪܘܣ ܒܡܕܢܚܐ ܥܠ ܢܗܪܐ ܠܘܕܒܐ ܘܐܘܦ ܡܢ ܪܚܩ ܒܓܪܒܝܐ، ܝܕܝܥܐ ܝܠܗ ܠܬܘܪܥܐ 7000 ܡܩܕܡ ܐܕܝܢܐ.

ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܐܝܟ ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܡܘܬ̈ܐ ܒܪ̈ܝܐ ܡܢܝܫܝܬܐ ܘܡܘܠܦܢ̈ܐ ܒܝܕܥܬ̈ܐ ܘܦܝܠܣܘܦܘܬ̈ܐ، ܒܒܝܕܐ ܐܢܐ ܕܪ̈ܐ ܦܘܠܚܢ̈ܐ ܥܠ ܡܫܡܫܬܐ ܕܡܪܕܘܬܐ ܕܒܪܢܫܐ، ܘܕܘܝܐ ܕܩܝܡ ܦܝܫܬܐ ܝܠܗ ܥܠ ܐܦܘܬܐ ܒܐܬܪܐ ܘܡܚܒܝܫܐ ܕܝܢ ܐܬܘܪ̈ܝܐ.

ܠܓܒܐ ܦܪܢܣܝܗ، ܡܕܘܟܪܐ ܡܢ ܐܝܢܐ ܦܘܠܚܢ̈ܐ ܪܘܪ̈ܒܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܥܠ ܡܪܕܘܬܐ ܕܒܪܢܫܐ، ܝܗ ܦܠܓ ܡܘܕܟܪܐ:

- ܙܪܥܬܐ ܕܚܛܐ ܘܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܠܚܡܐ: ܡܕܝܢܘܬܐ، ܒܡܟܬܒܢܐ ܕܒܫܪܬܐ ܕܒܪܢܫܐ ܝܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܘܚܝܝܬܐ ܡܢ ܙܪܥܬܐ، ܒܘܪܟܬܐ ܝܠܗ ܡܢ ܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ. ܥܠ ܐܗܐ ܦܪܢܣܬܐ ܝܠܗ ܐܪܥܐ ܕܐܒܗܬܘܗܝ ܒܐܬܪܘܬܐ، ܚܛܐ ܒܥܒܪܐ ܕܐܪܥܐ ܦܫܝܛܠܗ، ܘܪܒܝܐ، ܡܘܬܒܝܐ، ܣܓܝܐ، ܘܡܫܡܫܘܗܝ ܦܫܝܛܠܗ ܡܘܦܩܢܐ ܥܠ ܡܦܩܢܬܐ ܕܠܚܡܐ ܕܠܘܬܐ ܡܢ ܦܛܝܪܐ. ܐܡܘܬܐ ܐܚܪܝܬܐ، ܒܠܚܘܕ ܡܢܝ ܢܒܠܥܠܗ، ܐܗܐ ܡܘܠܟܐ.
- ܓܪܘܣ ܐܢ ܓܝܓܠܐ ܕܦܚܪܘܬܐ (چرخ کوزه‌گری): ܢܚܝܒܬܐ ܒܟܠ ܝܘܩܐ ܘܫܦܝܪܐ ܒܐܬܘܪܐ ܦܩܝܪܐ، ܡܕܒܘܪܐ ܝܢܐ ܕܐܝܒ ܦܚܪܐ ܒܘܟ ܒܟܝܪܐ ܝܢܐ ܕܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ، ܘܐܬܘܪ̈ܝܐ ܗܘܝܐ ܝܢܐ ܐܝܒ ܩܕܡܝܐ ܕܒܓܕܝܬܐ ܕܣܕܪܐ ܦܬܐ ܐܢ ܓܪܘܣ ܥܠ ܣܕܪܐ ܘܓܕܝܬܐ ܕܩܢܝܐ ܡܢ ܛܝܢܐ، ܘܐܗܐ ܐܘܡܢܘܬܐ (هنر) ܡܘܠܦܘ ܝܢܐ ܥܠ ܟܠܗ ܕܘܢܝܐ.
- ܓܕܝܬܐ ܕܐܘܦܢܐ ܐܢ ܓܘܦܐ (اختراع چرخ): ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܗܘܘ ܐܝܒ ܩܕܡܝܐ ܕܒܓܕܝܬܐ ܕܓܘܦܐ، ܡܢ ܐܠܗܘ، ܕܪܐ ܒܐܫܬܡܫܘܬܐ ܡܪܝܫܝܬ ܐܪ̈ܚܬܐ ܕܦܠܚܐ ܐܢ ܕܒܠܒܠܬܐ ܕܡܝܢܐ. ܐܝ ܝܕܝܥܐ ܒܬܦܣ ܠܫܝܕܪܐ، ܝܗ ܫܘܣ ܕܓܘܦܐ ܩܡܐ ܒܦܪܘܬܐ ܘܒܬܠ ܕܘܒܐ ܝܩܪܬܐ ܝܢܐ ܡܘܦܠܛܐ. ܕܘܢܝܐ ܕܩܝܡ ܦܝܫܬܐ ܝܠܗ ܥܠ ܐܬܘܪ̈ܝܐ.
- ܦܠܓܘܬܐ ܕܚܘܕܪܐ ܐܢ ܓܝܓܠܐ ܠ360 ܕܪܓܐ ܐܢ ܕܪܓܐ (تقسيم دايره به ٣٦٠ درجه): ܐܗܐ ܝܠܗ ܫܒܝܠ ܕܡܗܢܕܣܘܬܐ (هندسه) ܘܐܪܝܬܡܛܝܩܝ (رياضيات). ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܟܝܪܐ ܒܪܐܠܗ، ܐܗܐ ܪܐܙܐ ܕܝܕܝܥܐ ܠܐ ܕܘܢܝܐ ܒܪܫܢܐ ܝܠܗ ܒܒܘܗܝ. ܕܟܠ ܐܗܐ ܡܘܠܦܢܐ، ܟܠ ܡܗܢܕܣܐ (مهندسان) ܕܐܬܘܪ ܥܬܝܩܬܐ ܘܐܘܦ ܟܠ ܡܗܢܕܣܐ ܕܐܕܝܐ، ܝܠ ܡܢܝܒ ܗܘܘ ܕܟܝܒ ܥܘܒܕܐ ܫܢ̈ܝܐ ܠܘܪܐ ܘܕܡܝܐ.
- ܡܬܚܫܒܬܐ ܘܡܦܩܢܬܐ ܕܝܘܡܐ: ܐܗܐ

ܙܩܘܪܬܐ ܕܒܒܝܠ ܕܐܕܝܘܡ ܕܟܠ ܕܝܘܗܝ ܡܫܘܠܬܐ ܬܠܗ، ܘܗܕܐ ܡܢ 4000 ܫܢܝ̈ܐ ܡܩܕܡ ܐܕܝܐ ܩܢܝܬܐ ܗܘܐ ܬܝܪܬܐ ܘܡܫܘܟܠܠܐ ܒܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܒܒܝܠ. ܐܕܝܐ ܢܣܝܒ ܚܕ ܕܘܪܐ ܒܒܒܝܠܐ ܬܠܝܗ ܡܢ ܣܦܪܬܐ ܕܡܘܒܝܢܐ ܡܕܡܝܐ ܕܙܩܘܪܬܐ، ܐܒܪܐ ܒܐܠܩܐ ܫܢܝ̈ܐ ܡܩܕܡ ܐܕܝܐ، ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܢ ܙܩܘܪܬܐ ܕܟܘ ܫܡܫܐ ܕܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ ܒܐ ܦܠܛ ܗܘܐ ܠܦܢܬܐ، ܒܐ ܫܒܝܒ ܗܘܐ ܡܒܪ، ܐܝܟ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܩܕܝܫܐ ܩܐ ܫܠܘܡܬܐ ܕܝܘܪܐ ܐܝܟ ܥܪܒܐ ܘܐܝܟ ܩܐ ܫܦܝܚܘܬܐ ܟܘ ܒܝܬܐ ܕܝܘܢ̈ܐ.

- ܒܪܫܝܬܐ ܕܐܬܘ̈ܬܐ ܘܚܘܫܒܢܐ:

ܙܘܥ̈ܝܐ ܡܕܡܝܐ ܒܚܘܫܒܢܐ ܕܙܪ̈ܐ، ܘܡܬܠܬ ܗܕܐ ܐܠܦܒܝܬ ܡܕܡܝܐ ܕ22 ܐܬܘ̈ܬܐ، ܩܒܝܠܗܘܢ ܝܘܢܝ̈ܐ ܘܡܫܘܚܠܦܐ ܒܢܝܪ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܘܗܘܠܗܘܢ ܝܕܥܐ ܕܚܘܫܒܢܐ ܕܟܠܗܘܢ ܠܫܢ̈ܐ ܕܥܘܠܡܐ. ܡܢ ܗܦܪܘܬܐ ܕܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ ܦܠܝܛܠܗܘܢ، ܐܝܟ ܘܙܘܥܐ ܡܕܡܝܐ ܕܒܪ̈ܢܫܐ، ܐܝܟ "ܓܠܓܡܫ". ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܘܦܪܝܫܝܬ ܡܠܟܐ ܢܒܝܫܐ ܘܓܚܕܐ، ܐܡܪ ܢܒܝܫܠ، ܩܐ ܟܘܠ ܡܕܡܝܐ ܩܐ ܒܪ̈ܢܫܘܬܐ ܡܫܘܚܠܗܘܢ، ܕܐܪܒ ܟܬܒܐ ܘܚܘܫܒܢܐ ܒܐ ܩܝܕ ܓܘܡܐ ܘܡܘܪܝܐ ܠܓܘ ܒܘܬܠ ܟܘ ܒܝܬ-ܟܬܒܐ.

- ܟܬܒܐ ܕܫܥ̈ܘܬܐ ܡܕܡܝܐ: ܕܒܒܝܠ

ܕܟܠ ܫܥܘ̈ܬܐ ܐܝܟ ܕܐܘܐ، ܠܐ ܚܙܝܐ ܕܥܠܡܐ. ܐܝܟ ܫܥܘ̈ܬܐ ܫܡܫ̈ܝܐ ܡܕܡܝܐ ܕܒܪ̈ܢܫܘܬܐ، ܡܢ ܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ ܦܠܝܛܠܗ ܬܠܐ. ܗܝ ܟܬܒܐ ܒܘܬ ܐܬܘܬܐ ܐܝܟ ܕܡܠܟܐ "ܫܡܘܪܒ" ܒܐܠܦܐ ܗܘܢܝܐ ܡܩܕܡ ܡܫܝܚܐ. ܐܒܪܐ ܐܘܦ ܗܘܝܐ ܬܠܐ ܫܥܘ̈ܬܐ ܒܘܬ ܐܬܘܬܐ ܡܢ ܕܗܘ ܝܐ. ܬܪ̈ܬܐ ܡܢ ܐܝܬ ܫܥܘ̈ܬܐ ܬܪ̈ܐ ܐܬܘܬܐ، ܐܕܝܘܡ ܝܐ ܒܟܢܫܐ ܬܠܐ ܡܫܝܢܐ ܒܪ̈ܢܫܘܬܐ ܚܕܬܐ ܕܕܘܪܐ 21!

- ܡܪܢܘܬܐ ܕܗܘܪܓܐ ܒܫܢ̈ܬܐ:

ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܝܗܘܐ ܐܝܟ ܡܕܡܝܐ ܕܦܘܠܓܐ ܠܗܘܢ ܫܢܬܐ ܠ360 ܝܘܡ̈ܬܐ، ܐܝܟ 52 ܫܒܘ̈ܥܐ، ܘܐܝܟ 12 ܝܪ̈ܚܐ. ܢܦܫܗܘܢ ܦܘܠܓܐ ܬܠܐ ܟܠ ܝܘܡܐ ܠ24 ܫܥ̈ܐ، ܘܟܠ ܫܥܬܐ ܠ60 ܩܛܝܢ̈ܐ، ܘܟܠ ܩܛܝܢܐ ܠ60 ܪ̈ܦܦܐ. ܝܕܥܐ ܕܙܘܓܐ، ܗܝܡܘܬܐ، ܘܗܘܪ̈ܓܐ، ܒܟܠܗ ܡܢ ܐܬܘܪ ܒܬܒܝܠܐ.

- ܠܒܪܫܝܬܐ ܕܗܘ ܙܘܥܬܐ ܡܕܡܝܐ ܕܐܪ̈ܟܐ (ܢܫܡܐ ܐܝܟ ܦܟ) ܕܒܒܝܠ: ܗܘ ܢܫܡܐ ܒܘܬ ܒܬܒܝܠܐ ܕܒܒܝܠ، ܩܒܪܐ ܬܠܗ ܠܒܫܬܐ ܒܐܠܩܐ ܫܢܝ̈ܐ ܡܢ ܡܕܡ ܐܕܝܐ ܟܘ ܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ. ܟܘ ܕܐܘܐ ܙܘܥܬܐ ܒܡܒܪܬܐ ܒܓܠ ܓܐܦܐ، ܐܒܗ ܗܕܝܟ ܢܘܪܬܐ ܕܝܘܡܠܗ ܘܦܪܗ، ܘܡܕܝܢܬܐ ܩܕܝܫܐ ܕܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ، ܕܒܒܝܬܦܠܓܗܘܢ ܒܟܠܗ ܐܓܠ ܠܘܪܬܐ.

- ܫܬܐܣܬܐ ܕܡܘܠܦܢܐ ܕܐܣܝܘܬܐ:

ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܝܗܘܐ ܐܝܟ ܡܕܡܝܐ ܕܗܘܝܠܗܘܢ ܒܠܒܘܬܐ ܘܢܣܝܘܢܐ ܒܓܠ ܡܪ̈ܥܐ ܘܫܩܠ ܕܫܡܦܬܗܘܢ. ܐܒܗ ܬܪ̈ܐ ܠܘܚܐ ܩܒܝܐ ܡܢ ܐܬܘܪ ܒܬܒܝܠܐ ܕܒܬܪܐ ܩܒܝܐ ܟܬܒܐ ܒܢܝܪ ܐܣܝܐ ܡܗܝܪܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܘܬ ܡܪ̈ܥܝܗܘܢ، ܘܐܝܟ ܒܘܬ ܕܪ̈ܡܢܐ ܕܒܐ ܚܙܝ ܗܘܝ ܒܫܡܝܐ.

ܘܗܪ ܗܕܟܐ ܒܐ ܚܢܝܣ ܡܘܝܕܝܣ ܒܓܠ ܕܐܘܐ ܗܕܐ، ܒܘܬ ܟܠ ܚܕ ܝܕܥ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܗܘܝܐ ܬܠܐ ܐܝܟ ܡܕܡܝܐ ܒܒܘܗܝ، ܘܗܘܝܐ ܬܠܐ ܡܠܦ̈ܢܐ ܕܝܕܥܬܐ ܐܣܝܘܬܐ. ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܝܗܘܐ ܡܕܡܝܐ ܒܢܣܝܢܐ ܒܓܠ ܟܘܟܒ̈ܐ ܘܡܙܠ̈ܬܐ، ܐܝܟ ܡܕܡܝܐ ܒܡܬܪܬܐ ܕܡܕܝܢ̈ܬܐ ܘܓܢ̈ܐ ܬܠܝܐ ܕܦܠܓܬܐ، ܒܚܫܬܐ ܕܦܠܚܬܗܘܢ (ܗܪܟܘܬܗܘܢ) ܗܣܦܗ ܡܝ̈ܐ، ܒܟܬܒܐ ܘܡܪܢܘܬܐ ܕܫܥܘ̈ܬܐ ܕܘܓܡܬܐ ܘܙܒܢܐ ܘܡܓܪܘܬܐ ܘܟܪ.

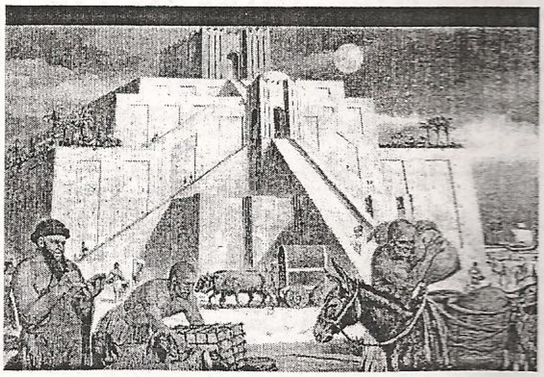

ܓܘ ܐܬܪܐ ܕܐܬܘܪ ܥܬܝܩܬܐ، ܦܬܚܠܗ ܡܘܩܕܡܝܐ ܗܘܐ.

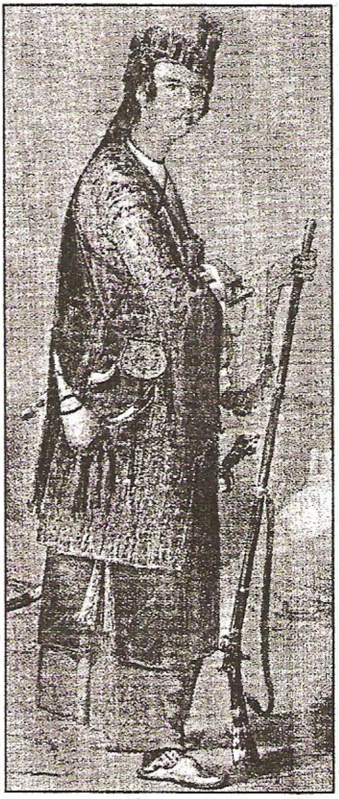

"ܗܢܪܝ ܠܝܪܕ"
ܒܠܒܘܫܐ ܕܐܡܝܪܐ
ܒܥܝܢܐ ܡܕܡܝܢܐ
ܕܐܬܐ ܗܘܐ
ܠܡܕܝܢܐ.

ܒܫܢܬܐ 1852، "ܠܝܪܕ" ܕܥܪܗ ܠܐܝܢܓܠܝܙ ܘܡܘܦܩܠܗ ܠܟܬܒܐ ܘܠܦܪܣܘܡܐ ܚܕ ܟܬܒܐ ܒܘܗ ܕܐܝܬܐ ܡܫܟܚܢܘܬܗܘܢ. "ܪܣܐܡ" ܡܘܦܩܠܗ ܒܡܘܬܒܘܗܝ ܒܫܢܬܐ 1852. ܗܘ ܡܨܐܠܗ ܕܦܠܚ ܠܗܘ ܫܥܬܐ ܐܚܪܢܐ ܕܓܘ ܐܬܪܐ ܕܐܬܘܪ ܥܬܝܩܬܐ ܡܢ ܗܣܦܗ ܢܚܕܐ. ܦܬܚܠܗ ܒܐܬܪܘܬܐ ܠܘܝܐ ܕܐܬܐ ܓܘ ܐܬܪܐ ܦܬܚܠܗܘܢ، ܡܘܕܥܐ ܠܐܝܢܓܠܝܙ ܗܘ ܐܪܡܢܝܐ.

ܡܟܐ ܘܪܐ، ܚܕ ܐܢܫܐ ܒܫܡܐ ܕ"ܓܘܪܓ ܣܡܝܬ" (George Smith) ܡܘܬܒܠܗ ܒܡܘܬܒܐ ܕܦܘܪܫܘܢܐ ܒܫܢܬܐ 1873. ܐܦ ܒܐܬܪܘܬܐ ܒܫܢܬܐ 1888، ܐܠܡܢܝܐ ܐܡܪܝܟܝܐ ܘܦܬܚܠܗܘܢ، ܒܘܪܐ (كاروان) ܕܫܦܪܢܝܐ ܕܐܬܘܪ ܥܬܝܩܬܐ. ܒܫܢܬܐ 1899، ܫܒܩܐ ܕܐܠܡܢܝܐ ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܐܢܫܐ "ܟܘܠܕܘܝ" (Koldewey) ܡܘܬܒܠܗ ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ.

ܒܫܢܬܐ 1888، ܫܠܝܚܐ ܠܘܝܐ ܦܬܚܠܗܘܢ، ܡܘܩܕܡܝܐ ܠܗ ܫܡܐ ܕ"ܬܠ ܐܠ-ܥܡܪܢܐ" ܒܡܨܪܝܢ. ܘܚܕܡܐ ܝܬܐ ܡܢ ܟܠܐ ܕܗܘ

ܒܫܢܬܐ، "ܓܩ ܡܘܪܓܢ" (Jack Morgan) ܦܪܢܣܝܐ ܒܦܪܢܣ، ܡܘܩܕܡܠܗ ܠܘܫܐ ܠܘܪܐ ܕܦܘܠܚܢܐ ܕܡܘܡܘܪܒ ܡܢ ܟܠܐ ܕܫܘܫܢ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܫܘܫ.

ܗܘܐ ܡܢ ܪܘܫܐ ܦܪܢܣܝܐ، ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܐܝܪܢ ܒܠܝ ܠܘܫܐ ܕܟܠܦܐ ܠܗ "ܩܢܘܢ ܚܡܘܪܒܝ" ܒܐܪܫܝܐ ܗܘܐ ܠܦܪܣܢܝܐ ܕܫܘܦܝܐ ܘܪܟܐ ܐܝܟܘ ܒܡܝܠܐ ܗܘܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܐܘܪܝܐ (كپی برداشتن) ܡܢ ܚܕܡܐ ܡܢ ܐܝܠܐ ܒܡܕܝܢܬܐ. ܐܝܠܐ ܦܬܚܠܗܘܢ، ܙܘܚܝܐ ܒܚܕ ܐܠܡܢܝܐ ܘܐܢܫܐ ܡܕܝܢܐ ܐܪܥܐ، ܘܦܘܪܫܐ ܐܬܘܪܝܐ ܟܕܡܝܐ ܘܝܡܝܐ ܕܚܕܡܐ ܦܠܓܐ ܐܒܗܬܐ ܦܬܚܠܗܘܢ ܝܕܝܐ.

ܐܢܐ ܙܦܝܪ ܒܘܪܢܐ ܗܘܐ ܗܘ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܝܘܢܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܘܒܒܠܝܐ. ܒܗܘ ܕܝܢ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܝܘܢܐ ܕܐܚܡܢܝܐ (هخامنشى) ܟܠ ܦܬܚܐ ܗܘܐ ܡܘܩܕܡܬܐ، ܕܟܠ ܦܘܪܫܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܘܒܒܠܝܐ، ܠܐ ܗܘܝܐ ܗܘܐ ܡܫܟܚܬܐ.

ܐܢܐ ܒܘܟܪܐ ܦܬܚܠܗ ܫܘܡܐ ܒܚܕ "ܗܢܪܝ ܪܘܠܢܣܢ" (Henry Rawlinson) ܐܝܢܓܠܝܙܝܐ. ܗܘ ܡܨܐܠܗ ܕܩܪܐ ܠܚܕ ܫܘܡܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܘܢܐ ܕܒܠ ܟܬܒܐ ܕܛܘܪܐ ܕ"ܒܝܣܬܘܢ" ܘܒܫܢܬܐ 1843 ܠܗ ܦܫܪܕ ܒܘܪܝܗ ܠܗܘܐ ܦܘܩܕܢܐ ܘܐܠܦܒܝܬ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܝܘܢܐ ܕܐܚܡܢܝܐ.

ܗܘܪܡܙܕ ܪܣܐܡ

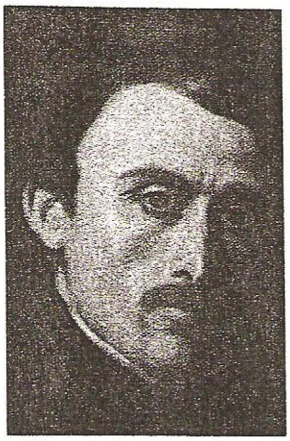

ܦܘܠ ܐܡܝܠ ܒܘܛܐ

ܦܘܪܫܐ ܡܕܡܝܐ ܘܦܘܫܩܐ ܕܟܬܝܒܬܐ ܕܝܩܬܐ ܕܐܚܡܝܢܝܐ، ܒܝܕ "ܗܢܪܝ ܪܘܠܝܢܣܘܢ" ܪܒܐ ܡܘܬܒܐܠܗ ܘܦܬܟܠܗ ܡܘܟܝܠܬܐ. ܘܥܕܢܐ ܐܚܪܢܐ ܗܘܐ ܕܟܬܝܒܬܐ ܕܝܩܬܐ ܕܐܫܘܪܝܐ ܘܒܒܠܝܐ ܝܐ ܦܬܚ ܗܘܐ ܡܕܝܐ ܘܦܘܫܩܐ.

ܟܬܝܒܬܐ ܕܝܩܬܐ ܕܐܟܕܝܐ ܦܬܚܐ ܗܘܝܐ ܠܗ "ܗܢܪܝ ܪܘܠܝܢܣܘܢ" ܐܦ ܠܗ "ܗܝܢܟܣ"، ܒܡܠܬܐ ܠܫܢܐ ܦܠܝܓܐ ܬܪܝܢ. ܐܝܢܐ ܐܦܠ ܕܗܘܝ ܚܕܬܐ، ܚܘ ܐܢܫܐ ܠܐ ܗܘܐ ܡܨܝܐ ܕܩܪܐ ܘܦܫܩ ܠܟܬܝܒܬܐ ܕܝܩܬܐ ܕܐܫܘܪܝܐ ܘܒܒܠܝܐ، ܒܗܝ ܕܐܝܟܐ ܟܬܝܒܬܐ ܒܗܕ ܡܕܡܝܐ ܘܡܫܘܚܬܐ ܗܘܘ.

"ܐܕܘܐܪܕ ܗܝܢܟܣ" (Edward Hincks) ܚܕ ܟܗܢܐ ܐܝܪܠܢܕܝܐ، ܗܘܝܐ ܠܗ ܩܕܡܝܐ ܦܪܝܫܐ ܡܢ ܡܕܡܝܐ ܕܟܬܝܒܬܐ ܒܠܫܢܐ ܒܒܠܝܐ. ܒܥܘܕܪܢܐ، "ܗܝܢܟܣ" ܡܕܠܠܗ ܕܟܬܝܒܬܐ ܕܝܩܬܐ ܕܐܫܘܪܝܐ ܘܒܒܠܝܐ، ܒܝܕ ܡܢ ܝܕܥܬܐ ܕܠܫܢܐ ܥܒܪܝܐ. ܒܐܚܪܝܬܐ ܡܫܟܚܠܗ ܠܗܘܐ ܦܟܗܬܐ ܕܝܢ، ܚܕܐ ܩܪܐ ܘܦܫܩ ܠܗ ܟܬܝܒܬܐ ܕܝܩܬܐ ܕܐܫܘܪܝܐ ܠܗ "ܗܢܪܝ ܪܘܠܝܢܣܘܢ" ܘ"ܗܝܢܟܣ"، ܘܟܠܗ ܕܟܠ ܦܘܫܩܐ (ܕܟܠ ܚܕ) ܒܗ ܡܨܝܐ ܩܪܐ ܘܦܫܩ ܠܟܠܗܘܢ ܠܘܚܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗ ܒܝܬ ܐܝܕܐ ܕܐܡܘܪ ܡܬܒܩܠ.

ܐܝܟ ܕܦܬܟܠܗ ܠܠܫܢܐ ܩܕܡܘܗܝ، ܗܘ ܡܕܠܠܗ ܕܟܬܝܒܬܐ ܕܝܩܬܐ ܕܐܫܘܪܝܐ ܘܒܒܠܝܐ ܐܝܬ ܟܠܗ ܐܬܘܬܐ ܦܠܢܝܬܐ. ܒܗܕ ܕܐܝܬܐ، ܐܦ ܒܡܬܚܫܚܬܐ ܕܡܝܢܝܐ ܒܟܬܝܒܬܐ ܕܝܩܬܐ، ܡܛܐܠܗ ܕܩܪܐ ܠܫܘܡܠܠܗܘܢ.

ܒܫܢܬܐ 1849، "ܗܝܢܟܣ" ܡܛܐܠܗ ܩܪܐ ܠܚܕ ܡܢ ܠܘܚܐ ܕ"ܣܪܓܘܢ". ܗܘ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܚܕܐ ܡܢ ܢܟܦܘܪܬܐ ܕܚܒܫܬܐ ܡܚܡܕܬܐ "ܒܦܬܐ"، ܘܡܘܕܝܠܗ ܣܘܬܪܐ ܡܢ ܫܢܝܐ ܕܗܘ ܒܐܪܐ ܥܒܝܕܠ. "ܗܝܢܟܣ" ܐܦ ܡܛܐܠܗ ܕܡܬܚܫܚ ܠܫܡܐ ܗܘܝܬܐ ܕܟܬܝܒܬܐ ܕܝܩܬܐ ܕܐܫܘܪܝܐ، ܡܢܝܢ: ܪܐ - ܪܒ - ܪܘ - ܐܒܪ - ܐܘܪ - ܡܕܪ.

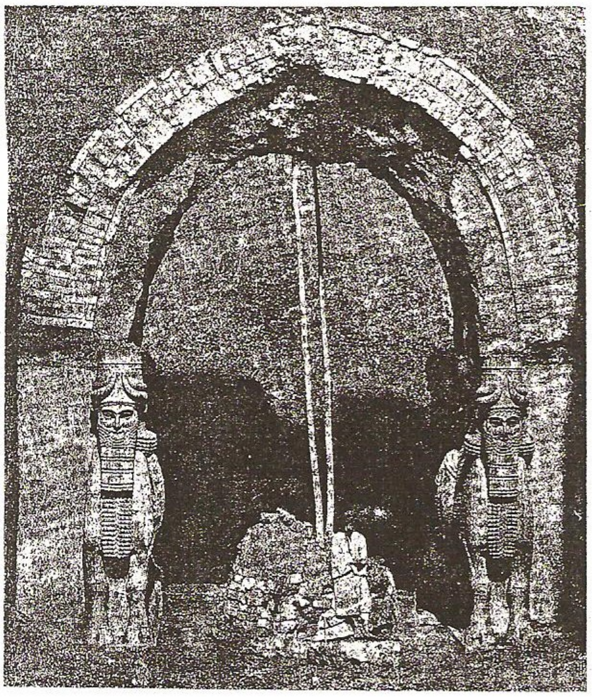
ܚܪܒܬܐ ܕܩܨܪܐ ܕܣܪܓܘܢ، ܡܠܟܐ ܒܚܘܪܣܒܕ

ܒܫܢܬܐ 1850، ܗܘ ܡܛܐܠܗ ܕܩܪܐ ܚܕܡܐ ܫܡܗܐ ܡܢ ܟܬܝܒܬܐ ܕܝܩܬܐ ܕܐܫܘܪܝܐ، ܐܦܢ ܕܚܘ ܐܢܫܐ ܠܐ ܗܘܐ ܡܨܝܐ ܕܩܪܐܠܗܘܢ ܐܦܠ ܕܗܘܝ ܚܕܬܐ. "ܗܝܢܟܣ" ܝܗܘܐ ܗܘ ܦܪܘܦܣܘܪܐ ܩܕܡܝܐ ܕܥܘܕܪܠܗ ܘܐܘܦܝܩܠܗ ܠܗܘܐ ܥܘܒܕܠ ܐܢܫܢܝܐ. ܗܘ ܡܘܬܚܫܚܠܗ ܠܐܬܘܬܐ ܕܗܘܟܢܐ ܕܟܬܝܒܬܐ ܕܝܩܬܐ ܕܐܫܘܪܝܐ، ܘܦܘܫܩܢܗܘܢ ܠܗ ܘܡܘܦܝܬܗܘܢ ܠܗ.

ܐܦ "ܪܘܠܝܢܣܘܢ" ܒܫܢܬܐ ܕܟܬܝܒܬܘܗܝ ܠܡܒܕܐܝܬ، ܡܚܒܪܠܗ ܦܫܪܬܐ ܠܚܫܬܐ ܗܘ ܦܫܩܬܐ ܕܠܘܚܐ ܡܥܒܝܬܐ.

ܥܠܝܩܐ ܕܕܘܟܝܐ، ܠܐ ܗܘܘ ܦܘܡܝܐ ܕܟܬܝܒܬܐ ܕܝܩܬܐ ܗܘܢܐ ܡܫܟܚܬܐ. ܠܗ ܕܐܗܐ 2 ܐܢܫܘܬܐ، ܚܕ ܦܪܘܦܣܘܪܐ ܒܫܡܐ "ܛܠܒܘܬ" (Talbot) ܐܢܓܠܝܙܝܐ، ܦܘܫܩܠܗ ܠܚܕ ܡܘܡܐ ܡܢ ܠܘܚܐ ܐܬܘܪܝܐ ܕܡܠܟܐ ܕܬܓܠܬ ܦܠܐܣܪ،

ܕܘܟܬܐ ܪܡܬܐ
ܕܒܒܠ
ܒܕܝܬܩܐ ܥܬܝܩܬܐ

ܒܐܠܦ̈ܐ ܩܕܡܝ̈ܐ ܡܩܕܡ ܡܫܝܚܐ، ܡܪܕܘܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܥܬܝܩܬܐ ܕܒܒܠ ܩܝܡܬܐ ܗܘܐ ܥܠ ܟܠܗ̇ ܦܢܝܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܡܨܥܝܬܐ. ܦܪܥܘܢ، ܡܠܟܐ ܕܡܨܪܝܢ، ܐܓܪ̈ܬܗܘܢ ܒܝ ܟܬܒ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܠܡܠܟ̈ܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܒܒܠܝ̈ܐ. ܒܝܠܡ̈ܐ ܘܣܘܥܪ̈ܢܐ ܕܗܘܘ ܥܒܕ̈ܐ ܕܒܒܠܝ̈ܐ، ܥܡܠܗܘܢ ܡܬܒܝܢܬܗܘܢ ܡܢܗܘܢ.

ܐܗܐ ܡܕܝܢܬܐ ܝܬܝܒܬܐ ܗܘܬ ܥܠ ܢܗܪܐ ܕܦܪܬ، ܒܗ̇ܝ ܕܘܟܐ ܕܡܩܪܒܬܐ ܝܠܗ̇ ܠܕܝܓܠܬ؛ ܗܕܟܐ ܝܗܘܐ ܥܠ ܗܕܝ ܐܘܪܚܐ ܠܘܬܐ ܕܐܬܘܪ. ܒܠܚܘܕ ܐܡܦܪܛܘܪܘܬܐ ܕܐܬܐܠܗܘܢ، ܡܒܬܪ ܗܕܐ ܝܐ، ܦܪܝܫܐ ܠܗܘܢ، ܐܡܪܐ ܡܢ ܒܢܝܬܐ ܕܡܕܝܢܬܗܘܢ ܐܪܥܝܬܐ: ܒܘܫܝ̈ܐ ܒܢܝܐ ܠܗܘܢ ܗܝܟܠ ܡܢ ܗܠܘܢܝܐ، ܦܠܛܘܢܐ ܒܢܝܐ ܠܗܘܢ ܡܬܦܫܛܘ، ܘܡܕܒܚܐ ܝܢ ܒܢܝܐ ܠܗܘܢ ܐܟܘܕ. ܐܝܟ ܕܐܗܐ ܡܕܝܢܬܐ ܢܦܠܗ̇ ܠܐܝܕܐ ܕܦܪܣܝ̈ܐ ܝܢ، ܗܪ ܦܝܫܠܗ̇ ܐܝܟ ܡܕܝܢܬܗܘܢ ܐܪܥܝܬܐ ܡܢ ܗܫܬܐ.

ܝܘܠܦ̈ܢܐ ܒܥܠܡ̈ܐ ܘܡܘܕܥܢ̈ܘܬܐ ܕܒܒܠ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܪܒܐ ܡܬܒܥܢܘܬܐ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܥܘܡܪ̈ܐ، ܦܠܚܝ̈ܐ ܘܐܘܡܢ̈ܐ. ܡܢ ܓܘܫܩܐ، ܡܬܠܐ ܕ«ܐܪܕܝܟܠ ܘܦܪܟܘܪܝܐ» ܕܐܘܡܢ̈ܐ، ܐܝܬ ܠܗ ܪܒܐ ܕܡܘܬܐ ܥܠ ܡܬܠܐ ܕ«ܐܬܘܪ ܘܫܢܥܪ» ܕܒܒܠܝ̈ܐ ܘܦܝܫܬܐ ܐܠܗ ܫܡܝܠܬܐ ܡܢܗ ...

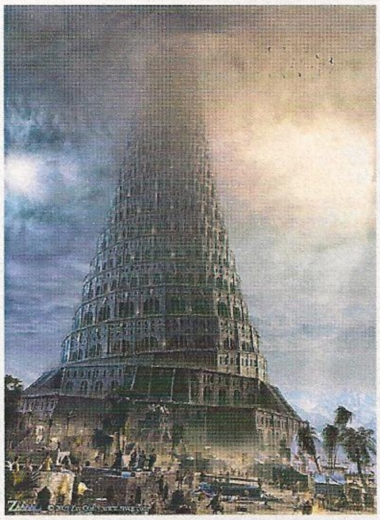

ܚܕܐ ܨܠܡܝܬܐ ܡܢ ܒܘܪܓܐ ܕܒܒܠ

6- ܐܝܬ ܡܬܚܫܒܬܐ ܚܕܐ ܪܒܬܐ ܕܪܒܪܒܢ̈ܐ ܡܘܕܥܢܝܬܐ ܕܠܐ ܚܫܒ ܒܠܗ̇ ܚܕܪܝܬ ܕܟܬܒ̈ܐ ܗܠܝ̈ܐ، ܚܕ ܡܢ ܥܒܕ̈ܐ ܕܡܘܬܒ̈ܐ ܒܒܘܕܝܐ ܥܬܝܩܬܐ.

7- ܘܡܘܕܥܐ ܠ300 ܠܘܚ̈ܐ ܒܟܬܝܒܬܐ ܕܛܝܢܐ، ܕܗܘܘ ܘܕܐ ܒܝܬ ܒܘܬ ܦܠܚܬܐ ܕܡܫܚܐ ܘܗܕܟܐ ܡܢ ܐܫܝܕܐ ܘܡܢ ܦܠܚ̈ܐ ܡܘܬܒܐ ܡܢ ܪܒܐ ܐܡܘܬܐ ܕܠܐ ܚܝܒ ܗܘܘ ܠܗ ܒܒܠ ܘܠܚܝܕܘܬܗܘܢ ܒܝܢ ܫܢ̈ܐ 595 ܗܠ 570 ܡܩܕܡ ܡܫܝܚܐ. ܘܒܓܘܬܐ ܕܐܢܝܐ ܕܦܫܝܩܐ ܒܗܘ ܡܘܕܥܢܝܬܐ ܠܗ ܠܘܚ̈ܐ، ܐܝܬ ܫܡܐ ܕ«ܝܗܘܝܟܝܢ ܡܠܟܐ ܕܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕ» ܝܢ «ܝܟܢܝܐ» ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ، ܘܚܡܫܐ ܒܢ̈ܘܗܝ ܘܚܕܟܐ ܐܝܟ ܕܗܘܘ ܗܘܐ ܐܝܕܐ ܕܒܢ̈ܝܐ، ܢܚܘܕܢܘܢ.

ܡܢ:

The Thompson Chain-Referance Bible

ܡܬܪܓܡܢܐ ܒܝܕ: ܝܘܣܦ ܒܢܝܡܝܢ

ܡܢ ܟܬܒܐ ܕ:

تاريخ بابل

ܟܬܒܐ ܒܝܕ:

لئونارد و. كينگ

ܟܬܒ̈ܐ ܚܕ̈ܬܐ

An Illustrated Dictionary

Gods, Demons and Symbols Of Ancient Mesopetamia

By: Jeremy Black
and Anthony Green
Illustrations by: Tessa Rickards

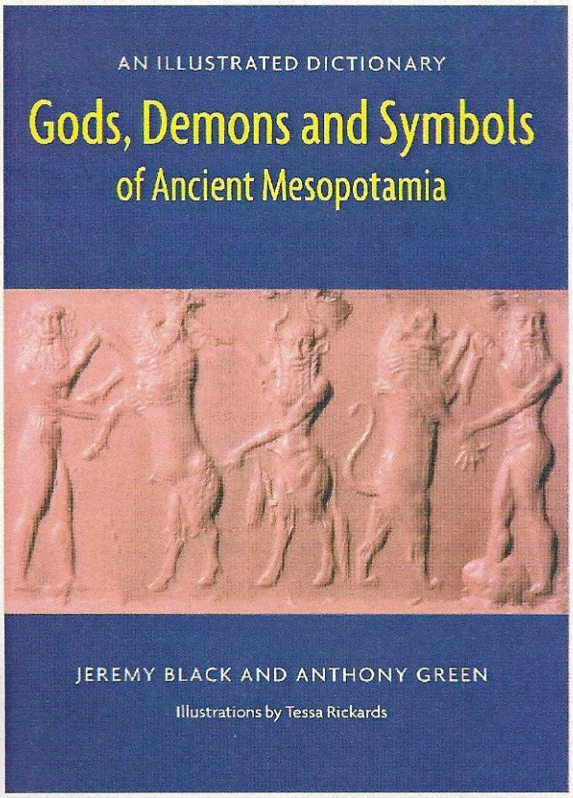
AN ILLUSTRATED DICTIONARY
Gods, Demons and Symbols
of Ancient Mesopotamia
JEREMY BLACK AND ANTHONY GREEN
Illustrations by Tessa Rickards

ܒܐܗܐ ܡܢܝܢܐ ܕܫܦܪ-ܙܒܢܐ، ܗܐ ܡܩܪܒܚ ܠܚܕ ܟܬܒܐ ܕܝܠܗ ܚܘܒܫ-ܫܡܗ̈ܐ ܐܬܘܪܝ̈ܐ ܒܫܡܐ ܕ«ܐܠܗ̈ܐ، ܫܐܕ̈ܐ ܘܣܘܡܟ̈ܐ ܕܒܝܬ-ܢܗܪ̈ܝܢ ܥܬܝܩܬܐ»، ܡܘܕܥܢܐ ܘܨܘܪܢܝܐ ܒܝܕ «ܓܪܡܝ ܒܠܟ» ܘ«ܐܢܛܘܢܝ ܓܪܝܢ»، ܘܨܘܪ̈ܬܐ ܘܨܠܡ̈ܐ ܠܛܣܐ ܒܝܕ «ܪܝܟܪܕܣ». ܐܗܐ ܟܬܒܐ ܦܝܫܐ ܝܠܗ ܠܛܒܥܐ ܒܡܛܒܥܬܐ ܕ«ܒܪܝܛܝܫ ܡܘܙܝܘܡ» ܒܫܢܬܐ 1992 ܠܗ ܠܒܪ.

ܒܦܬܐܬܐ ܕܠܒܬܪ ܫܪܐ ܕܐܗܐ ܟܬܒܐ ܐܝܬ ܐܗܐ ܟܘܬܪܐ: «ܒܝܬ-ܢܗܪ̈ܝܢ ܥܬܝܩܬܐ ܝܗܘܐ ܗܘܐ ܡܪܐ ܕܚܕܐ ܡܪܕܘܬܐ ܥܬܝܩܬܐ ܘܥܠܝܡܬܐ ܦܪܝܫܬܐ. ܐܗܐ ܡܪܕܘܬܐ ܡܦܠܠܗ ܠܥܪܒܐ ܕܥܠܡܐ، ܘܓܪܘܫܝܐ ܕܡܘܦܬܐ ܒܚܕܐ ܡܕܝܢܬܐ ܪܡܬܐ. ܐܗܐ ܟܬܒܐ ܝܠܗ ܚܕܐ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܒܘܗ ܗܡܢܘܬܐ ܘܐܠܗ̈ܐ ܘܫܐܕ̈ܐ ܐܬܘܪܝ̈ܐ ܕܒܢ̈ܝ ܒܝܬ-ܢܗܪ̈ܝܢ ܥܬܝܩܬܐ، ܐܝܟ ܕܒܠܝܬܗܘܢ ܡܘܕܝܥܘܗ ܠܐ ܠܗ ܐܘܡܢܘܬܗܘܢ ܘܚܘܝܬܗܘܢ ܒܝܕ 3000 ܫܢ̈ܐ ܡܢܕܡ ܡܫܝܚܐ ܗܠ ܫܘܪܝܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ.

ܐܠܗ̈ܐ، ܐܠܗܝ̈ܬܐ، ܫܐܕ̈ܐ، ܓܢ̈ܐ، ܚܝ̈ܘܬܐ، ܓܢܒܪ̈ܐ ܘܫܘܥܝ̈ܬܐ (اسطورهها)، ܫܘܡܠܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܘܕܘܡ̈ܝܐ ܕܐܘܪܚܬܐ، ܟܠܗܘܢ ܒܦܫܐ ܡܢܐ ܡܘܕܥܢܐ ܘܕܘܪܐ ܡܢ ܫܘܪܝܐ، ܒܫܪܟܐ ܕܐܠܦܒܝܬ. ܫܡ̈ܗܐ ܦܝܫܐ ܡܢܐ ܟܬܒܐ ܒܗܪܘܗܝ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܠܫܢ̈ܐ ܫܘܡܪ̈ܝܐ ܘܐܟܕ̈ܝܐ. ܚܕܐ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܡܪܐ ܚܘܝܕ̈ܐ ܦܫܝܛܐ ܡܠܗ ܒܟܬܒܐ ܒܘܗ ܐܢܫܝܘܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܘܓܠܘܠܦܢܝܐ ܡܕܡܝܢܬܐ، ܘܡܕܟܘܪܐ ܠܡܪܘܬܐ ܕܝܕܥܬܐ، ܒܘܗ ܡܕܒܪܐ ܦܪܘܫܝܐ ܕ"ܕܓܠܘܬܐ ܕܡܕܪܘܬܐ".»

ܐܗܐ ܟܬܒܐ ܐܝܬ ܠܗ 192 ܦܐܬܘܬܐ؛ 160 ܡܢܗܘܢ ܝܢܐ ܡܪܐ ܨܠܡܐ ܘܨܘܪܬܐ ܒܓܘܢܐ ܐܟܘܡܐ ܘܚܘܪܐ. ܚܘܠܐ ܕܐܗܐ ܟܬܒܐ ܝܠܗ 24×17 ܣܢܬܝܡܝܛܪܐ.

ܐܢܫܝܬܐ ܝܠܗ ܠܡܕܒܘܪܐ ܕܐܗܐ ܟܬܒܐ ܦܝܫܐ ܝܠܗ ܡܘܫܚܠܦܐ ܠܥܝܢܝ، ܐܝܟ ܕܫܡܐ، ܒܝܕ «ܐܠܗܐ ܘܠܗܘܢ ܒܝܬ ܡܢܝܘܪ». ܒܝܕܥܬܐ ܝܘܚ ܡܝܬܐ ܡܢ ܐܗܐ ܐܝܟܢ، ܒܘܗ ܝܘܕܥܗܘܢ ܐܢܫ̈ܐ.

ܒܝܕ: ܝܘܣܦ ܒܢܝܐܡܝܢ

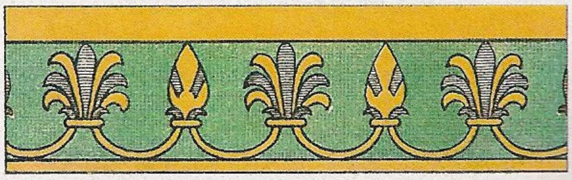

ܚܲܕܡܵܐ ܠܒܹܝܬ̈ ܩܘܼܒܼܪܹ̈ܐ ܕܐܘܼܪܡܝܼ

ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܕܡܬܐ ܕܘܪܝܫܐ ܚܕܬܐ

ܐܝܟ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܝܗܒ ܒܡܫܝܚܝ̈ܐ ܠܥܕܬܐ، «ܕܡܕܢܚܐ ܥܬܝܩܬܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪ̈ܝܢ»، ܡܠܟܐ ܕܒܝܬ-ܙܘܥܐ، ܘܚܕ ܕܥܕܬܐ ܐܘܪܬܕܘܟܣܝܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܐܘܪܡܝ، ܘܚܕ ܡܢ ܚܕܡܬܐ ܘܠܒ̈ܢܐ ܕܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ، ܘܗܕܐ ܡܢ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢ̈ܝܐ ܗܘܝܐ ܝܠܗ ܒܚܕܪܐ ܠܒܢܝ، ܘܡܠܟܗ ܕܡܢܝܐ ܘܬܫܡܫܬܐ ܫܒܥܐ ܡܢ ܠܒܝܬ̈ ܩܒܘܪ̈ܐ ܚܕܬ̈ܐ. ܒܐܝܠܘܢ̈ܐ ܕܒܝܬ-ܦܠܓܐ ܕܐܪܙܐ ܡܢܝܢܐ ܕܡܟܪ-ܪܒܐ ܙܐ ܡܘܡܝܐ ܝܗܒ ܟܡܐ ܫܒܥܐ ܡܢ ܚܕܡܬܐ ܠܒܝܬ̈ ܩܒܘܪ̈ܐ ܕܡܬ̈ܘܬܐ ܕܐܘܪܡܝ. ܒܗܝ ܕܐܝܬ ܫܒܥܐ، ܪܒܐ ܫܢ̈ܐ ܡܩܕܡ ܐܪܒܐ ܦܝܫܐ ܝܬܐ ܠܪܒܥܐ، ܡܬܗܘܝܢܐ ܝܠܗ ܕܐܪܒܐ ܠܐ ܚܕܡܬܐ ܡܢ ܐܝܢܐ ܠܒܝܬ̈ ܩܒܘܪ̈ܐ ܗܘܐ ܐܬܝܐ ܚܕܡܬܐ ܡܫܠܡܬܐ. ܐܦ ܒܫܘܢܝ ܝܗܘܐ ܚܕ ܦܘܪܫܢܝܐ، ܒܦܠܚܢܐ ܝܗܒ ܦܘܫܠܐ، ܘܡܫܬܕܪܢ ܡܕܒܘܪܐ ܝܗܒ ܕܐܢܐ ܫܒܥܐ ܕܠܒܝܬ̈ ܩܒܘܪ̈ܐ ܕܡܬܘܬ̈ܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܪܒܐ ܫܢ̈ܐ ܡܩܕܡ ܐܪܒܐ ܦܝܫܐ ܝܬܐ ܠܪ̈ܒܥܐ.

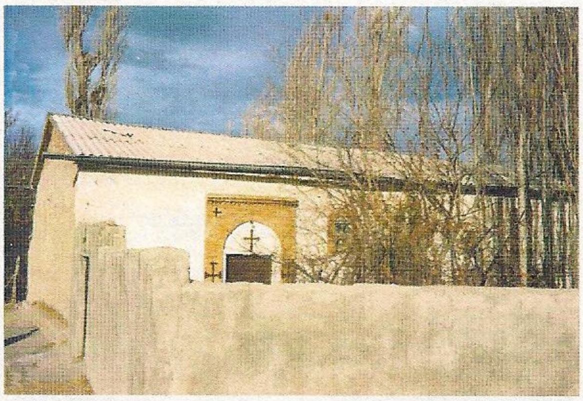

ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܕܡܬܐ ܡܪܝ

ܕܡܬܐ ܕܩܘܫܐ ܒܠܠܘܝ

ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܕܡܬܐ ܫܝܪܢܫܝܢ

ܕܡܬܐ ܕܩܘܫܐ ܒܠܠܘܝ

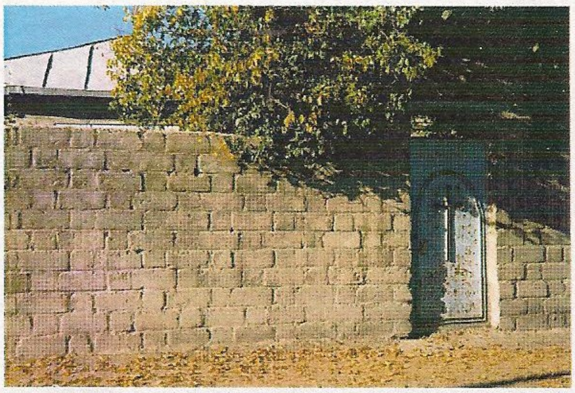

ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܕܡܬܐ ܡܪܝ

ܕܡܬܐ ܕܡܪܒܠܘ

(ܒܝܬ ܠܒܘܪܐ 19)

ܚܲܕܬܐ ܠܥܹܕ̈ܬܐ ܒܡܬܘ̈ܬܐ ܕܢܘܗܕܪܐ

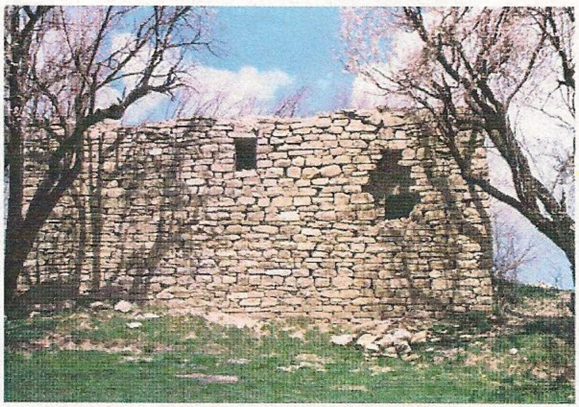

ܥܹܕܬܐ ܕܡܪܝ ܙܝܥܐ ܕܡܬܐ ܕܫܝܪܐ

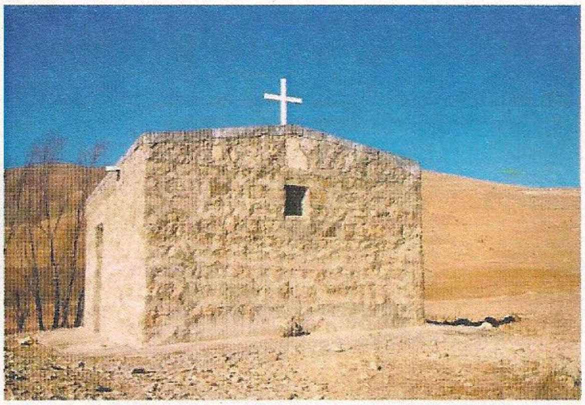

ܥܹܕܬܐ ܕܡܪܝ ܓܝܘܪܓܝܣ ܕܡܬܐ ܕܒܓܝ

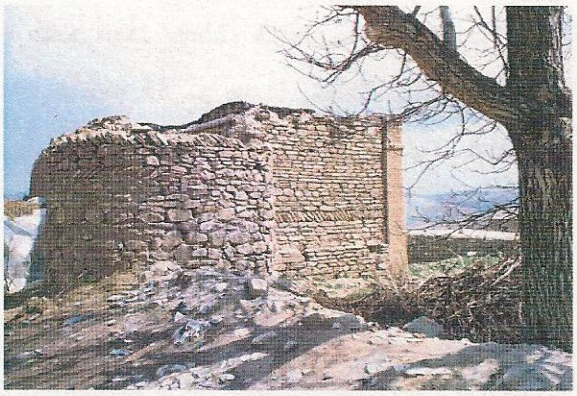

ܥܹܕܬܐ ܕܡܪܝ ܩܝܘܡܐ ܕܡܬܐ ܫܝܪܐ

(ܡܩܲܕܲܡ ܚܘܕܬܐ ܕܒܢܝܢܘܗܝ)

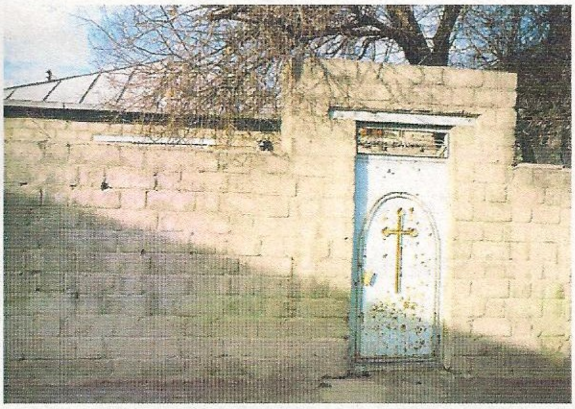

ܥܹܕܬܐ ܕܡܪܬܝ ܡܪܝܡ ܕܡܬܐ ܕܡܪܓܐ

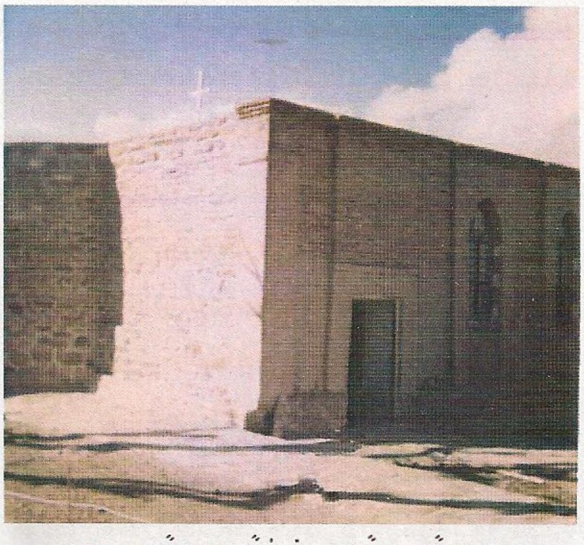

ܥܹܕܬܐ ܕܡܪܝ ܩܝܘܡܐ ܕܡܬܐ ܫܝܪܐ

(ܡܒܬܪ ܚܘܕܬܐ ܕܒܢܝܢܘܗܝ ܒܫܢܬܐ 2008)

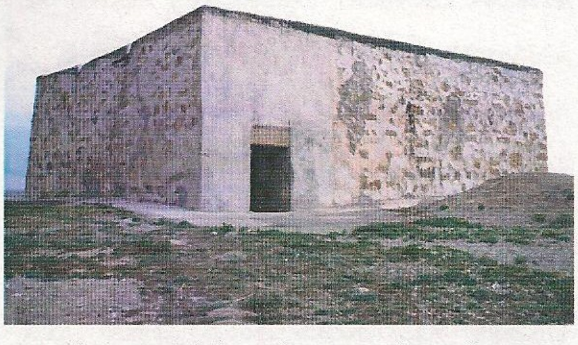

ܥܹܕܬܐ ܕܡܪܝ ܓܒܪܐ ܕܡܬܐ ܕܒܘܪܣܝܠܘ

(ܒܪ ܪܘܡܬܐ)

ܫܩܠܐ ܠܨܘܪ̈ܐ ܟܠܗ:
ܕܘܟܪܘܢ ܥܡܢܘܐܝܠ ܕܘܝܕ ܦܬܪܐ

ܨܘܼܪ̈ܬܵܐ ܕܕܵܘܟܬܵܘܪ ܡܵܠܟܵܘܡ ܐܵܡܪܝܼܢ ܥܡ ܒܪܘܼܢܘܗܝ
ܐܵܪܕܝܼܫܵܐ ܐܪܕܒܫܵܐ ܟ̰ܵܪܠܣ ܐܵܡܪܝܼܢ.

ܐ ܗ ܐܒܕ:

ASSYRIAN UNIVERSAL ALLIANCE
ܚܘܝܕܐ ܬܒܝܠܝܐ ܐܬܘܪܝܐ
Member: Unrepresented Nations & Peoples Organization (UNPO)

EXECUTIVE BOARD

Secretary General
Praidon Darmoo (England)

Deputy Secretary General
Hon. Yonathon Betkolia

Treasurer
Joseph Jingo Sarkis (USA)

Regional Secretaries
Carlo Ganjeh (Americas)
Hon. Yonathan Betkolia (Asia)
Hermiz Shahen (Australia)
Shlimon Haddad (Europe)

Executive Committee
Arsen Mikhaillov (Armenia)
Baito M. Chikko (USA)
David Adamove (Georgia)
Daniel Crisby (Sweden)
David David (Australia)
Mary Younan(Canada)
William Piroyan, PhD (Iran)
Youra Tarvardi (USA)
Edwin Babila (Iran)

Mailing Address
Main Office
Praidon Darmoo
19 Tunsgate
Guildford, Surrey, GU1 3QS
United Kingdom
Tel: +44 1483 304040
Fax: +44 1483 223570
Praidon@aol.com

Americas
Carlo Ganjeh
2559 S. Bascom Ave. #100
Campbell, CA 95008
Cel: (408) 892-5914
Fax: (408) 369-0186
carloganjeh@aua.net

Asia
Hon. Yonathan Betkolia
C/O Assyrian Society of Tehran
Shahre Ziba
Etemadieh St. - Mokhaberat St.
Tehran, Iran
Tel: 9821 4431-2755
Fax: 9821 4432-5050
yonathanbetkolia@hotmail.com

Australia
Hermiz Shahen
PO Box 34, Fairfield NSW 1860
Sydney, Australia
Tel: 61 2 9823 5340
Fax: 61 2 9610 2499
aua_australia@bigpond.com

Europe
Shlimon Haddad
watergraafsmeerstr 4
2131 DC Hoofddorp
Holland.
Tel: 31-235614224
Fax: 31-235614224
S.Haddad@quicknet.nl

For Immediate Release

Monday, August 20, 2007

On July 22-24, 2007, the Executive Board Members (Board) of the Assyrian Universal Alliance (AUA) convened in Tehran, Iran. The following is a synopsis of the decisions reached in the Board meetings:

AUA – Executive Board Structure

The Board unanimously elected Mr. Praidon Y. Darmoo as the Secretary General and Hon. Yonathan Bet Kolia as Deputy Secretary General of the AUA.

Also, the Board unanimously supplemented Board membership by formal inclusion of Mr. David David from Sydney, Australia and Mr. Edwin Babeleh Khanshan from Urmia, Iran, as the new Board members, based on the voting records and ranking of the votes in the last AUA Congress.

AUA Board of Advisors

The Board unanimously ratified a prior nomination of Mr. Ninous Beit Ashour as the Chairman of the AUA Board of Advisors.

AUA Congress

The Board agreed to hold the next AUA Congress on the occasion of the AUA fortieth anniversary on April, 2008 in Tehran, Iran.

AUA Policy Reviews

The Board deliberated and reviewed current political, security, welfare and economic conditions of the Assyrian nation in the Middle East and particularly in the ancestral homeland. The Board reviewed the recent report on the condition of internally displaced families as well as the displaced Assyrians in Syria, Jordan, Lebanon, Turkey and Iran. The Board, accordingly, deliberated on options and means to remedy and alleviate the on-going despair and hardships.

AUA reaffirmed its refutation of all elements, both external and endogenous, that promote isolationism, separatism, single-party dictatorial dichotomy and all elements that either directly or indirectly dilute the Assyrian national identity, specifically, those who do so manipulatively under the banners of religious denominations and linguistic semantics. AUA in adherence to its constitutional mission reaffirmed its call to create dialogue and a collective approach between the Assyrian political organizations and its foremost aim to transform the on-going political processes into tangible and concrete results.

Assyrian Universal Alliance Executive Board

ܚܕܐ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܥܠ ܢܝܚܐ ܕܡܪܢܝܐ ܡܪܝ ܙܝܥܐ

ܒܫܢܬܐ ܕܐܬܝܐ 1324 ܐܝܢܐ ܒܝܘܡ ܐܚܘܕ ܒܫܒܐ ܥܠ ܥܠܠܝܐ ܢܦܫ ܗ̈ܘܘ ܟܡܪܢܝܬܢ ܠܗ ܕܢܚܡܬܗ ܕܬܘܕܝܬܐ. ܐܘܪ̈ܘܫܝܐ ܕܪܘܡܘܟܠ ܕܡܘܠܐ ܡܢ ܐܢܒܝܘܡܝ ܕܐܝܟܐ ܐܠܗ ܩܘܪܒܢ، ܒܘܪܘܡܠ ܠܗܘܢ ܠܗ ܐܘܪܫܠܡ. ܬܡܢܐ ܦܬܠܘ ܒܪܐ ܢܝ̈ܫ ܫܘܒܚܐ ܒܒܬܐ ܕܐܝܟܘܒܬܐ ܡܢ ܡܐܢܫܐ ܠܝܬ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܐܟܪܐ ܠܐ ܠܗ ܒܐܝܟܗܘܢ ܘܠܐ ܠܗ ܒܗܓܠܘܗܢ ܗܒܒ ܒܕܒܪܐ ܕܗܘܘ ܠܝܒܪܐ ܒܝܬܐ ܕܐܘܪ̈ܘܫܝܐ ܘܠܐ ܕܗܘܘ ܒܕܒܪܐ ܐܠܗܐ ܟܪܡܝ ܡܢ ܟܪܗܢ ܦܪܡܝ ܠܗ ܡܢ ܐܝܪܐ ܕܐܝܟ ܐܢܫܐ ܥܝܝܟܐ ܘܒܕܒܪܐ ܗܘܘ ܡܢ ܒܝܬܐ ܐܪܠܐ ܕܗܘܐ ܦܪܥܬܐ ܡܢ ܐܝܠܢ ܘܬܦܩܬܐ ܒܐܘܪܢܝܐ ܕܒܪܦܪܢܩܬܐ . ܒܗܬ ܗܕܟܐ ܢܝܚܡܐ ܟܪܡܠܗܘܢ ܥܠ ܬܗܘܪܢ ܘܡܢܒܢܬܐ ܐܢܝܬܐ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܢܝܕ ܡܪܢܝܐ ܘܟܘܪܐ ܒܡܢܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܝܟ 20 ܒܢܬܐ ܥܡܘܡܝܐ، ܡܢ ܐܝܢܐ ܓܐ ܩܪܢ ܗ̈ܘܘ ܠܗܘܢ ܩܘܡܝܢܐ، ܫܒܕ ܐܬܬܝܐ ܕܒܢ ܢܘܫܐ ܕܗܘܘ ܡܢ ܒܢ̈ܬܐ ܘܥܡܘܡܝܐ ܗܘܘ. ܒܪܟܬܐ ܕܢܦܠܬܐ ܕܐܢܒܢܪܒܘܬܐ، ܢܝܚܡܐ ܐܢܬܐ ܓܠܘܓܐ ܡܐ ܢܚܘܫܬܐ ܘܡܥܦܪܬܐ ܘܡܢ ܬܠܚܒ ܠܗ ܒܕܡܐ ܒܡܕܠܐ ܕܒܬ̈ܫܬܝܬܐ، ܥܘܪܐ ܠܗܘܢ ܒܫܠܟܐ ܠܒܬܘܬܐ ܕܒܢܝ ܐܪܥܬܐ ܐܘܦ ܙܐ ܒܫܠܠܐ، ܡܪܝ ܙܝܥܐ ܕܥܬܘ، ܒܠܐܝܒ ܢܦܫܐ ܚܒܕܠܗ ܢܝܚܐ ܕܒܓܘܥܘܬܐ ܕܐܠܐ ܦܩܕܗ ܢܝܫܬܐ.(ܕܦܒ ܚܕܐ ܡܪܝ ܙܝܥܐ ܒܪܓܐ ܕܡܥܒܘܬܐ ܕܗܘܐ).ܐܝܢ ܕܥܡܥܡܐ ܢܗ ܓܡ ܡܪܝܐ ܡܥܒܕܐ ܐܦܪܡ ܡܪܝ--ܢܘܢܝܐ، ܦܗ ܡܕ ܕܦܒ ܚܕܐ ܒܪܓܐ ܕܥܡܥܘܬܐ ܕܗܘܐ، ܓܐܘܠܐ ܕܗܘܐ ܢܓܕܐ ܢܓܡ

ܡܪܝ ܘܚܢܐ، ܒܐܝܕ ܢܘܟܪܝܐ ܕܣܠܬܝܐ ܘܐܘܚܕܢܘܬܐ ܡܠܝܐ ܒܝܢ ܚܒܪܐ، ܒܝܢ ܡܐܬܐ ܥܠ ܡܐܬܐ ܕܠܐ ܥܒܝܕ ܕܒܢܝ ܐܘܡܬܢ، ܦܝܫ ܡܩܒܠܐ ܘܣܠܒܝܐ. ܡܪܝ ܘܚܢܐ ܥܒܕܐ ܕܗܘܐ ܥܠ ܫܢ̈ܬܐ ܕܬܠܡܝܕܘܬܐ ܕܗܘܐ ܩܐ ܒܢܝ ܐܘܡܬܢ. ܠܝܬ ܗܘܐ ܓܘ ܫܢ̈ܝܐ ܐܝܢܝܐ، ܫܒܝܩ ܠܐ ܕܗܘܘ ܡܬܥܒܕܢܐ ܕܦܠܚܝ ܒܝܢ ܒܢ̈ܬܢ ܒܦܠܚܐ ܕܐܝܡܐܡܬܘܬܐ، ܡܪܝ ܘܚܢܐ ܥܡܠܗ ܚܕ ܕܟܠܗܘܢ ܡܠܬܗ ܠܡܫܠܡܗܘܢ: ܓܘ ܐܝܕܝ̈ܐ ܕܗܘܟܡܐ ܘܡܫܩܠܬ̈ܐ ܓܘ ܒܝܬܐ ܕܢܝܫܘܬܐ. ܐܦ ܝܐ ܗܘ ܗܘܠܗ ܚܝܠܐ ܕܚܝܐ ܡܫܬܘܬܐ ܕܪܝܫ-ܫܢܬܐ ܓܘ ܣܠܢ ܕܫܗܪܕܪܝܐ(سالن شهرداري) ܒܘܬ ܦܪܓܐ ܒܓܝܪܐ ܕܗܘܐ ܐܦ ܠܓܘܬ̈ܢܝܐ ܘܡܪ̈ܕܘܬܐ ܕܗܘܟܡܐ ܕܓܘ ܐܘܪܡܝ. ܢܝܪ ܥܒܘܕܐ ܕܗܘܐ ܚܝܠܐ ܘܒܢܦܩܬܐ (ܣܬܓ̰ܐ) ܪܒܐ. ܐܝܟܐ ܒܝܢ ܫܢܬܐ ܕܗܢ̈ܘܬܐ ܕܢܫܒܚܬܐ ܬܝܢܐ ܘܡܠܒܫ̈ܬܐ، ܕܥܒܘܬܐ ܣܠܒ ܠܡܪܬܒܐ ܕܐܪܬܘܬܐ ܕܐܘܪܡܝ ܘܣܪܕ̈ܘܢܘܬܗ، ܪܫܡܠܝ ܠܓܗ ܡܪܝ ܘܚܢܐ ܘܡܠܡܠܝ ܡܢܗܘܢ ܕܥܒܝܡ ܐܝܟܐ ܪܝܫ-ܫܢܬܐ ܕܒܝܢ ܠܗ ܓܘ ܣܠܢ ܕܗܘܬܠ ܢܝܓܪܐ(هتل نياگارا) . ܗܘ ܐܡܝܪܗ " ܒܢܘܢܐ، ܒܗ ܥܡܠܬܗ ܢܝܪ ܢܘܡܢܐ ܓܘܢܐ ܒܝܢ ܡܕܠܒܢ ܚܒܪܬ ܦܪܓܐ" ܚܠܚܠܒ ܡܢܘܗܝ ܩܪ ܦܨܪ ܥܠ ܣܠܢ، ܩܐ ܦܘܬܢܐ ܘܒܪܓܬܐ ܕܪܝܫ-ܫܢܬܐ. ܥܒܕܐ ܕܒܝܬܠܗܝܬܐ ܚܘܘܒܝܐ ܝܠܗ ܠܢܪܝܐ ܕܡܪܝ ܘܚܢܐ.

ܡܪܝ ܘܚܢܐ ܢܝܪ ܐܬܚܐ ܡܪܐ ܕܚܒܪܐ ܘܫܡܝܫܘܬܐ ܕܗܘܐ. ܐܒܝܢ ܕܣܘܐ ܠܗ ܩܪ ܐܣܘܬܝܐ ܕܣܠܒܘ ܘܒܘܝܐ ܢܝܐ ܠܡܒܝܪܢܗܘܢ ܘܐܝܟܘܠܐ ܢܝܐ ܥܠ ܬܕܗܘܢ، ܗܘ ܡܒܘܣܪܗ ܩܐ ܟܠܗܘܢ ܩܪ ܡܘܠܟܝܐ ܝ ܢܝܐ ܕܐܘܒܢܗܘܢ ܢܝܐ، ܐܝܟܐ ܕܝܠܗ ܘܒܝܢ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܐ

ܐ ܡ ܐܡܝܪ:

ܗܘܐ ܠܗ ܝܠܗܬܐ ܚܕ ܚܕ: ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܢܫܐ ܐܝܢ ܟܠܗܘܢ ܘܝܐ ܡܢܕܝ ܟܐ ܘܕܝܢ ܠܗܘܢ، ܐܝܟ ܘܕܝܢ ܠܗܘܢ، ܡܢܝ ܘܝܒܐ ܘܕܝܢ ܠܗ. ܬܘܒܐ ܒܟܠܝܘܡ ܟܠܠܝܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܚܕ: ܓܡܓܡܐ ܚܝܠܐ ܘܣܢܝܐ ܕܬܠܚܬܐ ܝܠܗܬܐ ܗܘܐ ܗܘܘܢ ܘܠܟܐ (غيرت) ܕܐܬܘܪܝܘܬܐ.

ܡܫܝܐ ܡܢܝ ܘܝܒܐ

ܦܘܩܕܐ ܢܠܗ ܒܠ ܫܠܡ ܕܡܬܦܘܬܐ ܟܐ ܒܢܝܬܐ ܕܢܝܢܘܐ-ܥܡܘܕܝܐ ܕ1972

ܒܢܐ ܠܗ ܟܬܒܐ ..... ܬܘܡܐ ܕܡܢܝ ܕܡܝܢ ܢܠܗ ܐܢܫܘܬܐ.

ܚܘܕܝܐ ܕܐܡܝܢܐ ܐܝܬ ܒܝܠ ܒܝܬܐ ܠܗ ܐܘܡܕ.

ܡܫܒܚܐ ܐܦܪܝܡ ܒܪ-ܝܘܚܢܐ

ܐܢܐ ܒܒ:

ܩܠܐ ܐܪܥܐ:

[illegible]
[illegible]
[illegible] ܡܢ [illegible] ܡܠܟܐ
[illegible]
[illegible]
[illegible]!
[illegible]
[illegible]!

[illegible]:

ܗܐ! ܗܐ! [illegible]!

[illegible]
[illegible]
[illegible]!
[illegible]
ܘܗܘ [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]!

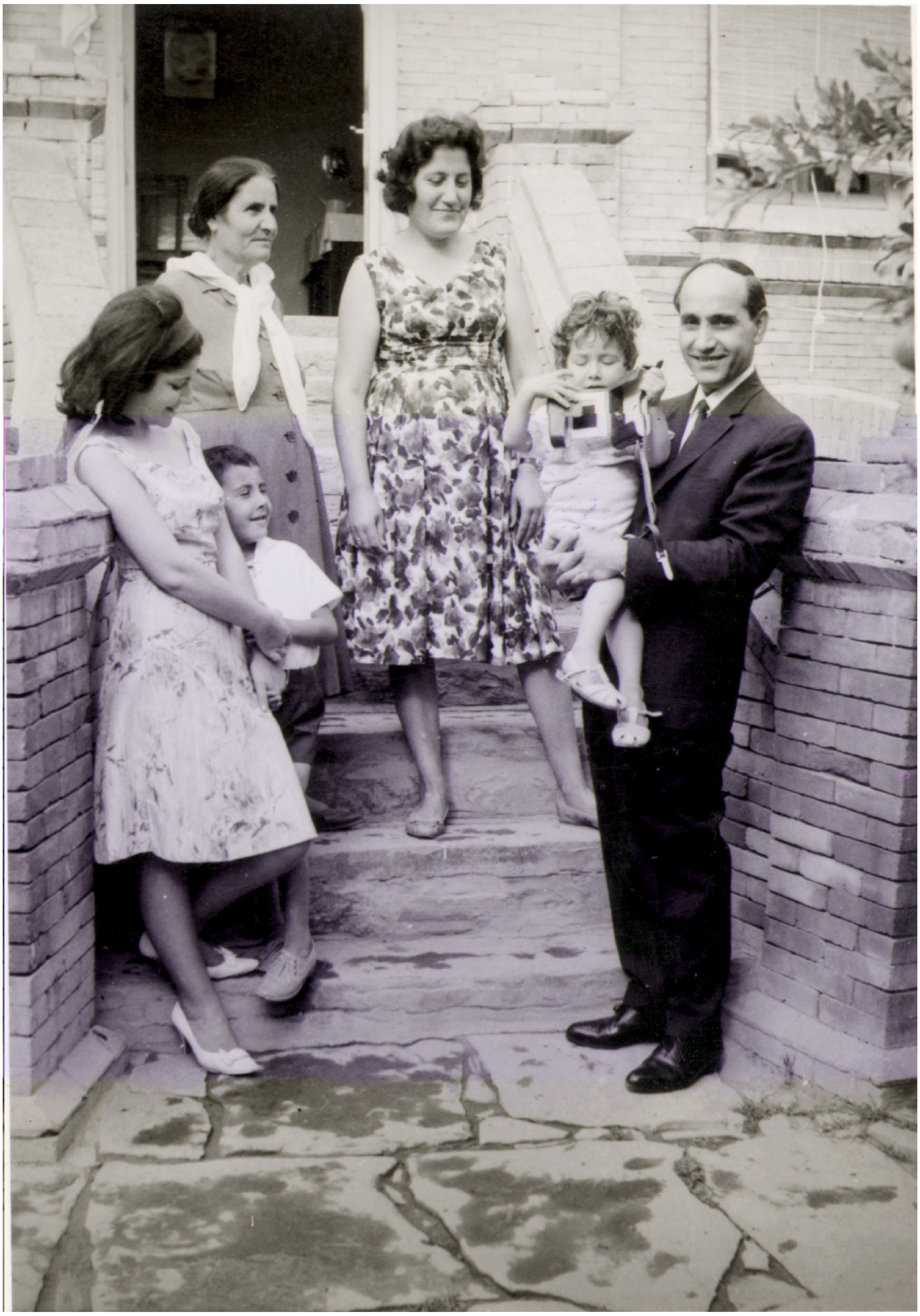

ܡܼܢ ܝܲܡܝܼܢܵܐ: 1-ܐܚܪܝܒ ܕܘܟܬܘܪ ܓܒܪܐܝܠ ܠܗ ܫܡܫܘܢ
ܒܪܬ ܕܘܪܝܢܬܐ (ܠܘܪܝܣ). 2 – ܕܢܝܐ ܒܪ-ܘܕܝܒ 3 – ܡܢܣܬܐ
ܝܡܒ ܥܘܠܡܐ. 4 – ܣܠܒ ܐܪܢ ܗܦܝܐ ܒܢܘܢ ܒܪܬ ܕܘܡܟܠ.

ܕܘܒܵܪܝܼ ܡܢ ܡܕܝܼܢ݇ܬܵܐ ܕܐܘܼܪܡܝܼ - ܐܵܢܵܐ ܗ݇ܘܹܝܼ

ܝܲܠܕܵܐ ܡܘܼܪܕܵܫܝܵܐ، ܗ̇ܘܠܝ ܡܢ ܝܲܬܵܐ ܠܗ ܛܠܝܘ ܕܫܢܝܹܐ ܬܪ̈ܬܥܣܪܵܐ ܘܝܘܡܝ ܕܐܘܪܡܝ ܕܓܪ̈ܫܢܝ ܕܡܬܐ ܡܪ̈ܬܘܬܐ ܐܪܥܘܬܐ ܟܕܝ 1923. ܥܲܠܘܗܝ ܕܡܬܐ ܕܓܘܝܠܢ ܕܐܘܪܡܝ. ܟܕ ܘܝܟܕ ܓܒܝܢܬܐ ܝܠܐ ܓܗ ܗܡܡܢ ܕܫܢܬܐ 1920. ܕܢܚܠܘܗܝ ܥܲܠ ܐܘܪܡܝ، ܚܘܪܡܬܐ ܝܠܐ ܓܗ ܠܒܢܘ ܐܝܟ ܠܢܡ ܓܢ̈ܐ. ܐܝܬܠܝ ܝܡܐ ܫܢܬܐ ܓܘܪܬܐ ܡܝܝ ܘ ܠܢܡ ܐܚܢܘܬܐ ܥܡ ܠܢܡ ܚܘܠܘܬܐ ܘܟܘܪ̈ܬܐ ܡܝܝ.

ܐܝܟܢ ܕܡܫܝܚܐ ܝܘܚ ܥܲܠ ܐܘܪܡܝ، ܕܓܡܐ ܝܘܚ ܟܪܝ ܓܗ ܡܘܡܬܐ ܕܝܘܪ̈ܝܐ، ܟܕ ܚܘܪܬܐ ܝܠܗ ܦܠܚܬܐ ܕܪܘܝܘܬܐ ܓܗ ܡܫܚܪܘ ܕܚܘܡܬܐ ܕܐܘܪܡܝ ܕܟܬܒܐ ܕ(گاروَنسرًا ي شجاع اَلدوُلَـه-). ܐܝܡܐ ܕܘܟܬܐ ܐܝܕܝܐ ܘܐܝܬܗ، ܐܝܟܐ ܕܪܕܐ ܟܘܚܠܦܐ، ܐܝܟܐ ܟܐ ܚܘܡ ܟܐܒ ܠܪ̈ܝ ܕܟܢܝܐ ܡܕܐܝܬܗ ܗܘ̈ܘ ܠܗܘ، ܠܪܟܐ ܓܗ ܐܘܪܟܐ ܘܢܕܟܟܐ ܐܝܢܐ ܗܟܐ ܘܐܝܬܗ. ܟܕ ܝܕ ܫܚܠܐ ܪܟܝܐ ܕܗܘܐ. ܪܝܐ ܦܪ̈ܘܦܐ ܢܝܦܠܘܗܝ ܫܚܠܐ ܟܦܠܘܗܝ.

ܥܝܢ̈ܐ ܕܢܠܘܬܝ ܗܠ ܪܢܥܠܝ ܠܚܕ̈ܪܥܠܬܐ :-

ܕܘܒܵܪܝ ܝܦܟܝ ܠܗ، ܗܕܟܐ ܕܟܠ̈ܝܗ ܡܘܡܫܬܐ ܡܢ ܟܕܪܝܐ ܕܢܠܘܬܝ ܟܐ ܪܓܢ ܠܗܘ.

ܝܦܟܝ ܟܐ ܪܓܢ ܡܕܐܝܐ ܥܡ ܐܡܫܘܐܝܠ ܐܝܫܢܝ ܟܐ ܐܘܠܫ ܗܘܐ ܡܐܝܪ̈ܐ ܥܠ ܕܟܢܐ ܕܟܟܝ ܘܟܐ ܓܢܚܫ ܗܘ̈ܘ ܥܟܠܐ ܥܠ ܐܡܠܬܐ ܕܡܝܘ ܕܥܠܘܗܝ ܦܠܫܬܐ ܕܗܘ̈ܘ. ܟܕܝ ܗܘܝ ܠܐ ܟܢܕ ܗܘܐ، ܘܪܝܐ ܘܐ ܟܐ ܡܢܚܝܡ ܗܘܐ.

ܝܡܝ ܚܕܐ ܒܓܢܒܬܐ ܕܗܘܐ ܩܕ ܦܣܩܬܐ ܘܕܕܐ ܕܚܕܬܐ
ܐܬܘܪܝܬܐ ܥܡ ܠܚܘܪ ܥܐ ܢܕܥܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܟܘܬ ܩܬܓܐ ܥܐ
ܢܥܓܒ ܗܘ̈ܘ ܩܕܐܝܬ ܠܗ ܢܘܠܦܢܐ ܕܟܠܝܬܐ ܘܡܢܚܬܐ . ܗܘܐ ܒܪ
14 ܫܢ̈ܝܐ ܗܘܐ ܟܕ ܢܙ ܡܘܢܝܣ ܠܗ ܘܗܘܝ ܥܡ ܝܚܘܢ ܘܬܠܬܝܢ
ܫܠܬܘܬܗ ܘܫܢܬܐܫܢܬܐ ܒܫܢܬܐ 1915 ܥܡ ܩܦܥܘܢ
ܕܐܘܪܘܣܝܐ ܒܪܐܟܐ ܢܐ ܥܠ ܪܘܣܝܐ ܘܫܪܐ ܫܠܬܘܪ ܠܗ
ܪܘܣܝܐ ܡܢܝܘܢܐ ܢܠܗ. ܘܒܫܢܬܐ 1916 ܒܪܢܐ ܢܐ ܥܠ ܐܘܪܡܝ.

ܒܫܢܬܐ 1927 ܩܕܝ ܘܟܡ ܠܗ ܝܪ ܩܝܬܐ ܬܠܝܣܐ ܠܥܘܡܐ ܥܠ
ܥܘܡܢܐ ܕܐܘܬܢܠܐ . ܩܝܪ ܩܝܐ ܘܩܠܝܐ ܥܠܝܬܐ ܕܗܘܘ ܦܠܣܢܐ
ܥܠܗܘܢ ܘ ܐܬܘܐ ܘܐ ܡܢ ܕܘܓܢܝ ܕܫܪ ܥܫܢܬܐ ܢܠܗ. ܠܘܣܐ ܕܥܠ
ܠܘܕܐ ܕܩܪܡ ܥܘܡܢܐ ܡܣܘܝܐ ܢܠܗ ܩܪ ܥܘܡܢܐ ܦܝܥܐ ܝܠܗ
ܬܘܪܨܐ ܒܫܢܬܐ 1927 .

ܟܢܡܐ ܕܐܕܐܝܐ ܘܐ ܟܐܝܕܝ ܠܗ ܝܪ ܝܡܘܢܐ ܡܢ ܟܬܡܝܐ ܗܘܐ
ܩܪ ܥܡܢܐ ܥܢ̈ܬܐ ܠܐ ܕܗܘܐ ܣܦܝܢܐ . ܕܐܝܬܐ ܕܝܥܘܗܘܢ ܘ ܟܡ
ܢܣܡܐ ܡܦܣܘܩܐ ܕܗܘܐ. ܩܕܝ ܥܢܡܝܐ ܕܐܘܠ ܗܘܐ ܥܠ ܡܬܐ
ܕܡܘܠ-ܥܝܡ ܥܡ ܥܝܬܕܘܗܘܢ ܡܐ ܕܓܢܬܐ ܕܟܢܡܐ، ܩܠܝ ܘܐ ܟܐ
ܠܥܠ ܗܘܐ. ܥܠ ܩܠܝ ܠܗ ܩܪ ܝܪ ܢܡܐ ܟܪ ܥܡ ܐܝܢ ܥܝܬܕ ܕܩܕܝ
(ܥܝܬܕܐ ܕܩܕܝ ܐܝܢ ܕܩܕܝ ܡܠܘܬܐ ܟܐ ܦܪܥܝ ܗܘܘ ܠܗ ܩܝܬܢ،
ܐܝܢ ܥܢܡܝܐ ܕܝܪܥܡܢܝܐ ܟܐ ܐܘܠܝ ܗܘܘ ܥܠ ܡܬܐ) ܥܡܝܬܗ ܠܗ
ܬܠܡܝܕܐ ܕܡܝܢܐ، ܐܢܐ ܘܐ ܩܬܘܪܐ ܒܬܪܘܗܘܢ ܢܣܥܠ ܥܠ ܟܡܪܘ
ܕܡܘܠ-ܥܝܡ ܡܪ ܡܠܝ ܗܘܐ ܠܗ ܡܝܢܐ. ܐܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܒܡܠܘܗܘܢ

ܟܕܒܘܪܘܗ̇ ܗܘܐ، ܡܫܬܠܗ ܥܠ ܒܐܦܐ ܘܡܥܡܕ ܠܗ. ܗ̇ܘ ܐܡܝܪܗ ܩܐ ܟܒܕ ܡܢ ܓܒܐ ܡܥܡܕܬܐ ܠܗ. ܐܝܟ ܐܡܝܪ ܕܓܘܒܐ ܢܠܗ، ܟܕܒܘܪܘܗ̇ ܗܘܐ ܡܫܬܠܗ ܥܠ ܒܐܦܐ . ܟܒܕ ܢܝܢ ܓܘܦܬܐ ܡܢܝܐ ܠܗ. ܗ̇ܘ ܒܪܗ ܐܘܠܗ ܥܠ ܡܫܬܐ. ܡܡܟܐܠ ܡܢ ܒܝ ܥܠܐ ܒܠܠܐ ܕܓܘܢܐ ܢܦܝܠܬܐ ܘܡܒܫܬܐ ܗܘܐ. ܐܝܟ ܟܐܝܒ ܢܩܪܢܐ ܓܘ ܟܢܘܫܬܐ ܒܐ ܩܘܡ ܗܘܐ ܟܠܒܟܐ ܟܬܪܫܬܐ ܕܟܘܠܬܐ ܘܟܘܪܝܐ. ܟܘܠܐ ܕܟܢܘܫܬܐ ܡܢܢܛܘܢ ܠܗ ܟܠܗ ܗܘܘ.

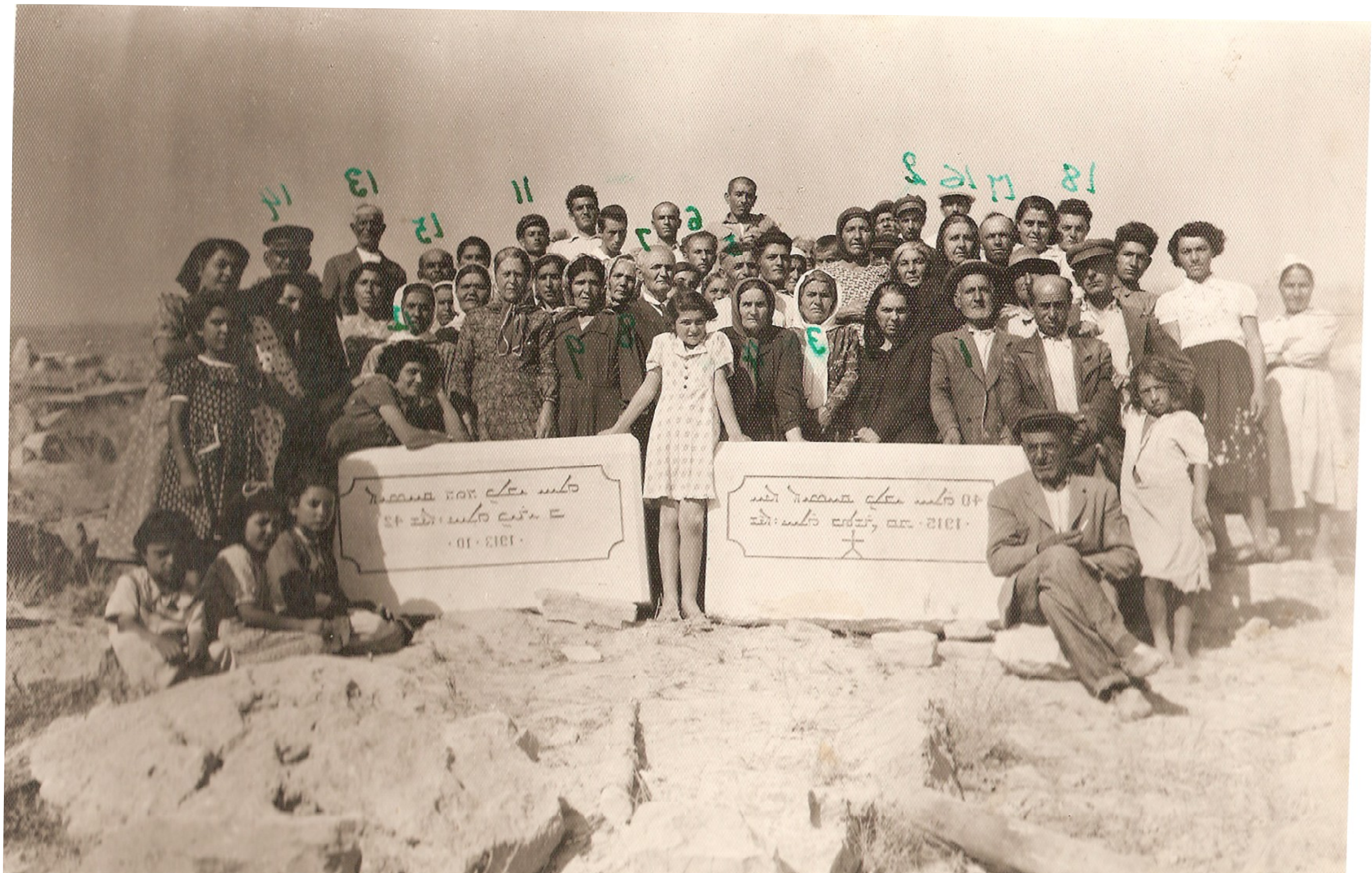

ܐܪܡ ܚܛܒ 2- ܡܘܠܟܐ ܢܡܒ 3- ܓܪܘܡܐ ܢܛܠܒ، ܥܡ ܒܢܝ ܟܘܒܠ ܕܡܘܪܓܐ ܢܝܐ ܡܐ ܡܫܒܬܐ ܕܒܐܦܐ.

ܐܝܬ ܗܘܐ ܚܟܝܡܬܐ ܘܥܬܝܪܐ ܓܘ ܡܕܝܢܬܐ، ܗܘ ܥܬܝܪܐ ܡܘܟܒܕܢ ܠܗ ܕ ܐܪܚ ܗܘܘ ܝܕܥܢ ܡܢܬܗ، ܐܝܟ ܒܡܫܟܚܘܬܐ. ܐܦ ܟܐ ܗܘܢ ܗܘܘ ܡܢܐ ܒܗ ܦܬܚ ܗܘܘ ܡܘܠܝܐ ܘܕܟܐ ܒܘܠܦܢܐ. ܐܗܐ ܡܬܠܐ ܠܗ ܝܗ ܚܟܡܬܐ : (توانا بود –هر که دانا بود)

ܐܢܫ ܡܢ ܓܢܒܐ ܘܩܛܠܐ، ܦܪܝܫܐܝܬ ܡܢ ܓܘܪܢܘ ܪܒܐ ܣܦܪܢ ܟܐ ܐܡܬܝܐ ܗܘܘ، ܒܗܝ ܡܫܟܚܐ ܒܦܘܪܣܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܟܐ ܓܢܒܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܟܢ ܘܝܡܢ ܡܢܐ ܐܪܚ ܒܟܠ ܓܢܒܐ. ܗܘ ܓܢܒܐ ܟܢܫܘܗܝ، ܟܡܫܒܚܘܗܝ ܘܣܢܩܘܗܝ ܗܘܐ ܟܠܗ ܠܗ ܓܢ ܓܘܪܬܐ ܒܟܠ ܪܘܚ ܘܦܓܢ.

ܚܠܬܒ ܓܪܘܡܐ ܓܒܪܬܐ ܕܗܘܐ ܓܘ ܓܪܓܠܦܐ. ܐܝܡܢ ܕܐܬܝܬܐ ܗܘܐ ܟܫܠ ܟܐ ܢܦܠ ܗܘܐ ܟܠܐܪܘܫ ܘܟܐ ܐܘܠܢ ܗܘܐ ܒܟܠ ܓܪܓܠܦܐ. ܐܢܐ ܟܡ ܦܪܝܕ ܓܪܘܒܫܐ ܒܗ ܗܘܐ. ܒܗܝ ܡܫܟܚܐ ܓܪ 10ܟܝܘܬܐ ܟܐ ܗܘܝܐ، ܐܝܡܢ ܕܚܠܬܒ ܡܠܟܠܗ ܡܢ ܟܪܒ ܘܝܬܒ ܡܪ ܐܘܠܐ ܗܘܐ ܗܘܝܢ ܗܘܐ ܡܪܟܢܐ ܕܡܫܝܢܐ ܩܛܠܘܪ (ܟܠܐ ܕܦܝܬܐ ܗܘܘ ܓܘ ܦܓܪܐ ܠܟܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ، ܡܐ ܡܪܟܘܒܐ) ܟܟܒ ܐܡܢܪܘ ܟܐ، ܐܝܬܐ ܝܬܒ ܪܘܒ ܗܘܠܪ. ܐܢܐ ܟܓܒܒ ܘܐ ܪܒܐ ܒܫܒܘܬܐ ܪܫܟܠܒ. ܐܝܬܐ ܚܕ ܟܘܓܠܐ ܓܝܡܐ ܗܘܐ ܩܛܠܒ ܘܐܢܐ ܡܢ ܦܬܪܬܐ ܪܬܝܐ ܕܪܒ ܓܪ ܡܪܢܐ ܘܐܡܠܒ ܘܫܬܐ ܘܡܒܝܘܠܐ. ܐܝܡܢ 2 ܪܢܝܐ ܗܘܠܒ ܕܡܝܢܐ ܘܝܬܒ ܐܝܡܢ ܬܢܝܬܐ ܕܚܕ ܚܪܬܐ ܡܪ ܟܐ ܗܘܝܐ ܗܘܐ ܓܘ ܕܪܬ، ܓܠ ܚܪܬܐ ܟܐ ܡܟܝܢܐ ܗܘܐ ܡܒܝܐ ܘܟܐ ܕܪܝܐ ܗܘܐ ܚܕ ܓܠܐ ܓܘ ܡܒܝܐ ܘܐܢܐ ܐܡܠܒ ܟܐ ܓܡܟܡ ܗܘܘ ܠܗܘܢ.

ܥܠ ܕܒܣܡܠܘܗܝ. ܐܗܐ ܟܠܒܐ ܡܘܒܪܠܗ ܣܒܒ ܐܢܐ ܐܝܬܠ ܗܘܐ ܠܝ allergy ܥܠ ܚܕ ܚܕܒܒܐ ܕܟܠܝܐ. ܘܐܗܐ ܕܘܪܐ ܗܘܐ ܐܝܡܢ ܕܡܝܬܠܗ ܕܘܪܐ ܕܗܘܘ.

ܟܐ ܩܢܝ ܐܗܐ ܙܐ ܬܐܢ ܠܗ ܩܪ ܚܕ ܡܢ ܟܠܒܐ ܕܦܪܠܘܗ (ܐܒܢܐ ܕܚܠܬܝ) ܢܬܐ ܚܠܝܐ ܕܗܘܐ، ܚܕ ܝܘܡܐ ܩܪ ܩܘܪܝܐ ܥܠ ܦܢܝܬܐ ܒܢܫܐ ܐܝܟ ܟܠܒܐ ܡܕܘܪܐ ܝܘܗ ܣܩܘ ܥܠ ܬܠܓܐ، ܡܢ ܩܘ ܒܝܬܐ ܐܢܝܐ 3 ܟܠܒܐ ܕܦܪܠܘܗ ܐܡܫܡܐ-ܡܫܡܐ ܒܐܬܝܐ ܕܗܘܘ. ܐܝܬܐ ܟܠܐ ܬܦܣܠܘܗܝ ܒܐܘܕܠܐ ܘܡܘܪܐ ܠܗܘܢ ܦܠܓܐ. ܩܘ ܟܠܒܐ ܚܠܟܐ ܕܚܠܬܝ ܡܢ ܢܫܐ ܡܣܝܡ ܠܚܘܕܐ ܗܘܐ ܥܠܐܝܒ ܟܠܒܐ ܡܬܒܐ ܩܪ ܚܕ ܩܪܢܘܒܐ ܕܗܘܐ. ܒܩܠܐ ܕܩܢܬܐ ܕܬܒܝܐ ܥܠ ܐܘܪܚܐ، ܐܢܝܐ ܕܩܘܬܐ ܒܢܚܬܐ ܐܬܝܐ ܠܗܘܢ. ܡܚܝܒ ܩܘ ܩܠܐ

ܐܚܪܢܐ ܒܗܐ ܡܢܝܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܢܟܠܐ ܕܡܢܝܢܘܬܐ ܕܬܪܥܝܬܐ ܕܥܠܠܐ ܘܡܫܚܚ ܥܠܠܐ ܒܝܬܝܐ ܗܘܘ ܒܘܪܟܐ ܕܗܘܘ ܐܝܟ ܦܬܚܕ ܫܘܩܐ ܠܗ ܦܠܚܐ. ܫܒܝܚ ܥܘܕܠܐ ܕܟܘܬܢ ܘܕܪܥܬܐ ܕܕܢܪܘ ܐܢܝ ܕܝܡܬܐ ܕܝܢ ܥܠܠܐ ܒܝܐ ܓܒܕܝܒ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܒܫܘ ܦܠܚܐ ܕܥܠܠܐ، ܥܠܠܐ ܕ ܒܢܬܝܒ ܦܘܠܚ ܠܗ ܥܡܟܐ، ܦܫܠܗܘ ܘܒܢ ܠܗ ܫܘ ܥܠܠܐ ܕ50ܬܘܡܢ̈ܐ ܡܢ ܡܝܠܗ ܘܒܢ ܗܘܐ ܢܪ ܘܓܠܐ ܬܘܬ̈ܐ ܟܡ ܢܪ ܝܢܝܢ (ܝܢܝܢ ܒܐ ܐܫܪܝ ܗܘܐ ܠܗ ܒܬܘܬ̈ܐ ܡܪ ܐܘܠܝ ܗܘ̈ܘ ܡܟܠ ܒܘܠܝ ܕܚܝܟܐ ܡܢ ܚܝܟܐ ܦܠܛܝ ܗ̈ܘܘ ܒܢ ܠܗ ܒܘܠܝ. ܐܗܘܐ ܥܘܝܠܐ ܥܡܘܗܝ ܗܝ ܗܘܐ ܕܗܪܬܐ ܕܚܝܟܐ.

ܡܬܐ ܕܓܪܓܦܬܐ ܒܫܢܐ ܟܕ ܢܐ ܐܢܝ 200 ܒܬ̈ܐ ܗܘܐ. ܒܗܘܡ̈ܢܐ ܕܥܡܬܐ ܒܢܥܢܐ ܕܪܡܥܐ، ܟܠܘܠܝܐ ܒܐ ܥܠܡܝ ܗ̈ܘܘ ܠܗܘܢ. ܥܠܡܐ ܒܐ ܐܘܠ ܗܘܐ ܟܠ ܥܘܡܪ̈ܐ. ܐܝܬ ܗ̈ܘܘ 4 ܥܘܡܪ̈ܝܐ : ܡܪܝ ܙܟܝܐ، ܡܪܬܝ ܡܪܝܢ ܘܢܪ ܥܘܡܪܐ ܕܐܘܪܫܠܡܐ. ܘܥܘܡܪܐ ܕܐܘܪܘܫܠܡ. ܥܠ ܓܢܒܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܢܪܐ ܡܪܬܥܬܐ ܕܥܪܘܬܐ ܡܪ ܐܘܦ ܒܠܥܕܐ ܐܬܘܪܝܐ ܒܐ ܡܡܪܝ ܗ̈ܘܘ. ܒܢ ܡܪܡ ܪܡܫܐ، ܒܪܥܝܬܐ ܕܒܢ ܡܪܡ ܦܠܚܐ ܕܬܪܝ، ܡܝܢܐ ܕܫܘܬܐ ܡܘܪܝܢ ܠܗ ܟܠ 2000.

ܐܝܬ ܗ̈ܘܘ ܬܪܝܢ ܟܢܫܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ : ܚܕܐ ܟܢܫܬܐ ܕܡܪܝ ܙܟܝܐ ܘܗܝ ܐܚܪܬܐ ܟܢܫܬܐ ܕܦܩܝܕܐ ܝܢ ܟܢܫܬܐ ܕܐܡܝܪܐ.

ܐܝܢܐ ܕ 14 ܫܢ̈ܝܐ ܗܘܐ ܕܝܘܡܐ ܡܠܟܐ ܘܐܗܘܐ ܗܘܠܢ ܟܡܝ ܫܠ ܕܗܘܝ 21 ܫܢ̈ܝܐ. ܡܢ ܡܥܝܢܐ ܕܐܘܪܘܫܠܡ ܠܗ ܬܘܕܝܬ ܒܘܫܥܝܗܘܢ. ܒܫܘ ܟܕܐ ܥܘܡܪܐ ܝܢ ܗܘܐ ܒܡܪܬܝܒ ܠܗ ܦܝܬ-

ܝܘܡܐ. ܐܝܢܐ ܡ̈ܠܐܟܐ ܡܘܒܠܝܢ ܠܗ ܒܝ ܦܪܕܝܣܐ، ܫܒܒ ܡ̈ܠܐܟܐ ܕܡܝ ܪܟܐ ܡܘܒܝܪܬܪܘܢ ܗܘܐ.

ܐ̈ܢܐ ܟܬܝܒܬܠܗ ܒܫܢܬܐ ܕ1949 ܓܘ ܬܗܪܢ، ܒܡܕܝܢܬ ܠܝܫܦܘܢ ܕܟܬܒܐ ܘܫܪ ܕܝܩܝܪ ܟܕ ܢܐ ܒܡܕܝܢ ܡܢ ܟܘܫܟܐ ܕܐܪܒܘܬܐ.

ܬܟܡܘܬܐ ܪ̈ܒܐ ܒܐ ܡܣܟܢ ܗܘܐ ܠܗ. ܟܠ ܢܝܫ ܠܗ ܚܕ ܢܘܟܪܝܐ ܢܫܡ ܐܢܫܝܢ ܘܟܘܪܐ ܪܚܡܬܐ ܠܒܢܐ ܕܐܘܪܐ، ܐܢܐ ܕܒܥܠܝܢ ܚܕܐ ܡܪܢܐ. ܓܘ ܢܝܫܐ ܠܒܢܐ ܕܡܪܢܐ ܦܘܠܝܬ ܠܝ ܘܪܘܦܐ ܠܝ ܓܘ ܡܝܢܐ ܚܕܟܐ ܡܠܫܢܐ، ܫܘ ܠܒܢܐ ܚܕ ܒܠܐܪ ܟܘܬܪܐ ܘܐܘܦ ܒܠܒܠܐ ܗܘܐ ܠܗ ܦܠܫܢܐ ،ܝܡܝ ܐܡܪܗ ܢܫܐ ܚܘܐ ܠܐ ܥܡܘܠ ܪܦܝ ܠܗ.

ܝܡܝ ܒܝ ܒܕܝܬܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܗܘܐ. ܩܬܐ ܘܐ ܒܝ ܘܟܘܪܘܬܐ ܥܘܕܪܗ ܥܠ ܟܘܡܪܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܡܢ ܟܡܘܩܐ ܕܗܘܐ ܥܠ ܢܝܫܐ. ܟܘܬ ܬܕܟܐ ܥܡܝ ܪܥܝܡܘܗܝ ܗܘܘ ܓܘ ܪܦܬܪ ܕܫܝ ܟܕܬܐ. ܟܕܪܐ ܕܟܠܒܟܐ ܝܗ، ܗܘܐ ܟܡܬܢܬܐ ܓܘ ܐܘܪܡܝ، ܐܝܬ ܗܘܘ ܬܠܬܐ ܡ̈ܠܟܐ ܐܘܪܫܠܡ: ܡܠܟܐ ܕܪܚܘܡܐ ܟܐ ܢܒܝܐ: ܗܘܐ ܟܪܘܘܬܐ ܓܘ ܟܘܡܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ، ܡܠܟܐ ܦܪܝܫܘ ܟܐ ܢܒܝܐ: ܗܘܐ ܠܬܡܡܬܘܬܘܢ ܓܘ ܡܬܘܬܐ ܕܐܘܪܐ ܕܢܘܠܝ، ܘܡܠܟܐ ܕܗܝܠ ܦܝܫܐ ܕܗܘܐ ܪܚܝܡܬܐ ܡܢ ܡܬܘܬܐ ܕܐܘܪܐ ܕܪܢܝܒܘ. ܐܝܬ ܕܡܠܟܐ ܕܪܚܘܡܐ ܘܠܗ ܟܪܡܝܢܘܬܐ، ܡܠܟܐ ܦܪܝܫܘ ܘܡܠܟܐ ܕܗܝܠ ܥܠ ܚܕ ܐܡܪܗ ܡܢ ܐܢܐ ܝܬ ܗܘܝ ܡܠܟܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܕܘܪܫܘܬܐ ܡܟܘܝܢ ܠܗ ܡܢ ܟܕܬܐ ܦܘܠܚܢܐ ܠܗ ܠܬܪ̈ܝܢ ܫܘܡܟܐ: ܝܢܐ ܫܘܡܟܐ ܬܫܘܬ ܡܪܘܢܝܘܬܐ ܕܡܠܟܐ ܦܪܝܫܘ، ܝܡܟܢܐ ܕܗܘܐ ܓܘ

ܟܘܡܪܐ، ܩܕܡܝܬܐ ܕܝܪܡܝܟܐ، ܗܘ ܦܘܫܩܐ ܐܚܪܢܐ، ܡܢ ܒܬܪ ܟܘܬܪܢܐ ܕܝܪܡܝܟܝܬܐ. ܗܘܝܐ ܕܩܘܡܐ ܘܦܝܫ ܒܢܝ ܒܝܬܐܘܗܝ ܠܟܐ ܩܪܝܒ ܗܘܐ ܠܗ. ܐܝܟܐ ܗܘܝܐ ܕܩܘܡܐ ܦܪܝܫܐ ܡܢ ܩܡܝ ܕܐܡܝܪܝܟܐ ܕܗܘܐ.

ܒܫܢܬܐ ܕ 1954 ܡܣܛܪ ܡܝܠܪ ܥܡ ܚܕ ܓܢܒܪܐ ܒܥܕܬܐ ܕ ܡܫܘܕܪܢܐ ܐܬܠܗܘܢ، ܥܠ ܐܘܪܡܝ. ܒܗܝ ܥܕܢܐ ܗܘܝܐ ܕܩܘܡܐ ܕܐܘܢܓܠܝܐ ܕܐܡܝܪܝܟܬܐ ܕܡܫܘܕܪܢܐ، ܡܢ ܐܘܪܡܝܐ ܒܐ ܐܬܝܬܐ ܗܘܐ. ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܗܘ ܦܘܫܩܐ ܕܐܡܝܪܝܟܬܐ، ܬܠܝܬ ܬܠܝܬܝܢܐ ܕܡܦܢܝܐ ܕܟܬܒܘܢܐ ܐܡܬܚܡܐ ܗܘܐ. ܡܢ ܗܕܐ ܩܛܠܐ ܘ ܫܡܥܬܐ ܬܠܝܬܝܬܐ ܕܟܘܡܪܐ ܒܐ ܩܪܝܒܐ ܗܘܐ ܥܠ ܡܣܛܪ ܡܝܠܪ.

ܡܣܛܪ ܡܝܠܪ ܒܒܢܘܗܝ ܗܘܐ ܕܩܪܘܒܘܬܐ ܘ ܡܕܢܚܝܬܐ ܩܣܕܪ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܥܠ ܠܥܕܬܐ ܕ ܦܪܘܛܣܛܢܬܐ ܩܕ ܩܪܝܐ ܗܘܐ ܣܕܪܢܐ ܡܫܠܡܢܐ ܥܒܕ ܠܗܘܢ ܒܪܫܝܬܐ. ܡܢ ܗܕܐ ܒܬܪܟܐ ܕܡܢܬܝܬܐ ܩܕ ܐܝܬ ܗܘܘ ܒܠܥܕܬܐ ܐܘܪܬܕܘܟܣܝܬܐ، ܓܘܡܪܐ ܚܠܘ ܘܟܬܒܘܫܝ ܡܬܪܒ ܠܗ ܒܬܪܬܐ ܕܒܠܥܕܬܐ ܕܦܪܫܐ.

ܐܝܟܐ ܐܘܦ ܒܢܘܡܣܐ ܕܣܪܒܕܝܐ ܕܠܒܝܐ ܒܗ، ܗܘܐ ܒܟܘܡܪܢܝܬܐ ܠܗ ܩܕܕܫܝܬܐ، ܒܗܝ ܗܪܟܐ ܠܐ ܐܘܠ ܗܘܐ ܥܠ ܟܘܡܪܐ، ܐܝܟܐ ܟܐ ܒܢܘ ܗܘܐ ܩܕ ܡܣܛܪ ܡܝܠܪ، ܒܪܕܘܝܐ ܗܘܐ ܒܡܣܕܪܐ ܕܓܘܢܝܐ ܡܫܠܡܢܝܐ، ܡܬܘܡܝܐ ܩܠܝܬܐ ܘܒܓܘܢܝܐ ܩܕ ܐܬܒ ܥܠ ܟܘܡܪܐ.

ܣܕ ܢܘܡܐ ܒܣܕܪܐ ܓܘܢܝܐ ܐܬܪܢܝܐ ܬܦܣ ܠܗܘܢ ܒܒܒ ܘܐܡܪܗܘܢ، ܩܕܝܫ ܡܬܘܡܝܫ ܥܡܗܘܢ. ܐܡܝܪ ܬܒܝܬܗܘܢ.

ܐܡܪܗܘܢ ܢܘ ܩܐ ܡܪܕܝ ܠܐ ܗܘܬ ܐܟܘܡܪܐ ܥܠ ܥܘܡܪܐ. ܩܕ
ܡܫܬܪ ܡܠܟܢ ܡܪܕܝ ܠܗ ܟܢܝܐ. ܐܡܪܝ ܒܣܘܟܐ ܫܬܗܘܢ ܐܢܐ ܠܐ
ܗܘܢ ܒܡܘܟܢܐ ܐܘܠܡ ܥܠ ܥܘܡܪܐ، ܠܐ ܗܘܢ ܒܕܟܐ ܡܪܕܝ
ܩܘܡܐ ܝܠܗ. ܫܘܡܐ ܠܗܘܢ ܥܠ ܡܢܕܝ. ܒܪܡܐ ܕܣܕܟܕܐ
ܥܩܠܝ ܐܝܘܐ ܡܢ ܡܪܕܝܢ ܕܡܕܪܫܐ ܘܪܣܥܠܝ ܥܠ ܥܘܡܪܐ. ܣܘܐ
ܠܝ ܓܘܢܩܐ ܡܥܠܡܢܐ ܬܝܒܐ ܝܐ ܟܕ ܫܘܥܕܫܕ ܐܣܓܝ ܥܠ ܢܩܒܐ
ܠܗ. ܟܪܘܙܘܬܐ ܘܐ ܐܣܓܝ ܒܠܥܢܐ ܕܦܪܨܘܦܐ ܠܗ، ܘܡܢܝܬܐ ܘܐ ܫܪ
ܐܝ ܝܐ ܐܝܢܐ ܒܠܥܢܐ ܕܦܪܨܘܦܐ. ܬܘܣܥܒܝ ܩܕ ܩܕܡܝܬܐ ܡܢ
ܕܫܬܐ ܕܓܠܝܥ ܥܪܝ. ܒܪܡܐ ܕܟܪܘܒܬܐ ܪܣܥܠܝ ܥܠ ܕܫܬܐ
ܕܓܠܝܥ. ܣܘܠܝ ܐܓܐ ܡܪܥܢܐ ܟܩܘܫܕ ܕܐܝܒܘܫܕ ܟܒܪܗ.
ܓܦܝܠ(ܝܕ ܟܠܘ ܓܘܪܬܐ) ܡܠܝܬܐ ܕܫܘܐ ܡܢ ܝܠܕܐ ܘܟܝܬܐ
ܐܬܪܝܐ. ܡܪܥܢܐ ܡܢ ܒܬܐܪ ܣܕ ܓܠܘܬܐ ܓܠܥܠܗ ܡܢ ܣܕ ܡܢ
ܓܘܢܩܐ ܩܕ ܡܢܟܐ ܕܟܬܒܗܫܕ ܫܘܐ ܐܬܗ ܩܪܐ ܠܗ. ܡܢܟܐ
ܒܠܥܢܐ ܕܦܪܨܘܦܐ ܫܘܐ. ܡܢ ܢܬܐܪ ܕܦܪܩܠܗ ܡܢ ܩܪܝܬܐ، ܡܪܥܢܐ
ܩܕܡܠܗ ܘܐܡܪܗ ܡܢܝ ܐܝܬ ܠܗ ܣܕ ܣܘܥܒܝ ܐܬܗ ܘܡܥܕܘܡ. ܐܢܐ
ܩܕܡ ܟܠܕܫܕ ܐܝܕܝ ܡܘܪܟܐ ܠܝ ܘܥܘܪܐ ܠܝ ܒܠܥܢܐ ܕܐܫܘܪܝܐ
ܘܐܡܪܝ ܩܕ ܐܢܐ ܥܠ ܕܐܝܐ ܢܟܬܐ ܓܘܪܫܐ ܝܗ ܐܝܢܐ
ܒܠܥܢܐ ܕܓܢܐ. ܐܝ ܐܣܬܗ ܠܘܝܐ ܕܥܠ ܓܘܕܐ ܕܟܘܡܪܐ ܠܐ
ܝܬܗܘܢ ܡܪܝܗ، ܡܪܝܕܫܗ ܠܗ. ܣܘܝܕܫܗ ܩܕ ܒܠܥܢܐ
ܐܬܗܘܪܝܐ ܝܠܗ. ܢܘ ܩܐ ܡܪܕܝ ܐܕܝܐ ܓܗ ܐܫܐ ܓܦܝܠ ܒܠܥܢܐ
ܕܝܡܪܓܗ ܠܐ ܝܬܗܘܢ ܒܡܪܝܐ ܘܡܥܘܝܢܐ؟ ܐܡܪܝ ܐܫܐ ܢܝܬܐ
ܕܓܝܘܓܗ ܝܠܗ. ܓܗ ܢܝܬܐ ܕܓܝܘܓܗ ܒܠܥܢܐ ܕܓܝܘܓܗ

ܩܕܡܝܗܘܢ. ܐܡܝܪ، ܒܫܪܪܐ ܕܡܫܘܒܚܬܐ ܕܟܐܢܘܬܐ ܡܠܘ ܒܗ ܡܠܟ
ܢܐܬܐ، ܡܢ ܚܘܝ ܒܡܕܐ ܦܪܨܘܦܐ ܒܗ ܟܕ ܐܝܟ ܐܒܐ ܒܥܠܡܐ ܕܐܬܐ
ܩܕܘܡܝܢ. ܥܡ ܡܕܡ ܕܐܬܝܐ ܡܬܚܙܝܢ ܠܝ ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܥܡ ܒܪܢܫܐ
ܘܐܡܝܪ ܡܬܚܙܐ ܡܢ ܬܚܡܗܘܢ. ܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܡܢ ܒܬܪܗܘܢ ܬܚܝܬ
ܐܢܫ ܒܥܠܡܐ ܐܚܪܢܐ ܒܗ ܩܕܘܡܝܢ.

ܡܪܘܒܝܬܐ ܥܡܝܩ ܢܐܬܐ، ܥܕܡܐ ܡܢ ܬܪܝܢ ܐܢܫܐ ܒܟܠܗܘܢ ܐܡܝܪܝܢ
ܠܥܠܡܐ ܕܐܬܐ: ܡܬܩܪܝܐ ܒܝܘܡܗܘܢ ܥܡܝܩܐ ܠܗ ܦܠܓܘܬܗ.

ܐܝܟ ܐܝܬ ܕܒܪܢܫܐ ܥܡܝܩܐ ܥܡ ܩܕܡܝܐ ܕܐܬܚܙܝܬ ܕܓܠܝܢ
ܩܕܡܝܐ ܘܚܙܝܢ ܥܡܝܩܐ ܠܗ ܡܬܚܙܝܢܘܬܐ ܕܐܬܒܪܝܘܬܐ ܕܐܬܚܙܝܬ
ܕܓܠܝܢ ܚܙܝܢ ܐܝܬ ܥܡܝܩܐ ܠܝ ܒܡܘܬܐ ܐܚܪܢܐ ܡܢ ܒܗ ܩܕܡܝܢ
ܠܗܘܢ ܒܢܐܬܐ. ܐܝܬܐ ܥܡܝܩܐ ܠܝ ܡܬܚܙܝܢ ܠܥܠܡܐ ܐܬܢܝܬܐ
ܡܐܢܐ ܘܒܢܝܢܫܐ. ܥܡ ܢܦܩ ܚܕ ܥܡܝܩܬܐ ܫܘܡܠܝܐ ܘܗܕܐ ܕܡܬܚܙܝܐ
ܒܚܝܘܬܐ ܕܗܘܘ ܒܥܠܡܐ ܕܐܬܐ.

ܡܢ ܢܦܩ ܕ ܕܫܘܒܚܐ ܕܓܠܝܢ ܚܕܪܘ ܥܠ ܠܥܠܡܐ ܐܬܚܙܝܬ. ܘܢܦܫܗ
ܥܡܝܩܐ ܠܝ ܒܡܦܩܬ ܕܡܬܚܙܝܐ. ܡܕܡ ܒܟܠܗܘܢ ܐܡܝܪ ܡܐ ܐܝܟ ܒܪܢܫܐ
ܡܢ ܒܗܕܐ ܕܡܫܘܒܚܬܐ ܡܬܚܙܝܢ ܠܗ ܡܬܚܙܝܐ، ܒܡܘܬܐ ܕܘܡܝܐ
ܕܒܥܠܡܐ ܕܫܘܒܚܐ ܡܢ ܒܗ ܩܕܡ ܚܕܥܒܕܝܢ ܠܗ ܒܟܠܗܘܢ ܕܢܦܩ
ܡܬܚܙܝܐ، ܡܬܚܙܝ ܠܗܘܢ ܘܡܬܢܚܝܢ ܠܗܘܢ ܥܠ ܡܬܚܙܝܐ ܘܐܝܬ
ܒܡܘܬܐ ܕܒܥܠܡܐ ܕܦܪܩܝܐ، ܩܕܡܝܐ ܡܥܒܕܝܢ ܠܗܘܢ ܡܢ ܚܝ
ܐܢܫܐ ܟܠ ܡܢܐ ܡܬܚܙܝ ܠܗܘܢ. ܩܕܡܝܐ ܘܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܐܝܟ ܘܐ
ܐܡܝܪ ܡܬܚܙܝܢ ܡܢ ܒܗܕܐ ܕܫܘܒܚܐ ܒܠܝܬܗܘܢ، ܡܕܡ ܡܬܚܙܝܐ
ܘܠܐ ܐܬܚܙܝܬܗܘܢ ܒܢܝܫܐ ܐܢܝܪ ܠܗ ܡܬܚܙܝܐ. ܩܕܡܝܐ ܘܐ

ܐ ܡ ܐ ܒܝܕ

ܟܒܝܠܗܘܢ. ܓܫܪܐ ܡܫܠܡܢ̈ܝܬܐ ܟܕ ܚܘܐ ܠܗܘܢ ܦܛܒܐ،
ܦܛܠܗܘܢ ܒܬ ܟܘܡܢܐ ܘܐܝܢܐ ܠܐ ܐܬܛܐ ܠܗܘܢ.
ܟܢܘܘܛܐ ܘܡܢܐ ܚܕܢܗܘܢ ܥܠ ܠܟܢܐ ܕܟܝܢ.

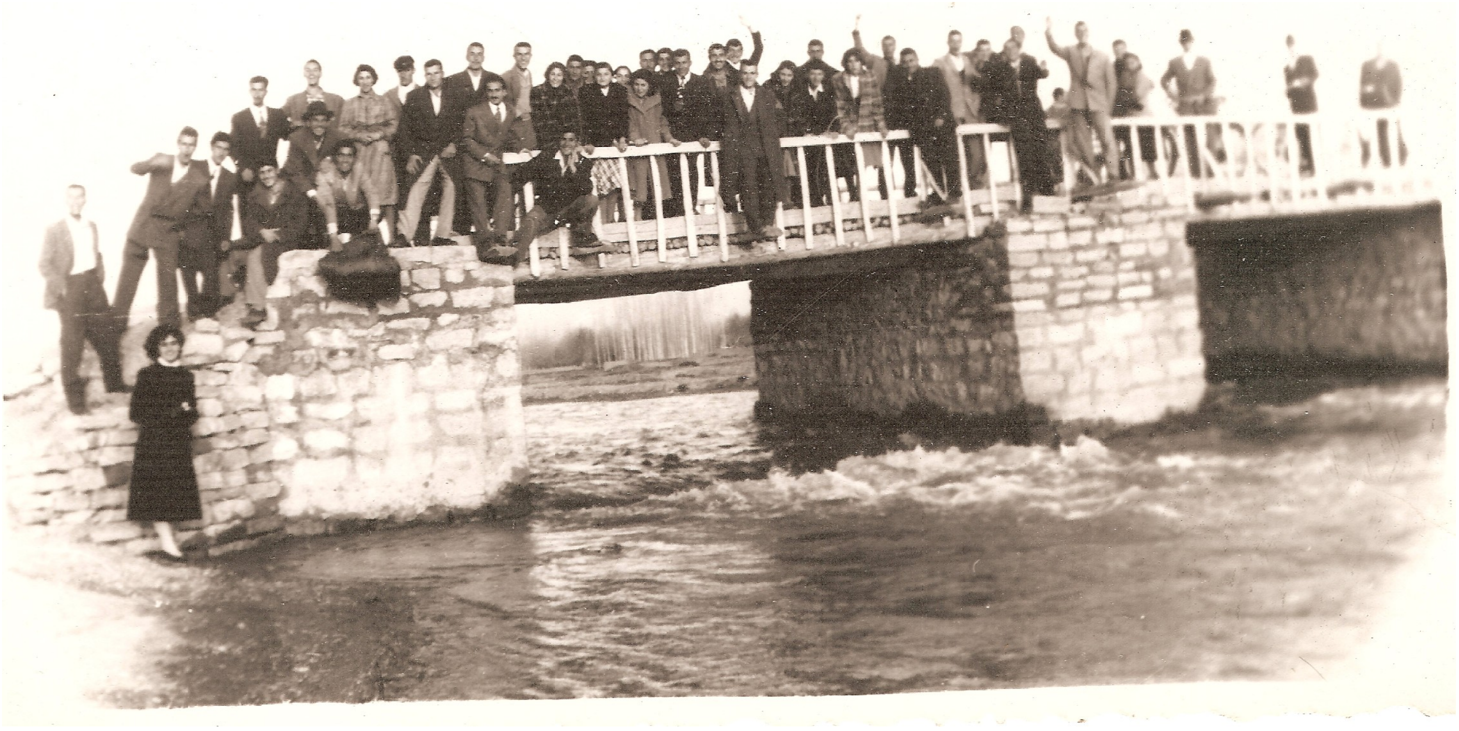

ܕܗܘܐ ܕܦܠܝܚ ܢܫ̈ܐ ܘ ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܢ ܓܙܪܬܐ ܘܟܘܪ̈ܐ ܦܠܝܛܐ ܡܢ ܡܕܝܢ̈ܬܐ .
ܐܢ̈ܐ ܝܬܒ̈ܐ ܦܫܝܛܘ ܠܓܢ̈ܐ ܥܠ ܓܫܪܐ ܕܢܗܪܐ ܕܚܒܘܪܐ.1935

ܟܠܐ ܝܗܘܢ ܗܘܐ ܩܕܡ ܬܪܥܐ ܕܒܝܬ، ܡܫܬܪ ܡܠܟ ܟܡ
ܢܕܟܟܐ ܗܕܡ̈ܐ ܕܫܝܚܬܐ ܬܒܪܬܐ ܝܬܐ ܟܡܘܢ ܐܝܬܗ ܠܗܘܢ (ܒܝܢ
ܟܘܡܪܐ ܦܠܓܐ ܕܗܘܘ) ܩܡܝ ܚܘܪܐ ܠܗܘܢ ܟܠܝܠܗܘܢ. ܡܫܬܪ ܡܠܟ
ܐܡܪܝܘ، ܗܐ ܡܪܕܝ ܟܐ ܝܘܬ ܟܟܒܫܐ ܐܚܝܢ ܟܘܡܪܐ ܥܡܕܝܚ ܠܗ.
ܕܫܡܠܝ ܡܢ ܕܪܝܘܫ ܠܘܝܠܝ ܠܘܝܐ ܕܒܟܠ ܒܘܕܐ ܕܟܘܡܪܐ
ܡܘܚܘܝܐ ܠܝ. ܐܡܪܝ ܐܢܫܐ ܟܘܡܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܬܘܪܓܘܡܢ ܝܬܐ
ܗܐ ܟܢܡ، ܢܘ ܟܐ ܝܠܗ ܕ ܕܝܘܝ ܗܕ ܟܠ ܡܕܕܝ ܕܢܟܝܬ ܟܒܪܬ. ܐܢ
ܢܟܝܬ ܡܟܝܚܬ ܗܐ ܡܫܠܡܢܝܐ ܘܐܠܘܝ ܟܗ ܡܢܟܘ ܕܕܡܘܕܝܐ ܡܬܪܝ
ܟܘܡܪܐ ܘܡܟܝܚ. ܐܢܝܐ ܟܗ ܐܘܡܐ ܟܘܡܪܐ ܠܐ ܟܒܦܚ ܗܐ
ܡܫܠܡܢܝܐ ܡܟܝܚܬ، ܗܒܒܐ ܐܝܬ 10 ܟܢܬܐ ܡܫܠܡܢܝܐ ܟܒܪܬ
ܠܗܘܢ ܒܪܫܬܢܝܐ ܟܐܒܐ، ܐܘܡܐ ܟܘܡܪܐ ܝܬ ܬܠܚܝ ܠܗ ܒܪܟܡ.
ܐܡܪܝ ܐܝܬ ܐܡܢܟܐ ܝܘܬ، ܗܬܘܝ ܢܪ ܚܘܪܕܐ ܠܝܬ ܐܢܝܐ
ܗܬܝ ܪܟܐ ܐܝܬ.

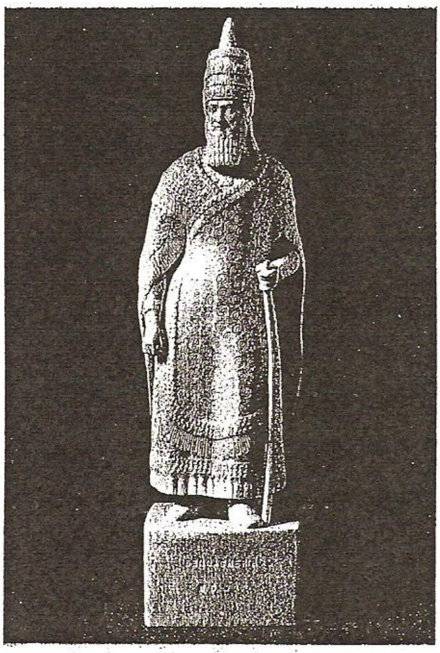

ܚܕܐ ܨܘܪܬܐ ܕ"ܒܪܚܫ" ܡܠܟܐ
ܗܘܪܨܬܐ ܒܫܢܬܐ 1868

ܒܐܝܢ ܫܢ̈ܝܬܐ ܥܒܘܪ̈ܢܐ ܠܗܘܢ ܒܦܠܓܐ (ܫܪܫܐ ܕܐܒ̈ܗܐ ܕ ܛܘܪ̈ܝܐ) ܒܐ:ܢܫܘܬܗܘܢ. ܐܝܟ ܗܘܐ ܝܕܥ: ܓܘܢܝܐ ܡܫܘܚܠܦܐ ܕܡܕ̈ܝܢܬܐ، ܥܡܘܡܝ ܓܒܐ ܝܘܡܢ، ܩܐ: ܛܒܥ̈ܬܐ ܕ ܦܐܘܐ ܕܥܠܝܡܘܬܐ ܕܓܒܐ ܕܛܘܪ̈ܝ ܗܘܐ. ܐܡܝܪ̈ܐ ܗܘܘ ܩܛܘܗܝ ܐܝܟ ܒܪܘܡ ܘܐܠܘܗܝ، ܒܥܦܘܡܝ ܩܛܘ ܕܒܥܠܡܐ (ܡܫܟܟ ܕܕܡܝܘܬܐ ܕܚܡܕܐ). ܡܢ ܒܬܪ ܝܚܝܕܘܬܐ ܓܘ ܕܘܫܡܝ، ܦܘܪܫܐ ܠܗܘܢ ܩܐ: ܩܛܘ ܒܚܠܝܬܐ ܕܝܘܡܐ ܢܟܐ. ܓܘ ܕܘܫܡܝ ܚܘܐ ܠܝ ܚܘܠܟܐ. ܐܟܐ ܐܟܠ ܡܢܘܐ ܕܚܢܐ: ܢܫܢܐ ܡܝܘܡܝ ܝܦܝܟܐ، ܟܠ ܕܫܦܘ ܡܢܘܐ ܐܚܢܢܐ ܛܪܚ ܕܐܓܢܐ ܓܠܝܐ ܗܘܘ ܦܚܘܪܐ ܒܝܒ. ܐܝܢܐ ܡܫܟܟ ܡܝܢܐ ܪܟܐ ܕܗܘܘ ܠܐ ܗܘܘ ܒܡܝܢܐ ܚܒܪܝ. ܡܢ ܒܬܪ ܕܦܠܛܠܝ ܡܢ ܕܘܫܡܝ، ܡܢܪܝ ܘܚܕܐ ܐܡܝܪܐ ܕܗܘܐ ܩܐ: ܛܝܡܘܗܝ، ܪܒ ܓܒܐ ܐܬܐ ܟܡܠܝ، ܐܝܬܠܝ ܥܘܓܬܐ. ܪܚܠܝ، ܒܘܡܪܘ ܡܒܝ ܩܐ: ܓܐ ܢܕܒܝܬ ܡܝܝ ܡܘܕܝܡܛܠܘ؟ ܐܡܪܝ ܠܐ. ܐܡܪܘ ܢܝܬܐ ܚܒܘ، (ܐܗܐ ܐܢܫܐ ܒܫܦܝ ܚܕ:ܢܐ ܛܒܥܬܐ ܕܡܟܫܬܐ ܕܚܘܝ-ܕܝܢܐ ܕܒܝܬܐ ܕܐܘܢܝܠܬܐ ܕܗܘܐ.

ܡܢ ܓܘ ܩܪܢܐ ܕܕ:ܫܘܬܐ ܕܓܠܝܡ ܓܘ ܒܠܝ ܚܝ:ܪܡܐ ܓܘ ܢܫܐ ܘܡܘܬܐ ܫܠܝ ܠܡܝܚܪܘܗܝ، ܕܐ:ܬܠܝܛܘܬܐ (باشگاه ورزشي آشور). ܡܢܝܫܐ ܡܢܕ ܘܚܕܐ ܝܘܫܠܗ ܕܘܟܬܐ ܩܐ ܐܗܐ ܡܝܚܪܘܗܝ، ܕܐ:ܬܠܝܛܘܬܐ) ܢܫܬܐ ܕܡܢܕ ܛܘܒܐ ܐܘܕܘ) ܝܚ: ܒܝܢܬܐ ܚܛܝܡܐ ܩܐ: ܐܕܐܢܐ ܢܫܫܒܐ ܠܗ. ܒܗ ܒܝܘܐ ܘܟܝ ܩܐ: ܢܥܝܠܗ ܘܪܒܐ ܐܚܒܘܪ ܡܢ ܩܐ:ܡ

ܡܘܬܒܐ ܦܫܝܛܬܐ ܝܠܗ ܥܡܘܬܐܫܬܐ ܘܪܝܫܢܘܬܗܘܢ ܘܐ ܥܡܝܩܐ ܠܒ.
ܡܢ ܒܬܪ ܚܕܬܐ ܕܡܘܬܒܐ ܗܘܐ ܒܥܒܕܗ ܦܫܝܛܬܐ ܐܚܪܢܬܐ
ܕܡܕܝܢܬܐ.

ܡܢ ܒܬܪ ܚܕܬܐ ܕܫܘܪܝܬܐ، ܟܠܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܦܫܘܪܐ ܥܠ
ܐܚܪܢܝܘܬܐ (احوال) ܕܡܕܝܢܬܐ، ܐܝܟ ܒܬܦܫܛܝ ܒܝܢ ܥܡܡܐ
ܡܬܘܬܐ. ܡܕܝܢܬܐ ܫܡܥܐ ܘܕܘܢ ܕܒܬܘܢ ܬܠܝܬܐ ܘܫܢܬܐ
ܕܗܘܘ. ܗܢ ܗܕܐ ܡܬܘܬܐ. ܒܬܘܬܐ ܕܟܪܝܣܛܝܢܐ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ
ܘܡܬܘܬܐ ܐܝܟ ܬܪܝܢ ܟܠܗܘܢ ܫܢܝܐ ܕܗܘܘ.
ܐܬܪܘܬܐ ܚܕ ܕܠܐ ܘܙܘܐ، ܐܝܟܐ ܒܪܚܢܐ ܫܠܝܐ ܥܒܘܪܐ ܠܗܘܢ
ܕܡܥܒܘܬܐ ܦܠܫܬܐ، ܗܕܐ ܟܕ ܠܗ ܡܬܘܬܐ ܕ10 ܥܒܘܬܐ ܠܗ
ܡܕܝܢܬܐ ܪܒܐ ܟܠܐ ܫܬܐ ܬܘܪܝܠܗܘܢ. ܗܢ ܗܕܐ ܠܗ ܡܬܘܬܐ.
ܗܕܐ ܡܘܬܒܐ ܠܗܘܢ ܒܥܘܙܠܝܐ ܟܕ ܐܝܟ ܕܐܘܪܒܐ ܗܘܘ
ܐܠܗܝܐ ܚܪ ܢܘܗܪܐ، ܐܝܟ ܡܢ ܕܡܥܠܠܗܘܢ، ܒܪ ܫܡܥܘܢ
ܕܪܗܘܢ ܐܠܘܪܝ. ܐܝܟ ܘܡܢ ܠܗܘܢ ܐܬܪܘܬܐ ܡܘܬܪܠܗܘܢ ܟܠܗܐ
ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܫܒܥܝܢ ܘܐ ܠܗ ܡܬܘܬܐ. ܗܕܐ ܟܕ ܠܗ ܫܒܥܝܢ
ܡܬܘܬܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܗܢܝܢܐ.

ܕܥܘܪܐ ܡܕܝܢܬܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܬܠܬܐ ܫܢܝܐ. ܚܕ ܡܢ ܐܢܠܗ
(ايالت) ܕܢܝܫܢܐ ܕܗܘܐ ܠܚܕܐ ܕܒܗܢܐ، ܗܘ ܐܝܢܐ ܚܕ ܡܢ ܐܢܠܗ
ܦܬܚܐ ܕܗܘܐ ܥܠ ܡܢܚܘ ܕܒܝܬܐ. ܗܘ ܕܬܠܬܐ ܡܢ ܡܢܚܘܐ
ܕܒܝܬܐ ܚܕ ܢܥܒܘܕ ܕܢܝܫܢܐ ܕܗܘܐ ܥܠ ܕܢܘܙܐ ܕܫܠܝܘ ܘܗܘ

ܪܫܘܡܐ ܐܝܢܐ ܚܕ ܕܪܘܓܐ ܕܡܫܘܚܐ. ܓܘ ܐܬܪܐ ܣܢܝܬܐ ܟܬܒܝܐ، ܡܘܣܝܩܝܬܐ ܘܙܡܪܐ ܒܐ ܦܫܛ ܗܘܐ ܚܝܐ. ܦܫܝܛܘܬܐ ܝܐ ܘܚܕܠܗܘܢ ܟܠܗܘܢ. ܐܢܝܐ ܟܠܗܘܢ ܒܐ ܡܪܡܝ ܗܘܐ ܠܗܘ ܘܟܦܢܐ. ܐܢܝܐ ܒܥܘܛܐ ܒܪܚܠܐ ܕܪܡܫܐ ܒܐ ܡܪܢܫܝ ܗܘܘ ܠܗܘܢ. ܒܗܘ ܡܕܒܪܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܚܕܐ ܙܡܪܬܐ:
(خياباني سولامي شام---يار گلَنده توز اولماسون) . ܝܥ ܒܐܬܘܪܝܬܐ ܕܐܟܝ :
ܐܡܪܐ ܝܠܗ
(ܚܝܒܢܝ ܣܘܠܡܝ ܫܡ ---- ܝܐܪ ܓܠܢܕܐ ܬܘܙ ܐܘܠܡܣܘܢ)

ܦܠܛܐ ܬܝܢܐ ܕܬܪܝ ܘܚܕܪ ܕܡܘܬܒܬܗ ܚܕ ܐܘܡܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ .

ܐܬܘܪܝܐ ܗܘܐ ܡܢ ܕܘܪܐ ܩܕܡܝܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܥܝܫܢܐ. ܐܝܟܐ ܥܘܪܐ ܠܗ ܡܢ ܐܬܪܢ ܐܘܪܡܝܐ ܓܘ ܐܘܪܡܝ، ܩܪ ܡܥܘܡܪܐ ܕܗܘܐ ܐܝܟ ܚܕ ܡܠܟܘܬܐ ܬܚܘܬ ܡܪܕܘܬܐ ܕܪܘܡ ܓܢܣܐ. ܐܝܟܐ ܕܘܟܬܐ ܚܕ ܡܫܝܢܐ ܘܥܘܪܐ ܡܢ ܡܘܪܝܐ ܕܗܘܐ. ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܐܬܘܪܝܐ ܐܝܟ ܚܕܐ ܥܕܬܐ ܕܒܝܬܐ ܗܘܘ ܕܘܟܬܐ ܡܢ ܡܘܪܝܐ، ܦܠܚܐ ܕܗܘܘ ܡܠܐ ܐܘܪܡܝ. ܒܗܘ ܡܕܝܢܬܐ، ܥܠܝܬܐ ܕܡܠܟ ܟܕ ܠܚܡܐ ܕܡܥܘܡܪܘܬܐ ܕܗܘܐ ܡܢ ܩܘ ܕܗܘܐ ܩܪ ܐܬܘܪܝܐ ܒܠܚܘܕ ܚܕܐ ܦܪܢܣܐ ܡܥܘܡܪܐ ܕܗܘܐ ܟܠ ܐܢܫܐ ܕܒܝܬܐ ܕܗܘܘ، ܥܠܝܬܐ ܕܡܠܟ ܡܢܐ ܠܗܘܢ ܡܫܚܐ ܕܡܘܗܝ ܠܗ ܓܘ ܐܫܪܐ ܐܠ ܡܦܪܡܝ ܗܘܐ ܠܗ ܩܐ ܐܬܘܪܝܐ. ܐܬܘܪܝܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܒܢܝܢ. ܐܝܠܗܐ ܟܠ ܡܬܚܙܝܢܐ ܗܘܐ ܡܢ ܕܘܪܐ ܕܐܬܪܝܬܐ، ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗܘܢ

ܐܠܗܐ ܐܝܢܐ ܘܐ. ܐܗܐ ܦܪܘܡܝܬܘܣ ܢܘܚ ܟܘܒ ܘܗܕܐ ܡܢ ܦܫܝܛܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܩܐ ܢܘܢ ܕܝܢܐ. ܩܕ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܐܟܝ ܡܘܫܠܡܘܗܝ ܥܠ ܢܝ̈ܚܬܗܘܢ. ܕܟܢܘܫܬܐ ܟܐ ܡܝܘܣ ܦܪܡܝܣ ܩܕ ܐܠܗܐ ܐܟܪܝܐ ܡܫܬܘܕܥܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܢܘܫܐ ܕܗܘܐ ܘܟܐ ܡܬܢܘܝܐ. ܗܢ ܕܡ ܐܗܐ ܦܟܕ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܢܫܐ ܒܕܘܟܬܐ ܕܗܘܐ ܕܡ ܢܟܬܒܗܘܢ ܗܘ ܡܢܕܒ ܕܥܠܝܡܐ ܡܟܢܘܫܗܘܢ ܗܘܘ.

ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܥܢܝܢܐ ܡܫܟܝܢܐ ܝܢܐ. ܕܡ ܗܕܐ ܐܝܟ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܦܫܝܛܐ ܟܕ ܗܘܝܐ ܟܘܡܐ ܢܫܘܬܐ ܘܦܠܝܚܐ ܕܡ ܡܫܬܘܕܥܬܐ ܡܢ ܢܫܘܬܐ، ܐܝܟ ܠܗܘܢ ܥܠ ܐܬܘܪܡܝܒ، ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܟܠ ܗܘܘ ܡܢܘܝܐ ܦܘܡܦܬܐ ܢܫܝܟܐ ܡܬܕܡܝܢ. ܥܠ ܟܠܝ ܠܗ ܐܝܢܐ ܝܘ ܟܪܡܐ ܚܘܢ ܗܘܘ ܐܝܟ ܥܡܟܐ ܠܝ ܡܟܐ ܕܬܝܟܐ، ܢܝܫܠ ܥܠ ܐܬܘܪܝܐ. ܘܐܝܟ ܕܗܘܝܐ ܠܝ ܡܟܐ ܝܟ ܡܕ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܟܝܬܗܘܢ، ܝܟ ܐܡܪܢ "ܝܡܠܟܘܢ ܗܘܝܐ ܗܘܐ ܥܡܝܛܬܐ".

ܢܫܐ ܕܡ ܡܕܡ ܥܢܝܬܐ ܕܦܠܚܬܐ، ܐܝܒ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܓܠܗ ܟܢܡܝܟܐ، ܡܡܟܝ، ܡܘܦܝ، ܬܘܕܗܘܢ ܘܬܓܪܝܘ ܥܘܢܝܐ ܗܘܘ ܒܥܘܓܠܐ ܕܓܢܝܬܐ ܕܡܥܝܢܝܐ ܠܘܬܐ ܕܓܢܝܐ. ܒܘܬ ܡܕܓܐ ܬܢܝܦܘܪܬ (transport) ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܟܐܒܕܐ ܘܗܕܐ ܒܘܥ ܕܐܝܢܝ ܕܗܘܐ. ܕܡ ܢܟܪ ܟܢܝܬܐ ܕܢܝ-ܡܢܝܟܐ ܓܘ ܐܝܢܝ (ܐܘܪ̈ܗܝܐ ܕܡ ܓܢܝܐ، ܐܝܠܗܝ̈ܐ ܕܡ ܡܟܢܓܐ ܘܐܡܢܝܬܐ ܕܡ ܬܒܝܬܐ) ܐܝܢܝ ܣܕܢܦ ܥܠ ܐܬܘܪܢܝܐ ܕܟܡܢܝܐ، ܡܕ ܐܡܢܝܬܐ ܡܡܓܘܝܐ ܗܘܐ ܗܢܬܐ ܡܢܐ ܐܘܪ̈ܗܝܐ. ܒܘܬ ܡܕܓܐ، ܐܡܪܗܘܢ "ܐܝܢܝ ܗܘܠܗ ܓܢܝܐ ܕܓܠܝܒܘܬܐ"

ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܢ ܟܠ ܕܘܟܬܐ ܕܐܝܬܝܢ ܒܠܒ̈ܘܬܗܘܢ ܒܐܗܐ ܡܘܓܠܐ. ܒܘܬ ܡܕܒܪܐ ܚܕܟܡܐ ܓܘ ܒܬܝ̈ܐ ܡܘܪ̈ܐ ܠܗܘܢ ܒܟܘܟܐ ܡܢ ܐܘܪܡܝ ܠܟ̈ܢܐ ܕܡܘܝܢ، ܘܬܠܟܝܗܝ. ܐܢܐ ܗܘܝܐ ܠܗ ܡܘܪ̈ܢܐ ܕܡܬܩܢܬܐ ܕܡܬܘܬܐ.

ܚܕܐ ܐܘܪܚܐ ܐܚܪܬܐ ܩܐ ܡܣܝܒܬܐ ܕܙܘܙܐ، ܗܘܠܗ ܒܠܒܬܐ ܒܦܘܠܚܢܐ ܓܘ ܟܘܝܬ (ܟܘܝܬܐ). ܐܗܐ ܐܬܪܐ ܟܪ ܡܘܪܐ ܠܗ ܒܡܬܩܢܬܐ ܕܒܢܝ̈ܢܐ ܘܐܘܪ̈ܚܬܐ، ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܐ̈ܢܫܐ ܚܟܝ̈ܡܐ ܕܡܘܒܢܝܐ، ܝܢ ܗܕܟܐ ܦܘܠܚܢܐ ܓܗܘܢ ܒܘܟܪ ܙܘܕܐ ܝܢ ܐܝܬ، ܩܕ ܫܡܥܬܐ ܙܘܕܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܗܘܘ. ܡܫܟܚ ܠܝܬ ܗܘܐ ܩܐܠܐ ܢܚܦܐ ܬܚܬܐ، ܙܘܢܐ ܚܝ ܐܓܪ̈ܝܬܐ ܟܐ ܥܒܕܪ ܗܘ̈ܘ ܠܗܘܢ ܒܝܕ ܦ̈ܪܩܐ. ܦ̈ܪܩܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܐ̈ܢܫܐ ܩܕ ܙܘܢܐ ܚܝ ܐܓܪ̈ܝܬܐ ܟܐ ܡܫܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܓܠܐܝܬ، ܘܡܢ ܢܝܫ̈ܐ ܕܐܝܬ ܒܦܘܫܬ ܟܐ ܥܒܕܪ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܒܝܬܐ ܕܡܓܝܠ، ܘܢܝ̈ܢܐ ܕܡܥܝܢܐ ܝܢ ܦܢܘܪܡܐ ܡܢܐ ܕܓܢܘܦܫܬܐ، ܘܐܝܟ ܙܐ ܓܐ ܡܫܪܒ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܟܝܢܐ ܕܡܬܘܬܐܝܗܝ ܓܘ ܡܬܘܬܐ. ܝܢ ܙܐ ܡܟܢܒ ܦܟܢܐ ܡܘܕܪܐ ܟܐ ܡܓܢܐ ܗܘܐ ܟܝܢܐ ܕܡܬܢܘܗܝ ܬܪܝܢܐܝܬ ܒܐܕܪܫ ܕܡܬܠܐ. ܟܒܪܐ ܕܗܘܐ ܩܕ ܓܘܬ̈ܐ ܐܕܪ̈ܫܢܐ ܟܐ ܦܥܡ ܗܘܐ ܚܘܝܐ. ܩܐ ܓܚܟܐ ܟܐ ܦܥܡ ܗܘܘ ܒܘܬ ܐܢܫܐ ܐܕܪܫ: "(ܡܪܝܡ ܡܘܟܝܢ ܬܘܒ ܐ: - ܚܝܐ ܒܐ ܢ ܦܘܠܬܐ - ܪܘܒܪܘܝ ܟܘܪܬܐ - ܒܡܢ ܪܘܝ ܢܚܘܚܬܐ"). ܐܢܫܐ ܓܘܪܦܟܐ ܓܘ ܡܕܢܚܐ ܟܐ ܝܕܥܝ ܡܪܕܝ ܠܗ ܦܘܠܬܐ، ܝܢ ܡܪܕܝ ܠܗ ܒܘܪܬܐ ܘܪܩ ܡܕܝܐ ܡܪܕܝ ܠܗ ܦܟܘܣܬܐ.

ܐܢܫܘܬܐ ܝܠܗ ܕܓܠܒܝ ܓܘܒܬ ܫܢܬܐ ܕܒܟܝ ܡܒܬܘܬܐ ܕܓܠܐ ܡܦܠܚܝ ܗܘܘ ܠܗܘܢ:

ܓܘܫܢܬܐ ܓܘܪܬܐ ܕܡܘܕܘܡ ܠܗ، ܟܪܡܠܬܐ ܕܐܘܪܘܫܢܝܐ ܗܘܘ ܠܗ ܐܘܪܚܝܢ. ܐܡܐ ܕܪܘܡܝܠ ܕܗܘܐ ܩܘܠܐ ܕܗܘܐ ܕܡܕܒܪܢܝܐ ܕܫܠܘܬܐ ܓܘܪܬܐ ((ܢܘܪܘܙ، ܒܪܝܟ ܘܡܬܠܠܝ) ܓܪܒܘܡܕ ܗܘܐ ܕܪܝܐ ܓܗ ܬܕܗܘܢ. ܒܝܬܐ ܐܡܐ ܕܗܘܐ ܕܦܪܟܝ ܗܘܐ ܠܗ ܐܘܪܚܝܢ ܒܝ ܐܝܢ. ܐܝܟ ܩܪ ܟܪܝܐ ܠܗܘܢ ܓܢܐ ܕܬܘܕܕ ܘܕܝܗܘܩܪܬܘܬܐ. ܐܡܐ ܥܘܓܠܐ ܗܘܐ ܠܗ ܟܪܡܠܬܐ ܣܕܐ ܥܡܬܐ. ܐܬܦܪܝܐ ܟܕ ܓܢܒܘܪܐ ܒܝ ܟܘܬܘܡܫܬܘܬܐ، ܥܘܪܐ ܠܗܘܢ ܦܠܓܐ ܒܝ ܐܘܪܚܝܢ. ܫܟܕ ܩܐ ܓܠܕܘܕ ܡܓܒܘܕܐ ܗܘܐ ܕܡܟܬܒܝ ܥܝܟܐ ܓܗ ܫܒ ܓܟܐ ܩܕ ܓܢܒܘܪܐ ܕܗܘܐ ܡܪܗܫ. ܢܕܟܝܟܐ ܡܘܟܬܒܠܗܘܢ ܓܗ ܓܟܐ ܕܘܪܘ ܟܝܕ ܡܘܪܕܪܝܐ، ܩܕ ܦܪܩܝ ܠܗ ܓܟܘܕ ܒܝ ܐܒܕܐ ܕܕܝܢܘܩܪܬܘܬܐ. ܠܐ ܡܝܪܐ ܦܟܪ ܫܪܒܬܐ ܩܕ ܐܒܬ ܗܘܐ ܐܝܟ 20 ܫܢܬܐ ܟܟܟܐ ܐܬܦܪܝܐ، ܩܕ ܒܝ ܩܕܡܘܬܐ ܫܬܘܪܝܐ ܕܐܬܠܡܝܐ ܕܗܘܘ ܘܡܣܘܓܘܪ ܗܘܐ ܕܦܟܒ ܕܢܝܘܩܪܬܘܬܐ. ܐܝܟ ܟܐܢܪܬܐ ܦܟܠܗܘܢ ܡܗܝܟܐ ܢ ܟܪܡܠܗܘܢ.

ܐܒܝ ܕܓܫܩܐ(ܩܘܟܒܢ) ܕܐܝܬܝ ܥܘܪܐ ܠܗ ܩܪܒܝܐ ܟܠ ܬܘܒܪܢ، ܓܗ ܐܘܪܚܝܢ ܢܕܟܝܟܐ ܓܠܒܓܐ ܟܒܪܗܘܢ ܓܗ ܡܬܘܬܐ ܕܟܝ ܫܬܩܝܐ ܘܫܠܝܟܠܗܘܢ ܠܟܝܕ ܕܐܒܬ ܗܘܘ ܠܗܘܢ. ܐܡܐ ܥܘܓܠܐ، ܘܡܫܩܬܐ ܕܡܝܐ ܟܠ ܗܕܓܐ ܥܘܓܠܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܓܠܠܐ ܕܐܬܦܪܝܐ ܟܪܩܒ ܒܝ ܓܗ ܡܒܬܘܬܐ، ܢܕܟܝܟܐ ܐܬܝܐ ܠܗܘܢ

ܠܡܕ̈ܝܢܬܐ ܘܢܪܕܒܢܐ ܐܬܠܗܘܢ ܥܠ ܬܘܒܗܘܢ ܐܢ ܕܒܥܝܐ ܐܬܪ ܝܐ ܕܡܫܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܠܡܠܟܐ.

ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܓܝܐ ܩܪܝܒ ܗܘܘ ܢܚܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܓܒܪ̈ܐ ܠܗ ܡܠܟܘܬܐ ܘܡܬܪܝܒ ܗܘܘ ܡܕܪ̈ܒܢܘܬܐ ܘܒܪܢ. ܒܡܠܟܐ ܐܢܫܐ. ܐܝܟܐ ܕܡ ܒܟܕܘܬܐ ܬܠܝܬܗܘܢ ܘܡܘܚܪܢܘܬܗܘܢ ܥܠ ܩܝܕܝ ܩܕ ܒܦܠܚܢܐ ܩܒܠܐ ܕܪܒܘܬ ܘܬܘܪܘܬܗܘܢ ܗܘܐ.

ܐ̈ܬܘܬܝܢܬܐ ܥܠ ܡܨܥܝܘܬܐ ܘܐܪܒܥܬܐ ܕܬܪܝܢ ܒܡܫܝܚܐ ܕܦܪܬܐ ܘܦܠܚܘܬ ܒܝܬ ܢܗܪܝܢ.

ܒܫܢܬܐ ܕܒܠܚܘܕܐ ܕܐܝܬܝܗ ܒܘܬ ܬܫܥܝܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܘܐܪܐܡܐ ܕܢܝܘܬܗܘܢ ܕܡ ܩܕܡ ܦܠܚܘ̈ܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܬܫܥܝܬܐ ܘܒܢܪ̈ܘܬܐ ܕܐܪܡܝܐ، ܦܝܫܬ ܝܠܗ ܒܫܢܬܐ ܒܢܐ ܫܢܝ ܘܒܘܪܬܐ ܠܗ ܐܘܪܚܐ. ܐܝܟܐ ܒܫܢܬܐ ܝܬܡ ܒܫܢܬܐ ܠܒܢܝܬܐ ܕܡ ܒܫܢܬܐ ܕܬܫܥܝܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܒܢܝ ܩܝܡܬܐ ܐܚܪ̈ܢܝܐ، ܒܗ ܩܕܡܝܬ ܒܘܝܪ ܘܗܕܐ ܠܡܦܩܬܐ ܓܠܝܢܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܢܫܐ ܠܗ ܐܬܪܘܢܝܬ ܢܡ ܐܝܬ ܕܐܒܪܗܡ، ܕܡ ܦܫܝܬܐ ܥܠ ܐܬܪܘܢܝܬ ܕܡ ܐܝܬܐ ܕܬܘܪܝܢ.

ܒܫܘܬܦܐ ܕܒܫܢܬܐ ܕܫܢܝ، ܦܝܫܬܐ ܝܠܗ ܫܘܝܐ ܡܬܒܥܐ ܦܪ̈ܝܫܬܐ ܒܘܬ ܓܘܢܝܐ ܕܥܠ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܡܢ ܐܝܟܐ ܓܝܐ ܡܫܝܐ ܡܬܓܠܝܢܗܘܢ ܘܡܢܝܐ ܠܗܘܢ.

ܐ

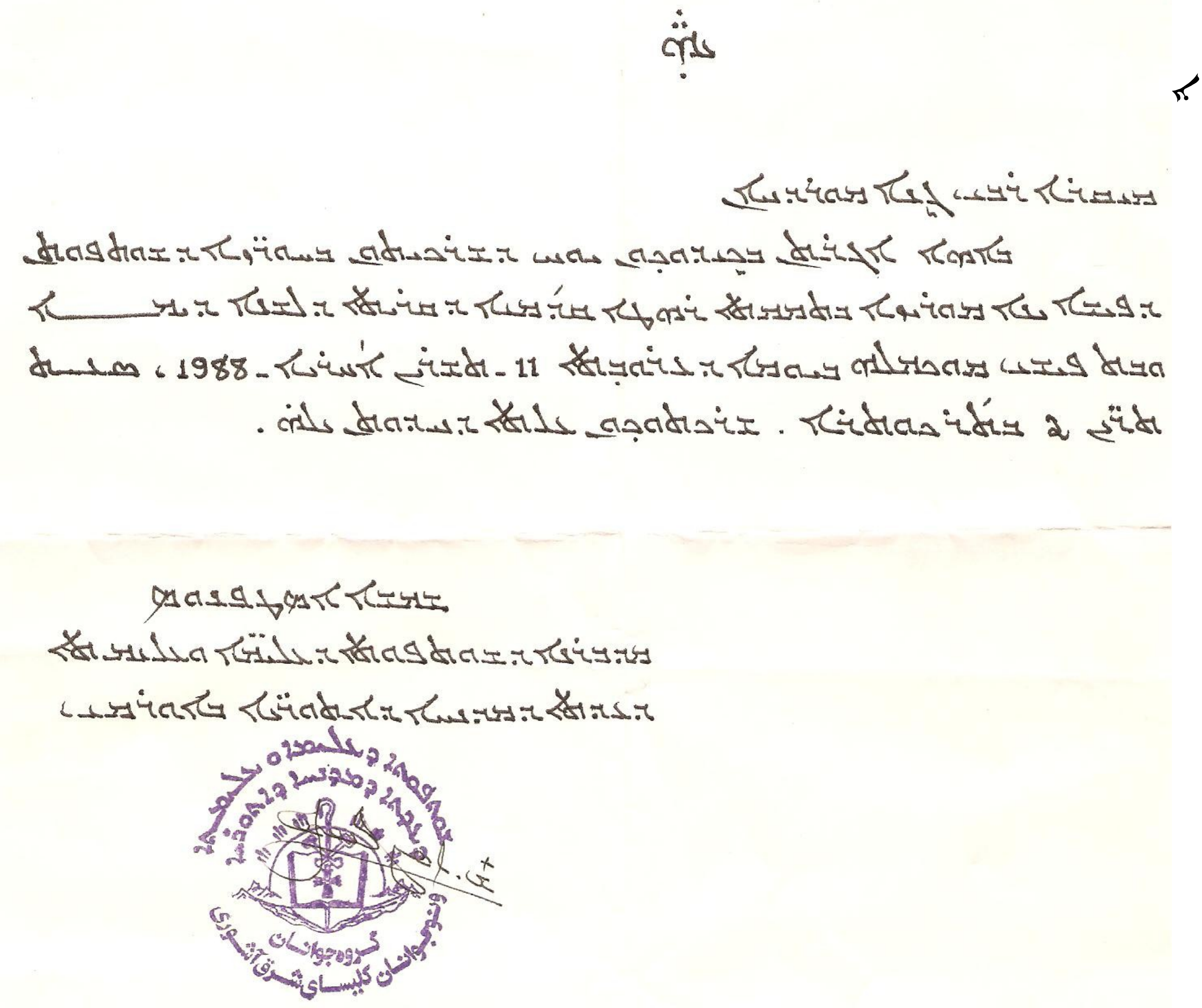

ܡܝܩܪܐ ܪܒܝ [illegible] ܡܩܪܝܢܐ

ܫܠܡܐ ܐܓܪܬ [illegible]

[illegible]

[illegible] 11 - ܬܫܪܝܢ ܐܚܪܝܐ - 1988 ، [illegible]

[illegible] .

[illegible]

[illegible]

ܡܵܢܵܐ ܦܪ ܢܕܪܢ ܐܡܪܝܟܝܐ ܐܣܝܐ ܕܪ ܘܠܝܡ ܐܡܪܝܟܝܐ ܡܪܝܐ ܘܦܪܡܵܐ ܠܘܥܵܐ ܕܓܘ ܡܕܪܫܬܐ ܕܡܫܝܚ ܕܐܡܪ̈ܝܟܝܐ ܕܓܘ ܐܘܪܡܝ. ܗܵܕܟܵܐ ܡܫܘܚܐ ܝܗ ܠܦܓܐ ܘܡܒܘܦܪܐ ܕܟܬܒ̈ܬܐ ܕܐܝܕܐ ܡܢ ܐܝܢܝ ܓܒܕ ܗܕܓܐ ܕܗܘܐ ܟܬܒܬܗ. ܚܕܐ ܡܟܒܫܬܐ ܠܗ ܒܝܬ ܚܐܪܘܬܐ ܡܢ: ܒܝܘܗܝ ܡܒܘܠܝܚܘܗ ܠܗ ܘܟܠ ܘܪܩܐ ܕܒܝܘܓܐ ܕܒܝܬ-ܣܡ̈ܡܢܐ (داروخانه) ܟܬܒܘܗ ܠܗ

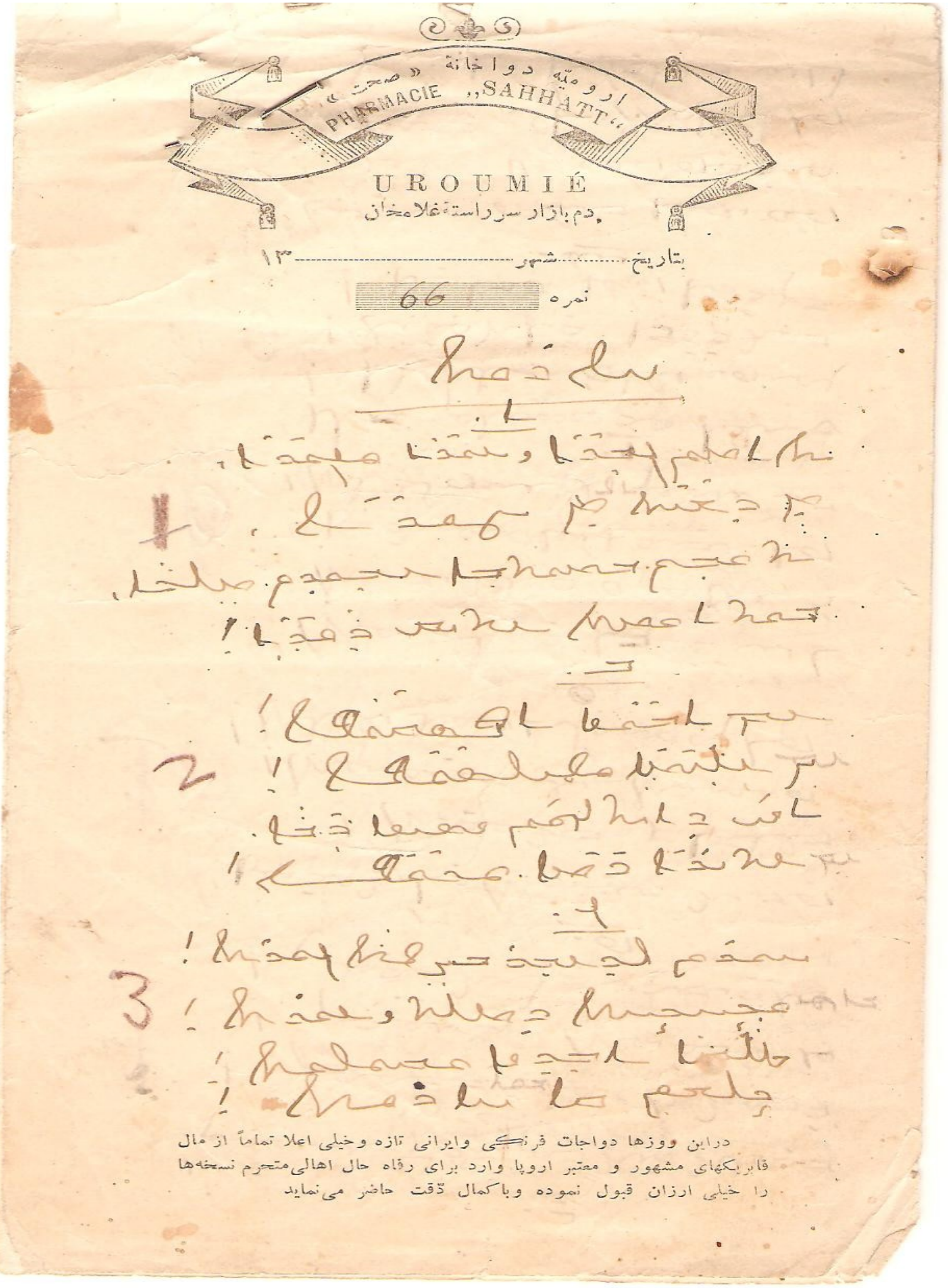

ارومیه دواخانه «صحت»

PHARMACIE „SAHHATT"

UROUMIÉ

دم بازار سر راسته غلامخان

بتاریخ .... شهر ۱۳

نمره 66

[illegible]

1 [illegible]

2 [illegible]

3 [illegible]

دراین روزها دواجات فرنگی وایرانی تازه وخیلی اعلا تماماً از مال فابریکهای مشهور و معتبر اروپا وارد برای رفاه حال اهالی محترم نسخه‌ها را خیلی ارزان قبول نموده وباکمال دقت حاضر می‌نماید

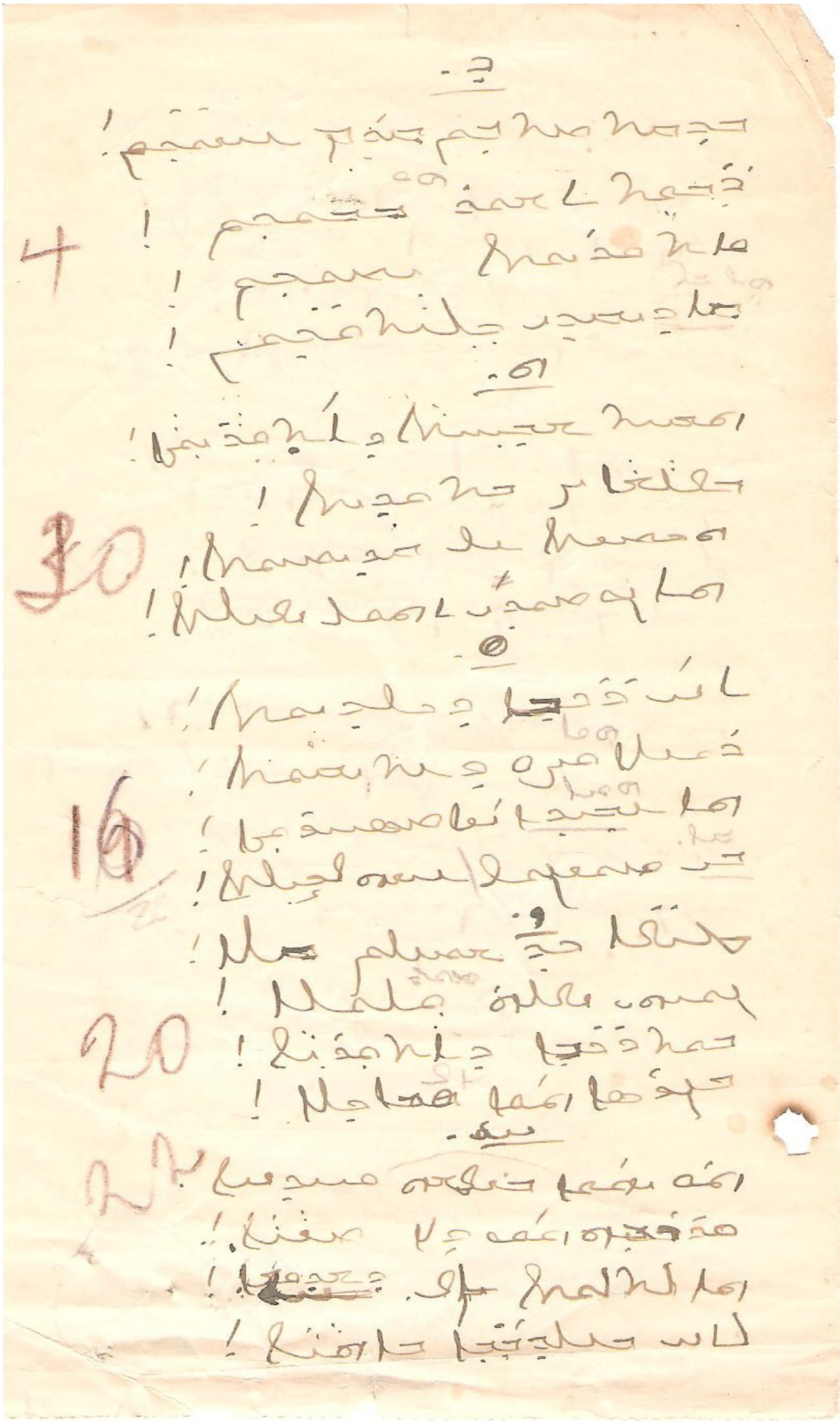

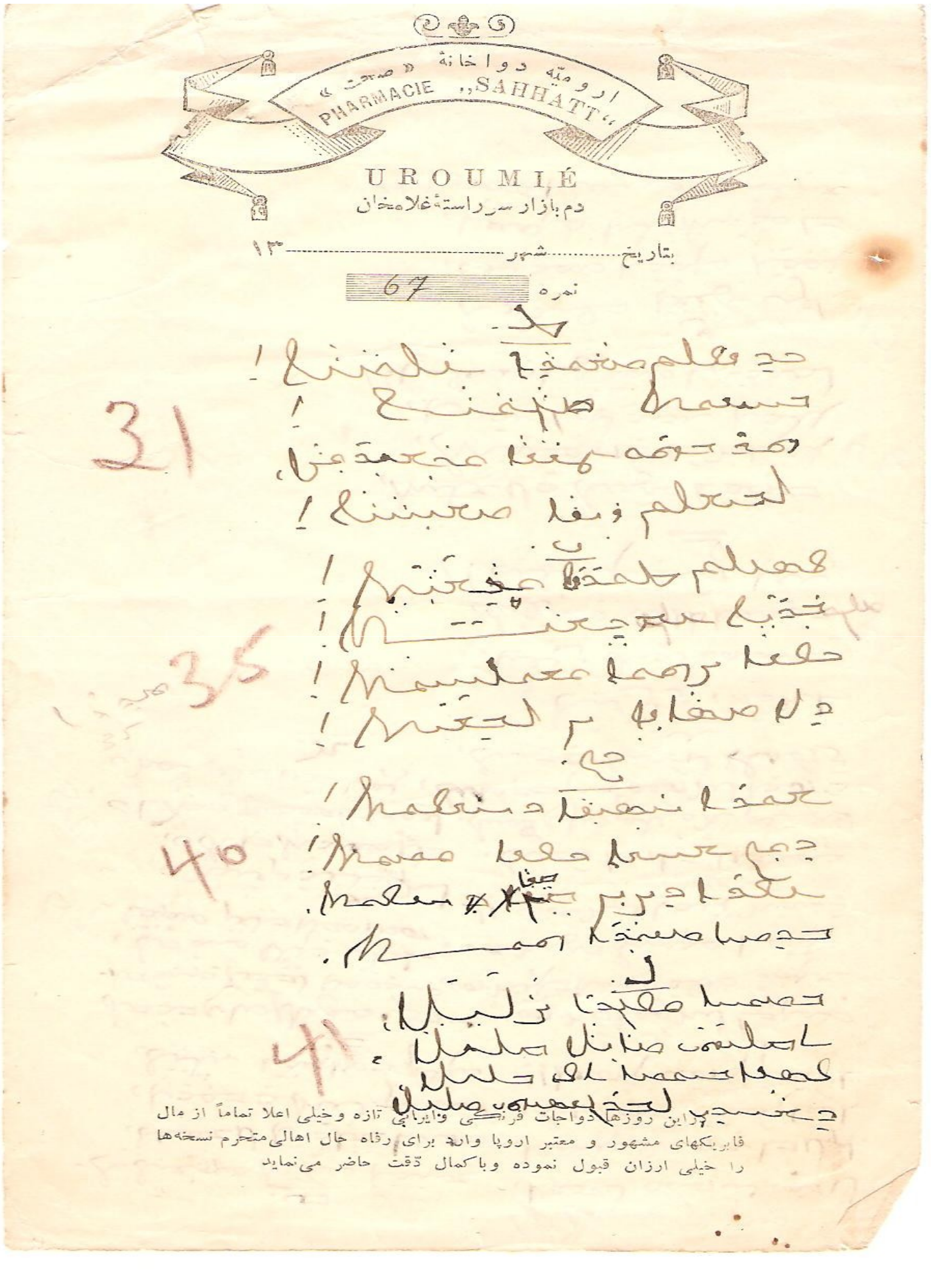

ارومیه دواخانهٔ «صحت»

PHARMACIE ,,SAHHATT''

UROUMIÉ

دم بازار سر راستهٔ غلامخان

بتاریخ.........شهر.........................۱۳

نمره 67

[illegible]

31 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

35 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

40 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

41 [illegible]

[illegible]

[illegible]

در این روزها دواجات فرنگی وایرانی تازه وخیلی اعلا تماماً از مال فابریکهای مشهور و معتبر اروپا وارد برای رفاه حال اهالی محترم نسخه‌ها را خیلی ارزان قبول نموده وباکمال دقت حاضر می‌نماید

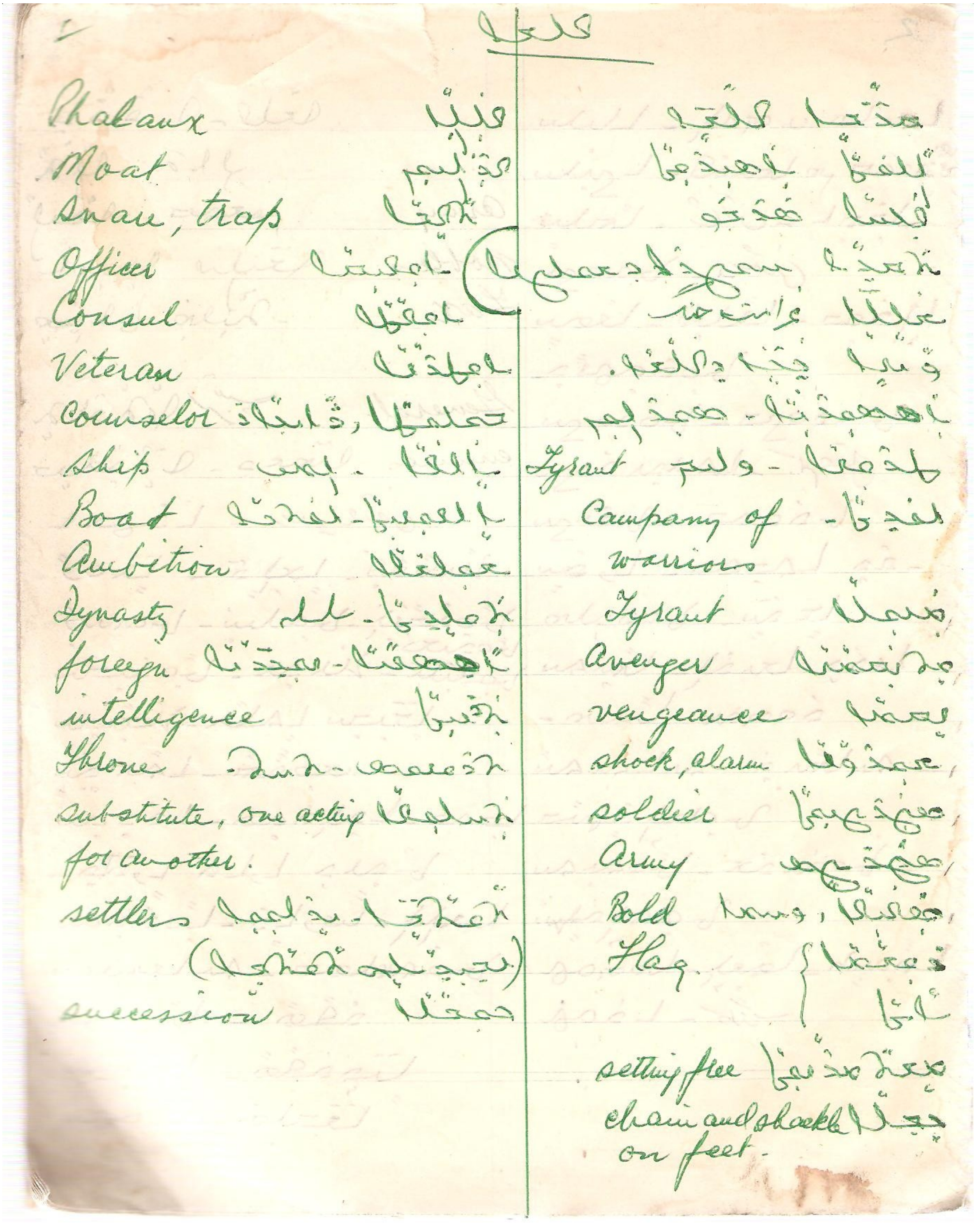

1

[illegible]

Phalanx	[illegible]
Moat	[illegible]
Snare, trap	[illegible]
Officer	[illegible]
Consul	[illegible]
Veteran	[illegible]
Counselor	[illegible]
Ship	[illegible]
Boat	[illegible]
Ambition	[illegible]
Dynasty	[illegible]
foreign	[illegible]
intelligence	[illegible]
Throne	[illegible]
substitute, one acting for another.	[illegible]
settlers	[illegible]
succession	[illegible]

[illegible]

Tyrant	[illegible]
Campany of warriors	[illegible]
Tyrant	[illegible]
Avenger	[illegible]
vengeance	[illegible]
shock, alarm	[illegible]
soldier	[illegible]
Army	[illegible]
Bold	[illegible]
Flag	[illegible]
setting free	[illegible]
chain and shackle on feet.	[illegible]

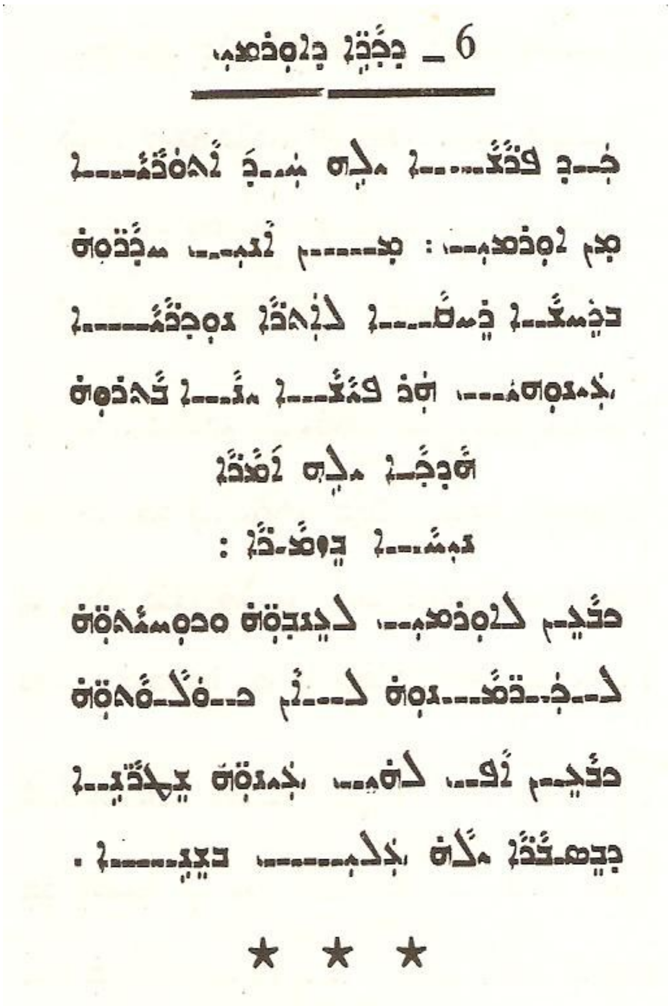

6 _ ܕܒ̈ܪܬܐ ܕܐܘܪܡܝ

* * *

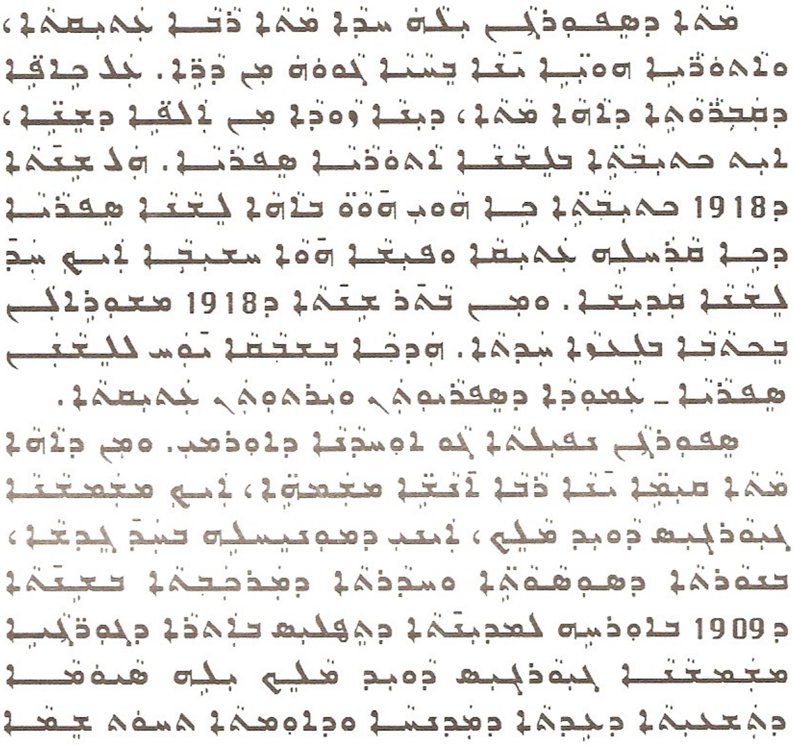

History of the Syrian Nation and the Old
Evangelical -Apostolic Church of the East"

6

ܣܘܓܐܐ ܡܕܝܢܬܐ

ܪܒܝ ܝܘܚܢܢ ܐܪܫܝܫ

ܒܐܘܚܕܢܐ ܕܐܘܪܡܝ ܐܝܬ ܚܕܐ ܡܬܐ ܒܫܡܐ ܕܡܪܝ ܝܫܘܪܝܫ (ܐܪܒܥܐ ܟܝܠܘܡܝܛܪ). ܐܝܟ ܕܐܡܪܝ ܣܒܐ، ܡܢܗ ܕܡܫܝܚܝܐ، ܒܙܒܢܐ ܕܫܘܠܛܢ ܫܠܝ، ܐܝܬ ܗܘܐ ܗܘܝܬܐ ܗܘܐ ܡܕܒܪܢܐ ܕܗܘܦܩܘܬܗ ܘܦܝܫܠܗ ܡܥܘܣܩܐ ܒܫܘܘ ܠܗܝܩܘܕܢ ܒܗܘܟܠܐ ܕܕܘܟܬܐ ܕܡܕܒܪܬܐ ܕܗܘܦܩܬܐ. ܘܗܝܩܘܕܢ ܒܩܠܬܐ ܝܠܗ ܡܘܕܥܢܐ ܕܒܝܬܐ ܕܐܘܪܡܝ. ܠܗ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܗܘܐ ܕܪܒܝ ܝܘܚܢܢ ܐܪܫܝܫ، ܒܫܢܬܐ 1883 ܠܦܪܢ ܒܪܫܐ ܕܐܒܠܘܠ 18 ܒܝܘ، ܦܝܫܠܗ ܥܡܝܐ ܡܢ ܝܡܐ. ܘܗܘ ܐܝܬ ܗܘܐܠܗ ܚܕ ܡܢ ܐܒܗܘܬܘܗ ܡܢܐ ܒܝܡܐ ܕܐܪܫܝܫ ܒܘܗ ܕܐܝܬ ܒܝܡܐ ܠܘܕܐ ܦܝܫܠܗ ܥܡܐ ܒܬܪ ܝܡܐ ܕܡܝܬܗ.

24 ܒܝܘ ܠܗ ܦܠܛܐ ܕ187 ܗܕܟܐ ܝܒܫܬܐ ܝܠܗ ܒܘ ܕܒܝܘ:

"ܡܢ ܝܘܡܢܐ ܕܫܘܪܝܐ ܒܪܫܐ ܕܐ ܩܪܢ ܗܘܕܢ ܕܩܘܠܐ ܡܥܘܠܝܬܐ ܒܒܪ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܡܒܪܘܐ ܝܘܚܢܢ ܐܪܫܝܫ ܗܘܝܐ ܝܠܐ ܡܕܐ ܕܦܝܫܐ ܒܠܥܐ ܡܢ ܬܠܡܘܬܐ، ܗܘܢܐ ܕܐܬܐ ܩܘܠܐ ܦܝܫܐ ܝܠܐ ܦܪܝܫܐ ܡܢ ܐܒܬܐ ܣܒܝܣܐ ܘܢܒܥܬܐ ܝܠܐ ܕܗܡܘܬܐ. ܒܕܘܪܐ ܒܗܝܟܠܐ ܕܒܝܗ ܐܬܝ ܗܘܘ ܠܗܘܒܡܐ ܒܝ ܠܡܘܫܡܠܫܬܐ ܦܝܫܐ ܝܠܐ ܡܗܝܡܢܐ ܘܗܘܝܕܐ: ܘܚܕ ܡܢܠܗ ܠܘܕܐ ܕܙܘܙܐ ܕܒܝܗ ܐܘܟܝ ܗܘܘ ܗܘ ܕܗܒܝܠܐ ܘܠܐܒܫܝ ܦܝܫܐ ܝܠܐ ܠܗ ܒܝܬܐ ܕܡܕܘܐܝ. ܒܫܐ ܕܦܪܣܘܝܐ ܢܘܣ ܕܠܒܒܒ ܪܡܬܐ ܡܘܒܫܒܪ ܘܒܫܡܐ ܚܕ ܡܫܡܫܢܐ ܕܚܝܐ ܝܠܗ ܗܘ ܐܒܐ ܡܘܬܐ ܘܫܥܒܕܗ. ܒܘܒܐ ܒܚܕܘܬܐ ܕܐ ܡܝܐ ܗܘܕ ܕܝܠܡܗ ܕܡܒܪܘܐ ܝܘܚܢܢ ܒܚܒܪܘܗ ܝܠܗ ܗܘ ܡܝܠܗ: ܗܘܝܬܐ ܝܠܗ ܚܕܐ ܝܠܡܗ ܣܒܝܣܬܐ: ܘܐܙܠ ܡܢ ܐܪܘܡܝܥܘܬܐ ܘܢܘܗܘܬܐ ܘܗܠܠ ܠܝܠ ܡܢ ܗܘܐ ܕܡܝܠܗ ܦܪܝܫܬܐ ܗܘܘ."

ASSYRIAN
CALENDAR
Urmia – Iran
2005
6754-5

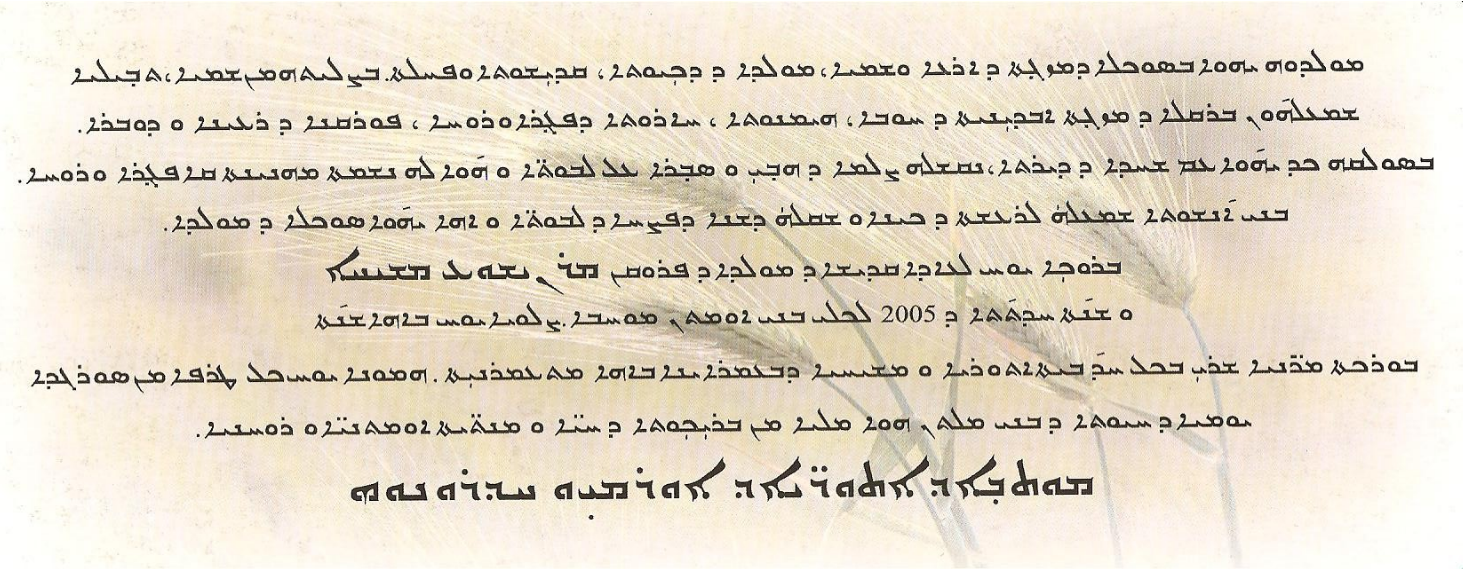
2005

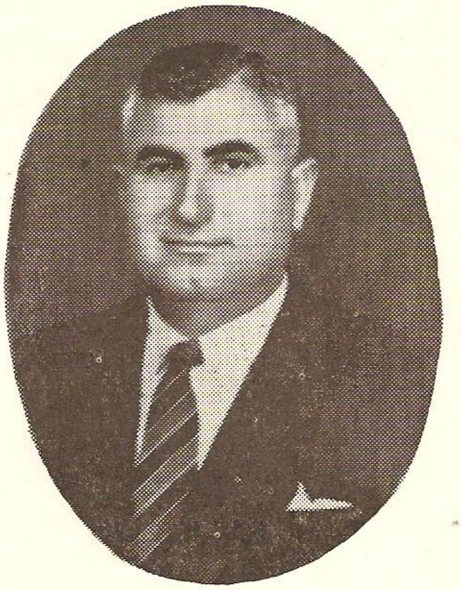

ܟܘܪܫܐ.

[illegible]

ܒܒܓ̰ܐ ܐ. ܐܫܘܪܐ ܕܡܘܒܐܒ:

ܟܠܒܐ ܕܒܝ

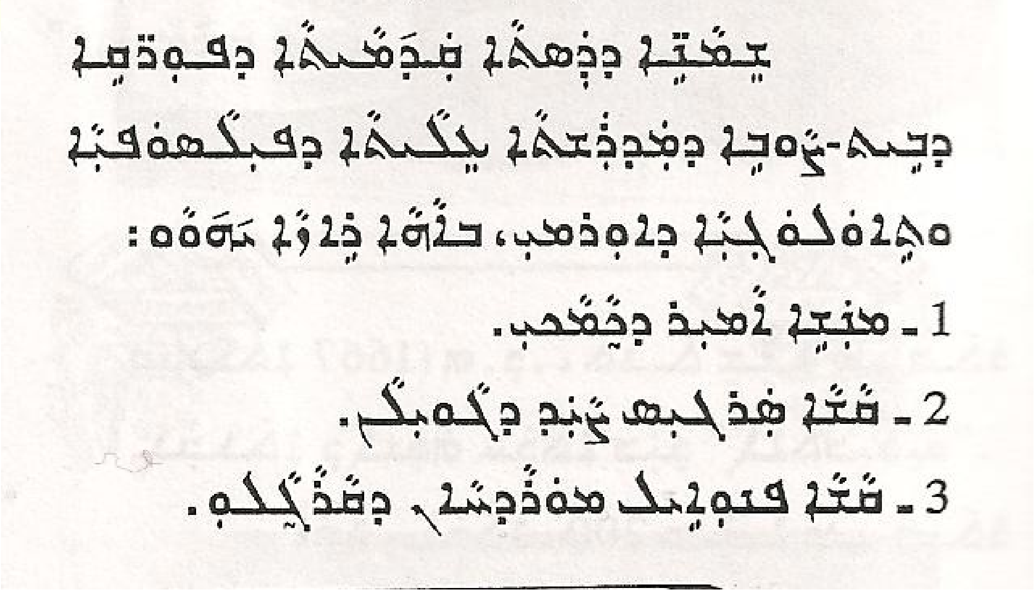

ܫܡܗ̈ܐ ܕܪܫܡܬܐ ܚܕܡܬܐ ܕܦܘܪܣܐ
ܕܩܝܡ-ܙܘܥܐ ܕܡܪܕܘܬܐ ܝܠܝܦܬܐ ܕܦܝܠܣܘܦܝܐ
ܘܡܠܦܢ̈ܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܒܐܗܐ ܙܒܢܐ ܗ̱ܘܘ:

1 - ܡܢܝܫܐ ܐܡܝܢ ܕܫܡܫܝ.
2 - ܩܫܝܫܐ ܦܪܢܣܝܣ ܙܝܪܘ ܕܬܘܡܝܠ.
3 - ܩܫܝܫܐ ܦܘܠܘܣ ܡܘܪܕܝܫܝ، ܕܫܪܓ̰ܠܘ.

A Happy Assyrian New Year, the year 6753 / 2003

12 DAYS OF NISSAN

THE ASSYRIAN NEW YEAR OF NISSAN

The beginning of spring was the day of a major civic and religious celebration for the ancient Assyrians. It was a time of nature’s resurrection and the start of the New Year. It was a time to make sense of life, death the universe and its creator. Assyrians were just as anxious to understand the mysteries of life, to find god and worship him as we are today. Theirs was man’s first attempt to explain god, his work and his will.

Though their interpretation of the creator, the meaning of life, death and the destiny of man are different than ours, it was their search for answers, which led to the religious beliefs of today. In their attempt to find god they searched the heavens, tracking the movements of stars and the planets to learn the secrets of the universe. The Assyrian New Year celebrations started on the first day of Neesan, the month of the spring equinox. It was based on the belief that this was the time when the act Creation happened. According to the Assyrian creation legend, in the beginning there was only watery chaos, “Apzu” the sweet waters and Tiamat, the sea, combined their forces to create the universe and the gods. But when “Apzu” plotted against the gods he was destroyed by “Enki” (Ea). This angered Tiamat and he swore to take revenge. So the gods choose the Mightiest god within them that could defeat “Tiamat” which was Marduk, the son of Enki. He was superb of stature with lightening glances and virile attire. He was elected to battle with her.

After a fierce fight Marduk prevailed and used half of her body to make the sky and the stars with the other half he made the earth. When pleased with their work gods returned to their own duties and turned the world over to humans. Recitation and re-enactment of this legend played an important in the celebration on the New Year, the ceremonies lasted twelve days.

First Day:-

Early in the morning people prayed to the gods giving thanks for granting them the renewal of life. The rest of the day was devoted to singing, dancing and preparation for the coming celebration.

Second Day: -

Before the sunrise the grand priest bathed in the waters of the Euphrates. When finished he wore white attire which symbolized cleanliness and innocence. Once in the temple he prayed to the gods to bless him, his country and his people. Later the rest of the priests entered into the temple and preformed their duties.

Third Day: -

The priests started praying before the sun down. Later the people would join them in the temple. The ruling king would travel to “Borsippa” to transport the statue of “Nabu” the son and the avenger of Marduk to the great temple Esaghila.

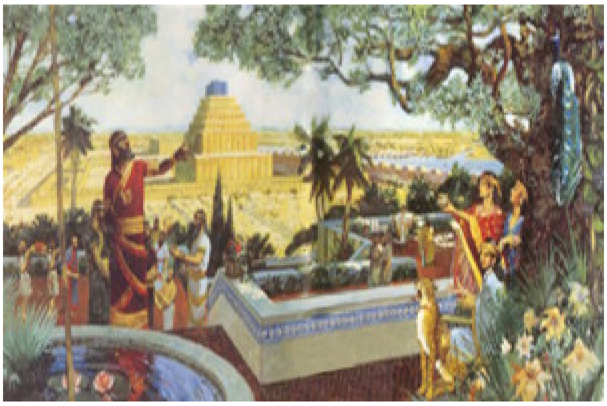

Fourth Day: -

The grand priest would recite the story of creation. Ordinary people also participated in singing and chanting. It was a day to remember the mythical reasons for the celebration of the festival. The rest of the day would be spent by singing, dancing and celebrating.

In the evening while his subordinates were raying and praising the lord for granting them life and wisdom, the head priest went to the great temple of “Esaghila”. Here he sprinkled holy water, offering libation and purified the temple with incense.

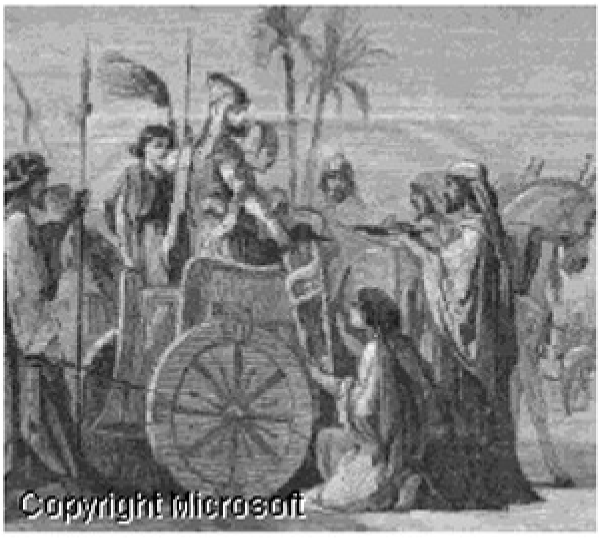
Copyright Microsoft

Fifth Day: -

The population gathered by the river to cook and eat while waiting for the king. When the king appeared in the “Esaghila” he went through a humiliating ritual intended to make him realize that he was but a humble server of the gods, and responsible for the welfare of his people.

The high priest removed the king’s royal insignias such as his scepter and his sword and placed him before the image of Marduk. The king was forced to bow before the god and confess that he had not sinned against the land

and his people. At this point the high priest returned him to power.

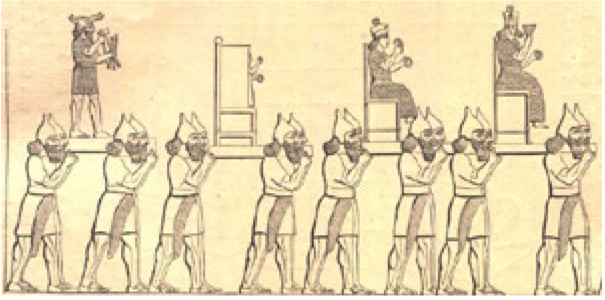

Sixth Day: -

On the sixth and seventh day, the priests brought the god effigies by roads and canals from all the major cities.

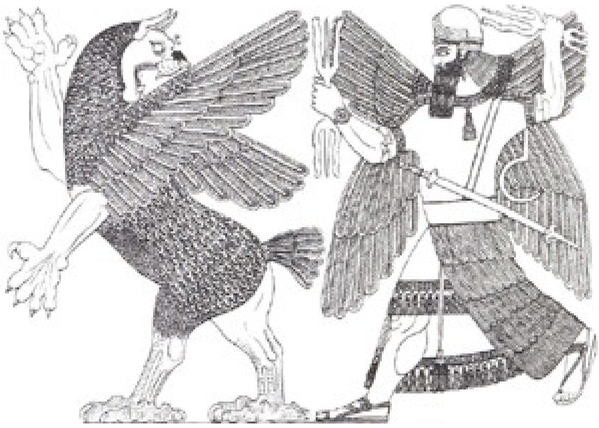

Seventh Day: -

On this day Marduk would disappear and no one would know where he was. The implication being that he had gone to fight “Tiamat”, but since he had been imprisoned in the mountain of the Netherworld, “Nabu” assisted by the other gods had to liberate him.

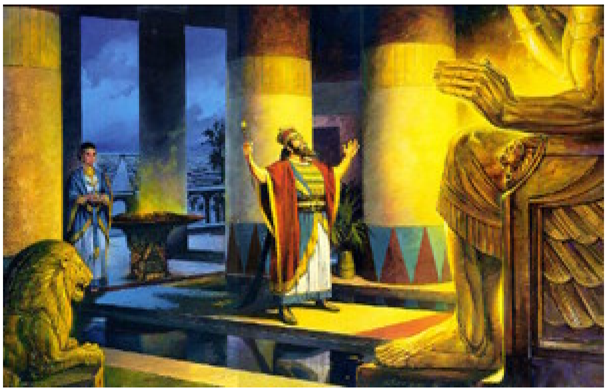

Eight Day: -

The king took Marduk’s hand and introduced him to the visiting gods. The gods bestowed their combined power on Marduk, giving him a “Destiny beyond compare”. This was the first destiny determination day.

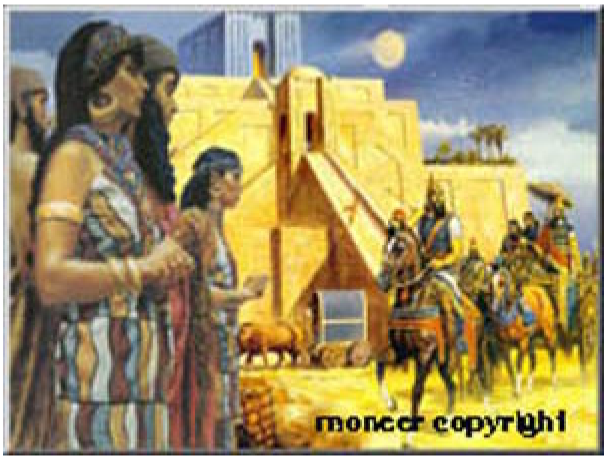

Ninth Day: -

There was a colorful procession on this day, which was led by the king. The gods were placed on carriage boats decorated with gold, lapis, and carnelian. On the first boat rode Marduk attended four priests. Behind the first boat was the royal chariot drawn by three horses followed by the rest of the gods. The precession departed from “Esaghila” through the gate of Ishtar on its way to the Bit-Akitu, by the river, where the group stayed for three days.

Tenth Day: -

Marduk celebrates his victory with the gods of the upper-and Netherworlds at a banquet in the Bit-Akitu and returns to the capital city for the consummation of the scared marriage. This practice was meat to insure the fertility of the land. A re-enactment of a ceremony that according to the legend was first performed by “Tauz” the vegetation god when he married Ishtar (Inanna) the love goddess. The annual repetition of the sacred marriage satisfied a deep seated need for assurance about the coming year just as the modern man celebrates his survival from the perils of the year by feasting and rejoicing at Thanksgiving when the harvest is repeated.

Eleventh Day: -
This is the second determination of Destiny. The gods assemble and determine the destiny of the society in the ensuing year.

Twelfth Day: -
The gods return to their temples.

Our celebration of this festival at present time has nothing to do with the ancient religious beliefs. It is observed as an aspect of our heritage, which binds us to our tradition ancestors. It is another element of our tradition that set us apart from other cultures and remind us of our long and magnificent history.

Deities and what they represent: -

Apzu: -The god of underworld ocean, sweet water “masculine”. The begetter of the skies and earth.

Tiamat: - god of the sea, primeval chaos “feminine”.

Enki (Ea, Nudimmud): - god of the waters, he is in charge of the bolt, which bars the sea. He knows every thing. He is the lord of wisdom, when he speaks, of a thing, it will be made. He is the son of “Anu”, but sometimes he is the son of “Anshar”.
He kills “Apzu” in a war of old and young gods “Assyrian story of creation”.

Marduk: - son of “Ea, Enki” and “Dumkina” He supplants the other deities, to become the central figure of their pantheon, after destroying Tiamat he created the sky and stars from one half of her body, and from the other half he created the earth. He emits fire from his mouth when he speaks.

Nabu: - god of writing and wisdom, the son and the avenger of Marduk.

Tauz: - the Vegetation god.

Ishtar (Ishhara, Irnini, Inanna): - goddesses of love, procreation and war.

Esaghila: - the great temple dedicated to Marduk.

References:-
-Only the text from "12 Days of Nissan", Bet-Nahrain booklet Sydney Australia 1995.
-The Assyro-Babylonian Mythology version1.8 html, by Christopher B.Siren 1999.

All Rights Reserved, Moneer © 2001, Reproduction with out permission is strictly prohibited.

---

kha b'Nissan: Assyrian new year

3696

Powered By ZyWeb

ܐܘܪܡܝ ܚܕܐ ܫܒܝܚܬܐ ܕܘܟܬܐ ܝܠܗ̇. ܒܢܝܢ̈ܘܗ̇ ܕܝܠܗ̇
ܕܥܬܘܗ̇ ܗܘܝܐ ܝܢܐ ܒܘܫ ܙܘܕܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ. ܘܟܠ ܟܘܪ̈ܝܐ
ܒܘܫ ܙܘܕܐ ܡܘܬܪ̈ܝܐ. ܐܝܟܐ ܒܕܘܪܐ ܕ18، 17 ܐܘܦ ܟܠ
ܠܣܦܐ ܕܛܘܪ̈ܢܐ ܕܒܝܠܐ ܐܢ̈ܫܐ ܘܬܘܪܟܢ̈ܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܢ̈ܟܐ
ܡܬܘܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܐܝܟܐ ܒܡܢ̈ܬܐ ܕܬܘܪܟܢ̈ܐ ܦܘܠܐ
ܘܗܕܐ ܕܐܝܟܐ ܡܬܘܬܐ ܦܥܠܘܗܝ، ܚܘܪ̈ܕܝܐ ܒܡܘܪ̈ܝܐ،
ܢܗܪ̈ܐ ܦܥܠܘܗܝ، ܡܛܒܠܐ ܘܢ̈ܟܐ ܐܝ ܗܘܐ ܠܗܘܢ،
ܡܘܪ̈ܝܐ. ܐܝܟ ܕܐܡܝܢ ܟܡܝܢ (ܐܡܝܢ ܟܡܝܢ) ܒܐܬܐ ܝܠܗ
ܥܠ ܐܘܪܡܝ ܡܢ ܕܪܥ ܟܡ ܬܘܪܟܢܐ ܒܘܬ ܬܚܘܡܐ
ܕܡܒܘܬܐ، ܡܢ ܐܝܟܘܬܐ ܕܟܘܡ̈ܝܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ
ܡܘܟܐ ܝܠܗ ܡܢ ܐܝ̈ܟܐ ܡܬܘܬܐ ܡܢܡܫܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ
ܕܐܝܢ، ܒܝܐ، ܫܒܒ ܟܠ ܟܡܝܢ̈ܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܦܪܘܥܬܐ
ܬܚܘܬ ܟܡܟܐ ܕܬܘܪܟܘܡܐ، ܡܚܘܝܐ ܠܥܝܢܐ ܕܐܘܪܡܝ.
ܟܦܐ ܕܐܦܢܝ ܐܬܠܗ ܥܠ ܐܘܪܡܝ ܐܝܬ 300 ܥܡܐ ܡܢ
ܡܢܡ ܐܕܝܐ. ܟܘ ܡܬܘܬܐ ܕܐܘܪܡܝ ܢܢ ܦܘܠܚܐ ܟܘܪܐ
ܡܢ̈ܘܡܐ، ܟܡܢ ܢܘܡܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܘܕܢܚܠܐ ܘܐ ܐܪ̈ܡܢܝܐ
ܗܘܘ. ܘܥܡܡ̈ܘܡܐ ܘܐ ܥܡܢܝܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܗܘܘ. ܐܝܟܐ ܪ̈ܒ-
ܢܝܐ ܡ ܬܝܫ ܐܪ̈ܒܥܐ ܕܐܦܢܝܐ ܒܢ ܟܒܠܗܘܢ ܡܪܘܬܐ

ܟܠ ܡܬܘܬܐ، ܥܡ ܚܠܦܬܗܘܢ ܠܒܢܝ̈ܐ ܕܟܠ ܡܬܐ ܒܢܝ̈ܢܐ ܕܗܘܐܪܝ.

ܒܕܘܪܐ ܕ19ܐܝܬ ܗܘܘ ܐܝܟ 220 ܡܬܘܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܢܝ ܓܘ ܕܫܬܐ ܕܐܘܪܡܝ ܘܠܣܦܐ ܕܓܘܪ̈ܝܐ. ܘܐܝܬ ܗܘܘ ܢܕܟܟܐ ܡܬܘܬܐ ܝܐ ܓܘ ܦܠܓܗ.

ܟܬܝܒܘܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܓܘ ܐܘܪܡܝ ܝܗܘܐ ܡܢ 3000 ܫܢ̈ܬܐ ܬܠܗ. ܥܒܕܬ̈ܝܐ ܟܬܒܘ̈ܬܐ ܡܘܚܟ ܢܝܐ ܟܠܗܘܢ ܥܢܝ̈ܐ.

ܡܢܬܝ-ܡܢܝܡ ܦܒܥܬܐ ܢܠܗ ܒܝܫܬܐ ܒܕܘܢܐ ܡܕܡܝܐ ܕܡܥܒܫܘܬܐ.

ܒܕܬܐ ܟܬܫܬܐ ܕܡܠܒܫܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܦܒܥܠܗ ܥܒܬܐܗܬܐ ܒܢ ܡܠܒܫܐ ܕܡܬܢ ܗܢ ܒܕܘܢܐ ܡܕܡܝܐ ܕܡܥܒܫܘܬܐ.

ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܟܡ ܡܥܠܡܢܝܐ ܒܥܠܡܐ ܫܝܐ ܢܐ ܟܡ ܐܝܓܕܐ. ܐܢܝܒ ܦܠܚܐ ܡܕܡܝܐ ܕܕܘܢܝܐ ܗܘܠܗ ܒܠܚܘܕ ܕܕܘܒܢܘܬܐ. ܐܘܦ ܡܢ ܝܐ ܒܠܠܚܘܬܐ ܕܓܡܕ ܒܗܘܐ ܡܕ ܦܢܒܫܐ ܠܗܘܢ ܠܗ ܐܝܗܬܒܢܝܠ ܕܢܡܘܒܠ ܕܡܥܒܫܝܐ ܘܡܓܐ ܠܗ ܐܘܦ ܟܠ ܐܘܪܡܝ. ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܛܘܪܥܒܕܐ ܡܢ ܒܢܘܡܠܗܘܢ ܟܠ ܐܘܪܡܝ ܒܒܟܘܡܝ ܗܘܘ ܕܥܡܠܒ ܫܐܢ-ܢܘܥܒܘܬܐ ܠܗ ܕܘܟܬܐ ܕܢܒܘܬܝܗܝ ܡܟܢܐ ܘܟܐ ܠܗ ܐܘܪܡܝ.

ܐܕܝܐ ܩܕ ܐܡܪܐ ܬܫܥܝܬܐ ܩܠܝܠܐ ܡܢ ܥܡܠܐ ܡܢܝܘܗ
ܗܘ، ܐܝܬ ܦܬܓܡܐ ܚܕܐ ܚܟܝܡܘܬܐ ܘܟܘܪܝܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ
ܒܢܝܢܐ ܝܠܗ ܢܕܒܟܐ ܡܬܠܘܬܐ ܘܡܘܟ ܘܗܕܐ ܝܠܗ ܡܕܝܢܬܐ.
ܐܝܢܐ ܟܠܠܐܝܬ ܒܢܘܬܗܘܢ ܒܘܟ ܩܒܝ ܠܗ ܡܢ ܐܢܝ
ܕܦܟܝܫܐ ܢܫܐ ܠܐܡܝܢܝܬܐ ܡ ܐܫܬܐܝܠܐ. ܘܚܕܘܬܗܘܢ
ܒܘܟ ܘܗܕܐ ܒܚܘܬܝ ܕܗܘܢ ܟܠܝܘܡܐ ܘܡܘܬܐ ܗܘܐ ܕܐܝܬ
ܠܗܘܢ ܝܠܗ. ܟܡ ܐܘܕܠܐ ܫܘܢܝܐ ܢܫܐ ܓܡ ܕܒܫܝܒܘܬܐ.
ܐܝܬ ܗܘܢܝ ܕܢܫܐ ܗܘܡܟܐ ܡܢ ܐܘܠܝܐ ܕܢܫܝ، ܗܘܢܝ ܕܫܘܫܐ
ܢܫܐ ܡܕ ܝܗ ܢܘܓܢܝܬܐ ܕܝܠܚܬܐ ܢܫܐ.
ܐܬܘܪܝܐ ܕܐܘܪܡܝ ܩܐ ܡܢ 150 ܫܢܝܐ ܡܢ ܩܕܡ ܐܕܝܐ
ܟܐ ܐܘܠܝ ܗܘܘ ܟܠ ܢܘܫܐ ܒܐܡܝܢܝܬܐ ܕܩܢܝ ܘܗܘܐ ܩܕ
ܩܢܝ ܗܘܘ ܘܟܝܢ ܗܘܘ ܡܘܠܟܢܐ ܡܢ ܐܪܢܒܐ. ܐܡܪܐ ܥܘܓܠܐ
ܚܕܐܝܬ ܥܡܝܠܗ ܚܘܦܐ ܝܗ ܐܬܘܪܝܐ ܘܢܟܐ ܕܗܘܘ ܐܝܢ
ܕܡܘܢܝܐ ܠܗܘܢ.

ܐܝܟ ܕܗܘܡܢܐ ܝܗ ܠܡܫܩܠܬܐ ܘܡܒܕܘܩܬܐ ܕܝܗ ܐܘܪܡܝ،
ܪܐ ܐܢܚܐ ܚܠܒܐ ܢܫܐ ܡܝܢ ܕܟܠܝ ܠܗܘܢ، ܐܢܐ ܕܟܝܢ
ܘܐ ܕܢܚܟܐ ܗܘ ܠܐܡܝܢܝܬܐ ܕܐܡܪܐ ܥܘܓܠܐ. ܐܝܢܐ ܠܐ
ܐܢܝ ܒܘܬ ܕܘܓܢܐ ܕܝܢ ܐܝܠܐ ܒܘܬ ܟܠܗܘܢ ܐܬܘܪܝܐ،

ܦܪܝܐܝܬ ܒܘܬ ܐܝܟ ܦܬܓܡܐ ܕܡܘܡܝܐ ܝܬܐ ܠܒܐ
ܘܦܠܝܚܐ ܝܬܐ ܡܬܐ ܐܬܘܐ ܐܪܘܡܬܐ.

ܡܢ ܒܬܪ ܟܒܪ ܝܪܚ ܥܘܠܡܐ ܕܟܘܡܪܘܬܐ، ܚܠܠܒܠ ܒܝ
ܝܪܚܡܐ ܕܟܐ ܢܕܟ ܐܝܬ ܪܘܚܐ ܕܫܝܘܬܐ ܝܘܬܗ
ܕܐܪܡܝܘܬܐ، ܕܡܝܢܒ ܒܐܬܘܐ ܥܘܠܡܐ ܟܘܡܐ، ܚܘܠܒ ܡܢ
ܝܪܚܡܐ ܠܝܬܐ ܒܝ ܡܢܡ ܕܐܝܬܐ ܥܢܪ، ܐܝܒ ܟܬܒܝܐ ܝܬܐ
ܒܘܬ ܡܬܐ ܕܠܟܘܬܐ ܘܝܪܚܡܐ ܡܬܘܬܐ ܐܝܬܝܐ ܘܐ. ܐܢܝ
ܡܡܢܐ: ܠܘܢܠܘ ܒܫܦܐ-ܝܬܐ، ܕܘܟܬܢ ܡܢܘܡ ܡܡܢܐ
ܢܡ ܐܡܢܝܐܡ، ܦܢܕܢܝ ܬܘܡܐ...ܘܡܝ ܟܠܡܘܬ ܒܘܥ
ܕܡܠܘܬܐ ܒܠܘ ܡܝܠܬܐ ܕ(ܐܠܗ ܘܬܘ) ܡܢ ܐܝܬܐ ܥܡܒܟܐ ܝܘܢ
ܢܬܐ ܝܘܬܢܝܐ ܡܝܘܡܕ ܐܒܝܐ ܕܟܐ ܥܡܠܬܐ ܕܦܫܦܐ،
ܐܒܝܐ ܫܡܥܘܢܐ ܝܘܢ ܡܢ ܒܢ ܦܥܡ ܡܘܚܟܐ ܗܒܒ
ܡܢܒܢ ܝܘܡܕ ܐܒܢܘܡܕ ܠܘ ܐܝܢܐ ܕܡܟܝܢܐ ܢܠܘ.ܒܘ
ܫܘܡܐ ܕܐܬܘܐ ܡܘܠܡܟܐ، ܠܟܐ ܝܘܢ ܐܝܬܐ ܢܒܒ ܠܝܬܐ
ܒܢܘܥܒ. ܒܘܬ ܫܢܓܐ ܐܝܬ ܝܪܚܡܐ ܫܘܡܟܐ ܕܠܠܒܝܐ
ܦܬܒܟܐ ܝܬܐ. ܡܢ ܫܘܐ ܝܪ ܡܘܠܟܡܐ ܠܟܒܢܐ، ܡܘܝܢܠܒ
ܠܝܪܚܡܐ ܦܫܘܡܐ ܒܝ ܟܠܬܒܐ ܐܝܬܝܐ ܘܐ.

ܦܫܘܡܐ ܕܐܬܘܐ ܬܥܡܝܢܬܐ ܝܫܬܟܐ ܝܬܐ ܒܝ :

1-ܐܢܬܫܘܬܐ ܕܡܢܝܢܬܐ ܕܐܘܪܡܒ ܘ ܟܡܬܢܢܘ ܟܬܒܡܐ
(ܐܬܘܪܝܐ) ܐܝܒ ܕܒܝܬܐ ܕ1918 ܒܢܝܡܠܘܢ ܟܠ ܫܡܒܢ،

ܡ̣ܢ ܬܡܢܐ ܫܢ̈ܐ ܦܘܠܚܢܐ ܒܟܢܘܫܝܗܘܢ ܠܥܕܢܐ ܘܫܢ̈ܐ ܦܘܠܚܢܐ ܝܐ
ܒܘܟܠܗܘܢ ܠܗ ܡܕܢܚ̈ܝܬܐ ܐܝ̈ܬܐ ܕܐܝܪܢ، ܘܦܘܠܚܢܘ̈ܗܝ
ܘܕܪܐ ܕܝܪܢܝ ܒܓܠܐܘܪܡܝ، ܚܠܟܐ ܕܗܘܐ ܦܫܘܛܐ
ܩܒܠܐ ܝܠܗ ܥܠ ܡܪܕܘܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ.
ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܐܝܢܝ ܒܡܠܦܢܘ̈ܬܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܦܠܛܠܗܘܢ ܡܢ ܦܘܕ
ܡܫܪܚܒܘܬܐ.
ܕܘܟܬܐ ܕܟܠܝܢ ܡܢ ܡܕܢܚܝܬܐ ܘܢܚܡܐ ܩܕܡܝܬܐ،
ܒܘܢ̈ܝܐ، ܩܕ̈ܡܝܐ، ܠܘܚܡܬܐ ܕܡܕܢܚܝܬܐ،

2 – ܡܦܪܣܢܘܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ

3 –ܟܬܒܘܢܝ̈ܬܐ– ܩܕܝ̈ܫܬܐ، ܒܘܪ̈ܟܬܐ، ܥܝܕ̈ܐ ܕܡܪܝܐ،
ܕܘܟ̈ܬܐ ܘܬܘܠܝ̈ܬܐ.

4– **ܡܬ̈ܘܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܕܓܘ ܐܘܪܡܝ ܘܣܠܡܣ.**

ܡܕܒܪܢܐ ܕܒܝܬܐ ܕܢܘܗܕܪܐ ܕܐܝܪܢ– ܒܠܠ ܡܢ ܩܪܝܬܐ ܡܬܐ ܗܪܝܡ ܒܓ ܨܠܘܡܐ، ܡܬܐ

ܕܓ̈ܒܐ ܣܗ̈ܕܐ

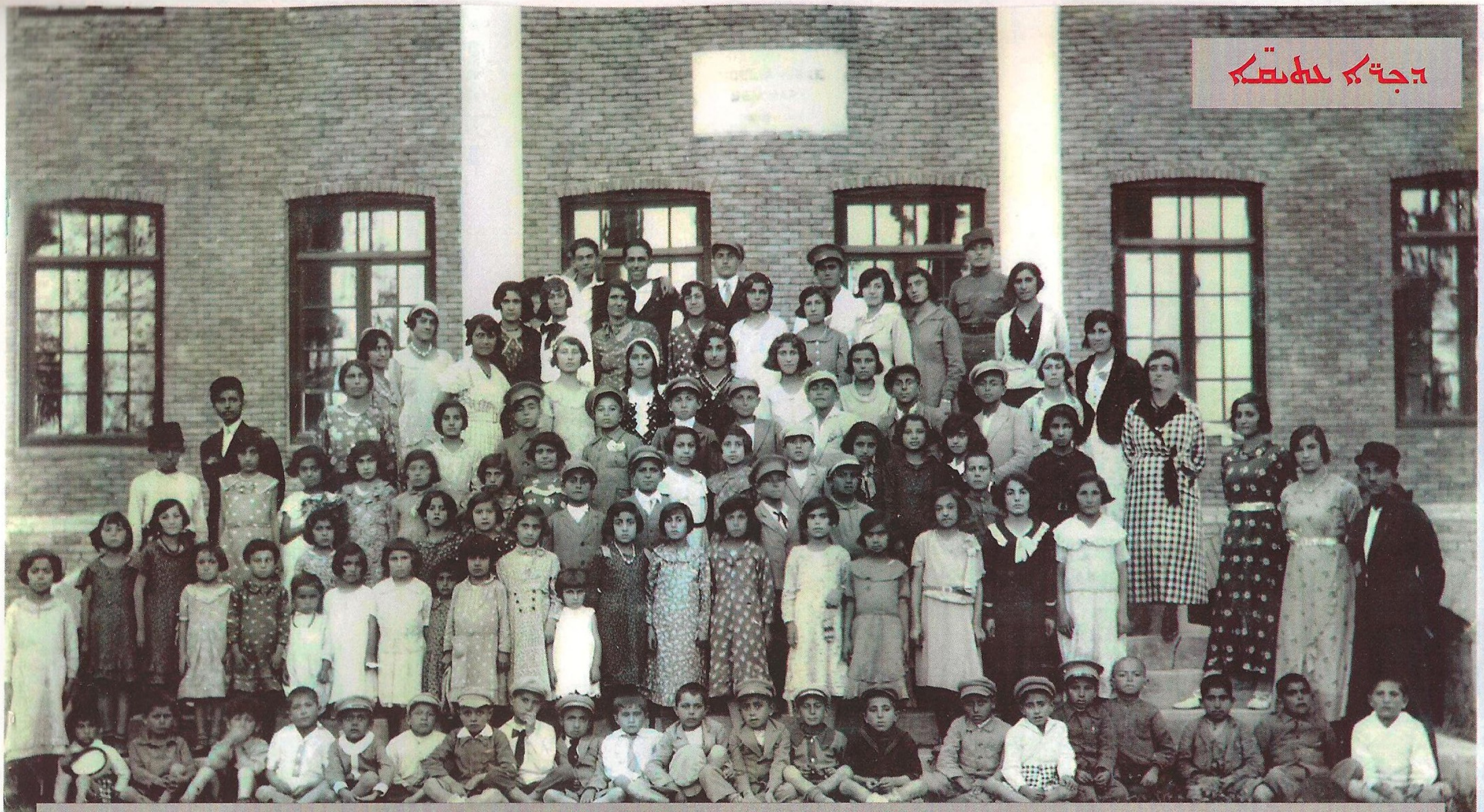

ܡܕܪܫܬܐ ܥܠܡܬܐ ܕ«ܦܝܣܩ» ܒܐܘܪܡܝ (1926)

ܐܗܐ ܨܘܪܬܐ ܝܠܗ ܚܕ ܕܪܓܐ ܬܠܝܬܝܐ ܡܢ ܡܕܪܫܬܐ ܥܠܡܬܐ ܕܒܢ̈ܬܐ ܕܗܘܐ ܦܬܝܚܬܐ ܗܘܐ ܡܕܝܢܬܐ ܒܐܘܪܡܝ ܒܫܡܐ ܕ«ܦܝܣܩ ܣܡܝܢܪܝ». ܡܫܬܐܣܣܬܐ ܝܗܘܐ «ܦܝܕܠܝܐ ܦܝܣܩ» (1864–1816) ܚܕܐ ܡܫܝܚܝܬܐ ܡܫܘܕܥܬܐ ܕܥܕܬܐ ܐܡܝܪܟܝܬܐ ܦܪܘܛܣܛܢܛܝܬܐ ܒܐܘܪܡܝ، ܕܒܫܢܬܐ 1843 ܡܬܚܡܬܗ̇ ܠܐܘܪܡܝ، ܫܘܪܝܬܗ̇ ܠܗ̇ ܐܗܐ ܡܕܪܫܬܐ ܡܢ ܚܡܫܐ ܬܠܡܝܕ̈ܬܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܒܬܪ ܚܕܝܢܐ ܕܗܘܝ ܡܕܪܫܬܐ ܕܦܝܣܩܐ ܗܘܐ ܫܘܕܝܬܐ ܒܟܠ ܒܬܐ-ܘܩܢ̈ܐ ܕ«ܕܘܟܘܬܐ ܠܒܢܬܐ» (ܕܒܪ̈ܐ ܠܐܠܦܐ ܝܢ ܡܘܬܒܢܝܬܐ ܗܘܐ). ܡܢ ܐܗܐ ܡܕܪܫܬܐ ܥܠܡܬܐ ܕ«ܦܝܣܩ ܣܡܝܢܪܝ»، ܦܠܛܠܗܘܢ ܝܡ̈ܬܐ ܒܢ̈ܬܐ ܡܩ̈ܝܢ ܘܡܠܦ̈ܢ، ܕܟܠ ܚܕܐ ܡܢܗܘܢ ܝܗܘܐ ܫܘܕܪܬܐ ܠܐ ܐܬܪܐ. ܐܗܐ ܡܕܪܫܬܐ ܡܫܘܕܥܬܐ، ܒܫܢܬܐ 1933 ܦܝܫܠܗ̇ ܦܬܝܚܬܐ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܥܕܬܐ ܐܡܝܪܟܝܬܐ، ܘܫܡܗ̇ ܕ «ܡܕܪܫܬܐ ܕܐܪܬܘܕܘܟܣܐ» ܗܘܝܬܗ̇ ܚܣܝܐ ܐܝܠܝܦܬܐ ܕܡܫܝܚܝ̈ܐ ܕܐܬܪܐ.

ܒܠܚܘܕܝ ܢܫܐ ܡܢ «ܡܕܪܫܬܐ ܦܪܣ ܐܡܪܝܟܝ ܕܟܪܐ» ܗܘ ܡܫܬܠܡܬܐ ܕܗܘܐ ܐܗܐ ܨܘܪܬܐ ܠܚܕܐ، ܘܡܫܘܕܥܐ ܢܫܐ ܕܐܬܝܢܗܘܢ «ܡܩܕܫܐ ܕܘܪܐ ܡܟܬܒ ܐܡܪܝܟܝ» ܘ«ܡܬܪܬܐ ܚܕܬܐ» ܝܢ ܠܗ ܐܗܐ ܨܘܪܬܐ ܚܕܐ.

[illegible]

ܡܕܪܫܬܐ ܕܡܬܐ ܕܣܦܘܪܝܢ

ܗܘܐ ܫܡܠܐ ܠܟܠܗܘܢ، ܡܛܠ ܐܝܬܘ ܠܟܝܢ، ܟܕ ܡܠܦܢܐ «ܢܡܪܘܕ ܣܪܓܝܣ» (ܐܚܘܗ ܕܡܠܦܢܐ «ܐܠܝܫܥ ܣܪܓܝܣ») ܘܠܗ ܕܡܕܪܫܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܡܬܐ ܕܣܦܘܪܝܢ ܒܫܢܬܐ 1904. ܠܗ ܐܢܐ ܫܡܠܐ ܘܟܢܫ ܐܝܩܪܐ ܘܟܘܪܐ ܐܝܠܘܩܐ ܕܡܕܪܫܬܐ، ܐܝܟ ܚܠܩܐ ܡܢ ܠܡܬܘܡܐ ܕܡܠܦܢܐ ܢܡܪܘܕ، ܒܫܡ̈ܗܐ ܕ«ܕܒܘܪܐ»، «ܗܡܪܟܢܐ» ܘ«ܫܘܫܢ»، ܕܟܠܗܝܢ ܐܝܟ ܠܠܠ ܒܓܪܐ ܡܕܡܝܐ ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܡܕܡܝܬܐ ܡܢ ܐܝܟܢܐ. ܐܘܦ ܡܚܝܐ «ܒܒܐ ܣܪܓܝܣ» (ܒܒܐ ܕܡܠܦܢ̈ܐ ܢܡܪܘܕ ܘܐܠܝܫܥ) ܐܝܠܗ ܗܘ ܐܝܟܢܐ ܒܗܝܢ ܘܟܘܪܐ ܐܝܟܢܐ ܒܒܝܬܦܠܛܐ ܕܓܪܐ ܡܕܡܝܐ ܡܢ ܐܠܗܝܐ.

ܥܬܝܩܘܬ ܕܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ

ܚܕܐ ܫܒܬܐ ܕܠܐ ܒܫܘܠܗ

Mesopotamia

ܟܬܝܒܬܐ ܟܕܘܡܝܐ ܒܐܬܘܬܐ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܬܪܬܐ ܟܘܠܓܬܐ

ܨܘܪܬܐ ܕܦܐܬܐ 14 ܫܩܝܠܬܐ ܡܢ ܚܕ ܠܘܚܐ، ܡܫܘܚܐ ܗܠܝܗ ܬܪܬܐ ܡܢܝܢܝܬܐ ܟܘܡ ܡܬܚܬܐ ܟܘܡ ܡܕܪܐ ܢܘܗܕܪܐ ܟܡܫܠܝܬܐ ܒܐܬܪܘܬܐ ܕܒܝܬ-ܢܗܪܝܢ. ܟܬܪܐ ܫܟܠܐ، ܐܝܬ ܬܪܬܐ ܟܘܡܨܬܐ ܦܬܝܚܐ. ܐܝܟ ܟܘܡܨܬܐ ܡܬܚܘܝܐ ܟܬܪܐ ܨܘܪܬܐ، ܠܐ ܗܘܐ ܦܝܫܐ ܡܬܩܝܡܐ ܡܬܘܕܥܐ ܒܚܕ ܙܒܢܐ، ܐܠܐ ܟܠ ܚܕ ܐܝܠܗ ܫܪܝܬܐ ܡܗܝܡܢܬܐ (مؤثق - authentic) ܗܝ ܚܕ ܟܘܠܓܬܐ ܕܝܠܢܐ، ܘܟܠ ܚܕ ܐܝܬ ܠܗ ܥܬܝܩܘܬܐ ܡܢ ܚܕ ܙܒܢܐ ܡܢ ܩܕܡ ܫܘܪܝܐ ܕܡܫܝܚܐ؛ ܗ.ܕ. 3000 ܫܢܐ ܩܕܡ ܡܫܝܚܐ.

ܠܗ «ܬܦܐ ܓܘܪܐ» ܟܘܒܬܐ ܕܡܢܕܡ ܫܡܫܝܬܐ، ܟܦܬܬܐ ܐܝܠܗ ܡܘܕܝܥܐ ܐܝܟ ܙܘܕܐ ܗܘܐ ܟܗܢܝܢ ܙܒܢܐ ܦܬܝܚܐ، ܘܐܝܬ ܚܕ ܡܗܘܐ ܬܟܬܐ ܟܕ ܡܘܕܝܥܐ ܡܢ ܕܘܟܬܐ ܐܚܪܢܝܐ.

ܗܝ ܡܠܬܐ ܘܡܬܚܡܐ ܕܗܘܕܐ ܬܬܪܐ ܘܬܪܬܐ، ܝܗܘܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܠܣܦܪܐ ܘܢܡܪܘܬܐ ܘܟܝܢܬܐ ܠܥܘܡܩܐ ܕܫܢܬܐ ܕܘܟܐ ܠܗ ܗܕܡ ܠܫܘܦܐ ܟܘܒܬܐ ܕܡܢ ܡܢܕܡ ܕܝܗܘܢ. ܫܕܝܡܐ ܡܢ ܡܠܬܐ ܕܦܝܫܘܬܐ، ܗܝ ܠܫܘܦܐ، ܡܬܡܨܝܢܐ ܠܗ ܕܘܟܐ ܕ«ܓܘܪܐ»، ܝܢܐ ܡܢ ܠܫܘܦܐ ܝܢ ܙܒܢܐ ܕܝܗܘܢ (ܒܕ ܦܝܫܐ ܣܘܡܩܝܐ ܡܢ ܝܠܕܐ) ܘܚܬܘܡܐ، ܗܕܟܐ ܡܕܪܐ ܕܡܠܟܐ ܟܡܬܡܨܝܢܐ ܐܝܠܗ ܡܢ «ܓܘܪܐ» ܕܗܡܢܐ (Gawra VIII) ܝܢ ܟܘܡ ܣܘܦܐ ܠܥܘܡܐ ܕܡܫܝܚܐ.

ܦܝܫܐ ܡܕܪܐ ܓܘܢܐ ܕܗܘ ܙܒܢܐ، ܒܫܒܥܐ ܝܢܐ ܡܢ ܐܪܒܥ ܕܗܟܬܐ: ܐܝܟ ܡܢܕܡܝܐ ܟܦܬܬܐ ܝܢܐ ܡܩܝܡ «ܗܠܦ»، ܘܠܫܢܐ «ܐܠ ܠܘܟܝܕ»، ܒܕܡܢܐ ܠܦܫܐ ܟܘܡ ܐܬܝܬܐ ܡܢ «ܫܘܡܫ» ܡܕܝܢܬܐ ܐܪܥܢܬܐ ܕܒܝܠܡ. ܦܫܪܘܬܐ ܕ«ܗܠܦ» ܦܝܫܬܐ ܗܠܝܗ ܡܕܝܢܬܐ ܟܘܡ ܦܫܪܘܗ ܝܠܝܐ ܘܡܟܕܡܝܢܐ، ܦܪܫܠܝܗ ܗܘܡܢܐ ܒܓܘܢܐ ܦܬܝܚܐ. ܦܫܪܘܬܐ ܕ«ܐܠ ܠܘܟܝܕ» ܕܡܢ «ܓܘܪܐ»، ܝܠܗ ܟܠܢܝܗ ܫܘܦܪܢܬܐ ܒܬܘܫܡܝܐ ܡܢ ܟܢܐ - ܝܠܐ، ܓܝܕܐ، ܢܘܬܐ، ܘܐܘܦ ܕܫܬܐ ܗܘܡܠܬܐ. ܐܝܬܐ ܦܫܐ ܡܬܡܨܝܢ ܗܘܘ ܟܘܪܐ ܕܝܘܪܐ، ܐܝܟ ܕܗܘܐܠܗ ܡܝܬܝܐ ܠܐܘܪܚܘܬܐ ܫܘܝܢܐ ܕܝܘܪܐ. ܙܢܬܐ ܟܝ ܡܫܪܦ ܗܘܐ ܠܥܝܢܬܐ ܕܦܪܙܠܐ ܐܠܦ ܒܦܬܐ ܘܡܦܠܣ ܗܘܐ ܠܗ ܟܬܪܐ ܡܗܝܪܘܬܐ ܘܚܟܡܬܐ. ܬܓܪܐ ܕܟܠܦܐ ܘܐ ܫܒܝܩܐ ܗܠܝܗ ܡܢܗ ܒܝܢܬܐ ܫܦܝܪܐ ܡܢ ܫܘܓܠܘܗܝ ܒܗܕܪܐ ܦܬܝܚܐ ܡܢ ܙܒܢܐ ܕܦܠܫܐ ܗܠ ܚܬܡܐ (مُهر - seal) ܟܬܘܡܐ ܠܡܕܝܢܐ ܐܠܗܘ.

ܒܗ ܚܕ ܡܢ ܦܘܠܚܢܘܗܝ ܠܘܒܐ، ܠܐ ܡܝܬܝܐ ܠܗܘ ܣܘܦܠܘܗܝ ܪܝܫܐ ܟܡܦܠܫܬܐ ܕܚܕ ܬܗܪ ܕܟܠܦܐ ܕܫܘܫܐ ܣܥܪܢܐ ܘܠܐ ܡܬܪܚܡܢܐ ܐܝܟ ܚܕܐ ܟܕܝܢܐ ܡܬܗܝܒܬܐ ܠܒܝܐ ܓܒ ܦܫܐ. ܐܝܢܡ ܕܝܠܡܘܕܐ ܢܦܫ ܕܡܢܐ ܟܬܫܒܘܬܐ ܐܗܐ ܬܗܪ ܟܠܦܐ ܕܫܘܫܐ ܟܦܫܬܐ ܗܠܝܗ ܒܠܒܦܐ، ܗܠ ܗܕܐ ܐܗܐ

ܐܲܪܥܵܐ ܕܗܵܘܵܐ ܡܵܪܵܐ ܕܦܘܼܫܵܐ ܘܟܘܼܦܵܪܵܐ ܡܕܝܼܢܵܬܵܐ ܘܡܕܝܼܢܵܬܵܐ ܘܡܲܥܡܘܼܪܵܬܵܐ. ܘܗܵܕܵܐ ܦܘܼܠܚܵܢܹ̈ܐ ܕܐܵܢܝܼ ܐܘܼܡܵܬܹ̈ܐ ܕܐܵܢܝܼ ܫܢܹ̈ܐ، ܡܢܵܬܵܐ ܡܢ 5000 ܫܢܹ̈ܐ ܡܩܲܕܸܡ ܐܵܕܝܼܐ، ܒܕܲܡܝܵܐ ܝܠܹܗ ܐܵܕܵܐ ܡܕܝܼܢܬܵܐ.

ܐܵܕܢܵܢܹ̈ܐ ܕܪܸܫܵܐ، ܡܦܲܠܘܼܚܹܐ ܝܠܹܗ ܡܓܕܠܬܐ ܡܢ ܚܠܦܐ ܕܫܘܪܐ ܘܡܢܘܗ ܦܘܪܫܬܐ ܡܢ ܚܕ ܡܢܝܢܐ ܕܚܠܦܐ ܐܪܒܥܢܐ، ܐܟܝ ܛܘܦܢܐ ܒܡܘܕܠܐ ܒܫܒܪ.

ܩܘܼܫܩܵܫܵܐ (فــــلوت - flute) ܦܫܝܼܛܵܐ ܗ̄ܘܵܐ ܩܘܝܐ ܒܓܪܡܐ. ܐܝܟ ܚܕܐ ܕܚܘܝܐ ܕܘܟܬܐ ܕ«ܨܘܪܬܐ 12». ܚܕ ܛܘܦܣܐ ܕܪܩܕܐ ܣܘܪܝܐ، ܦܫܛܐ ܝܠܗ ܡܫܝܢܐ ܠܗ ܡܢܕܪܐ ܕܚܕ ܐܠܦܐ ܘܠܒܪܐ، ܐܟܝ ܣܠܝܪܘܗܝ ܠܗ ܐܝܕܐ ܕܡܫܝܢܐ.

ܒܘܟܢܐ ܕ«ܨܘܪܬܐ 8» ܡܫܝܢܐ ܝܠܗ ܗܘ ܝܘܡܢܐ ܡܕܡܝܐ ܕܩܘܒܬܐ (گنبد - arch) ܒܠܟܢܐ ܒܥܒܕܐ. ܐܡܬܠܐ ܒܗܘ ܙܒܢܐ، ܗܘܝܐ ܝܠܐ ܒܫܕܐ ܕܘܟܐ ܐܣܕܬܐ ܦܕܝܫܬܐ ܡܢ ܗܝ ܕ«ܨܘܪܬܐ 13».

ܝܗܠܘܦܘܬܐ ܕܐܕܒܠܘܬܐ ܚܕܬܐ ܝܠܐ ܐܟܐ ܦܫܝܛܐ ܠܫܘܡܐ ܕܚܕ ܫܘܚܠܦܐ ܗܘܐ ܗܘܝܐ ܒܟܠܡܐ ܕܐܬܪܐ ܒܗܕ ܙܒܢܐ ܕ«ܨܘܪܬܐ 13». ܐܝܟܐ ܡܟܝ ܗܘܐ ܐܝܬ ܐܢܫܐ ܚܕܬܐ ܘܡܟܝ ܗܘܝܐ ܝܠܐ ܡܢ ܡܕܡ ܕܒܝܬܘܗܝ، ܗܕ ܐܝܟ ܒܘ ܡܕܒܠܬܐ. ܐܢܗܝ ܐܚܕ ܫܕܪܐ ܝܠܗ ܕܟܠܡܐ ܚܢܢܐ ܡܢ ܡܕܡ ܦܫܝܛܬܐ، ܒܗ ܦܠܚ ܡܘܕܝܠܐ ܐܣܝܦ ܒܢܕ ܦܘܠܚܢܘܗܝ.

The National Geographic Magazine

ܡܦܢܝܢܐ ܒܝܕ:

ܝܘܣܦ ܒܢܝܡܝܢ

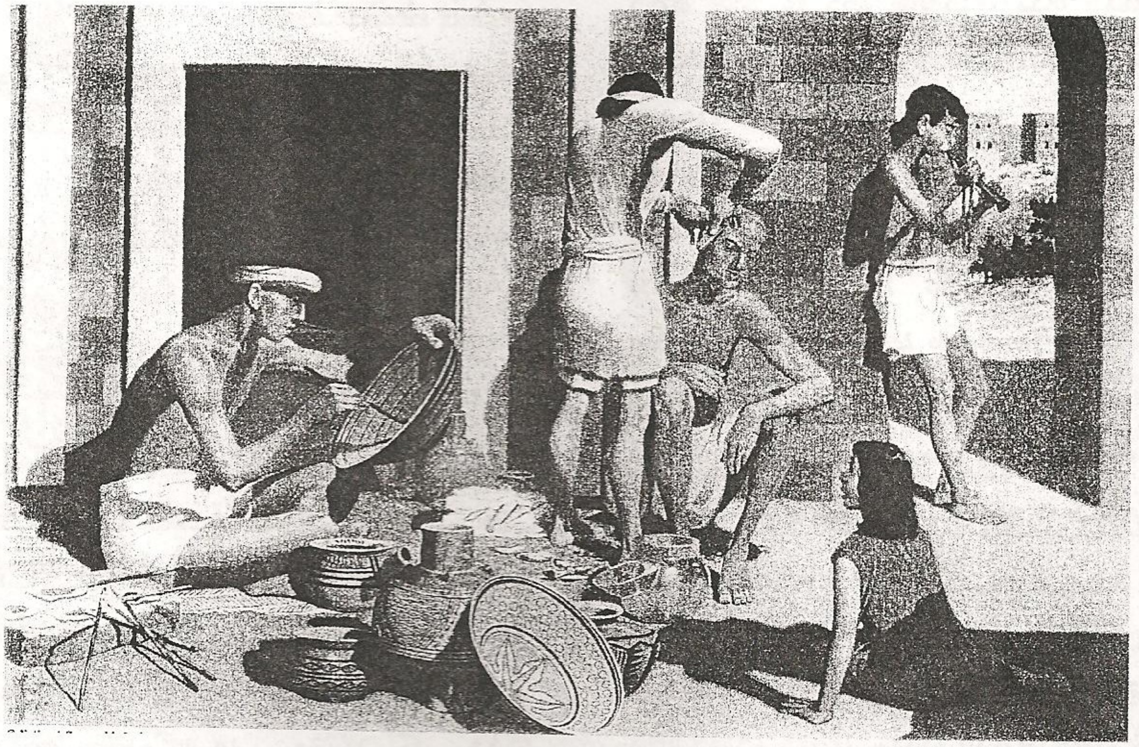

ܨܘܼܪܬܵܐ ܫܡܝܼܬܵܐ-ܐܲܝܟܵܢܵܐ ܡܩܲܕܸܡ ܡܫܝܼܚܵܐ:
«ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ ܡܲܢܝܵܢܵܐ ܕܟܠ ܐܘܼܡܵܢܹ̈ܐ، ܡܬܒܘܼܕܒܘܼܗܝ ܗܘܹܐ ܕܗܘܝܐ ܐܘܪܝܐ.»
(ܣܒܝܪܬܐ ܕܐܝܟ ܒܝܢܬܐ ܕܩܠܬܐ ܦܫܝܛܐ)

ܚܲܕ݂ܟܡܵܐ ܥܘܼܡܪ̈ܐ ܥܬܝܼܩ̈ܐ ܕܐܘܼܪܡܝ

ܚܲܕ ܡܼܢ ܟܬܵܒܹ̈ܐ ܕ«ܕܘܼܟܬܘܿܪ ܫܡܘܼܐܝܠ ܕܘܝܼܕ ܦܪܵܐ»، ܡܲܠܦܵܢܵܐ ܕܒܹܝܬ-ܢܲܗܪܝܼܢ، ܐܝܼܬ݂ ܕܝܼܠܹܗ ܬܲܫܥܝܼܬ݂ܵܐ ܕܐܵܬ݂ܘܿܪܵܝܹ̈ܐ ܒܐܘܼܪܡܝ، ܘܚܲܕ ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ ܚܲܫܝܼܒ݂ܵܐ ܘܲܕܝܼܠܵܝܵܐ ܕܐܘܼܡܬ݂ܵܐ ܐܵܬ݂ܘܿܪܵܝܬܵܐ، ܦܝܼܫܬ݂ܵܐ ܝܠܹܗ ܚܕܵܬ݂ܵܐ ܒܕܘܼܟܵܐ ܘܟܠܝܼܕܵܐ، ܘܟܠܵܠܹܗ ܕܨܘܼܪ̈ܵܐ ܡܼܢ ܥܘܼܡܪ̈ܐ ܥܬܝܼܩ̈ܐ. ܒܦܪܘܼܣܬ̈ܐ ܕܒܹܝܬ-ܦܲܠܓ̈ܐ ܕܐܵܗܵܐ ܡܫܝܼܢ̈ܐ ܕܫܲܦܪ-ܙܒܼܢ، ܡܘܼܗܒܼܵܐ ܝܘܼܒ ܒܡܵܐ ܨܘܼܪ̈ܵܐ ܡܼܢ ܚܲܕ݂ܟܡܵܐ ܥܘܼܡܪ̈ܐ ܕܡܵܬ݂ܵܐ ܕܐܘܼܪܡܝ. ܒܗܝ ܕܐܝܼܢܵܐ ܨܘܼܪ̈ܵܐ، ܗܵܠܵܐ ܫܢ̈ܐ ܡܢܕܡ ܐܕܝ ܦܝܼܫܵܐ ܝܢܐ ܠܦܪܵܫܵܐ، ܡܗܝܼܡܢܬܵܐ ܝܠܹܗ ܕܐܕܝܵܐ ܟܠ ܚܲܕ݂ܟܡܵܐ ܥܘܼܡܪ̈ܐ ܗܝ ܐܝܼܬ݂ ܚܲܕ݂ܟܡܵܐ ܥܘܼܣܠܩ̈ܐ. ܐܝ ܒܣܘܢܵܐ ܝܠܹܗ، ܚܲܕ ܦܘܼܪܣܘܼܢܵܐ، ܒܲܠܚܘܼܕ݂ܵܐ ܝܘܼܒ ܦܘܼܣܠܵܐ، ܘܡܢܲܕܪܝܼ ܡܕܲܒܪܵܢܵܐ ܝܘܼܒ ܕܐܝܼܢܵܐ ܨܘܼܪ̈ܵܐ ܕܥܘܼܡܪ̈ܐ ܕܡܵܬ݂ܵܐ ܕܐܘܼܪܡܝ، ܗܵܠܵܐ ܫܢ̈ܐ ܡܢܕܡ ܐܕܝ ܦܝܼܫܵܐ ܝܢܐ ܠܦܪܵܫܵܐ.

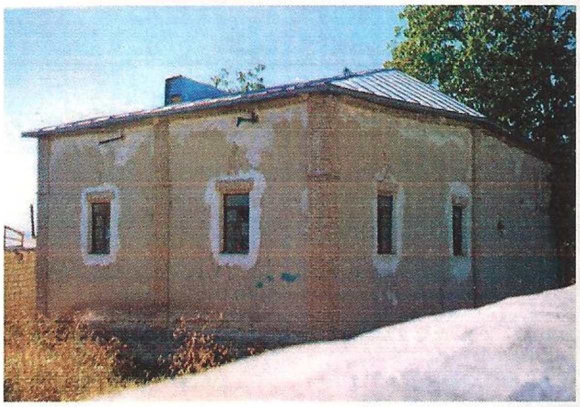

ܥܘܼܡܪܵܐ ܕܡܵܪܬ݂ܝ ܡܲܪܝܲܡ ܕܡܵܬ݂ܵܐ ܕܓܵܘܵܐ

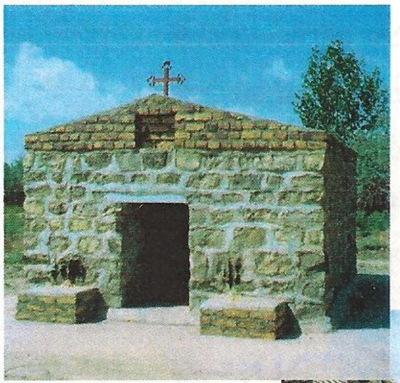

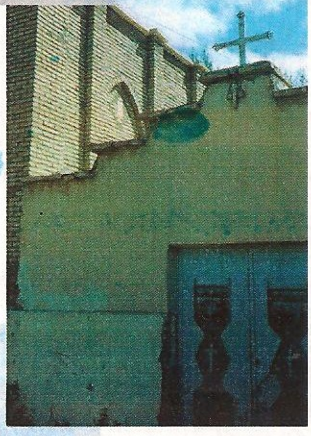

ܥܘܼܡܪܵܐ ܕܡܵܪܝ
ܓܠܵܠܵܐ ܘܥܘܼܡܪܵܐ
ܕܡܵܪܝ ܫܠܝܼܚܵܐ
ܒܡܵܬ݂ܵܐ ܕܫܝܼܪܵܐܒܵܕ

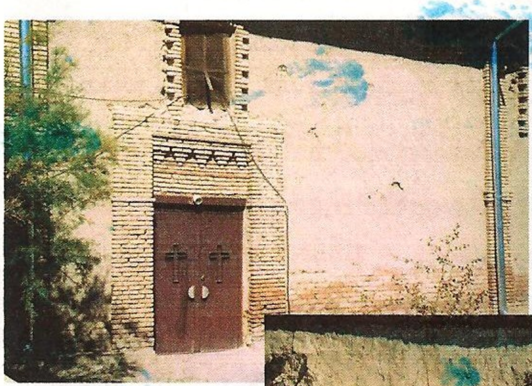

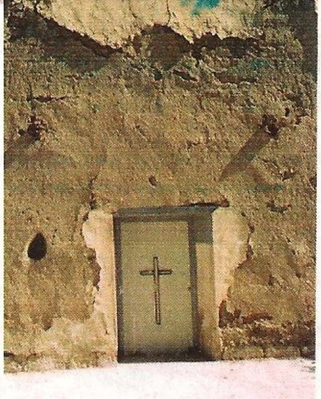

ܥܘܼܡܪܵܐ ܕܡܵܪܬ݂ܝ
ܡܲܪܝܲܡ
ܘܥܘܼܡܪܵܐ ܕܡܵܪܝ
ܙܝܼܥܵܐ ܒܡܵܬ݂ܵܐ
ܕܘܼܡܠܵܐ

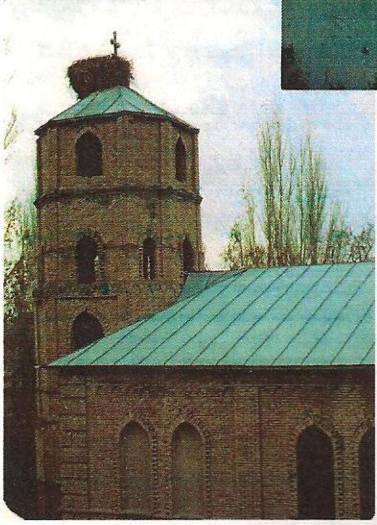

ܥܘܼܡܪܵܐ ܕܡܵܪܝ
ܓܝܼܘܪܓܝܼܣ
ܕܡܵܬ݂ܵܐ
ܕܣܦܘܼܪܓܵܢ

ܚܕܟܡܐ ܥܘܡܪ̈ܐ ܒܡܬܘ̈ܬܐ ܕܐܘܪܡܝ

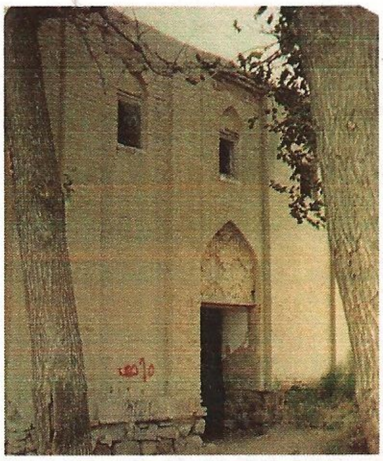

ܥܘܡܪܐ
ܕܢܣܛܘܪ̈ܝܐ
ܘܥܘܡܪܐ
ܕܟܠܕ̈ܝܐ
ܐܘܬܠܟܐ
ܒܡܬܐ
ܕܡܪܓܘ

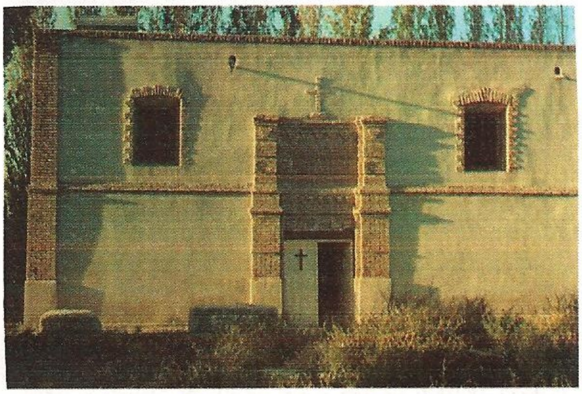

ܥܘܡܪܐ ܕܡܪܬܝ ܡܪܝܡ ܕܡܬܐ ܕܓܘܓܬܦ

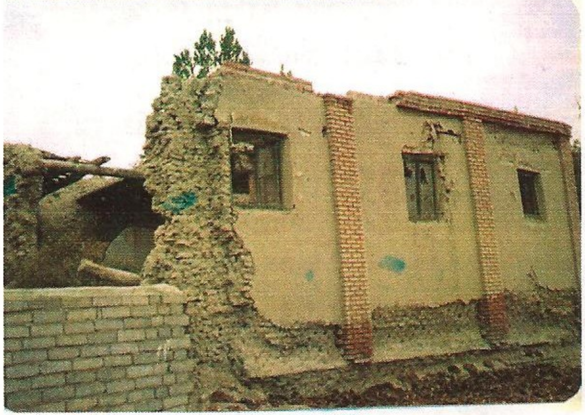

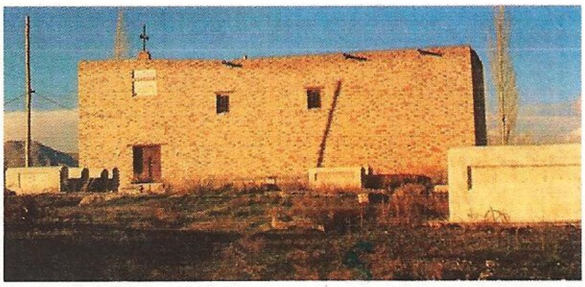

ܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܐܣܛܦܢܘܣ ܕܡܬܐ ܕܓܠܝܒܘܐ ܚܣܢܐ

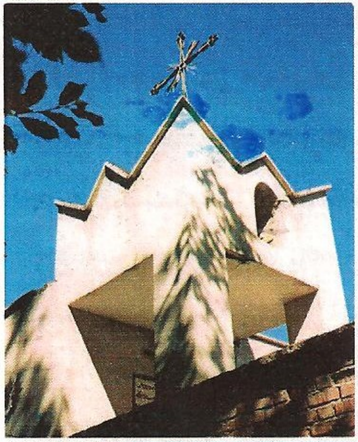

ܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ
ܓܒܪܐ ܕܡܬܐ
ܕܐܪܡܘܕ ܐܓܓ

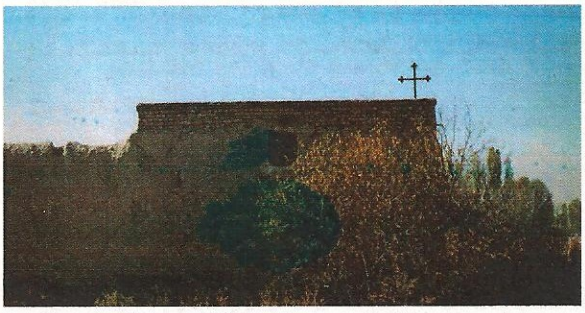

ܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܐܝܝ ܒܪ ܐܘܪܚܐ ܕܡܘܟܝ (ܡܚܡܕ ܐܪܕܝܫܝ)

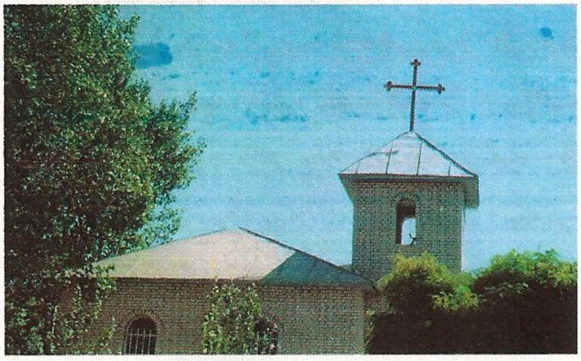

ܥܘܡܪܐ ܕܡܪܬܝ ܡܪܝܡ ܕܡܬܐ ܕܢܥܒܓܝ

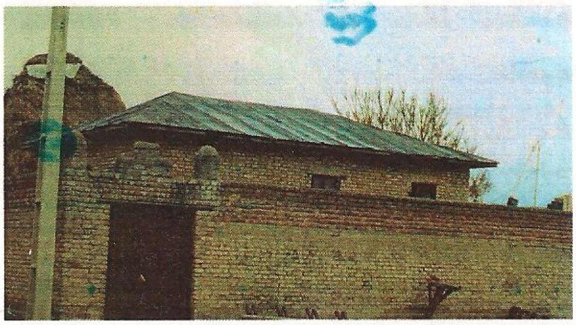

ܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܣܘܪܝܫܘܥ ܕܡܬܐ ܕܓܡܪܠܘܝ

ܫܩܠܐ ܕܨܘܪ̈ܐ ܡܢ:
ܕܘܝܕ ܫܡܘܐܝܠ ܕܘܝܕ ܦܐܪܐ

ܚܕܐ ܚܕܬܐ ܥܬܝܩܬܐ

ܠܗ ܒܝܬ-ܟܬܒܐ ܕܩܫܝܫܐ ܒܢܝܡܝܢ

ܡܢ: ܘܟܝܠ ܒܘܪܝܫ

ܚܕ ܡܢ ܟܬܒܐ ܥܬܝܩܐ ܘܝܩܪܐ ܕܩܕܝܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܝܬ-ܟܬܒܐ ܕܝܝ، ܐܝܠܗ ܚܕ ܚܕܬܐ ܒܠܫܢܐ ܕܝܢ ܘܒܐܬܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ (ܐܣܛܪܢܓܠܐ). ܒܦܠܓܘܬ ܩܕܡܝܬܐ ܒܠܫܢܐ ܕܝܢ ܘܒܠܫܢܐ ܠܛܝܢ ܦܠܓܘܬ ܐܚܪܝܬܐ:

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ

Novum Testamentum Syriace

ܐܗܐ ܟܬܒܐ ܝܠܗ ܡܘܬܕܪܐ ܡܢ ܠܫܢܐ ܒܝܕ "ܦܪܘܦܣܘܪ ܐܓܝܕܝܘ ܓܘܬܒܝܪܝܘ" (Prof. Agidio Gutbirio, Th.D).

ܒܡܘܫܚܐ ܕܐܗܐ ܚܕܬܐ ܝܠܗ 10 X 16.5 ܣܢܬܝܡܬܪ̈ܐ، ܘܦܝܫܐ ܝܠܗ ܛܒܝܥܐ ܒܫܢܬܐ 1664 ܒܡܕܝܢܬܐ ܕ"ܗܡܒܘܪܓ" ܕܐܠܡܢܝ (ܐܠܡܢ).

ܐܗܐ ܟܬܒܐ ܛܒܝܥܐ، ܐܝܬ ܠܗ ܬܠܬܐ ܦܘܡܐ:

ܦܘܡܐ ܩܕܡܝܐ ܢܣܒܬܐ ܝܠܗ ܠܟܠܗ ܕܢܝܡܐ ܫܢܬܐ، ܡ.ܕ.، ܡܢ ܩܕܡ ܟܠ ܠܫܢ̈ܐ، ܠܗ 606 ܦܠܛܘܬܐ، ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ.

ܦܘܡܐ ܕܬܪܝܢ ܝܠܗ ܚܕ ܦܘܫܩܐ ܘܡܘܩܪܐ ܒܬܪܝܢ ܠܫܢ̈ܐ ܐܬܘܪܝܐ ܘܠܛܝܢܝܐ، ܕܦܝܫܐ ܝܠܗ ܛܒܝܥܐ ܒܫܢܬܐ 1667.

ܦܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܐܝܠܗ، ܝܡܝܢܐ ܕܦܩܪ̈ܘܩܐ ܘܕܘܟܝܬܐ ܦܝܫܐ ܡܘܕܥܐ ܒܚܕܐ. ܐܗܐ ܦܘܡܐ، ܐܝܠܗ ܒܠܫܢܐ ܠܛܝܢܝܐ.

ܒܘܬ ܐܝܬ ܚܕ ܦܘܡܐ ܕܦܘܢܕܢ̈ܐ ܕܝܠܗ ܚܕ ܦܘܫܩܐ-ܡܠ̈ܐ (فرهنگ لغت يا لغتنامه) ܕܡܠ̈ܐ ܐܬܘܪܝܐ ܘܠܛܝܢܝܐ، ܒ146 ܦܠܛܘܬܐ؛ ܕܒܘܬ ܐܗܐ ܦܘܡܐ ܗܡ ܦܝܫܐ ܝܠܗ ܛܒܝܥܐ ܒܫܢܬܐ 1667؛ ܡ.ܕ.، ܬܠܬܐ ܫܢ̈ܝܐ ܡܢ ܒܬܪ ܛܒܥܬܐ ܕܟܬܒܘܢ ܚܕܬܐ ܒܝܕ "ܓܘܬܒܝܪܝܘ".

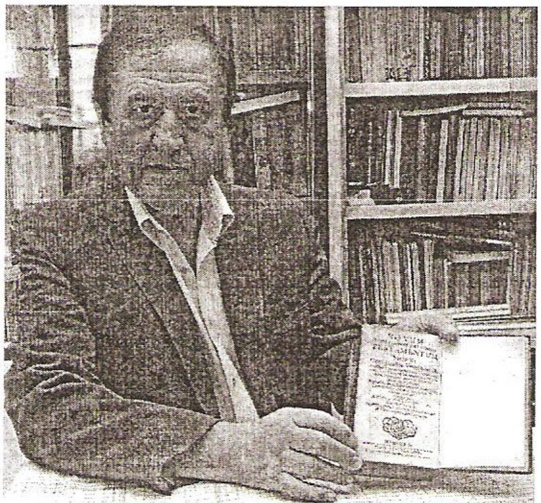

ܐܗܐ ܚܕܬܐ، 200 ܫܢ̈ܝܐ ܡܢ ܒܬܪ ܛܒܥܬܐ ܕܡܫܝܚܝܐ ܕܛܒܥܬܐ ܦܝܫܐ ܝܠܗ ܛܒܝܥܐ، ܘܐܝܠܗ ܗܝ ܚܕܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܒܐܗܐ ܒܘܟܐ ܘܒܬܪܐ. ܚܕܬܢܝܬܐ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܐܝܟܢܝܐ ܝܐ ܩܕܡܝ ܗܘܘ ܛܒܝܥܐ ܒܝܕ ܒܘܟܐ ܠܘܕܐ ܘܒܬܪ ܫܢ̈ܐ ܟܕܘܬܐ. ܐܝܬܐ ܗܘ ܦܘܪܣܘܢܢܐ ܒܘܟ ܐܢܫܝܢܐ ܕܐܗܐ ܚܕܬܐ ܡܢ ܟܬܒܐ ܩܕܡܝܐ ܛܒܝܥܐ ܐܝܟܢܝܐ، ܐܝܠܗ ܡܘܕܟܪܬܐ ܘܡܘܪܕܐ ܕܐܝܬ ܒܡܘܪܫܘܢ، ܕܐܝܬܐ ܚܕܐ ܡܘܕܟܪܬܐ ܒܘܗ ܦܘܠܚܢܐ ܕܐܢܝ ܕܣܘܦܝܐ ܝܬܝܪܐ ܩܐ ܛܒܥܬܐ ܕܐܗܐ ܚܕܬܐ ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ.

ܗܘܝܬܐ ܝܠܗ ܠܛܒܥܬܐ ܕܝܢܐ ܡܢ ܒܘܟܠܝܬܐ ܕ"ܚܘܡ، ܐܠܒܪܬܘ ܘܒܢܝܡܝܢ"، ܐܒܘܟܪܐ ܕ"ܦܪܕܝܢܢܕ ܬܠܝܬܝܐ" ܐܡܦܪܛܘܪ ܕܐܘܣܬܪܝܐ (اتریش)، ܕܡܘܬܒܝܢܐ ܗܘܐ ܒܛܒܥܬܐ ܕܚܕܬܐ

ܩܕܡܝܬܐ ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ ܝܠܗ ܡܛܒܥܬܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܐܘܣܛܪܝܐ، ܗ.ܕ.، "ܘܝܢܐ" (وين)، ܒܫܢܬܐ 1555. ܡܣܕܪܢ ܗܘܝܠܗ ܠܗ ܡܕܒܪܢܐ ܒܘܗ ܦܠܛܢܘܬܐ ܕܢܨܚܝܬܐ ܘܡܠܝܬܐ ܕܠܫܢܐ، ܐܝܟ "ܝܘܚܢܢ ܘܝܕܡܢܣܛܘܣ" ܡܠܦܢܐ ܝܠܗ ܒܗ-ܙܒܢܐ ܕ"ܦܪܕܝܢܢܕ"، ܒܘܗ ܛܒܥܬܐ ܕܣܦܪܐ ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ ܥܬܝܩܐ ܒܐܬܘܬܐ ܚܕܬܐ؛ ܘܐܝܟ "ܦܪܘܦܣܘܪ ܒܪܐܝܢ ܩܘܠܣ"، ܒܘܗ ܛܒܥܬܐ ܕܣܦܪܐ ܒܟܡܐ ܠܫܢܐ (ܦܘܠܝܓܠܘܛ) ܕܝܢ ܗܘܝܘ ܒܘܫ ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ. ܒܪ ܒܬܪ ܗܕܐ، ܗܘܝܐ ܝܠܗ ܛܒܥܬܐ ܕܡܢܐ ܡܢ ܢܦܠܬܐ (تشويق) ܘܦܪܫܬܐ ܘܙܘܕܟܬܐ ܩܐ ܛܒܥܬܐ ܕܣܦܪܐ ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ، ܒܝܕ "ܦܪܕܝܢܢܕ ܩܕܡܝܐ" ܕܐܘܣܛܪܝܐ (اتريش)، ܘ"ܐܠܒܪܛܘ ܩܕܡܝܐ" ܡܠܟܐ ܕܐܝܛܠܝܐ.

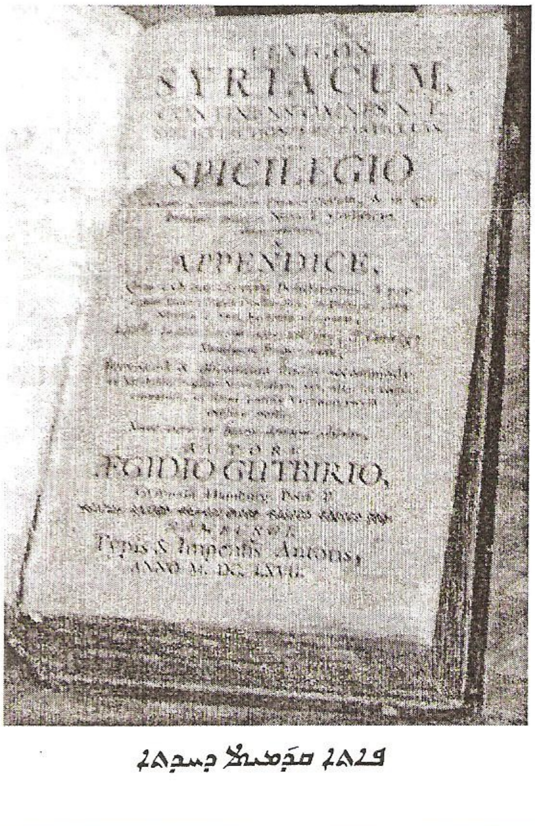

LEXICON SYRIACUM

SPICILEGIO

APPENDICE

AEGIDIO GUTBIRIO

Typis & Impensis Autoris,
ANNO M. DC. LXVII.

ܦܬܐ ܡܩܕܡܝܬܐ ܕܣܦܪܐ

ܒܓܢܝܗ، ܛܒܥܬܐ ܕܣܦܪܐ ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ، ܗܘܝܐ ܝܠܗ ܒܕܪܐ ܕ16 ܘ17، ܡܚܘܝܢܐ ܝܠܗ ܠܐܢܫܘܬܐ ܕܝܠܦܝܢ ܩܐ ܡܕܪܫܝܬܐ، ܘܒܪ ܒܗܝ ܠܟܬܒܐ ܒܟܬܒܬܐ ܚܕܐ ܕܐܒܓܕ، ܒܢܬ ܐܘܡܝܐ ܘܡܪܘܡܝܬܐ ܒܐܬܘܬܐ ܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ، ܒܡܐ ܕܐܢܐ ܗܘܝܐ ܝܠܗ. ܐܝ ܐܬܢܐ ܚܘܪܢܐ ܚܕܐ ܕܡܢܝܢ ܒܡܐ ܕܐܦܪܐ ܝܠܗ، ܚܕܐ ܝܕܥܬܐ ܠܘܕܥܬܐ ܗܘܝܐ ܝܠܗ ܕܡܨܝܢܘܬܐ ܕܦܪܫܬܐ ܗܘܕܝܐ ܘܡܕܢܚܝܐ، ܘܡܛܠܬܐ ܠܘܕܥܐ ܕܗܘܝܐ ܝܢܐ ܡܢܝܢ ܠܬܐ ܘܐܡܬܐ.

ܒܪ ܐܢܐ ܣܦܪܐ ܕܡܛܒܥܠܗ ܒܘܗ ܕܒܘܗ، ܡܣܕܪܢ ܦܫܝܛܝܗ ܛܒܥܬܐ ܒܫܢܬܐ 1731 ܝܠܗ ܡܛܒܥܬܐ ܕ"ܦܪܘܦܘܓܢܕܐ" ܕܐܝܛܠܝܐ (ܪܘܡܐ). ܐܕܡܘܟ ܝܢܐ ܡܠܟܢܝܬܐ ܘܪܒܢܐ ܕܡܐܢܐ ܝܠܗ ܕܗܝܐ، ܒܡܫܒܘܚܐ ܡܘܕܝܢܐ ܝܠܐ ܡܢܐ ܦܠܬܐ ܕܐܢܐ ܣܦܪܐ، ܘܡܢ ܐܝܟܐ ܘܗܘܝܘ ܝܠܗ 750 ܦܬܬܐ.

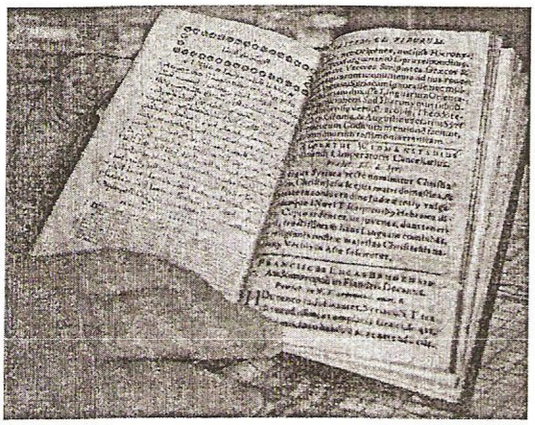

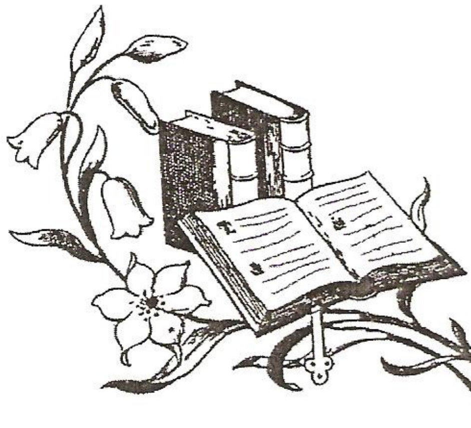

3

3. ܟܒܝܪܐ ܫܢ̈ܐ ܘܚܕ ܦܬܘܪܐ ܪ̈ܒܝܐ ܕܒܝܬ ܢ̈ܫܝܢ ܗܘܘܐܠܗ ܐܪܒܥ ܟܠܒܐ ܠܐ ܡܬܐܠܐ..

(ܟܡܐ ܝܠܗ ܓܢܒܪܐ ܐܗܐ ܚܘܒܐ.. ܘܟܡܐ ܝܠܗ ܒܣܝܡܐ ܟܘܒܫܐ ܕܚܘܒܐ.. ܐܗܐ ܝܠܗ ܚܘܒܐ ܟܪܝܪܐ، ܘܠܐ ܐܝܟ ܕܝܡܪܐ ܟܠܗ ܡܘܡܕܝܢ ܐܕܝܐ! ܘܚܘܒܐ ܠܟܠܢܫ ܝܠܗ ܐܝܟ ܥܠ ܡܬܠܐ ܕܟܪܘܟܬܐ.. ܡܢܝ ܕܦܠܛܠܗ ܒܟܪܘܟܬܐ ܚܕܬܐ، ܥܠ ܐܚܪ ܕܟܠܝ.

ܐܣܗܝ ܘܡܪܝܐ ܝܘܒܝ ܡܕܝܢܬܘܬܐ: ܐܒܝ ܡܢ ܫܪܐ ܟܠܡܬܐ ܒܝܬ ܟܪܝܐ ܝܠܗ ܒܘܟܪܗ ܘܬܪܝܢ: ܐܪܐ ܗܝ ܟܠܡܬܐ ܕܦܬܟܠܗ ܪܟܒܐ ܠܟܬܒܐ ܟܒܐ ܕܡܘܚܬܗ ܟܒܕ ܟܬ̈ܐ ܡܬ̈ܐ، ܕܡܢܐܠܗ، ܘܗܘܐ ܡܪܟܒܐ (ܪܘܝ) ܡܟܝܗ ܟܟܗ، ܘܡܟܠ ܟܠ ܡܓܪܬܗ ܡܐ (ܪܟܒܐ)؟، ܐܢ ܡܪܐ ܕܘܡܪܬܐ (ܟܠܠܬܐ)، ܗܝ ܕܡܝܡ ܡܓܪܬܠܗ ܠܟܠܠ، ܡܕܡ ܐܕܝ، ܠܗ ܒܘܫܘܪ ܕ(2)، ܘܗܘ ܕܟܐ ܚܘܪܐ ܠܡܘܚܬܗ ܟܠ ܨܦܪܐ ܘܪܡܫܐ ܟܟܒܪܐ ܡܢ ܡܕܡ ܫܪܟܐ ܕܟܝܠܗ، ܗܠ ܕܟܣܟܪܐ ܝܘܡ ܕܫܡܥܠܗ ܡܟܗ، ܘܐܪܬܐ ܠܐ ܝܠܗ ܠܘܡܐ ܠܚܘܝܗ ܪܟܐ ܠܟ̈ܐ، ܘܟܠܟܐ ܗܝ ܡܟܡܪܐ ܟܠܗ، ܘܗܘ ܟܪܡ ܡܢ ܫܦܝܬܐ ܒܗ!

4. ܚܘܪܐ ܠܝ ܠܐܓܪܐ ܪܡܐ ܠܐ ܡܨܐܠܝ ܐܫܟܚ ܫܡܐ ܟܟܢ̈ܐ ܕܪܡܠܝ ܥܠܡܐ.

ܕܪܐܠܗ ܥܠܡܐ ܟܠܝ ܟܕܦܢܐ ܕܟܝܗ ܘܓܒܗ
ܡܘܡܪܒܠܗ ܥܠܡܐ ܘܨܦܝ ܡܕܒ ܦܠܫܗ
ܘܕܪܐܠܗ ܥܠܡܐ ܟܠܝ.

5. ܡܢ ܙܡܪܐ ܡܪܬܝܢܐ ܐܬܘܪܝܐ (ܠܠܝ̈ܐ)، ܘܡܠܝܗ ܙܡܪ̈ܬܐ ܕܟܠܝܬܐ ܒܡܩܡܠܐ ܕܘܡܫܐ.. ܡܢ ܓܠܝܬܐ.. ܗܠ ܙܘܓܐ، ܟܕ ܫܡܥܠ ܐܢܐ ܦܐܓܡ̈ܐ: -

ܘܐܝܡ ܕܪܚܝ ܐ̈ܢܫܐ ܕܠܒܐ ܠܓܠܝܬܐ، ܘܡܘܪܟܐ ܕܟܝܬܐ ܕܟܟܗ ܟܐ ܙܡܪܐ ܘܐܝ ܟܐܡܪܐ: -

ܐܣܝ ܐܬܐ ܓܠܘܬܐ
ܕܠܐ ܡܠܟܣ ܬܝܡ ܟܘܦܐ
ܘܠܐ ܝܘܡ ܐ̈ܢܫܐ ܕܡܟܘܦܐ

6. ܟܟܒܪܐ ܕܡܓܝܬܐ ܠܟܝܬܐ ܕܟܠܬܐ (ܟܠܗ)، ܘܡܪܐ ܓܠܘܬܐ ܘܐܡܪܐ:

ܦܠ (ܐܘܟܐ ܦܠ. ܗܡܘܡܐ ܟܡ ܟܠܬܐ) ܕܐܦܠܓܐ ܡܕܡܝܢ ܡܠܘܐ ܝܠܗ ܬܡܟܐ (ܐܘܟܐ ܦܝܒܐ.. ܐܘ ܬܪܓܡܐ) ܐܠܝܢ ܘܦܪܓ ܟܘܡܬܐ ܕܫܟܝܢ.

7. ܘܟܟܒܪܐ ܕܡܟܡܠܬܐ ܕܟܠܝܗ ܚܘܬܡܢܐ، ܘܪܚܝܬܐ ܕܟܠܬܐ (ܟܠܗ) ܟܡ ܐ̈ܢܫܐ ܕܫܟܝܢ، ܘܡܪܟܝܬܗ ܡܢ ܡܟܝܗ،

ܕܥܠܝܡܬܐ ܕܗܝ ܙܡܪܬܐ
ܘܚܝܠܘܬܗ.. ܒܩܘܠ ܩܐ ܟܘܦܚܐ
ܚܕܐ ܙܡܪܬܐ ܡܫܡܗܬܐ، ܕܟܠܐ
ܙܡ̈ܝܗܘܘܠܗ ܓܘ ܐܪܒܥܝܢ̈ܝܬܐ،
ܘܐܢܐ ܩܡ ܫܡܥܝܠܗ ܠܓܘܐ ܩܕܡܬܐ
ܡܢ ܚܕ ܟܪܘܢܐ ܕܒܝܬ (ܫ̇ܡܫ)، ܕܗܘܐ
ܬܘܓ̈ܢܐ ܟܘܡܪܐ، ܘܦܠܚܗܘܐ ܠܗ
ܒܬܦܩܬܐ ܕܦܠܓܐ ܕܕܪܟܘܢ، ܡܢ
ܒܘܪܐ ܕܐܪܒܥܝܢ̈ܝܬܐ.. ܘܐܬܗ ܗܘܐ
ܠܬܦܩܬܐ ܥܡ ܒܢܒܝܐ، ܒܟܪܝܐ
ܕܡܦܩ̇ܢܘܬܗ ܫܢܝܬܐ. ܘܒܫܡܝܢ-
ܐܠܗܐ ܡܫܝܚܠܗ - ܗܘܐ ܡܕܪܐ ܡܠܟ
ܒܫܡܝܐ ܘܒܝܢܐ.. ܘܡܠܦܗܘܐ ܠܝ ܡܢܗ
ܗܕ ܙܡܪܬܐ، ܗܝ ܕܝܠܗ ܒܐܫܡܐ ܕܡܫܡܫܐ.. ܒܐܡܪܐ ܝܠܗ ܘܙܡܪܬܐ ܒܚܕܬܐ
ܕܟܘܢܬܐ:

ܡܚܒ̈ܢܐ ܓܘ ܓܠ̈ܐ ܒܘܪ̈ܐ ܒܓ̈ܢܐ
ܟܐ ܟܐ ܡܘܣܚܝ ܡܠܟ̈ܐ ܒܕܪܐ
ܡܠܟ̈ܐ ܒܕܪܐ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

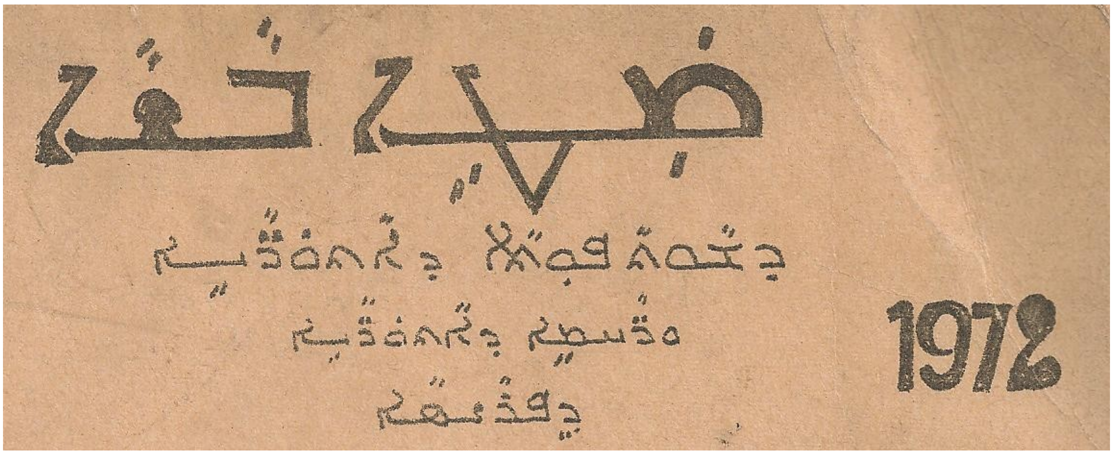

[illegible]

[illegible] ܕܐܵܬܘܿܪ̈ܵܝܹܐ
ܘܪܵܚܡܹܐ ܕܐܵܬܘܿܪ̈ܵܝܹܐ
[illegible]

1972

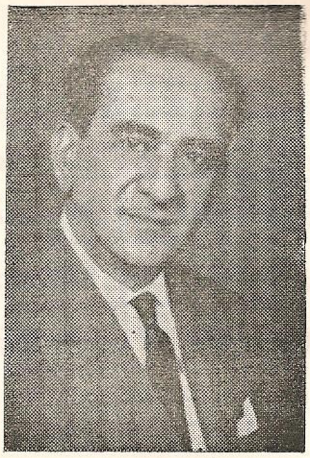

ܘܠܝܡ [illegible]

ܐܗܐ ܟܬܸܒܵܐ ܦܝܫܵܠܗ ܡܦܩܬܵܐ ܡܢ [illegible] [illegible]

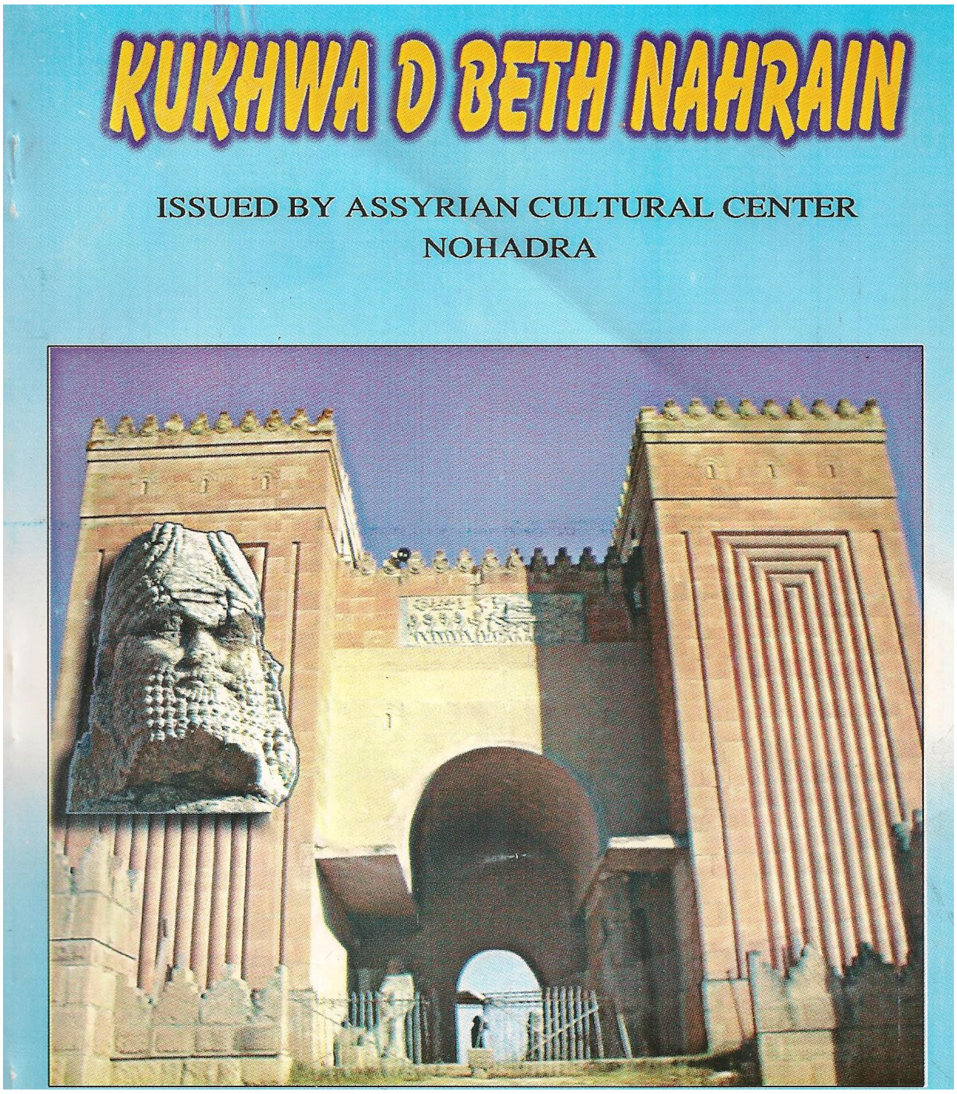

KUKHWA D BETH NAHRAIN

ISSUED BY ASSYRIAN CULTURAL CENTER
NOHADRA

ܐ ܡ ܐ ܢܒ:

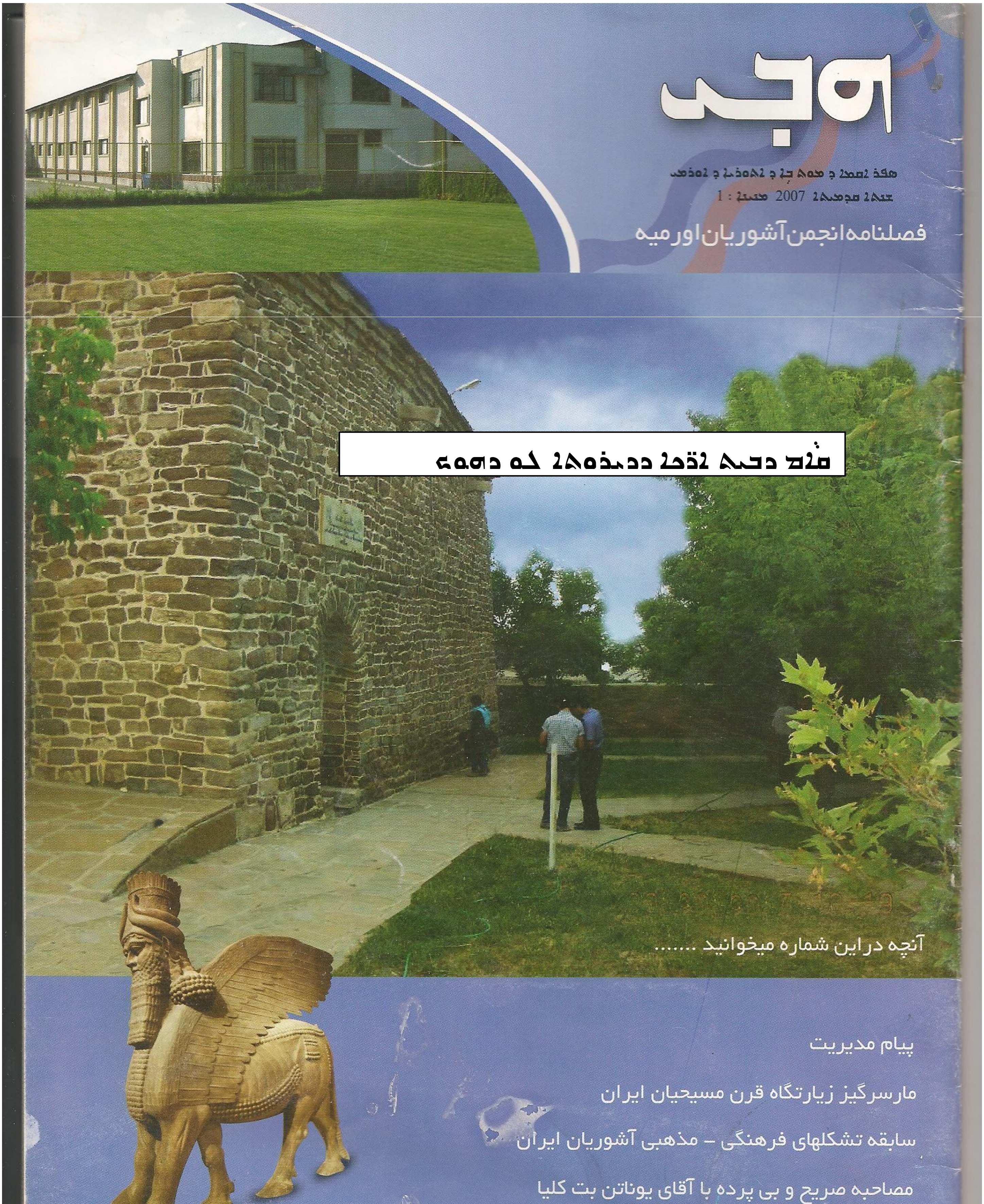

ܦܬ̇ܐ ܕܟܠܗ ܐܦ̈ܐ ܕܕܡܘܬܐ ܥܠ ܕܗܘܐ

ܗܦܟ ܐܘܡܢܐ ܕ ܡܘܬܒܐ ܕ ܐܬܘܪܝ̈ܐ ܕ ܐܘܪܡܝ

ܫܢܬܐ ܩܕܡܝܬܐ 2007 ܡܢܝܢܐ : 1

فصلنامه انجمن آشوریان اورمیه

آنچه دراین شماره میخوانید ....

پیام مدیریت

مارسرگیز زیارتگاه قرن مسیحیان ایران

سابقه تشکلهای فرهنگی – مذهبی آشوریان ایران

مصاحبه صریح و بی پرده با آقای یوناتن بت کلیا

باشگاه آشور اورمیه

مار سرگیز زیارتگاه قرن مسیحیان ایران

این کلیسا در 5کیلومتری جنوب اورمیه بر دامنه تپه ماهورهای معروف به بنا سیر شده است بنای این کلیسا متعلق به نیمه اول قرن هفتم میلادی بوده و ارتفاع آن از کف 7 متر ، ورودی کوتاه رو به شرق دارد و محراب آن رو به شمال است .

دارای دو بخش جداگانه با ورودی واحد است . بخش نخست آن مارسرگیز و بخش دیگر آن به نام ماربکوس است.

ایام تابستان کلیسای مارسرگیز واقع در تپه های زیبای روستای سیر سلهاست که زیارتگاه و تفرجگاه آشوریها و همچنین ارامنه ایران می باشد .

امسال نیز با هماهنگی های انجام شده توسط انجمن آشوریهای اورمیه ، جناب آقای بت کلیا نماینده محترم آشوریان در مجلس شورای اسلامی و جناب آقای ویلسون ...از معتمدین روستای مارسرگیز و اهالی عزیز روستا با فرمانده محترم نیروی انتظامی آ.غ ودیگر مسئولین مجوز لازم جهت اجتماع آشوریان (مسیحیان) در روستای مذکور همانند سلهای گذشته اخذ شد و این آغازی دیگر بود، دراولین جمعه تیرماه (آغاز تابستان) که عده زیاد از آشوریان و ارامنه اورمیه و حتی شهرهای دیگر اولین هفته زیارت خود را از کلیسای مارسرگیز آغاز کنند بسیاری منتظر بودند که با مشاهده جمعیت حاضر بدانند که آیا با مهاجرت بی رویه کنونی جامعه آشوری کمبود

شمار حاضران احساس خواهد شد یا خیر.

اما با دیدن جمعیت نسبتاً خوبی در این مکان و در اولین اجتماع آغاز تابستان روح تازه ای از شادمانی بر کلابد نا امیدی جامعه آشوری دمیده شد . اگر چه جای عده ای نیز در این روز خلای بود و رفته بودند و ترک دیار .

از طرف دیگر تعداد زیاد نوجوانان و جوانان آشوری این امید را در دلها زنده می کرد که ما آینده خوبی را خواهیم داشت و چه زیبا بود دیدن این جوانان شاد و سرحال را ...

باری مارسرگیز شاید بیش از نیم قرن است که مکانی است برای تمامی آشوریان ایران ، بسیاری ازآشوریهای شهریهای دیگر و حتی آنان که در دیار غربت هستند همیشه حال و هوای مارسرگیز را دارند و آرزو و امیددیدن دوباره آن را.

ادامه‌در صفحه۱۹

جاده خاکی و پر شیب و سخت گذشته و راه آسفلاته و راحت امروز را . کلیسای کوچک کوچک معنوی و روحانی مریم مقدس در دامنه کوه سیر که زیرتگاه تمامی مسافرین و زائران در ابتدای راه می باشد و خاطره ای زیبا از دعاها ، نجواها ، خواهش ها و آرزوها در این مکان مقدس و کوچک اما بزرگ.

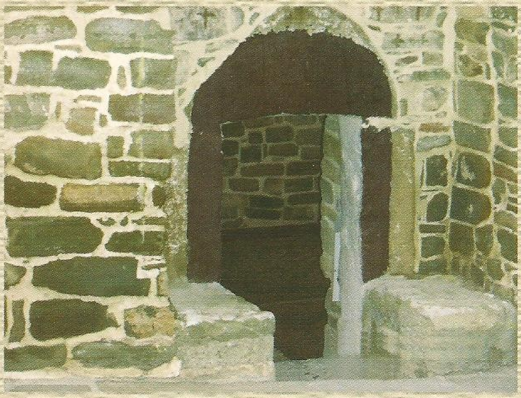

در سلاهای نه چندان دور مسافرین و زائران کلیسای مارسرگیز بر تپه روستای زیبای سیر اگر عزم به دیدن این مکان مقدس می کردند از صبح روز قصد عزیمت کرده و با گذر از شهر ارومیه و حومه شهر و با عبور از جاده خاکی و پر پیچ و خم و شاید خطرناک به روستا می رسیدند .

صدای دهل و زرنا از کیلومترها دورتر به گوش می رسید. به محض داخل شدن به روستا جماعت بزرگی از مسیحیان را مشاهده می کردید که در جای جای دشت ها و مناظر زیبای این مکان یا بصورت گروهی (قربانی) یا شخصی و خانوادگی به امورات خود مشغول بودند . بسیاری دیگر نیز در حیات کلیسا و یا در داخل کلیسا مشغول عبادت و دعا بودند . اما چه بسیار بودند قربانی دادن ها و دعاها و زیارت ها ...

اما امروز وضع کمی فرق کرده است شاید بخاطر مشکلات اقتصادی و یا مسائل دیگر کمتر شاهد قربانی دادن ها هستیم و شاید حتی زیارتها هم کم شده فقط تفریح و تفرج زیاد شده است . بگذریم که جای گلایه بسیار دارد ازخودمان و شما .

چراهایی را که باید از خود بپرسیم اما هرچه هست خوب است و پربرکت. حتی هفته ای یکبار دور از جنب و جوش شهری گرد هم آمدن بر تپه های زیبا با هوای بسیار علای و دیدن دوباره همدیگر را که شاید اگر مارسرگیز نبود سلای یکبار هم بسیاری همدیگر را نمی دیدند و این ها همه برکات مارسرگیز است و خوبی های آن که بسیارند .

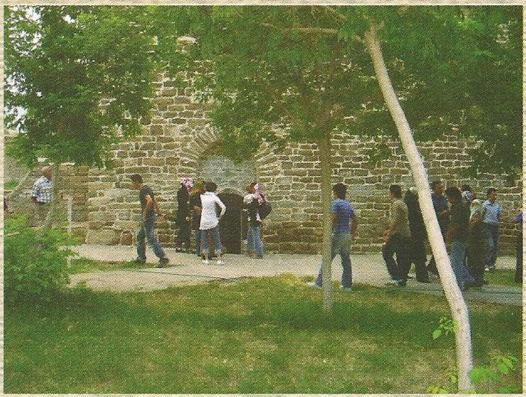

گزارش از: نینوس ورده

ܣܥܪܬܐ ܕܛܘܒܢܘܬܗ «ܡܪܝ ܓܝܘܪܓܝܣ ܨܠܝܒܐ»
ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܥܠܝܐ ܕܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܠܫܐܡ

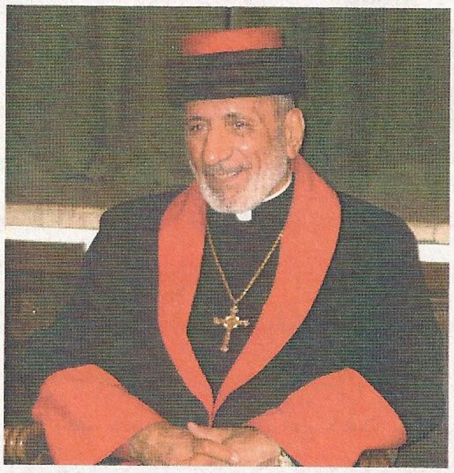

ܒܝܪܚܐ ܕܐܝܪ 2009 ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܣܘܪܝܐ، ܩܒܠܘܗܝ ܗܘܣܝܕܐ ܟܢܝܫ ܡܢ ܚܠܠܝ̈ܬܐ ܥܒܝܕܐ ܕܥܕܬܐ ܠܚܕܪܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ؛ ܛܘܒܢܘܬܗ «ܡܪܝ ܓܝܘܪܓܝܣ ܨܠܝܒܐ» ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܥܕܬܐ ܡܕܢܚܝܬܐ ܒܥܝܪܩ، ܪܘܣܝܐ ܘܐܘܪܕܢ. ܐܗܐ ܣܘܥܪܢܐ ܢܚܘܬܐ، ܡܠܝܐ ܗܘܐ ܡܢ ܒܘܣܡ̈ܐ ܡܢܝ ܕܦܝܫܠܗ ܗܘܣܝܕ̈ܐ، ܣܘܦܪ̈ܐ ܘܣܘܠܝ̈ܬܐ ܪܘܚܢ̈ܝܐ ܘܐܘܡܬ̈ܢܝܐ ܒܛܘܒܢܘܬܗ.

ܛܘܒܢܘܬܗ ܡܪܝ
ܓܝܘܪܓܝܣ، ܨܠܘܝ
ܨܠܘܬܐ ܕܒܘܪܟܬܐ ܥܡ
ܠܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܐܬܘܡܐ
ܕܥܕܬܐ ܐܘܪܬܕܘܟܣܝܬܐ.

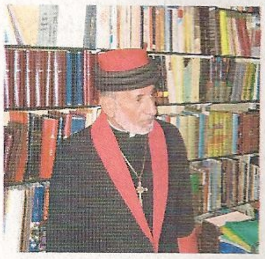

ܡܪܝ ܓܝܘܪܓܝܣ ܠܗ
ܒܝܬ-ܟܬܒ̈ܐ ܕܡܪ̈ܐ
ܒܝܬܗ: ܘܥܡ ܘܒܝ̈ܬܐ
ܕܥܕܬܐ ܠܗ ܕܪܬܐ
ܕܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܐܬܘܡܐ.

ܛܘܒܢܘܬܗ ܡܪܝ ܓܝܘܪܓܝܣ ܠܗ ܗܘܩܡܐ ܘܫܡܫܐ ܥܡ ܘܒܝ̈ܬܐ ܕܥܕܬܐ ܐܘܪܬܕܘܟܣܝܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܫܐܡ، (13 ܒܐܝܪ 2009) ܡܢ ܣܛܪܐ ܕܝܡܝܢܐ ܘܠܒܪ̈ܐ ܡܢܩܕܡܐ ܘܡܢܩܕܡܐ: ܕܘܪܝܫ ܐܦܪܝܡ (ܐܬܪܝ) – ܕܟܘܪܐ ܥܡܘܐܝܠ ܦܛܪܐ – ܪܒܝ ܗܠܝ ܒܝܬ ܡܠܟ (ܒܪܒܪ ܘܪܒܐ) – ܪܘܒܝܢ ܐܝܣܚܩ (ܡܫܡܫܢܐ ܕܥܘܡܪܐ ܕܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܒܫܐܡ) – ܠܝܢܐ ܐܠܝܫܒ ܙܝܕܘ – ܡܪܝ ܒܝܬܘܫ ܡܘܡܬܝܫ ܒܪܐ – ܡܫܡܫܢܐ ܬܘܡܐ ܡܢ ܡܠܒܘܩ (ܐܬܝܐ ܡܢ ܐܡܪܝܟܐ ܕܒܪܝܛܢ) – ܛܘܒܢܘܬܗ ܡܪܝ ܓܝܘܪܓܝܣ ܨܠܝܒܐ – ܡܫܡܫܢܐ ܬܘܡܐ ܪܥܝܕܝ (ܕܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܒܫܐܡ؛ ܠܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܓܝܘܪܓܝܣ) – ܘܠܝܕ ܗܘܠܝܫܒܝܐ – ܡܫܡܫܢܐ ܐܪܘܪ ܐܡܕܘ (ܕܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܒܫܐܡ؛ ܠܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܡܪܩܘܣ) – ܦܪܕܪܝܟ ܒܚܫܒܝܐ – ܘܠܝܕ ܝܠܕܝܢ – ܒܘܪ ܐܝܫܘܥܝܐ ܡܫܡܫܢܐ ܓܝܘܪܓܝܣ ܒܝܬ ܢܝܣܢ.

ܕܗ.ܟܠܗܘܢ ܘܟܠܗܘܢ ܟܐܢܢ ܕܣܦܪܢܝܬܐ
ܝܬ ܒܘܩܪܐ ܐ ܢܩܕܐ ܘܦܘܢܝܐ: ܐܝܟ
ܚܙܝܐ ܡܢܟ ܩܠܝ ܒܪܟܬܐ؟ ܕ

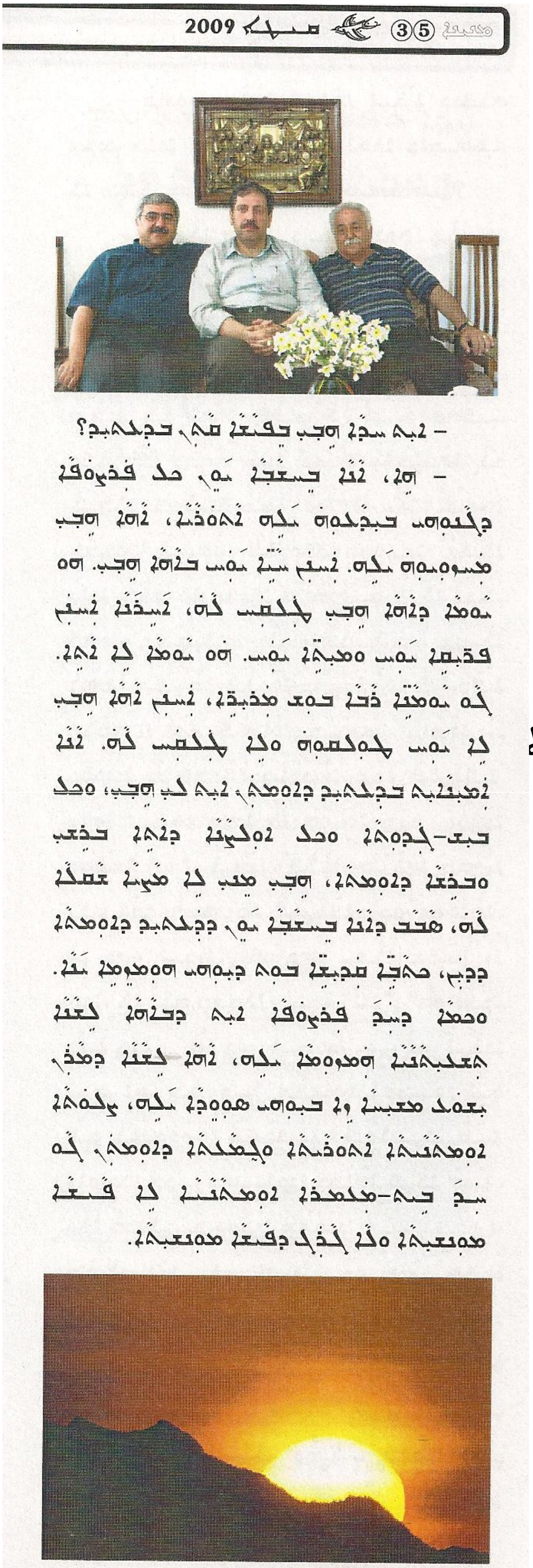

ܡܢܝܢܐ ③⑤ ܣܘܠܐ 2009

– ܐܝܟ ܚܙܝܐ ܗܘܝܢ ܒܦܬܝܐ ܩܡܝ ܒܪܟܬܝ؟

– ܗܘܐ، ܐܢܐ ܒܫܢܬܐ ܝܘܡ ܒܠ ܦܪܝܘܦܐ ܕܓܒܘܗܝ ܒܝܕܥܬܗ ܝܠܗ ܐܬܘܪܝܐ، ܐܢܐ ܗܘܝܢ ܡܫܘܘܝܬܐ ܝܠܗ. ܐܢܐ ܚܕܐ ܝܘܡ ܒܐܢܐ ܗܘܝܢ. ܗܘ ܝܘܡܐ ܕܐܢܐ ܗܘܝܢ ܠܒܝܫ ܠܗ، ܐܚܪܢܐ ܐܢܐ ܦܬܝܚܐ ܝܘܡ ܘܡܝܬܐ ܝܘܡ. ܗܘ ܝܘܡܐ ܠܐ ܐܬܐ. ܠܗ ܝܘܡܬܐ ܐܢܐ ܒܘܩ ܡܪܝܕܐ، ܐܢܐ ܐܢܐ ܗܘܝܢ ܠܐ ܝܘܡ ܠܒܘܫܘܗ ܘܠܐ ܠܒܝܫ ܠܗ. ܐܢܐ ܐܡܝܢܐܝܬ ܒܪܟܬܝ ܕܐܘܡܬܝ، ܐܝܟ ܠܝ ܗܘܝܢ، ܘܒܠ ܒܝܬ-ܠܒܘܬܐ ܘܒܠ ܐܘܠܨܢܐ ܕܐܬܐ ܒܪܝܫ ܘܒܪܝܫܐ ܕܐܘܡܬܐ، ܗܘܝܢ ܡܝܬ ܠܐ ܡܨܝܐ ܫܡܥܐ ܠܗ، ܗܒܒ ܕܐܢܐ ܒܫܢܬܐ ܝܘܡ ܕܒܪܟܬܝ ܕܐܘܡܬܐ ܕܕܝܢ، ܒܬܪܐ ܡܪܝܕܐ ܒܘܩ ܕܝܘܗܝ ܗܘܡܘܡܐ ܝܬܐ. ܘܡܘܬܐ ܕܚܕ ܦܪܝܘܦܐ ܐܝܟ ܕܒܐܗܐ ܠܒܢܐ ܡܥܒܕܢܐ ܗܡܘܘܡܐ ܝܠܗ، ܐܢܐ ܠܒܢܐ ܕܡܢܝ ܒܥܘܕ ܡܥܝܢܐ ܘܐ ܒܝܘܗܝ ܣܘܪܕܐ ܝܠܗ، ܢܠܘܬܐ ܘܐܘܡܬܢܝܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܘܡܠܟܬܐ ܕܐܘܡܬܝ ܠܗ ܚܕ ܒܝܬ-ܡܠܡܕܢܐ ܐܘܡܬܢܝܐ ܠܐ ܦܫܝܐ ܡܘܥܝܬܐ ܘܠܐ ܠܒܪ ܕܦܫܝܐ ܡܘܥܝܬܐ.

ܐܬܘܪ̈ܝܐ
ܓܘ ܟܬܒܐ ܕܣܘܘܡܝܐ
ܕܪܚܫܠ
ܓܣܦܪ ܕܪܘܘܝܠ

ܒܝܕ: ܕܘܟܬܘܪ ܘܠܝܡ ܦܐܪܘܐ،

ܒܕܪܕܪ ܕܗܘ ܙܒܢܐ ܕܒܝܬ ܥܘܬܡܢ̈ܝܐ ܦܣܝܩܬܐ ܠܐ ܗܘܘ ܒܐܬܪ̈ܘܬܐ ܕܐܕܝܘܡ، ܬܚܘܡ̈ܐ، ܚܕܘܕ̈ܐ ܘܐܬܪ̈ܘܬܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ، ܚܕܐ ܡܫܚܠܦܢܘܬܐ ܠܘܬܐ ܡܢ ܐܘܪܚܬܐ ܕܐܚܪܬܐ ܒܘܬ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܟܠܡܬܐ ܘܡܬܘܦܩܬܐ، ܘܐܢܐ ܦܪ̈ܣܝܐ ܘܥܘܬܡܢ̈ܝܐ ܥܠ ܦܝܫ ܗܘܐ ܡܘܒܠܐ ܐܝܟ ܡܟܘܒܢܐ ܐܡܝܢܝܬܐ ܡܢ ܐܕܝܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܘܬܐ ܕܚܝܐ ܘܒܕܪ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܚܝܬܐ ܐܡܬ̈ܝܐ ܒܐܪ̈ܥܬܐ ܕܒܪܝܬܐ.

ܬܚܘܡ̈ܐ، ܚܕܘܕ̈ܐ، ܫܘܠܛܢ̈ܐ ܘܐܬܪ̈ܘܬܐ ܕܡܕܒܪܐ ܕܡܢ ܒܬܪ ܕܒܪܬܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ، ܒܟܠ ܚܕܐ ܗܘܐ ܕܒܪ̈ܐ ܕܫܘܘܫܛܘܗܝ ܘܒܬܘܗܝ ܝܘܡܢܐ ܗܘܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܒܘܬ ܒܢ̈ܝ ܐܘܡܬܐ، ܒܫܢܬܐ ܐܝܟ ܡܢܝܢܐ ܪ̈ܒܐ ܠܒܪܐ ܗܘܐ. ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܥܡܡ̈ܐ ܕܐܢܝ ܦܪ̈ܣܝܐ ܘܥܘܬܡܢ̈ܝܐ، ܐܝܟ ܦܘܠܚܢ̈ܐ ܪ̈ܒܐ ܪܘܚܢܐ ܐܠܗ ܕܗܝܡܢܐ ܐܠܗ ܠܡܫܝܚ̈ܝܐ ܘܟܠܢ̈ܐ، ܕܒܫܡ ܠܐ ܐܠܗ ܡܗܡܢܢܘܬܐ ܠܐܘܠܐ ܠܡܕܪܫܬܐ ܒܫܢܬ ܐܝܟ ܡܢܐ. ܐܝܬܐ ܠܒܝܬ ܡܕܝܢܬܐ ܒܝ ܗܘܐ ܡܕܒܪܢܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܫܒܛܐ ܡܢ ܐܢܝ ܕܫܘܒܐ ܐܝܟ ܒܘܬ ܐܬܘܪ̈ܝܐ.

ܚܕܐ ܡܢ ܐܢܝ ܦܪ̈ܣܝܐ، ܒܡܕܝܢܬܐ ܐܢ ܒܟܠ ܐܕܝܬܐ، ܒܫܢܬܐ ܐܝܟ ܚܕܐ ܒܘܫܝܐ ܦܫܛܐ ܡܢ ܥܕܢܐ، ܐܝܬ ܟܠ ܚܝܒ ܕܗܘܐ، ܐܝܟ ܒܝܠ ܐܢܝ ܡܫܝܚ̈ܝܐ، ܥܕܢܐ ܒܘܬ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܐܢܫܘܬܐ ܕܚܝܘܗܝ ܘܕܝܠܢܝܘܗܝ.

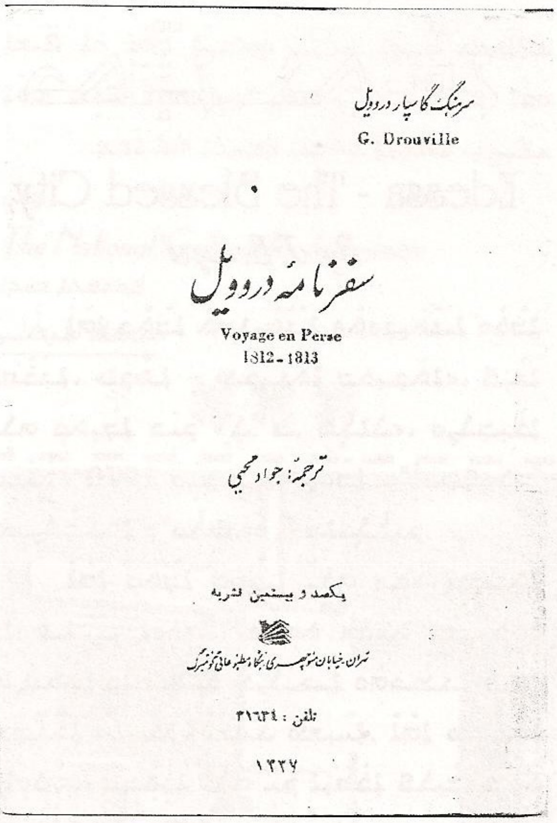

سرهنگ گاسپار دروویل
G. Drouville

سفرنامهٔ دروویل
Voyage en Perse
1812-1813

ترجمه: جواد محیی

یکصد و بیستمین نشریه

تهران: خیابان منوچهری بنگاه مطبوعاتی گوتنبرگ
تلفن: ۳۱۶۳۴

۱۳۳۷

ܒܐܗܐ ܣܦܪܐ، ܗܘ ܦܪ̈ܣܝܐ ܡܕܝܢ̈ܝܐ ܕܫܡܫܘܗܝ ܩܝܡܐ ܐܠܗ ܡܘܕܥܐ، ܐܝܟ ܕܪܚܫܠܐ ܦܪܝܫܐ ܐܠܗ ܒܫܡܐ ܕ"ܓܣܦܪ ܕܪܘܘܝܠ". ܗܘ ܐܝܟ ܡܢ ܗܕܡ̈ܐ ܕܗܘ ܝܘܠܐ (گروه، دسته) ܦܪ̈ܝܫܐ ܗܘܐ ܕܩܝܡܐ ܗܘܐ ܥܘܕܪܐ ܒܝܕ "ܐܡܦܪܛܘܪ ܢܦܘܠܝܘܢ ܒܘܢܦܪܛ"، ܗܫܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕ"ܐܡܝܪ ܚܝܠܐ ܓܪܝܐ" ܠܥܠ "ܦܬܚܥܠܝ ܫܐܗ ܩܓܪ" ܡܠܟܐ ܕܐܝܪܐܢ، ܥܡ ܡܠܟܘܬܐ ܕܚܝܠܘܬܐ ܕܦܠܚܐ ܕܐܝܪܐܢ، ܒܪܡܘܕ ܕܡܘܠܦܢܐ ܪܘܡܝܐ، ܒܥܝܢܐ ܡܕܡܝܐ ܕܕܘܪܐ ܕܡܥܠܡܢܐ. ܪܚܫܠܐ ܒܗܝܕܐ، ܗܘܚܕܪܐ ܐܠܗ ܠܐܬܘܪ̈ܝܐ ܐܡܬ̈ܝܐ ܒܐܪܥ ܗܘܡܐ ܕܡܘܠܦܢܐ ܕܐܝܪܐܢ، ܘܐܦܪܛܘܪܘܬܐ ܒܗܘܫܝܢܬܐ ܦܪܝܫܐܝܬ ܒܛܘܪ̈ܐ ܕܐܘܪܡܝ، ܒܫܢ̈ܝܐ 1813-1812.

ܐܝܬܐ ܒܟܬܒܐ ܘܒܘܩܐ ܐܠܗ ܠܟܬܒܐ ܕܫܘܘܫܘܗܝ ܠܐܝܪܐܢ، ܒܫܢܬܐ 1819 ܒܫܡ ܦܪܢܣܝܣ. ܒܝܕ ܐܪ̈ܥܐ ܕ National et Etrangére ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܦܪܝܣ ܒܫܢܬܐ 1820 ܛܒܝܥܐ ܘܬܘܪܓܡܐ ܠܗܘܐ ܦܪܝܐ.

ܐܗܐ ܟܬܒܐ ܒܫܢܬܐ 1958 ܦܝܫܠܗ ܡܘܬܪܓܡܐ ܠܠܫܢܐ ܦܪܣܝܐ. ܡܢ ܐܗܐ ܐܢܝܫܬܐ ܒܥܕܢܐ ܗܢܘܢ ܝܘܐܕܢܐ ܗܘ ܡܬܪܓܡܢܐ ܕܝܘܡܢܐ ܦܝܫܐ ܩܝܡܬܐ ܒܗܘ ܐܗܘܕܝܐ.

ܐܟܣܢܐ "ܓܘܦܪ ܕܪܘܡܝܐ" ܟܬܝܒܗ ܗܡܘܘܡܬܐ ܝܠܗ ܒܗܘ ܐܗܘܕܝܐ ܠܡܕܝܢܐ ܒܠܘܕܝܐ ܕܗܡܕܢܐ. ܗܘ ܒܓܝܢܐ ܝܠܗ ܠܣܘܦܐ ܘܠܟܬܒܐ ܕܫܥܝܬܐ، ܕܠܐ ܝܢܐ ܡܝܬܐ ܝܗܒ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܫܪܝܪܬܐ ܥܠ ܫܥܝܬܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܡܪܕܝܢ. ܐܝܢܐ ܐܦ ܗܘ ܒܥܒܘܕܐ ܕܐ ܒܟܬܒܐ ܝܠܗ ܗܝܡܬܐ ܠܝܠܗܐ ܕܡܕܒܪܝܢܐ ܕܡܢ ܡܕܡ ܕܝܗ. ܗܘ ܠܐ ܝܠܗ ܢܣܝܘܢܐ ܕܒܪܒ ܠܗ ܥܡܐ ܫܥܝܬܐ ܕܐܗܘܕܝܐ، ܘܟܣܠܐ ܒܡܕܪܣܗ ܝܠܗ "ܢܛܠܘܕܝܐ"!

ܡܦܠܛܘܢ 17 ܕܟܬܒܐ ܕܣܘܘܡܐ ܕ"ܓܘܦܪ ܕܪܘܡܝܐ"، ܟܬܝܒܗ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܝܠܗ ܒܗܘ ܡܫܝܚܝܐ ܕܐܝܪܢ. ܗܘ ܗܕܒܐ ܒܟܬܒܐ ܝܠܗ:

«ܒܡܕܝܢܬܐ ܐܝܬ ܚܕ ܐܗܪܐ ܐܝܟ ܐܝܪܢ ܒܦܘܬܐ ܕܐܡܕܝܐ ܡܫܝܚܝܐ. ܡܫܝܚܝܐ ܕܐܝܪܢ ܗܢܝܢ ܐܠܝܩܐ ܝܢܐ، ܢܣܛܘܪܝܐ ܘܐܗܘܕܝܐ. ܡܫܝܚܝܐ ܒܐܝܪܢ ܠܐ ܦܝܫܝ ܡܘܬܒܐ ܐܝܟ ܚܠܘܬܐ ܕܦܠܚܐ، ܒܗܘ ܕܐܗܐ ܠܗ ܦܠܚܐ ܕܡܢܐ ܚܕ ܣܘܦܪܢܐ ܠܐܘܪܚܐ ܡܘܬܒܐ ܝܢܐ؛ ܡܫܠܡܢܐ ܘܡܝܬܢܝܢܗܘܢ ܒܝܪܚܐ ܡܢ ܡܝܢܐ ܕܡܫܝܚܝܐ ܘܝܗܘܕܝܐ...» (ܦܐܬܐ 116).

«ܐܓܪܐ ܐܗܘܕܝܐ ܕܪܫ ܐܓܪܐ ܘܡܫܝܚܝܐ ܕܐܝܪܢ ܝܢܐ، ܐܦ ܙܐ ܕܪܫ ܡܫܝܚܝܐ ܕܟܠܗܘܢ ܡܫܝܚܝܐ ܢܨܪܝܐ. ܐܗܘܕܝܐ ܕܪܫ ܦܥܠܐ ܘܫܠܡܢܐ ܝܢܐ، ܐܝܟ ܠܐ ܝܢܐ ܒܡܝܢܐ ܕܦܪܫܝ ܠܐܗܐ ܥܡܐ ܕܟܠ ܡܝܬ ܒܣܕܪܐ ܐܝܠܝܐ، ܦܪܫܝ ܡܢ ܗܣܡܐ ܢܒܪܐ ܕܡܘܠܕܬܐ ܕܐܝܠܠܝܐ ܡܘܬܒܐ.» (ܦ. 118).

« ... ܐܢܐ ܒܐܓܝܒ ܗܘ ܡܗܡܐ ܕܐܗܠܐ ܢܩܫܐ ܠܡܪܒ ܒܦܠܠܢܐ ܕܐܝܠܗܡܪܠ، ܡܝܛܪܘܢ ܕܠܡܕܪܬܐ ܕܡܗܘܝܠܩܐ ܟܠ، ܫܠܝܛܐ ܕܐܗܐ ܗܣܡܪ. ܒܐܗܐ ܡܗܡܐ، ܟܠ ܢܘܡܐ ܕܪܫ ܡܢ ܐܓܪܐ ܡܫܝܚܝܐ ܐܗܘܕܝܐ ܟܠ ܐܡܝ ܗܘܘ ܩܪܐ ܣܘܗܡܝ، ܢܡܘܣܗܘܢ ܡܘܡܝܬ ܟܘܡܐ، ܫܠܝܛܐ، ܡܪܝܐ، ܠܝܬ

خلیفه نسطوریان

ܛܠܘܦܬܐ ܡܢܝܢ ܫܢܝܬܐ ܘܡܪ. ܒܪܝܐ ܗܠܬܐ ܢܩܫܐ ܡܘܡܫܠܚ ܠܐܢܫܐ ܕܒܘܪܟ ܘܘܪܐ ܗܘܐ ܠܗ ܐܣܘܡܬܐ ܠܡܕܗܘܢ ܘܗܘܡܝܢ ܐܝ، ܐܝܟ ܗܘܝ ܗܘܘ ܠܗܘܢ، ܚܕ ܡܕܒܪܢܐ ܫܝܚܐ، ܟܘ ܠܐܢܫܐ ܠܐ ܗܘܝ ܗܘܐ ܕܓܫܐ ܕܘܠܡܢܐ ܕܫܪܒܡܢܐ ܫܠܘܢܐ ܡܘܩܕܝܐ. ܩܠܝܠ ܕܐܝܟ ܐܠܗܝܐ ܗܘܐ ܐܡܝܪܗ، ܐܝ "ܫܘܘܕܐ ܐܠܗܐ ܡܒܪܟܐ"، ܢܗܘܠܐ ܐܘܠܝܐ ܒܕܫܬܐ ܕܐܝܪܢ، ܐܣܝܪ ܗܕܝܘܐ ܢܦܫ ܕܫܦܝܫ ܕܪܡܘܒܠ ܕܐܢܐ ܫܠܘܢܐ ܘܦܪܦܝܫ ܠܗܘܢ، ܘܛܘܘܝܐ ܕܒܫ ܠܗܘܢ ܡܢ ܐܝܬܘܬܗܘܢ. ܗܟܢܐ ܝܠܫ ܘܡܫܪܫ ܒܐܘܪܚܐ ܕܦܝܫܐ ܝܢܐ ܢܘܗܪܐ ܡܗ.

«ܐܗܐ ܡܝܬܝ ܗܘ ܐܗܘܕܝܐ ܕܪܫ ܦܥܠܐ ܝܠܗ، ܗܟܢ ܐܝܟ ܐܪܟܒ ܐܠܩܐ ܐܓܪܐ ܒܘܟܝܐ ܝܢܐ ܘܐܝܬ ܠܗܘܢ ܟܠܐ ܦܩܕܐ؛ ܟܕ ܡܘܩܕܝܐ ܐܣܝܪ ܐܪܟܢܐ ܗܠ ܫܡܥܐ ܐܠܩܐ ܝܢܐ. ܐܢܐ ܐܝܡܢ ܕܒܝܪܝ، ܐܗܐ ܡܝܬ ܗܘܡܐ ܠܝ ܗܘ ܫܘܘܕܐ ܐܠܗܐ ܡܒܪܟܐ، ܡܢ ܗܡܘܡܝܬܗܘܢ ܪܫܥܠܝ ܕܗܘ ܗܕܝܪܐ ܝܠܗ ܠܥܡܐ ܚܕ ܗܕܒܐ ܦܩܘܕܬܐ؛ ܐܝܢܐ ܐܝܡܢ ܕܝܗܒ ܥܠ ܡܘܪܫܢܐ ܕܫܠܡܘܬܐ ܡܢ ܒܗܪ ܒܟܘܗܘܢ...

«ܡܪ̈ܬܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܢܦܫܝܢ ܐܛ̈ܪܐ ܒܝ ܦܠܚܝ، ܘܟܠܗ ܝܘܡܗܘܢ ܒܝ ܡܚܒܪܝ ܠܗ ܒܡܘܪܟܐ، ܘܟܠܒܢܐ ܕܫܠܬܐ ܘܕܪܫܬܐ ܕܒܝܬܐ، ܠܐ ܥܒܕܝ ܠܦܘܠܚܢ̈ܗܘܢ. ܡܪ̈ܬܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܪ̈ܒܐ ܫܘܦܪ̈ܐ، ܚܘܪ̈ܐ ܘܕܒܝܩ̈ܐ ܝܢܐ ... ܒܟܠܗ ܐܘܡܢܐ، ܚܒܝܫܘܬܐ ܘܡܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܝܬ ܡܢ ܠܝܛ̈ܐ ܘܦܘܠܚܢ̈ܐ ܗܘ ܐܒܪܝܫ ܡܫܠܡܐ ܝܠܗ، ܘܡܢ ܐܗܐ ܦܘܠܚܢ̈ܐ ܒܝ ܡܢܝ ܘܚܫܟܝ ܝܘܬܪܐ ܐܦܘܢܘܡܝܐ ܠܒܝܬܐ...» (ܦܐܬܐ 119-120).

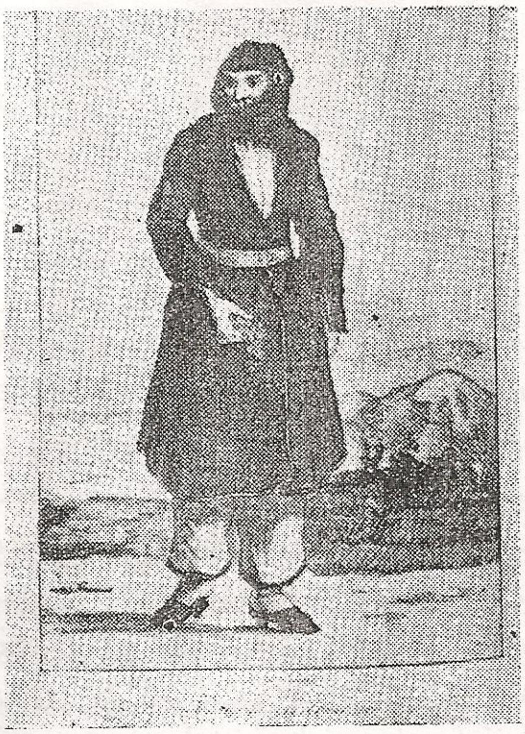

زن نسطوری

«ܒܗܘܢ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܝ ܐܟܠܝ ܠܚܡܬܐ ܐܡܝ ܐܒ̈ܢܐ ܠܒܝ̈ܬܐ. ܢܒܥܐ ܐܗܐ ܐܒ̈ܢܐ ܒܣܘܦܐܗܘܢ ܒܫܒܥܐ ܝܠܗ ܕܐܝܟ ܦܠܓ̈ܐ ܝܢܐ، ܒܘܟܒ̈ܐ ܒܘܝܬܐ ܕܦܠܓܐ. ܐܝܟ ܚܕ ܠܚܡܐ ܠܚܡܬܐ ܕܡܘܬܒܐ ܘܒܘܟܒ̈ܐ ܒܘܝܬܐ ܕܦܠܓܐ، ܒܝ ܡܬܝ ܥܠ ܫܘܠܚܢܐ. ܐܗܐ ܒܗܝ ܝܠܬܐ ܝܠܗ ܕܠܐ ܦܥܝ ܡܕܝ̈ܢܐ ܒܕܥܡܢ̈ܬܗܘܢ ܘܟܠܒ̈ܝܐ ܠܣܘܡܬܐ ܡܚܝ ܛܠܦܝ ܠܛܢܗܘܢ. ܡܪܟܒܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܐܝܩܪܐ ܐܘܪܬܐ ܡܢ ܐܢܐ ܒܗܬܐ. ܟܠ ܐܝܡܐ ܕܚܕ ܡܢܗܘܢ ܦܚܪܐ ܠܚܕܐ ܡܬܐ، ܝܡܝܢܐ ܘܐܪܘܝ، ܘܠܚܡܬܐ ܘܐܘܪܬܐ، ܒܝ

ܦܠܛܝ ܠܐܘܪܚܘܗܝ، ܐܝܟܐ ܘܡܦܘܠܛ̈ܐ ܕܡܫܬܘܬܗܘܢ ܒܝ ܢܥܡܝ ܠܗܘܢ. ܟܠ ܦܪܝܘܩ̈ܐ ܕܗܘܐ ܡܥܪ̈ܒܝܐ ܕܗܘܐ ܒܒܝܬܗܘܢ، ܒܝ ܐܟܝܪ ܥܘܒܗܪܐ ܒܗܘܐ. ܫܒܝܗ ܠܚܕ ܡܠܟܐ ܡܘܟܠܐ ܝܠܗ ܒܡܘܠܘܫܬܗܘܢ.

«ܦܛܪܝܪܟܐ ܒܡܘܬ̈ܒܐ ܒܝ ܦܠܫ ܡܪܝ "ܫܠܝܡܐ". ܗܘ ܐܝܬ ܠܗ ܚܕܐ ܡܒܚܪܢܘܬܐ ܪܘܚܢܝܬܐ ܠܐ ܡܐܚܝܕܐ ܥܠ ܒܘܫܩܘܬܐ. ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܢ ܟܐܪ ܢܐܗܐ، ܡܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܝܩܪܐ. ܐܝܟ ܒܝ ܝܕܥܝ ܠܗ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܒܐܐ ܡܢ ܫܛܝܬܐ ܘܡܕܝܢܚܐ. ܫܠܝܛܐ ܕܒܘܪܝܫܬܐ، ܒܝ ܡܫܪܒܝ ܪ̈ܒܐ ܕܥܬܝܐ ܡܢ ܥܡܠܬܐ ܕܠܟܐ ܕܦܛܪܝܪܟܐ، ܐܝܢܐ ܗܘ ܠܝܬ ܠܗ ܗܡܫܝܘܬܐ ܘܒܘܫܩܐ ܒܟܘ ܚܕ ܡܢܕܝܗ ... ܐܢܐ ܐܘܪܚܠܝ ܕܝܕܥ ܡܘܕܝ ܝܢܐ ܐܫܦܝܬܐ ܕܦܛܪܝܪܟܐ، ܐܝܢܐ ܗܘ ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܒܘܫܩܐ ܕܦܐܝܫ ܗܘܐ ܠܗ ܠܒܗ. ܟܠ ܕܐܒܝ ܕܗܘܝܐ، ܡܢ ܗܡܘܢܘܬܗܘܢ ܪܒܥܠܝ ܕܗܘ ܒܪܫܐ ܝܠܗ ܕܥܠܡܬܐ ܥܠ ܘܠܘܡܐ ܕܐܠܗ̈ܐ ܡܘܬܒܐ، ܚܕܐ ܒܡܘܦܬܐ ܝܠܗ» (ܦܐܬ̈ܘܬܐ 121-122).

« ... ܪܦܬܪܘܬܐ ܕܐܝܡ̈ܢܐ ܥܡ ܡܥܝܢ̈ܐ، ܪ̈ܒܐ ܣܘܒܝܬܐ ܝܠܗ» (ܦܐܬܐ 123).

ܠܗ ܒܐܒܐ ܕܣܘܟܠܐ ܕܪܒܚܢܐ "ܐܗܦܪ ܕܪܘܢܝܟ"، ܐܘܦ ܒܦܫܐ ܝܢܐ ܣܘܝܐ ܗܠܐ ܝܘܕܥܬܐ: ܚܕܐ ܡܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܒܝܬܐ ܕܡܪܝܫܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܗܝ ܕܐܬܪܐ ܡܢ ܚܕ ܦܠܓܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܘܗܝ ܕܐܬܠܗ ܡܢ ܚܕܐ ܝܡܝܢܐ ܐܬܘܪܝܬܐ.

ܡܐܒܐ ܒܝܬܐ ܝܠܗ ܠܐܣܝܪ̈ܐ ܕܠܐ ܝܢܐ ܡܢܝܐ ܝܗܒܝ ܡܬܘܪܓܡܢܘܬܐ ܫܪܝܪܬܐ ܒܗܘ ܡܕܝܢܐ. ܐܝܢܐ ܒܦܫܛܘܬܐ، ܗܘ ܒܚܝܘܗܝ ܘܐ، ܒܟܠܐ ܝܕܥܬܐ، ܒܝܘܒܐ ܝܠܗ ܚܕܐ ܡܬܘܪܓܡܢܘܬܐ ܡܠܝܬܐ ܡܢ ܫܠܛܐ ܒܗܘ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܥܒܝܕܬܗܘܢ، ܠܥܡܗܘܢ، ܥܡܕܗܘܢ، ܐܬܪܗܘܢ، ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ ܒܐܘܪܝܬܗܘܢ ܐܥܒܝܕܬܢܝܬܐ! ܗܘ ܒܐܡܪܐ ܝܠܗ ܕܗܘܝܐ ܝܠܗ ܒܐܘܪܚܝ، ܐܝܢܐ ܠܐ ܝܠܗ ܒܝܘܒܐ ܡܬܘܪܓܡܢܘܬܐ ܒܗܘ ܐܬܘܪ̈ܝܐ، ܡܢܝܢܝܗܘܢ، ܫܢܝܗܘܢ ܥܘܬܩܐ

ܘܐܣܛܪܛܝܓܝ̈ܐ ܒܗܕܐ ܡܕܝܢܬܐ ܝܢ ܗܕܟܐ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܐܝܕܐ.

تفنگچی نسطوری

ܗܘ ܒܐܡܪܐ ܝܠܗ ܕܝܡܟܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܘܟܠܐ ܡܢܐ ܐܝܢ ܡܬܪܓܡܢܘܬܐ ܠܚܕ ܟܬܒܐ ܡܢ ܙܒܢܐ ܕܐܒܗ̈ܬܗܝ ܒܪܒܪ̈ܝܐ(!) ܒܟܘܠܗܐ ܕܚܝ̈ܝܗܝ ܘܢܝܫܠܬܐ ܕܚܕܐ ܦܠܫܬܐ ܒܝܘܡܗܝ. ܗܘ ܡܕܡܝܬܐ، ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܬܝܒ̈ܐ ܕܟܝܢܗ ܕܡܪܕܘܬܐ ܐܢܫܘܬܐ، ܡܪܝܡܝܗܝ ܒܪܒܪ̈ܝܐ، ܚܕܐ ܡܫܡܠܝܬܐ ܝܠܗ ܠܫܟܝܚܘܬܐ ܘܡܪܕܘܬܐ ܕܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ، ܕܝܗ ܦܪܝܘܫܐ ܠܐ ܝܠܗ ܡܘܫܕܪܐ ܠܗܘܡܢܝ ܗܕܟܐ. ܐܝܬܐ ܠܐ، ܗܘ ܐܝܟܘܡ ܗܘܐ ܫܢܐ ܘܫܢܐ ܗܘܐ ܕܐܝܬ ܗܪܡܢܐ ܥܡܐ ܡܢ ܒܬܪ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܕܕܝܗ، ܒܟܘܪ̈ܐ ܘܒܢܬܐ ܒܢ̈ܝ ܐܘܡܬܗ ܦܪܫܢܬܐ، ܒܟܘܠܐ ܡܢܐ ܠܫܡ̈ܫܗܝ، ܗܦܘܟܝܗܝ، ܠܓܢܒ̈ܗܝ، ܢܝܫܗܝ، ܦܪܝܫܝܢ ܝܡܐ ܦܪ̈ܫܝܐ ܘܟܠܗܝ ܡܟܕܒ̈ܐ، ܐܘܦ ܒܟܘܠܐ ܠܕܘܡܝܢܗܝ ܐܫܝܢܐ ܘܟܝܠܢܐ ܡܢܗܝ ܚܡܪ̈ܐ ܘܡܚܠܝܬܐ ܕܫܘܡܐ ܘܦܪܘܠܐ، ܐܝܬܐ ܐܘܦ ܒܥܒܕܗܝ ܠܟܠ ܐܝܢ ܕܘܡܝܢܗܝ ܡܢܝܢ̈ܐ ܘܡܢܘܢ ܠܡܕܝ̈ܢܬܐ ܕܟܠܐ ܡܢܐ ܒܝܕܗܝ، ܡܘܕܝ ܕܝܕܥܬܐ ܒܗ ܐܢܕ ܗܘܐ ܒܘܟ ܒܢ̈ܝ ܐܘܡܬܗ ܘܟܠܗܝ ܡܟܕܒ̈ܐ؟! ܒܗ ܡܕܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܪܒܪ̈ܝܐ، ܝܢ ܒܗ ܐܡܪ ܗܘܐ ܐܢܐ ܚܕ ܠܚܕܐ ܡܪܕܘܬ̈ܢܐ ܝܠܗ ܒܕܘܪܐ ܕ21؟! ܒܗܝ ܕܗܘ ܒܗܝܡ ܠܐ ܝܠܗ ܚܝܐ، ܡܐ ܐܢܐ ܒܘܡܪܐ ܠܗ ܦܘܬܝܐ.

ܐܚܝܢܐ ܓܥܦܪ، ܠܗ ܦܠܬܐ ܕ119 ܕܟܬܒܐ ܕܣܘܡܣܘܗܝ ܒܐܡܪܐ ܝܠܗ: «ܥܕܘܪܐ ܕܐܝܕܐ، ܒܫܢܬܐ *1810* ܚܕ ܣܘܡܟܐ ܠܟ "ܡܣܝܦܢܬܐ ܒܝܠ"، ܥܘܕܪܗ ܚܕ ܚܝܠܐ ܕ*20000* ܦܠܚ̈ܐ ܡܢ ܐܬܠܡܗ. ܐܝܬܐ *12000* ܡܢ ܐܢܝ *40000* ܦܠܚ̈ܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕ"ܡܣܝܦܢܬܐ ܒܝܠ"، ܒܚܕ ܦܠܚ̈ܐ ܐܢܟܪ̈ܐ ܗܘܐܠܗܘܢ، ܒܠܬܐ ܕܚܝܠܘܬܐ ܕܥܘܕܪܐ ܒܟܠܐ ܡܢܬܬܐ ܕܪܘܝ ܠܬܬܪܐ.» ܡܐ ܡܘܕܝ ܐܢܟܪܘܬܐ ܘܡܥܒܕܘܬܐ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܒܕܟܕܪ ܐܘܦ ܒܗܝܡ ܐܢܫܝܢ ܡܕܪܐ ܡܘܬܪ̈ܐ ܝܠܗ ܡܐ ܒܘܟܪ̈ܐ، ܐܝܬܐ ܠܐ ܡܐ ܐܢܫܗܝ ܐܬܘܪ̈ܝܐ؟ ܐܢܐ ܒܘܡܪܐ ܒܟܠ̈ܝܐ ܝܠܗ ܡܕܡ ܦܠܬܐ ܕܟܠ ܡܪܢܐ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܟܬܒܐ ܕܣܘܡܣܐ ܕܓܥܦܪ ܕܪܘܡܝ!!!

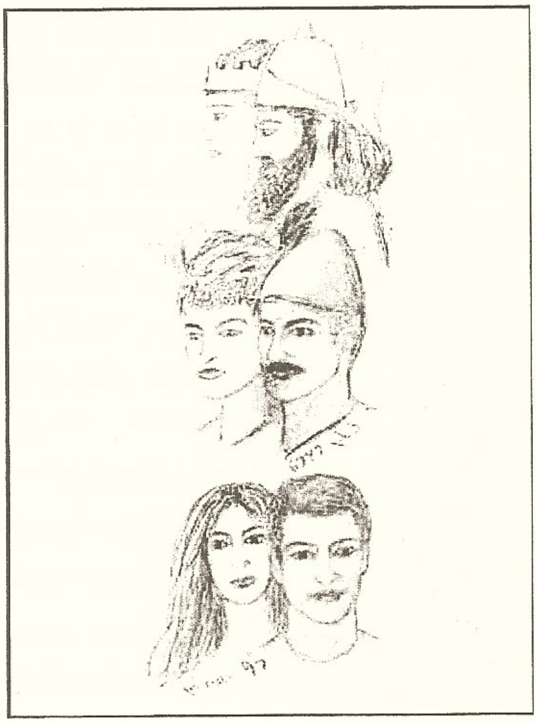

"ܐܲܝܢܵܐ ܡܗܲܝܡܢܵܐ ܕܝ ܗܡܡܝ ܕܒܝܬܗ،
ܥܡ ܕܐܬܐ ܐܘܐ ܘܒܢܠ،
ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܗ ܠܡܪܘܢܗ،
ܗܟܒ ܕܐܝܬ ܗܘܡܠܟܘܬܗ،
ܒܬܪܘܨܘܬܐ ܕܝܘܡ، ܘܗܐ
ܕܝܗܒ ܠܗܘܢ ܡܢ ܢܘܩܙ ܠܚܡܐ."

(ܠܘܩ 41:12)

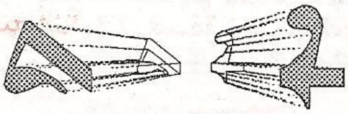

ܪܒܝ ـ ܡܫܡܫܢܐ

ܟܠ ܡܢܕܝ ܒܦܘܠܚܢܐ ܕܐܠܗܐ، ܟܘܪܗܢܐ ܩܝܗ ܡܢ ܐܪܟܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܠܝ؛ ܝܘܡܐ ܐܘܕܝܡ. ܟܠܝܗܝ ܡܫܡܫܢܐ ܦܩܝܕܐ ܕܒܘܪܐ ܐܟܠܝܫܝܐ، ܗܪ ܐܝܬ ܘܡܫܚܬܐ ܕܝܢ ܒܢܐ؛ ܐܝܬܐ ܦܝܫܐ ܟܡܝܬܐ ܠܗ ܟܡܝܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܒܟܦܫܬܐ ܕܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ، ܘܟܫܡܫܘܬܐ ܐܟܠ ܐܠܗܐ ܒܫܒܪܢܐ، ܘܠܐ ܪܟܐ ܐܠܝܐ. ܐܝܟܪܗܡ، ܟܟܐ ܕܫܡܫܘܬܐ ܘܠܘܟܢܐ ܕܐܠܗܐ، ܒܝܠܗ ܡܢ ܕܝܢ ܘܡܢ ܡܫܡܫܢܐ ܕܝܘܡ ܐܘܕܝܡ؛ ܪܟܠܘܗܝ، ܗ.ܕ. ܐܒܗܢܡ ܘܐܟܡܦܒ (ܐܢ ܕܐܢܝ ܕܦܝܫܠܗ ܡܟܘܡܟܐ "ܒܗܕܝܠ") ܘܡܢܦܬܘܗܝ (ܟܢܬ ܒܗܕܝܠ) ܒܢܐ ܡܢܐ (ܐܝܒ ܐܢܫܐ ܐܢ ܟܠ ܐܢܫܐ، ܗܕܟܐ ܩܠܗ!). ܠܗ ܟܠܗ ܕܐܢܝܝܐ ܐܟܒܣܬܐ، ܐܠܦܘܫܝܐ ܩܢܐ ܗܘ ܠܝܦܐ ܟܘܡ ܐܢܠܢܐ ܘܡܟܦܢܐ، ܕܐܠܗܐ ܡܘܦܠܫܘܗܝ ܠܗ ܐܢܝ ܩܛܢܐ ܕܐܝܕܘܗܝ ܗܐ ܐܟܠܡܬܐ ܕܒܗܕܝܠ ܐܢܫܬܐ.

ܠܗ ܕܐܢܝܝܐ ܐܢܫܬܐ ܝܐ، ܐܝܢܡ

ܐܗܐ ܡܢܝܢܐ ܕܐܠܦ ܘܬܘ ܦܝܫܐ ܩܝܠܗ ܡܘܩܕܫܐ ܠܫܝܢܐ ܕܪܘܡܪܡܐ ܕܐܘܡܬܝ، ܐܬܘܪܝܬܐ.

ܗܐ؛ ܐܗܐ ܡܢܝܢܐ ܒܟܘ ܕܐܠܦ ܘܬܘ، ܗ.ܕ. ܕܡܪܝ ܒܢܦܫ ܡܟܝܢܐ، ܘܐܟܠ ܦܠܫܘܗ ܝܐ ܝܡܬܐ ܩܦܫ ܣܦܪܙܒܢܐ ܡܘܕܥܢܝܬܐ. ܐܝܬܐ ܗܪ ܒܗܝ ܟܪܢܐ، ܝܠ ܩܦܫ ܝܣܬܢܐ ܕܐܗܐ ܗܘܝܐ ܠܗ ܣܪܐ ܐܠܡܘܕܠܘܬܐ ܐܟܡ ܐܘܡܬܢܘܝ. ܐܢܫܝ ܟܝܪܟܘܗ ܩܦܫ ܠܐܢܝ ܗܝ ܐܘܡܬܐ ܟܘܡ ܣܦܕܬܐ ܠܗ ܟܡܝܬܐ ܡܕܝܢܬܐ.

ܕܟܘܡܪ̈ܐ (ܢܒܝ̈ܐ ܚܒܝܫ̈ܐ ܡܢ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܘܡܨܪ̈ܝܐ) ܒܦܢܝ̈ܐ ܗܘܘ ܚܫܝܒ̈ܐ ܒܥܡܐ (ܐܢܝ ܒܥܡܠܐ ܕܟܘܡܪ̈ܐ ܢܟܪ̈ܝܐ، ܐܢ ܐܝܟ ܟܘܡܪ̈ܐ ܡܢ ܐܢܝ ܒܥܡܐ ܒܬܪ̈ܝܐ ܕܝܕܗ ܘܚܝܝܗ ܡܢܗܐ، ܐܢ ܗܘ ܢܒܗܐ ܟܡܪܘܬܐ ܕܡܘܨܝܬܗ ܠܒܝܫܘܬܐ ܕܡܒܝܢܐ)، ܢܒܪܬܒܗ ܐܣܢ ܒܗܘܢ ܕܒܦܢܝ̈ܐ ܗܘܘ ܚܫܝܒ̈ܐ.

ܘܗܘܝ ܚܫܒܬܐ ܒܗܘܢ ܠܘܬܐ ܕܡܠܟܐ ܒܟܠ ܡܒܝܢܐ ܡܢܝ، ܗܘ ܐܝܬܐ ܢܓܪ̈ܐ ܐܝܬܗ ܕܦܬܟܐ ܐܝܬܗ ܒܡܒܝܢܐ ܒܝܠܠ ܕܦܠܚܐ ܦܪܥܘܢ، ܗ.ܕ. : *"ܐܢܬܝܐ ܥܒܪܝܐ ܝܕ ܥܡܢ ܒܕܝܘ، ܥܒܕ ܕܪܒܐ ܕܙܝܢ̈ܐ، ܘܝܕ ܐܫܬܥܝܢ ܠܗ ܠܚܠܡ̈ܢ، ܦܫܩ ܕܟܠ ܚܕ ܚܠܡܗ، ܒܚܠܡܘܬܐ ܕܝܘܡܢ، ܘܗܐ ܕܒܘܬ ܠܚܘܕܐ ܡܢ ܝܘܡܢ ܠܥܠܡܐ"* (ܡܚܐ 41:12). ܗܢܐ ܐܠܦ ܩܕܡ، ܗ.ܕ. ܗܟܢ ܒܟܠ ܡܒܝܢܐ، ܗܘܕܐ ܒܚܫܒܢ ܐܝܬܗ. ܒܗܝ ܕܒܬܟܝܗ ܚܟܡ̈ܬܐ ܦܪܥܘܢ̈ܐ، ܐܢ ܐܝܟ ܥܒܕܐ ܦܬܟܐ ܐܝܬܗ ܥܘܕܪܐ ܠܟܠ ܐܝܟ ܚܝܠܐ ܐܝܕܥܬܐ ܥܒܕܗ ܡܢ ܒܗܕܝܠ، ܗܘ ܢܘܬܢ ܗܘܝܐ ܐܝܬܗ ܕܟܘܡܪܘܬܗܘܢ، ܒܝܕܥܬܐ ܡܘܕܥܢܘܬܗܘܢ ܠܚܢܘܢ ܒܢܘܗܪܐ ܘܚܠܡܐ، ܗܘܝܚܠܬܗܘܢ ܡܢ ܚܟܝܡܘܬܗܘܢ، ܘܦܘܪܫܢܘܬܗܘܢ ܡܕܝܢܬܗܘܢ ܡܢ ܚܪܝܐ. ܢܠܗܐ ܐܝܠܝܗ ܡܘܬܒܘܬܗܘܢ ܥܠ ܒܝܘܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܠܘܬܐ ܘܚܒܪܬܐ (ܡܘܬܢ 11:4). ܐܒܢܐ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܕܐܦܪܝܩܝܐ ܠܐ ܗܘܝܐ ܠܗܘܢ ܠܒܝܫܘܬܐ ܕܒܪܘܬܐ ܕܢܓܪܬܐ، ܒܘܬ ܕܐܝܬܐ ܡܕܝܢܬܗܘܢ ܒܫܢܬܐ ܕ70 ܡܢ ܒܬܪ ܡܫܝܚܐ، ܦܝܠܠܗ ܫܪܟܐ ܦܠܚܗܘܢ (ܡܚܐ 2:24 ، ܠܘܩܐ 41:19 ـ 44).

ܒܘܬ ܕܐܝܬܐ ܐܝܠܗ ܕܐܣܢ ܥܒܝܕܘܬܐ ܗܘܝܐ ܒܠܘܡܕ، ܠܗ ܚܟ̈ܡܬܐ ܦܪܥܘܢ̈ܐ. ܐܝܟ ܕܝܕܥܬܐ ܕܦܘܫܩܗܘܢ ܠܐ ܐܡܪܝܢ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܠܗ ܚܟ̈ܡܬܐ ܦܪܥܘܢ̈ܐ ܦܝܫܐ ܗܘܐ ܡܕܝܢܐ ܡܢ ܘܠܝܬ (ܘܝܠܗܐ ܕܦܬܟܡܬܐ، ܕܟܠܐ ܡܢ ܢܚܫܝܪ̈ܬܐ ܡܦܪ̈ܫܝܬܐ ܘܐ ܒܡܕܝܢ̈ܬܗܘܢ ܐܣܝܪ ܐܝܬܐ ܒܝܕܥܘܬܐ ܗܘܐ!) ܦܚܘܪܝܐ ܗܘܐ ܕܡܚܐ ܟܝܦܪ̈ܬܐ ܐܝܠܗ ܗܕܝܠܬܗܘܢ ܡܢ ܘܡܘܟܢ ܕܐܝܬܐ ܘܗܘ ܠܐ ܗܘܐ ܡܕܝܢܗ ܡܢ ܥܘܕܪܐ ܗܘܠ ܚܘܫܒܢܐ.

ܠܝ ܡܠ ܥܝܦܐ ܕܢܥܠ ܦܠܚܐ ܕܐܢܬܐ ܟܝܐ ܗܘܐ ܒܡܕܝܢ ܗܠܟܐ ܠܕܝܠܐ ܕܐܒܗ ܠܦܠܘܚܘܬܗܘܢ، ܕܝܢܐ ܠܚܟܝܡܘܬܗܘܢ ܚܟ̈ܡܬܐ ܦܪܥܘܢ̈ܐ ܘܠܦܫܩܘܬܐ ܡܒܝܢܬܐ، ܐܝܢܐ ܕܗܘܦܟܝܐ ܠܐ ܗܘܝ ܗܘܐ ܡܒܝܢܬܐ ܒܗܝ ܕܦܬܟܐ ܐܝܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܝܢ ܡܝܬܐ ܠܗܘܢ ܠܒܪܗܘܢ ܕܐܝܬܐ ܥܠ ܘܡܦܩܐ؛ ܐܝܢ ܠܗ ܦܝܠܘܣܘܦܝܐ ܠܐ ܗܘܝܐ ܗܘܐ ܡܒܝܢܬܐ ܒܗܝ ܕܦܬܟܐ ܐܝܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܕܪܘܡܐ ܘܠܘܬܐ ܒܐܝܟ ܕܦܩܐ ܡܫܒܠ ܠܗ ܠܚܘܠܡܢܐ ܢܟܝܪܐ؛ ܐܝܢܐ ܒܢܝ̈ ܢܘܗܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ (كريت) ܠܐ ܗܘܝ ܗܘܘ ܡܒܝܢܬܐ ܒܗܝ ܕܦܘܠܘܣ ܥܠܝܗܘܢ ܒܦܢܝܢܐ ܐܝܠܗ ܥܠ ܕܐܝܬܐ ܗܘܕܘܥܐ ܒܘܬ ܕܐܢܫܐ ܕܐܢܐ ܕܘܠܟܝܐ، ܗܘܦܟܝܐ ܒܝܬܝܐ، ܘܝܕܥܝܐ ܢܚܫܝܪ̈ܐ!

ܝܘܡܐ ܡܢ ܢܠܗܐ، ܒܘܬ ܕܐܝܟ ܠܗ ܗܘܕܥܐ ܗܘܕܥܝܐ ܠܗ ܚܟ̈ܡܬܐ ܦܪܥܘܢ̈ܐ!

ܒܘܬ ܕܐܝܬܐ، ܘܒܘܬ ܚܝܠܗ ܝܡܐ ܕܐܝܬܐ ܐܘܡܬܐ ܗܘܝܐ ܐܝܠܗ ܒܒܪ̈ܢܐ ܕܦܘܫܩܢܐ ܕܚܟ̈ܡܬܐ ܦܪܥܘܢ̈ܐ، ܘܡܛܠ ܗܕܐ ܒܒܪ̈ܢܐ ܕܢܒܠܬܐ ܘܦܪܫܬܐ ܕܦܘܫܩܘܬܐ ܡܒܝܢܬܐ، ܣܒܝܪܬܐ ܐܝܬܗ ܕܐܣܢ ܐܬܘܪ̈ܝܐ ܡܒܝܢ̈ܐ، ܫܡܪܢ ܒܐܝܬܘܢ ܘܐܘܡܬܢܘܢ، ܘܠܐ ܫܟܝܚ ܕܐܝܬܐ ܦܪܥܘܢ̈ܐ ܐܝܠܗ ܡܢ ܡܒܝܢܘܬܢ ܐܢ ܕܠܡܘܕ ܒܟܠܗ ܕܦܘܫܩܘܬܢ.

ܦܘܫܩܘܬܐ ܡܒܝܢܬܐ، ܠܐ ܐܢܝ ܗܘܕܥܬܐ ܐܝܕܝܥܐ، ܐܢܫܐ ܕܦܪܝܫܬܐ ܐܝܠܗ ܡܘܕܥܬܐ ܐܝܠܗ ܐܒܕܢܐ ܥܠ ܠܝܬܢܐ ܘܡܪܕܘܬܐ ܘܡܥܒܕܬܐ ܕܟܠ ܐܘܡܬܐ. ܒܘܬ ܕܐܝܬܐ ܐܝܠܗ ܕܝܕܥܬܐ ܗܘܝܐ ܒܦܘܫܩܘܬܐ ܕܐܒܗ ܝܘܠ ܐܘܡܬܢ ܘܝܕܥܢ، ܕܒܢܐ ܦܠܓܗ ܘܕܘܢ.

ܡܫܝܚܐ ܒܝܕ:

ܡܪܝ ܒܢܝܡܝܢ ܡܩܕܫܐ ܒܢܐ

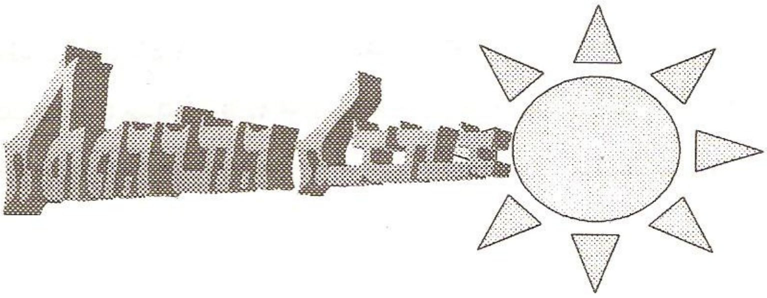

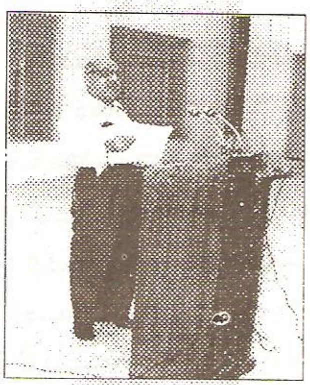

ܣܢܚܪܝܒ ܕܢܝܐܝܠ

ܗܐ ܝܗܒܠܗ ܐܕܝܘܡ ܥܡܬܐ ܕܡܪܕܘܬܐ
ܡܢ ܐܪܟܐܝܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܕܬܫܒܚܬܐ
ܡܫܘܕܥܬܠܗ ܟܢ ܫܒܝܐ ܘܐܦ ܡܢܬܐ
ܡܚܘܘܠܗ ܠܐܘܢ ܕܟܠ ܥܡܘܡܐ ܠܗܘܢܬܐ
ܐܢܝ ܐܪܟܐ ܙܘܢܬܐ ܫܘܢܬܐ ܠܐܪܥܬܐ
ܬܘܬܐ ܢܝܠܗ ܒܗ ܪܘܬܐ ܢܕܬܐ
ܕܟܦܝ ܟܗ ܬܘܬܐ ܕܪܝܫܐ ܘܐܢܝܬܘܬܐ
ܡܕܝܠܗܘܢ ܟܘܟܒܐ ܕܫܒܝܠܐ ܕܐܢܝܙܠܬܐ
ܟܕ ܗܘ ܒܠܟܘܝܐ ܟܘܕ ܫܦܝܪܘܬܐ
ܟܝܬܝ ܟܝܫܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܐܪܒܥܬܐ
ܘܐܢܕ ܢܝܢܘܐ ܘܠܝܒܐ ܠܗ ܦܘܪܫܐ ܕܦܫܝܛܬܐ
ܥܒܕܬܐ ܕܪܫܬܐ ܘܚܠܬܐ ܒܠܬܘܬܐ
ܘܟܘܪܐ ܠܠܠܬܐ ܕܚܠܝܬܐ ܘܬܘܚܪܬܐ
ܐܝܟ ܟܡܘܢܐ ܗܘܢ ܕܐܪܟܐ ܟܡܫܬܐ
ܦܠܝܚܘ ܗܘܢ ܘܕܟܝܫܘ ܟܕܡܐ ܘܐܦ ܕܘܟܬܐ
ܢܟܐ ܕܐܟܘܪ ܘܡܬܕ ܥܟܝܢܬܐ
ܬܘܡܢ ܘܦܠܫܝܢ ܗܘܕܐ ܟܟܠ ܕܘܟܬܐ

معنای پرچم آشور

در مرکز ستاره آبی رنگ، دایره‌ای وجود دارد که معرف خورشید تابان است که با اشعه‌های خود زمین و آنچه در آن وجود دارد را با گرما و نور جاویدان خود زنده نگه می‌دارد.

ستاره آشور چهار پر دارد و رنگ آن آبی است که مظهر آرامش می‌باشد.

نوارهای پیچ دار که از مرکز آن به اطراف ادامه دارد نشان دهندهٔ سه رودخانهٔ بزرگ سرزمین آشور کهن یعنی دجله، فرات و زاب (زاوا) می‌باشد.

رنگ آبی تیره معرف رود فرات می‌باشد که از واژهٔ قدیمی آشوری پِرْات به معنای فراوانی گرفته شده است.

رنگ قرمز معرف رودخانه دجله می‌باشد. (رنگ خون نشانه شجاعت، جلال و افتخار است.)

رنگ سفید بین دو رودخانهٔ بزرگ همان رود زاب (زاوا) می‌باشد که معرف و مظهر آرامش و صلح است.

بالای ستاره آشور آبی رنگ تصویری از خدای آشوریان یعنی آشور دیده می‌شود که حامی کشور، پرچم و ملت آشور است.

بالای علم پرچم، چوب دستی مخصوصی است متعلق به سارگن اول که مؤسس اولین امپراطوری جهان می‌باشد.

به روایتی دیگر، چهار پر ستارهٔ آشور اشاره به چهار فصل سال و ۳ نوار رنگی اشاره به ۳ ماه هر فصل می‌باشد.

اول نیسان

جشن اول نیسان از اعتدال شب و روز در بهار شروع و به مدت ۱۲ شبانه‌روز ادامه می‌یافت. آغاز این جشن در اول فصل بهار بود یعنی زمانی که طبیعت زنده می‌شود و معرف آن است که ملت آشور با تزریق مایه حیات یعنی خون تازه به کلیه سازمان‌های کشور تجدید حیات می‌کرد.

پادشاه امپراطوری آشور که در واقع رئیس و شخص اول مملکت بود اگر دچار نوعی بیماری به نام جنون خود بزرگ‌بینی می‌شد، به منظور جلوگیری از بروز بیماری و نجات امپراطوری در روز دوم جشن البسه فاخر بیرونی و مدال‌های روی آن‌ها را از بدن شاه جدا می‌کردند. پادشاه در جلوی کاهن اعظم زانو می‌زد و به قصورات خود اعتراف می‌کرد و با وارد کردن چند ضربه به بدن شاه، یادآور می‌شدند که او در وظایف خود کوتاهی کرده است. به این ترتیب مقام پادشاهی او را تا یکسال دیگر تثبیت می‌نمودند.

در امپراطوری وسیع آشور کهن، بعضی وقتها افسران ارشد تحریک شده و اقدام به شورش بر علیه قدرت مرکزی می‌کردند. به منظور جلوگیری از تحریک افسران، افسری که در آن سال بیش از دیگران افتخاراتی کسب کرده بود به عنوان "مرد سال" یا "لیمّو" (limmu) انتخاب می‌کردند و او سرپرست برگزاری جشنواره اول نیسان می‌شد. در فهرست مخصوص نام هر لیمّو نشانگر خدمات و رخداد وقایع مهم آن سال بود و به این ترتیب گاهشماری تاریخ تعیین می‌شد. بعدها مورخین از نام لیمّوها تاریخ وقایع را تعیین می‌کردند.

اول نیسان یادآور آن است که همه آشوریان در پیش‌برد اهداف عالی خود کوشا باشند، به تحصیلات و علوم زمان خود اهمیت دهند، از درآمد خوبی برخوردار باشند تا به این ترتیب دارای هویت افتخارآمیزی گردند.

ܐ ܗ ܐ ܒܠܒ

This document was created with Win2PDF available at http://www.daneprairie.com.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.